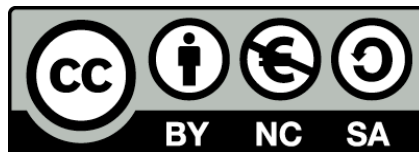

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

**Anàlisi de la implantació i l'avaluació dels PEC
i les seves programacions esportives de les Entitats
Homologades de la ciutat de Barcelona**

Jordi Falgueras Saballs

Aquesta tesi doctoral està subjecta a la llicència **Reconeixement- NoComercial – Compartir Igual 4.0. Espanya de Creative Commons.**

Esta tesis doctoral está sujeta a la licencia **Reconocimiento - NoComercial – Compartir Igual 4.0. España de Creative Commons.**

This doctoral thesis is licensed under the **Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0. Spain License.**

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Facultat d'Educació

Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya

Programa de Doctorat

Activitat Física, Educació Física i Esport

**ANÀLISI DE LA IMPLANTACIÓ I L' AVALUACIÓ DELS PROJECTES ESPORTIUS
DE CENTRE I LES SEVES PROGRAMACIONS EN LES ENTITATS ESPORTIVES
HOMOLOGADES DE LA CIUTAT DE BARCELONA**

Tesi doctoral presentada per:

Jordi Falgueras Saballs

Dirigida i tutoritzada per:

Carles González Arévalo

Per optar al títol de:

Doctor per la Universitat de Barcelona

Barcelona, 2020

*A Núria i a totes les persones que m'estimen i m'ajuden.
El meu proper objectiu és retornar-vos tot el que m'heu deixat.*

AGRAÏMENTS

En aquest apartat voldria agrair la companyia en el viatge d'elaboració i presentació d'aquest projecte:

- **Núria**

Sempre al meu cantó, sempre respectant la meva feina en aquella habitació. La veritat és que ha estat massa llarg, disculpa. T'estimo.

- **Pau i Martí**

Els nanos, sense entendre exactament el que he estat fent durant aquest temps, encara a dia d'avui. Han estat 6 anys.

- **A la meva família, en especial a la meve mare i el meu pare, sempre preguntant...**

Són una pota duríssima a la meva vida, tampoc entenen bé el que faig ni perquè serveix exactament, però saben que és important per a mi, i això ho omple tot.

- **Carles González (INEFC)**

Mai et podré estar agraït del tot, ets d'aquelles persones que si o si t'emplenen de la seva sinceritat, energia i amor pel que fan. Gràcies per confiar en mi, deixar-me formar part del teu equip de treball, i oferir-me oportunitats.

- **Montse Mas (UBAE – Eurofitness EDU)**

L'encarregada de que això hagi passat. La persona que sempre confia en mi. No et fallaré Montse, pots estar segura, sempre he pogut comptar amb tu.

- **Saül Alcaraz**

Estiguis on estiguis, sempre t'estaré agraït. Les dades són dures, però la teva pedagogia i el teu estil, ha fet que m'apropés i fins i tot hagi estat capaç d'aprendre a interpretar-les. Bon viatge.

- **Teresa Lleixà (UB)**

La tecla que un toca quan està perdut. Professora, experta i ajuda necessària.

- **Maribel (INEF)**

Tot és bo. Pel “carinyo” que desprèn cap a l’alumnat i la seguretat amb la qual has confiat en mi.

- **Marc Llinàs (IBE)**

Sempre col·laborador. L’ajuda sincera que en certs moments m’ha fet falta i l’orientació determinada en altres. La persona que conec, que més sap d’entitats esportives en aquesta ciutat.

- **Josep Campos (BLANQUERNA)**

Ànims, ajudes, ... Haver treballat amb ell m’ha fet creure més que mai en la meva professió. Detallista i segur, sempre m’ha aportat aspectes a tenir en compte.

- **Unai Sáez (INEFC)**

No conec a l’Unai, però tenir la sensació que un professional, només amb uns comentaris pot tenir absoluta ascendència sobre mi, és del tot segur que es mereix el meu respecte i en aquest cas el meu agraïment. Em va fer posar els peus a terra.

- **Roger Adell**

L’amic que m’ajuda i em dóna seguretat. En el que vull veure reflectit que prenc bones decisions i m’escolta sense esperar res. Moltes gràcies company.

- **Toni Romero**

Sempre interessat en el que porto entre mans. Sempre confiant en la meva feina. Sempre segur que li puc aportar. Moltes gràcies company.

- **Companys/es d’ Eurofitness Edu**

És un plaer treballar amb tots vosaltres, ja ho sabeu. Sobretot quan respecteu i enteneu el que això ha significat.

- **Joan Riera**

L'empenta en la decisió final. Per animar-me a fer un doctorat amb aquella mirada que només fa que infondre seguretat i confiança en el que fas. Les persones a les que més respecte no fan soroll en el seu dia a dia, vostè és d'aquestes persones.

- **A les Entitats Homologades entrevistades,** per la seva atenció i la seva feina

- **A totes les PTE, PRP, direccions i presidències de totes les entitats** amb les quals he tingut relació i que estimeu l'AFE. Heu emplenat la meua motxilla.

- **A les Entitats UBAE**

La meua admiració sempre serà poca, enfront tot el que heu, sou i sereu capaços de fer per l'AFE, i en especial per l'Esport en Edat Escolar.

- **Lindsay,**

Ni t'imagines el grau d'ajuda que has suposat, potser mai llegiràs aquests agraïments, però pots estar segura que a la velocitat i amb la qualitat que has executat, m'has donat ales.

- **Grieg@s i Gataner@s**

Us estimo.

- **A tot l'alumnat d'Eurofitness Edu que hagi pogut despertar el respecte a treballar a partir de programacions.**

Aquest són la meua llum, sense ells no hauria estat possible ser com sóc, impossible.

Els hi agraeixo els anys i la qualitat de poliment al que m'han sotmès aquests 30 anys.

- **Als autors de la documentació utilitzada.**

Resum

Aquesta tesi, cerca contribuir a l'anàlisi de les programacions d'activitat física i esport (AFE) a les Entitats Homologades per l'Ajuntament de Barcelona.

En el marc de l'activitat física (AF) i l'Esport en Edat Escolar, destaca la professionalització que per part dels diferents agents socials s'ha portat a terme.

L'estudi es centra en el coneixement de l'ús que es fa de les programacions, a partir dels agents que treballen en aquesta àrea, siguin escoles, AMPAS, associacions esportives i clubs, i des de llicenciats en educació física (EF) fins a persones tècniques esportives (PTE).

Es fonamenta en la recerca de les lleis, plans i programes oficials, que de de les diferents administracions, ordenen l'Esport en Edat Escolar, tant en el marc europeu, com en el nacional, autonòmic i local.

La necessitat i/o voluntat de seguir un Projecte Esportiu de Centre (PEC) per part d'aquests responsables, és innegable.

El treball, a partir d'una metodologia quantitativa de tall descriptiu, analitza la implantació dels PEC i les programacions esportives de las Entitats Homologades a la ciutat de Barcelona.

Vol saber si són avaluades, i com es porta a terme el tractament de les valoracions sobre els objectius esportius.

La cerca de les raons per les quals seguir un PEC es mostra com l'eina fonamental de treball per tots els agents protagonistes, preocupats per la promoció i progressió de l'AF., ha estat la confirmació que d'un temps ençà és la forma normal d'organització de les entitats, tant a la nostra ciutat, com a nivell nacional i internacional.

Les conclusions expressen la total instauració dels PEC en les Entitats Homologades, encara que reflecteixen desajustos a les programacions esportives específiques, així com la escassa retroalimentació que de les avaluacions es porta a terme.

Resumen

Esta tesis, busca contribuir al análisis de las programaciones de actividad física y deporte (AFD) a las Entidades Homologadas por el Ayuntamiento de Barcelona.

En el marco de la actividad física (AF) y el Deporte en Edad Escolar, destaca la profesionalización que por parte de los diferentes agentes sociales se ha llevado a cabo.

El estudio se centra en el conocimiento del uso que se hace de las programaciones, a partir de los agentes que trabajan en esta área, sean escuelas, AMPAS, asociaciones deportivas y clubes, y desde licenciados en educación física (EF) hasta personas técnicas deportivas (PTD).

Se fundamenta en la investigación de las leyes, planes y programas oficiales que, de las diferentes administraciones, ordenan el Deporte en Edad Escolar, tanto en el marco europeo, como en el nacional, autonómico y local.

La necesidad y/o voluntad de seguir un Proyecto Deportivo de Centro (PEC) por parte de estos responsables, es innegable.

El trabajo, a partir de una metodología cuantitativa de corte descriptivo, analiza la implantación de los PEC y las programaciones deportivas de las Entidades Homologadas en la ciudad de Barcelona. Quiere saber si son evaluadas, y como se lleva a cabo el tratamiento de las valoraciones sobre los objetivos deportivos.

La busca de las razones por las cuales seguir un PEC se muestra como la herramienta fundamental de trabajo para todos los agentes protagonistas, preocupados por la promoción y progresión de la AF., ha sido la confirmación que de un tiempo acá es la forma normal de la organización de les entitats, tanto a nuestra ciudad, como nivel nacional e internacional.

Las conclusiones expresan la total instauración de los PEC en las Entidades Homologadas, aunque reflejan desajustes en las programaciones deportivas específicas, así como la escasa retroalimentación que de las evaluaciones se lleva a cabo.

ÍNDEX

AGRAÏMENTS	5
Resum	9
Resumen.....	10
ABREVIATURES I SIGLES	15
ÍNDEX DE TAULES	17
ÍNDEX DE FIGURES	19
CAPÍTOL I: PRESENTACIÓ	21
1.1. Justificació de la proposta de recerca.....	23
1.2. Fenomen que es vol investigar i finalitat de l'estudi.....	26
1.3. Estructura de la tesi	29
CAPÍTOL II: PREGUNTA INICIAL.....	31
2.1. Objectius.....	34
CAPÍTOL III: MARC TEÒRIC	35
3.1. La importància de l'EF com a eix vertebrador en les AFE en Esport en Edat Escolar en els últims 30 anys.	39
3.2. Un concepte tancat: Esport en Edat Escolar.....	52
3.2.1. La primera línia de l'Esport en Edat Escolar	59
3.3. Projecte Esportiu de Centre (PEC).....	65
3.4. Visió geogràfica dels marcs legals	74
3.4.1. Decisions significatives en l'àmbit internacional	75
3.4.2. Visió general de l'Estat Espanyol	85
3.4.3. Revisió del marc legal de les autonomies	95
3.4.3.1. Comunidad Autónoma de Andalucía.....	101

3.4.3.2.	Comunidad Autónoma de Aragón	112
3.4.3.3.	Comunidad Autónoma de Asturias.....	124
3.4.3.4.	Comunitat Autònoma de les Illes Balears	129
3.4.3.5.	Comunidad Autónoma de Canarias	135
3.4.3.6.	Comunidad Autónoma de Cantabria	140
3.4.3.7.	Comunidad Autónoma de Castilla La Mancha.....	142
3.4.3.8.	Comunidad Autónoma de Castilla y León.....	152
3.4.3.9.	Comunidad Autónoma de Extremadura	160
3.4.3.10.	Comunidad Autónoma de Galicia	165
3.4.3.11.	Comunidad Autónoma de Madrid	172
3.4.3.12.	Comunidad Autónoma de Murcia	179
3.4.3.13.	Comunidad Foral de Navarra.....	181
3.4.3.14.	Comunidad Autónoma de Euskadi	189
3.4.3.15.	Comunidad Autónoma de La Rioja	196
3.4.3.16.	Comunitat Autònoma de Valencia.....	199
3.4.3.17.	Ciudad Autónoma de Ceuta.....	204
3.4.3.18.	Ciudad Autónoma de Melilla.....	206
3.4.3.19.	Comunitat Autònoma de Catalunya.....	211
3.5.	Àmbit local: la ciutat de Barcelona	225
3.6.	Concepte d'avaluació de programes	243
3.6.1.	La finalitat de l'avaluació de programes	249
3.6.2.	L'avaluació de projectes en AFE	251
3.6.3.	Avaluar un programa d'AFE.....	252
CAPÍTOL IV: METODOLOGIA.....		255
4.1.	Disseny de la investigació	257
4.2.	Dimensions, variables i indicadors de l'estudi.....	258

4.2.1.	Definició dimensions	261
4.2.2.	Definició variables	262
4.2.3.	Definició indicadors.....	264
4.3.	Mètode d'estudi.....	267
4.3.1.	Univers de població i mostra	269
4.3.1.1.	Procediment d'establiment de la mostra.....	273
4.3.1.2.	Criteris per l'elecció de la mostra:.....	280
4.3.1.3.	Programa utilitzat per l'elecció de les Entitats Homologades	281
4.3.1.4.	Perfil sociodemogràfic de les PRP i PTE	281
4.3.2.	Instruments i procediment.....	285
4.3.2.1.	Descripció dels instruments	285
4.3.2.2.	Procediment de la construcció i desenvolupament dels instruments utilitzats en la recollida de dades.....	293
4.3.2.3.	Desenvolupament i validació dels instruments.....	305
4.3.3.	Recollida de dades	312
4.3.4.	Anàlisi de dades	317
CAPÍTOLV: RESULTATS		323
5.1.	Resultats descriptius de les dades obtingudes de les PRP.....	326
5.2.	Descripció i interpretació de dades de les PRP (Q1)	330
5.2.1.	Bloc II: PEC.....	331
5.2.2.	Bloc III: Programacions Esportives.....	334
5.2.3.	Bloc IV: Avaluació de les programacions i dels PEC	338
5.3.	Resultats dades de les PTE (Q2).	350
5.4.	Descripció i interpretació dels resultats de les PTE (Q2).....	354
5.4.1.	Bloc II: PEC.....	355
5.4.2.	Bloc III: Programacions Esportives.....	359
5.4.3.	Bloc IV: Avaluació de les programacions esportives i PEC	363

5.5.	Resultats dades dels Llistats de Control dels PEC de les Entitats Homologades ...	375
5.6.	Descripció i interpretació dels resultats dels Llistats de Control dels PEC de les Entitats Homologades	378
5.6.1.	Bloc PEC:	378
5.6.2.	Bloc Programacions Esportives:.....	381
5.6.3.	Bloc Avaluació:	386
5.7.	Comparacions úniques entre PRP (Q1) i PTE (Q2).....	389
5.8.	Correspondència entre PTE, PRP i Llistats de Control dels PEC.....	400
5.9.	Resultats de les comparacions per a dos agents entre els tres grups d'estudi:	403
5.10.	Comparatives entre PRP, PTE i Llistes de control dels PEC (Q1 – Q2 – Q3)	405
CAPÍTOL VI: DISCUSSIÓ.....		411
6.1.	Bloc PEC.....	412
6.2.	Bloc Programacions Esportives	417
6.3.	Bloc Avaluació.....	423
CAPÍTOL VII: CONCLUSIONS		431
7.1.	Limitacions de l'estudi.....	434
7.2.	Prospectiva	435
7.2.1.	Vies vinculades a la recerca.....	435
7.2.2.	Vies relacionades amb les aplicacions pràctiques	435
FONTS BIBLIOGRÀFIQUES I DOCUMENTALS.....		439
ANNEXOS		475

ABREVIATURES I SIGLES

AE	Associació Esportiva
AAEE	Associacions Esportives
AF	Activitat Física
AFD	Activitat Física y Deportiva
AFE	Activitat Física i Esportiva
AMPAS	Associacions de mares i pares de l'alumnat
Art.	Article
BOA	Boletín Oficial de Aragón
BOCYL	Boletín Oficial de Castilla y León
BOE	Boletín Oficial del Estado
BOJA	Boletín Oficial de la Junta de Andalucía
BOPB	Bolletí Oficial de la Província de Barcelona
BORM	Boletín Oficial de la Región de Murcia
CA	Comunitat Autònoma
CAFE	Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport
CE	Comissió Europea
CEJD	Consejería de Educación, Juventud y Deporte
CEP	Centro Educación Primaria
CSD	Consejo Superior de Deportes
DEE	Deporte en Edad Escolar
DGA	Diputación General de Aragón
DIBA	Diputació de Barcelona
DOCM	Diario Oficial de Castilla - La Mancha
DOG	Diario Oficial de Galicia
DOGC	Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya
EDM	Escuelas Deportivas Municipales
EE	Esport Escolar
EEE	Esport en Edat Escolar
EF	Educació Física
EH	Entitat Homologada
EEHH	Entitats Homologades
GS	Grau Superior

GM	Grau Mitjà
IBE	Institut Barcelona Esport
IES	Institut Educació Secundària
INEFC	Institut Nacional Educació Física de Catalunya
MCNT	Malalties cròniques no transmissibles
MECD	Ministerio de Educación, Cultura y Deporte
MED	Modelo de Educación Deportivo
NAOS	Estratègia per a la Nutrició, Activitat Física i Prevenció de l'Obesitat
OMS	Organització Mundial de la Salut
ONU	Organització de les Nacions Unides
PCC	Projecte Curricular de Centre
PCEE	Pla Català d'Esport a l'Escola
PDC	Proyecto Deportivo de Centro
PEC	Projecte Esportiu de Centre
Plan A + D	Plan Actividad Física y Deporte
PTE	Persona Tècnica Esportiva
SPSS	Statistical Package for Social Sciences
UB	Universitat de Barcelona
UBAE	Unió Barcelonina d'Associacions Esportives
UE	Unió Europea
URL	Uniform Resource Locator

ÍNDIX DE TAULES

Taula 1: Cronologia de conceptes rellevants per documents legislatius i per autors.....	51
Taula 2: Actituds del Model d'Esport Escolar.....	62
Taula 3: Exemples de PEC consultats per Comunitats Autònomes.....	72
Taula 4: Exemples de definició d'Esport en Edat Escolar en algunes Comunitats Autònomes.....	97
Taula 5: Quadre dels conceptes cercats en la Tesi i apareguts en la recerca de la visió geogràfica de l'Estat Espanyol.....	100
Taula 6: Entitats Organitzadores de les AFE de la Comunitat de Madrid.....	173
Tabla 7: Dades de l'evolució i participació al PCEE.....	215
Taula 8: Dades generals del nombre d'organitzacions Associatives Esportives des de 2006.....	218
Taula 9: Dades generals del nombre d'organitzacions Associatives Esportives des de 2014.....	219
Taula 10: Dades generals del nombre d'organitzacions Associatives Esportives des de 2016.....	220
Taula 11: Cens d'Entitats Esportives Entitats Esportives (1991).....	225
Taula 12: Pràctica esportiva fora de l'horari lectiu.....	227
Taula 13: Hores d'EF curricular en centres escolars.....	228
Taula 14: Hores d'Esport en Edat Escolar en horari no lectiu.....	229
Taula 15: Dimensió Esports i Clubs a la ciutat de Barcelona.....	231
Taula 16: Evolució de les entitats organitzadores en 2014-2015 i distribució per districte.....	235
Taula 17: Nombre d'Entitats Homologades en el anys 2016, 2017 i 2018.....	236
Taula 18: Quadre de dimensions, variables i indicadors.....	260
Taula 19: Districtes i barris de Barcelona amb la seva denominació numèrica y nominal.....	275
Taula 20: Entitats Homologades escollides per entrevistar.....	277
Taula 21: Formació de les PRP de les Entitats Homologades.....	282
Taula 22: Formació de les PTE (2 anys mínim a l'EH) de les Entitats Homologades.....	283
Taula 23: Estructura del qüestionari per les PRP de les Entitats Homologades (EEHH): Blocs, Apartats i Preguntes.....	298
Taula 24: Estructura del qüestionari per les PTE de les Entitats Homologades (EEHH): Blocs, Apartats i Preguntes.....	299

Taula 25: Estructura dels Llistats de Control dels PEC: Blocs i Preguntes.....	303
Taula 26: Previsió del nombre d'accions a realitzar directament amb les Entitats Homologades (EEHH).....	312
Taula 27: Estructura identificativa per qüestionaris i Llistats de Control dels PEC, per un sol agent.....	319
Taula 28: Estructura d'anàlisi comparatiu entre dos agents.....	321
Taula 29: Estructura d'anàlisi comparatiu entre tres agents.....	321
Taula 30: Estadístics descriptius per les PRP (Q1).....	327
Taula 31: Estadístics descriptius de la pregunta 26 del qüestionari per les PRP (Q1).....	329
Taula 32: Estadístic descriptiu per les PTE (Q2).....	351
Taula 33: Estadístics descriptius de la pregunta 29 del qüestionari per les PTE (Q2).....	353
Taula 34: Estadístic descriptiu dels Llistats de Control PEC (Q3).....	376
Taula 35: Resultats estadísticament significatius entre respostes als instruments per PRP (Q1) i PTE (Q2).....	390
Taula 36: Comparació categòrica dels tipus d'avaluació utilitzada per PRP i PTE.....	398
Taula 37: Correspondència entre les preguntes realitzades als tres grups d'estudi involucrats.....	402
Taula 38: Comparació resultats PRP amb Llistat de Control dels PEC.....	403
Taula 39: Comparació resultats PTE amb Llistat de Control dels PEC.....	404
Taula 40: Comparació de Q1, Q2 i Q3 per els tres agents.....	405
Taula 41: Resultats de les dades comparades per a tres agents.....	408

ÍNDIX DE FIGURES

Figura 1: Relació dels conceptes tractats en el marc teòric.....	38
Figura 2: Cronologia de l'aparició i sustentació del concepte PEC.....	69
Figura 3: Estructura organitzativa geogràfica del marc teòric relatiu a la visió geogràfica.....	74
Figura 4: Estructura de l'Esport en Edat Escolar a la CA de l'Aragón.....	117
Figura 5: Esquema cronològic de la implantació dels diferents plans i projectes de la CA de Castilla – La Mancha.....	147
Figura 6: Elaboració del Pla Galicia Saludable.....	167
Figura 7: Cronologia del desenvolupament de l'esport escolar a la Comunitat Foral Navarra.....	188
Figura 8: Desenvolupament de les lleis basques per arribar a la situació actual.....	195
Figura 9: Desenvolupament cronològic de les decisions preses per la Generalitat de Catalunya en l'àmbit de l'esport escolar i l'Esport en Edat Escolar.....	224
Figura 10: Resum del desenvolupament del Pla Estratègic per les entitats organitzadores a la ciutat de Barcelona.....	240
Figura 11: La ubicació dels programes dins del procés planificador.....	244
Figura 12: Esquema de les formes d'avaluació.....	247
Figura 13: Exemple de configuració de la mostra.....	272
Figura 14: Mapa dels districtes de la ciutat de Barcelona.....	274
Figura 15: Disseny de l'estructura dels instruments.....	287
Figura 16: Format de les eines de mesura (a).....	288
Figura 17: Format de les eines de mesura (b).....	297
Figura 18: Exemple de pregunta tancada en els qüestionaris.....	300
Figura 19: Exemple de pregunta filtre.....	301
Figura 20: Escala del Llistat de control dels PEC.....	304
Figura 21: Format de les eines de mesura (c).....	305
Figura 22: Esquema del procés de pilotatge portat a terme en els diferents instruments.....	308
Figura 23: Fases del treball de camp.....	313
Figura 24: Relacions que s'estableixen en l'anàlisi de dades entre els agents de l'estudi d'investigació.....	319
Figura 25: Puntuacions mitjanes dels ítems sobre els PEC avaluats per les PRP.....	332
Figura 26: Puntuacions mitjanes dels ítems sobre les programacions esportives avaluades per les PRP.....	336

Figura 27: Puntuacions mitjanes dels ítems sobre les avaluacions de les programacions esportives i el PEC, contestats per les PRP.....	340
Figura 28: Puntuacions mitjanes dels ítems sobre els PEC avaluats per les PTE.....	358
Figura 29: Puntuacions mitjanes dels ítems sobre les programacions esportives avaluades per les PTE.....	360
Figura 30: Puntuacions mitjanes dels ítems sobre les avaluacions de les programacions esportives i els PEC, contestats per les PTE.....	365
Figura 31: Puntuacions mitjanes dels ítems sobre el PEC, amb dades recollides pel propi investigador.....	379
Figura 32: Puntuacions mitjanes dels ítems sobre programacions esportives, amb dades recollides pel propi investigador.....	382
Figura 33: Puntuacions mitjanes dels ítems sobre avaluació, amb dades recollides pel propi investigador.....	387
Figura 34: Comparació de les puntuacions mitjanes de les PRP i les PTE.....	391
Figura 35: Comparació de les puntuacions mitjanes de les PRP, les PTE i els Llistats de Control dels PEC.....	406

CAPÍTOL I: PRESENTACIÓ

1. Presentació

En aquest primer apartat, s'exposen els motius que m'han portat a escriure la tesi i les raons personals que m'impulsen a la realització d'aquest programa de doctorat. En segon lloc, es passa a explicar la finalitat de la recerca, i per últim es descriu l'estructura que es seguirà a aquesta tesi doctoral.

1.1. Justificació de la proposta de recerca

Fa molts anys que em dedico al món de l'Activitat Física i l'Esport (AFE). El temps ha anat passant i me n'adono que la motivació no només roman intacta, sinó que ha anat creixent. De fet, faig més esport ara que fa 10 anys, i a les ganes d'aprendre i a la dedicació els hi passa exactament el mateix.

Al llarg de la meua vida, aquesta relació amb el món de l'Educació Física (EF) ha estat estretament vinculada amb l'àmbit de l'Esport en Edat Escolar, tant a nivell d'usuari, com a nivell professional. I és, en aquest últim on voldria centrar aquesta investigació.

Després de més 35 anys de treballar en aquest àmbit de l'esport escolar, situant-me com agent implicat en tots els seus estadis, sento profundament la necessitat de donar continuïtat a tots aquells projectes que he anat desenvolupant realitzant aquest treball, i que aquesta tesi sigui un retorn agraït per tantes experiències i coneixements personals i laborals, que l'AFE m'ha portat.

Durant la meua etapa inicial com esportista vaig anar absorbint els coneixements que els meus entrenadors m'intentaven transmetre. Posteriorment vaig exercir com a monitor, sense cap preparació específica i amb un enfocament totalment experimental, fins després esdevenir tècnic esportiu, oficialment format a l'INEFC (Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya) de Barcelona. Van passar els anys, i com a fruit de la meua feina com a professor

del crèdit de Metodologia en el marc d'un Cicle de Grau Superior d'Animació d'Activitats Físiques i Esportives, em van proposar una acció laboral des de l'empresa on treballa: coordinar un grup de treball per a desenvolupar programacions esportives en Esport en Edat Escolar dins de la Unió Barcelonesa d'Associacions Esportives (UBAE), cosa que em permetia prendre decisions de manera consensuada amb els representants de les diferents associacions que podien afectar a més de 7000 nens i nenes.

Per tant, l'oferta laboral que se'm feia, era treballar professionalment per a que les associacions esportives vinculades a UBAE tinguessin una major cura i respecte per les programacions d'Esport en Edat Escolar. Les programacions havien de ser desenvolupades conjuntament pel grup de treball i aquestes associacions, amb dos objectius clars:

- a) Dotar d'eines metodològiques a les associacions i a les Persones Tècniques Esportives (PTE), i per tant augmentar la qualitat de la pràctica esportiva.
- b) Vincular l'esport fora de l'horari lectiu amb l'EF escolar per tal de complementar i ajudar, amb intenció de servei, a que els objectius curriculars de l'EF fossin encara més assolibles, gràcies a un suport extern i no invasiu.

Tot just havent finalitzat el projecte esmentat, em trobo essent pare de dos nens que iniciaven la seva pràctica esportiva en Associacions Esportives que seguien les programacions elaborades pel nostre grup de treball de la UBAE, amb el desig de que aquestes reforcessin la seva educació esportiva.

I finalment, a partir de totes aquestes confluències, es va generar un escenari que em va oferir l'oportunitat de realitzar aquest treball de recerca sobre els Projectes Esportius de Centre (PEC) de les Entitats Homologades a Barcelona. Aquestes són les associacions esportives, clubs, entitats, etc. que, a partir de 2013, van obtenir una homologació pel fet de complir una sèrie de requisits establerts per l'Institut Barcelona Esports (IBE), pertanyent a l'Ajuntament de Barcelona.

Aquesta tesi pren com a temàtica central i vertebradora l'àmbit de l'Esport en Edat Escolar. Em resulta de gran motivació haver pogut dedicar els meus estudis, la feina i aquesta investigació, a la contribució altruista en aquest àmbit. Espero aportar una millora significativa en l'Esport en Edat Escolar, a partir dels resultats que s'obtinguin i les conclusions derivades.

És el meu propòsit contribuir al desenvolupament de l'Esport en Edat Escolar a la ciutat de Barcelona. Ho faig comptant amb la col·laboració de les Entitats Homologades que dediquen els seus esforços a que el jovent tingui les millors condicions per practicar esport i aconseguir així una vida saludable.

Barcelona és una de les ciutats on aquesta temàtica ha estat treballada de forma molt exhaustiva per part de tots els agents implicats, des de les escoles, passant per les entitats, associacions esportives i clubs, i aquest fet ha generat una llarga llista d'estudis, tant oficials o formals (administració pública, universitats, etc.), com altre més informals, fruit de la preocupació i interès dels mateixos agents implicats.

Per a dur a terme la present tesi, s'ha contactat amb Entitats Homologades de diferent grandària, que treballen en l'Esport en Edat Escolar i que alhora engloben un nombre representatiu de participants en les activitats que aquestes proposen. Òbviament ha estat necessari comptar amb el seu ajut i col·laboració per a determinar quin és el grau de quotidianitat en l'ús dels PEC, com a eina principal per al desenvolupament de les seves programacions esportives, i també quin és el tractament de l'avaluació que es realitza a partir d'aquestes. Per aquest motiu, s'ha delimitat el nombre d'Entitats Homologades que s'inclouen dintre d'aquest estudi.

Ha resultat molt gratificant escollir un tema tan estudiat, i no només per la nombrosa informació que s'ha recollit i integrat, sinó sobretot perquè m'ha permès observar tres fenòmens socio-educatius entrelaçats:

- 1) Que l'Esport en Edat Escolar ha esdevingut realment la pedra angular i vehiculadora de bona part de l'educació dels nostres infants i joves.
- 2) Que l'Esport en Edat Escolar és una de les formes escollides globalment, per a dotar d'eines en edat adulta als que han estat alumnes i esportistes en primeres edats.
- 3) I que l'AFE, s'ha guanyat el respecte com a part de l'estructura educativa oficial en la societat moderna.

Finalment, m'agradaria explicar que ha estat de gran interès revisar tota la documentació a la que he tingut accés i, per tant, conèixer i sorprendre'm de la quantitat d'ocupació i preocupació que desperta l'Esport en Edat Escolar a nivell internacional, nacional i local.

La intenció de la recerca és corroborar el que el nas, la intuïció, em diuen. Vull explicitar i explicar, per ser-ne més conscient, allò que intueixo, saber fins quin grau i de quina manera els PEC ajuden als esportistes de les Entitats Homologades en la seva educació en l'àmbit de l'activitat física i de la salut.

1.2. Fenomen que es vol investigar i finalitat de l'estudi

L'objecte de estudi de la present tesi és l'anàlisi de la implantació i avaluació de les programacions esportives, que sota el paraigua d'un PEC d'autoria pròpia i de obligatòria tenència, les Entitats Homologades desenvolupen a Barcelona.

La preocupació per l'educació física i esportiva és un fet corroborat per multitud d'estudis. En la línia històrica de l'AFE, les influències sobre aquesta, tant del sistema educatiu, com dels sistemes esportius, han estat constantment presents a la nostra societat.

A Barcelona hi ha un nombre elevat i heterogeni d'organitzacions de l'àmbit de l'esport i del lleure que projecten, gestionen i programen activitats esportives fora de l'horari escolar durant tot el curs acadèmic, amb l'objectiu de promoure l'esport, la salut i l'aprenentatge en el

marc d'una acció planificada i participativa. Aquestes organitzacions generen, any rere any, una gran quantitat de documentació sobre els resultats de les decisions i accions preses en referència als PEC i a les programacions esportives pròpies.

Com a punt de partida per apropar-nos a la realitat barcelonina, de forma prèvia s'han analitzat els marcs legals que ordenen l'Esport en Edat Escolar a Europa, a l'àmbit nacional, a l'autonòmic i local de la ciutat de Barcelona.

L'Esport en Edat Escolar es revela com un centre d'interès i de referència a tots els nivells socials: des de les accions individuals o col·lectives guiades per la intuïció i motivades per l'altruisme, fins a la professionalització amb què es treballa en els estaments oficials on s'elaboren programes transversals que abasten des de decisions a nivell d'Unió Europea (UE) fins a propostes específiques de centre escolar/esportiu local.

Els òrgans de govern competents en matèria educativa i esportiva realitzen propostes d'organització de l'Esport en Edat Escolar i donen el suport necessari als agents implicats en matèria de formació esportiva, oferint-los eines d'orientació, consulta i formació.

Tal com s'expressa al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona (BOPB, 6 de juny de 2014), és palès que l'organització de l'esport és una temàtica que aposta per la planificació.

A Barcelona hi ha un ampli ventall d'organitzacions de l'àmbit de l'esport i del lleure que dissenyen, gestionen i produeixen activitats esportives fora de l'horari escolar durant tot el curs acadèmic, amb la finalitat de promoure l'esport, la salut i l'aprenentatge en un marc d'acció planificat i participatiu. (p.1)

D'altra banda, aquest estudi no només s'ocupa de les accions i decisions preses per les Entitats Homologades respecte als PEC, sinó que vol fer partícip i copsar l'opinió tant de les Persones Responsables dels PEC (PRP), com de les Persones Tècniques Esportives (PTE) que els implementen diàriament. En la Llei 3/2008, de 23 d'abril, de l'exercici de les professions de

l'esport (DOGC núm. 5123, de 23 d'abril de 2008), s'expressa que l'activitat d'aquestes es fonamenta en realitzar les seves funcions respecte als esportistes i en obtenir un bon rendiment físic, esportiu, d'habilitats,..., alhora que es col·labora en l'educació general de l'alumnat a partir de les AFE realitzades en Esport en Edat Escolar en horari no lectiu.

Així doncs, si els PEC es dissenyen per a millorar el nivell qualitatiu de la conjunció educativa i esportiva de l'Esport en Edat Escolar en les Entitats Homologades de Barcelona, interessa i urgeix estudiar els elements que condueixen a un ensenyament més eficaç. S'entén que les programacions esportives dels PEC seran eficaces en la mesura que els esportistes en edat escolar aprenguin i desenvolupin actituds positives del que han après i millorin la seva autoestima.

Els mètodes i eines necessàries per desenvolupar i mantenir un ambient d'aprenentatge favorable són nombrosos, però es centrarà l'atenció sobre les estructures dissenyades per l'Ajuntament de Barcelona per tal de donar recursos i suport tècnic a les Entitats Homologades. S'està davant d'una situació que demana una major i millor comprensió de l'alumnat, de les seves característiques i necessitats, i en consonància, veure com podem utilitzar aquests mètodes d'una forma més constructiva i positiva.

En aquest procés, els referents que aporten les dades que posteriorment s'analitzaran, són els agents implicats en l'activitat educativa i esportiva i, per tant, serà del tot imprescindible tenir accés i garanties de treball comú amb tots ells. S'han d'establir relacions de consulta i col·laboració per a interactuar amb tots els estrats de les Entitats Homologades:

- Professorat EF de les Escoles.
- Responsables de les AMPAS.
- Direccions de les Entitats Homologades.
- Persones Responsables dels PEC de les entitats homologades (PRP).
- Persones Tècniques Esportives (PTE).

1.3. Estructura de la tesi

La present tesi està organitzada en 7 capítols, dissenyats a partir d'un procés lògic de desenvolupament de la presentació i elaborat en una estructura clàssica per la presentació de tesis doctorals.

Una vegada redactat el primer capítol de presentació, que inclou la justificació del meu interès per a la realització de la tesi, i explicat el fenomen que es vol estudiar i la seva finalitat, es passa a redactar els apartats que conformaran la resta de la investigació.

En el segon capítol es defineix quina serà la pregunta inicial i quins són els objectius que es plantegen assolir.

En el tercer capítol es troba el marc teòric, on redactem, a partir de la revisió documental, els aspectes que contextualitzen la recerca.

Es destaquen la revisió dels conceptes d'Esport en Edat Escolar, la recerca dels marcs legals sobre els PEC i el desenvolupament de l'avaluació de programes esportius.

En el quart capítol, es determina quina és la metodologia de treball per la investigació. Quin és el disseny teòric de la mateixa i es defineixen les dimensions de l'estudi, les variables i els indicadors emprats per l'anàlisi empírica

Així mateix, es presenten els mètodes i instruments utilitzats per la realització de les accions pertinents a efectuar amb els subjectes d'estudi. Aquests han estat seleccionats a partir de l'univers d'estudi i la mostra escollida.

El cinquè capítol es destina a l'anàlisi i interpretació de resultats, mitjançant l'anàlisi descriptiu dels resultats referents a les dimensions establertes. Exposant l'explicació dels blocs utilitzats per la seva realització.

En el sisè capítol, s'exposa la discussió sobre els resultats de la comparació de les dades obtingudes en els resultats.

Finalment, en el setè capítol, es redacten les conclusions sobre els elements de resposta a la pregunta inicial i objectius plantejats a les que arriba la investigació. Alhora, s'exposaran les limitacions a les quals ha estat subjecte la recerca i la prospecció que resulta a partir del propi apartat.

CAPÍTOL II: PREGUNTA INICIAL

2. Pregunta inicial

L'interès constant és el que fa que, en aquest estudi, es vulgui comprovar si la tinença dels PEC per part de les Entitats Homologades, es correspon amb la seva implementació durant el curs, i tanmateix, si la transferència de les avaluacions de les programacions esportives és real i, d'aquesta manera, el nivell qualitatiu es transforma en una millora, any rere any, dels mateixos PEC.

En primer lloc, s'ha identificat i establert quins són els agents implicats en el desenvolupament de l'Esport en Edat Escolar a partir de la implementació dels PEC:

- Entitats Homologades.
- Persones Responsables del PEC (PRP).
- Persones Tècniques Esportives (PTE).

En segon lloc, s'ha dissenyat la pregunta que es vol formular:

S'implementen, s'avaluen i es retroalimenten, les programacions d'AFE dels PEC de les Entitats Homologades a Barcelona?

2.1. Objectius

A partir de la col·laboració amb els agents implicats i tenint com a referència els PEC dissenyats i redactats per les Entitats Homologades de Barcelona, es planteja la funcionalitat del desplegament dels mateixos.

És per aquest motiu, que s'estableixen objectius més concrets que porten a analitzar i interpretar les parts de la investigació. I d'aquesta manera, concloure si la qualitat de les decisions i accions preses des de les Entitats Homologades respecte als seus PEC aporten quelcom de progressió en el desenvolupament dels esportistes.

El primer objectiu general que es planteja en la tesi és analitzar el nivell d'implantació i d'avaluació de les programacions esportives dels PEC realitzats per part de les Entitats Homologades.

El segon objectiu general és conèixer fins quin grau la informació recollida per les Entitats Homologades, a partir de l'avaluació de les programacions esportives, es converteix en reformulació dels objectius per a les següents programacions anuals.

Per tal d'assolir els objectius generals proposats, s'ha cregut convenient formular els següents objectius específics:

- Identificar l'estructura dels PEC, a partir d'una anàlisi i avaluació dels mateixos.
- Establir en quina mesura les Entitats Homologades utilitzen i desenvolupen programacions esportives.
- Valorar quin és el tractament que sobre l'avaluació de les programacions esportives realitzen les Entitats Homologades.

Per tal de dur a terme aquesta recerca s'han elaborat una sèrie de qüestionaris adreçats a les Persones Responsables dels PEC (PRP) i a les Persones Tècnics Esportius (PTE), i també s'han elaborat Llistats de Control dels PEC per a cada Entitat Homologada. Això ens ha permès obtenir dades d'aquests agents, i tot comparant-les donar resposta a les qüestions plantejades

CAPÍTOL III: MARC TEÒRIC

3. Marc teòric

Per tal de delimitar l'àrea d'estudi i determinar els coneixements que existeixen sobre ella, en aquesta part es duu a terme la revisió de l'estat de la qüestió sobre el problema que ens ocupa, focalitzant l'atenció en aquells aspectes relacionats amb els objectius que es proposen.

Com s'assenyala a la presentació, la quantitat de la documentació referida a educació, esport en edat escolar, programacions i metodologies en l'àmbit de l'AFE és molt extensa i variada. Per aquest motiu, es fa necessari adoptar una estructura que permeti organitzar tota la documentació consultada.

Per establir el marc teòric, que ens permeti entendre les raons per les quals les Entitats Homologades de Barcelona han adoptat els seus PEC com a principal eina de desenvolupament de les AFE, en primer lloc, es defineixen els conceptes genèrics d'EF, esport en edat escolar i PEC, en segon lloc, s'exposa des de un punt de vista geogràfic, quina és la situació internacional de l'Esport en Edat Escolar en l'actualitat, fins arribar gradualment a nivell local, concretament a la ciutat de Barcelona. Finalment, s'inclou un apartat dedicat a la necessitat d'avaluar les programacions esportives.

L'objectiu de l'apartat és explicar la situació en què es troba l'AFE respecte a les activitats fora de l'horari lectiu dels esportistes en edat escolar, i veure si s'han establert protocols d'actuació i experiències que apropin les dues visions del món educatiu que es plantegen: d'una banda la visió curricular en horari lectiu i d'altra la que ocupa les activitats físiques dels infants i joves, fora de l'horari lectiu.

Aquesta documentació permet acreditar els fonaments per la comparació i comprensió de la presa de decisions que les Entitats Homologades de Barcelona, adopten respecte dels seus PEC, envers les experiències referenciades en la resta de l'entorn geogràfic.

Tal com es presenta a la Figura 1, la intenció de l'apartat és aprofundir en els conceptes emprats, ja que el seu ús habitual i la familiaritat que se'n deriva fan que no es tingui un nivell

de precisió conceptual prou acurat per a la seva correcta utilització. Així mateix, presentar les relacions entre ells que s'han anat establint en el decurs d'aquest marc teòric.

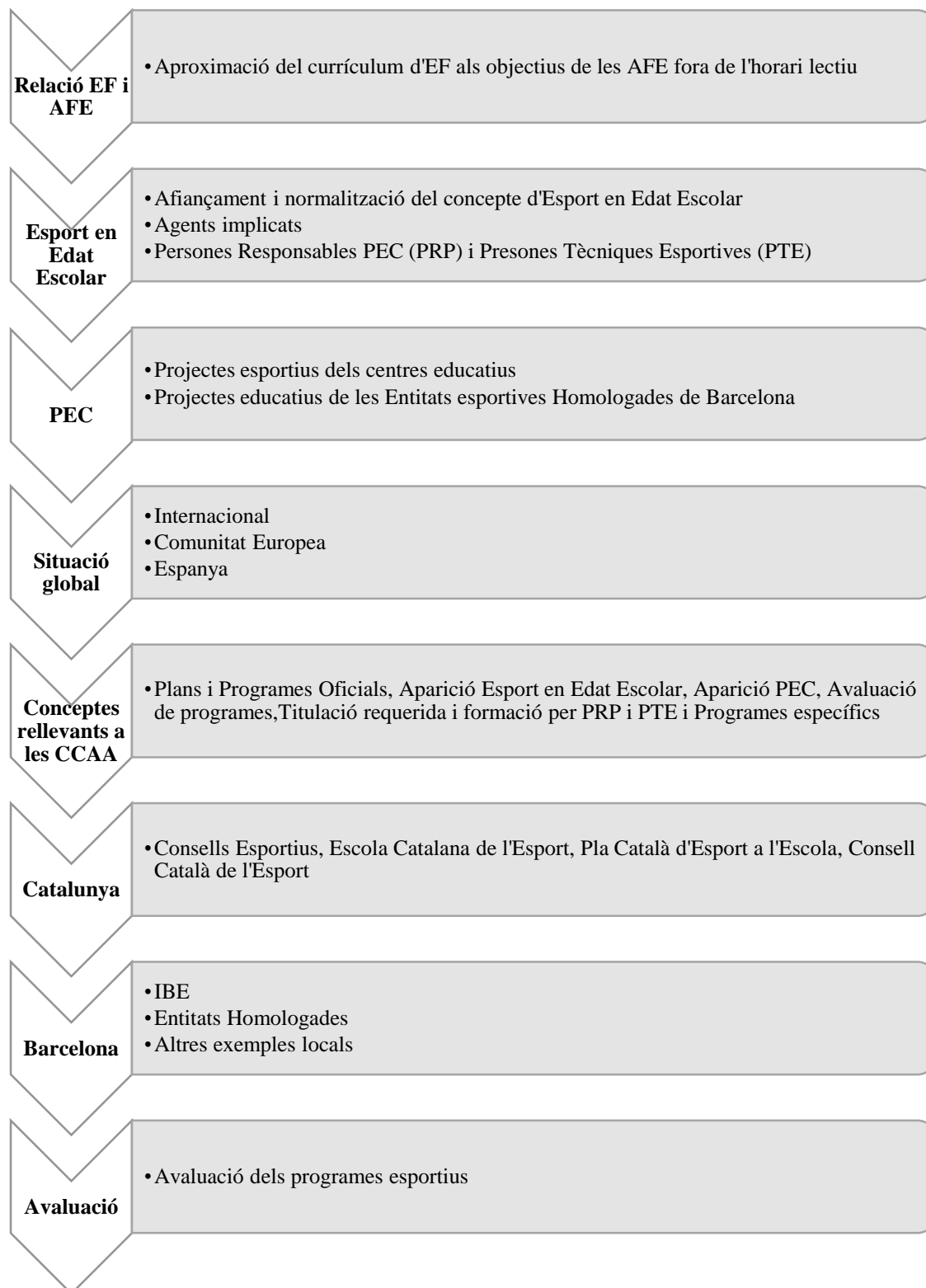

Figura 1: Relació dels conceptes tractats en el marc teòric

3.1. La importància de l'EF com a eix vertebrador en les AFE en Esport en Edat Escolar en els últims 30 anys.

De manera introductòria es fa referència al concepte d'educació més generalista, a la diferència entre educació formal i no formal, als conceptes d'aprenentatge significatiu i ensenyament esportiu, per després passar a resseguir l'evolució en les últimes dècades dels conceptes d'educació i esport, a partir d'autors especialitzats en la matèria i també a partir de textos administratius (lleis, ordres, decrets,...). Tant uns com els altres donen definicions que esdevenen referents dels conceptes tractats, tal i com es veurà en aquest apartat.

En l'àmbit de l'administració, que vetlla pel desenvolupament transversal del sistema educatiu, es troba el concepte més generalista¹ d'educació.

L'educació s'entén com un procés de socialització de les persones mitjançant el desenvolupament de capacitats físiques, motrius, cognitives i emocionals, habilitats comunicatives i socials, destreses instrumentals, tècniques d'estudi i formes de comportament ordenades amb una fi social (valors, moderació del diàleg-debat, jerarquia, treball en equip, regulació fisiològica, cura de la imatge, etc.).

En aquest sentit, el terme educació es refereix sobretot a la influència sobre una persona per a formar-la i desenvolupar-la a diversos nivells. En la majoria de societats, és l'acció exercida per la generació adulta sobre la jove, per transmetre i conservar la memòria col·lectiva i la cultura. L'educació és, doncs, el mecanisme que transmet la cultura, permetent la seva evolució i supervivència.

D'altra banda, quan s'usa l'expressió "a partir o en AFE" pot semblar tenir un significat clar i precís, que remet a l'aprenentatge dels aspectes tècnics, tàctics i reglamentaris d'una o

¹ Concepte educació. Disponible a: <https://es.wikipedia.org/wiki/Educaci%C3%B3n>

diverses modalitats d'AFE. Ara bé, tal com han posat de manifest diferents estudis, dels quals és fa esment en aquest apartat, els processos d'ensenyament i aprenentatge no són neutres, sinó que es sustenten en una sèrie de creences tàcites sobre l'ésser humà i la societat. Aquestes creences determinen l'elecció d'uns o altres objectius educatius, orienten l'ensenyament i afavoreixen la transmissió d'uns determinats valors i actituds. D'altra part, l'aprenentatge es refereix a una "pràctica sociocultural", és a dir, la vivència compartida (social) d'experimentar allò que s'està aprenent en el marc d'una cultura.

Prenent com a referència les publicacions de Coombs, Ph, H. i Ahmed, M. (1975), s'estableixen dos tipologies d'educació:

L'educació formal, que estaria representada pel sistema educatiu, jerarquitzat, estructurat, cronològicament graduat, que va des de l'escola primària fins a la universitat i inclou, a més dels estudis acadèmics generals, una varietat de programes especialitzats i institucions per a la formació professional i tècnica a temps complet. (p.11).

L'educació no formal com qualsevol activitat educativa organitzada fora del sistema formal establert. Tant si opera independentment o com una important part d'una activitat més àmplia i que està orientada a servir a usuaris i objectius d'aprenentatge identificables. (p.11)

A partir d'aquestes pràctiques socioculturals, aquesta part de la tesi, posa el seu focus d'interès en aquella educació que desenvolupa els programes educatius no formals que, en general, tenen lloc dins del context escolar, encara que també en clubs, associacions esportives, etc, i sempre fora de l'horari lectiu.

Malgrat aquest i alguns altres punts de contacte, s'estableix que, entre l'educació formal i la no formal, existeixen diferències significatives. Per exemple, en relació als seus organitzadors,

l'educació no formal presenta un ventall amplíssim d'entitats i institucions, privades i públiques, governamentals i no governamentals, locals i fins i tot de comunitats i sectors de la població que organitzen les seves pròpies activitats d'educació no formal, en contrast amb el finançament, gestió i planificació generalment centralitzades i a càrrec del Ministeri d'Educació corresponent, pròpies de l'educació formal.

Els estudis del psicòleg i pedagog constructivista Ausubel, D. (1976) sostenen que, en el marc de l'educació, l'aprenentatge és significatiu quan els continguts estan relacionats de manera no arbitrària amb allò que l'alumnat ja sap prèviament. És a dir, aquest autor planteja un model d'ensenyament/aprenentatge basat en el descobriment, on les idees es connecten amb algun aspecte rellevant ja existent en l'estructura cognoscitiva de l'alumnat, com una imatge, una paraula significativa, un concepte, una proposició o un record. Llavors, s'inicia una interacció entre els coneixements més rellevants de l'organització cognitiva i les noves informacions, de tal manera que aquestes adquireixen un significat i són integrades de forma no arbitrària i substancial, afavorint l'evolució i l'estabilitat dels conceptes ja apresos. En contraposició a la teoria de l'aprenentatge significatiu, el mateix autor explica que l'aprenentatge mecànic es produeix quan no existeixen conceptes amplis adequats, de tal forma que la nova informació és emmagatzemada arbitràriament, sense interactuar amb coneixements preexistents. Un exemple d'això seria el simple aprenentatge d'un llançament de banda en futbol, limitant-nos només a respectar el reglament. En aquest cas, la nova informació seria incorporada a l'estructura cognitiva de manera literal i arbitrària. En canvi, si a més de respectar el reglament, es fa el llançament de banda coneixent pròpiament la tècnica del llançament, llavors aquesta nova informació sí és incorporada, i l'aprenentatge esdevé significatiu. En resum, per a Ausubel, D., el mecanisme d'aprenentatge per a augmentar els coneixements és l'aprenentatge significatiu.

En la dècada posterior, Blázquez, D. (1986), estableix un vincle entre esport i ensenyament:

L'esport dista molt de tenir un significat i sentit precís, compleix diverses funcions socials, a vegades de manera contradictòria, presenta múltiples realitats, i en totes elles hi ha una forma d'entendre, presenciar i realitzar dita pràctica. Convé, per tant, realitzar algunes consideracions al voltant del què i el perquè de l'ensenyament esportiu.

En aquest sentit, la present tesi es centra en l'educació no formal, entesa com el conjunt d'aprenentatges que l'alumnat adquireix practicant l'esport escolar fora de l'horari lectiu. I també és interessant entendre com aquest esport escolar ha establert vincles cada vegada més forts, i fins i tot de suport, amb l'educació formal rebuda en l'àmbit escolar.

Es pot resseguir l'evolució dels conceptes d'educació i esport, a partir d'autors especialitzats en la matèria i també a partir de textos administratius (lleis, ordres, decrets,...), tant uns com els altres donen definicions que esdevenen referents dels conceptes tractats.

En la Llei Orgànica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo (BOE núm. 238, de 4 de Octubre de 1990), es redacta que l'objectiu primer i fonamental de l'educació:

És el de proporcionar als nens i a les nenes, als joves d'un i un altre sexe, una formació plena que els permeti conformar la seva pròpia i essencial identitat, així com construir una concepció de la realitat que integri alhora el coneixement i la valoració ètica i moral d'aquesta. Tal formació plena ha d'anar dirigida al desenvolupament de la seva capacitat per a exercir, de manera crítica i en una societat axiològicament plural, la llibertat, la tolerància i la solidaritat.

Amb l'arribada de la LOGSE en 1990 es produeixen nombrosos canvis en els diferents elements del currículum, que afecten per descomptat a l'EF. El canvi fonamental és el pas d'un model curricular conductista a un model curricular constructivista. Aquest model

constructivista planteja que existeix una interacció entre el docent i l'alumnat, que genera un intercanvi didàctic entre els coneixements d'ambdós, de tal forma que arriben de manera conjunta a una síntesi productiva per a tots dos i que en conseqüència, els continguts han de ser revisats per aconseguir un aprenentatge significatiu.

Altres canvis importants van ser:

- Es passa d'establir objectius operatius a establir objectius formatius o didàctics.
- Es passa de continguts merament procedimentals a continguts en els quals procediments, conceptes i actituds es relacionen entre sí.
- La metodologia a emprar en el procés d'ensenyament-aprenentatge ha de ser activa i que atengui a la diversitat.
- Els recursos materials i humans s'han de dirigir cap a dues vessants: d'una banda, dotant als centres escolars d'instal·lacions i equipaments adequats i, per un altra, assegurant que el professorat exerceixi la seva labor docent.
- Respecte a l'avaluació, es passa d'avaluar solament el resultat/producte a avaluar també el procés.
- El professorat també ha evolucionat i els centres docents afavoreixen i potencien el treball en equip. Això permet la coherència del projecte docent de centre.

En 1992 apareix la *Carta Europea de l'Esport*, adoptada a la Conferència de Ministres de l'Esport del Consell d'Europa, que es converteix en un referent a seguir, i on es redacta en el seu article 2:

S'entén per esport tota mena d'activitat física que, mitjançant una participació organitzada o no, tingui per finalitat l'expressió i la millora de la condició física i psíquica, el desenvolupament de les relacions socials i l'obtenció de resultats esportius en competicions de tots els nivells. (p.8)

Alhora apareix el model que Siedentop, D. (1994) va denominar “educació esportiva”, i on afirma que aquest: “sorgeix amb el propòsit d’estimular, durant les classes d’EF, experiències de pràctica esportiva autèntiques” (p.6); és a dir, experiències en les quals l’alumnat pot tenir les mateixes oportunitats de pràctica i arribar a ser competent en l’àmbit de l’esport i entusiasta de la pràctica. En el mateix sentit, Siedentop, Hastie i Van der Mars (2011), descriuen les principals característiques que defineixen l’educació esportiva expressant que “s’estructuren a partir dels principals trets del fenomen esportiu actual: temporades, afiliació a un equip, període de pràctica, competició formal, fase final, registre de dades i celebració” (pp.5-7).

Es tracta d’un model d’ensenyament basat en teories constructivistes, els eixos prioritaris de les quals són el treball en equip i el foment de l’autonomia, la resolució de problemes, l’assumpció de responsabilitats, la competició i la presa de decisions. Tot això en situacions de joc limitat amb normes modificades, en les quals predomina el desenvolupament de la comprensió tàctica del joc en qüestió.

En aquest context, el psicòleg especialista en AFE, Cruz, J. (1997), considera que la motivació principal per la qual els joves practiquen esport, són motius personals, tals com passar-ho bé, millorar habilitats, etc.; en segon lloc, ho realitzen per motius socials com, per exemple, fer amistats, i finalment per motius externs, com competir o per una qüestió d’imatge social.

Velázquez (2000) utilitza el terme “educació esportiva”, identificant-lo amb la idea d’esport educatiu, i el defineix com:

Un procés intencional que té per objecte desenvolupar les capacitats cognitives, motrius, d’equilibri personal, de relació interpersonal i d’integració social de les persones, a través d’activitats de diferent tipus i naturalesa relacionades amb el fet esportiu (espectacle esportiu, pràctica esportiva, consum de productes i serveis esportius...), amb la finalitat de contribuir des del camp de l’esport que puguin

conduir les seves vides amb autonomia i responsabilitat, gaudint i participant plenament de la seva cultura esportiva i col·laborant de forma activa i crítica en la conservació i desenvolupament d'aquesta cultura, en el marc de la societat democràtica i dels valors que ella comporta. (pp.481- 492)

Tal com descriuen Aguirre i Vázquez (2004), és en aquest període quan l'escola va deixar de ser l'únic lloc on ocorre l'aprenentatge i tampoc pot pretendre assumir per si sola la funció educacional de la societat. És aquí on cobra importància l'aprenentatge que es desenvolupa en contextos no formals, generant així oportunitats per a l'aprenentatge constant i de qualitat, per a tota la comunitat, fent de l'educació una necessitat i una tasca de i per a tothom (Torres, 2001).

La promulgació de la LOE en 2006 (BOE núm. 106, de 4 de mayo de 2006), suposa en general una continuïtat de la LOGSE encara que amb aportacions relacionades amb la prevenció i resolució de conflictes, cohesió social i interculturalitat, la preparació per a l'exercici de la ciutadania de forma crítica i responsable. Es fa especial èmfasi a garantir l'atenció a la diversitat per a tot l'alumnat, proposant mesures curriculars per a la seva aplicació en la pràctica.

L'aspecte curricular més rellevant és la introducció de les competències bàsiques com a referent per a la formulació d'objectius, continguts, metodologia i criteris d'avaluació.

L'administració pública, en la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'Educació (DOGC núm. 5422, del 16 de juliol de 2009), estableix l'educació preescolar, primària i secundària com les etapes formatives obligatòries dels individus, en les quals es desenvolupen les habilitats del pensament i les competències bàsiques per afavorir l'aprenentatge sistemàtic i continu, així com les disposicions i actituds que regiran les seves respectives vides.

Aconseguir que tot l'alumnat tingui les mateixes o similars oportunitats de cursar i concloure amb èxit l'educació bàsica, equival a aconseguir els aprenentatges que s'estableixen per a cada grau i nivell. Són factors fonamentals per sostenir el desenvolupament.

En la seva publicació *“Educación de buena calidad para todos”*, UNICEF (2002), demanda que en una educació bàsica de qualitat, el desenvolupament de competències bàsiques i l'assoliment dels aprenentatges de l'alumnat són els propòsits centrals del professorat, de l'escola o de l'àmbit extern a ella i allà on tot el sistema educatiu, en general, dirigeix els seus esforços.

Aquests dos propòsits esmentats, permeten valorar els processos personals de construcció individual de coneixement, i és per aquest motiu que es consideren poc importants en referència als aprenentatges basats en el processament superficial de la informació i aquells orientats a la recuperació d'informació a curt termini.

Alhora, en els objectius de la Resolució 3989/2010, de 10 de desembre (DOGC núm. 5778, de 20 de desembre de 2010), es dona publicitat a les directrius per al desenvolupament de l'esport escolar fora de l'horari lectiu.

Els objectius generals de l'esport escolar en horari no lectiu tenen una relació directa amb els objectius de l'educació física establerts en els Decrets 142/2007 i 143/2007, pels quals s'estableix, respectivament, l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària i de l'educació secundària obligatòria.

Des del Ministerio de Educación, Cultura y Deportes, del Gobierno de España², es plantegen els objectius de l'educació, desenvolupant en l'alumnat diverses capacitats i competències a partir d'etapes educatives: educació infantil, educació primària i educació secundària.

Diversos estudis i articles com el de Gómez Martín, I. (1997), Herrador, M.; Huertas, J.A. i Lara, C. (2009) i Barba, M. (2015), expliquen que a partir del Ministerio de Educación y Ciencia, el desenvolupament de l'EF, té com a finalitats: Una EF orientada a aconseguir hàbits

² Objectius d'Educació. Disponible a: <http://www.mecd.gob.es/educacion-mecd/areas-educacion/estudiantes.html>

de salut i higiene en el ciutadà i que participi de la formació integral de la persona i alhora una iniciativa esportiva orientada a una pràctica generalitzada i de caràcter social.

A Catalunya, d'acord amb l'article 97 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16 de juliol de 2009), els centres escolars exerceixen l'autonomia pedagògica a partir del marc curricular establert d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària i secundària obligatòria, on es concreten les competències bàsiques, els continguts i els criteris d'avaluació.

Dins d'aquest marc de referència, el Departament d'Ensenyament ha impulsat l'elaboració de diversos documents, on es destaca el que correspon a l'EF i que desplega i concreta les seves competències associades³.

L'alternativa als models tradicionals, es troba en metodologies alternatives i innovadores, entre les quals es destaquen els models comprensius, com el TGfU (Búnquer i Thorpe, 1982; Kirk i MacPhail, 2002), l'aproximació del joc (Mitchell, Oslin i Griffin, 2006), o el MED (Siedentop, 1994, Wallhead i O'Sullivan, 2005, González-Víllora et al., 2009 i Siedentop et al., 2011).

Diferents autors han analitzat els efectes que en propostes similars s'havien aplicat seguint les bases del "*Modelo de Educación Deportiva (MED)*" d'Siedentop (1998), on s'ha desenvolupat el model en primària de forma experimental. Martínez, Calderón, Campos (2012), analitzen l'efecte del MED sobre la percepció d'aprenentatge i satisfacció de professorat i alumnat després d'una experiència de treball integrada. En el cas de Calderón, Martínez i Hastie (2013), es compara la motivació, la implicació i l'aprenentatge de l'alumnat i del professorat amb la implantació de dos models (MED i Tradicional). Gutiérrez, García- López,

³ Competències. Departament d'Ensenyament. Disponible a: <http://ensenyament.gencat.cat/ca/departament/publicacions/colleccions/competencies-basiques/primaria/ambit-educacio-fisica/>

Chaparro, Fernández (2014) comproven la viabilitat del model en un curs d'educació primària, segons la percepció de l'alumnat i del professorat.

En l'estudi sobre el "*MED en España: una revisión del estado de la cuestión y prospectiva*" (Evangelio et al., 2015), s'explica que el sistema educatiu espanyol es troba davant la necessitat d'una renovació pedagògica, tal com recull la llei educativa actual.

Per aquest motiu, s'han proposat diversos mètodes d'ensenyament que poden configurar el camí cap a una actualització. La metodologia de l'EF tradicional en l'ensenyament de l'esport ha estat vinculada al rendiment, la tecnificació i la mecanització d'habilitats motrius específiques, en la qual prevalia el producte davant el procés, tal com explica en l'article "*El concepto de iniciación deportiva de la actualidad*" (González-Víllora, S. et al., 2009). Aquesta forma metodològica tradicional, repercuteix en una necessitat d'innovació docent en la qual l'alumnat sigui el protagonista de l'educació a través de metodologies en les quals es valori el procés d'aprenentatge i la capacitat d'adaptar-se a les situacions de joc i prendre decisions per a resoldre-les (Mitchell, Oslin i Griffin, 2006).

Les conclusions d'aquests estudis aporten que a Espanya, l'alumnat i el professorat, mitjançant l'experiència en MED, han obtingut experiències positives respecte a les unitats didàctiques tradicionals. S'ha demostrat que el model és viable en el sistema educatiu espanyol i que té una repercussió favorable en l'alumnat i professorat que el duen a terme. Es destaca, que els docents que desenvolupen el model, adquireixen unes concepcions positives d'aquest, tenint una perspectiva de futur que obre una possibilitat de variant metodològica innovadora.

Es conclou que l'alumnat desenvolupa un aprenentatge favorable de l'esport que realitzen i el context que els envolta, influenciat per la motivació i l'actitud positiva que s'aconsegueix amb el MED. L'alumnat aprèn aspectes fonamentals, les fases i les tradicions culturals que posseeix l'esport. Es demostra que es pot educar a l'alumnat perquè aconseguixin ser més cultes, competents i entusiastes en l'esport. Això s'aconsegueix a través de la millora dels seus

coneixements i l'experimentació d'una pràctica autònoma i responsable, afavorint l'adquisició de valors esportius i socials.

Finalment, amb el MED, es pot motivar a l'alumnat per a prevenir l'incipient sedentarisme, que està desenvolupant-se en els últims anys en edats primerenques, promovent la pràctica i els hàbits esportius freqüents i així minimitzar el creixement del sobrepès, l'obesitat infantil i les malalties associades (cardiovasculars, respiratòries o diabetis), que tant preocupen en la societat actual.

Altres fonts consultades⁴ com Smitter, Y. (2006), apunten diferències referents als objectius i continguts educatius, als grups als quals es destinen les activitats i a la durada temporal d'aquestes. En general, mentre que l'educació formal abasta una sèrie de períodes d'anys o cursos que exigeixen una dedicació a temps complet en el marc d'un programa relativament estable, els programes d'educació no formal permeten una dedicació a temps parcial, on la seva durada és més curta i, a més, es centren en coneixements més específics i pràctics, alhora que en l'adquisició d'habilitats d'aplicació gairebé immediata.

Sobretot, en el cas local de la ciutat de Barcelona, aquesta comunió entre currículum del Departament d'Ensenyament i la proposta d'objectius per part de les Entitats Homologades, va ser, en el moment de la realització de les eines elaborades i aconsellades per l'Institut Barcelona Esport (IBE), la fonamentació per donar-li sentit educatiu al treball a portar a terme en Esport en Edat Escolar. Es van adaptar els objectius curriculars per a la seva utilització en les programacions esportives de les Entitats Homologades, mitjançant el document de programació esportiva en edat escolar "*L'esport dia a dia*" (IBE, 2014).

⁴ UOC Universitat Oberta de Catalunya 2018. Disponible a: <https://fp.uoc.fje.edu/blog/educacion-no-formal-informal-y-formal-en-que-consiste-cada-una/>

L'arribada de la LOMCE (BOE núm. 295, de 10 de diciembre de 2013) suposa un canvi en el model educatiu. En línies generals, fixa el seu eix en el desenvolupament competencial de l'individu, a través de la formulació de criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge.

En referència a l'EF, els principals aspectes a destacar que poden afectar són:

- L'EF passa a emmarcar-se en el bloc d'assignatures específiques, la formulació curricular de les quals les realitzen les Comunitats Autònomes a partir d'una proposta general del Ministerio de Educación (enfrent de les troncats, el currículum de les quals estableix el Ministeri per a tot el territori nacional). Això suposa en la pràctica, per primera vegada, la diversificació de l'ensenyament de l'EF en funció de l'orientació donada per cada CA i l'existència de diferents models d'ensenyament.
- El fet de ser assignatura específica, no implica l'obligatorietat d'incloure-la en tots els cursos, si bé en la pràctica així ha estat, mantenint la seva presència en tots els nivells educatius.
- Si en les legislacions anteriors, el currículum s'organitzava principalment entorn d'objectius i continguts, ara ho fa entorn dels estàndards d'aprenentatge i la seva relació amb les competències clau. Atès que no existeix una competència motriu, l'organització de l'ensenyament es mostra més complicada.

Tal com s'ha desenvolupat en aquest apartat, en els últims 30 anys, el currículum educatiu oficial envers l'EF, ha passat a ser el marc de referència pel tractament de les AFE fora de l'horari lectiu. Com es pot observar a la Taula 1, tant des de l'àmbit legislatiu, com des de l'àmbit de l'evolució del pensament referent a l'educació esportiva a partir de diferents autors, s'ha prosperat en l'actualització de noves propostes d'implantació de l'Esport en Edat Escolar com un dels eixos vertebradors de l'AFE, aconseguint que l'alumnat practicant disposi d'una millora qualitativa general.

Taula 1

Cronologia de conceptes rellevants per documents legislatius i per autors

Anys	Document legislatiu	Conceptes rellevants	Anys	Autors	Conceptes rellevants
Previ anys 90	Ley 13/1980, de 31 de marzo, General de la Cultura Física y del Deporte	Reconèixer i facilitar l'activitat esportiva organitzada a través de estructures associatives.	Previ anys 90	Coombs, Ph, H. i Ahmed, M. (1975)	Educació formal / Educació no formal
				Ausbel, D. (1976)	Aprenentatge significatiu
				Blázquez, D. (1986)	Ensenyament esportiu
Dècada 90	LOGSE (1990)	Objectius didàctics	Dècada 90	Siedentop, D. (1992)	Model Educació Esportiva (MED)
	Carta Europea (1992)	Definició Esport		Cruz, J. (1997)	Motius socials i personals per fer esport.
Dècada 2000	LOE (2006)	Atenció a la diversitat	Dècada 2000	Velázquez (2000)	Esport educatiu
	Ley de Educación (2009)	Competències bàsiques		Aguirre i Vázquez (2004)	Aprenentatge en contextos no formals
Dècada 2010	Resolució 3989/2010	Directrius esportives fora de l'horari lectiu	Dècada 2010	Evangelio et al., (2015)	Revisió estudis MED
	LOMCE (2013)	Criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge.			

3.2. Un concepte tancat: Esport en Edat Escolar

L'expressió “concepte tancat” respon a la identificació que d'aquest es fa a quasi la totalitat de les comunitats autònomes, des de les seves administracions públiques. Aquestes donen per entès, de forma extensa, que correspon a l'AFE realitzada en o fora de l'horari lectiu durant les etapes de l'actual sistema educatiu obligatori, la responsabilitat d'organitzar, promocionar i vetllar per una pràctica esportiva eficient i saludable.

Això no sempre ha estat així. Ha hagut una evolució del concepte, que ha anat des de l'esport extraescolar fins a l'Esport en Edat Escolar. Cert és que conceptes com esport extraescolar, esport escolar i esport en edat escolar, conviuen junts des de fa temps, però el desenvolupament en aspectes relacionats en AFE, i la discussió i avanç realitzat en els últims 30 anys, ha acabat per establir una definició més transversal i acceptada per tot el col·lectiu relacionat amb l'esport.

L'expressió “Esport Extraescolar” tal i com recull Fraile et al. (2004), al principi es referia a l'activitat que els escolars realitzaven fora de l'horari lectiu de l'escola, per tant el prefix “extra” (fora) pot donar lloc a tota mena d'interpretacions, però en cap cas ha definit l'activitat per la pròpia naturalesa sinó que ho ha fet només a partir de la característica de la temporalitat. A la dècada dels noranta, en ple context postolímpic, el debat de com centrar i definir aquest tipus d'esport ja es presentava en termes similars als d'avui en dia. Es cercava en la legislació quin era el terme utilitzat per a passar a definir-lo i es debatia si era el més adequat o no.

Amb la promulgació per part de l'ONU dels drets de la infància (BOE núm. 313, de 31 de desembre, 1990), es defensa el dret a garantir un espai obligatori per a la seva formació. La instrumentalització de l'AFE per a tal efecte, suposa la creació d'un nou element educatiu per a la infància. A causa de les seves característiques motrius i lúdiques, i la propietat saludable de la seva pràctica, l'esport s'erigeix com un instrument educatiu de primer ordre per les instàncies competents en matèria educativa.

Observem doncs, que la relació que s'estableix entre esport i infància amb paràmetres de salut, té una evident naturalesa educativa.

La concepció d'Esport en Edat Escolar, apareix de forma clara a principis dels noranta, quan el Consejo Superior de Deportes (CSD) es posiciona respecte a ell:

Organitzar, en coordinació amb les Comunitats Autònomes competicions esportives en edat escolar d'àmbit nacional i internacional... (Article 6.5.e., BOE núm. 171, de 17 de julio de 1992).

Aquest concepte neix també amb la clara intenció d'incloure la competició en l'àmbit infantil i juvenil.

Entenem que aquesta denominació (esport escolar) pot conduir a equívocs, ja que s'ha arribat a identificar l'esport escolar només amb l'esport practicat a l'escola(...) quan aquests joves esportistes poden practicar la seva activitat física dins d'altres àmbits fora de l'entorn col·legial, com és el cas dels clubs esportius. Per això utilitzem l'expressió esport en edat escolar que és al nostre entendre la més precisa. (de Plata Caballero, 1994, pp.65-66).

Si en un principi, el concepte d'esport escolar s'associava a l'assignatura d'EF en la recerca del seu espai d'aplicació, poc després, aquest concepte el sobrepassa.

Tota mena d'activitat física que es desenvolupa durant el període escolar, dins o fora del centre, inclús en l'àmbit d'un club o altres entitats públiques o privades, el desenvolupament del qual, al marge de les classes d'EF i com a complement d'aquestes, té un caràcter voluntari. (Blázquez, 1995, p.33)

Com a punt de partida per establir característiques que determinaran aquest tipus de pràctica esportiva, es recull la definició:

L'Esport Escolar, és l'activitat esportiva que fa tot escolar dins el seu procés educatiu i que té l'escola com a referent i nord. Per tant l'Esport escolar ha de gaudir de totes les condicions que atribuïm i exigim a qualsevol altra activitat escolar; ha de ser formatiu i educatiu. (Petrus, 1998, p.56)

L'esport de recreació i l'esport de competició, són les dues grans vies que es conceben. A partir de Guerrero (2000), es troba una aproximació a una definició de l'Esport en Edat Escolar que s'acosta a l'objecte d'aplicació d'aquest tipus d'esport a l'infant:

(...)activitat física-esportiva realitzada per nens en edat escolar, orientada a la seva educació integral així com al desenvolupament harmònic de la seva personalitat, procurant que la pràctica esportiva no sigui exclusivament concebuda com a competició sinó que promogui objectius formatius i convivencials. (p.25)

El fet de portar el qualificatiu escolar fa que es pugui entendre esport escolar tant com a esport a l'escola o Esport en Edat Escolar. Per a Moreno, F.J. (2001), l'esport a l'escola es refereix al que es desenvolupa al voltant d'un centre escolar, sotmès a la seva estructura i amb una incidència directa del professorat del centre. Mentrestant, l'Esport en Edat Escolar és un concepte més ampli que recull totes aquelles activitats esportives que s'ofereixen dins d'un període de temps més o menys concret.

Cruz (2002) afirma, "Es busca, per part de l'usuari, la major qualitat durant la seva pràctica, i aquesta qualitat està molt determinada per l'entorn que li envolta" (pp. 23-28).

En l'article "*L'esport escolar..., un esport educatiu?*", presentat en 2004 per González Arévalo, C., es troba una anàlisi sobre la importància de l'esport escolar en la societat que ens envolta, on l'autor afirma que:

L'esport escolar no pot reproduir les finalitats d'un club esportiu. L'escola no pot pretendre assolir els mateixos objectius que un club. I el que és encara molt pitjor, reproduir el model d'un club esportiu d'alt rendiment. (pp.11-22)

González, J. (2004) apunta que quan es parla d'esport extraescolar ens referim a:

Les activitats fonamentalment de caràcter competitiu o preparatori per a la competició, realitzades en els propis centres o en instal·lacions concertades, reconegudes per les institucions oficials, que són les que fixen les regles que han d'acceptar tots els participants. Aquestes activitats segueixen un model esportiu molt similar al fixat per les federacions, la qual cosa crea situacions que de vegades són difícils de compaginar amb els aspectes educatius que han de buscar els centres escolars. (p.155)

Així doncs, l'observació de la realitat, ens indica que l'esport escolar, en traspasar l'àmbit del centre escolar, tendeix a instal·lar-se en tot l'espai socioesportiu, fet que dificulta la seva conceptualització de forma precisa.

Aquest autor ens ofereix un enfocament de l'esport extraescolar que, ara com ara, és el predominant. Però, encara que l'esport escolar es circumscriu dins d'aquestes activitats extraescolars, actualment coexisteixen diversos models i enfocaments d'esport escolar.

El model d'esport escolar es diferencia del fixat per les federacions, en el fet que es caracteritza per ser institucionalitzat i generalment considerat una còpia de l'esport d'elit (González, 2004, p.165).

És per aquest motiu, que no només les entitats privades o federacions hagin d'aconseguir aquesta qualitat en les activitats que ofereixen, sinó que les entitats gestionades per organismes públics i privats han d'emprar també uns models de gestió que els permetin aconseguir la qualitat desitjada en els seus serveis (Martín, Caro, Robles i García-García, 2009).

Un exemple clar de la correlació entre currículum educatiu obligatori i pràctica esportiva fora de l'horari escolar, és el que va proposar per l'IBE en 2008, al "*Pla de l'Esport en Edat Escolar*" (González Arévalo et al.), on es realitza una proposta de currículum per a les activitats esportives fora de l'horari lectiu de la ciutat de Barcelona i expressa com a definició d'Esport en Edat Escolar:

Aquella pràctica esportiva realitzada pels infants i joves que estan en edat escolar, formant-se en les diferents etapes de l'actual sistema educatiu: infantil, primària i secundària obligatòria i postobligatòria, tant dins com fora del centre escolar i un cop finalitzat el seu horari lectiu. (p.9)

Alhora que defensa que l'esport practicat en aquest marc ha de ser educatiu:

Qualsevol activitat esportiva que es proposi, independentment de l'entitat que la dugui a terme (club, associació esportiva, instal·lació municipal, centre cívic, escola, etc.), ha d'anar orientada a col·laborar en la formació i en l'educació d'infants i joves. L'esport, doncs, esdevé una eina per a educar i deixa de ser una finalitat en si mateix. L'esport reproduceix fidelment el funcionament d'una societat i aquest és un aprenentatge que pot anticipar actuacions futures. (p.9)

Diferents autors defineixen el concepte esport escolar relacionant-ho amb termes propers al mateix esport escolar (Moreno, F.J., 2011; Pérez, D., 2011). Aquests termes són: esport a l'escola, Esport en Edat Escolar, esport de base, EF escolar, esport extraescolar, escoles esportives i jocs escolars.

Així doncs, es pot afirmar que l'Esport en Edat Escolar serà educatiu quan permeti el desenvolupament de les capacitats motrius i psicomotrius, en relació amb els aspectes afectius, cognitius i socials de la personalitat. Serà educatiu en la mesura que l'objectiu final de la pràctica sigui l'alumnat i no la disciplina esportiva practicada. Amb això, no es pretén obviar

l'objectiu de l'aprenentatge tècnic i/o tàctic en el seu vessant de rendiment, però si que es vol restringir en la mesura que sobrepassi els criteris educatius.

L'Esport en Edat Escolar és responsabilitat tant del sistema educatiu, com de les famílies, de les Associacions de mares i pares dels alumnes (AMPAS), de les Associacions de Famílies d'Alumnes (AFAS), de les associacions esportives, dels clubs, dels responsables de l'organització de les competicions i de la formació de tots els responsables de l'esport (PRP, PTE, gestors d'activitats, arbitres, ...), i de les administracions implicades; entenent d'aquesta manera que entre tots hem d'evitar el conflicte d'interessos i buscar punts coincidents que garanteixin els processos formatius i educatius dels practicants.

L'Esport en Edat Escolar és un dels diversos instruments educatius no formals, que des del seu àmbit de treball, pretén ser una eina que recolzi la tasca realitzada tant des de la família com des de l'escola en l'educació dels infants i joves.

La denominació Esport en Edat Escolar, permet en sentit estricte dissenyar, orientar i practicar qualsevol classe d'esport en qualsevol espai, però en el fons, només determina l'edat de l'esportista i per tant permet justificar qualsevol proposta esportiva sigui del caire que sigui.

El CSD en 2012, defineix l'Esport en Edat Escolar com,

Totes aquelles activitats que, de forma organitzada es celebren fora del programa de l'assignatura d'educació física als centres escolars, clubs, associacions, etc. i a les que participen estudiants en edat escolar. (CSD, 2012)

D'una banda, es situa l'Esport en Edat Escolar en l'espai de responsabilitat educativa que correspon a la família, i d'altre, són les famílies qui l'escullen pel temps de lleure dels seus fills i filles, comptant amb uns objectius de treball propis:

- **Formatiu**, desenvolupant les capacitats i les habilitats necessàries per realitzar AFE

- Recreatiu i lúdic, basant la metodologia de treball en el joc, i prenent com a base la importància que té l'infant i la motivació que desperta l'activitat lúdica, enfront de les noves activitats i entreteniments que es poden adoptar amb l'entrada, dins del seu horari diari, dels suports tecnològics, que tenen molt a veure amb el sedentarisme.
- Educatiu, treballant per a formar integralment els ciutadans del demà i col·laborant amb la resta d'agents educatius per a aconseguir-ho.

La realitat posa de manifest, que la responsabilitat sobre les activitats d'Esport en Edat Escolar, no són sempre de l'escola, sinó que aquesta és una demanda de les AMPAS i AFAS, en general, per complementar horaris i formació de l'alumnat. Aquestes generalment el que fan és llogar els serveis d'empreses del sector de les AFE.

L'Esport en Edat Escolar ocupa un espai educatiu intermedi entre la família i l'escola, ja que realitza activitats especialitzades amb una clara projecció educativa, complementa i l'amplia el currículum escolar, tenint en compte el desenvolupament dels infants.

A modus de conclusió de l'apartat, s'estableix que el concepte Esport en Edat Escolar s'ha consolidat en la societat, especialment en l'àmbit de les AFE. Ha sofert un procés de desenvolupament, passant de no existir, a ser d'utilització pública.

En els últims 30 anys, el concepte "esport extraescolar", després de la incorporació de nous aspectes, relatius al tractament educatiu de les AFE, s'ha transformat en Esport en Edat Escolar. Aquest canvi ha estat possible gràcies al tractament rebut per part de les legislacions vigents, així com en el seguit de publicacions generades des de l'administració pública i autors de l'àmbit de l'AFE.

És doncs, un concepte tancat que combina les activitats d'AFE amb orientació educativa, en el marc d'un espai de temps, que està directament relacionat amb la duració de l'etapa escolar de l'alumnat.

3.2.1. La primera línia de l'Esport en Edat Escolar

Altra temàtica nuclear en l'Esport en Edat Escolar, són les Persones Responsables dels PEC (PRP) i les Persones Tècniques Esportives (PTE). Que aquestes són les pedres angulars en el desenvolupament de l'Esport en Edat Escolar, és una evidència, per la qual cosa és important que tinguin una formació adequada a la labor que exerceixen. Segons recullen alguns autors com González (2008):

Les característiques del personal tècnic-docent són de fonamental importància a l'hora d'oferir una educació d'alt nivell formatiu. El domini de tècniques, de metodologia, així com el coneixement d'elements pedagògics i la possessió de capacitats per poder aplicar-ho en les experiències reals, són bàsics per produir en nens efectes que resultin òptims. (p.35).

Segons diferents estudis (en els quals aprofundirem en els següents paràgrafs), les principals problemàtiques, a les quals s'enfronten les PRP i les PTE en activitats esportives extraescolars i que defineixen el seu perfil personal i professional, es poden resumir en quatre: la falta de formació i/o titulació adequada per impartir els programes, la precarietat laboral i contractual, la falta de continuïtat o inestabilitat laboral i la falta de projectes esportius adequats.

Quant al fet d'engegar un programa d'activitats esportives en esport escolar i comptar amb tècnics sense titulació, o cosa que és el mateix, comptar amb escassos professionals titulats, és un fet que es repeteix massa habitualment com veiem en els estudis revisats (Álamo, Amador i Pintor, 2002a), on s'afirma que:

Els entrenadors/es no compten amb un perfil d'acord amb la responsabilitat de les seves funcions dins de l'esport escolar. Si volem un model renovat d'esport escolar, cal

començar per plantejar-nos estratègies encaminades, entre altres aspectes, a l'augment de formació dels entrenadors.

Altres estudis com els de Nuviala et al., 2007, Campos, 2008a; Martínez, Campos i Pablos, 2008; Manrique, Gea i Álvaro, 2011; entre altres, argumenten les mateixes conclusions.

En l'article "*Satisfacció amb els tècnics esportius en l'edat escolar*" publicat per Nuviala et al. (2010), en la revista de Psicodidáctica 15, expressa en els seus resultats que:

Els tècnics esportius són una de les peces clau en la prestació de serveis esportius, inclosos els dirigits a la població en edat escolar. Entre els principals motius figura la percepció que tenen els pares/mares en relació a la diversió per part dels seus fills/as en realitzar les pràctiques esportives. (pp.121-135)

Autors com Álamo (2007) plantegen el repte a les administracions públiques encarregades de la formació dels PTE.

Per tot això, des dels diferents estudis revisats, es planteja la necessitat o obligació que les PTE estiguin formades (Cordón i Posadas, 2008; Varela, 2008; Manrique, Gea i Álvaro, 2011; entre altres). En estudis com el de Varela i Fraguera (2008) els tècnics afirmen que els cursos de formació els realitzen pel seu compte i a costa seva, per aquest motiu no sempre es plantegen realitzar-los (Campos, 2008a; Inza, Macazaga i Fraile, 2009), amb les dificultats que afirmen tenir, ja sigui per falta de temps, horaris, el preu, etc.

En altres recerques es suggereix la idea de comptar amb els mestres d'EF com a tutors i assessors (Díaz-Suárez, 2007; Manrique, Gea i Álvaro, 2011), la qual cosa comportaria, al seu torn, el necessari reconeixement social i laboral per a ells (Álamo, 2004; Manrique, Gea i Álvaro, 2011).

Quant a la realitat laboral, són bastants els estudis (Álamo, Amador i Pintor, 2002b; Àlber, 2004; Campos, 2005; Díaz, 2005; Nuviala, 2002; Nuviala, García i Ruiz, 2004; entre altres)

que mostren la precària situació laboral de les PTE en l'Esport en Edat Escolar en general, i en les AFE extraescolars dels centres educatius, en particular. En l'àmbit legal, Jiménez (2001) avisa sobre la responsabilitat civil i penal dels docents i de les entitats que els contracten. Garrigós (2002) planteja que la situació d'intrusisme laboral que es produeix en treballar amb persones sense titulació, ni qualificades en funcions que no els corresponen, infringeix el codi penal (art. 2003).

Aquesta situació passa per una remuneració escassa (Campos, González, Pablos i Marín, 2007; Cordó i Posades, 2008; González, 2004; González, Campos i Pablos, 2008a; Manrique, Gea i Álvaro, 2011; entre altres) i, en molts dels casos, única, és a dir, sense contractació de cap tipus (Campos, 2005; Díaz, 2005; Nuviala, 2002; Nuviala, Garcías i Ruiz, 2004).

Quant a la baixa compensació econòmica, aquesta desemboca finalment en la inestabilitat laboral i en la falta de continuïtat en aquest treball (Campos, González, Pablos i Marín, 2007; Varela i Fraguera, 2008; Nuviala, León, Gálvez i Fernández, 2007; entre altres). La durada de les relacions laborals, segons els estudis revisats, queden definides entre 2 i 5 anys en la seva majoria (Fraguera, Varela i Fraguera, 2008; González, Campos i Pablos, 2010; Inza, Macazaga i Fraile, 2009; Nuviala, García i Ruiz, 2004; Nuviala et al, 2007; entre altres).

En el context dels centres educatius, Fraile (1996) defineix que la situació d'ocupació de les PTE, és inestable a causa que es troben davant una situació de feina precària dins de l'AFE o es consideren un complement d'aquestes.

Davant aquesta situació laboral de les persones que treballen en AFE en horari no lectiu en centres educatius, Montesinos (2005) apunta que és difícil garantir una pràctica eficaç, segura, saludable i educativa per a l'alumnat dels mateixos centres. Apella a la necessitat que els agents i entitats implicades, com les administracions, analitzin aquesta qüestió.

Respecte a la intervenció didàctica de les PTE, aquestes han de tenir en compte que poden exercir una gran influència sobre l'alumnat i que la seva actuació, en l'exercici de la seva tasca,

ha de ser coherent amb el plantejament d'esport escolar educatiu que es busca (Álamo, 2002) i no tant amb el competitiu.

Varela, Fraguera, 2008; González, Campos i Pablos, 2010; Inza, Macazaga i Fraile, 2009; entre altres, exposaven que:

Els seus ingressos mensuals són inferiors a 300 € en el 75% dels casos i un nombre elevat no supera els tres anys d'antiguitat treballant. La majoria dels contractes, si es fan, són a temps parcial o per obra i servei, i de poques hores a la setmana.

En l'estudi de Macazaga i Fraile (2009) i tal com es presenta a la Taula 2, dins del perfil pedagògic-didàctic de les PTE, es manifesta que aquestes, adopten actituds del model d'esport escolar participatiu:

Taula 2

Actituds del Model d'Esport Escolar

Actituds	%
Habilitat-aconsegueixo	53,7%
Tracte igualitari-equitat entre els escolars del mateix gènere	72,7%
Joc net i esportivitat	78,1%
Diversió	90%

Font: Macazaga- Fraile 2009.

És important ser conscients de la responsabilitat que assumeixen les PTE, en fer-se càrrec d'un grup d'escolars que practiquen esport (Álamo, 2007). Algunes recerques volen conèixer les finalitats que el professorat considera que té l'AFE extraescolar (González, 2008; González i Campos, 2010; González, Campos i Pablos, 2008a, 2008b; Inza, Macazaga i Fraile, 2009; entre altres) i l'opinió sobre quina és la edat idònia per especialitzar-se en un esport (González,

Campos i Pablos, 2008c) i el tipus de metodologia que utilitzen, tenint en compte una concepció o una altra de l'EF (González i Campos, 2010).

A partir d'aquests estudis recopilats i entre les tasques que se li atribueixen a les PRP i les PTE, dins d'aquesta intervenció en les AFE en horari no lectiu, estan: programar, formar en hàbits saludables i valors educatius i realitzar l'avaluació del programa esportiu.

Un dels elements fonamentals de la intervenció de les PRP i les PTE en les AFE fora de l'horari lectiu és la realització d'una programació anual per plasmar, amb coherència, els plantejaments i elements didàctics que volen desenvolupar i assegurar una reflexió sobre els factors més importants que influiran en la seva labor docent, per evitar així l'acció educativa improvisada (Giménez i Sáenz-López, 2000; Viciano, 2002). Alguns estudis com els de González, 2008; González, Campos i Pablos, 2008a, 2008b; entre altres, recullen el percentatge de professorat que programa i/o que considera que és important programar en les AFE fora de l'horari lectiu. Quant a la formació en hàbits saludables que poden realitzar les PTE amb els escolars, hi ha estudis que associen la falta de titulació amb el menor desenvolupament d'aquests hàbits (Fraile-de Diego, 2006; González Campos i Pablos, 2008c).

Segons les intencions i objectius, els valors que es transmeten durant la pràctica esportiva en esport escolar poden respondre a un model educatiu o bé a un model competitiu. Álamo (2002) observa una incoherència entre els principis teòrics de les PTE i la seva actuació en la pràctica. És a dir, les PTE consideren que els aspectes educatius són el més important, però després, en la pràctica, tenen actuacions incoherents amb aquest plantejament com, per exemple, fer participar solament als escolars que contribueixen a guanyar el partit. Seria, doncs, necessària una ordenació i regulació de l'exercici professional de l'AFE per tal de garantir que, a les sessions fora de l'horari escolar, es donés un veritable procés d'ensenyament-aprenentatge seguint un model educatiu. Ben segur, això ajudaria a contrarestar els resultats de diferents

estudis que deixen al descobert que el 78,9% de les PTE no utilitzen un model educatiu (Álamo, 2007).

Es recull també un estudi de Nuviala et al. (2010) en el qual es reflecteix la satisfacció de les famílies dels escolars amb les PTE de les AFE extraescolars, on es desprèn la satisfacció de la gran majoria (93,4%) d'aquestes famílies. Un altre estudi (Romero, Garrido i Zagalaz, 2009) evidencia que malgrat ser valorats positivament, aquestes PRP i PTE no sempre tenen relació amb les famílies dels esportistes.

En referència al servei que ofereixen les organitzacions esportives, Nuviala et al. (2010) plantegen que:

Les organitzacions esportives amb finalitats educatives, com són les que tenen com a clients nens i nenes en edat escolar, tenen la necessitat imperiosa de millorar la qualitat del seu servei i els tècnics esportius com a proveïdors del servei han de satisfer les necessitats pròpies del servei i dels usuaris. (p.132).

Com a conclusió a l'apartat, val a dir que els agents implicats en la responsabilitat d'activar els processos respecte a les AFE dins de les activitats fora de l'horari lectiu (PRP i PTE), són d'importància fonamental per una millora qualitativa dels serveis que ofereixen les diferents organitzacions esportives (escoles, associacions, entitats, clubs,...). Els principals aspectes a tenir en compte per a que aquesta responsabilitat es converteixi en eficaç són: una titulació adequada, la millora de les condicions laborals i la responsabilitat de desenvolupar PEC en el marc de l'Esport en Edat Escolar.

En referència a la corresponsabilitat que els diferents agents implicats en aquest procés educatiu realitzen dins el sistema d'ensenyament, posa de manifest la relació d'interdependència existent entre els agents que hi intervenen.

3.3. Projecte Esportiu de Centre (PEC)

Es fa impossible establir els paràmetres d'explicació d'un PEC, sense fer referència inicial al Projecte Educatiu de Centre, establert en el Projecte Educatiu de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16 de juliol de 2009 i BOE núm. 189, de 06 de agosto de 2009).

Tots els centres educatius han de disposar de projecte educatiu i aquest s'ha d'entendre, com la màxima expressió de l'autonomia dels mateixos centres.

Des de l'Instituto Nacional de Tecnologías Educativas y de Formación del Profesorado (INTEF), es defineix el Projecte Educatiu de Centre com:

El Projecte Educatiu de Centre és el document de naturalesa pedagògica que elabora la comunitat educativa per definir i enumerar les característiques identificatives d'un centre determinat. Formulant els objectius que desitja assolir i expressant la seva estructura funcional i organitzativa. Són una sèrie de declaracions coherents que cerquen un procés d'intervenció, i que proveeixen els punts fonamentals que donen lloc a l'acció i l'evolució.

Té vocació d'estabilitat, tot i que no significa que no hagi de sotmetre's a revisió. Serà necessari realitzar avaluació de les decisions preses en ell, introduint les modificacions que es considerin necessàries. A la programació general anual, que a començament de cada curs ha de remetre's a l'Administració Educativa, es comunicaran els canvis que s'hagin produït. (Pte.1-2)

No és necessari, per tant, elaborar anualment el projecte educatiu, tan sols cal estar atent a la seva revisió per evitar que es produeixi un distanciament entre les intencions educatives i la pràctica real.

El projecte educatiu de centre, explica la idiosincràsia del centre, els objectius, l'orientació de les seves activitats i hi dóna sentit amb la finalitat que l'alumnat assoleixi les competències bàsiques i el màxim aprofitament educatiu. Contribueix a impulsar la col·laboració entre els diversos sectors de la comunitat educativa i la relació del centre amb l'entorn social, i ha de tenir en compte, si n'hi ha, els projectes educatius territorials.

El projecte educatiu de centre valora i recull aspectes socials i culturals del context escolar i les necessitats educatives de l'alumnat. Malgrat l'autonomia de què gaudeix habitualment a cada centre, el projecte educatiu pot incorporar elements obligatoris a tots els centres.

Per exemple, i segons l'Article 91 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16 de juliol de 2009 i BOE núm. 189, de 06 de agosto de 2009), a Catalunya,

El Departament d'Ensenyament ha de prestar als centres el suport necessari per a elaborar el projecte educatiu, ha de promoure la coordinació entre els projectes educatius de centres que imparteixen etapes successives a un mateix grup d'alumnes i ha de vetllar per garantir-ne la legalitat.

Un aspecte del projecte educatiu a tenir molt en compte, és l'avaluació del propi projecte mitjançant diferents criteris, tècniques i indicadors. En aquest sentit, l'avaluació esdevé necessària si es vol vetllar per la validació i desenvolupament dels aspectes que es consideren rellevants en el centre educatiu.

Els centres públics es defineixen d'acord amb els principis de qualitat pedagògica, de direcció responsable, de dedicació i professionalitat docents, d'avaluació, ... (Article 93

Caràcter i projecte educatiu dels centres públics. Capítol I del Títol VII de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació. DOGC núm. 5422, del 16 de juliol de 2009).

A partir dels estudis i investigació que va suposar el "*Libro Blanco del Deporte Escolar*" (CSD, 2008), apareix el terme PEC, primer en 2009, en la publicació del conegut "*Plan A + D, Plan Integral para la actividad física y el deporte*" (CSD 2009), i seguidament en 2010 "*El Proyecto Marco Nacional de la Actividad Física y el Deporte en Edad Escolar*" (Lleixà i González, 2010).

La descripció que del PEC realitza el Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, del Gobierno de España, en el seu "*Plan Integral para la Actividad Física y el Deporte*" (2009), es sintetitza en:

Els centres educatius que es constitueixin com a centres promotors de l'activitat física i l'esport, hauran de fer-ho sobre la base d'un projecte d'activitat física i esportiva íntimament lligat al projecte educatiu del centre escolar. (p.80)

Aquest projecte, seguint les premisses dels marcs locals, autonòmics i nacionals, recollirà en un document, la filosofia, els plans, els objectius i les actuacions d'aquests centres en relació amb l'AFE que es desenvolupi en horari no lectiu. Tot això estarà associat a la figura del coordinador esportiu de centre, amb la finalitat d'orientar, planificar i executar el projecte esportiu del mateix.

Els objectius que marca el pla cerquen aconseguir que tots els centres promotors de l'AFE tinguin un PEC integrat en el projecte educatiu de centre; i també a conscienciar als centres docents i a les Conselleries d'Educació de la importància de la figura del coordinador del projecte d'AFE als centres educatius, per a un millor desenvolupament i coordinació de l'Esport en Edat Escolar.

El “*Projecte Marc Nacional de l'Activitat Física i l'Esport Edat Escolar*” (González i Lleixà, 2010), és considerat un referent per a l'orientació i concepció dels PEC. En aquest document s'estableixen unes orientacions per al disseny dels PEC escolars i unes directrius per a l'avaluació i seguiment d'aquests.

El Projecte marc nacional de l'activitat física i l'esport en edat escolar és un document que ofereix les eines bàsiques per al disseny de projectes esportius orientats a educar a nens i nenes en edat escolar, mitjançant la pràctica física i esportiva. (p.7)

Aquest document també recull orientacions per al disseny de Projectes Esportius d'Entitats, Administracions Locals i Autonòmiques, com a mitjà per a la transmissió i canalització de valors i actituds (Fraile, 2010), (Carreres et al., 2012), (García et al., 2012).

Segons el CSD (2012), la definició d'un centre promotor de l'AF és:

Aquell que impulsa, fomenta i aprofita els recursos disponibles oferint les màximes oportunitats per a la pràctica esportiva educativa i saludable en horari lectiu i extraescolar. Les accions que engega s'originen, lideren i van dirigides a la comunitat educativa. (pàg. 9)

En la definició elaborada pel CSD en la publicació “*El Centro escolar promotor de la Actividad física y el deporte. Orientaciones para la elaboración del Proyecto Deportivo de Centro*” (Lleixà et al. 2012), s'aprecia l'evolució del PEC i també la importància que ha de tenir en el marc educatiu, sigui d'una escola o d'una entitat esportiva:

El Projecte Esportiu de Centre és l'instrument de planificació, desenvolupament i avaluació de les iniciatives que el coordinador esportiu de centre porta a terme per a la consecució dels objectius establerts. Ha de presentar-se com un document coherent

entre totes les línies d'actuació que repercuteixen a l'activitat física i esportiva de la població escolar. (p.12)

En la Figura 2, podem observar quin ha estat el recorregut cronològic de l'aparició i sustentació en el temps del PEC, des de una visió d'estat, seguint els diferents plans i projectes publicats. Aquest desenvolupament continuat mostra l'interès constant que ha tingut l'administració pública respecte a l'esport en edat escolar.

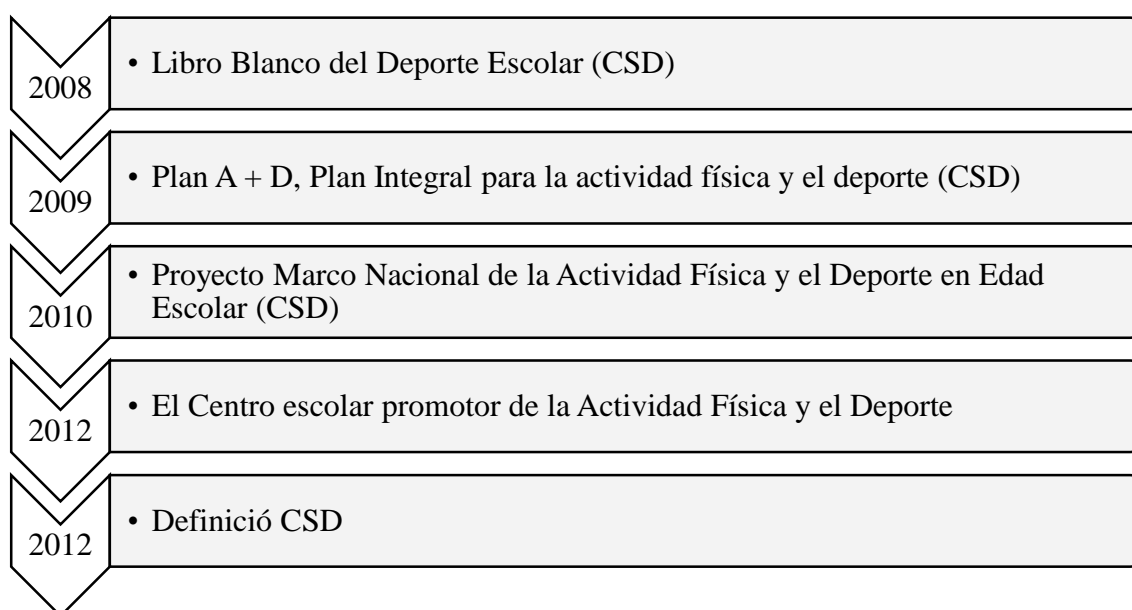

Figura 2: Cronologia de l'aparició i sustentació del concepte PEC (Projecte Esportiu de Centre)

L'organització de les activitats esportives ha passat a convertir-se en un segell qualitatiu per a totes les entitats esportives. Aquestes entitats sovint estableixen aspectes qualitatius d'exclusivitat per a ser diferencials respecte a altres entitats, tenint present les característiques de l'entorn social on es troben. En aquest sentit, tota una sèrie d'aspectes socials, econòmics, de localització, etc. esdevindran claus per al disseny, elaboració, desenvolupament i avaluació d'un PEC. No s'entén un PEC sense un estudi de l'entorn i de les necessitats associades que té una escola, entitat, club o associació.

La importància d'establir indicadors de control sobre els PEC fa que l'apartat d'avaluació es consideri un eix articulador del mateix, i esdevingui el motor, any rere any, del desenvolupament dels objectius a assolir-se per parts dels agents implicats.

D'altra banda, al 2018, el Consell General de Col·legis Professionals de l'Educació Física i l'Esport (COLEF) proposà, des del seu comitè d'experts en EF, l'obligatorietat del "*Proyecto deportivo de fomento de la actividad física y hábitos saludables*" en els centres escolars. Aquest projecte va ser premiat per l'Administració, gràcies al lliurament del distintiu de qualitat del "Segell de Vida Saludable". Aquest fet recalca la importància que l'administració dóna al PEC.

Com a conclusió al apartat, s'ha de tenir en compte que en els últims vint anys, ha partir de publicacions comentades en aquest apartat, el PEC s'ha convertit en l'eina que garanteix la qualitat organitzativa i d'implementació de les AFE de les escoles i organitzacions esportives. Alhora, esdevé el punt de trobada per la coordinació entre els projectes educatiu i curricular d'EF i les AFE fora de l'horari.

Per un correcte desenvolupament del PEC, la seva implantació ha de ser duta a terme per persones amb la formació requerida.

D'altra banda, i com es pot veure reflectit a la Taula 3 (p.72), l'impacte que els PEC han aconseguit sobre l'AFE, realitzades en centres escolars i entitats dedicades a l'AFE, ha estat molt important i la seva extensió en tot el territori nacional és massiva.

Aquesta taula ha estat elaborada, organitzant una cerca estructurada a partir de CCAA o Ciutats Autònomes, on s'ha realitzat una consulta en webs de disposició pública. En algunes d'aquestes, no ha estat possible trobar cap PEC disponible en xarxa, el que no significa que no existeixin, simplement que no han estat publicats. És possible que no comptin amb un PEC com a tal, però en consulta a especialistes en EF, aquests han informat de la seva existència i ús habitual.

Per a una aproximació més pràctica i real als objectius de la tesi, s'ha considerat que els requisits que són necessaris per a l'establiment d'un PEC, han d'extreure's en primer lloc de la "Pauta per l'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat" (consultable a l'Annex 1), que l'Ajuntament de Barcelona demana com a requisit indispensable a les entitats per tal d'obtenir una correcta homologació, i en segon lloc d'aquells apareguts en els PEC consultats en altres experiències locals de les diferents comunitats autònomes (Taula 3):

- Dades i descripció de l'entitat organitzadora.
- Objectius Generals: Finalitat de l'entitat organitzadora i orientació de la pràctica.
 - o Objectius del Projecte Esportiu.
- PRP: Persones a càrrec de la revisió pedagògica de les activitats esportives (coordinacions, direccions tècniques o altres).
- Objectius específics: Disponibilitat d'una programació anual escrita de les activitats.
- Oferta d'activitats esportives:
 - o Activitats continuades, estables: les activitats que ofereix l'entitat.
 - o Activitats realitzades en l'entorn pròxim a l'entitat: organitzades per la pròpia entitat o en col·laboració amb altres entitats.
 - o Activitats esporàdiques o puntuals.
- Metodologia: Directrius metodològiques generals de l'ensenyament de l'AFE a l'entitat.
- Programació d'activitats esportives: Recursos per facilitar la programació d'activitats.
- Avaluació de programes d'activitats i memòria:
 - o Memòria anual del curs passat.
 - o Modificacions i ajustaments (novetats) realitzats durant aquest curs: canvis principals fets sobre les característiques o el funcionament de l'entitat respecte al curs anterior.

Taula 3:

Exemples de PEC consultats per Comunitats Autònomes

CCAA	Nom	Descripció	Objectius Generals	PRP	Objectius Específics	Oferta Activitats Esportives	Metodolog	Program. Activitats Esportives	Avaluació Programes Activitats	Memòria
Andalucía	Intercentros CEIP Olivarillos i San Sebastian 07-08	✓	✓			✓	✓	✓	✓	
	Futbol Base Egabrense Córdoba	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Aragón	Colegio Parque Europa 16-17 Utebo	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	CN Teruel 15-16 Utebo - Teruel		✓	✓		✓			✓	
Castilla La Mancha	PEC IES Bernardo de Balbuena Ciudad Real_	✓	✓		✓	✓				✓
	Escuela de Futbol Base EB Conquense 16-17	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
Catalunya	Escola J. Verdaguer 2012 Castelldefels	✓	✓	✓		✓	✓			✓
	Institut Jaume Balmes Barcelona	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
Extremadura	IESO Villuercas Guadalupe Cáceres	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
	Udex/Fexme 16-17	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Galicia	IES Mugaridos 16-17 La Coruña	✓	✓	✓		✓				

CCAA	Nom	Descripció	Objectius Generals	PRP	Objectius específics	Oferta Activitats Esportives	Metodolog	Programa Activitats Esportives	Avaluació Programes Activitats	Memòria
Madrid	IES San Fernando 14-15	✓	✓	✓	✓	✓				✓
	IES Doctor Marañón 18-19	✓	✓	✓		✓				
Navarra	Colegio San Ignacio Pamplona	✓	✓	✓						
País Vasco	Col·legio Calasanz Vitoria – Gazteiz	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	CEIP Altza 11-12	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
La Rioja	IES Marco Fabio Quintiliano Calahorra	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	CEIP San Felices de Bilibio Haro	✓	✓	✓	✓	✓				
Valenciana	CP Sorolla 13-14 Elda (Alicante)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	CEIP San Pedro 2015 Valencia	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

Nota. Les CCAA que no apareixen (Asturias, Balears, Canaries, Cantabria, Castilla- León, Ceuta, Melilla, Murcia), és a causa de la no localització de PEC en cercador Google de xarxa, després d’haver cercat 10 pàgines per CA i 5 pàgines per ciutats importants de cada CA.

Per la consulta dels PEC exposats, es remet a la bibliografia de la tesi.

3.4. Visió geogràfica dels marcs legals

En aquest apartat del marc teòric, es fa un repàs d'aquells textos legals (lleis, decrets, projectes o programes oficials, etc.) referents a l'esport, EF, esport en edat escolar, etc., seguint un criteri geogràfic, de major a menor amplitud (internacional, nacional, comunitats autònomes i ciutat de Barcelona). D'aquest mode es dibuixa una panoràmica àmplia, anant d'una visió més general a una visió més local, que permet entendre com s'ha desplegat el pensament i l'ordenació legal ens els diferents territoris, estadi a estadi, i així comprendre i fonamentar les accions preses en l'àmbit de la ciutat de Barcelona, focus del nostre estudi.

Es necessari entendre el posicionament que, sobre l'Esport en Edat Escolar i específicament sobre els PEC, fan els diferents agents que els organitzen i els implementen. També és important copsar la reglamentació de les administracions públiques, en referència a les lleis que vehiculen aquests àmbits i, alhora, conèixer com a través d'elles mateixes i/o entitats de l'àmbit privat es construeix la xarxa que sosté l'Esport en Edat Escolar.

Així doncs, tal com es representa a la Figura 3, en primer lloc, l'estudi es centrarà en els marcs legals internacionals, per seguidament endinsar-nos en l'estudi de les administracions organitzatives d'àmbit nacional, i després, estrenyent el focus, apropar-nos als reglaments de cada autonomia, per finalment centrar tota l'atenció en la ciutat de Barcelona.

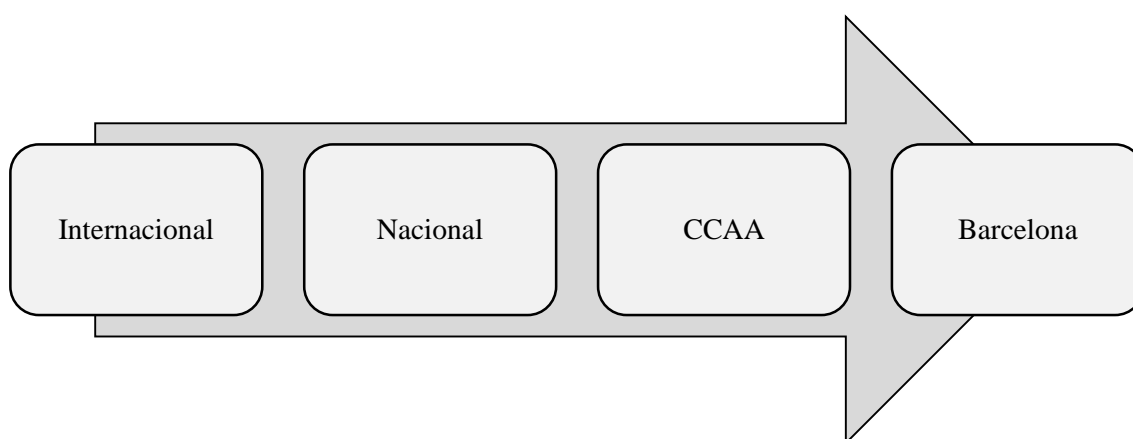

Figura 3. Estructura organitzativa del marc teòric relatiu a la visió geogràfica

3.4.1. Decisions significatives en l'àmbit internacional

El sedentarisme i la inactivitat física són un dels factors nuclears de les principals causes de les malalties cròniques no transmissibles (MCNT), per la qual cosa la promoció d'una vida activa és un dels pilars sobre els quals han d'assentar-se les estratègies i accions dirigides a la prevenció i el control d'aquestes malalties. (OMS. 2004)

Amb aquest text es va expressar l'Organització Mundial de la Salut (OMS) en la seva 57ª Assemblea General, quan va aprovar la *“Estratègia global sobre Alimentació, Activitat Física i Salut”* (OMS. 2004). Els Estats membres es van comprometre a formular plans nacionals i polítiques concretes per incrementar el nivell de pràctica d'AFE de les seves poblacions.

En el marc mundial, i d'acord amb les dades consultades en el *“Pla d'acció 2008-2013 de l'estratègia global per a la prevenció i control de les malalties no transmissibles”*, proposat per l'OMS en 2008, en les últimes dècades, s'han produït al món canvis molt profunds en els estils de vida i en la forma de relacionar-nos amb els nostres entorns socials i ambientals, que estan provocant un augment sostingut de les MCNT.

Entre les malalties més generals detectades es troben les cardiovasculars, la diabetis, les dislipèmies (alteració dels lípids en sang), l'osteoporosi o certs tipus de càncer. Aquest tipus de malalties són la principal causa de la pèrdua de qualitat de vida, de discapacitats i de mort prematura, i les perspectives que fan els principals organismes internacionals apunten cap a un empitjorament de la situació si no s'actua el més aviat possible.

L'impacte d'aquestes malalties en la salut pública és tan important que la mateixa Organització de les Nacions Unides (ONU), en la seva Assemblea General, reunida a Nova York el setembre de 2011, va aprovar una declaració en la qual instava als països a engegar de forma immediata una sèrie de mesures i protocols per reduir el seu impacte en la salut pública (ONU, 2011). Entre aquestes mesures, assenyalava la necessitat d'introduir polítiques

encaminades a promoure dietes sanes i augmentar l'AF de tota la població en tots els aspectes de la vida quotidiana.

Es passa ara a revisar quines han estat les diferents actuacions envers la promoció de la salut mitjançant l'AFE en el marc de la Unió Europea (UE), essent aquest el centre d'estudi d'aquest apartat.

L'article 152 del Títol XIII de Salut Pública del *Tractat de la CE* de 1997, preveu que les accions comunitàries es proposin en el marc de l'aplicació de totes les polítiques i activitats comunitàries pertinents o, quan es consideri adequat, complementin polítiques nacionals. Aquestes accions comunitàries persegueixen objectius articulats a diferents nivells de decisió, des de l'àmbit local al comunitari.

En maig de 2007, la Comissió Europea a Brussel·les va assenyalar, en el seu *Llibre Blanc sobre l'Esport* (Comissió Europea, 2007), que el temps que es dedica a la pràctica esportiva, bé sigui a les classes d'EF al centre escolar o en activitats extracurriculars, pot produir beneficis substancials tant a nivell educatiu com de salut.

Dins aquest *Llibre Blanc sobre l'Esport* cal destacar l'estratègia europea sobre els problemes de salut relacionats amb l'alimentació, el sobrepès i l'obesitat; i és d'especial interès, la formulació i redacció dels seus Principis d'Acció (p.4).

Les accions descrites estan encaminades a la prevenció i orientació per a la reducció tant d'una alimentació inadequada, com d'una escassa activitat física. Aquestes accions són d'aplicació a tots els àmbits i a diversos nivells d'actuació pública, mitjançant diferents instruments, tals com les disposicions legislatives, les xarxes i els plantejaments públic-privats, i han d'implicar al sector privat i a la societat civil.

Aquesta estratègia i la seva eficàcia exigirà la participació d'una àmplia sèrie d'agents privats, com poden ser la indústria alimentària i la societat civil, i específicament la dels agents locals, com les escoles i les organitzacions de comunitats locals.

I finalment, cal remarcar que, en relació amb les accions esmentades, s'estableix el seguiment com un element avaluatiu clau per a la millora de les polítiques empreses.

Existeixen ja moltes activitats destinades a millorar l'alimentació i l'activitat física i el seu nombre augmenta cada any. Sovint, el seu seguiment és escàs o inexistent i, per tant, és bastant limitada l'avaluació de la seva eficàcia o de la necessitat d'afinar-les o modificar-les en profunditat. (p.4).

És important tenir present que, en l'etapa que ens ocupa, no existia una base legal per a atendre, des de la UE, les qüestions relacionades amb l'activitat física i la salut, ja que els estats membres tenien competència absoluta en la presa de decisions sobre aquests dos àmbits.

Aquesta situació va canviar amb l'article 165 del *Tractat de Lisboa de la UE*, signat en 2007, on, per primer cop, es proporciona a la UE la base legal per definir una nova competència en l'àrea de l'EF, la qual cosa impulsa tot una sèrie de mesures per a desenvolupar l'AFE a nivell europeu. El Tractat faculta també a la UE per a “contribuir al foment d'iniciatives de caràcter esportiu a escala europea” i reconeix la funció social i educativa de l'esport.

D'aquesta visió europeista destaca l'estudi realitzat i aprovat per la Direcció General d'Educació i Cultura de la Comissió Europea (2008), on s'estableixen les *Directrius d'Activitat Física de la UE* i on es recomanen actuacions per a donar suport a l'AF que promou la salut.

Dintre de l'esmentat conjunt de *Directrius de l'Activitat Física Europea*, i les actuacions recomanades per a donar suport a l'AF “que promou la salut” i aprovades pel grup de treball de la UE “d'esport i salut” en reunió del 25 de setembre de 2008, es troben directrius específiques sobre l'organització de l'AFE i també sobre la utilització de programes esportius i el seu seguiment. Aquestes directrius pretenen orientar als responsables dels agents implicats, ja sigui a nivell europeu com a nivell local, per a què puguin dur a terme accions pertinents respecte a les polítiques d'AFE i salut, implicant tant al sector públic com al de gestió privada.

A continuació, s'exposen les directrius més significatives i que estan en estreta relació amb les subvencions de caràcter públic, com són les 7, 8 i 9, en les que s'expliquen les formes de subvencionar aquestes pràctiques esportives, i que expressen clarament la necessitat d'instaurar mecanismes apropiats per a l'avaluació, que assegurin un seguiment que estigui en consonància amb l'esport per a tothom.

Quan les autoritats públiques (nacionals, regionals, locals) subvencionin l'esport per mitjà dels pressupostos públics, han d'instaurar-se mecanismes apropiats de gestió i avaluació per assegurar un seguiment que estigui d'acord amb els objectius de “esport per tothom”. (Directriu 7, p.20)

Quan es posin subvencions públiques a disposició de projectes amb un component d'activitat física, els requisits i els criteris d'assignació hauran d'estar basats en els projectes previstos, i en les activitats generals de les organitzacions que demanin el finançament. No s'ha de considerar que un estatut legal específic, una història organitzativa o la pertinença a una estructura federativa major són suficients per una prequalificació. El finançament ha d'estar dirigit a les activitats de “esport per tothom”, tenint en compte que les organitzacions amb un component d'esport d'elit també han de contribuir al programa “esport per a tothom. (Directriu 8, p.20)

La política esportiva ha d'estar basada en les evidències i el finançament públic de la ciència esportiva ha de promoure la recerca que busca trobar coneixements nous sobre activitats que permeten que la població general sigui físicament activa. (Directriu 9, p.20)

Com a directriu bàsica de la mateixa comissió, i que és una peça clau per a la tesi, es troba la directriu 15, que aporta una dada nova i significativa: estableix la necessitat de

professionalitzar als responsables de l'AF, siguin inicials o finals, determinant el perfil professional, els rols i les competències pròpies així com la formació necessària.

Les autoritats públiques han d'identificar les professions que tenen les competències necessàries per promoure l'activitat física i tenir en compte com poden facilitar-se els rols professionals pertinents a través de sistemes de reconeixement apropiats. (Directriu 15, p.26)

Cal destacar també la directriu 38, on es mostra la preocupació sobre la problemàtica estesa de poder conèixer si les escoles, empreses, entitats, associacions... que s'ocupen de la promoció de l'AF tenen programes esportius/educatius apropiats sobre les pràctiques d'AFE, i si és així, esbrinar si s'ha aplicat algun tipus de control avaluador sobre aquests programes.

La implementació d'actuacions polítiques per a la promoció de l'activitat física s'ha de monitoritzar repetidament, utilitzant indicadors predefinitos que permetin la valoració i la revisió. (Directriu 38, p.38)

Tot just considerant aquestes directrius, en 2011, la Comunicació de la Comissió Europea sobre Esport va posar de manifest la inquietud de diversos estats membres respecte a la qualitat dels programes d'EF i a les qualificacions del professorat que imparteix aquesta matèria a les escoles.

La Comissió Europea a partir dels anys vuitanta, elabora i publica l'informe Eurydice, que pot considerar-se el primer intent per part de la Comissió d'identificar aquestes inquietuds de manera més detallada i d'esbossar el panorama actual de l'EF i l'AFE als centres escolars a Europa. Les versions d'aquest informe es van actualitzant anualment, amb els ajustaments que proposen els grups de treball (42 unitats nacionals) dels països de la UE.

Havent analitzat els capítols de l'informe *Euridyce* de 2013 sobre l'educació física i esport a l'escola, es recull per l'enfocament de la present tesi, les referències als conceptes rellevants (esport en edat escolar, PEC, responsables esportius,...)

L'esmentat informe va contribuir a la inclusió d'iniciatives i de mesures més concretes en aquest àmbit dins del futur "*Pla de Treball de la UE per a l'Esport*" i del programa "*Erasmus per a Tots*".

Les conclusions es van centrar bàsicament en la lluita contra el sobrepès i l'obesitat, habituals en els escolars i en la població adulta de la UE, tot diferenciant països. Per tant, des d'una perspectiva europea, la primera ocupació va ser relacionar aquest dos conceptes: la lluita oberta contra els problemes de salut provocats pels hàbits alimentaris, i la recomanació d'adquirir i/o millorar hàbits saludables a partir de la pràctica d'AFE; i a la vegada estendre la necessitat de compartir-los entre els membres de l'UE.

La preocupació de la UE en general, i de molts països en particular, és dotar a l'EF curricular i a l'AFE fora de l'horari lectiu, de més recursos, i va lligada a la creença que la pràctica constant d'AFE és primordial per a la ciutadania, i per això cal que sigui inclusiva. La recomanació de la UE que la ciutat de Barcelona ha secundat àmpliament, és tenir programacions d'activitats físiques i esportives en horari no lectiu vinculades a l'EF curricular. Això entra en consonància amb el plantejament de la tesi i ha permès cercar resultats d'avaluació de les programacions esportives de les entitats que s'ocupen d'Esport en Edat Escolar.

Com recull l'informe *Eurydice* (2013), en la seva publicació referent a educació i formació "*L'educació física i l'esport en els centres escolars*" i dins del capítol 6 (pp.41-46), pràcticament tots els països que han participat en l'estudi fan esment a l'oferta d'activitats extracurriculars. Tant l'organització com el suport a aquestes activitats corresponen a les administracions nacionals, regionals o locals, o bé als propis centres escolars. En alguns països

existeix un marc legislatiu general que serveix de base per al desenvolupament d'aquestes iniciatives.

S'observa que hi ha una semblança entre la estructura de la publicació esmentada i el plantejament de la present tesi. La publicació al igual que el plantejament s'estructura a partir de estratègies preses en l'àmbit nacional i de les comunitats autònomes, així com les locals.

De fet es troben mostres de països que a partir de disposicions legals, suporten el currículum nacional d'EF determinant que els centres de primària i secundària han d'oferir AF extracurricular i programes addicionals d'esport, a més de les activitats especificades en el currículum. En molts casos, els ministeris competents, signen acords a diferents nivells amb la resta de les administracions públiques i aporten fons per a activitats extracurriculars. Molt sovint aquestes administracions engeguen, organitzen o financen esdeveniments i competicions esportives a escala local, regional o nacional.

A modus representatiu, destacarem un seguit de casos que exemplifiquen la política europea en relació amb les relacions que han establert les administracions amb la temàtica que ens ocupa (Eurydice 2013):

- A França, s'ofereix al professorat l'oportunitat d'organitzar diferents tipus d'activitats en el medi natural, en dies consecutius, i de rebre finançament fonamentalment des de l'administració regional, que habitualment inclou equipament, transport i allotjament.
- A Àustria, s'ha aconseguit un acord entre el Ministeri d'Educació i el Ministeri d'Esport. Les competicions esportives nacionals, regionals i locals reben suport per aproximadament 30 disciplines esportives.
- Els centres escolars d'Eslovàquia poden crear grups d'interès enfocats a l'activitat física. Els escolars reben xecs educatius del ministeri, que poden utilitzar per finançar les activitats escolars d'aquests grups.

- En el Regne Unit (Escòcia), el govern escocès, en col·laboració amb les administracions locals, inverteix al programa “*Escoles Actives*”, gestionat per l'agència nacional per a l'esport Sportsotland. L'objectiu del programa és incrementar les oportunitats que els nens i nenes s'impliquin en l'activitat física i esportiva, així com desenvolupar vincles entre els centres escolars, els clubs esportius i l'esport local.
- A Croàcia, s'ha creat per llei l'Associació Croata d'Esports, un organisme nacional per a la promoció i l'organització d'activitats esportives als centres escolars. Aquesta associació s'encarrega d'organitzar campionats nacionals que van precedits per competicions locals i regionals organitzades per societats d'esport escolar.

A part de les administracions públiques, existeixen altres agents de l'àmbit esportiu, com per exemple, comitès olímpics, federacions esportives, associacions, entitats i fundacions, que promouen i contribueixen al sosteniment d'una oferta d'activitats extracurriculars. Aquests organismes col·laboren necessàriament amb els centres escolars a l'hora d'organitzar-les i implementar-les. Alguns exemples europeus són (Eurydice 2013):

- Letònia, on les activitats extracurriculars s'organitzen en col·laboració amb organismes tals com la Federació Letònia d'Esport Escolar, així com amb les administracions locals.
- El Consell d'Esports de Malta que s'encarrega de l'oferta d'activitats extracurriculars tant dins com fora de l'horari escolar. Es treballa amb els clubs esportius per fomentar un ensenyament de qualitat per a tots els alumnes als centres educatius.
- Les competicions esportives escolars a Eslovènia reuneixen a alumnes, professorat, famílies i centres, juntament amb els responsables de l'esport a nivell local, així com a associacions i organitzacions esportives.

A més de les diverses activitats promogudes des de l'administració central, els centres escolars sovint prenen la iniciativa a l'hora de formular, organitzar i finançar activitats extracurriculars, i compten per a això amb l'ajuda d'alumnes, famílies i voluntaris.

L'oferta d'activitats extracurriculars pot estar inclosa, per exemple, en els projectes educatius i en els plans d'actuació del professorat o dels centres escolars. Aquests projectes poden tenir en compte de manera més efectiva les necessitats individuals i els interessos dels joves de cada centre i ser el reflex de les circumstàncies geogràfiques, financeres o d'altre tipus a les quals s'enfronten les escoles. En molts països es creen associacions esportives escolars amb aquesta finalitat. Aquestes associacions juguen un paper decisiu a l'hora d'organitzar les activitats extracurriculars i ofereixen diverses disciplines esportives, en funció dels recursos econòmics, materials, tècnics i humans dels quals disposen, així com dels interessos i destreses dels joves als quals van dirigides.

A tall d'exemple, podem citar entitats com (Eurydice 2013):

- L'Associació de Clubs Esportius Escolars de la República Txeca, que organitza cursos específicament enfocats a l'EF als centres escolars, així com competicions escolars des del nivell interescolar al nacional.
- El cas d'Estònia, que des de 1981 es celebra una competició gimnàstica anual de dos dies de durada en el *Tallinn German Gymnasium*. Els competidors són seleccionats pels mateixos alumnes i els jutges són pares i antics alumnes.
- A Hongria, els centres escolars en els quals s'imparteix almenys quatre cursos han d'estar vinculats obligatòriament amb un club esportiu.

Tots aquests són exemples de com l'AFE fora de l'horari lectiu té un rol clau en l'esdevenir natural de l'educació i en la formació en activitat física, esport i salut.

També cal remarcar que l'informe *Eurydice* té cura en atendre a totes les necessitats i, en aquest sentit, inclou un apartat per alumnat amb necessitats educatives especials.

Si bé tots els països s'ocupen de desenvolupar l'EF per a tots els joves, alguns es centren en grups específics i dissenyen activitats físiques o programes complets per a aquests joves, com per exemple per alumnat amb discapacitat o amb necessitats educatives especials.

Alguns països han engegat programes esportius orientats específicament a aquest tipus d'alumnat amb la finalitat d'entendre millor les seves necessitats i contribuir al fet que s'integrin plenament en la societat (Eurydice 2013):

- A Bèlgica (comunitat flamenca), on la Fundació Flamenca per a l'esport escolar ofereix una gran varietat d'activitats extracurriculars, tals com a entrenaments extraordinaris els dimecres a la tarda, tornejos i esdeveniments esportius, incloses activitats per a escolars amb necessitats educatives especials.
- Grècia ha engegat programes per recolzar la participació dels nens amb necessitats educatives especials en els esdeveniments esportius. La finalitat dels programes és canviar la percepció social de la discapacitat i donar suport a la diversitat.

La preocupació de la UE i els seus estats membres sobre la salut, en relació amb l'AF, queda palesa a partir de les manifestacions que es redacten en les seves diferents publicacions oficials. I es fa èmfasi sobre els agents que s'ocupen de l'esport i, ja que habitualment en aquestes organitzacions es destina molt temps a la competició, se'ls recomana específicament que desenvolupin estratègies i programes dedicats a l'esport per a tothom i en especial, a l'Esport en Edat Escolar amb objectius relatius a la salut.

Un dels principals objectius de la UE, en general, i de molts països, en particular, és dotar a l'EF curricular i a l'AFE fora de l'horari lectiu, de més recursos, i va lligada a la creença que la pràctica constant d'AFE és primordial per a la ciutadania, i per això cal que sigui inclusiva. La recomanació de la UE que la ciutat de Barcelona ha secundat àmpliament, és tenir programacions d'activitats físiques i esportives en horari no lectiu vinculades a l'AFE curricular. Això entra en consonància amb el plantejament de la tesi i ha permès cercar resultats d'avaluació de les programacions esportives de les entitats que s'ocupen d'Esport en Edat Escolar.

3.4.2. Visió general de l'Estat Espanyol

La *Constitució Espanyola* (1978) fa esment de forma expressa a l'EF i a l'esport en l'article 43.3 del Títol I, Capítol III (dels Principis Rectors de la Política Social i Econòmica), on reconeix que: “els poders públics fomentaran l'educació sanitària, l'educació física i l'esport. Així mateix facilitaran l'adequada utilització de l'oci”.

En els inicis del segle XXI, la societat espanyola tenia el pensament que era necessari millorar la qualitat de l'educació, però també que aquest benefici havia d'arribar a totes les persones joves, sense exclusions.

Segons Álamo (2004), amb la transició política, l'esport escolar entra en crisi. Amb la caiguda de l'antic règim es produeixen importants canvis en l'organització de l'esport i dels propis jocs escolars. Així mateix, s'inicia una política de descentralització que determinen els traspàs de funcions i serveis en matèria de Cultura i Esports a les comunitats autònomes. Aquestes entitats, de caràcter regional, assumeixen plenes competències en EF, en l'esport, així com en la promoció de l'Esport per Tothom.

En aquests Reials Decrets sobre les transferències de competències, s'estableixen tres funcions relatives a l'organització de l'esport escolar:

- La promoció i l'organització de l'activitat esportiva escolar.
- La promoció d'agrupacions per al desenvolupament de l'esport escolar.
- La gestió i la concessió d'ajudes destinades a l'activitat esportiva escolar.

A partir d'aquí sorgeixen les diferents normatives estatals i autonòmiques que regulen la pràctica esportiva a Espanya.

Des de l'administració de l'estat, existeix una preocupació i intervenció constant en tots els temes de salut vinculats a les diferents modalitats d'AF, ja sigui en Esport en Edat Escolar, com a nivell d'alta competició.

De forma cronològica van apareixent lleis i publicacions que alimenten la idea que la educació esportiva en edat escolar, fora de l'horari lectiu, està cada vegada més propera a la educació curricular.

En aquesta línia, a Espanya, el llavors Ministerio de Sanidad y Consumo (2005) va aprovar la *“Estratègia per a la Nutrició, Activitat Física i Prevenció de l'Obesitat (NAOS)”*.

Tal com es redacta en la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación (BOE núm. 106, de 4 de abril 2006):

Les societats actuals concedeixen gran importància a l'educació que reben els seus joves, en la convicció que d'ella depenen tant el benestar individual com el col·lectiu. L'educació és el mitjà més adequat per a construir la seva personalitat, desenvolupar al màxim les seves capacitats, conformar la seva pròpia identitat personal i configurar la seva comprensió de la realitat, integrant la dimensió cognoscitiva, l'afectiva i l'axiològica.

La preocupació per oferir una educació capaç de respondre a les demandes que planteja la societat, no és nova. La concepció de l'educació com una eina de millora qualitativa de l'ésser humà i de la vida col·lectiva és una constant, encara que no sempre una realitat. Aquest repte obliga al fet que els objectius a assolir, siguin assumits per les administracions educatives, però també pels agents de la comunitat escolar i per la societat en general.

Tres són els principis fonamentals que presideixen aquesta llei:

- Proporcionar una educació de qualitat a totes les persones, de tots dos sexes, en tots els nivells del sistema educatiu.
- La necessitat que totes les persones components de la comunitat educativa col·laborin.
- Compromís decidit amb els objectius educatius

És destacable el seu Article 5.1, que estableix que “totes les persones han de tenir la possibilitat de formar-se al llarg de la vida, dins i fora del sistema educatiu, amb la finalitat d'adquirir, actualitzar, completar i ampliar les seves capacitats, coneixements, habilitats, aptituds i competències per al seu desenvolupament personal i professional”.

Un altre text de referència on fonamentar part d'aquesta tesi, és l'estudi pel *Libro Blanco del Deporte en Edad Escolar* (2006). Des de la seva publicació, aquest llibre ha estat, un quadern de bitàcola, una guia per a la consulta constant, un referent per a tothom que s'ha interessat per l'educació i l'activitat física, així com per l'Esport en Edat Escolar.

El *Libro Blanco del Deporte en Edad Escolar* no només dóna indicacions per a fonamentar o corroborar estudis, sinó que analitza i exposa les dades on s'han fonamentat aquestes. Així mateix, repassa els apartats imprescindibles relacionats amb l'àrea d'Esport en Edat Escolar: des de la conceptualització de les temàtiques, passant pels estudis realitzats, fins a les diverses situacions tant en el país com a l'estranger, i ho fa arribant a propostes de treball, col·laboracions, etc. Treballa des de models de comunitats autònomes fins a esport escolar adaptat.

Dins de l'esport escolar, i especialment en l'àrea de les programacions, és important referenciar-se als apartats del *Libro Blanco del Deporte en Edad Escolar* que tracten sobre l'educació a través de l'esport i l'educació en esport. Es recull la diferència que s'estableix entre aquests dos conceptes i es considera fonamental en l'enfocament i disseny del projecte de tesi.

Són molt significatives les mesures proposades pel CSD a 2007 (p.102), a partir de les quals es poden entendre els objectius concrets que s'estableixen per la consecució dels mateixos:

- Proposar que a les programacions de l'Esport en Edat Escolar, es valori la realitat tant física com psicoevolutiva d'infants i joves, evitant sobreposar models d'esport adult.

- Desenvolupar models de programes on els propis joves participin en la presa de decisions, recomanant l'elaboració de protocols de bones pràctiques que orientin als diferents agents en edat escolar
- Dissenyar programes on els objectius siguin la integració a partir del concepte d'inclusió. Entenen que no ha d'iniciar-se cap activitat educativa sense atendre aquest principi d'integració de les diferents realitats personals i socials dels joves.
- Unificar criteris, tendint a dinamitzar i consolidar les estructures de l'esport en edat escolar d'acord amb indicadors i característiques que defineixen un model d'esport escolar amb les següents característiques:
 - o Participatiu
 - o Adaptat. Creació de diferents itineraris de formes.
 - o Coeducatiu e integrador. Potenciador de l'associacionisme.
 - o Complementari de l'educació física
 - o Coordinat (administració i agents)
 - o Educatiu en la competició
 - o Segur i saludable, així com potenciador de salut i valors.

El *Libro Blanco del Deporte Escolar* (2006) va donar lloc a tota una sèrie d'estudis, recerques, plans o projectes oficials, entre els quals cal destacar/destaquem:

- El conegut *Plan A + D, Plan Integral para la actividad física y el deporte* (CSD 2009), amb la finalitat d'impulsar l'accés universal a la pràctica d'activitat física i de l'esport com a forma de promoure un estil de vida saludable per al conjunt de la població.
- I seguidament, en 2010, el "*Proyecto Marco Nacional de la Actividad Física y el Deporte en Edad Escolar*" (Lleixà i González, 2010).

Sobre el *Plan Integral para la actividad física y el deporte 2010-20*, la pàgina web del mateix CSD ho resumeix de la següent forma:

L'objectiu d'aquest pla és fomentar l'accés universal a l'esport de qualitat per al conjunt de la població. El govern d'Espanya publica i distribueix informació sobre l'activitat física, la salut, els esports i les activitats d'oci.

Aquest pla s'articula entorn de quatre objectius principals, un dels quals és “desenvolupar l'esport en l'edat escolar”. El pla fomenta l'educació física en el currículum i l'activitat física i l'esport dins del sistema educatiu; també estén el seu radi d'acció als projectes educatius dels centres escolars, en col·laboració amb altres agents. Aquest projecte forma part del pla integral general. El seu objectiu és fomentar l'esport i l'activitat física de qualitat en nens i joves en edat escolar (de 3 a 18 anys), incloent-hi també l'oferta esportiva en centres escolars i clubs esportius, així com en altres entitats i organitzacions socials. El pla inclou els objectius generals, les principals línies d'acció estratègiques i un llistat de projectes específics, de mesures i iniciatives a desenvolupar (juntament amb les seves diferents fases i temporalització) per ordre de prioritat, així com una llista d'indicadors per a la seva avaluació.

Quant al *Proyecto Marco Nacional de la Actividad Física y el Deporte en Edad Escolar* (González i Lleixà, 2010), aquest ofereix les eines bàsiques per al disseny de projectes esportius orientats a educar a nens i nenes en edat escolar, mitjançant la pràctica física i esportiva.

El document proposat és, doncs, un punt de partida, un referent on s'exposen els requisits mínims que tot projecte esportiu ha de contemplar, juntament amb les orientacions necessàries perquè es desenvolupin i es concretin uns altres projectes que recullin la identitat de cada realitat social: Projecte Esportiu de Comunitat Autònoma, Projecte Esportiu Municipal i Projecte Esportiu de Centre.

El document de projecte d'esport en edat escolar consta de quatre parts:

- 1) Antecedents i justificació
- 2) Fonaments de l'activitat física i l'Esport en Edat Escolar així com les línies prioritàries que ho regeixen.
- 3) El marc de la programació de l'activitat física i l'esport en edat escolar.
- 4) Directrius per desenvolupar el referit marc de la programació amb orientacions per a la definició de projectes esportius autonòmics, locals, d'entitat i de centre escola.

També és rellevant com a programa de projectes, el *Programa Nacional de Promoción y Ayuda al Deporte Escolar (PROADES)*, aprovat en la Resolució de 14 de abril de 2010 (BOE núm. 117, de 13 de mayo de 2010) sobre el qual, fent-ne un resum, el CSD redacta:

Aquest programa es desenvolupa a través de projectes i programes escolars i el seu objectiu és donar suport als esforços realitzats per les Comunitats Autònomes, així com les iniciatives de caràcter tècnic de les diferents federacions esportives encaminades a fomentar la pràctica de l'activitat física en àmbit escolar. El programa es divideix en dos subprogrames, en concret, el denominat "*Juega en el cole*" i el *Programa Nacional de Ayuda al Deportista*. (CSD, 2010)

Històricament, es pot dir que, a Espanya, és amb aquest programa nacional que s'engega definitivament la iniciativa d'Esport en Edat Escolar, gestionada pel CSD en col·laboració amb les comunitats autònomes. L'objectiu d'aquesta iniciativa és fomentar les activitats extracurriculars en centres escolars, clubs, associacions i altres organismes. Aquesta iniciativa respon a la promoció que des de l'UE es realitza, a partir de l'informe *Eurydice* (2013):

Està dirigida a esportistes en esport escolar i inclou campionats nacionals, premis esportius, beques i un altre tipus d'iniciatives per promoure l'AFE als centres escolars. (Eurydice 2013, p.45)

Espanya ha engegat una sèrie de programes, abans esmentats, d'activitats esportives organitzades que presten especial atenció a la diversitat i a la integració dels infants, amb independència de les seves capacitats i/o dificultats; i, de manera específica, també tenen com a objectiu integrar als nens/es immigrants, i els nens/es amb discapacitat.

Aquests programes han de ser vertebradors i referents conceptuals de la resta d'experiències autonòmiques o locals envers l'Esport en Edat Escolar, ja sigui a nivell oficial o privat, que es portin a terme.

El model defensat pel CSD fa del Centre Escolar el referent, el filtre, l'impulsor i alhora li dóna el lideratge per a la promoció de l'activitat física en edat escolar. Aquest model també proposa que el PEC formi part del projecte educatiu de centre, i d'aquesta manera, la formació en activitats físiques esdevingui un dels eixos educatius de la formació rebuda per l'alumnat en el seu centre escolar.

Aquest model de PEC proposat té en compte a tots els agents implicats, tant en la vessant educativa, com en l'esportiva: des dels directors dels centres fins a les PTE, passant pel protagonisme del professorat responsable de l'àrea d'EF.

També posa de manifest com les entitats que són les encarregades de les AFE en edat escolar, i que habitualment són contractades pels centres escolars o les seves AMPAS, també moltes vegades se'ls demana responsabilitzar-se de l'àmbit esportiu en horari no lectiu.

En la present tesi és bàsic aquest aspecte ja que és molt rellevant la importància que aquestes entitats tenen en la realitat de l'Esport en Edat Escolar a la ciutat de Barcelona.

En conclusió, aquest model de PEC és un document complet, definit pas a pas, perquè sigui utilitzat com una guia, amb totes les orientacions necessàries, per tal d'elaborar un programa esportiu de centre.

D'especial menció és l'atenció i la cura que es mostra en l'apartat avaluatiu que es defineix al document. El projecte es preocupa de forma específica d'avaluar els resultats obtinguts

respecte als objectius proposats inicialment. Amb aquesta finalitat, es van recollir dades per a poder posteriorment gestionar i treballar el PEC de forma cíclica.

El tractament sobre el professorat i els responsables de l'Esport en Edat Escolar en les entitats i clubs, no fa més que apropar la idea inicial, conèixer en mans de qui i sota quines premisses s'està treballant. La utilització de programes hauria d'assegurar una AF integradora, i, per tant, amb objectius assolibles per a tothom, de tal forma que es vetlli per a la continuïtat de la pràctica esportiva de qualitat i el desenvolupament educatiu dels infants i joves. Un PEC ajuda a veure si les prestacions demanades són assolibles pels presents o futurs practicants, deixant poc espai a situacions imprevistes, o si més no, donar pautes d'adaptació o flexibilització que permetrien afrontar dites situacions.

La multitud i varietat de programes establerts, siguin a nivell estatal, autonòmic i local, siguin promoguts per un estament oficial o bé per entitats privades (federacions, entitats esportives, etc.), siguin implementats per les escoles o bé per entitats externes del seu entorn, fa visible d'una manera clara i rotunda la gran preocupació, estudi i responsabilitats que els agents implicats tenen sobre l'Esport en edat Escolar.

Es poden trobar fàcilment programacions sobre AF i sobre Esport en Edat Escolar, elaborades i disseminades per tota la geografia de l'estat espanyol. En aquest sentit, no hi ha gaires problemes en accedir a dites programacions, sigui per consultar-les, o bé per tenir-les com a referent o guia, i decidir quines són les línies a seguir de cadascuna d'elles. La nombrosa edició i publicació de models sobre gestió esportiva, plans de promoció, campanyes, convenis i acords, etc. ajuden a reforçar el sentiment de gran responsabilitat que es té envers aquest tema, i no només això, sinó que aquesta responsabilitat es converteix en exigència envers els protocols i els controls que es realitzen en l'entorn de l'Esport en Edat Escolar.

Molt més properes i específiques són les orientacions que recull el document *El Centro Escolar Promotor de la Actividad Física y el Deporte* (2012), editat pel CSD, depenent del

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, del Gobierno de España. Aquest document s'interessa per l'AF en l'escola i aposta per convertir als Centres Educatius en agents vertebradors de l'esport escolar. Ho fa a partir de la proposta específica de que els Centres Educatius siguin els gestors de l'AF que es realitzi en les seves instal·lacions, sigui tant en horari lectiu com a fora d'aquest.

El resum que del document *Centros Escolares Promotores de la Actividad Física y el Deporte* (Lleixà et al. 2012) i que des del mateix CSD es publica i que està disponible a la seva web, és el següent:

Aquesta iniciativa té com objectiu desenvolupar centres educatius que promoguin l'educació física i l'esport. Així mateix, s'ha elaborat una guia per a ajudar els centres a desenvolupar el seu propi Pla Esportiu de Centre i a donar suport a les mesures existents per a millorar l'actual currículum d'educació física.

Aquest document es fa ressò de les problemàtiques exposades anteriorment per la Comissió Europea, sobre la preocupació per fomentar hàbits saludables en infants i en joves en edat escolar. I no només ho deixa aquí, sinó que mostra quins són, en la nostra societat actual, els nous problemes/hàbits/tendències/reptes emergents d'aquestes edats: el sedentarisme, el gènere (i violència de gènere), el vandalisme cada vegada més precoç, l'abandonament escolar, etc.; i, en aquest sentit, proposa de manera clara un model de foment de la pràctica d'AFE que ajudi a abordar-los.

En l'article "*Educación física y deporte escolar: acción pública. Medios para promover los valores democráticos y los derechos de los menor*" d'Orts Delgado, F.; en 2016, i divulgat pel Colegio Oficial de Licenciados en Educación Física (COLEF), es destaca el valor de l'EF i l'esport escolar com a mitjans educatius de primer ordre que promouen els valors democràtics i protegeixen els drets dels menors escolars. Es proposa impulsar una acció pública que

garanteixi l'acompliment educatiu d'aquestes activitats socials, tant en l'àmbit formal de l'escola com en altres àmbits informals.

Les administracions públiques tenen l'obligació de liderar i organitzar aquesta acció d'una forma coordinada i transversal perquè aconseguixi arribar tota la població escolar, respectant els principis d'interès superior del menor i la no discriminació.

El fet que l'Estat Espanyol estigui organitzat territorialment en comunitats autònomes fa que, des de la Ley del Deporte de 1990 (BOE núm. 249, de 17 de agosto de 1990), les competències sobre promoció de l'esport hagin estat traspassades i corresponguin a les comunitats autònomes, encara que amb el suggeriment de la necessitat de coordinació entre l'administració central de l'Estat i les comunitats autònomes en qüestions relatives a política esportiva.

El CSD (2018) publica la *Carta de Servicios 2018-2021*, on es redacten el conjunt de serveis que es prestaran respecte a l'esport escolar:

- Col·laboració amb les comunitats autònomes en la promoció de la pràctica de l'activitat física i de l'esport en edat escolar.
- Organització dels Campionats d'Espanya en edat escolar: convocatòria, adjudicació de les seus, i coordinació del desenvolupament de les fases finals.
- Gestió de la participació d'equips escolars espanyols en els campionats internacionals organitzats per la *International School Sport Federation (ISSF)*, en col·laboració amb comunitats autònomes i federacions esportives espanyoles.
- Detecció de talents esportius entre les joves promeses.
- Gestió dels projectes que sol·liciten acollir-se als beneficis regulats pel *Plan 2020 de Soporte al Deporte Base*, dins de l'àmbit de l'*Ayuda al Deporte Escolar (ADE)*.

Des de l'administració de l'estat, en els últims 20 anys, s'ha anat desenvolupant un procés d'intervenció constant en tots els temes de salut vinculats a les diferents modalitats d'AF. Els resultats d'aquest procés, ha estat la producció d'una sèrie de publicacions, programes i projectes, que han esdevingut el marc de referència actual.

La pràctica esportiva en edat escolar és un dels eixos educatius de l'alumnat, que a partir de les propostes realitzades des de les diferents administracions públiques, es reivindica com a una acció responsable dels centres escolars i de les diferents organitzacions esportives.

3.4.3. Revisió del marc legal de les autonomies

L'organització de l'Estat Espanyol, és particular en el fet de conformant-se a partir de 19 autonomies, ja siguin comunitats autònomes (17) o ciutats autònomes (2). Per tant, per realitzar una aproximació a les temàtiques d'Esport en Edat Escolar i PEC, s'ha de conèixer quines són les aportacions que apareixen en els marcs autonòmics estatals. Les comunitats autònomes tenen competències en la promoció esportiva escolar i la participació d'agents educatius en els seus plans i programes és necessària per a una correcta pedagogia de l'esport.

Perquè l'Esport en Edat Escolar garanteixi el seu caràcter educatiu, en algunes comunitats autònomes, les normes educatives estableixen les condicions socioeducatives que han de respectar-se fora de l'horari lectiu. Les activitats han de respondre a una orientació educativa, en correspondència amb les finalitats del sistema educatiu; que no interfereixin en el normal desenvolupament de les activitats del centre i; que no tinguin caràcter lucratiu.

Els programes d'activitats hauran de perseguir finalitats o objectius educatius, però també hauran de respondre a unes característiques i condicions socioeducatives de seguretat i la qualitat educativa. És a dir, les activitats programades en Esport en Edat Escolar han de coincidir en els seus acompliments, condicions i recursos, amb les activitats curriculars impartides en els centres educatius.

La Llei 12/2009 d'Educació de Catalunya (DOGC núm. 5422, del 16 de juliol de 2009), en el seu Article 39 et seq., relatiu a la “educació en el temps lliure” estableix que l'objectiu d'aquesta Llei és regular els criteris de qualitat en l'educació en el temps lliure per a garantir que el procés d'ensenyament compleixi les finalitats educatives.

El tractament de la qüestió de l'Esport en Edat Escolar, ha estat i està com a eix fonamental, incardinat en l'univers de les polítiques socials, sent temàtica transversal d'aquestes.

És observable, com es presenta a continuació, que a les comunitats autònomes, l'interès ha anat elevat-se amb el pas del temps, així com la proposta de diferents programes d'actuació sobre les AFE relacionades amb l'alumnat en edat escolar, sigui dins com fora de l'horari lectiu.

La promoció de l'Esport en Edat Escolar, per part de les diferents comunitats autònomes, es realitza a través de la creació de nombrosos plans i programes utilitzant diferents terminologies en cada una d'elles.

Estudis com el de Martínez, A. (2002), expliquen que l'actual estat de les autonomies porta a analitzar com tracten l'Esport en Edat Escolar cadascuna d'elles des de les seves diferents lleis, i així comprendre com les institucions el planifiquen i el desenvolupen.

Com a exemple, a la Taula 4, es destaquen les diferències conceptuals entre algunes autonomies a l'hora de definir l'Esport en Edat Escolar.

Taula 4

Exemples de definició d'Esport en Edat Escolar en algunes Comunitats Autònomes

Comunitats Autònomes	Definició
Andalucía	Pràctica esportiva voluntària realitzada en horari no lectiu, orientada a la formació integral de la persona i dirigida a la població en edat escolar (Art.4. Ley 5/2016, de 19 de julio, del Deporte de Andalucía. BOJA núm. 140, de 22 de julio 2016)
Cantabria	Activitats físicoesportives que es desenvolupin en horari no lectiu, dirigides a la població en edat d'escolarització obligatòria. La participació en aquestes activitats serà en tot cas voluntària. (Art. 43. BOC núm. 134, de 11 de julio de 2000)
Castilla y León	Aquella activitat esportiva organitzada que és practicada voluntàriament per escolars en horari no lectiu. (Art. 7. BOCL núm. 130 de 06 de Julio de 2005)
Murcia	Activitat esportiva organitzada que és practicada per escolars en horari no lectiu. La seva pràctica serà preferentment poliesportiva i no orientada exclusivament a la competició, de tal manera que es garanteixi que tots els escolars coneguin la pràctica de diverses modalitats esportives d'acord amb la seva aptitud física i edat. (Art. 17. Ley 8/2015, de 24 de marzo, de la Actividad Física y el Deporte de la Región de Murcia. BORM núm. 71, de 27 de marzo de 2015)
Navarra	Activitat esportiva organitzada, que és practicada per nens i joves en edat escolar, en horari no lectiu. S'entendrà per activitat esportiva escolar la realitzada en centres docents, públics o privats, pertanyents als nivells d'educació infantil, primària, secundària obligatòria, batxillerat i formació professional, en horari no lectiu. (Art. 13. Ley Foral 15/2001, de 5 de julio, del Deporte de Navarra. BON núm. 86, de 16 de julio de 2001).
Euskadi	Activitat esportiva organitzada que és practicada per escolars en horari no lectiu durant el període d'escolarització obligatori. (Art. 53. Ley 14/1998, de 11 de junio, del Deporte del Pais Vasco. BOPV núm. 118 de 25 de junio de 1998)

**Comunitats
Autònomes****Definició**

Catalunya

L'esport escolar fora de l'horari lectiu engloba tota aquella pràctica d'activitat física i esportiva que es desenvolupa normalment als centres educatius i que els nois i les noies fan amb una finalitat formativa, i també aquella pràctica d'iniciació esportiva, de competició, de lleure o de salut que els infants i joves fan a altres entitats esportives. (Resolució VCP/3989/2010, de 10 de desembre, per la qual es dóna publicitat a les directrius per al desenvolupament de l'esport escolar fora de l'horari lectiu. DOGC núm. 5778, de 20 de desembre de 2010)

Altres investigacions com la portada a terme per Arufe-Giráldez, V.; Barcala-Furelos, R. y Mateos-Padorno, C. (2014), conclouen que no hi ha uniformitat en els agents promotors dels programes de l'Esport en Edat Escolar. Els programes són organitzats i planejats per diferents agents i gaudeixen de diversos agents participants.

És important destacar la incorporació de les Conselleries d'Educació, bé a través de convenis específics o com a responsables dels programes en algunes comunitats autònomes. El fet d'involucrar aquestes conselleries pot implicar una major participació dels centres educatius i del professorat d'EF. Des d'un punt de vista pedagògic, això és certament rellevant i diversos autors (Álamo et al., 2002, Valdivia, 2009 i Gonzalo et al., 2014) confirmen la necessitat que la pràctica esportiva en edat escolar sigui dirigida per educadors o persones tècniques esportives (PTE) que advoquin per una via educativa de l'esport.

Es fa necessari fer un recull dels aspectes legals vinculats a programes d'Esport en Edat Escolar i PEC, de totes les comunitats i ciutats autònomes de l'Estat Espanyol. Es per això que, en primer lloc, a la Taula 5 (p.100), i amb la intenció de facilitar-ne la consulta, es presenta un quadre resum dels aspectes clau inclosos en el marc teòric, que són els següents:

- Plans i Programes Oficials: Les comunitats autònomes d'Espanya tenen competències en la promoció esportiva escolar. La participació d'agents educatius en els seus plans i programes és necessària per a una correcta pedagogia de l'esport. Aquesta afirmació es corrobora per Arufe-Giráldez, V.; Barcala-Furelos, R. y Mateos-Padorno (2014), en l'estudi *Programas de deporte escolar en España e implicación de los agentes educativos*, on expliquen que:

Els plans d'Esport en Edat Escolar presenten un marc complex immers en un entorn multicompetencial, on les comunitats autònomes posseeixen competències pròpies en matèria del desenvolupament de l'esport en la seva autonomia (Art. 148.1.19 de la Constitución Española. 1978); pel que les diferents lleis autonòmiques de l'esport marcaran les pautes dels plans esportius en edat escolar. (pp.397-411)

- Aparició Esport en Edat Escolar: Moment en que apareix el concepte dins el marc legislatiu.
- Aparició PEC: Moment en que apareix el concepte dins el marc legislatiu.
- Avaluació programes: Descriure dels instruments per avaluar els programes .
- Ajuts directes famílies: Explicar, si existeixen, els sistemes d'ajuts directes a les famílies en l'àmbit de l'Esport en Edat Escolar, sempre hi quan sorgeixin de l'administració pública de la CA.
- Titulació requerida i formació per PRP i PTE: Cercar l'existència requisits de l'administració pública de les comunitats autònomes.
- Programes específics PEC: Mencionar els programes en els que s'ha requerit l'elaboració d'un PEC.

I en segon lloc, es passa a explicar l'anàlisi d'aquests aspectes per a cada comunitat autònoma i ciutat autònoma, en particular.

Taula 5

Quadre dels conceptes cercats en la Tesi i apareguts en la recerca de la visió geogràfica de l'Estat Espanyol

Comunitats i ciutats autònomes	Plans i Programes Oficials	Aparició EEE	Aparició PEC	Avaluació programes	Ajuts directes famílies	Titulació i formació	Programes específics PEC
Andalucía	✓	✓	✓	✓		✓	✓
Aragón	✓	✓	✓		✓	✓	✓
Asturias	✓	✓	✓	✓			
Baleares	✓	✓		✓	✓		✓
Canarias	✓	✓			✓	✓	✓
Cantabria	✓	✓					✓
Castilla La Mancha	✓	✓	✓		✓	✓	
Castilla León	✓	✓	✓	✓		✓	✓
Extremadura	✓	✓	✓	✓		✓	✓
Galicia	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Madrid	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Murcia	✓	✓	✓				✓
Navarra	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
País Vasco	✓	✓	✓	✓		✓	✓
La Rioja	✓	✓	✓	✓		✓	
València	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ceuta	✓						
Melilla	✓	✓		✓		✓	✓
Catalunya	✓	✓	✓		✓	✓	✓

3.4.3.1. Comunidad Autónoma de Andalucía

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents:

- a) Plans i Programes Oficials
- b) Aparició Esport en Edat Escolar
- c) Aparició PEC
- d) Avaluació programes
- e) Titulació requerida i formació per PRP i PTE.
- f) Programes específics PEC

El concepte que manca, “Ajuts directes a famílies”, no ha estat redactat ja que no s'ha trobat informació referida en tota la documentació consultada durant l'elaboració de la present tesi.

La CA d'Andalucía, a causa del seu nombre d'habitants i dimensió del territori, sempre ha estat referent en l'àmbit de les decisions polítiques a nivell estatal i per tant, també ho és en matèria esportiva.

Pel que fa als plans utilitzats per a la gestió de l'Esport en Edat Escolar s'ha d'establir la cronologia que preval en l'actualitat, i establerta en l'article 72.1 de l'Estatuto de Autonomía para Andalucía, aprovat mitjançant la Ley Orgánica 2/2007, de 19 de marzo (BOE núm. 68, de 20 de marzo de 2007), on s'atribueix a la CA la competència exclusiva en matèria d'esports i activitats de temps lliure, i que inclou la planificació, la coordinació i el foment d'aquestes activitats.

Donada la transcendència de l'esport en el desenvolupament integral de les persones, el Decreto 6/2008 (BOJA núm. 21, de 30 de enero de 2008), té com a finalitat principal aconseguir la creació d'hàbits de pràctica esportiva des d'edats primerenques, seguint així l'estratègia definida pel lema “de la escuela al deporte para siempre”.

És a partir de la Ley 5/2010, de Autonomia Local, de 11 de junio de 2010 (BOJA núm. 122, de 23 de junio de 2010), i específicament en el seu Article 9.18, de promoción del deporte y gestión de equipamiento deportivo de uso lúdico, on s'aborda la regulació de l'Esport en Edat Escolar, com també es regula la promoció de l'esport en els centres escolars d'Andalucía en horari no lectiu.

L'Administració de la Junta de Andalucía, a través de les Consejerías competents en matèria d'educació i d'esport, promourà la pràctica de l'AF i l'Esport en Edat Escolar, a través de plans i programes específics que tindran caràcter anual.

a) Plans i Programes Oficials

Tal com es descriu en el Capítol III del Plan de Deporte en Edad Escolar de Andalucía (Decreto 6/2008, de 15 de enero de 2008, BOJA núm. 21, de 30 de enero de 2008), aquest està integrat pels programes d'AFE que es desenvolupin en horari no lectiu i siguin de participació voluntària, dirigits a la població en edat escolar, aprovats de forma conjunta i amb caràcter anual per les Consejerías competents en matèria d'esport, educació i salut, a proposta de la Comisión de Seguimiento del *Plan de Deporte en Edad Escolar de Andalucía*.

La regulació d'aquest pla, està sustentada per:

- Decreto 6/2008 de 15 de enero de 2008, pel qual es regula l'Esport en Edat Escolar a Andalucía.
- Orden de 9 de junio de 2009, conjunta de les Consejerías de Educación, Salud, y Turismo, Comercio i Deporte, per la qual es determina la composició i règim de les Comisiones de Seguimiento del Plan de Deporte en Edad Escolar de Andalucía (BOJA, núm. 132, de 09 de julio de 2009).

- Orden de 11 de enero de 2011, conjunta de les Consejerías de Educación, Salud, y Turismo, Comercio i Deporte, per la qual es regula el *Plan de Deporte en Edad Escolar de Andalucía* (BOJA núm. 53, de 16 de marzo de 2011).
- Resolución de 17 de marzo de 2011, de la Dirección General de Planificación y Promoción del Deporte, per la qual s'estableixen les bases per a la inclusió de programes d'Esport en Edat Escolar en el *Plan de Deporte en Edad Escolar de Andalucía* (BOJA núm. 62, de 29 de marzo de 2011).

Els objectius de l'esmentat pla són:

- Incrementar la taxa de pràctica esportiva de la població en edat escolar, fins a aconseguir la seva universalització, amb especial èmfasi en la participació femenina.
- Realitzar una oferta de programes d'Esport en Edat Escolar que atengui a la diversitat de necessitats i interessos de la població en edat escolar, amb especial interès per col·lectius vulnerables com les persones amb problemes de salut o discapacitat, les persones immigrants i col·lectius amb dificultats socioeconòmiques.
- Aconseguir una coordinació efectiva de l'Administración de la Junta de Andalucía, les entitats locals i les entitats esportives andaluses que propiciï una oferta ordenada, coherent, conjunta i tendent a l'excel·lència de programes d'Esport en Edat Escolar.

b) Aparició Esport en Edat Escolar

És amb el Decreto 6/2008 de 15 de enero de 2008 (BOJA núm. 21, de 30 de enero de 2008), pel que es regula l'Esport en Edat Escolar a Andalucía, on es redacta a les seves disposicions generals que:

De acuerdo con la línea marcada por la Carta Europea del Deporte, se identifica el deporte en edad escolar con toda actividad físico-deportiva desarrollada en horario no lectivo y realizada por los niños y niñas en edad escolar, orientada hacia su educación

integral, así como al desarrollo armónico de su personalidad, procurando que la práctica deportiva no sea exclusivamente concebida como competición, sino que esta práctica promueva objetivos formativos y de mejora de la convivencia, fomentado el espíritu deportivo de participación limpia y noble, el respeto a la norma y a los compañeros y compañeras de juego, junto con el lícito deseo de mejorar técnicamente.

c) Aparició PEC

En el contingut del Plan Integral para la Prevención, Seguimiento y Control del Absentismo Escolar (BOJA núm. 235, de 05 de diciembre de 2003), s'inclou una àrea especialment rellevant dins del context en el qual es situa i denominada Area de prevención y intervención en l'àmbit escolar, sent el primer dels seus objectius, prevenir els possibles casos d'absentisme, facilitant que els centres docents i els equips educatius desenvolupin mesures que potenciïn la integració i l'adaptació de l'ensenyament a les necessitats i característiques de l'alumnat en situació de risc social.

Entre les mesures que s'articulen per donar compliment a aquest objectiu, s'inclouen l'elaboració i/o adaptació de materials curriculars, llibres de text i recursos didàctics adaptats a les necessitats de l'alumnat, així com l'organització d'activitats extraescolars⁵, on s'inclouen AFE.

En la seva novena instrucció de Gestión, organización y seguimiento de la Dirección General de Atención a la Diversidad, Participación y Convivencia Escolar, s'explica que l'organització del *Programa de Refuerzo, Orientación y Apoyo en els centres docents públics d'Andalucía* (PROA) serà competència de la Prefectura de Estudios. Aquesta competència

⁵ *Consejería de Educación Dirección General de Participación y Equidad. Instrucciones de 15 de noviembre de 2016, de la Dirección General de Participación y Equidad, por la que se establece la organización y funcionamiento del programa de refuerzo, orientación y apoyo en los centros docentes públicos de Andalucía: PROA Andalucía. Disponible a:*

https://www.juntadeandalucia.es/export/drupaljda/Instrucciones_PROA_2016_2017_firma.PDF

haurà de quedar plasmada en el Plan de Centro, d'acord amb el que s'estableix en el Decreto 327/2010 (BOJA núm. 139, de 16 de julio de 2010) i el Decreto 328/2010 (BOJA núm. 139, de 16 de julio de 2010).

En 2011, s'edita, per part de la Dirección General de Planificación y Promoción Deportiva de la Junta de Andalucía, el "*Manual para las buenas prácticas deportivas en Deporte en Edad Escolar*", on s'explica en les seves conclusions la implantació i engegada del *I Plan de Deporte en Edad Escolar*, organitzat per l'Instituto Andaluz del Deporte en 2010. Tècnics i experts de les citades conselleries, a més d'especialistes sobre la matèria de diferents àmbits, van elevar a la Consejería de Turismo, Comercio y Deporte les propostes sobre la normativa, actuacions i programes que havien d'integrar el pla i que apareixen sintetitzades en aquest manual.

El manual indica les titulacions que han de posseir les PRP i PTE, alhora que estableix els aspectes més importants ha protegir per part d'aquests. Destaquen en relació a aquesta investigació els relatius a les coordinacions esportives:

- Comunicar a les persones que realitzen funcions d'entrenadors i monitors esportius tota la informació i documentació necessària per al bon desenvolupament de les tasques.
- Planificar les actuacions a realitzar amb els principis metodològics concordes a la maduresa dels esportistes
Dirigir els recursos humans de forma eficient i entusiasta

Així com les relatives a les PTE, indica:

- Impulsar l'adquisició d'hàbits esportius saludables.
- Formar i orientar a esportistes en edat escolar en els diferents àmbits atenent a les seves necessitats i objectius.
- Garantir la seguretat i protecció de la salut a esportistes en edat escolar durant la seva pràctica.
- Planificar, programar i dirigir les sessions d'entrenament tenint en compte els principis de transferència i adequada progressió dels estímuls.

- Afavorir el desenvolupament físic, psicològic i social dels nens i nenes que practiquen esport en edat escolar

Per tant, aquest manual, es converteix en una eina de suport tècnic per a la construcció dels PEC, a més d'altres indicacions redactades en el mateix.

A les Disposiciones Generales de la Presidencia de la Ley 5/2016, de 19 de julio, del Deporte de Andalucía (BOJA núm. 140, de 22 de julio de 2016), al seu apartat 4, l'Artículo 43.3 de la Constitució espanyola estableix un mandat dirigit a tots els poders públics. Aquest mandat és de foment de l'EF i l'esport com a principi rector de la política social i econòmica, i de conformitat amb aquest marc de distribució competencial dissenyat en la Carta Magna, la CA de Andalucía assumeix competències exclusives en matèria d'esport de conformitat amb la Ley Orgánica 2/2007, de 19 de marzo, de reforma del Estatuto de Autonomia para Andalucía (BOE núm. 68, de 20 de marzo de 2007), on es redacta que:

Corresponde a la CA la competencia exclusiva en materia de deportes y de actividades de tiempo libre, que incluye la planificación, la coordinación y el fomento de estas actividades, así como la regulación y declaración de utilidad pública de entidades deportivas. (Decreto 68, 2018, Art., 72.1)

Aquest precepte dóna idea de l'ampli espai competencial atribuït a la CA en matèria d'esport i el mandat del qual es fa efectiu amb la promulgació de la present llei.

Finalment, tancant el títol II, en el punt 15, cal destacar que es regula per primera vegada en la legislació esportiva andalusa l'esport d'oci o de recreació,

Como toda clase de AF que se realice en una organización o al margen de esta, y dirigida a conseguir los objetivos no competitivos relacionados con la mejora de la salud, adquisición de hábitos deportivos, así como la ocupación activa del tiempo libre.

L'esport d'oci regulat en aquesta llei, coincideix en essència amb el concepte de “esport per a tothom”, aborda la regulació de l'Esport en Edat Escolar, que la llei anterior simplement definia. La present llei estableix els seus principis rectors i el seu àmbit de participació, i regula el *Plan d'Esport en Edat Escolar*, que constitueix un instrument de vital importància pel foment de la pràctica esportiva entre els escolars. També com un aspecte, regula la promoció de l'esport als centres escolars d'Andalucía en horari no lectiu, amb la finalitat d'inculcar els valors educatius i l'hàbit saludable de la pràctica esportiva des de la infància, fomentant l'organització i desenvolupament de competicions de diferents modalitats esportives entre centres escolars.

En les Instrucciones del 15 de noviembre de 2016, de la Dirección General de Participación y Equidad sobre el programa escuelas deportivas per al curs escolar 2016-2017. Al seu novè apartat, es fa referència a l'establiment i organització del PEC:

La persona Responsable diseñará y desarrollará el PEC de su centro concretando las finalidades, los objetivos, las actividades físicoesportivas, las categorías y participantes, las actuaciones para el fomento de la práctica deportiva femenina, las estrategias para favorecer el asociacionismo deportivo, la atención a la diversidad, así como la temporalización y otros aspectos que estime oportunos en relación con el desarrollo del programa en el centro. El PEC, recogerá medidas a largo plazo con el objetivo de promover la universalización de la práctica deportiva en el centro educativo. A tal fin se incluirán líneas de actuación concretas de cara al incremento del número de participantes en el programa, especialmente orientados al incremento de la participación femenina y a la presencia de las alumnas en modalidades y actividades deportivas tradicionalmente masculinizadas. Estas propuestas, además de quedar recogidas en el Programa Deportivo Escolar, tendrán que incluirse en la evaluación del programa al finalizar el curso escolar. (p.6)

d) Avaluació de Programes

A partir de l'Orden de 9 de junio de 2009 (BOJA núm. 132, de 9 de julio de 2009), és competència de les Consejerías de Educación, Salud, y Turismo, Comercio y Deporte, la composició i el règim de funcionament de les Comisiones de Seguimiento del Plan de Deporte en Edad Escolar de Andalucía.

L'Artículo 15, referent a l'Avaluació del Pla explica que:

1. La Consejería competente en materia de deporte establecerá un sistema de medida y evaluación de los programas que integran el Plan, compuesto por un conjunto de indicadores que permitan emitir un informe anual de valoración y seguimiento de este.
2. Corresponde a las entidades organizadoras de los diferentes programas, en colaboración con las Consellerías competentes en materia de deporte, educación y salud, establecer y facilitar aquellos datos que permitan determinar los indicadores del Deporte en Edad Escolar a Andalucía. La evaluación recogerá, al menos, datos y evolución cuantitativa de recursos humanos y materiales, implicados por programa, comparativa con años anteriores y estrategias de mejora para ejercicios posteriores.

En les Instrucciones del 15 de noviembre de 2016, de la Dirección General de Participación y Equidad, dins la seva instrucció onzena de Proceso de valoración, mecanismos de evaluación y seguimiento, es redacta que a partir de l'acord d'1 d'agost de 2014, del Consejo de Gobierno, l'aprovació del Programa PROA, on s'estableix que l'avaluació i seguiment del programa es durà a terme en diferents nivells, partint de la pròpia autoavaluació dels centres educatius que el desenvolupen i comptant amb mecanismes en els quals participaran els equips tècnics provincials per a l'orientació educativa i professional (ETPOEP), així com personal tècnic de la Dirección General amb competències en matèria de compensació educativa. Tot això sense

perjudici de les avaluacions que, per part del Servei d'Inspecció Educativa i per l'Agència Andaluza de Evaluación Educativa es poguessin realitzar del desenvolupament del programa.

Per al seguiment del PROA en els centres en els quals es desenvolupa, la Dirección General amb competència en matèria de compensació educativa, podrà sol·licitar informació a fi de valorar determinats aspectes del programa que ajudin la seva optimització.

En el *Plan de Apoyo y Refuerzo en Centros de Educación Primaria* i dins del seu Annex 1, el punt 6 dedicat a l'Avaluació, exposa que:

Al final del curso escolar, los centros que hayan participado del plan de apoyo y refuerzo en centros de educación primaria tendrán que recoger en la memoria de autoevaluación los aspectos referentes a la valoración de la aplicación del citado plan.

e) Titulació requerida i formació per a PRP i PTE

També al Decreto 6/2008, de 15 de enero, por el que se regula el deporte en edad escolar en Andalucía (BOJA núm. 21, del 30 de enero 2008), l'Artículo 7 de Dirección técnica de las actividades, destaca que tota la pràctica esportiva realitzada per un/a esportista en edat escolar ha de desenvolupar-se sota la direcció tècnica de personal que estigui en possessió d'una de les següents titulacions oficials:

- Llicenciatura en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport.
- Mestre especialista en Educació Física.
- Tècnic Superior en Animació d'Activitats Físiques i Esportives.
- Tècnic en Conducció d'Activitats Físic Esportives en el Medi natural.
- Tècnic Esportiu Superior en cadascuna de les modalitats i especialitats esportives.
- Tècnic Esportiu en cadascuna de les modalitats i especialitats Esportives.

Sobre la formació i amb l'objectiu de facilitar la difusió de bones pràctiques i l'intercanvi d'experiències entre el professorat responsable del programa Escoles Esportives, la Dirección General de Participación y Equidad conjuntament amb la Dirección General del Profesorado y Gestión de Recursos Humanos, l'esmentada llei estableix que aquest òrgan mixta pot promoure accions o jornades de formació per a aquest professorat.

En atenció a les PRP en els centres educatius, en l'apartat novè de Gestión, organización y seguimiento, s'estableix que les funcions associades són les següents:

- Ser un vincle de comunicació i coordinació entre la tutorització de l'alumnat destinatari del programa i els professionals que desenvolupen aquest programa.
- Gestionar tots els aspectes relatius al programa, per als quals s'hagi d'emprar aquest procediment.
- Participar i promoure la inclusió del programa en el Pla de Centre.
- Organitzar el treball realitzat pels diferents professionals que intervenen en el programa.
- Completar les diferents avaluacions, que arribin al centre docent, en relació amb l'execució del programa.
- Transmetre a l'equip docent la valoració obtinguda per cada alumne o alumna durant el desenvolupament del programa, perquè disposi d'ella de forma prèvia a cada sessió d'avaluació.

La persona responsable de l'organització del programa PROA, serà valorada a l'efecte dels diferents concursos de mèrits que siguin convocats per l'Administració educativa.

A partir de la Ley 5/2010, de 11 de junio, de Autonomía Local de Andalucía (BOJA núm. 122, de 23 de junio de 2010), es regulen les professions de l'esport, i és en la Ley 5/2016, de 19 de julio, del Deporte de Andalucía (BOJA núm. 140, de 22 de julio de 2016), en el seu

Artículo 5 de Principios rectores, on entra en joc l'apartat formatiu, ja que es redacta expressament que:

La promoción de la formación y el perfeccionamiento del personal técnico deportivo, así como la calificación de profesionales del deporte en todos sus ámbitos profesionales, a fin de aumentar la calidad del deporte.

f) Programes Específics

Des de 2008 es regula l'aparició de programes d'Esport en Edat Escolar promoguts a iniciativa de l'Administració de la Junta de Andalucía, les entitats locals i les entitats esportives andaluses, la integració de les quals s'aprovarà en el Plan amb caràcter anual per ordre conjunta de les Conselleries competents en matèria d'educació, salut i esport.

A proposta de la Comisión de Seguimiento del Plan de Deporte en Edad Escolar de Andalucía, en 2011 (BOJA núm. 53, de 16 de marzo de 2011), les Consejerías de Educación, Salud y Turismo, Comercio i Deporte, per la qual es regula el Plan de Deporte en Edad Escolar de Andalucía, i s'aproven els programes que ho integren en el curs 2010-2011, el formulari del qual figura com a Annex III va ser modificat per Resolució de 16 de gener de 2012, de la Direcció General de Planificación y Promoción del Deporte (BOJA núm. 21, de 1 de febrero de 2012), quan dits programes s'ajustin al que s'estableix en les bases d'inclusió de programes d'Esport en Edat Escolar en el Plan de Deporte en Edad Escolar de Andalucía aprovades per Resolució de 17 de març de 2011, de la Direcció General de Planificación y Promoción del Deporte (BOJA núm. 62, de 29 de marzo de 2011), modificades per la seva Resolució de 22 de julio de 2011 (BOJA núm. 159, de 16 de agosto de 2011).

També es presenten diversos programes específics pel curs 2014-15 dins el "*Tríptico del Plan del Deporte en Edad Escolar*" de la Junta de Andalucía, que s'estructuren en diferents àmbits participatius: Programes en l'àmbit de la iniciació, la promoció i el rendiment de base.

3.4.3.2. Comunidad Autónoma de Aragón

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents:

- a) Plans i Programes Oficials
- b) Aparició Esport en Edat Escolar
- c) Aparició PEC
- d) Avaluació programes
- e) Ajuts directes famílies
- f) Titulació requerida i formació per PRP i PTE.
- g) Programes específics

a) Plans i Programes Oficials

En la Resolución de 14 de septiembre de 2007, de la Dirección General del Deporte, s'autoritza i regula la participació de centres públics d'Educació Infantil i Primària al programa de Promoció de l'AFE a Aragón. Pretén fomentar la coordinació, des dels centres docents, dels diferents agents que participen i intervenen en els hàbits de vida saludable i en les AFE extraescolars, mitjançant projectes dels propis centres docents. Aquest programa ve desenvolupant-se des del curs 2005-06 en un procés de progressiva implantació i extensió.

Durant el període comprés entre els anys 2008 i 2009, fou elaborat per la Dirección General del Deporte de la CA d'Aragón, el "*Libro Blanco del Deporte en Edad Escolar de Aragón*". En aquest llibre es troba un exemple concret de les passes a seguir per tal d'estructurar, treballar i implementar un PEC. En ell, es dona rellevància a l'entorn organitzatiu i a la gestió que es proposa des de la Dirección General del Deporte en Aragón.

El document es va estructurar en tres apartats principals:

- Informes preliminars.

- Anàlisi DAFO.
- Propostes i recomanacions de futur.

Dins de l'apartat que exposa les propostes i recomanacions de futur i partint del diagnòstic de la situació actual de l'Esport en Edat Escolar a l'Aragón, es van realitzar i recollir les opinions i aportacions dels diversos sectors implicats.

Les propostes i recomanacions redactades, han d'entendre's com un suggeriment obert que ha de revisar-se de manera continuada, i que lògicament, és susceptible de ser completada i matisada. Per facilitar el tractament i comprensió de les propostes suggerides, aquestes s'organitzen en 9 apartats, definint-se en cadascun d'ells els corresponents objectius generals i estratègics.

Un aspecte fonamental és aconseguir la col·laboració i el treball coordinat entre els diferents agents implicats, rendibilitzant esforços i recursos. Considerant, sempre que sigui possible, el centre escolar com el context idoni per a la pràctica esportiva, s'ha de facilitar a aquest les millors condicions i possibilitats:

- Fomentant la col·laboració dels centres amb associacions i clubs, respectant el context natural per l'AFE dels escolars.
- Aconseguint la col·laboració dels diferents agents implicats en cada àmbit territorial concret, comarca, municipi, barri, ...
- Aconseguint xarxes de col·laboració eficaces.
- Implicant els clubs amb el seu context social i afavorint la continuïtat de la pràctica.

Però és a l'any 2016, i per iniciativa del Gobierno de Aragón quan es va aprovar el primer *Plan Estratégico Aragonés del Deporte* (2016/2019) per part del Consejo Aragonés del Deporte, fruit de les aportacions realitzades per tots els sectors de l'esport a través d'un procés participatiu en el qual es va posar de manifest la necessitat de modificar el marc regulador de l'esport en la CA.

I així va quedar recollida, com un objectiu específic del mateix, l'elaboració d'un nou marc normatiu que respongués a la realitat d'aquell moment i que definís les competències dels diferents agents. Aquest objectiu es va concretar posteriorment en la primera proposta d'actuació prevista en el *Plan Estratégico: la elaboración de una nueva Ley de la actividad física y el deporte*.

Aquest *Plan Estratégico Aragonés del Deporte*, aborda l'anàlisi de la situació de l'esport aragonès i el disseny i planificació d'actuacions dirigides als àmbits de la gestió i finançament de l'AFE, l'associacionisme esportiu, la pràctica competitiva, la pràctica esportiva en edat escolar, la formació de PTE, l'activitat física ciutadana, la construcció i remodelació d'instal·lacions esportives i l'esport i el mitjà natural, entre altres aspectes.

Aquest pla ha estat el model esportiu en la comunitat autònoma d'Aragón vigent durant quatre anys, i si s'analitza, veiem que es basa en quatre principis fonamentals:

- La universalitat de la pràctica esportiva.
- L'esport com a mitjà de projecció externa.
- La transversalitat de la pràctica físic esportiva.
- L'Administració com a suport als agents i mitjans de l'esport aragonès.

També és molt interessant veure com va ser elaborat aquest *Plan Estratégico Aragonés del Deporte*: un total de 73 entitats, representades per 95 actors en 142 assistències, van elevar un total de 532 aportacions al document inicial treballat al llarg de 40 hores de debat presencial. A aquestes aportacions presencials es va afegir posteriorment el tractament de la informació recaptada a través dels 248 qüestionaris d'opinió emplenats i les 69 propostes realitzades a través de l'espai online habilitat. Un comitè d'experts, persones de reconegut prestigi en l'àmbit de l'AFE aragonès, va dur a terme l'estructuració i redacció final del document presentat, la pretensió del qual queda centrada en el disseny d'un pla.

En relació a l'estructura del plan, aquesta es divideix en set línies estratègiques d'actuació:

- Gestió de l'esport.
- Finançament de l'esport.
- Esport federat i competició.
- Esport en etapes formatives.
- Esport i ciutadania.
- Infraestructures esportives.
- Formació.

Es defineixen les línies específiques d'actuació:

- AFE en l'àmbit escolar i universitari.
- Esport en Edat Escolar
- Jocs esportius en edat escolar
- Programes de promoció esportiva
- Activitat física i esportiva en l'àmbit escolar i universitari:
- Promoció de programes locals en col·laboració amb salut pública i educació, en els quals se de prioritat a l'activitat física i al desenvolupament d'hàbits de vida saludables.
- Desenvolupament de programes específics de promoció de l'AF en les edats de trànsit en les diferents etapes educatives.
- Desenvolupament de programes específics de promoció de l'AFE entre la població femenina escolar i universitària.
- Suport institucional i estímulo de nous programes d'AFE a la universitat.

En resum, es pot afirmar que el *Plan Estratégico Aragonés del Deporte* va passar a convertir-se en la pedra angular del procés educatiu en esport en edat escolar dins d'aquesta CA.

En l'elaboració de la Ley 16/2018, de 4 de diciembre, de la actividad física y el deporte de Aragón de 2018 (BOA núm. 244, de 19 de diciembre de 2018), es pretén aprofitar aquells aspectes de l'anterior regulació que han demostrat la seva eficàcia.

El Plan de la Actividad Física y el Deporte en Edad Escolar de Aragón estará constituido por los programas de deporte y de actividad física en edad escolar promovidos por la Administración de la CA de Aragón, las entidades locales y, si procede, las entidades deportivas previamente inscritas en el Registro correspondiente. (Art., 15).

b) Aparició Esport en Edat Escolar

Al llarg l'anàlisi que s'ha realitzat sobre les activitats que s'ofereixen a la CA de Aragón envers l'Esport en Edat Escolar i dins del *Libro Blanco del Deporte en Edad Escolar*, destaquen dues grans línies de promoció esportiva, tal com es mostra a la Figura 4:

a) Oferta d'Esport en Edat Escolar dins del Centre Educatiu:

Restringida al tipus d'esport i AF que es desenvolupa en el marc del centre educatiu dins de l'àrea de l'EF, regulada per currículums educatius.

b) Oferta d'Esport en Edat Escolar fora del Centre Educatiu:

Basada en la "Línia de promoció d'oferta esportiva més àmplia, que ofereix un programa d'AFE que es desenvolupa durant el període escolar al marge de les sessions d'EF i com a complement d'aquestes" (Blázquez, 1995). Aquesta última línia de promoció de l'esport escolar es desenvolupa a través de dues orientacions físic esportives: competitives i no competitives.

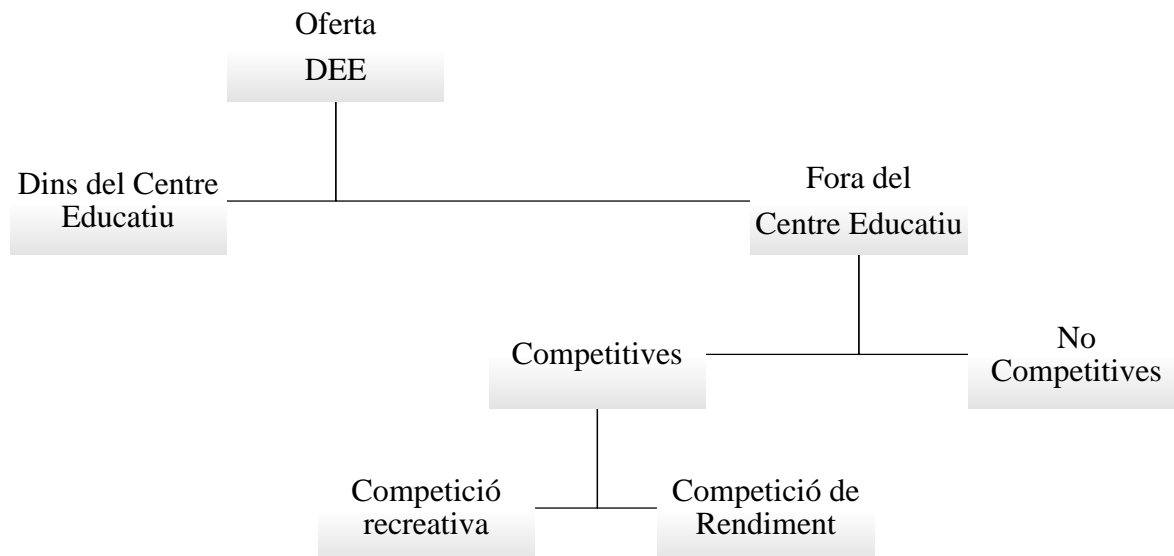

Figura 4. Estructura de l'Esport en Edat Escolar a la CA de Aragó

De manera paral·lela, la pràctica esportiva de l'alumnat gaudeix aparentment de bona consideració, però si aprofundim en el tractament que es fa en els documents oficials dels centres, es detecta com aquestes activitats no es contemplen en molts casos i es passa la responsabilitat i gestió a les associacions de pares i mares. L'Esport en Edat Escolar ha d'incloure's en el Projecte Educatiu de Centre, sent l'administració qui ha de vetllar pel compliment de la normativa:

- Considerar la inclusió com requisit per a les assignacions d'ajudes i subvencions.
- Instar als mecanismes d'inspecció educativa a corregir aquesta situació.

A manera de resum s'assenyalen 4 àrees d'intervenció d'especial rellevància:

- La necessitat d'establir una eficaç col·laboració entre l'EF i la pràctica esportiva en horari no lectiu.
- La necessitat d'aconseguir una estreta col·laboració entre els centres escolars i les diferents associacions esportives.

- La millora de la capacitació i formació dels tècnics que intervenen directament en la pràctica esportiva.
- La qualitat de les pràctiques, en relació amb els continguts i l'adaptació d'aquests a les veritables necessitats dels escolars, i amb la disponibilitat d'instal·lacions i infraestructures adequades.

En l'actualitat i dins del *Plan Estratégico Aragonés del Deporte* (2016/2019), en referència a l'Esport en Edat Escolar, també es defineixen les línies específiques d'actuació, exposant aquí les més relacionades amb l'estudi que ens ocupa a la present tesi:

- Reactivació de la taula de l'esport escolar. Revisió, valoració i priorització de les 50 mesures del llibre blanc.
- Disseny i desenvolupament de programes transversals que fomentin els valors cívics en l'esport.
- Desenvolupament d'accions que fomentin l'esport escolar en l'àmbit rural, basats en la col·laboració amb federacions, ajuntaments i comarques.
- Disseny d'un programa de conciliació dels factors entrenament, estudis, competició i valors, per a joves esportistes en fase de tecnificació en edat escolar.

En la Ley 16/2018, del 4 de diciembre, de la actividad física y el deporte de Aragón de 2018, en el seu Article 15, es desenvolupa el *Plan de la Actividad Física y el Deporte en Edad Escolar de Aragón* (BOA núm. 244, de 19 de diciembre de 2018).

c) Aparició PEC

Pel Programa de Promoció de l'AFE a Aragó en centres educatius, s'utilitza un programa de convocatòria i vigència anual de la Direcció General del Deporte. És un programa en el qual participen els Centres Públics d'Educació Infantil i Primària d'Aragó, on cadascun dels centres desenvolupa accions de promoció mitjançant PEC propis i englobats a la Programación

General Anual del Centro, propiciant així la coordinació des dels centres docents dels diferents agents que participen i intervenen en els hàbits de vida saludable i en les AFE extraescolars, preferentment, del propi alumnat del centre, o d'altra alumnat d'altres centres, o per a mares i pares de l'alumnat, o per a altres persones vinculades a la comunitat educativa.

La finalitat d'aquest programa és oferir una nova alternativa més adequada als joves, actuals o possibles, esportistes. La coordinació d'aquest es realitza a partir d'una PRP designada pel director del centre educatiu, que establirà els continguts d'aquest, rebent una formació bàsica per a aquest acompliment, ja que haurà de relacionar aquest programa amb altres projectes que el centre desenvolupi en matèria curricular d'Innovación Educativa, de Educación para la Salud y de Abertura de Centros.

L'Esport en Edat Escolar és el resultat de l'acció coordinada de tots els agents esportius que participen en el sistema esportiu i educatiu. Per aquest motiu, s'impulsa una pràctica esportiva educativa i saludable, generadora d'hàbits de salut pel futur, i dels valors propis de l'esport que sigui una responsabilitat de totes les persones implicades.

Amb aquest objectiu genèric, el *Libro Blanco* proposa 50 mesures concretes i recomanacions per al futur, agrupades en 9 apartats, amb objectius generals i associats per a cadascun d'ells.

Un apartat fonamental, és el que desenvolupa el Model Organitzatiu del Gobierno de Aragón i la seva funció als centres escolars:

- Objectius generals del Model Organitzatiu:
 - Conscienciar als centres de la necessitat d'assumir la responsabilitat de la pràctica esportiva en edat escolar, com una comesa educativa més, integrant aquesta en el Projecte Educatiu de Centre.
 - Convertir el Centre escolar en lloc de referència bàsic i principal dels processos inicials de l'aprenentatge i pràctica esportiva.

- Objectius estratègics i línies d'acció a seguir pel Model Organitzatiu:
 - o Participació dels centres als Programes de Promoció de l'AFE.
 - o Assegurar la continuïtat de la pràctica entre l'Educació Primària i Secundària, de manera especial en els casos amb canvi de centre escolar.
 - o Foment de les associacions de pares i mares, assessorant i facilitant la labor que aquestes realitzen.
 - o Conscienciar als pares de la importància de les pràctiques, i la necessitat de mantenir actituds i comportaments concordes als valors educatius.
 - o Integració del teixit associatiu del municipi/barri/comarca en la labor a exercir a l'interior del centre educatiu de cara a facilitar la iniciació i el desenvolupament esportiu dels escolars.

Es prenen com a mesures, programes i projectes, des de la Diputació General de Aragó (DGA), les accions concretes següents:

- Creació del PEC, integrat en el Projecte Educatiu de Centre, sent requisit per a l'assignació d'ajudes i subvencions.
- Consideració de l'Esport en Edat Escolar a la programació i organització dels calendaris i horaris d'utilització dels espais dels centres escolars.
- Promoure la participació dels centres escolars als diferents programes, i de manera especial al programa de Promoció de l'AFE com a instrument fonamental de desenvolupament del model esportiu.

d) Avaluació de Programes

En referència als criteris d'avaluació dins el *Libro Blanco*, s'al·ludeix a les categories que s'estableixen a partir dels aprenentatges que s'esperen aconseguir com a part dels objectius previstos en el programa d'actuació. Gràcies a aquests criteris i processos d'avaluació es podrà

diagnosticar els problemes d'aprenentatge que sorgeixen, així com prendre decisions sobre la conveniència de dissenyar mecanismes que ajudin a progressar en la intervenció curricular. Per a facilitar el seguiment de l'evolució d'aquests processos, es creu convenient dissenyar instruments d'avaluació que atenguin qüestions com:

- L'avaluació de la participació i implicació de l'alumnat en el programa.
- La utilització quotidiana del diari de camp per part del docent.
- Desenvolupar cicles de recerca-acció sobre alguns dels problemes que van sorgint al llarg de l'activitat (casos d'alumnes, grups, activitats, docència, suports, etc.).

Per a fer efectiu aquest model, s'han de seguir procediments de tipus processual, centrats en els escolars, en el programa i sobre els educadors i que es recolzen en instruments com: l'observació, les entrevistes, els qüestionaris, els grups de discussió, etc.

e) Ajuts Directes a les Famílies

Dins del *Libro Blanco* es determina en el seu punt 9 la detecció de talents i la tecnificació, així com és recomana l'elaboració d'un programa de beques i ajudes als esportistes escolars. Cal subratllar que en aquest programa es tenen en compte aspectes de l'esportista escolar tals com:

- La no submissió als resultats esportius
- La situació personal
- El compromís amb el programa,
- La seva residència o vinculació esportiva amb entitats aragoneses.

f) Titulació requerida i formació per PRP i PTE

A proposta del *Libro Blanco*, els objectius estan clarament establerts:

- Generals

- Millorar l'exercici professional com a element fonamental per a l'eficàcia, considerant que els PRP formen part d'accions educatives.
- Garantir de manera progressiva la qualificació tècnica i docent de tots els tècnics que participen en l'esport escolar.
- Estratègics i línies d'acció a seguir
 - Regulació de les competències i el camp professional de manera concorde a la possible ordenació estatal.
 - Redacció del conveni específic del tècnic esportiu.
 - Canvi de consideració del responsable directe de la pràctica.
 - Dignificació social i econòmica de l'exercici professional.
 - Millorar i adaptar els sistemes de formació inicial.
 - Assegurar els instruments de formació permanent i actualització.

S'estableix la creació de la figura de coordinador-educador esportiu pels centres escolars, és a dir, una PRP amb formació específica que tingui la funció dinamitzar i responsabilitzar-se de la pràctica a l'escola:

- Regulació de l'exigència acadèmica.
- Capaç d'atendre en bones condicions al conjunt de la població (estudiants amb baixa competència motriu, discapacitats, immigrants,...).
- Treballant de manera coordinada amb el professor d'Educació Física, o assumint aquesta tasca pel propi professor.

L'atenció a les zones rurals és una de les característiques destacables en l'aportació del *Libro Blanco*, on s'expressen les dificultats per a disposar de tècnics adequats, i es per aquesta raó, s'estableixen ajudes econòmiques per a la formació, programes específics i aprenentatge no presencial. Aquests programes requereixen d'una relativa inversió econòmica, però la dotació de tècnics qualificats és un factor decisiu per al sistema esportiu.

En la Ley 16/2018, de 4 de diciembre, de la actividad física y el deporte de Aragón, s'estableix en el seu article 81 (BOA, núm. 244, de 19 de diciembre de 2018), la qualificació i exercici de les professions de l'esport, on es diferenciarà entre les dirigides a la direcció esportiva de caràcter tècnic i les que estan directament enfocades a la pràctica per tercers en AFE; en l'exercici de totes elles es demana tenir obligatòriament aquella titulació oficial o acreditació professional corresponent prevista per la llei.

També fa menció a la figura del director esportiu, al que s'exigeix la màxima competència en l'àmbit de les ciències de l'AFE i se'l responsabilitza de l'aplicació dels coneixements, les funcions de planificació, direcció, supervisió i altres anàlogues de les activitats esportives que es desenvolupin en entitats esportives, així com la coordinació, supervisió i avaluació de les funcions tècniques realitzades pels qui exerceixin activitats.

Si la seva activitat està dirigida a una única modalitat esportiva, bastarà pel seu exercici l'acreditació de la titulació de tècnic esportiu superior en la mateixa modalitat o l'acreditació professional equivalent, i si és PTE en l'àmbit de l'esport de competició, serà necessari acreditar la competència exigible per a cada modalitat i categoria esportiva mitjançant les titulacions oficials o certificats de professionalitat corresponents.

g) Programes Específics

Com a proposta del *Libro Blanco* apareixen la creació de programes especials de promoció de l'AFE. Es prenen com a mesures, programes i projectes, des de la Diputación General de Aragón les accions concretes següents:

- Reedició revisada del programa “*Entrenando a Padres i Madres*”, amb especial incidència de les seves actituds davant la competició.
- Campanyes dirigides als pares i mares en els mitjans de comunicació.

Aquestes campanyes han estat dissenyades tenint en compte a les entitats promotores, que fonamentalment han estat els centres escolars i la mateixa Diputación General de Aragón, depenent també de la prioritat que des d'aquesta se li ha volgut donar, ja es pensi a curt o mitjà termini, així com tenir en compte el nivell d'impacte que tindrà, ja sigui baix o mitjà.

Com a exemple d'altres programes es troben:

- Campanyes de motivació i captació de futurs tècnics i àrbitres.
- Campanyes de motivació i captació de futurs directius i responsables de gestió.

Del *Plan Estratégico Aragonés del Deporte* (2016/2019), en referència a l'Esport en Edat Escolar, també es defineixen les línies específiques d'actuació, com el *Programa de Apoyo al Joven Deportista Aragonés* (Pajda).

3.4.3.3. Comunidad Autónoma de Asturias

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents:

- a) Plans i Programes Oficials
- b) Aparició Esport en Edat Escolar
- c) Aparició PEC
- d) Avaluació programes

El conceptes que manquen, Titulació requerida i formació per a les PRP i les PTE, Ajuts directes a famílies, Programes específics PEC, no han estat redactats a causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

Diferents investigacions com la de Diaz (2005), anomenada "*El deporte escolar en Asturias y su papel educativo*", mostren com a la CA asturiana no hi ha hagut un control

exhaustiu en matèria esportiva escolar. Als centres escolars, l'administració educativa deixa el seu control en mans de la Dirección General de Deporte del Principado de Asturias.

La situació històrica era la següent: gairebé tot l'esport escolar estava en mans dels clubs i com aquests estaven directament subvencionats pels ajuntaments, no eren inspeccionats, ni sotmesos a cap control econòmic i/o educatiu. És a dir, cada club actuava com un ens lliure, sense una legislació que equilibrés l'Esport en Edat Escolar.

El mateix estudi de Díaz, R., explica que:

- Hi ha una gran descoordinació entre les diferents administracions.
- No hi ha cap mena d'inspecció sobre l'esport escolar.
- La llei de l'esport asturiana està desfasada i no recull aspectes sobre esport escolar.
- Llei educativa no té presència en l'esport escolar.
- Es detecten possibles situacions en les quals els clubs amaguen una activitat econòmica no regulada. No existeix regulació laboral.
- Els monitors no són un model educatiu per als alumnes.
- Els alumnes que practiquen esport tenen millor autoconcepte.
- Els centres escolars estan al marge d'aquestes activitats.
- Els docents no participen en l'esport escolar.
- No es desenvolupen els Plans sobre esport escolar del CSD.

Aquests últims anys s'ha treballat per a la regulació d'aquests factors que no afavoreixen un equilibri entre centres, clubs, entitats,...

En el resum del seu llibre *“El Deporte Escolar en Asturias y su papel educativo”*, Díaz, R. (2016), descriu una visió de l'Esport en Edat Escolar a Asturias, molt allunyada de la resta de la majoria de les comunitats autònomes. Descriu que la preocupació per l'esport en edat escolar no és la comparable amb altres comunitats:

Al llarg de diversos anys he pogut comprovar que la pràctica diària de l'esport per a molts dels escolars del Principat s'allunya de les directrius educatives que vaig descobrir en la meva època universitària. A més, com a membre d'una corporació municipal, vaig comprovar, in situ, les grans dificultats per introduir canvis ja sigui per l'absència de legislació, com per l'immobilisme de les estructures esportives asturianes.

Els principis educatius i didàctics de l'educació física no estan sempre presents en moltes de les activitats esportives que practiquen els nostres escolars. I no només això, el més greu és que no existeix cap mecanisme o eina que vetlli perquè aquests valors es desenvolupen fora de l'horari escolar.

a) Plans i Programes Oficials

En aquest sentit, la Consejería de Educación y Cultura del Principado de Asturias a través de la seva Dirección General amb competències en matèria d'esport, ha dut a terme actuacions per al foment de la pràctica d'AF saludable en la població escolar, entre altres els Juegos Deportivos Escolares i Juegos de Deporte especial.

S'han seguit les directrius marcades per les indicacions que l'any 2010, el Gobierno de España, per mediació del CSD, va assenyalar en el document del "*Marco Nacional de la Actividad Física y el Deporte en Edad Escolar*", que recollia unes orientacions que de forma genèrica havien de ser la base pel disseny de projectes esportius dirigits al foment de la pràctica d'activitat física saludable en la població escolar.

b) Aparició Esport en Edat Escolar

La CA de Asturias aposta finalment, per l'impuls del centre escolar com a motor de l'Esport en Edat Escolar, dins d'un sistema integrador de l'oferta d'activitats físicoesportives que formen part dels programes de diferents entitats i associacions del teixit social.

A partir de 2015 hi ha un canvi en l'atenció de l'Esport en Edat Escolar. Es realitza l'Anteproyecto de Ley de AFD del Principado de Asturias⁶, on es parla de forma clara d'Esport en Edat Escolar, en el seu article 3, dins dels seus principis rector.

- Promoción de la práctica del deporte para toda la población, facilitando los medios que permitan esta práctica, con el fin de obtener una mejor calidad de vida y un mayor bienestar personal y social que redunde en la salud de las personas y del conjunto de la sociedad.
- Promoción del deporte en edad escolar en coordinación con las administraciones locales, los centros escolares y los agentes sociales deportivos, en cuántas acciones correspondan para favorecer la enseñanza deportiva y las prácticas de actividad física y deportiva. En el seu Article 10, es redacta que:

A la Dirección General competente en materia de la AFE le corresponde:

- a) Ejecutar la política deportiva de la CA del Principado de Asturias.
- b) Elaborar y desarrollar el programa de actividad física y deporte en edad escolar y fomentar las actividades deportivas en el ámbito universitario.

En conclusió es pot dir que històricament la preocupació per regular els aspectes relacionats amb l'Esport en Edat Escolar han trobat el seu moment en la CA d'Astúries, però que en l'actualitat sí comença a existir i que va de la mà de l'aparició de la Resolución de 25 de septiembre de 2018, de la Consejería de Educación y Cultura (BOPA, núm. 232, de 5 de octubre

⁶Anteproyecto de Ley de AFD del Principado de Asturias. Disponible a: https://www.asturias.es/webasturias/gobierno/transparencia/informacion_institucional/informacion_juridica/leyes/deporte/anteproyecto_ley_deporte_borrador.pdf

de 2018) , per la qual es regula el programa per a la creació d'una xarxa asturiana de centres escolars promotors de l'AF i la salut al Principat d'Astúries.

c) Aparició PEC

Des d'aquest punt de vista, l'elaboració de projectes esportius de centre ha de ser entesa com una continuïtat cap al desenvolupament d'aquestes Competencias Clave, a través de la promoció de la salut i l'adquisició de coneixements i habilitats necessàries per a l'adopció d'un estil de vida actiu i conscient.

Per al disseny del PEC es prendran com a referència els següents documents: *“Proyecto Nacional de la Actividad Física y el Deporte en Edad Escolar”* (2010) i *“El Centro Escolar Promotor de la Actividad Física y el Deporte. Orientaciones para la elaboración del proyecto deportivo de centro”* (2012), editats pel CSD.

d) Avaluació de Programes

El PEC haurà de complementar-se amb una memòria anual descriptiva del procés de desenvolupament dut a terme. Així mateix, podran elaborar-se PEC intercentres (per a diversos centres d'una mateixa localitat o de localitats limítrofes, sempre que hi hagi una relació de referència entre els centres) i municipals (per a tots els centres d'una localitat).

S'explica que s'ha de presentar abans del dia 15 de juliol de cada curs escolar, una memòria anual que permeti conèixer la situació concreta del PEC i avaluar els objectius aconseguits durant tot el període d'aplicació.

3.4.3.4. Comunitat Autònoma de les Illes Balears

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents:

- a) Plans i Programes Oficials
- b) Aparició Esport en Edat Escolar
- c) Titulació requerida i formació per PRP i PTE
- d) Programes específics PEC

Els conceptes que manquen, Aparició PEC, Ajuts directes famílies i Avaluació programes, no han estat redactats a causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

a) Plans i Programes Oficials

Dins el títol 3er de la Llei 14/2006, de 17 d'octubre, de l'Esport de les Illes Balears (BOIB núm. 151, de 26 d'octubre de 2006), i al capítol II d'AFE, l'Article 17 descriu el foment de la participació en l'àmbit escolar.

Sense perjudici del currículum de l'educació física, obligatori a les diferents etapes i nivells del sistema educatiu d'acord amb la legislació vigent, les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les competències respectives, han de fomentar la participació de la població en edat escolar en activitats esportives, el seu ensenyament i la seva pràctica en tots els centres escolars de les Illes Balears com a element fonamental de l'educació i el desenvolupament dels escolars.

Es destaquen dos articles de la mateixa Llei, que enfoquen directament amb els motius d'aquesta tesi:

- Article 19. Programa d'esport escolar
 - Es defensa l'aprovació d'un programa d'Esport Escolar, en el qual s'ha de determinar el conjunt d'AFE que s'han d'implantar per fomentar la pràctica de l'activitat física organitzada.
 - L'administració esportiva de la CA, en l'elaboració del programa de l'esport escolar, ha d'afavorir la participació dels consells insulars i els ens locals de les Illes Balears, de les entitats esportives de la CA i, si és necessari, d'altres entitats públiques i privades interessades en el desenvolupament de l'esport escolar.
 - El programa de l'esport escolar s'ha d'orientar a complementar la formació integral dels i de les escolars.
- Article 20. Administracions esportives a l'esport escolar
 - L'execució dels programes d'esport escolar correspon, en els àmbits territorials respectius, a les administracions esportives de les Illes Balears que, en cada cas, tinguin atribuïda la competència.
 - Les administracions esportives competents han de canalitzar la pràctica esportiva escolar mitjançant els centres docents, les federacions de les Illes Balears i, si s'escau, altres entitats esportives o de promoció de l'esport.

El Govern Balear publica a 2009, el Dictamen 14/2009, anomenat "*L'esport a les Illes Balears*", on l'Esport en Edat Escolar obté força rellevància ocupant l'apartat 5.3.

Com a concepte, estableix que l'Esport en Edat Escolar engloba les AF realitzades fora de l'horari lectiu i principalment en els centres escolars. La seva finalitat és la de centrar-se més en l'esportista que en els resultats. No oblida el paper de les famílies, entorn, PTE, defensant

que seran fonamentals per mantenir els objectius concrets que persegueix l'esport escolar. Així mateix, es considera d'importància el paper que juguen les AMPAS escolars juntament amb les federacions.

L'administració esportiva de la CA balear, ha d'aprovar el Programa d'Esport Escolar, en el qual s'ha de determinar el conjunt d'AFE que s'han d'implantar per fomentar la pràctica de l'activitat esportiva organitzada en l'àmbit de la població en edat escolar.

El Programa d'Esport Escolar s'orienta a:

Complementar la formació integral de l'alumnat, al desenvolupament harmònic de la seva personalitat, a l'adquisició d'hàbits saludables, a l'educació cívica i en valors, i també a la consecució de les condicions físiques adequades que els permetin, en el futur, una pràctica esportiva avançada. (p.56)

Segons l'Article 20 de la Llei de l'esport a les Illes Balears (BOIB núm. 151, de 26 d'octubre de 2006), l'execució dels programes d'esport escolar correspon als àmbits territorials respectius. Aquestes administracions esportives competents han de canalitzar la pràctica esportiva escolar mitjançant els centres docents, les federacions esportives de les Illes Balears i, si s'escau, altres entitats esportives o de promoció de l'esport.

Els dies 5 d'abril de 2017 i 12 de juliol de 2017, la Comissió Tècnica Permanent del Pla de l'AFE per a l'edat escolar, va acordar remetre a la Direcció General d'Esports i Joventut, els esports per categories i gènere, dates i illes seu, que proposen formin part del programa de competició de les Illes Balears de 2018.

L'article 5 que recull els tres àmbits de participació en l'AFE en edat escolar, més concretament l'apartat c, recull l'àmbit de competició:

Competició, adreçada als esportistes en edat escolar interessats a desenvolupar un més alt nivell esportiu d'àmbit federatiu

L'article 6, en concret, redacta els valors a treballar en els programes de l'Esport en Edat Escolar i l'Article 11, explicita els continguts dels programes que el poden integrar i la forma d'aprovació del Pla.

El Pla de l'Activitat Física i Esportiva per a l'Edat Escolar de les Illes Balears és constituït pels programes d'AFE per a l'edat escolar en els àmbits de promoció, iniciació i competició, promoguts a iniciativa de l'Administració del Govern de les Illes Balears i dels consells insulars, i amb la col·laboració de les federacions esportives, dels ajuntaments i de les entitats esportives balears, en general.

L'Article 14, crea i estableix, com òrgan de gestió, la Comissió Tècnica Permanent del Pla de l'AFE per l'Edat Escolar a les Illes Balears, per tal d'optimitzar els recursos, millorar la coordinació entre totes les administracions competents en matèria d'Esport en Edat Escolar i integrar i donar continuïtat i coherència als programes i activitats proposades.

Aquesta comissió té les funcions següents:

- Estudiar les propostes de programes específics d'Esport en Edat Escolar a les Illes Balears.
- Proposar la introducció o la supressió dels programes específics d'Esport en Edat Escolar.
- Proposar els criteris generals de desenvolupament i de control de les activitats que integren els programes del Pla.
- Controlar i avaluar els programes desenvolupats i proposar-hi millores.
- En general, coordinar i desenvolupar el Pla d'AFE per a l'Edat Escolar a les Illes Balears.

En l'actualitat, el marc de referència és la Resolució del director general d'Esports i Joventut, on s'aprova el programa de competició autonòmic del Pla de l'AFE per a l'Edat Escolar de les Illes Balears de 2018 (BOIB, núm. 153, de 16 de desembre de 2017).

En 2018 també, a la Secció III d'altres disposicions i actes administratius de l'Administració de la CA en la Conselleria de Cultura, Participació i Esports, s'exposen diferents articles relacionats directament en els programes d'Esport en Edat Escolar, on podem veure de quina manera s'organitza.

L'Administració esportiva de les Illes Balears convoca, regula i aprova amb la col·laboració dels consells insulars, l'assessorament de la Comissió Tècnica Permanent del Pla de l'AFE per a l'Edat Escolar a les Illes Balears i el suport tècnic de les federacions esportives de les Illes Balears el programa de competició de l'Esport en Edat Escolar d'àmbit autonòmic.

b) Aparició Esport en Edat Escolar

És en 2006, a partir de la Llei de l'Esport de les Illes Balears, en el seu Article 18 de Concepte i finalitat de l'esport escolar (BOIB núm. 151, de 26 d'octubre de 2006), on es redacta que:

Es considera esport escolar aquella activitat esportiva organitzada que practica, en horari no lectiu, la població en edat escolar.

c) Titulació i formació requerida

L'únic aspecte relacionat amb les titulacions de PRP i PTE, ha estat en la menció que fa sobre aquestes el Dictamen 14/2009, que el Govern Balear edita a 2009 mitjançant "L'esport a les Illes Balears", i on explica que per l'aplicació del model pedagògic que s'utilitzarà, es necessita d'educadors/es ben formats.

A partir del Decret 38/2015, de 22 de maig, pel qual es regula l'activitat esportiva en edat escolar de les Illes Balears (BOIB núm. 77, de 23 de maig de 2015), es considera un objectiu important la concreció de la formació de les persones que han de treballar amb la població escolar.

d) Programes Específics

A través dels programes que impulsa la Direcció Insular d'Esports, l'objectiu que es treballa és el de fer arribar l'esport a tothom. Es faciliten les eines essencials per assolir hàbits de vida saludable i es fa, posant un gran nombre d'activitats i de serveis a disposició dels ajuntaments, de les federacions, dels clubs, de les associacions, de les escoles esportives i dels centres educatius:

- "Jocs esportius escolars"
- "Esport per a tothom": Els seus objectius són potenciar i fomentar la pràctica de l'exercici físic en l'àmbit familiar i oferir un ventall ampli d'opcions per a totes les edats.
- "Suma't": És un programa de formació que fomenta la promoció esportiva escolar, mitjançant sessions en horari lectiu, amb l'objectiu de donar suport a la programació d'EF.
- "Jugam": Recursos necessaris perquè l'esport esdevingui una eina educativa clara, promogui determinats valors personals i socials. Les activitats estan dirigides a joves d'entre 6 i 16 anys, a famílies i a personal directiu i tècnic d'entitats esportives.

3.4.3.5. Comunidad Autónoma de Canarias

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents:

- a) Plans / Programes Oficials
- b) Aparició Esport en Edat Escolar
- c) Titulació requerida i formació per PRP i PTE.
- d) Programes específics

Els conceptes que manquen, Aparició PEC, Avaluació programes i Ajuts directes famílies, no han estat redactats a causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

a) Plans i programes oficials

La Llei que orienta tots els aspectes referents a l'esport escolar en la CA Canària, és la Ley 8/1997, de 9 de juliol, Canarias del Deporte (BOIC núm. 92, de 18 de julio de 1997 y BOE núm. 189, de 08 de agosto de 1997).

En l'exposició de motius s'explicita que s'assignen les competències per a la planificació, execució i col·laboració d'altres entitats en l'Esport en Edat Escolar.

En el seu capítol II, indica l'establiment de programes d'iniciació esportiva en relació a jocs i esports autòctons i tradicionals. I en el seu capítol III. Artículo 19 on adopta mesures sanitàries preventives en la pràctica de l'esport en edat escolar, especialment.

A partir de 2015, la Dirección General de Deportes del Gobierno de Canarias ha implementat rellevants projectes en matèria esportiva.

L'increment del pressupost destinat a aquesta àrea ha suposat un impuls important per tirar endavant programes i projectes que han incidit, de manera directa, en el benestar i la millora de la qualitat de vida dels canaris.

Després d'un augment del pressupost en un 61%, des de 2015 la Dirección General de Deportes (DGD) ha pogut multiplicar, el nombre de projectes i programes que s'han dut a terme. Aquest increment es tradueix principalment en inversions i noves ajudes a l'esport canari.

Del total de projectes, que han crescut en 23 en 2017, destaca la tramitació telemàtica d'ajudes i procediments, per acostar l'administració al ciutadà, convertint-se la DGD en el primer centre directiu de les Illes a iniciar-ho, així com la nova llei canària de l'esport.

Dins del programa de "*Deporte en Edad Escolar*", s'ha continuat amb el desenvolupament dels campionats esportius autonòmics, denominats Campionats de Canaries en Edat Escolar, amb una dotació de 500.000 euros en 2017 i un increment del pressupost d'un 25% des de 2015.

Posteriorment a aquesta llei, apareix en 2017 l'Anteproyecto de Ley del Deporte de Canarias, el qual exposa en el seu capítol V, d'Esport en Edat Escolar i universitari, centre el seu Artículo 32 en l'Esport en Edat Escolar:

1. L'Administració Pública de la Comunitat Autònoma de Canaries promourà amb les corporacions Locals i /o les federacions esportives, l'activitat física des de la infància mitjançant la redacció i execució de plans i programes específics.
2. La pràctica esportiva en edat escolar s'orientarà especialment a:
 - L'educació integral del nen i el desenvolupament equilibrat de les seves qualitats físiques.
 - El coneixement i la pràctica de diferents modalitats esportives, sense que aquesta es dirigeix exclusivament a la competició.
 - La creació d'associacions esportives als centres escolars.

En el Títol II, referit a les administracions públiques canàries i l'esport, en el seu article 10 sobre les Competències dels Cabildos Insulars, s'estableix que, són competències esportives dels Cabildos Insulars aquelles que els atribueix la legislació de règim local i les transferides en virtut de la legislació canària sobre Règim Jurídic de les Administracions Públiques de Canarias i altres disposicions legals de la CA de Canarias.

Per exemple, la promoció i organització de l'activitat esportiva que fomenta especialment l'esport per tothom, els esports i jocs autòctons i tradicionals de Canarias i les activitats d'Esport en Edat Escolar d'àmbit insular, ve directament o en col·laboració amb altres entitats esportives sense ànim de lucre.

En el seu títol III, la Llei dedica aquest a l'activitat esportiva. Dins del seu capítol II dels esports i jocs motors autòctons i tradicionals, exposa l'establiment de programes de promoció, amb especial incidència en els dirigits a la iniciació esportiva dels joves d'un i un altre sexe en edat escolar.

b) Aparició Esport en Edat Escolar

L'Artículo 8.1, letras e) i i), de la Ley 8/1997, de 9 de julio, Canaria del Deporte (BOC núm. 92, de 18 de julio de 1997), destaca que l'organització i promoció d'activitats esportives, l'interès de les quals excedeixi de l'àmbit insular i la planificació i reglamentació de l'esport en edat escolar, activitat esportiva realitzada per escolars durant el període de temps no lectiu, correspon a l'Administració Pública de la Comunitat Autònoma de Canàries.

A la nova Ley 1/2019, de 30 de enero, de la actividad física y el deporte de Canarias (BOC núm 27, de 8 de febrero de 2019) del Deporte en Edad Escolar:

Una práctica deportiva orientada en la educación integral de los escolares, contribuyendo al desarrollo armónico de su personalidad, a la consecución de unas

condiciones físicas y de salud y a una formación que posibiliten la práctica continuada del deporte en edades posteriores. Esta actividad deportiva organizada es practicada voluntariamente por escolares en horario no lectivo.

c) Titulació i formació

El Gobierno de Canarias, en els últims anys, ve impulsant des de la Dirección Generalde Deportes, la formació esportiva en diferents àmbits d'actuació. Per aquest motiu i conforme amb el compromís de col·laborar en la formació contínua dels professionals del sector esportiu, amb la ferma intenció de redundar en la millora de la qualitat dels serveis esportius prestats a la població de la CA de Canarias, impulsa el programa “*Actividades de Formación Deportiva*”.

Els principals objectius que persegueix aquest programa són:

- L'elaboració de plans de formació per a tots els nivells, col·lectius i àmbits relacionats amb l'esport, aplicable a entrenadors, monitors d'activitats, àrbitres i personal voluntari i tots els àmbits d'activitat.
- Difondre i conscienciar a la societat de la importància i obligatorietat que els entrenadors i monitors disposin del nivell mínim establert en el pla de formació.
- Facilitar als interessats l'accés a la formació.
- Supervisar el compliment que tots els formadors que exerceixen estiguin capacitats per a això.

Com a exemple de funcionament en un Cabildo, destaquem el Programa “*Escuelas Activas*” que arrenca per primera vegada en 2017 i està impulsat pel Servei d'Esports del Cabildo de Tenerife amb l'objectiu de promoure hàbits i estils de vida saludables entre la població escolar de Tenerife.

El programa ha estat dissenyat com una sèrie d'activitats esportives dirigides a l'alumnat d'Educació Primària, per tant, a nens i nenes amb edats compreses entre els sis i els dotze anys.

Constitueix un complement esportiu als centres escolars públics no universitaris adscrits a la Red Canaria de Escuelas Promotoras de Salud de la Consejería de Educación y Universidades del Gobierno de Canarias, amb la finalitat de millorar la qualitat de vida de les i els escolars i pal·liar els alts índexs d'obesitat i diabetis infantil que existeixen en l'actualitat a l'illa, a través d'un programa estable d'activitat físic-esportiva.

d) Programes Específics

En relació a Esport en Edat Escolar, destaquen dos programes promocionats pel Gobierno de Canarias:

- *“Engánchate al Deporte”*: es basa en la necessitat de vivències relacionades amb l'educació física i l'esport en els/les joves en edat escolar com a instrument per a l'elecció de conductes saludables entre la població jove de la Comunitat Canària.
- *“Proyecto Ganar”*: Es dirigeix a esportistes, entrenadors/as, àrbitres/as, clubs, pares i mares del futbol i futbol sala a Canàries de categoria cadet i inferiors.

Es posa en marxa en 2018 amb l'objectiu de promocionar la convivència des dels valors de l'esport, prenent en consideració el seu important paper en l'educació per a la vida de tots els que el gaudeixen, especialment els menors d'edat; així com prevenir els conflictes i situacions violentes que poguessin sorgir en els entorns esportius.

3.4.3.6. Comunidad Autónoma de Cantabria

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents:

- a) Plans i Programes Oficials
- b) Aparició Esport en Edat Escolar
- c) Programes específics PEC

Els conceptes que manquen, Aparició PEC, Avaluació programes, Ajuts directes famílies i Titulació requerida i formació per PRP i PTE, no han estat redactats a causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

a) Plans i Programes Oficials

A partir de la Ley 2/2000, de 3 de julio, del Deporte de la CA de Cantabria, (BOC núm. 134, de 11 de julio de 2000 y BOE núm. 177 de 25 de julio de 2000), títol 1, en el seu Artículo 2, les administracions públiques de la CA de Cantabria, en l'àmbit de les seves respectives competències, atesos els principis de descentralització, coordinació i eficàcia i en col·laboració amb els agents esportius que corresponguin, es promouran i donaran suport a la pràctica i la difusió de l'AFE, d'acord amb els següents objectius:

- Implantar i desenvolupar l'educació física i l'esport en els diferents nivells, graus i modalitats educatives.
- Promocionar l'Esport en Edat Escolar mitjançant el foment de les activitats fisicoesportives de caràcter recreatiu o competitiu.

En el seu Artículo 5 sobre la Consejería, s'explica que aquesta té competències en matèria esportiva i que és l'òrgan de planificació i execució de la política del Gobierno de la CA en la

referida matèria, exercint de forma específica les següents competències (només es destaquen els punts d'interès):

- Planificar i executar els programes públics de foment i desenvolupament de l'esport en els seus diferents nivells.
- Organitzar i planificar l'esport escolar, realitzat en horari no lectiu.

b) Aparició Esport en Edat Escolar

Des de l'any 2000 i a partir de l'Artículo 43 de la Ley del Deporte en Cantabria (BOE núm. 177, de 25 de julio de 2000), s'estableix el següent punt:

Se entiende por deporte escolar todas aquellas actividades físico-deportivas que se desarrollen en horario no lectivo, dirigidas a la población en edad de escolarización obligatoria. La participación en estas actividades será en todo caso voluntaria.

c) Titulació requerida i formació per PRP i PTE.

La Ley 2/2000 del Deporte (BOC núm. 134, de 11 de julio de 2000), atorga, una especial importància a la formació dels tècnics de l'esport. El seu Artículo 45.1 disposa que "la enseñanza, formación, dirección, entrenamiento o animación de carácter técnico-deportivo, exigen estar en posesión de la correspondiente titulación deportiva".

Es reconeixen com a professions pròpies de l'esport les següents:

- Professor o Profesora d'Educació Física.
- Monitor Esportiu o Monitora Esportiva.
- Entrenador o Entrenadora de la modalitat o disciplina esportiva corresponent.
- Director Esportiu o Directora Esportiva.

d) Programes Específics

També en la mateixa Ley, en l'Artículo 43 es redacten els següents punts:

El Gobierno de Cantabria, a través de les conselleries competents en les matèries d'educació i esport, en coordinació i cooperació amb les entitats locals i les federacions esportives càntabres, promourà la pràctica de l'AFE en l'edat escolar, a través de plans i programes específics de caràcter anual.

Los escolares cántabros podrán participar sin ningún tipo de discriminación en los planes y programas establecidos, favoreciendo con esto el desarrollo de un deporte de base de calidad.

3.4.3.7. Comunidad Autónoma de Castilla La Mancha

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents:

- a) Plans i Programes Oficials
- b) Aparició Esport en Edat Escolar
- c) Aparició PEC
- d) Titulació requerida i formació per PRP i PTE.
- e) Avaluació programes
- f) Programes específics

El concepte que manca, Ajuts directes famílies, no ha estat redactat a causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

a) Plans i Programes Oficials

Les dades que serveixen de marc teòric a l'apartat dedicat a la CA de Castilla - La Mancha han estat obtingudes del document de 2013, *Organitzación y alternativas de la AFD en Deporte Escolar de Castilla -La Mancha* (Dorado, A., Salinero, I., Arellano, M.), i recolzat per la Junta de Comunidades de Castilla - La Mancha, de la Dirección General de Deportes.

Aquesta, ha treballat sobre les directrius que s'estableixen en l'Artículo 43.3 de la Constitució Espanyola, en l'Estatuto de Autonomía de Castilla - La Mancha, dins la Ley 1/95, de 2 de marzo, del Deporte de Castilla - La Mancha (DOCM núm. 17, de 07 de abril de 1995) i en el seu decret d'estructura.

Els marcs normatius pels quals es regeixen les decisions preses des d'aquesta CA, són els següents:

- Artículo 43.3 de la Constitució Espanyola estableix, com un Principi de la Política Social, i defineix el foment del EF i l'Esport i l'accés a una adequada utilització de l'oci.
- Artículo 148.1.19a atribueix a les comunitats autònomes la possibilitat d'assumir competències exclusives en la promoció de l'esport i l'adequada utilització de l'oci.
- Artículo 31.1. del Estatuto de Autonomía de Castilla - La Mancha, atribueix a aquesta CA competència exclusiva sobre la citada matèria.
- Ley 1/1995 de 2 de marzo, del Deporte a Castilla - La Mancha, estableix en el seu article 2, com a principis rectors per als poders públics de la CA, la promoció i el foment de la pràctica de l'esport com a tal activitat voluntària i llibre en les condicions idònies i en tots els àmbits, especialment durant l'Esport Escolar.
- Artículo 10 del Decreto 124/2011 de 7 de julio de 2011, que s'estableix l'estructura orgànica, organització de funcions i competències de la Consejería de Educación, Cultura y Deportes.

En l'enquesta de Salut a Castilla - La Mancha realitzada a 2006, les dades aporten percentatges en excés de pes del 29,2% de la població escolar (18,2% sobrepès i 11% obesitat). En 2011 les dades empitjoren, ja que segons l'*Estudio Aladino* (2011), en aquesta CA, i considerant la tendència de que l'alumnat, està substituint el joc i l'AF per hàbits més sedentaris i menys saludables, les dades es converteixen en alarmants. El sobrepès passa a ser del 27,5% i d'obesitat infantil del 20,9%. Per tant, l'administració va plantejar la necessitat de donar una nova orientació al model d'AFE en esport escolar.

Les mesures i accions que es van impulsar estaven incloses en el Modelo de AFD en esport escolar en Castilla - La Mancha. I si s'analitza la situació en aquell moment, es veu que es troba entre les comunitats autònomes amb major prevalença del sedentarisme i de l'obesitat infantil.

Per tant, l'administració de la CA, estableix la necessitat de coordinar-se per intervenir i invertir la tendència, prioritzant l'àmbit escolar.

La situació actual sobre la coordinació per l'Esport en Edat Escolar de la CA de Castilla - La Mancha es basa en la gestió que es realitza des de la Dirección General de Deportes i els seus Servicios Periféricos Provinciales, en col·laboració de les cinc Diputaciones Provinciales, amb les quals s'estableixen convenis de col·laboració econòmica. D'una banda amb els ajuntaments, que cedeixen les instal·lacions i d'altra, amb les Federacions Esportives de Castilla - La Mancha, a través dels seus PTE, jutges i àrbitres.

Amb l'horitzó d'aconseguir canviar la realitat anteriorment redactada, es va concretar una Ordre en la qual es regula el Pla d'AFE en Esport en Edat Escolar, anomenat *Plan "Castilla - La Mancha +ACTIVA"* aprovat en Consejo de Gobierno, el 13 de diciembre de 2012, on l'objectiu és el foment d'estils de vida actius i saludables per a totes les edats per mitjà d'una intervenció governamental.

Així mateix, es vol una població més saludable, informada, sensibilitzada amb la seva salut i conscienciada dels riscos que suposa la inactivitat.

Per aquestes raons, des del Gobierno Regional existeix un compromís decidit per promoure, sensibilitzar i desenvolupar de manera permanent en tota la població l'adquisició d'estils de vida actius i saludables per tota la vida.

Per la consecució dels objectius esmentats anteriorment, es fan necessàries altres àrees de l'Administració Regional, com són els centres educatius, les federacions esportives, les entitats que integren l'Administració Local, els centres d'atenció primària, les famílies els educadors, les PTE, ...

Es va dissenyar de manera conjunta amb les cinc diputacions provincials de Castilla - La Mancha, una sèrie de projectes per promoure una oferta flexible, integradora i adaptada a les noves demandes de la societat.

La missió que s'encomana als centres escolars ha de realitzar-se d'una manera coordinada amb la resta d'agents responsables en la promoció d'estils de vida actius i saludables: ajuntaments, centres d'atenció primària, clubs i associacions esportives, centres i empreses de serveis esportius, dinamitzadors juvenils, etc.

A través de la creació de la Mesa Local +ACTIVA, es pretén una major coordinació institucional a través de la creació d'òrgans de coordinació local.

El contingut i metodologia dels Projectes +ACTIVA està basat en:

- El desenvolupament de les competències bàsiques del currículum de Castilla - La Mancha a través del foment d'un estil de vida actiu i saludable mitjançant estratègies de promoció de l'AFE i la salut.
- La metodologia utilitzada facilitarà la participació activa i cooperativa de la comunitat escolar, l'autoavaluació i avaluació compartida per part de tots els seus membres i la reflexió sobre el procés mitjançant la recerca-acció.

- El desenvolupament dels projectes esportius i de salut ha de contemplar continguts en horari no lectiu.
- Optimitzar l'ús compartit de les instal·lacions esportives als centres escolars.

El paper de les famílies i l'entorn immediat dels escolars és bàsic per facilitar en tant que siguin possible, experiències físiques i esportives positives primerenques, mostrar els beneficis psicològics i socials de la pràctica esportiva, tant individual com en grup, o ensenyar a gaudir de la mateixa en el temps d'oci, entre uns altres.

Com a eina bàsica es va implementar *l'Agenda +ACTIVA*, la qual és un servei d'assessorament nutricional i exercici físic online creat a Castilla - La Manxa perquè els centres d'educació informin i recolzin a les famílies en l'adquisició d'hàbits que fomentin una vida saludable. És una eina que va a permet dinamitzar, monitoritzar i integrar les accions pròpies del *Plan Castilla - La Mancha +ACTIVA*.

L'esport, com a eina educativa, és capaç de contagiar la pràctica habitual de valors positius a tota la societat en el seu conjunt, a través d'exemples i bones pràctiques.

L'objectiu principal és que l'esport sigui contemplat per la societat com una manifestació social i cultural important, generadora de valors com la solidaritat, la tolerància, la cooperació i el joc net; que contribueixi al desenvolupament i a la realització personal.

El disseny del Pla es va concretar en dos itineraris:

- Itinerari d'Activitat Física i Salut:

Té com a finalitat l'accés d'un determinat col·lectiu en edat escolar cap a una pràctica esportiva que quedi fora dels esquemes de rendiment esportiu, s'enfoca a donar prioritat als aspectes lúdics i educatius.

Entre els objectius generals que es van definir dins aquest itinerari, destaquen:

- Incrementar els nivells de pràctica d'AFE entre la població escolar, des dels 3 als 25 anys i reduir els nivells d'obesitat.

- Millorar la qualitat de la pràctica d'AFE i el seu impacte educatiu.
- Col·laborar en la reducció dels índexs de fracàs escolar.

- Itinerari de Rendiment Esportiu:

Té com a finalitat la cerca de l'excel·lència esportiva a través del perfeccionament de la tècnica, la tàctica i les qualitats físiques dels escolars. El seu enfoc és orientar-se a una pràctica més reglada i federada.

A la Figura 5, i a modus de aclariment cronològic, es presenten els diferents plans i projectes que s'ha considerat de rellevància en l'última dècada:

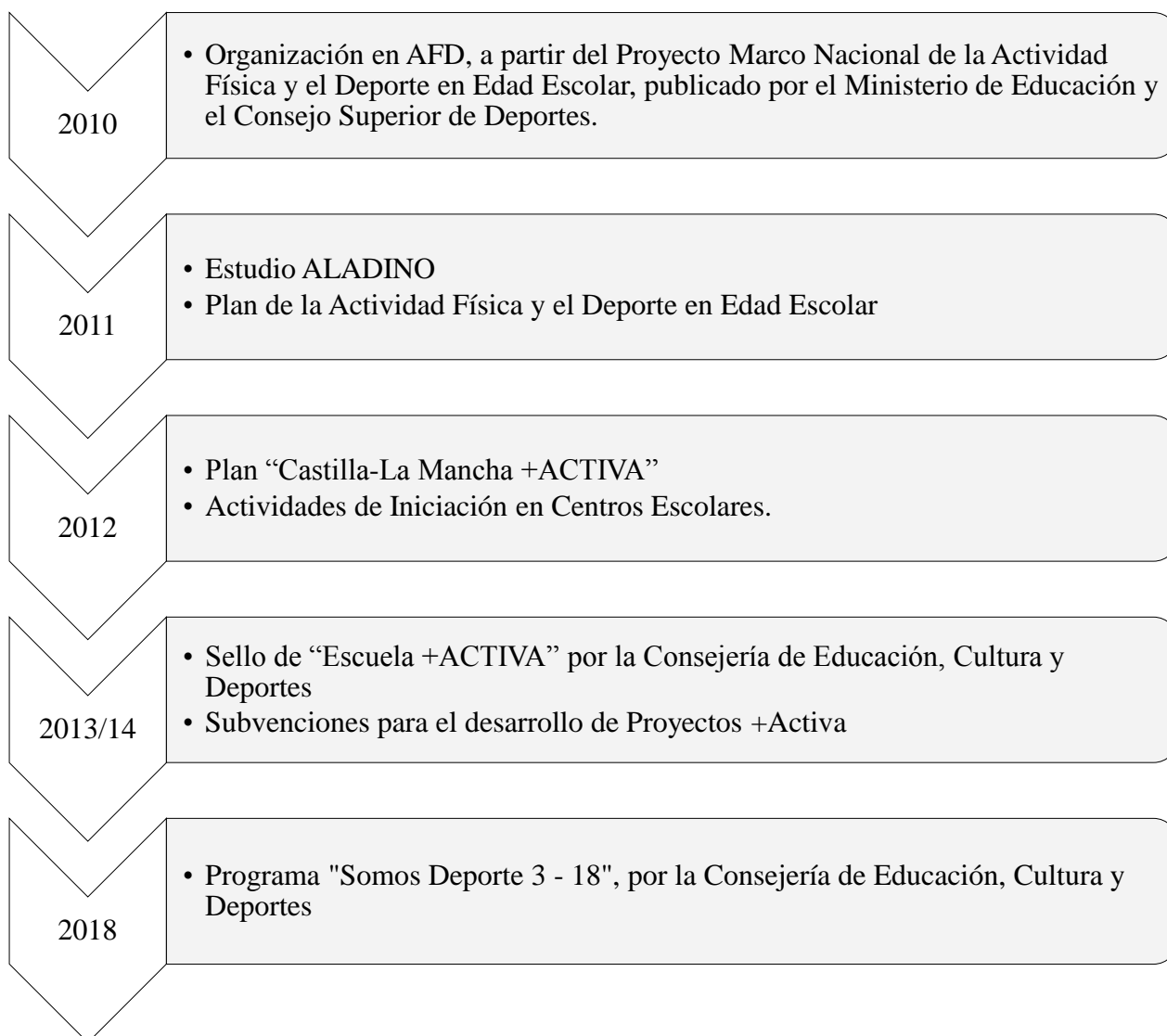

Figura 5. Cronologia de la implantació dels diferents plans i projectes de la CA de Castilla – La Mancha.

b) Aparició Esport en Edat Escolar

El raonament de l'organització en AFE per la CA de Castilla – La Mancha, s'inicia a partir del *Proyecto Marco Nacional de la AFD en Edad Escolar* (2010), publicat pel Ministeri d'Educació i el CSD, en aquest, la definició de l'AFE en edat escolar que es proposa és:

Aquella práctica deportiva realizada por niños y niñas y por los jóvenes que están en edad escolar, formándose en las diferentes etapas del actual sistema educativo: infantil, primaria, secundaria obligatoria y postobligatoria, tanto dentro de cómo fuera de los centros escolares y una vez finalizado el horario lectivo. (p.9)

Com a consigna generalista, es planteja l'AFE en edat escolar com una eina que ha de posseir un caràcter educatiu i accessible a tota la població. Aposta per un sistema integrador en el qual tenen cabuda les modalitats que coexisteixen:

- L'AFE escolar dels centres docents.
- L'esport ofert des dels clubs i entitats esportives.
- Les AFE que formen part dels programes d'entitats i associacions del teixit social.

c) Aparició PEC

En el *Plan "Castilla - La Mancha +ACTIVA"* es va considerar fonamental que una figura dins del centre escolar, coordinés i assegurés com a eix la correcta participació de les parts i la consecució dels objectius.

Així mateix, es posen a la seva disposició eines que facilitaran la promoció d'estils de vida actius i saludables entre la població escolar. Entre els diferents recursos i eines, destaca l'*"Agenda +Activa"* amb la qual es facilita la relació entre el centre, el professorat i les famílies.

d) Avaluació de Programes

La implicació del professorat, tal com s'expressa en el *Plan "Castilla - La Mancha +ACTIVA"*, es veu reforçada amb la creació de la figura del coordinador, al qual se li atribueixen les funcions d'elaborar, desenvolupar, avaluar i actualitzar el PEC.

e) Titulació requerida i formació per a PRP i PTE

El compromís de vincular AFE amb el currículum i mesures per afavorir la participació del professorat i convertir als centres escolars en veritables agents promotors d'estils de vida més actius i saludables, està fonamentat en el "*Libro Verde sobre el fomento de una alimentación sana y la actividad física*" (UE, 2005) i en el "*Libro Blanco para el Deporte de la UE*" (2007), del Parlament Europeu. En tots dos, destaca la necessitat d'ampliar la formació en EF entre els escolars, tant en el nombre d'hores com en la quantitat de formació que se'ls dona.

Si bé complir aquestes directrius pot ser complicat en l'època actual, el *Plan "Castilla - La Mancha +ACTIVA"*, ve a compensar la dificultat d'ampliar el nombre d'hores lectives de EF dins del Sistema Educatiu, tal com recomana el Parlament Europeu.

La proposta del Plan, tracta d'involucrar d'una manera molt més activa a altres actors de la comunitat educativa. Per això, s'ha confiat en el paper del centre com a promotor d'estils de vida actius i saludables, en el paper del docent com a actor principal del procés i també en les famílies i el seu entorn més immediat com a pilar més important i de referència per a una persona.

El professorat dels centres docents públics de nivells no universitaris de Castilla - La Mancha que participen als programes del *Plan de AF y Deporte en Edad Escolar*, amb equips o alumnat que representen al centre en el qual exerceixen la seva professió, tenen les següents mesures d'incentivació aprovades per la Consejería de Educación, Cultura y Deportes:

a) La seva participació serà acreditada, a l'efecte de formació, per l'òrgan competent en matèria de Formació Permanent del Professorat de la Consejería de Educación, Cultura y Deportes, fins a un total de 50 hores de formació per curs escolar.

b) A l'hora de confeccionar l'horari d'aquests centres, el professorat que s'encarregui de forma voluntària, fora de l'horari lectiu, d'impartir tallers o de realitzar activitats físiques i esportives, amb especial rellevància per la participació en qualsevol dels programes del *Plan de la AF y el Deporte en Edad Escolar*, pot incloure com a lectiva una hora per cadascun dels tallers desenvolupats, no podent excedir, per aquest motiu, de dues hores setmanals en dita horària. Així ho expressen les Ordenes de 2 de julio de 2012 de la Consejería de Educación, Cultura y Deportes per la qual es dicten instruccions que regulen l'organització i funcionament dels col·legis d'ensenyament infantil i primària i dels instituts d'ensenyament secundari en la CA de Castilla - La Mancha (DOCM núm. 129 de 3 de julio).

c) En aquest sentit, l'organització d'activitats en esbarjos, relacionades amb qualsevol dels programes del Pla d'AFE en Esport Escolar, pot tenir per al professorat que les duguin a terme, una reducció de fins a dos períodes complementaris.

f) Programes Específics

Dins del *Plan "Castilla - La Mancha +ACTIVA"*, destaquem com importants per la tesi, l'oferta de Programas y Actividades del Itinerario de AF y Salud, que consta de:

- Iniciació a l'AF.
- Concentracions Recreatives.
- Trobades Intercentres.
- Vacances +ACTIVA.

Es destaca el *Programa de Iniciación a la AF*, que engloba a totes les activitats organitzades per facilitar l'accés dels escolars castellà-manxecs a una pràctica d'iniciació físic-esportiva conforme a la seva etapa educativa i esportiva.

Dins d'aquest programa es realitzen dos tipus d'activitats.

- Activitats d'Iniciació en Centres Escolars.

Aquestes activitats es desenvolupen tant dins de l'horari lectiu com fora d'ell i tracten de donar a conèixer a l'alumnat dels centres educatius les possibilitats de pràctica física i esportiva en el seu entorn més proper, amb la finalitat d'aconseguir la captació i l'adherència a una pràctica física regular.

A l'hora de seleccionar els centres educatius destinataris d'aquestes activitats, les diferents Comissions Provincials tenen com a criteri de selecció aquells centres educatius que, al llarg de curs escolar 2013-14, siguin distingits amb el segell de "*Escuela + ACTIVA*" per la Consejería de Educación, Cultura y Deportes, tal com es regula en l'Orden de 23/08/2013, per la qual s'estableixen les bases reguladores i es convoquen subvencions per al desenvolupament de Proyectos +Activa, a realitzar durant el curs 2013/2014 als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de la CA de Castilla La Mancha.

- Jornadas de Iniciación Deportiva.

Aquestes activitats tenen l'objectiu de possibilitar una primera pràctica o participació d'escàs nivell competitiu a tots els escolars d'Educació Primària que s'estan iniciant en alguna modalitat esportiva.

En l'actualitat i com exemple local de programes específics, en el "*I Congreso de Educación Física, Neuromotricidad y Aprendizaje*" realitzat en 2017 a Guadalajara, el Gobierno Central aposta per fomentar l'AF en la societat des de l'edat escolar com la base per a la millora de la salut i de l'esperança de vida. S'han impulsat els Proyectos Escolares Saludables (PES) als centres educatius de la regió, principalment en relació a la pràctica regular

de l'AF i a l'educació en matèria de salut. Els centres educatius amb projectes escolars que siguin seleccionats, formaran part de la Red de Centros Docentes Saludables de Castilla - La Mancha.

Aquests hauran d'incloure 10 programes:

- educació esportiva
- descansos actius
- avaluació de la condició física i hàbits saludables
- desplaçament actiu al centre
- esport en família
- hàbits saludables
- esbarjos amb activitat físic-esportiva organitzada, activitats físic-esportives complementàries
- AFE extracurriculars
- ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TICS).

3.4.3.8. Comunidad Autónoma de Castilla y León

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents:

- a) Plans i Programes Oficials i Aparició Esport en Edat Escolar
- b) Aparició PEC
- c) Avaluació programes
- d) Titulació requerida i formació per PRP i PTE.
- e) Programes específics

El concepte que manca, Ajuts directes famílies, no ha estat redactat a causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

a) Plans i Programes Oficials i Aparició Esport en Edat Escolar

El programa d'Esport en Edat Escolar per a la CA de Castilla y León, es sosté en l'Orden CYT/591/2016, de 8 de junio, per la qual s'aprova el Programa de Deporte en Edad Escolar de Castilla y León per al curs 2016-2017 (BOCYL, núm 127, de 4 de julio de 2016), dependent de la Consejería de Cultura y Turismo.

De conformitat amb la Ley 2/2003, de 28 de març, del Deporte de Castilla y León (BOE núm. 97, de 23 de abril de 2003), el Decreto 51/2005, de 30 de junio, sobre l'activitat esportiva (BOCL núm. 130, de 6 de julio de 2005), considera com Esport en Edat Escolar, la següent definició:

Aquella actividad deportiva organizada que es practicada voluntariamente por escolares en horario no lectivo.

Segons el decret citat, l'Esport en Edat Escolar ha de dirigir-se a:

La educación integral de los niños y los jóvenes y el desarrollo de su personalidad, para lo cual se ofrecerán programas de actividades físicas, deportivas y recreativas adecuadas a sus niveles y necesidades, se fomentará entre los escolares la adquisición de hábitos permanentes de AFE, se posibilitará la práctica continuada del deporte en edades posteriores y se hará de la práctica deportiva un instrumento para la adquisición de valores como la solidaridad y la igualdad.

La citada Ley determina en el seu Artículo 31 que:

La práctica deportiva se ejecutará básicamente a través de los Centros Escolares, con la colaboración de las Administraciones Públicas y las Federaciones Deportivas de Castilla y León, a efectos de las cuales podrán subscribir los acuerdos o convenios que resulten necesarios.

En les seves disposicions generals, el programa d'esport en Edat Escolar defensa en el seu Artículo 1, que aquest és un conjunt d'AFE previstes en l'Artículo 30 de la Ley 2/2003, de 28 de marzo i que està integrat per:

- Els "*Juegos Escolares*" de Castilla y León com a activitats formatiu-recreatives dirigides a tots els escolars sense excepció, amb l'objecte d'afavorir la difusió de l'esport i la creació d'hàbits de vida sana.
- Els "*Campeonatos Regionales de Edad Escolar*" de Castilla y León com a activitats de rendiment esportiu dirigides a aquells esportistes que per la seva especial aptitud per a una modalitat esportiva s'entengui encertat el seu acostament al coneixement de l'especialització i de l'obtenció de resultats tècnics.

L'Artículo 3, parla dels destinataris del programa, i de com es gestiona la seva participació. D'una banda, els "*Juegos Escolares*" es dirigiran a tots els nens i nenes i joves de Castilla y León en Esport Escolar. I per una altra, la participació tindrà lloc fonamentalment a través dels Centres Escolars de la Comunitat de Castilla y León, de les Associacions de Mares i Pares d'alumnes inscrites en el Cens d'Associacions de Mares i Pares d'alumnes i dels Clubs Esportius de cada Centre Escolar, inscrits, en el Registre d'Entitats Esportives de la Comunitat de Castilla y León.

Es destaca que els esportistes participants hauran d'estar matriculats en centres escolars de la Comunitat de Castilla y León.

Es pot utilitzar com a exemple clar, el de la Regidoria de Deportes del Ayuntamiento de León, com a entitat pública⁷. Aquesta conselleria realitza una convocatòria per a la selecció de Projectes d'Escoles Esportives per a la seva inclusió en l'oferta municipal d'activitats esportives de la Regidoria de Deportes.

Entre les competències es troba el foment de l'esport i la promoció de l'associacionisme esportiu, d'acord amb l'article 25.2.m de la Ley 7/1985 Reguladora de les Bases de Régimen Local (BOE núm. 80, de 03 de abril de 1985) i l'Artículo 7.1.a i 7.1.c de la Ley 2/2003, de 28 de marzo, del Deporte de Castilla y León (BOE núm. 97, de 23 de abril de 2003).

b) Aparició PEC

És a partir de les Entitats Locals organitzadores quan es promou mitjançant els *Juegos Escolares*, la figura del Coordinador/a de cada centre escolar o entitat esportiva participant. Aquesta coordinació neix amb la finalitat de fomentar la participació en el Programa d'Esport en Edat Escolar i la formació i qualificació dels entrenadors i entrenadores dels diferents equips del centre o entitat. Aquests podran desenvolupar les següents funcions:

- Dissenyar i desenvolupar un PEC.
- Establir el calendari d'activitats esportives a realitzar durant el Programa d'Esport en Edat Escolar.
- Supervisar les activitats programades.
- Coordinar l'equip de PTE que desenvolupa el Projecte Esportiu, fomentant la formació d'entrenadors i tècnics amb la corresponent titulació esportiva.
- Supervisar el bon estat de les instal·lacions i el material esportiu a utilitzar.

⁷ <http://www.aytoleon.es/es/ayuntamiento/tablonanuncios/anuncios1/bases.edmg>

- Realització d'una memòria de les activitats esportives a realitzar durant el programa d'Esport en Edat Escolar.
- Qualsevol altra funció atribuïda per l'adreça del centre o entitat o de la corresponent Entitat Local organitzadora.

Les Comissions Provincials Coordinadores dels *Juegos Escolares* tindran, a part d'altres funcions, la de col·laborar i donar suport a qualsevol activitat de promoció i desenvolupament d'activitats de foment de l'esport entre els escolars de la província.

L'Artículo 23, explica les funcions de les Federacions Esportives de Castilla y León, quant a les competicions convocades dels Campionats Regionals d'Edat en l'àmbit de la Comunitat de Castilla y León, les Federacions Esportives de Castilla y León determinaran les condicions de participació, documentació a presentar i requisits d'identificació individual i d'equips.

En el cas del Ayuntamiento de León en 2014, i seguint amb l'exemple utilitzat anteriorment, la convocatòria, en règim de concurrència competitiva, té per objecte regular les bases per a la selecció de Projectes d'Escoles Esportives per a la seva inclusió en l'oferta municipal d'activitats esportives de la Regidoria de Deportes.

Es voluntad de esta Administración promocionar las actividades deportivas formativo-recreativas durante el curso escolar en este municipio con el fin de fomentar las actividades físicas y deportivas como factor de impulso, entre otros, de valores y principios que hacen que pueda mejorar la sociedad, siendo estas pautas de primordial importancia en el marco democrático y constitucional. (p.1)

Com a objectius específics en la convocatòria es defineixen els següents:

- Fomentar l'Esport en Edat Escolar orientat cap a la diversió i la recreació.
- Afavorir la participació en competicions escolars.

- Dur a terme un treball multidisciplinari des d'un enfocament global, participatiu, no discriminatori i lúdic en cada esport.
- Promoure la convivència, els aspectes soci-afectius i els valors socials a través de la pràctica física.
- Realitzar pràctiques físiques saludables i educar en la incorporació d'hàbits relacionats amb la pràctica física, l'alimentació i la cura i higiene personal.
- Facilitar a les famílies el desenvolupament de les activitats laborals i obligacions diàries amb la cura i l'ocupació del temps lliure vacacional dels més petits.

Per a les condicions generals de participació i execució de les activitats, en l'Article 5, explica que cada entitat haurà de tenir en compte certes condicions generals de participació i execució de les activitats:

Cada entidad interesada tendrá que presentar un PEC único por Escuela Deportiva Deportivo, elaborando y aportando toda la documentación que sea requerida durante la convocatoria y una vez adjudicados los proyectos. (p.3)

L'Artículo 6, fa referència a les característiques i estructuració del projecte i que cada entitat sol·licitant haurà d'elaborar un PEC per escola esportiva. A més, s'estableix la tinença d'un subprojecte tècnic en el qual es reculli:

- Entitat, CIF, domicili social, dades i persones de contacte.
- Denominació de l'Escola Esportiva, característiques, metes i activitats.
- Marc temporal de l'activitat i torns: mesos en els quals es va a realitzar l'activitat, setmanes, dies i franja horària prevista en funció dels grups que pugui haver-hi.
- Instal·lacions municipals/espais en els quals es va a desenvolupar: tipus d'instal·lació, horari d'utilització i necessitats previstes.
- Recursos materials que aporta l'entitat.

- Recursos humans que aporta l'entitat.
- Nombre de grups, participants i monitors: als quals va dirigida l'activitat, edats, nombre mínim i màxim de participants previst per grup i total, nombre total de monitors previstos per grup i total, i ràtio de participants per monitor.
- Relació d'activitats principals i complementàries a desenvolupar.
- Inscripció en les activitats: procediment, contacte i atenció al públic, difusió i divulgació pròpia de les activitats, etc.
- Dades d'interès són: avaluació, singularitat, novetat, millores, garanties, etc.

c) Avaluació de Programes

Per el cas de l'Ajuntament de León la proposta per la avaluació dels projectes es realitza a partir de l'Artículo 10 de la Ley 7/1985 Reguladora de les Bases de Régimen Local de la Ley 2/2003, de 28 de marzo, del Deporte de Castilla y León (BOE núm. 80, de 03 de abril de 1985). Proposa la redacció d'una memòria de l'activitat i descriu que una vegada finalitzada l'escola esportiva, l'entitat adjudicatària haurà d'aportar una memòria final on es destaca la demanda d'un resum el més complet possible de les activitats realitzades, dels participants, dels aspectes tècnics desenvolupats, balanços, resultats, etc.

L'Artículo 11 fa referència a la selecció dels projectes, explicant que aquests seran revisats, valorats i seleccionats per una Comisión de Valoración del Ayuntamiento de León.

d) Titulació i formació per PRP i PTE

De les activitats formatives, la llei té en compte en el seu Artículo 24, i a partir de la Direcció General de Deportes, les Entitats Locals i les Federacions Esportives, en l'àmbit de les seves competències, que podran organitzar cursos i jornades de formació i perfeccionament

per a esportistes, PTE i jutges que participen en les competicions del Programa de l'Esport en Edat Escolar.

Les activitats de formació podran versar sobre la promoció d'actituds i valors de respecte, tolerància, solidaritat i la prevenció d'actituds xenòfobes, violentes, discriminatòries i intolerants, així com sobre la inclusió dels esportistes amb alguna discapacitat.

Totes les activitats de formació i perfeccionament hauran d'incloure a la seva programació les qüestions relatives a la inclusió d'esportistes amb discapacitat.

La programació que duguin a terme les Entitats Locals i les Federacions Esportives es comunicarà a la Dirección General de Deportes.

Quant als requisits particulars en matèria laboral i professional, per al desenvolupament de l'esport principal de l'escola esportiva, les PTE, hauran d'acreditar alguna de les següents titulacions, certificacions o qualificacions professionals:

- Llicenciat en EF o CAFE amb la formació complementària i/o experiència adequada, mestre-especialitat d'EF amb la formació complementària i/o experiència adequada.
- Tècnic Superior en Animació d'AFE amb la formació complementària i/o experiència adequada.
- Tècnic Esportiu o Tècnic Esportiu Superior de l'esport corresponent.
- Monitor o Entrenador de l'esport corresponent.

Les PRP hauran de disposar de la qualificació corresponent, sent titulacions acceptades les de Llicenciat en EF o CAFE, Tècnic Superior en Animació d'Activitats Físiques i Esportives o Tècnic Esportiu Superior o equivalent de la modalitat esportiva principal de l'escola esportiva.

e) Programes Específics

En el cas de León, l'AFE en Esport Escolar té unes característiques tècniques singulars que la mateixa normativa sectorial recull tant en l'àmbit de la Comunitat Europea, en l'àmbit de

l'estat espanyol i en l'àmbit de la CA de Castilla y León. Sobre aquesta base, la Direcció Tècnica d'Escoles Esportives de l'Ajuntament de León ha dissenyat una planificació tècnica en la qual es distribueixen els diferents models, enfocaments i plantejaments que ha de contenir l'Esport en Edat Escolar municipal, així com les competències que han de desenvolupar-se.

Aquests documents a tenir en compte són:

- Programes Esportius Bàsics i planificació tècnica general d'EDM (Escuelas Deportivas Municipales).
- Planificació Tècnica anual d'EDM.
- Programacions esportives de cada esport i categoria.

3.4.3.9. Comunidad Autónoma de Extremadura

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents:

- a) Plans i Programes Oficials i Aparició Esport en Edat Escolar
- b) Aparició PEC
- c) Titulació requerida i formació per PRP i PTE.
- d) Programes específics

Els conceptes que manquen, Avaluació programes i Ajuts directes famílies, no han estat redactats a causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

a) Plans i Programes Oficials i Aparició Esport en Edat Escolar

Igual que en el conjunt de comunitats autònomes, la CA d'Extremadura estableix diferents programes dins del marc dels centres escolars, fomentant l'AF i l'esport en edat escolar a partir de l' Orden de 16 de noviembre de 2009 (DOE núm. 10, de 18 de enero de 2010) por la que se crea la Red Extremeña de Centros Promotores de la Actividad Fisicodeportiva, i es regula la convocatòria per a la incorporació a la mateixa dels Centres Educatius Públics d'Ensenyament no Universitaris d'Extremadura.

En aquesta Ordre, destaca l'interès constant per l'avaluació de resultats dels programes.

La Junta de Extremadura, promou un *Plan Integral de Promoción de l'AFD para 2009-2016*, a novembre de 2009, on destaca la preocupació per l'esport en edat escolar, situant aquest com a primer grup a treballar.

Divideix l'Esport en Edat Escolar dins del centre educatiu i fora del centre educatiu, per a una millor comprensió de la seva situació actual en l'esport organitzat.

Dins d'aquest Pla, destaquen les limitacions redactades a l'apartat 3 de l'àrea de treball d'activitat física i esport en edat escolar:

Otra limitación es la escasez de programas de deporte para niños y niñas en edad escolar, integrados en los proyectos educativos de los centros escolares.

Otra barrera que impide el desarrollo adecuado del Deporte en Edad Escolar es la escasez de controles de calidad de la práctica habitual del deporte escolar, tanto en cuanto a técnicos como instalaciones, horarios de entrenamiento y competición, etc.

Otra de las amenazas con la cual se encuentra es la falta de regulación del mercado laboral, donde se establezcan claramente las profesiones, competencias y titulaciones necesarias para desarrollar cada una de las funciones. A esto, hay que añadir la escasa valoración del profesorado de educación física y de los técnicos deportivos del deporte en edad escolar. (p.58)

La Ley del Deporte de Extremadura (DOE núm. 50, de 29 de abril de 1995) estableix en l'exposició de motius, que la importància a nivell regional és tal que, dins de la tipologia d'entitats esportives es dedica el capítol IV (Art. 21) a la figura denominada Agrupaciones Deportivas Escolares:

- Punt 4t, Las Agrupaciones Deportivas Escolares que col·laborin i adequin la seva activitat als programes esportius aprovats o recomanats per la Consejería de Educación y Juventud de la Junta de Extremadura gaudiran del suport d'aquesta en els termes que s'estableixin reglamentàriament.

S'impulsen diversos eixos d'actuació on es redacta dins dels seus objectius, la necessitat de:

- Promoure la creació d'un catàleg de programes i accions que es desenvolupin entre les diferents institucions.
- Proposar la implantació en els centres educatius de programes d'esport escolar, integrats en els seus plans educatius; especificant les formes de participació, coordinació, funcions dels implicats, finançament, temps, espais, etc.

b) Aparició PEC

Es defineix en l'Artículo 6 de l'esmentada Ordre, que pel desenvolupament del PEC en el marc de la comunitat extremeña es fa necessari complir una sèrie de criteris:

- Fonamentació i anàlisi de la situació contextual.
- Definició de les finalitats i objectius del PEC.
- Definició d'intervencions de sensibilització, formació i informació a tota la Comunitat Educativa.
- Disseny de programes i actuacions específiques.

- Pla d'acció per al desenvolupament del projecte.
- Intervencions d'avaluació i seguiment del projecte.

Com enllaç entre la CA d'Extremadura i la Tesi que es presenta, l'apartat d'avaluació de programes d'AFE, és l'element vinculant.

S'explica també que “El PEC podrá tener carácter anual o plurianual y en todo caso, tendrá que complementarse con una memoria anual descriptiva del proceso de desarrollo llevado a cabo.” (Art.6)

Al mateix Diario Oficial de Extremadura s'annexa un guió per a l'elaboració de la memòria final, on es pot observar la preocupació per conèixer el grau de consecució dels objectius proposats i quina ha estat la valoració durant el procés. Sabent que han de tenir un component valoratiu molt alt, i aquests resultats haurien de poder ser consultats i tinguts en compte.

Una de les qüestions que es plantegen, no és només corroborar que els programes d'AFE són utilitzats per les escoles i entitats de la regió, sinó que a més, ajuda a veure les direccions d'aquests i la seva orientació. L'avaluació dels programes, intenta esbrinar si la preocupació està més abocada a la consecució d'objectius de contingut educatiu o més preocupades pels resultats esportius específics.

c) Titulació requerida i formació per PRP i PTE

Dins del *Plan Integral de Promoción del Deporte y la Actividad Física en Extremadura*, en el seu capítol 4, es redacta que:

Los educadores que dirijan la práctica de la actividad física y deportiva en los centros docentes de Extremadura, en horas extraescolares y complementarias no lectivas, tendrán que poseer la titulación establecida por la legislación vigente. (pp. 203)

Pertanyent també al mateix Plan, en la Part III, de *Catálogos de recursos en materia Deportiva en Extremadura*, s'estableix un Plan de formació de las diputaciones provincials:

Anualmente, las diputaciones provinciales aprueban su plan de formación para empleados de la Administración Pública donde se incluyen cursos relacionados con la actividad física y el deporte. Colaboración en acciones formativas con otras entidades: de igual manera, una de las iniciativas con las cuales se colabora por parte de las diputaciones son las jornadas, cursos, etc. que se desarrollan. (pp.303-304).

d) Programes específics

Una de les principals actuacions que des de la CA extremeña es porten a terme es el "Programa de Dinamización Deportiva" que es porta a terme des de 1997 i que organitza la Dirección General de Deportes.

Destaquen en l'actualitat els JUDEX (Juegos Deportivos de Extremadura) i JEDES (Juegos Extremeños del Deporte Especial), on el foment i suport de les activitats esportives per a les persones en edat escolar, es converteix en l'objectiu dels mateixos jocs.

Poden participar tots els equips i esportistes pertanyents a centres d'ensenyament, clubs, associacions esportives, patronats municipals, etc. Anualment participen en un programa esportiu adaptat a la seva edat, més de 30.000 participants en edats que van dels 8 als 18 anys.

Altres programes esportius d'importància són:

- Programa "*Muevete con Nosotros*": sessions específiques per infants amb sobrepès i obesitat.
- "*Programa de Dinamización Deportiva Municipal*".

3.4.3.10. Comunidad Autónoma de Galicia

Tots els conceptes claus que es volen desenvolupar han estat localitzats dins del programa “*Plan Galicia Saludable*”. Per a l’estudi de l’organització que de l’AFE en Esport en Edat Escolar es porta a terme a la CA gallega, s’ha utilitzat el document “*Actividad Física en Edad Escolar: hacia una estrategia transversal y integral para una Galicia más activa, desde la infancia hasta la vejez*”, establert per la Xunta de Galicia en 2016 dins del marc del programa “*Plan Galicia Saludable*”.

- a) Plans i Programes Oficials
- b) Aparició Esport en Edat Escolar
- c) Aparició PEC
- d) Avaluació programes
- e) Titulació requerida i formació per PRP i PTE.
- f) Programes específics

El concepte que manca, Ajuts directes famílies, no ha estat redactat a causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

L'any 2009, la Presidència de la Xunta de Galicia, seguint les recomanacions de l’OMS, de la UE i del Govern espanyol, i preocupat per les conseqüències del sedentarisme en la població gallega, li encomana a la Secretària General per a l’Esport, la confecció d’un Pla Gallec per fomentar l’AF en la CA.

Galícia no és diferent de les societats del seu entorn. Presenta realitats i problemes similars i per tant planteja projectes semblants. Ara bé, mostra un problema afegit, té un envelliment superior a les altres comunitats autònomes i una població molt més repartida pel territori.

Existeixen més persones amb factors de risc per emmalaltir i que emmalalteixen abans, vivint els mateixos anys però amb mala salut durant un temps major de les seves vides.

Aquesta és la raó, tenint en compte la situació i totes les recomanacions, per la qual la Xunta de Galícia, convençuda dels beneficis que la pràctica regular de l'AF aporta a la salut de la ciutadania, engega una sèrie de propostes d'actuació que configuren el Pla Gallego per al Foment de l'AF "*Galícia Saludable*". I que està inclòs en el "*Plan Estratégico de Galícia 2010-2014*" i, més concretament, en el seu Eje Estratégico 1: cohesió social, benestar i qualitat de vida.

La visió d'aquest pla, quan culmini el seu recorregut, és la d'una ciutadania gallega que majoritàriament, i de forma lliure i ben informada, triï i gaudeixi d'una pràctica habitual d'AF saludable suficient per conservar la seva salut i reduir els efectes perjudicials del sedentarisme. La missió del pla és construir un futur on la pràctica d'AF saludable, en igualtat d'oportunitats per a tota la població, contribueixi a conservar la seva salut i la seva autonomia personal, gaudir de major benestar i qualitat de vida, i prevenir i reduir la presència de malalties cròniques no transmissibles relacionades amb la inactivitat física. Vol ser una resposta transversal, integral i participativa

Un dels primers objectius va ser crear una gran xarxa d'actors a través de la qual poder implantar-ho al territori de forma conjunta i coordinada. Això requereix informar, sensibilitzar i educar sobre els prejudicis del sedentarisme per a la salut i, sobre les aportacions beneficioses de l'AF per prevenir i ajudar a superar moltes malalties.

Al mateix temps, cal facilitar les oportunitats perquè la població pugui ser físicament més activa en la llar, en el treball, a l'escola, en el temps d'oci i en els desplaçaments diaris.

Els àmbits d'intervenció on es desenvolupa el pla, són els següents, i amb dades molt significatives, a partir dels obtinguts pel *Plan Gallego para el Fomento de la AF 20011-2015*: Comunitari i local, Temps lliure i esportiu, Educatiu, Sanitari, Urbanisme, medi ambient i mobilitat, Laboral i Persones grans.

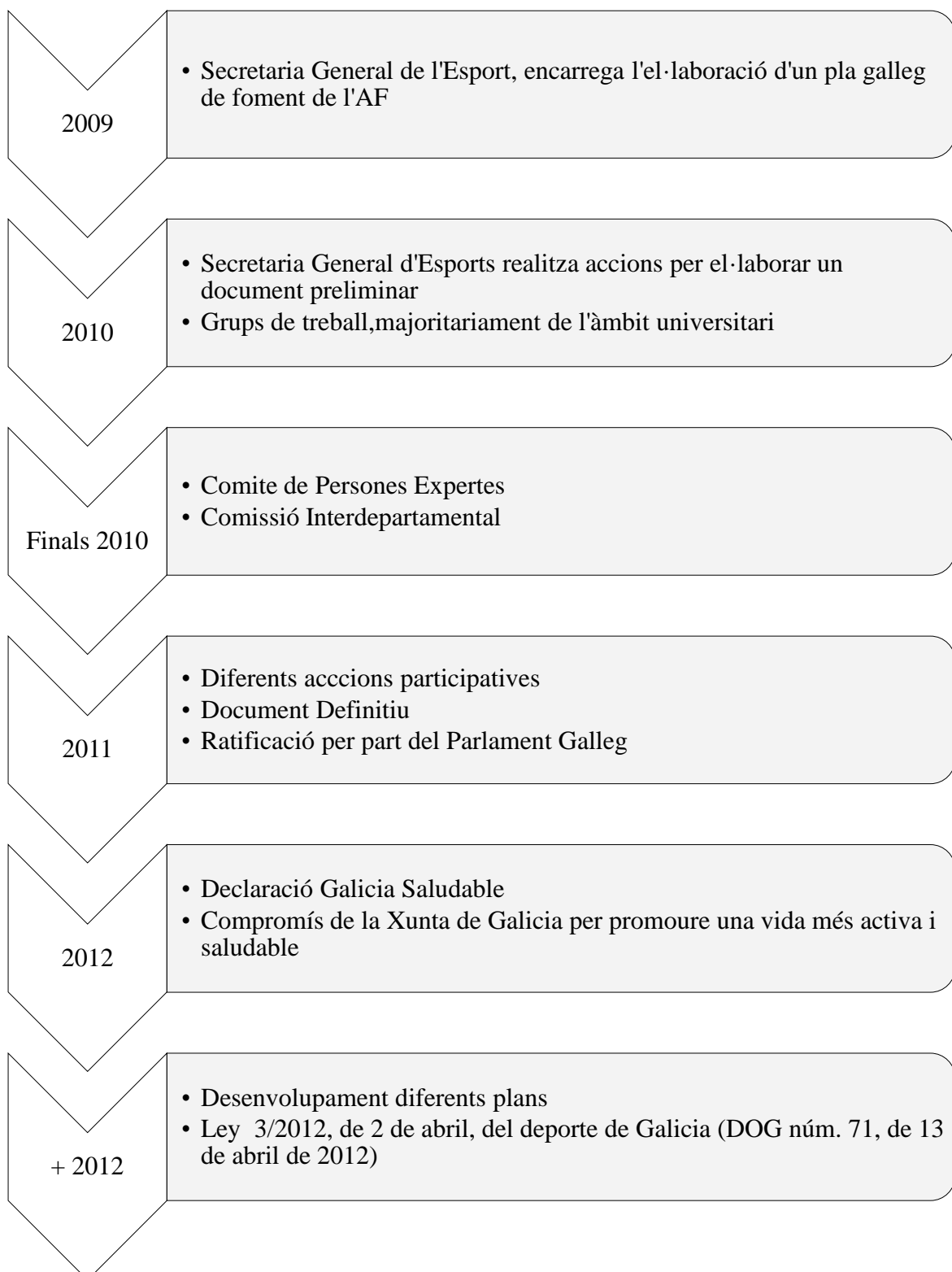

Figura 6. Elaboració del Pla Galicia Saludable.

Es destaca com molt rellevant, en l'àmbit comunitari, que a la fi de 2013, 282 dels 315 ajuntaments gallecs estan adherits al Pla (el 89,52%), amb una població potencial de 2.795.422 usuaris.

En 2014, existeixen 26 federacions esportives gallegues i altres 89 entitats, entre les quals es troben clubs i associacions esportives /culturals.

Una vegada adherides al Pla, les entitats que ho desitgin poden constituir, dins del seu àmbit d'actuació, Unitats de Promoció de l'Exercici Físic Saludable (UPES).

Aquestes unitats són els punts d'atenció i assistència per realitzar una pràctica d'exercici físic de manera regular i adequada per a la salut, i tenen com a funcions informar, assessorar, valorar i prescriure exercici físic als seus usuaris. Poden estar situades en qualsevol tipus d'entitat (pública o privada) i, en funció de les possibilitats reals de servei que poden oferir a la ciutadania, estan catalogades en quatre tipus diferents.

En l'àmbit educatiu i conforme al seu estatut d'autonomia, Artículo 27. 22.º, la CA gallega posseeix en el seu àmbit territorial la competència exclusiva per a la promoció esportiva i l'apropiada utilització de l'oci, competència, en el desenvolupament de la qual es va publicar la Ley 3/2012, de 2 d'abril, del deporte de Galicia (DOG núm. 71, de 13 de abril de 2012).

En aquesta llei, que té per objecte establir un marc general per al desenvolupament i organització de l'AFE, des d'una concepció integral d'aquesta.

Un model que faciliti, en aquest cas als escolars gallecs, diferents pràctiques i activitats que atenguin a les diferents necessitats dels mateixos des del dret de tots a conèixer i practicar esport de forma lliure, voluntària i democràtica, en termes d'igualtat i sense discriminació alguna.

D'altra banda, el Pla *Galícia Saludable* compta amb 21 mesures d'intervenció directa en l'àmbit educatiu. Aquestes mesures incardinen molts dels conceptes que es tracten en aquest

marc teòric: Aparició Esport en Edat Escolar, Aparició PEC, Avaluació programes, Titulació i formació i Programes específics PEC.

Entre les mesures, dins del Pla de l'àmbit educatiu, es destaquen les 19 primeres, per la seva proximitat amb la temàtica tractada a la tesi:

1. Millora de les condicions curriculars de l'EF i augment de la seva càrrega lectiva a tres hores setmanals en tots els nivells del règim general.
2. Foment a través de les associacions de pares i mares de l'oferta esportiva dins de les activitats extracurriculars.
3. Desenvolupament de programes específics de foment d'activitats físicoesportives per a les edats de trànsit entre les etapes educatives (quan més abandó es produeix).
7. Desenvolupament de programes locals per a la promoció de l'AF en l'Esport Escolar.
9. Foment de la formació del professorat en EF i d'altres professionals, com els/les destradores/as, que garanteixi un adequat perfil del/ la docent en AFE.
10. Formació del personal responsable i tècnics/les dels serveis d'esports de les unitats de salut de les universitats per a la prescripció d'activitat física i salut tant d'homes com de dones.
11. Creació de xarxes de centres escolars promotors de la pràctica d'AFE en esport escolar.
12. Creació de trobades per al professorat i l'alumnat de centres promotors d'AF.
14. Desenvolupament de programes de promoció de l'AF entre nenes en Esport Escolar.
18. Elaboració de materials didàctics dirigits a pares i mares, professionals de l'educació i tutors, proporcionant informació, pautes i orientacions de les AF en les diferents etapes del desenvolupament.
19. Creació i incorporació del Protocol de Valoració de la Condició Física Saludable del Pla als centres escolars, dins del currículum de l'EF.

Amb aquest pla es pretén la col·laboració interdepartamental i interdisciplinària que promogui la innovació adaptada als recursos i objectius específics de cada centre i suposarà un compromís de totes les persones i institucions implicades i un doble reconeixement per als centres, per a les persones coordinadores i per al professorat participant. D'una banda, els resultats dels projectes realitzats tindran visibilitat per a la resta de la comunitat educativa gallega als espais web de la Consejería a fi d'aconseguir un alt grau de transferibilitat i capacitat transformadora en centres de característiques similars. Per una altra, el professorat que participi activament en aquest pla rebrà una certificació d'innovació educativa i tindrà la possibilitat de publicar les millors experiències.

A través d'aquest *Plan Proxecta*, es van començar a desenvolupar en 286 centres educatius, els tres programes contemplats en el PGS des de la Secretaria General per a l'Esport.

Amb l'objectiu de produir a través del treball per projectes, un canvi als centres educatius, se'ls va dotar d'eines, programes i projectes per al foment d'una vida activa i saludable entre la seva comunitat educativa, de manera que els hàbits adquirits a l'escola perdurin fins a la vellesa. Així com constituir la Xarxa d'Unitats de Promoció d'Exercici Físic Saludable als centres educatius escolars.

Aquest treball va lligat al reconeixement de la figura de Coordinador del Projecte Esportiu de Centre per la Consejería de Educación, dotant d'oficialitat (amb els beneficis i compensacions corresponents) al professorat participant, com ocorre amb altres figures ja implantades als centres educatius.

És necessari precisar que para tots els programes es compta amb:

- Formació: els centres participants comptaran amb formació específica sobre el PEC.
- Accés a la plataforma DAFIS: accés i utilització voluntària de la plataforma de Dades d'Activitat Física Saludable (DAFIS) per a la valoració de la condició física saludable i realització d'enquestes d'hàbits d'activitat física.

El PEC té com a finalitat convertir el centre educatiu en un centre promotor de vida activa i saludable. Fomentant la pràctica de l'AFE en el dia a dia i en les dosis recomanades per l'Organització Mundial de la Salut (OMS).

- Fomentar el coneixement dels recursos i activitats existents entorn del centre educatiu d'una manera innovadora i que redundi en la difusió del missatge de promoure l'AF, l'exercici físic i l'esport
- Crear als centres educatius les Unitats de Promoció d'Exercici Saludable (UPES), desenvolupant les seves funcions bàsiques d'informar + assessorar + valorar + percebre activitat física, exercici físic i esport orientat cap a la millora de la salut.
- Optimitzar els recursos existents a la contorneja dels centres educatius, ordenant i ampliant les ofertes d'activitat física, exercici físic i esport.
- Coordinar les diferents estructures que gestionen l'esport en edat escolar: centres escolars, ajuntaments, agrupacions esportives, AMPA, clubs, federacions esportives...).
- Relacionar la pràctica d'AFE amb el tractament de la informació i competència digital a través de les noves tecnologies com a eines per compartir coneixements i experiències, fomentant la creació de xarxes i microxarxes de treball.
- Centres als quals es dirigeix: Públics i concertats.
- Alumnat al qual va dirigit: Primària i ESO.
- Temporització: Curs complet.

3.4.3.11. Comunidad Autónoma de Madrid

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents:

- a) Pla / Programa Oficial
- b) Aparició Esport en Edat Escolar
- c) Aparició PEC
- d) Titulació requerida i formació per PRP i PTE.
- e) Ajuts directes famílies
- f) Avaluació programes
- g) Programes específics

Prenent com a punt de partida l'estudi publicat en 2013, sobre *“L'organització de l'esport escolar als centres d'educació secundària de la comunitat de Madrid”*, (Espada, M. et alt.), aquest destaca la relació de les entitats organitzatives a partir d'un anterior estudi realitzat per González (2008a). En aquest s'observa l'existència d'un gran número de diferents entitats que organitzen les AFE extraescolars en els Centres d'Ensenyaments Professionals de la CA de Madrid, i que alhora, i sent de vital importància, la majoria d'elles són també entitats ocupadores.

Entre les conclusions més rellevants d'aquest estudi s'obté que existeixen una gran varietat d'entitats que gestionen, organitzen i promouen les AFE extraescolars dels centres educatius.

En la Taula 6, es pot observar la predominança que tenen els centres educatius privats i la CA de Madrid. A més, aquestes entitats organitzadores en la seva majoria realitzen subcontractació i les que major percentatge presenten són les de la CA de Madrid, els centres educatius privats i les AMPAS.

Entre les entitats subcontractants es troben les federacions esportives, les empreses de AFE i les associacions o clubs esportius.

Tabla 6

Entitats Organitzadores de les AFE de la Comunitat de Madrid.

Entitats	%
Centres educatius	51,4%
Comunitat de Madrid	36,1%
AMPAS	4,4%
Les associacions o clubs esportius	3,7%
Empreses AFE	3%
Federacions esportives	0,5%
Associacions o clubs no esportius	0,2%

Nota. A partir de M. Espada Mateos, A.L. Clemente Remón, J. A. Santacruz Lozano, J.M. Gallardo Pérez, (2010).

a) Plans i Programes oficials

En l'actualitat, la CA de Madrid, ha actualitzat el seu enfoc en relació a l'esport escolar, redactant i establint a partir de la primera edició del Programa "*Institutos promotores de la AFD de la Comunidad de Madrid*", creada per la seva Consejería de Educación, Juventud y Deporte (BOCM núm. 139, de 13 de junio de 2016). En aquest programa es descriu als instituts com a promotors de l'AFE de la Comunidad de Madrid.

b) Aparició Esport en Edat Escolar

La Comunitat de Madrid en 2016, mitjançant la Consejería de Educación, Juventud y Deporte, assumeix, a partir de l'Orden del Consejero de Educación, Juventud i Deporte que regula el Deporte en Edad Escolar de la Comunidad de Madrid.

El Deporte en Edad Escolar de la Comunidad de Madrid está orientado a facilitar, regular y potenciar la práctica de la actividad físico-deportiva y las competiciones de los escolares madrileños con arreglo a los principios de organización incluidos en esta orden. (p.2).

c) Aparició PEC

Entre les característiques generals que té el programa "*Institutos promotores de la AFD de la Comunidad de Madrid*" (B.O.C.M. núm. 139, de 13 de junio de 2016), es destaca que els instituts que desitgin participar al programa, hauran de presentar abans de la finalització del curs anterior, un PEC per al curs següent, que contempli el desenvolupament de campionats escolars o escoles esportives que permetin als alumnes desenvolupar hàbits de vida activa i saludable com a complement a la seva formació escolar.

El PEC resultant haurà de desenvolupar-se en horari extraescolar de tardes, entre els mesos d'octubre i maig del curs escolar. L'alumnat disposarà, almenys, de tres hores setmanals de pràctica, dividits en dues o tres sessions, segons resulti més convenient per al desenvolupament del programa en el format en el qual es participi. El PEC haurà d'iniciar-se amb un nombre d'alumnes participants en la suma dels dos formats possibles no inferior al 10% de l'alumnat total d'ESO i batxillerat del centre i mantenir o incrementar aquesta participació per tenir continuïtat al llarg del curs.

També assenyala que haurà de permetre aconseguir les fites i objectius del programa, és a dir, convertir-se en centres de referència esportiva que, amb la necessària implicació de la seva comunitat educativa, estableixin mesures que facilitin l'AF dels seus alumnes i la incorporació d'aquests al món de l'AFE, podent desenvolupar-se en els dos formats de participació:

- Campeonato escolar de los institutos.
- Escuelas deportivas de instituto.

d) Titulació requerida i formació per PRP i PTE

La coordinació del programa en els centres participants en el programa de "*Institutos promotores de la AFD de la Comunidad de Madrid*" (B.O.C.M. núm. 139, de 13 de junio de 2016), correspon:

Segons s'estableixi per la Comisión de Seguimiento y Evaluación prevista en l'article 8 d'aquesta Ordre, al coordinador esportiu o professor participant en el foment de l'esport del programa en el centre. Aquest haurà de ser funcionari docent, de carrera o interí, preferentment del Departament d'Educació Física i, preferentment també, amb destinació definitiva en aquest. La no existència d'un coordinador esportiu o professor participant en el foment de l'esport que compleixi aquestes característiques impedirà la participació del centre en el programa.

Entre les funcions del coordinador esportiu o professor participant en el foment de l'esport destaquen les de:

- Coordinar i supervisar el desenvolupament de les activitats esportives previstes en el Projecte Esportiu de Centre.
- Assegurar-se del compliment dels principis del model d'ensenyament esportiu establert en el Projecte Esportiu de Centre.

Cal destacar que els formats de participació es dirigeixen a instituts que compleixin una o diverses d'aquestes característiques:

- La seva ubicació no resulti convenient per la seva participació en els campionats regulars d'instituts, sent més factible l'organització d'activitats esportives de centre.
- Localització en municipis que posseeixin competicions per a centres escolars que aconselli la seva participació en els citats campionats locals, evitant així desplaçaments llunyans.
- Tenir una tradició esportiva en una modalitat concreta que convingui reforçar a fi de mantenir-la activa.
- Instituts que promoguin la creació de clubs esportius adscrits a modalitats de competició no recollits en l'article.

e) Ajuts directes a les famílies

Tal com es descriu en el programa, la CA de Madrid, a través de la Consejería de Educación, Juventud y Deporte (CEJD), amb la col·laboració de les federacions esportives madrilenyes i dels serveis esportius municipals si fos necessari, proporcionarà als instituts que participin en el programa, els següents mitjans:

1. PTE
2. Dotació de jutges o àrbitres per a les competicions
3. Dotació pressupostària per fer front a l'increment de les despeses de funcionament i conservació de les instal·lacions, l'adquisició de material específic o el pagament d'inscripcions si fos necessari
4. Suport al transport dels equips representants dels centres a les competicions i trobades esportives

5. Cobertura de riscos als participants. La CEJD de la CA de Madrid realitzarà les actuacions necessàries per desenvolupar el previst en aquest article

La col·laboració entre la CA de Madrid i les federacions esportives madrilenyes corresponents per a la realització de les activitats esportives previstes en aquesta Ordre, es formalitzarà mitjançant convenis de col·laboració amb cadascuna d'elles que recolliran totes les obligacions de les entitats signatàries dels mateixos. Les despeses derivades de la present edició seran imputables als Programes Pressupostaris de la CEJD.

f) Avaluació programes

S'estableix una Comisión de Seguimiento y Evaluación del programa que tindrà les següents funcions:

- Dictar instruccions i prendre les mesures oportunes per a l'organització anual del programa.
- Crear la Unidad Técnica i nomenar al seu responsable en la Dirección General de Juventud y Deporte.
- Establir el procediment de nomenament, substitució i cessament dels coordinadors esportius o professors participants en el foment de l'esport de cadascun dels centres participants.
- Totes aquelles que li siguin encomanades pel Director General de Joventut i Esport.

La CEJD de la CA de Madrid dóna eines per dissenyar el Projecte Esportiu, que considera que ha de ser lliure. Les recomanacions que redacta són els següents:

- Característiques bàsiques del centre (denominació, ubicació, característiques de l'entorn, tipus de centres, plantilla de professorat, distribució de l'alumnat...).
- Instal·lacions esportives del centre i altres disponibles per a la pràctica esportiva dels alumnes en els horaris que s'estableixin per a les activitats, reflectint les seves

dimensions, material fix, disposició esportiva dels terrenys de joc, estat de conservació de les mateixes, etcètera.

- Formats de participació sol·licitats en relació als exposats en l'article 3 d'aquesta Ordre.
- Selecció d'activitats esportives i la seva distribució setmanal, reflectint els horaris d'utilització de pistes i instal·lacions. En aquest apartat, i per facilitar el calendari setmanal de partits, s'haurà de fixar per a cada equip quan jugui com a local, en el seu propi institut, un dia de la setmana (de dilluns a dijous) i una hora de joc (entre les 16.30 i les 18.30 hores) estable al llarg de tot el curs escolar.
- Justificació de les característiques singulars del centre si la sol·licitud de participació en el programa es realitza a través de la modalitat recollida en l'article 3.2 d'aquesta Ordre.
- Model i resum d'enquesta de participació de l'alumnat en el curs següent, amb estimació d'equips i categories per modalitat esportiva.

g) Programes específics

Amb la finalitat d'estimular entre els escolars i dur a terme una profunda reorganització de l'esport en edat escolar de la Comunitat de Madrid, l'Orden del Consejero de Educación, Juventud y Deporte por la que se regula el Deporte en Edad Escolar de la Comunidad de Madrid, apareixen dos itineraris en l'esport en edat escolar:

- Itinerari d'Iniciació i Promoció Esportiva, enfocat a la pràctica regular d'activitat física.
- Itinerari de Promoció i Rendiment Esportiu, enfocat a l'especialització i tecnificació esportiva.

Aquests itineraris es desenvolupen a través de tres blocs d'activitat esportiva que presenten estructures comunes però metodologies diferenciades: Esport Escolar Municipal, Esport en Centres Escolars i Esport Escolar Federat.

3.4.3.12. Comunidad Autónoma de Murcia

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents:

- a) Plans i Programes Oficials
- b) Aparició Esport en Edat Escolar
- c) Aparició PEC
- d) Programes específics

Els conceptes que manquen, Avaluació programes, Titulació requerida i formació per PRP i PTE i Ajuts directes famílies, no han estat redactats a causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

a) Plans i Programes Oficials

Dins la Normativa del Programa de Actividad Física y Deporte en Edad Escolar pels últims cursos i en la consulta realitzada a l'Orden de 6 de septiembre de 2018, de la Consejería de Educación, Juventud y Deportes (BORM núm. 217, de 19 de septiembre de 2018), per la que s'aprova dit programa, aquest es representa com un cúmul de campionats esportius amb l'objectiu de la participació massiva dels escolars en els Campionats de Promoció Esportiva de la Regió de Murcia.

b) Aparició PEC

En la Ley 8/2015 , de 24 de marzo, de la actividad Física y el Deporte de la Región de Murcia, (BOE núm. 103, de 30 de abril de 2015), en l'Artículo 19 de Ejecución de los programas de actividad física y deporte en edad escolar, s'explica que els centres escolars seran el marc preferent de participació. El programa d'AFE en edat escolar s'executarà bàsicament a

través dels centres escolars que voluntàriament participin en aquest. En aquest cas comptaran amb un coordinador/a i un PEC.

c) Aparició Esport en Edat Escolar

En consulta a la Ley 2/2000, de 12 de julio, del Deporte de la Región de Murcia (BORM núm. 175, de 29 de Julio de 2000), i en el seu Article 10, es considera com a concepte d'esport escolar:

Aquella actividad deportiva organizada que es practicada por escolares en horario no lectivo. Haciendo que su práctica sea preferentemente polideportiva y no orientada exclusivamente a la competición, de tal manera que se garantice que todos los escolares conozcan la práctica de varias modalidades deportivas de acuerdo con su aptitud física y edad.

d) Programes específics

Alguns exemples que des de la Consejería de Turismo, Juventud y Deporte de la CA de Murcia, i des de 2014, es porten a terme a partir de l' Orden de 6 de septiembre de 2018, de la Consejería de Educación, Juventud y Deportes, por la que se aprueba el Programa de Actividad Física y Deporte en Edad Escolar de la Región de Murcia para el curso 2018-2019 (BORM núm. 217, de 19 de septiembre de 2018), els programes d'Actividad Física y Deporte en Edad Escolar. En la actualitat aquest programa, està fonamentat en la Ley 8/2015, de 24 de marzo, de la Actividad Física y el Deporte de la Región de Murcia (BOE núm. 103, de 30 de abril de 2015), i integrat per: Actividades de naturaleza competitiva i Campañas de promoción Deportiva.

3.4.3.13. Comunidad Foral de Navarra

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents:

- a) Plans i Programes Oficials
- b) Aparició Esport en Edat Escolar
- c) Aparició PEC
- d) Avaluació programes
- e) Titulació requerida i formació per PRP i PTE.

Els conceptes que manquen, Ajuts directes famílies i Programes específics, no han estat redactats a causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

En la Comunidad Foral de Navarra, l'esport escolar s'organitza a partir de l'Institut Navarro de l'Esport i Joventut (INDJ):

La participación en las actividades deportivas escolares son un elemento que contribuye al desarrollo físico, social, moral y cultural de los niños y niñas. El deporte escolar ayuda a propiciar un ambiente de compañerismo, de respeto mutuo y de integración en los niños y en las niñas con el fin de contribuir a una conducta responsable.

L'oferta d'activitats esportives que reben els nens i les nenes en aquests moments la podem considerar més que àmplia en certs segments de la població escolar, gairebé tots ells vinculats als centres educatius concertats o als clubs poliesportius de Pamplona o de les poblacions més grans de Navarra. No obstant això, aquesta oferta d'activitats és bastant més reduïda si ens referim als centres públics o als pobles allunyats de nuclis de població més o menys amplis.

a) Plans i Programes Oficials

El *Plan Estratégico del Deporte de Navarra 2010*, que a partir de l'Orden Foral 318/2009 de 19 de octubre, de la Consejera de Asuntos Sociales, Familia, Juventud y Deporte, ha de recollir accions encaminades a aconseguir recuperar els aspectes formatius i recreatius de l'esport escolar, alhora que s'impulsa el mateix.

L'INDJ, ha desenvolupat uns projectes educatius/esportius de centre que estan estructurats a partir d'un programa de promoció de l'activitat esportiva escolar com a complement als oferts per l'administració i les federacions esportives, clubs i entitats locals.

El seu objectiu fonamental és promoure la realització d'activitats físiques lúdic-recreatives pels escolars, dins i fora de l'horari lectiu, en les quals prevalgui el component educatiu i recreatiu. D'aquesta manera es pretén, d'una banda, generar pràctica continuada en edats posteriors; i d'una altra, fomentar la vida saludable, evitant fenòmens actuals com el sedentarisme i l'obesitat infantil.

Opina l'INDJ, que l'esport municipal ha d'estar a l'abast de tota la població, i per aquest motiu també desenvolupa el programa "*El deporte al alcance de todos*". Aquest programa d'esport municipal es marca cinc objectius fonamentals:

- Manteniment i promoció d'instal·lacions esportives municipals.
- Promoció i engegada de projectes que afavoreixin l'AF dels diversos sectors de població.
- Desenvolupament de programes esportius i espectacles.
- Col·laboracions amb entitats esportives.
- Foment d'esdeveniments esportius.

b) Aparició Esport en Edat Escolar

En el Botetín Oficial de Navarra, núm 145. del 28 de juliol de 2017⁸, exposa a l'apartat de subvencions, ajudes i beques, l'Orden Foral 46/2017, de 4 de julio, de la Consejería de Cultura, Deporte y Juventud, que aprueba la convocatoria de subvenciones a centros educativos públicos y privados de enseñanzas regladas no universitarias participantes en el *Programa de Deporte en Edad Escolar, curso 2017-2018*.

A les seves bases reguladores es té per objecte,

Establecer el procedimiento de concesión de subvenciones en centros educativos públicos y privados de enseñanzas regladas no universitarias participantes en el *Programa de Deporte en Edad Escolar Curso 2017-2018*.

La finalitat del programa consisteix en:

La promoció i realització d'activitats físic-lúdic-recreatives per escolars navarresos, on prevalgui el component educatiu i s'aconsegueixi generar un hàbit físic que propiciï la pràctica continuada en edats posteriors, fomentant així el desenvolupament d'una forma de vida saludable i evitant fenòmens com el sedentarisme i l'obesitat infantil.

Els objectius que es pretenen aconseguir, són els següents:

- Ampliar el nombre de noies i nois que practiquen activitats físic-lúdic-recreatives durant l'horari lectiu i/o no lectiu al centre escolar.
- Augmentar el nombre d'hores destinades a la pràctica de l'AF entre escolars navarresos.
- Convertir l'AF realitzada a l'empara del *Programa de Deporte en Edad Escolar*, com a instrument d'integració social, benestar i diversió.

⁸ http://www.navarra.es/home_es/actualidad/bon/boletines/2017/145/anuncio-8/

- Fomentar els valors de l'esport com l'esforç personal, el treball en equip, la cooperació, la solidaritat, la tolerància, el respecte a l'adversari/a, el joc net, la igualtat de gènere a través de la pràctica físic-esportiva.
- Oferir un enfocament del programa amb perspectiva de gènere, un enfocament de creixement personal i social amb beneficis en el camp de la salut i el benestar, fomentant una vida activa, saludable i autònoma.

c) Aparició PEC

Els beneficiaris del *Programa de Deporte en Edad Escolar* podran acollir-se a les subvencions d'aquesta convocatòria, ja siguin centres educatius públics i privats d'ensenyaments reglats no universitàries, que estiguin situats en la Comunidad Foral de Navarra i que comptin amb un PEC i un contingut el qual s'inclouï en *el Programa de Deporte en Edad Escolar* objecte de la convocatòria.

Com a exemple, en la convocatòria del curs 17/18 es va comptar amb una quantia total de 94.500 euros, per a la denominada "Subvención para Proyectos Deportivos de Centros Escolares", dels Presupuestos Generales de Navarra de 2017.

Aquestes subvencions estan subjectes a la petició de sol·licituds i a diferents requisits i documentació. En aquest cas un PEC i el Programa d'Esport en Edat Escolar en dos documents clarament diferenciats i recollint els següents aspectes:

- PEC: En ell s'inclouran les activitats físic-esportives que el centre escolar promou i desenvolupa en el seu àmbit escolar i, si escau, aquelles altres en les quals participa. No s'inclouran els continguts programats i desenvolupats durant les classes d'EF ni l'inclòs al *Programa de Deporte en Edad Escolar*.
- *Programa de Deporte en Edad Escolar*.

d) Avaluació programes

L'INDJ serà l'encarregat, a través de les PTE corresponents de la Sección de Promoción Deportiva, d'exercir el seguiment, supervisió i avaluació dels programes subvencionats, mitjançant visites in situ durant el seu desenvolupament i reunions amb els coordinadors d'aquests. Serà possible que les visites es realitzin sense previ avís.

Si després del seguiment i control de les PTE de la Sección de Promoción Deportiva consideren que el programa no s'està desenvolupant segons el programat, es podrà denegar la subvenció obtinguda, prèvia comunicació al centre escolar, mitjançant un informe explicatiu.

e) Titulació requerida i formació de PRP i PTE

L'Esport en Edat Escolar es sustenta en diversos pilars importants, els propis escolars als quals va dirigida l'activitat, les famílies, les PTE i professorat que imparteixen les activitats. És per això, que s'ha proposat en diferents grups de treball la necessitat de regular des del Gobierno de Navarra la participació d'aquestes persones, en aquestes activitats, promocionant la formació i capacitació de les mateixes i fins i tot establint requisits mínims per a la seva participació.

Un exemple de requisit, és l'objectiu de l'acció consistent en què tot el personal implicat en l'execució de les activitats esportives, disposi d'una qualificació d'acord amb el que imparteix i amb la situació en la qual treballa, és a dir, elaborar un pla de formació pel qual haurà de passar i superar, tot aquell que desitgi impartir activitats d'esport en edat escolar.

Els requisits demandats per la regulació, són els següents:

- Identificació del Centre escolar.
- Títol del Programa.
- Característiques del Programa: Objectius, tipus de programa, continguts, descripció d'activitats, nivells als quals es dirigeixen les activitats, temporització i horari.
- Metodologia i organització.

- Recursos humans: Descripció del personal del departament d'EF implicat directament en el disseny i desenvolupament del programa (titulació i experiència).

En el cas del personal encarregat del desenvolupament d'alguna de les activitats del programa i que no pertanyi al departament o àrea d'EF, s'haurà de presentar la seva titulació i experiència en relació amb l'activitat. Sent responsable de les següents funcions:

- Material esportiu fungible: Llistat de material esportiu
- Seguiment i avaluació.
- Pressupost del Programa: Pressupost total detallat d'ingressos i despeses del Programa esportiu.
- Certificat de la Tesorería General de la Seguridad Social.
- Certificat del Departamento de Hacienda y Política Financiera.

Es reflecteix que hi ha despeses, que són subvencionables, com:

- Despeses de monitors/as que imparteixen les activitats físic-esportives, incloses al programa presentat en la documentació inicial.
- Despeses de personal que imparteix les activitats complementàries o de formació, incloses al programa presentat en la documentació inicial.

Serà requisit imprescindible que es presenti la titulació i experiència del personal corresponent a l'activitat que imparteix, juntament amb les seves dades personals i de contacte.

- Desplaçaments realitzats en les activitats incloses al programa presentat en la documentació inicial.

La documentació justificativa dels continguts segons el programa desenvolupat, es presenta en dos períodes adjuntant la documentació que a continuació es detalla:

- En el primer període es requereix la següent documentació tècnica de la relació d'activitats desenvolupades per nivells educatius i llistat de participants.

- En el segon període la presentació d'una memòria del Programa on es recullin obligatòriament els següents continguts:
 - Activitats realitzades especificant dates de realització.
 - Dades de participació
 - Valoració tècnica. Aspectes de millora.
 - Balanç econòmic: Resum d'ingressos i despeses totals del programa realitzat.
 - Suport fotogràfic de cadascuna de les activitats realitzades.

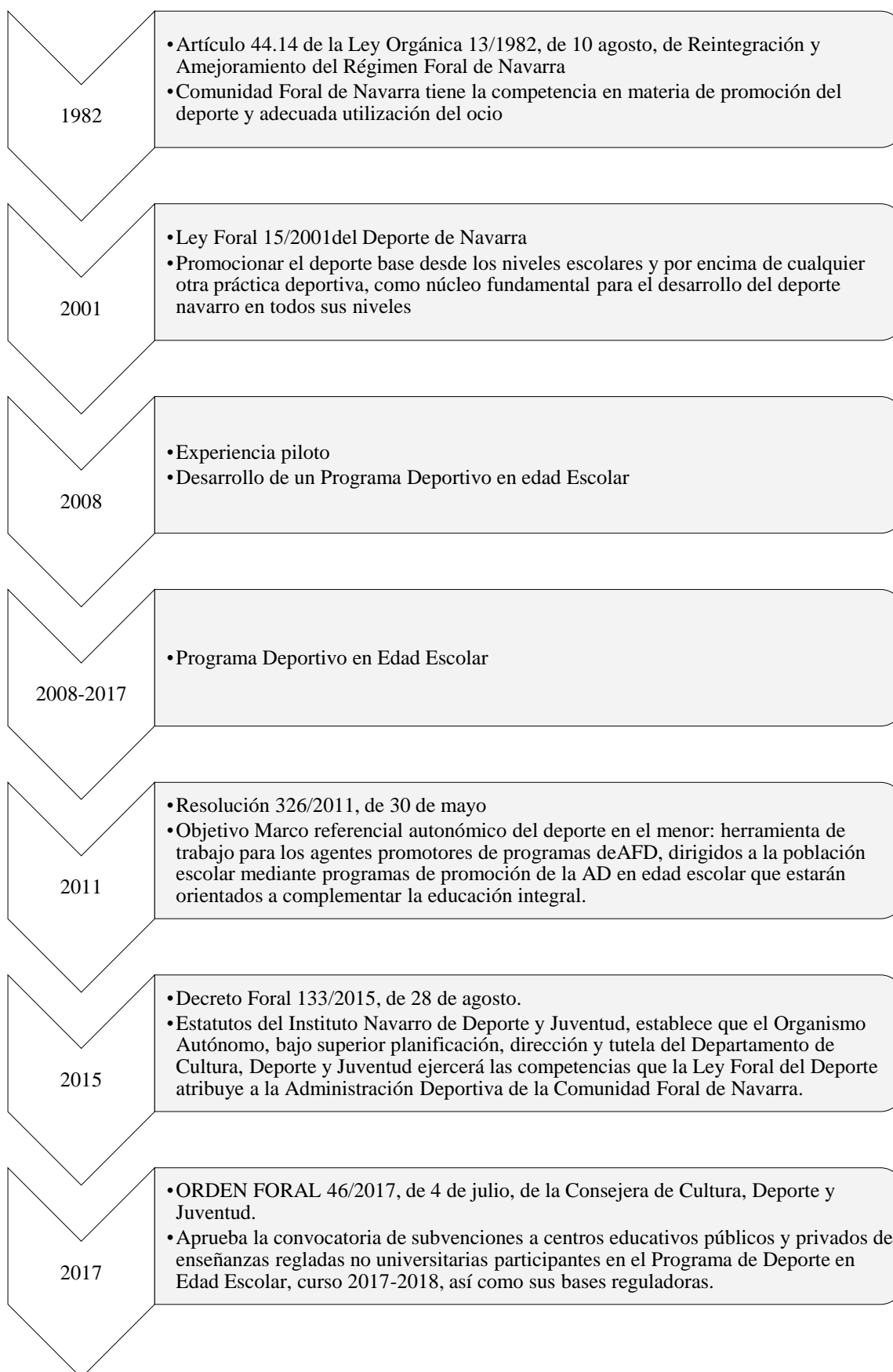

Figura 7. Cronologia del desenvolupament de l'esport escolar a la Comunitat Foral de Navarra.

3.4.3.14. Comunidad Autónoma de Euskadi

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents:

- a) Plans i Programes Oficials
- b) Aparició Esport en Edat Escolar
- c) Aparició PEC
- d) Avaluació programes
- e) Titulació requerida i formació per PRP i PTE.

Els conceptes que manquen, Ajuts directes famílies i Programes específics, no han estat redactats a causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

a) Plans i Programes Oficials

“*El Plan Vasco del Deporte 2003-2007*”, estableix l'Esport Escolar com un dels quatre tipus de pràctica esportiva en els quals es divideix el Model Esportiu Basc, i explica que involucrarà:

A los diferentes agentes reconocidos, fundamentalmente centros escolares, que constituyen el núcleo básico de iniciación en la práctica deportiva, clubes deportivos, sociedades anónimas deportivas, federaciones deportivas, otras entidades deportivas e instituciones públicas. Además, se llevará a cabo evitando duplicidades en la organización de actividades y competiciones de carácter participativo y de rendimiento, estableciendo edades mínimas para la participación en determinados programas,

acotando el ámbito geográfico de las actividades y definiendo una serie de estructuras idóneas de agentes que pueden tomar parte en estos programas.

b) Aparició Esport en Edat Escolar

La Ley 14/1998, d'11 de junio, del Deporte del País Basc, s'ocupa en el seu Títol V de l'Esport Escolar, i es converteix en referent pel desenvolupament de la resta del marc normatiu de la CA.

Més endavant i després de la experiència que va suposar el “*Plan Vasco del Deporte 2003-2007*”, apareix el Decreto 125/2008 , de 1 de julio, sobre Deporte Escolar (BOPV núm 135, de 16 de julio de 2008), on en el seu Artículo 1, defineix Esport en Edat Escolar:

A efectos de lo que se prevé en el presente Decreto se considera deporte escolar aquella actividad deportiva organizada que es practicada por escolares en horario no lectivo durante el periodo de escolarización obligatorio.

c) Aparició PEC

El cas a Euskadi és del tot singular, ja que com referent, es troba el “*Proyecto Deportivo de Centre*” de Sergio Atsotegi, C (2006); coordinador d'Àrea d'EF en l'EUM Begoñako Andra Mari, de Bilbao. En aquesta publicació es mostra una guia per la elaboració d'un PEC, que va ser adoptada com a pròpia per la Direcció General d'Esport de la Diputació Foral de Bizkaia.

L'any 2002 la Direcció General d'Esports de la Diputació Foral de Bizkaia va ser pionera en la seva aposta per desenvolupar i impulsar un model de projecte esportiu per als centres escolars biscaïns, amb l'objectiu de fomentar una pràctica esportiva educativa, adequada a les necessitats dels escolars biscaïns.

A poc a poc, aquesta aposta de principis del segle, ha anat convertint-se en una realitat. I fins i tot, ha estat exemple per altres institucions en altres territoris, de com realitzar projectes de similars característiques.

Com a mostra de la seva exemplificació, fou la mateixa Diputació General d'Esports de Bizkaia, la que el pren com a propi, primer el 2008⁹ i després al 2010¹⁰.

Una de les particularitats és el seu canvi de nom, passant de ser *Proyecto Deportivo de Centro* a *Proyecto Deportivo Escolar*, encara que per a facilitar la lectura en aquesta tesi es segueixi anomenant PEC.

L'objectiu principal d'aquest és,

Que el mayor número de entidades deportivas se doten de un PEC que sea la herramienta principal con la cual fomenten una práctica deportiva adecuada y sana entre las y los escolares de su entorno próximo. (p.2)

Per això, des de la Direcció General d'Esport i Joventut es desenvolupa aquest document que exposa els requisits mínims que tot projecte esportiu dirigit a escolars ha de complir, per a què cada entitat esportiva en funció de les seves característiques pròpies i del context en el qual realitza la seva labor, desenvolupi el seu propi PEC.

El document consta de quatre parts:

- Desenvolupar Projectes Esportius que responguin a les finalitats que la societat es planteja aconseguir amb la pràctica esportiva escolar.
- Normativa
- Els punts que hagués de contenir qualsevol PEC, diferenciant entre aquells que s'executaran al llarg d'un període de tres o quatre anys i representen les bases del

⁹ http://www.bizkaia.eus/Kultura/kirolak/pdf/ca_Proyecto_d.pdf

¹⁰ [http://www.bizkaia.eus/home2/archivos/DPTO4/Temas/ProyectoDeportivoEscolar\(1\).pdf](http://www.bizkaia.eus/home2/archivos/DPTO4/Temas/ProyectoDeportivoEscolar(1).pdf)

projecte i els que tenen una periodicitat anual que mostren com el projecte es posa en pràctica.

- Aprofundir en aspectes com l'estructura organitzativa, la figura del responsable esportiu escolar i actituds adequades a transmetre en forma de decàlegs.

És remarcable la claredat amb la qual expressa el sentiment de col·laboració amb el currículum oficial de l'alumnat

Los programas de Deporte Escolar que impulsa la Dirección General de Deporte y Juventud complementan la formación de las y los escolares vizcaínos. (p.6)

Explica àmpliament i de forma específica com ha de ser un PEC. Fa propostes estructurades, des de l'inici de la seva elaboració, passant pels responsables, etapes i mitjans:

La Junta Directiva de l'entitat és la responsable d'impulsar l'elaboració del Projecte Esportiu Escolar mitjançant la creació del grup de treball que ha de redactar i posteriorment presentar a l'Assemblea General. (p.16)

El *Proyecto Deportivo Escolar* consta de siete apartados. Los cinco primeros tienen carácter trienal o cuatrienal, mientras que los dos últimos lo tienen anual. (p.16)

Remarquem, com a rellevant, la intenció relacional del PEC propi d'una entitat, per relacionar-se amb altres PEC d'altres entitats, que proposa aquest projecte:

Aspectos como la normativa, los recursos disponibles, la forma de financiación o las relaciones que se establecen con otras entidades son claves para poder establecer el *Proyecto Deportivo Escolar*. (p.17)

Com a estructura que es segueix, destaca l'apartat general que exemplifica de forma resumida la intenció del projecte:

El *Programa Anual de Actividades* es la anticipación escrita donde se plasma la oferta de las diferentes actividades que la entidad va a desarrollar a lo largo del curso. (p.28)

Cada actividad debe de estar perfectamente descrita en aspectos como los objetivos, contenidos, horarios, personal técnico, instalaciones, etc., de tal manera que se hagan atractivas para las y los posibles interesados. (p.28)

El o la responsable deportivo anotará las expectativas de participación, personal técnico y actividades que prevé se puedan conseguir a lo largo del curso. (p.28)

D'altra banda, també cal destacar la guia “*Manual de Diseño y Elaboración del Proyecto Deportivo Escolar*” (2011), editada per la Diputació Foral de Bizkaia per facilitar l'elaboració dels PEC.

Es va publicar en 2012, la documentació utilitzada en la jornada “*Proyecto Deportivo: Herramienta eficaz de Clubs de Base y Centros Escolares*”, on es pot copsar, a partir de les temàtiques treballades, l'interès que a la CA del País Basc, van suscitar els PEC:

- Gènesi i Justificació del Projecte Esportiu Escolar (Llosa, A)
- Foment de la Millora de la Gestió de les Entitats en Bizkaia (de Maria, J)
- Projecte Esportiu d'Entitat: Model de Disseny i Implantació (Sergio, C)
- Implementació del PEC al Col·legi Calasanz de Vitòria/Gasteiz (Ruiz Azua, O.)
- Implementació dels Projectes Esportius en un Municipi: Donostia/Sant Sebastian, una Experiència en Actiu (Murias, P.)

d) Avaluació programes

Quant a l'apartat avaluatiu, el “*Proyecto Deportivo de Centro*”, és molt específic en la seva estructura. Fuig d'un model narratiu de recollida d'opinió, per defensar un model basat en

indicadors que siguin mesurables i d'aquesta manera millorar els objectius a proposar en el següent curs:

La memoria tendría que ser un documento breve, fácil de leer y de interpretar. Nunca debe de ser un documento de tipo narrativo o filosófico, sino más bien de tipo descriptivo. De hecho, recogerá, secuenciará y formalizará las incidencias, resultados y consecuencias que se deriven de la evaluación del Programa Anual de Actividades, en función de unos indicadores de evaluación que se hayan establecido en el mismo. (p.42)

e) Titulació requerida i formació per PRP i PTE

Les titulacions requerides per els diferents càrrecs en referència a l'àmbit esportiu, queden perfectament estipulades en el Proyecto de Ley sobre acceso y ejercicio de profesiones del deporte en el País Vasco, específicament en el seu Artículo 4 de Profesión de Monitor Deportivo o Monitora Deportiva.

El Decreto 125/2008 , d'1 de julio, sobre Esport Escolar (BOPV núm 135, de 16 de julio de 2008), redacta que “es buscarà la capacitació i preparació dels agents que interactuïn amb menors”, però no és fins a l'Article 25, on es defineixen les funcions per a les diferents titulacions.

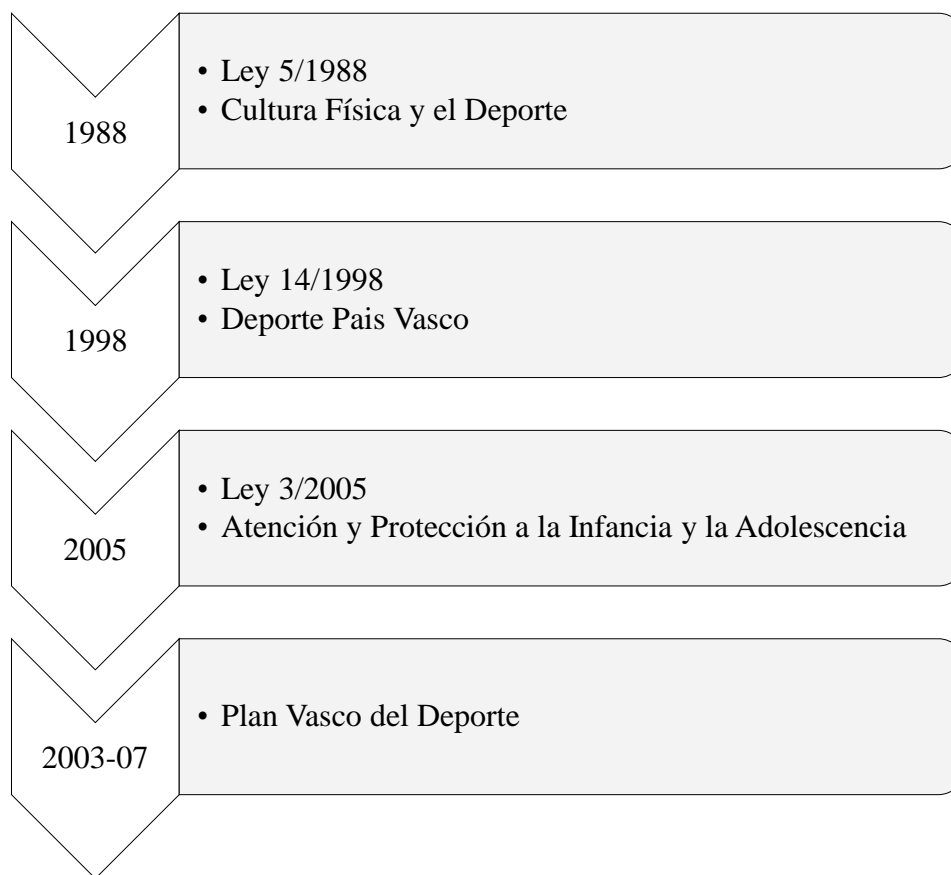

Figura 8. Desenvolupament de les lleis basques per arribar a la situació actual, a partir del Decret 125/2008, d'1 de julio sobre Esport Escolar del Govern Basc.

f) Programes específics

Destaca el *Programa Mugikasi* de 2016, on es pretén incrementar el temps d'activitat física en els centres educatius així com evitar el sedentarisme entre la població escolar. Les actuacions subvencionables proposades han estat les següents:

- Dinamització i coordinació tècnica del projecte.
- Anàlisi de la mobilitat a l'entorn del centre escolar sol·licitant.
- Organització de xerrades, tallers i/o campanyes de comunicació en relació amb la promoció de la mobilitat activa i autònoma en els desplaçaments al col·legi.
- Adquisició de material necessari: armelles reflectores, cartells, fullets, senyals de trànsit portàtils, senyalització del camí escolar, etc.

- Incentius per a l'alumnat que s'adhereixi a aquesta iniciativa.
- Condicionament d'espais en els centres escolars que facilitin la mobilitat activa, com pot ser la creació o ampliació d'aparcaments segurs per a bicicletes o monopatives.

3.4.3.15. Comunidad Autónoma de La Rioja

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents:

- g) Plans i Programes Oficials
- h) Aparició Esport en Edat Escolar
- i) Aparició PEC
- j) Titulació requerida i formació per PRP i PTE.
- k) Programes específics

Els conceptes que manquen, Avaluació de programes i Ajuts directes a les famílies, no han estat redactats causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

a) Plans i Programes Oficials

La normativa autonòmica per la qual es regeix l'esport en la CA de La Rioja, és la Ley 1/2015, de 23 de marzo, del ejercicio físico y del deporte de La Rioja (BOR núm. 40, de 25 de marzo de 2015).

Fins a l'entrada en vigor de la citada llei, no existia en matèria d'esport una regulació autonòmica completa, i la normativa es reduïa a decrets aïllats de caràcter sectorial, que responien a les necessitats concretes que sorgien en aquest àmbit.

Resulta absolutament imprescindible, per la seva especial importància, referir-nos a la regulació de l'organització esportiva en el seu conjunt, tal com es fa en el títol VI, i que comença amb les entitats esportives de La Rioja.

Dins de les entitats esportives, la primera consideració que redacta el títol VI, respon als clubs esportius com a base de la cúspide associativa, classificant-los en funció de la seva finalitat i dels requisits establerts per a la seva constitució i funcionament, distingint entre clubs de pràctica esportiva i clubs de promoció esportiva.

b) Aparició Esport en Edat Escolar

La definició d'Esport en Edat Escolar en horari no lectiu, dins de la mateixa Llei, apareix en l'Artículo 13, i té en consideració que, depenen de la seva edat, aquests participin en les activitats esportives organitzades per les administracions públiques. A més, explica que la seva finalitat, és la de conèixer la pràctica de les diferents modalitats esportives com a mitjà per contribuir a l'educació integral de la persona i completar la seva formació.

Es vol destacar que en la seva Sección 3^a, Artículo 50, el concepte que des de la Ley es té de l'Esport en Edat Escolar:

A efectos de la presente ley, se considera deporte en edad escolar la práctica deportiva organizada y voluntaria por parte de la población en edad escolar.

L'objectiu que té la pràctica de l'Esport en Edat Escolar, segons la citada Ley, ha de ser:

En su primera etapa, preferentemente polideportiva y garantizar que los deportistas conozcan la práctica de varias modalidades deportivas, adaptadas a sus características, de acuerdo con su edad.

c) Aparició PEC

El Gobierno de La Rioja distingeix dins la Ley 1/2015, de 23 de marzo, del ejercicio físico y del deporte de La Rioja (BOR núm. 40, de 25 de marzo de 2015) i en la forma que s'estableixi reglamentàriament, als centres docents que realitzin PEC, i que promoguin l'AFE tant dins com fora de l'horari lectiu.

d) Titulació requerida i formació per a les PRP i PTE

Aquesta llei estableix, a través del seu títol III i d'acord amb el principi de necessitat, la regulació de l'exercici de les professions de l'esport amb base a l'interès públic. A més, pretén estendre la seva regulació al que s'ha denominat agents de l'activitat esportiva i que comprèn els conceptes tradicionals d'esportistes, PTE i jutges, així com d'altres col·lectius de l'esport, ampliant l'àmbit d'aplicació.

Es fa necessari fer esment sobre la preocupació i claredat amb la qual en el seu article 19, la llei de La Rioja explica els nivells professionals dels Responsables Tècnics Esportius, sense dedicació professional.

Específicament al seu apartat segon, explica que en l'acompliment de les competències laborals relacionades amb l'AF, encara que sense dedicació professional, serà necessari estar en possessió d'alguna de les següents titulacions:

- Llicenciat en CAFE
- Tècnic Superior en Animació d'AFE
- Tècnic Esportiu de Grau Mitjà o Superior en qualsevol modalitat esportiva.
- Monitor esportiu o equivalent de l'àmbit de la formació professional ocupacional.

En el seu Artículo 22, es parla dels directors esportius, per tant dels responsables de dissenyar, planificar, programar, coordinar i supervisar les activitats esportives, així com l'anàlisi diagnòstica, la implementació, el control i l'avaluació dels serveis esportius que es

desenvolupin en l'àmbit de les administracions, entitats esportives, entitats de dret públic o privat i, en particular, de les societats mercantils l'objecte social de les quals principal sigui la prestació de serveis esportius i/o la participació en competicions esportives.

Per a l'exercici de la professió de director esportiu es precisarà estar en possessió d'algun dels següents títols: Llicenciat en CAFE o Tècnic Esportiu de Grau Superior en la modalitat esportiva corresponent.

e) Programes específics

L'administració autonòmica de la CA de La Rioja, fomentarà, en col·laboració i coordinació amb les altres administracions públiques, amb les federacions esportives de La Rioja, amb els clubs, amb les associacions de pares i mares d'alumnes i altres entitats esportives, la pràctica i el desenvolupament de l'activitat esportiva en edat escolar, a través de plans i programes específics. Entenent aquests, com a projectes a implantar-se de forma organitzada.

3.4.3.16. Comunitat Autònoma de Valencia

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents:

- a) Aparició Esport en Edat Escolar
- b) Aparició PEC
- c) Avaluació de programes
- d) Titulació requerida i formació per PRP i PTE.
- e) Programes específics PEC

Els conceptes que manquen, Plans i Programes Oficials i Ajuts directes famílies, no han estat redactats a causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

Per a la CA de València, a partir de la Llei 2/2011, de 22 de març, de la Generalitat, de l'Esport i l'Activitat Física de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 6487 de 24 de març de 2011), es recull com a línia general d'actuació la implantació i desenvolupament de programes esportius en edat escolar (DOCV. nº 6650 / 14. 11. 2011. Resolució de 2 de Novembre de 2011), amb especial atenció a l'exercici d'activitats extraescolars de caràcter recreatiu o competitiu en els centres docents, com a garantia i mitjà de la formació integral dels joves.

Aquesta llei, es un compendi de tots els conceptes tractats en aquest marc teòric de la tesi. L'únic concepte faltant és el de les ajudes directes a les famílies, que la Generalitat Valenciana soluciona amb ajuts i beques, disposant subvencions públiques pels centres educatius, per la realització de PEC que facin promoció d'AFE fora de l'horari lectiu de l'escola, i s'integrin en el projecte educatiu de centre.

a) Aparició Esport en Edat Escolar

En l'Article 3 de les línies generals d'actuació de la Llei 2/2011 (DOGV núm. 6487 de 24 de març de 2011), es redacta:

Implantar i desenvolupar programes esportius en l'edat escolar, amb especial atenció a l'exercici d'activitats extraescolars de caràcter recreatiu o competitiu en els centres docents, com a garantia i mitjà de la formació integral dels joves.

b) Aparició PEC

Dins del Capítol III d'Àmbits d'actuació, a la seva Secció primera d'Esport base, i específicament en l'Article 31 dels Jocs Esportius de la Comunitat Valenciana, es redacta que:

La Generalitat reconeixerà els centres docents que realitzen projectes esportius que promoguen l'activitat física i l'esport fora de l'horari lectiu, i que estiguen integrats en el projecte educatiu del centre com a centres educatius promotors de l'activitat física i l'esport.

Dins del seu annex I, es descriuen les bases per les quals es regula la convocatòria de subvencions destinades a centres educatius d'Educació Primària i Educació Secundària Obligatòria, mantingut amb fons públics, per a la realització durant el curs escolar 2011-2012 de PEC que promouen l'AFE fora de l'horari lectiu i estiguen integrats en el projecte educatiu del centre:

El PEC ha d'anar associat al projecte educatiu del centre. Els centres que resulten beneficiaris de les subvencions regulades en la present convocatòria seran considerats com a Centres Educatius Promotors de l'Activitat Física i l'Esport (CEPAFE).

Aquest PEC que promou l'AFE fora de l'horari lectiu, aprovat pel consell escolar del centre i integrat en el projecte educatiu del centre i en la programació general anual del centre, i que contingui com a mínim la informació següent:

- Denominació del centre educatiu, NIF i director/a.
- Coordinador/a esportiu/va de centre.
- Justificació i objectius del projecte. Adhesió al marc nacional de l'AFE en esport escolar.
- Pla d'AFE previstes, i entitats o persones encarregades de la seva organització.
- Instal·lacions previstes i horari de les activitats.

- Característiques de l'alumnat.
- Metodologia, seguiment i avaluació del projecte.
- Pressupost d'ingressos i despeses i recursos necessaris.
- Justificació del compliment d'aquells criteris de valoració establerts

Les polítiques socials es preocupen de donar suport als centres escolars a partir de la realització de programes d'esport escolar. Per tant, els centres, i/o les empreses contractades pels centres, poden acollir-se a aquestes subvencions per tenir una millora significativa en la seva operativitat en les AFE realitzades fora de l'horari lectiu. Evidentment es necessita complir una sèrie de requisits, encara que no s'ha trobat un retorn d'informació, sobre si han d'estar treballades les avaluacions dels programes específics d'AFE.

En l'actualitat la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, en la seva resolució de 2017 (DOGV núm. 7823, de 7 de juliol 2016), aprova les bases reguladores per subvencions i assignacions econòmiques per a la realització de projectes d'investigació i innovació educativa en centres educatius no universitaris.

Una característica en la proposta de la CA de València és poder realitzar la proposta de PEC o de forma individual o compartida amb un màxim de cinc centres agrupats sota el mateix projecte.

Altra característica a destacar, és la inclusió dels apartats necessaris per ser posteriorment avaluats i així optar a les subvencions, mitjançant un sistema de puntuació per els següents apartats: Oportunitat, Innovació, Sostenibilitat, Transferència, Participació, Inclusió, Plurilingüisme i Avaluació, on es reflecteixen els resultats qualitius i quantitius que justifiquen la millora amb claredat i concreció.

c) Avaluació programes

Dins dels apartats obligatoris que ha de contenir el PEC en particular, destaquen dos:

- Concreció dels objectius
- Avaluació i impacte, a partir d'indicadors, instruments d'avaluació, anàlisis de resultats i propostes de millora.

d) Titulació requerida i formació per PRP i PTE.

Al Capítol II del Títol III de Mesures de protecció i suport als esportistes (DOGV núm. 6487, de 24 de març de 2011) i dins de l'Article 15 de Mesures de protecció als esportistes en edat escolar, el punt 2, redacta que:

S'exigirà als tècnics i entrenadors dels esportistes en edat escolar que acreditin una titulació oficial en activitat física i esport adequada per garantir la seua formació en funció de l'edat i nivell esportiu.

e) Programes específics

Com a exemples específics de projectes promocionats per la Generalitat Valenciana, trobem "*Esport a l'Escola +1*", en aquest cas lligat a federacions esportives que col·laboren, i que té com a objectiu incrementar la càrrega horària destinada a l'àrea d'EF.

3.4.3.17. Ciudad Autónoma de Ceuta

Els conceptes que manquen, Plans i programes oficials, Aparició Esport en Edat Escolar, Aparició PEC, Avaluació programes, Titulació requerida i formació per PRP i PTE, Ajuts directes famílies i Programes específics PEC, no han estat redactats a causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

De totes formes la responsabilitat de l'acció esportiva a la Ciutat Autònoma de Ceuta està desenvolupada per la Consejería de Juventud, Deportes y Nuevas Tecnologías.

Quant a plans o programes d'esport escolar no s'ha pogut constatar que sigui una ocupació preferent quant a nivells administratius es refereix. De tota manera no significa que es desatengui l'Esport en Edat Escolar, simplement que la informació redactada i treballada ha estat menor que en altres comunitats analitzades.

De totes maneres, podem destacar el *Plan Ceuta Joven (2009-2012)*, on l'objectiu que es busca és afavorir l'autonomia i garantint la igualtat d'oportunitats del jovent ceutí, incidint de manera prioritària en els col·lectius amb majors dificultats per a la inclusió social.

El pla està distribuït en àrees d'impacte, destacant la dedicada a les pràctiques esportives i la naturalesa, en les quals trobem el foment i educació en la pràctica esportiva com a forma de vida per al desenvolupament integral de les persones joves.

Per aquest motiu, es treballen objectius específics com: (p.28)

- Conscienciar sobre la pràctica de l'esport com alguna cosa essencial per al desenvolupament de la joventut, tant des del punt de vista de la qualitat de vida, com el de la convivència i la consecució de valors inherents a aquest.
- Establir programacions esportives atractives per a la població jove.
- Desenvolupar programacions esportives en espais no convencionals.
- Mantenir les pistes esportives municipals i convenir per a la cura de les mateixes.

- Convenir amb les Federacions Esportives per afavorir el desenvolupament de l'esport a través d'escoles esportives.
- Concedir subvencions per desplaçaments a activitats esportives.
- Fomentar la universalització de la pràctica esportiva entre la població jove
- Fomentar la possibilitat de realitzar la pràctica d'esport per a tots els col·lectius de joves sense traves ni condicionants socials o econòmics; com un mitjà essencial per a la seva completa formació personal.
- Desenvolupar activitats esportives a l'aire lliure.
- Promoure activitats d'aire lliure especialment per al sector de població comprès entre els 15 i els 18 anys.

En l'actualitat, l'Instituto de Ceuta de Deportes, compleix la funció de servei públic que té com a objectiu promoure i fomentar la pràctica de l'esport a la ciutat i la conservació de les instal·lacions esportives públiques. Disposa d'escoles esportives i realitza regularment esdeveniments esportius i activitats. Engega el programa "*Actividades en Horario Escolar*", un programa planificat pels tècnics d'aquest organisme, que inclou varies modalitats esportives, destinades a l'alumnat d'entre 2º a 6º d'Educació Primària.

El programa, té com a finalitat prioritària promocionar la pràctica esportiva entre l'alumnat de la ciutat, situant-la a tot moment com una opció per a la vida saludable i l'adequada utilització de l'oci, millorant els valors i capacitats de l'alumnat en els aspectes socials, afectius i de cohesió social. Aquest programa ha arribat a tenir una participació de 8.867 alumnes.

Totes les activitats incloses al programa són totalment gratuïtes per als centres escolars. Els centres escolars acudiran a les activitats corresponents en companyia del professorat que cada centre estimi necessari.

3.4.3.18. Ciudad Autónoma de Melilla

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'ha trobat i elaborat el següent:

a) Plans i Programes Oficials i Aparició Esport en Edat Escolar

Els conceptes que manquen, Aparició PEC, Avaluació programes, Titulació requerida i formació per PRP i PTE, Ajuts directes famílies i Programes específics, no han estat redactats a causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

a) Plans i Programes Oficials i Aparició Esport en Edat Escolar

Des de la Consejería de Fomento, Juventud y Deportes de Melilla, en l'àrea de la Direcció General de Juventud y Deportes, es promou l'esport escolar a partir de la realització de programes i activitats destinades a promocionar i impulsar la realització d'activitat física saludable entre els més joves. Com a exemple, es podria destacar el *Programa CEPAF*, on es té cura del manteniment d'instal·lacions esportives escolars, de l'ús compartit d'instal·lacions, etc.

L'objectiu d'aquests programes és promocionar la realització d'activitats físiques saludables i esportives entre els escolars i fomentar l'ús compartit de les instal·lacions esportives escolars.

L'estimació pressupostària anual amb la qual s'explica és de 40.000 € i el total del pla de 120.000 €.

De totes maneres, el projecte més important en els últims anys i que pertany al rang de l'estudi que es realitza, és el "*Projecte d'obertura dels centres escolars públics d'infantil, primària i secundària de la Ciutat Autònoma de Melilla a l'entorn, en horari extraescolar de tarda - nit, per la pràctica de l'Esport Escolar i de l'Esport en Edat Escolar*".

Aquest projecte, ideat per Martínez M., llicenciat en CAFE i professor d'EF i tutoritzat per Educació del MEC a Melilla, els plans d'ocupació de la Unidad de Programas y Desarrollo

(UPD) i la Delegación del Gobierno, s'engega el gener de 2009 i es constitueix entre altres finalitats per donar solució al problema de l'esport escolar i en edat escolar.

S'aconsegueixen obrir els centres públics escolars fora de l'horari lectiu, això sembla una situació per si mateixa molt satisfactòria i que ha de procurar que es converteixi en una referència en el panorama nacional.

S'han creat 37 llocs de treball, acostant els centres escolars a la societat, amb una oferta de projectes des dels més reclamats, a esports alternatius, esport social, col·laboració amb associacions de Melilla, ONG, clubs, etc. Un total de 1200 usuaris setmanals, sense pràcticament publicitat.

Justifica la seva aparició a partir de l'Artículo 39 de la LODE 1985 (BOE núm. 159, de 4 de julio de 1985), que estableix:

Se consideran actividades extraescolares las encaminadas a potenciar la apertura del centro a su entorno y a procurar la formación integral del alumnado en aspectos referidos a la ampliación de su horizonte cultural, la preparación para su inserción en la sociedad del tiempo libre. Las actividades extraescolares se realizarán fuera del horario lectivo, tendrán carácter voluntario para el alumnado y buscarán la implicación activa de toda la comunidad educativa.

També, en l'actual sistema educatiu, la nova Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación (BOE núm. 106, de 4 de mayo de 2006) estableix:

El capítulo IV del título V de la Ley sobre Dirección de los centros públicos. Resalta además, el papel decisivo del equipo directivo en el fomento de la participación de padres, alumnos y profesores en la vida del centro, así como en la apertura de este al entorno por eso figuran competencias relativas a: "Impulsar la colaboración con instituciones y con organismos que faciliten la relación del centro con el entorno...y el

desarrollo de cuántas actuaciones propicien una formación integral en conocimientos y valores de los alumnos.

A la Ciutat Autònoma de Melilla, l'Esport en Edat Escolar funcionava correctament als centres concertats i privats. Als centres públics, en els seus diferents nivells educatius, l'Esport en Edat Escolar, es relacionava més amb l'esport escolar més competitiu, amb la finalitat de participar en la competició esportiva federada d'alguna disciplina.

En aquest projecte d'obertura, l'objectiu general que es busca és oferir, a través dels seus centres públics, uns serveis esportius i físics personalitzats i concretats a les necessitats dels seus usuaris.

Existia la paradoxa, de tenir un centre públic, on per a la realització d'activitats esportives extraescolars que haguessin de ser promogudes pels ajuntaments, a través de les seves conselleries d'esports, es produïa el fet de centres públics escolars que actuaven com a clubs privats i que s'encarregaven de gestionar l'esport escolar d'aquests centres, cobrant per l'oferta esportiva, que hagués hagut de ser gratuïta. Ja que la pràctica esportiva escolar ha d'estar garantida per les entitats públiques.

La gestió d'aquest projecte pertany a la Consejería de Deportes de la Ciudad Autónoma i a la Dirección Provincial de Educación de Melilla. I habilita la figura del responsable de l'EF i l'Esport en Edat Escolar.

Ambdues administracions local i central, han de coordinar-se i responsabilitzar-se de la gestió, control, disseny i funcionament d'aquest esport a Melilla.

Els objectius més destacables del projecte són:

- Millorar l'Esport en Edat Escolar: la seva organització, desenvolupament, control, i pràctica.
- Aconseguir una pràctica saludable dels de Melilla.

- Augmentar el nombre d'hores a la setmana de pràctica d'AFE. Hores d'EF, Esport Escolar, o en edat escolar i competicions. Des de les etapes d'infantil a batxillerat.
- Dissenyar una activitat personalitzada, concorde a les necessitats, suggeriments i preferències dels quals visitin aquestes instal·lacions
- Millorar l'oferta d'activitats per a l'ocupació del temps lliure i d'oci dels de Melilla de totes les edats.
- Involucrar i responsabilitzar als organismes gestors competents de l'esport escolar i els seus altres vessants.
- Crear llocs de treball qualificats, per a llicenciats, mestres i tècnics.
- Acostar els centres escolars a les famílies de Melilla.

Dins d'aquests projectes, destaquen:

- Mares i fills
- Taller de recuperació dels jocs populars
- D'iniciació multiesportiva, esports d'invasió, breakdance, futbol sala, voleibol femení, aeròbic, ping pong, bàdminton, bàsquet, handbol, pàdel i gimnàstica per a persones majors.
- Condicionament físic.

Els perfil de les PTE encarregades de la realització de les activitats, han de ser de llicenciats en CAFE, tècnics superiors en animació d'activitats físic-esportives, mestres d'EF, que promoguin i dissenyin activitats, oferint un programa de treball setmanal.

Per a les funcions organitzatives, es fa imprescindible, la figura de la coordinació, que a més sigui la màxima responsable del projecte d'obertura dels centres escolars a l'entorn.

Les funcions que ha de realitzar la PTE són:

- Organització i gestió del programa d'activitats físic esportives a cada centre.
- Dissenyar sessions.

- Coordinar a la resta de personal del programa.
- Dinamitzar, i desenvolupar activitats concordes als usuaris
- Oferir i desenvolupar plans per als usuaris, associacions de veïns, esportives, federatives, etc.

La qüestió principal que es pregunten els responsables del projecte és la següent:

“interessa de debò, avaluar, i programar per millorar?, o ens quedem en la crítica buida, en l'i tu més o menys, o pitjor...”

Aquest projecte d'obertura, pretén ser una proposta per sumar, construir i aportar. Els resultats obtinguts estableixen que el projecte s'ha convertit en un important eix vertebrador de l'esport escolar local de Melilla.

La idea és compaginar tots els projectes en un projecte únic, i obrir els centres a l'entorn en tota la ciutat, per realitzar activitats extraescolars acadèmiques i esportives.

El mètode de treball va consistir a dissenyar plans i projectes, en un format, i dur-los a terme, amb la idea de veure els resultats, i amb la possibilitat d'assaig-error. És a dir, si el projecte no funcionava, doncs es passava activar un projecte nou, i cada projecte es reexpedia a la resta de PTE per tenir aquesta informació i personalitzar-ho als seus respectius centres.

3.4.3.19. Comunitat Autònoma de Catalunya

En la recerca portada a terme i que vincula aquesta CA amb els conceptes claus que es volen desenvolupar, s'han trobat i elaborat els següents: desenvolupats per aquesta comunitat, han estat elaborats els següents:

- a) Plans i Programes Oficials
- b) Aparició Esport en Edat Escolar
- c) Aparició PEC
- d) Titulació requerida i formació per PRP i PTE.
- e) Programes específics

Els conceptes que manquen, Avaluació programes i Ajuts directes famílies, no han estat redactats a causa de la no localització en la documentació consultada en la investigació de la present tesi.

D'acord amb el que estableix l'Article 134 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, la Generalitat té atribuïdes competències exclusives en matèria d'esport. Tal com expressa el Decret Legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'esport (DOGC núm. 3199, del 7 d'agost del 2000), i dins de l'exposició de motius:

L'esport s'ha convertit cada dia més en un fenomen social universal i actualment és per a la nostra societat un instrument d'equilibri, de relació i d'integració de l'home en el món que l'envolta. L'esport forma o ha de formar part de l'activitat de l'home des de l'escola fins a la tercera edat i és un element educatiu tant per als esportistes d'elit com per als que se'n serveixen simplement com a instrument d'equilibri psicofísic de la persona.

La Generalitat de Catalunya, també té la competència exclusiva en el camp de l'esport i el lleure, tal com estableix l'Article 9.29 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, el qual ha assumit així el mandat que l'article 43.3 de la Constitució Espanyola de 1978 fa als poders públics perquè fomentin l'EF i l'esport i facilitin la utilització adequada del lleure.

En la llei catalana, les decisions que han estat preses per part de l'administració sobre la temàtica de l'Esport en Edat Escolar, són la guia a la proposta d'aquesta tesi.

A Catalunya, la preocupació sobre temes esportius ha estat sempre fonamental, té un altíssim interès social i cultural, per tant, no és estrany que des dels estaments polítics i des de la societat en general, hi hagi un seguiment constant a les pràctiques físiques i els esports dels nostres infants i joves. Aquesta preocupació i interès, es reflecteix en la intenció de dotar de recursos suficients als agents que treballen en l'Esport en Edat Escolar.

Catalunya té un repartiment geogràfic particular, ja que està conformada territorialment per comarques. En l'àmbit esportiu, aquestes estan organitzades per Consells Esportius, que tenen funcions i competències en matèria esportiva, i que alhora estan regulats pel Decret 267/1990 (DOGC núm. 1.368, de 16 de novembre de 1990) i per la Llei de l'Esport (DOGC núm. 3199, del 7 d'agost del 2000).

Els Consells Esportius de Catalunya, com agrupacions esportives, són entitats privades d'interès públic i social, sense afany de lucre, amb personalitat jurídica i capacitat d'obrar per el compliment de llurs funcions.

Tenen com a principals objectius el foment, l'organització i la promoció de l'activitat esportiva en edat escolar dins de la comarca.

Amb aquesta finalitat poden realitzar, entre d'altres, les següents activitats:

- Coordinar i, si s'escau, organitzar les activitats esportives en edat escolar de la comarca.
- Col·laborar en l'organització dels Jocs Esportius Escolars de Catalunya i el Pla Català Esport a l'Escola, d'acord amb les directrius de la Secretaria General de l'Esport.

- Assessorar als ajuntaments, consells comarcals, clubs, escoles i altres entitats de la seva demarcació, en l'activitat esportiva a càrrec seu i col·laborar en la seva execució.
- Col·laborar amb l'Escola Catalana de l'Esport i altres organismes competents en l'organització de cursos de formació i perfeccionament, amb l'objecte de cercar la millora qualitativa del personal tècnic esportiu que es dedica a l'esport escolar.
- Col·laborar amb les administracions i les entitats titulars per tal d'impulsar la millor utilització de les instal·lacions esportives de la comarca o àmbit territorial corresponent.
- Promoció i gestió d'instal·lacions esportives i serveis complementaris que faciliti i potenciï la pràctica esportiva.
- Executar o gestionar la política esportiva de la comarca segons convenis establerts amb la Generalitat de Catalunya, ajuntaments, consells comarcals i altres entitats públiques o privades competents.

a) Plans i Programes Oficials

El Govern de la Generalitat de Catalunya en 2005, va creure necessària la impulsió del Pla Català d'Esport a l'Escola (PCEE), en base a l'anàlisi d'una sèrie de circumstàncies entre les quals podem destacar les següents:

- Índex molt reduït de participació de l'alumnat en esport escolar.
- Increment dels hàbits sedentaris i de l'obesitat, amb una incidència preocupant en la població infantil i juvenil.
- Demanda social creixent en matèria de salut i benestar.

El PCEE pretén posar a l'abast de tot l'alumnat de primària i secundària, la pràctica d'AFE i aprofitar el gran potencial d'aquestes activitats per contribuir a la formació personal i cívica dels nostres infants i joves.

Més concretament, es poden destacar els objectius següents:

- Incrementar la participació en AFE en horari no lectiu de l'alumnat dels centres educatius de primària i secundària, amb una incidència especial en el col·lectiu de noies.
- Aprofitar el gran potencial educatiu i formatiu de les AFE, cercant la participació per damunt de la competitivitat.
- Potenciar la funció integradora i de cohesió social de l'esport escolar, facilitant l'accés de tots els nens i nenes a la pràctica esportiva escolar, i en especial dels nouvinguts.
- Contribuir mitjançant la pràctica esportiva a la formació en valors com la tolerància, el respecte als altres i a les regles, la confiança en un mateix, l'esforç de superació, l'autocrítica, l'autonomia, la capacitat de decisió, l'autogestió, la cooperació, el treball en equip, entre d'altres.
- Fomentar la pràctica regular d'AFE i l'adquisició d'hàbits saludables que contribueixin a un millor benestar.
- Formar joves en els valors ciutadans mitjançant la seva participació activa en la gestió de les associacions esportives escolars de nova creació.

Entre els requisits per formar part del PCEE, destaca que s'ha de disposar d'un PEC, lligat al Projecte Educatiu de Centre i aprovat pel Consell Escolar del Centre.

Des de la Secretaria General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya s'exposen, com mostra la Taula 7, les dades de participació al PCEE en el tram comprès entre els anys 2005 a 2017.

Taula 7

Dades de l'evolució i participació al PCEE

Evolució PCEE 2005-2017

	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
CENTRES PARTICIPANTS PCEE	133	432	640	982	1.141	1.345	1.324	1.254	1.101	1.068	1.027	1.001
<i>Instituts de secundària públics</i>	89	297	353	377	400	436	430	392	338	328	311	299
<i>Escoles de primària públiques</i>	31	99	228	499	588	715	711	684	599	568	569	557
<i>Zones Educatives Rurals públiques (ZER)</i>	0	6	14	17	48	57	56	55	47	43	43	43
<i>Centres Concertats</i>	13	28	42	88	104	136	126	123	117	115	104	102
<i>Altres</i>	0	2	3	1	1	1	1	0	0	0	0	0
PARTICIPACIONS ALUMNES	13.000	75.000	208.184	388.048	386.795	424.309	528.213	312.781	269.069	272.411	323.748	250.713
<i>Nois</i>			120.868	219.054	218.632	236.594	282.751	171.076	146.202	124.809	172.677	152.434
<i>Noies</i>			87.316	168.994	168.163	187.715	245.462	141.705	122.867	147.602	151.071	98.279
AEE/SEE CONSTITUÏDES	87	328	557	683	921	1.094	1.215	1.254	1.101	1.068	1.245	1.278
<i>Associacions Esportives Escolars (AEE)</i>					525	636	608	608	524	513	624	655
<i>Seccions Esportives Escolars de les AMPA (SEE)</i>					396	458	607	646	577	555	621	623
DINAMITZADORS/ES FORMATS/DES	400	1.458	3.225	5.522	8.282	9.484	10.202	312	276	338	302	399
<i>Jornada Primària</i>	0	258	845	1.879	3.519	3.519	3.519					
<i>CIATE Secundària bàsic (Dinamitzador esportiu)</i>	400	1.200	2.380	3.473	4.473	5.500	6.191	312	219	288	228	312
<i>CIATE Secundària gestió (Gestió de petites entitats esportives)</i>		0	0	170	290	465	492	0	57	50	74	87

Font: Secretaria General de l'Esport.

b) Aparició Esport en Edat Escolar

En la Resolució 2181/2009, de 21 de juliol, per la qual es desenvolupen els programes de l'esport escolar per a tothom a Catalunya (DOGC núm. 5433, de 31 de juliol de 2009), s'estableixen les bases pel desenvolupament dels programes de l'Esport en Edat Escolar a Catalunya.

El Consell Català de l'Esport, en la resolució 3989/2010, de 10 de desembre de 2010 (DOGC núm. 5778, de 20 de desembre de 2010), resol donar publicitat a les directrius pel desenvolupament de l'Esport Escolar fora de l'horari lectiu. Posa de manifest el seu lligam amb el currículum de l'àrea d'EF de cada etapa educativa, alhora que fomenta una base esportiva polivalent i potencia els beneficis d'aquestes activitats, a nivell físic i emocional com de socialització i formació en valors, per als infants i joves.

Els objectius generals de l'esport escolar en horari no lectiu tenen una relació directa amb els objectius de l'educació física establerts en els Decrets 142/2007 i 143/2007, pels quals s'estableix, respectivament, l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària i de l'educació secundària obligatòria.

Les directrius són una eina orientativa que facilita un treball de qualitat als centres educatius, als clubs i associacions esportives, a les AMPA i famílies, i també al personal tècnic que desenvolupa activitats en l'àmbit de l'esport escolar en horari no lectiu.

Volen ser el referent per a la posterior validació dels continguts específics de les diverses modalitats esportives, i dels materials didàctics de suport que es vagin desenvolupant.

Durant el novembre de 2009, la Secretaria General de l'Esport va impulsar la celebració del *I Congrés Mundial de l'Esport Escolar*, on es va debatre sobre les diferents realitats de l'Esport Escolar a nivell mundial i sobre els beneficis de la pràctica esportiva en edat escolar.

Aquest va establir els següents objectius:

Observar i comprendre les diferents realitats existents en el món sobre la pràctica esportiva que es realitza durant la infància i l'adolescència; transmetre la importància de la pràctica esportiva per a la formació de ciutadans compromesos amb la seva societat mitjançant la creació i desenvolupament d'actituds i valors esportius; analitzar i descriure les potencialitats pedagògiques, psicològiques i sociològiques de l'Esport

Escolar amb una visió globalitzadora, i convertir Catalunya en un dels referents mundials de l'esport escolar.

Al llarg dels anys, el Consell Català de l'Esport estableix una sèrie de resolucions que regulen l'àmbit esportiu: el *Pla Català de l'Esport a l'Escola* (2005), els *Programes d'Esport a l'Escola* (2006), els Jocs esportius Escolars de Catalunya i els Campionats de Catalunya en Edat Escolar, la Resolució VCP/3989/2010 de 2010 (DOGC núm, 5778. De 20 de desembre de 2010), on s'exposen les directrius pel desenvolupament de l'Esport Escolar fora de l'horari lectiu.

I cal subratllar que, l'agost del 2011, el mateix Consell Català de l'Esport (DOGC núm. 5951, de 29 d'agost de 2011) estima necessari continuar amb el reconeixement dels centres educatius i altres entitats sense ànim de lucre vinculades, de les associacions esportives escolars (AAEE) inscrites al Registre d'entitats esportives, i de les associacions de mares i pares d'alumnes (AMPA) amb seccions esportives escolars adscrites al mateix registre públic, i que destaquen per la qualitat i quantitat en la promoció de l'Esport Escolar en horari no lectiu, gràcies a les activitats esportives desenvolupades. I, en conseqüència, resol l'actualització del sistema públic d'indicadors de qualitat esportiva de l'esport escolar català.

En aquest sentit, es pot observar una preocupació i una responsabilitat política i social important vers l'àmbit esportiu.

Per altra banda, l'apartat que resulta de més interès per a la investigació de la tesi i on es pot observar quins són els objectius plantejats i com s'estableix la necessitat de que els programes d'esport escolars tinguin una relació directa amb els currículums d'EF dels ensenyaments de primària i secundària, és la Resolució VCP de 2010 (DOGC núm. 5778, de 20 de desembre de 2010), per la qual es dona publicitat a les directrius per al desenvolupament de l'esport escolar fora de l'horari lectiu. Aquest últim aspecte té una clara implicació per al nostre estudi: caldrà

comprovar si els programes, que ens sigui possible consultar, d'escoles, entitats i clubs, estan relacionats amb els currículums oficials d'ensenyament.

La responsabilitat de l'Esport en Edat Escolar, d'anys ansà, ha estat en mans de clubs, associacions esportives, federacions, etc. A la Taula 8, es pot comprovar quin era el nombre d'organitzacions esportives que en 2006 hi havia a Catalunya.

Taula 8

Dades Generals del nombre d'organitzacions Associatives Esportives des de 2006.

2006	Total n
Clubs i Associacions esportives	11834
AMPA (Associació de Mares i Pares)	326
Associacions Cíviques i Culturals	326
Federacions	68
AAVV (Associacions de Veïns)	53
Clubs universitaris	50
Consells Esportius	46
Fundacions	25
Altres entitats de caràcter no lucratiu	21
Agrupacions Esportives	11
Institucions religioses	8
Unió Esportiva de Clubs	7
Associacions no esportives	5
Altres entitats de caràcter lucratiu	4

Font: Observatori Català de l'Esport, 2006, a partir de García, J. 2006

D'una banda, i com pot comprovar a la Taula 9 i 10, es pot establir que durant anys, quasi tota l'oferta Esport en Edat Escolar, ha estat regida per associacions i clubs esportius, i fins i tot, ha tingut un increment significatiu en el seu nombre. I d'altra banda, és clar que el nombre d'associacions esportives escolars, va doblar el seu nombre.

També, en l'any 2011, apareix la publicació, "*L'educació en valors a través de l'esport: Recursos per als diferents agents esportius*" (González i Lleixà, 2011), on s'explica que:

La pràctica esportiva, més enllà de millorar la condició física i facilitar l'aprenentatge de destreses tècniques i tàctiques, és un instrument per al desenvolupament físic, psíquic i social d'infants i joves. Per això és tant important que els agents socialitzadors, famílies, PRP, PTE, ... els orientin adequadament des del concepte del joc net. L'esport és una oportunitat per educar en valors. (p.2)

Taula 9

Dades generals del nombre d'organitzacions Associatives Esportives des de 2014.

2014	Total n
Clubs i Associacions esportives	14210
Associacions esportives escolars	637
Seccions esportives escolars	567
Associacions Cíviques i Culturals	409
AMPA (Associació de Mares i Pares)	276
Federacions	73
Fundacions	47
Consells Esportius	46
AAVV (Associacions de Veïns)	37
Associacions no esportives	27
Clubs universitaris	20
Agrupacions Esportives	16
Altres entitats de caràcter no lucratiu	13
Institucions religioses	13
Altres entitats de caràcter lucratiu	13
Unió Esportiva de Clubs	11
Cooperatives	3

Font: Observatori Català de l'Esport, 2014; a partir de la Secretaria General de l'Esport, 2014

Taula 10

Dades Generals del Nombre d'Organitzacions Associatives Esportives des de 2016

2016	Total n
Clubs i Associacions esportives	14518
Associacions esportives escolars	620
Seccions esportives escolars	556
Associacions Cíviques i Culturals	397
AMPA (Associació de Mares i Pares)	276
Federacions	73
Fundacions	47
Consells Esportius	46
AAVV (Associacions de Veïns)	37
Associacions no esportives	27
Clubs universitaris	46
Agrupacions Esportives	16
Altres entitats de caràcter no lucratiu	13
Institucions religioses	14
Altres entitats de caràcter lucratiu	5
Unió Esportiva de Clubs	11
Cooperatives	3

Font: Observatori Català de l'Esport, 2016; a partir de la Secretaria General de l'Esport, 2016

c) Aparició PEC

A la Resolució VCP/3989 de 2010 (DOGC núm. 5778 – 20 de desembre de 2010), s'estableix que:

L'esport escolar fora de l'horari lectiu engloba tota aquella pràctica d'activitat física i esportiva que es desenvolupa normalment als centres educatius i que els nois i les noies fan amb una finalitat formativa, i també aquella pràctica d'iniciació esportiva, de competició, de lleure o de salut que els infants i joves fan a d'altres entitats esportives.

A la “*Guia per a Entitats Esportives de Catalunya*”, que des del Consell Català de l’Esport, de la Generalitat de Catalunya, en versió 3ra, de desembre de 2015, s’explica que per crear un club o una associació esportiva, una de les obligacions, és comptar amb un PEC i determinar la filosofia de l’entitat. Les entitats esportives han de treballar amb un projecte esportiu que determini les característiques d’aquesta.

És notable, que des del mateix Consell Català, s’indiqui que els clubs i associacions esportives han de treballar en un projecte esportiu que determini les característiques de l’entitat, tenint en compte:

- Els objectius de l’entitat
- La coordinació esportiva de l’entitat i l’organigrama tècnic
- La filosofia i el pla d’activitats
- L’organització de les activitats
- La metodologia, el seguiment i l’avaluació del projecte
- Els valors transversals lligats a l’esport
- Les assegurances (d’accidents i de responsabilitat civil) de les persones participants i organitzadores

d) Titulació requerida i formació per PRP i PTE

A més de la competència autonòmica en matèria esportiva, aquesta ordenació legal de les professions esmentades és avalada, des de la perspectiva competencial, pel fet que Catalunya, d’acord amb l’Article 125.4 de l’Estatut d’Autonomia, compta amb la competència exclusiva en matèria d’exercici de les professions titulades (DOGC núm. 6875, de 20 de maig de 2015). La qualitat del sistema esportiu català depèn, en bona mesura, d’aquest procés d’incorporació progressiva de professionals degudament qualificats.

La intenció d'enfocar l'esport des d'un punt de vista educatiu, permet el creixement integral d'infants i joves, posant especial èmfasi en la transmissió dels valors positius que es poden desprendre de l'esport (fairplay, treball en equip, hàbits higiènics, etc.).¹¹

Des de 1982, l'Escola Catalana de l'Esport és l'organisme que regularitza la formació i les certificacions dels tècnics de l'àmbit de les AFE; i estructuralment i en aquest ordre depèn: del Consell Català de l'Esport, de la Secretaria General de l'Esport i de l'Activitat Física, del Departament de la Presidència, de la Generalitat de Catalunya.

Des dels Consells Comarcals de Catalunya, també es col·laborarà amb l'Escola Catalana de l'Esport i altres organismes competents en l'organització de cursos de formació i perfeccionament, amb l'objecte de cercar la millora qualitativa del personal tècnic esportiu que es dedica a l'esport escolar.

e) Programes específics

Com a Programes d'Esport Escolar (2003) establerts en l'actualitat per la Generalitat de Catalunya, es troben per exemple:

- Fitjove: és un programa de promoció de l'exercici físic per a adolescents com a estratègia de prevenció del consum de drogues.

(http://drogues.gencat.cat/ca/detalls/Article/PGR_DROGUES_programa-Fitjove)

- Esport Blanc Escolar: destinat a la promoció de l'esquí escolar, en les seves diferents modalitats, entre els alumnes de les escoles de les comarques del Pirineu.

(<http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/primaria/competencies-basiques-ambits/ambit-educacio-fisica/esportblancescolar/>)

¹¹ Pla de l'Esport en Edat Escolar de la Ciutat de Barcelona, 2003

- Jocs Esportius Escolars de Catalunya: Aquesta pràctica esportiva ha de permetre la màxima participació entre la població escolar, fent-la compatible amb la transmissió de valors educatius, i estructurant-la per grups d'edat en funció del cicles d'ensenyament de primària i secundària, tenint en compte que el motor d'aquesta iniciació hauria de ser el centre d'ensenyament.

(http://esport.gencat.cat/ca/arees_dactuacio/escolar/jocs_esportius_escolars_de_catalunya/)

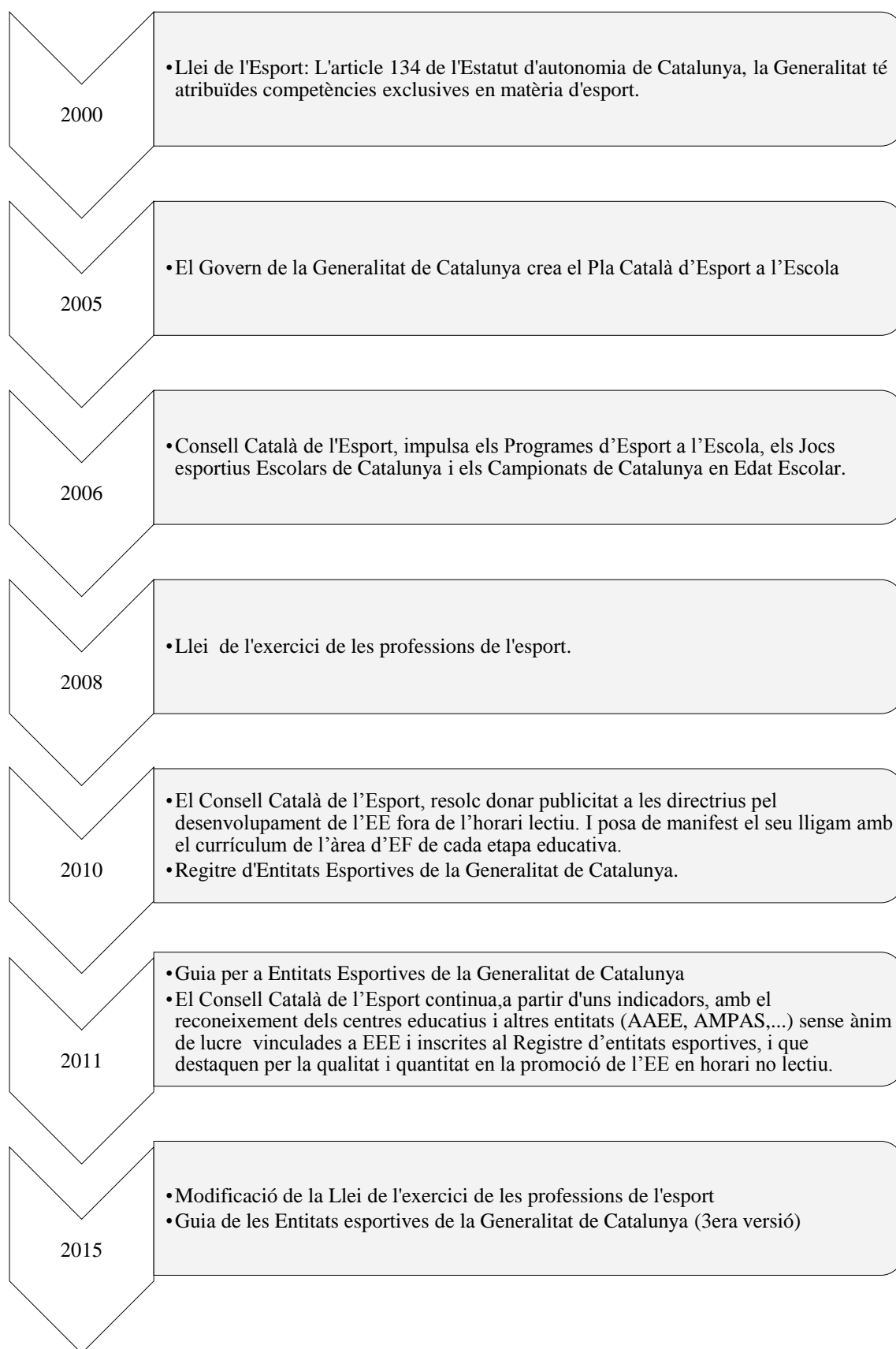

Figura 9. Desenvolupament cronològic de les decisions preses per la Generalitat de Catalunya en l'àmbit de l'esport escolar i Esport en Edat Escolar.

3.5. Àmbit local: la ciutat de Barcelona

Amb l'objectiu d'anar apropant el fenomen a estudiar en aquesta tesis, a la ciutat de Barcelona, es presta especial atenció al marc normatiu que s'estableix per l'Esport en Edat Escolar per part de l'ajuntament, sense oblidar algunes de les propostes més interessants, realitzades per altres ciutats de l'estat.

A l'any previ a les Olimpíades de Barcelona 92, i tal com es mostra a la Taula 11, el cens d'Entitats Esportives, repartit per districtes, disposava dels següents números:

Taula 11:

Cens d'Entitats Esportives (1991)

Districte	Total entitats per districte	Fins a 50 socis	De 51 a 100 socis	De 101 a 500 socis	De 501 a 1500 socis	Més de 1500 socis	No consta socis
1. Ciutat Vella	89	16	12	27	14	7	13
2. Eixample	202	45	26	60	16	5	50
3. Sants - Montjuïc	123	19	19	33	7	8	37
4. Les Corts	53	5	8	19	6	6	9
5. Sarrià-Sant Gervasi	147	23	23	46	10	6	39
6. Gràcia	110	17	22	39	6	5	21
7. Horta - Guinardó	97	22	15	33	9	4	14
8. Nou Barris	88	12	17	28	6	2	23
9. Sant Andreu	84	13	16	24	11	2	18
10. Sant Martí	128	32	21	38	6	5	26
TOTAL	1.121	204	179	347	91	50	250

Font: Cens d'entitats esportives. 1991. Àrea d'Esports. Ajuntament de Barcelona.

A 2013 el nombre de clubs i entitats a la Ciutat de Barcelona era de 1.121, i segons les dades estudiades en el Directori de l'Esport, realitzat per l'Institut Barcelona Esports (IBE), havia augmentat fins a les 2.607 entitats esportives¹² en 2016.

Una de les característiques de la ciutat de Barcelona és l'elevat nombre d'entitats i empreses dedicades a l'AFE. Aquestes empreses amb o sense ànim de lucre, treballen de forma general, per fer de l'esport un dels eixos transversals de la societat catalana. I des dels estaments polítics, s'intenten crear els suficients recursos i programes esportius en esport escolar, per a donar-hi suport i fonament.

La UE en general, i molts països en particular, doten a l'EF extracurricular de recursos per a seguir creient que la pràctica constant d'AF és primordial per la ciutadania, a l'hora que inclusiva. Aquesta recomanació avalada per la UE, i que a Barcelona, en general, és una constant, és tenir programacions d'AFE curriculars, però no així en les d'horari no lectiu. Cada vegada més, la realitat està canviant, i els agents que s'ocupen i preocupen de l'AF fora de l'horari escolar, desenvolupen projectes organitzats per l'ordenació de aquesta.

No obstant, és rellevant la diferència entre les hores d'Esport en Edat Escolar que un alumne dedica a l'AF lectiva i les que dedica a l'AF fora de l'horari de l'escola. La intenció no és establir una diferència qualitativa, evidentment en la majoria de casos els i les professionals que exerceixen en horari lectiu son les persones millor preparades, i tenen un currículum perfectament programat. De totes maneres, el pes quantitatiu de l'horari, fa que l'alumnat dediqui de forma general més hores a l'AFE fora del horari lectiu, que dins el mateix.

Les dades de l'estudi realitzat per l'IBE, el gener del 2014, i exposades en la Taula 12, s'indica l'índex de pràctica esportiva dels escolars de Barcelona. El 76,0% afirma practicar

¹² *Informes de Suport als clubs i a les entitats esportives. Comissió de Drets Socials, Cultura i Esports. Abril 2016. Ajuntament de Barcelona. Disponible a: https://www.slideshare.net/Barcelona_cat/suport-als-clubs-i-entitats-esportives-de-barcelona-abril-2016*

esport de forma regular durant el curs fora de l'horari lectiu, mentre que el 24,0% admet no practicar-ne. Amb tendència, com demostra l'estudi, clarament a alça.

Taula 12

Pràctica esportiva fora de l'horari lectiu

Percentatge	Any	Dimensió
76,0%	2013	Barcelona
66,8%	2007	Barcelona
40,1%	1998	Barcelona
67,3%	2011	Catalunya

Font: IBE 2012. Estudi dels hàbits esportius de la població en edat escolar de la ciutat de Barcelona

Comparant aquests resultats amb els d'estudis anteriors, s'observa un creixement del 9,2% respecte l'estudi realitzat l'any 2007 i un creixement del 35,9% respecte al de 1998.

Així mateix, prenent com a referència els resultats de l'estudi d'àmbit estatal del 2011, es reflecteix que el nivell de pràctica esportiva de la ciutat de Barcelona és un 8,7% superior al de tot Catalunya, ja que és un entorn urbà que ofereix una major accessibilitat a la pràctica esportiva. I encara més, s'observa una clara evolució cap a un creixement de l'índex de pràctica que consoliden la ciutat amb uns nivells de pràctica esportiva en esport escolar capdavanters a nivell mundial.

Tot i així, malgrat que en un futur sigui necessari plantejar noves edicions d'aquest estudi per tal de conèixer l'evolució dels hàbits esportius dels escolars, l'anàlisi dels resultats suggereix que molt possiblement ja s'estan assolint uns nivells de pràctica màxims.

Des de fa anys, la responsabilitat de l'Esport en Edat Escolar ha estat en mans de clubs, associacions esportives, federacions, etc. Aquestes mateixes entitats han generat i gestionat quasi tota l'oferta d'Esport en Edat Escolar, la qual ha anat augmentant de manera significativa al llarg dels anys. Ara bé, el nombre d'associacions esportives escolars, en canvi, ha disminuït.

Per això, no deixa de ser interessant reflexionar sobre si, una vegada ja hem assolit uns nivells de pràctica molt elevats, el que ara esdevé necessari és focalitzar l'atenció sobre la qualitat de la pràctica.

El Decret 119/2015 d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 6900, de 26 de juny de 2015), publica en el seu annex 4, els horaris mínims i globals d'etapa. Per l'àmbit de l'EF, es destinen 385 hores.

A les Taules 13 i 14, es pot consultar quines són les diferències entre hores lectives i no lectives.

Taula 13

Hores d'EF Curricular en centres escolars

Educació Primària		Educació Secundària	
CICLE / CURS	Nº hores	CICLE / CURS	Nº hores
Inicial (6-8 anys)	105	1r (13 anys)	70
Mitjà (8-10 anys)	70	2n (14 anys)	70
Superior (10-12 anys)	70	3r (15 anys)	70
		4t (16 anys)	70

Font: Currículum: educació primària i secundària. Catalunya. Departament d'Educació. Catalunya. Servei d'Ordenació Curricular Generalitat de Catalunya. Servei de Comunicació, Difusió i Publicacions

Taula 14

Hores d'Esport en Edat Escolar en horari no lectiu.

Educació Primària		Educació Secundària	
CICLE / CURS	Nº hores	CICLE / CURS	Nº hores
Inicial (6-8 anys)	70	1r (13 anys)	90
Mitjà (8-10 anys)	90	2n (14 anys)	90
Superior (10-12 anys)	90	3r (15 anys)	90
		4t (16 anys)	90

Font: Consulta Entitat Homologades Ubae en 2015

Destaca en primer lloc, que en horari no lectiu, l'alumnat dedica més temps a la pràctica d'AF. En segon lloc, es pensa que si aquesta pràctica estigues preocupada com a primer objectiu, per l'educació de l'alumnat, es parlaria de una suma total d'hores considerable i orientables cap a la idea de la millora global de la formació en EF i AFE.

Com a element fonamental en l'elaboració d'aquesta tesi, és obligatori remetre's a l'IBE, organisme autònom creat l'any 2008 per l'Ajuntament de Barcelona amb l'encàrrec de gestionar de manera innovadora i eficaç l'esport i controlar la qualitat de l'oferta esportiva que es duu a terme a la capital catalana, tenint en compte el seu paper protagonista en el desenvolupament i la projecció de la ciutat i en la cohesió social als barris.

Des d'aleshores, aquesta tasca s'articula i es desplega d'acord amb les línies d'actuació següents:

- Potenciar l'accés a una oferta esportiva equilibrada a tots els col·lectius ciutadans, amb les especificitats que cadascun requereixi.
- Difondre l'activitat esportiva de Barcelona a tots els ciutadans i les ciutadanes.

- Potenciar el club o l'entitat esportiva de barri o ciutat com a eix fonamental de l'estructura esportiva de Barcelona.
- Dotar la ciutat d'equipaments esportius públics, i col·laborar amb altres institucions públiques i privades per consolidar una xarxa d'instal·lacions de qualitat.
- Gestionar les instal·lacions esportives municipals mitjançant els diversos tipus de gestió establerts en la normativa vigent.
- Establir estratègies de cooperació amb altres ens territorials que ofereixen activitats esportives no desenvolupables a la ciutat, i que en puguin completar l'oferta.
- Consolidar els esdeveniments que ja es fan a la ciutat, atraure'n de nous que siguin puntuals i crear-ne de nous que siguin periòdics.
- Crear atractius turístics relacionats amb el món de l'esport.
- Consolidar les estructures de comercialització de les activitats vinculades al món de l'esport que tenen lloc a la ciutat.
- Fomentar l'ús de l'espai públic per a la pràctica de l'esport.
- Impulsar plans relacionats amb el desenvolupament econòmic de l'esport.

A la Taula 15, es pot consultar quin és el número d'integrants de la dimensió esports i clubs a la ciutat de Barcelona. La xifra amb la qual es centra l'estudi està en relació amb el número de clubs i entitats, en aquest cas homologades i no homologades.

Taula 15

Dimensió Esports i Clubs a la Ciutat de Barcelona.

Dimensió	Nº
Federacions esportives	67
Penyes esportives	34
Associacions professionals de l'esport	24
Clubs i entitats on es practiquen o fomenten més de 100 esports diferents	Prop de 500

*De totes les categories competitives, dins l'esport base o dins del d'alt rendiment, tant d'esport amateur com d'esport professional.

Font: IBE 2017

L'Ajuntament de Barcelona ha establert el "*Pla Estratègic de l'Esport 2012 – 2022*" per a la ciutat de Barcelona, i l'implanta a través de l'IBE. Vol donar impuls a la política esportiva de la ciutat des de tots els seus àmbits per cobrir totes les necessitats i demandes que l'esport genera a Barcelona.

El Pla Estratègic és l'instrument que defineix l'estratègia d'actuació i que vol aconseguir la millora de tot el sistema esportiu de la ciutat.

La creació del pla ha sorgit d'un procés en el qual hi ha participat representants dels diversos sectors, actors i agents que integren el món de l'esport barceloní.

El Pla estratègic s'estructura en sis plans directors que integren un total de 22 projectes estratègics, la majoria dels quals s'estan desenvolupant.

L'interès recau sobre l'apartat 7.2 del *Pla Director de l'Esport Educatiu del Pla Estratègic*, el qual es centra en l'Esport en Edat Escolar. Aquest tractarà de l'esport que es realitza a les escoles i del que es fa a les entitats esportives de la ciutat en l'edat escolar:

- Projecte l'escola fa esport a la ciutat: l'IBE organitza un seguit de programes esportius de suport al currículum d'educació física, comptant amb diverses propostes esportives destinades a millorar la formació del infants i joves.

Els programes, un total de trenta-sis, es desenvolupen normalment amb una formació perllongada durant tot el curs que permet als nens i nenes treballar i aprofundir en la matèria, i algunes d'elles compten amb una sessió en què posen en pràctica el treball previ realitzat als centres. (www.barcelona.cat)

- Projecte escoles esportives de Barcelona: l'IBE reforça el desenvolupament del *Pla de l'Esport fora d'Horari Escolar de Barcelona*, establint l'oferta d'activitats i la informació per a les entitats organitzadores.

Es proposa generar un model d'escola esportiva que garanteixi l'aprenentatge esportiu dels nens i nenes, i que serveixi d'identificació d'un nivell de qualitat en la prestació del servei. (p.52)

L'IBE ha plantejat les *Bases de l'homologació per al reconeixement qualitatiu de les entitats organitzadores d'activitats esportives adreçades a infants i joves fora d'horari escolar i per a la participació en la gestió dels ajuts destinats a la pràctica de l'esport* (BOPB, 6 de juny de 2014), (Annex 2).

Es proposa, doncs, la creació d'un segell de qualitat que reconegui aquelles escoles esportives que compleixin uns requeriments de qualitat en la prestació del servei esportiu i en el model de gestió. (p.52)

L'Ajuntament de Barcelona, ho fa des de la resolució de la Presidència de l'organisme autònom local IBE, de data 3 de juny de 2014, s'ha procedit a l'aprovació inicial de les "*Bases per a l'homologació per al reconeixement qualitatiu de les entitats organitzadores d'activitats*

esportives adreçades a infants i joves fora d'horari escolar i per a la participació en la gestió dels ajuts destinats a la pràctica de l'esport” (BOPB, 6 de juny de 2014), les quals s'exposen al públic en compliment del que preveu l'Article 124 del Decret 179/1995, de 13 de juny (DOGC núm. 2066, de 23 de juny de 1995).

El procés per l'homologació de les entitats esportives que ho vulguin sol·licitar, s'indica en el preàmbul:

La creació d'un procés d'homologació o reconeixement qualitatiu en el qual podran participar les entitats, associacions, federacions, empreses de serveis, AMPA, etcètera, que ho desitgin i que organitzin i ofereixin aquestes activitats a la ciutadania. La participació en el procés d'homologació, organitzat per l'IBE, resta sotmesa al compliment dels requeriments i condicions que s'estableixen en aquestes bases. (p.1)

El reconeixement de l'homologació de les entitats organitzadores comportarà la difusió de la seva oferta d'activitats esportives a través dels mitjans de què disposi l'IBE i l'Ajuntament, com també la seva inclusió dins el sistema d'ajuts a les famílies per a la participació en les esmentades activitats. En cap cas aquesta homologació tindrà cap efecte o reconeixement jurídic més enllà de l'establert expressament en aquestes bases. (p.1)

Les entitats que voluntàriament participin i obtinguin el reconeixement de l'homologació, el mantindran termini indefinit, però en tot cas, subjectes al manteniment i acreditació dels requisits establerts en aquestes bases en els terminis que s'estableixin, sens perjudici de l'eficàcia temporal que puguin tenir els actes instruments específics d'aplicació o desplegament que s'estableixin. (p.1)

En el mateix BOPB s'estableixen (p.3-4) els requisits demandats per l'IBE, per tal de poder optar al procés de homologació i reconeixent qualitatiu:

- De l'àmbit del lleure, l'esport i/o l'educació.
- Amb principis basats en els valors positius del pluralisme i la coeducació i el respecte per a qualsevol creença.
- Coneixedores de l'entorn social i comunitari referent per als infants participants.
- Expertes en l'organització d'activitats i en el desplegament de metodologies pròpies de l'educació esportiva i en el lleure o bé amb capacitat per cedir la seva gestió a organitzacions especialitzades, reconegudes i solvents.

En el punt 4 del mateix BOPB, de 6 de juny de 2014 (p.5), es detallen els requisits documentals necessaris:

- Titulació de la direcció pedagògica de les activitats amb la titulació mínima requerida per la Llei d'Exercici de Professions de l'Esport.
- Projecte Esportiu Educatiu, on es reflecteixin les característiques principals de l'entitat i el seu ideari.
- Un exemple de programació anual per cada tipus d'activitat, d'acord amb les pautes recomanades per l'IBE.
- Dades de participants i monitoratge responsable que acreditin el compliment de les ràtios que s'explicitin a la convocatòria d'homologació.
- Número de pòlissa i rebut de les assegurances de responsabilitat civil i d'accidents o, en el seu cas, autorització per a la consulta de cobertures.

A 2014 es van homologar un total de 149 entitats, mentre que en 2015, i com es pot observar a la Taula 16, han completat i superat l'homologació 235 entitats. Això va suposar un increment del 63% en relació a l'homologació del curs passat.

Taula 16

Evolució de les Entitats Organitzadores en 2014-2015 i distribució per districtes.

Nº	Nom	Nº EEHH	%	Nº EEHH	%
Districte	Districte	2014	2014	2015	2015
1	Ciutat Vella	9	6,04%	12	5,13%
2	Eixample	10	6,71%	20	8,55%
3	Sants – Montjuïc	26	17,45%	38	16,24%
4	Les Corts	8	5,37%	14	5,98%
5	Sarrià - Sant Gervasi	10	6,71%	14	5,98%
6	Gràcia	28	18,79%	28	11,97%
7	Horta – Guinardó	18	12,08%	24	10,26%
8	Nou Barris	17	11,41%	32	13,68%
9	Sant Andreu	14	9,40%	28	11,97%
10	Sant Martí	9	6,04%	25	10,68%
Total		149		235	

Font: Programes Municipals d'Esport en Edat Escolar

Nota. La abreviatura EEHH correspon a Entitats Homologades

Amb dades procedents dels BOPB 2016, 2017 i 2018, la progressió és absolutament ascendent com es mostra en la Taula 17, on s'observa el nombre d'Entitats Homologades en els últims anys.

Taula 17

Nombre d'Entitats Homologades en el anys 2016, 2017 i 2018.

Any	Data	Nombre
2016	9 de setembre de 2016	265
2017	19 de juliol de 2017	291
2018	29 d'agost de 2018	297

Font: Butlletí Oficial de la Província de Barcelona

De les eines de suport tècnic, que l'Ajuntament de Barcelona, mitjançant l'IBE, apropa i proposa a les entitats en general, destaquen tres:

- Document de Programació Esportiva en Edat Escolar¹³: El document de programació pretén ser un instrument que ajudi a programar i faciliti el desenvolupament de la tasca per a professionals de l'Esport en Edat Escolar.

Invertir temps a programar és una opció intel·ligent i profitosa perquè, entre altres avantatges, permet alleugerir el neguit quotidià. Durant el dia a dia us trobareu moltes situacions sorgides de la interacció amb els i les vostres esportistes que haureu d'afrontar i que us demanaran temps. Programar, a més d'alliberar-vos de temps, us donarà confiança i el que és més important, transmetrà confiança als esportistes. (p.3)

El document conté (p.3):

- o Un disseny per la programació anual i un altre en el qual concretar aquest programa setmana a setmana

¹³ *L'esport dia a dia. Document de Programació Esportiva En Edat Escolar. Ajuntament de Barcelona. Disponible a: http://www.bcn.cat/lesportensfamesgrans/pdf/Doc_prog_Esport_dia_a_dia_1415_def.pdf*

- Protocol de relació entre les entitats i les famílies:
 - Reunió Inicial amb les famílies
 - Contacte individual amb cada família
 - Reunió final amb les famílies
 - Avaluació
 - Informacions, orientacions i reflexions referents al joc net, a la competició, als beneficis de l'activitat física i a altres temes ubicades a l'inici de cada mes.
 - Pautes de suport a la programació:
 - Objectius generals
 - Continguts i la seva distribució
 - Fitxes de sessió
 - Objectius Específics
 - Apartat de programació d'objectius, on es poden anotar els objectius generals a treballar durant la temporada.
 - Altres espais i elements, intercalats o a la part final d'aquest document de programació, permeten reflexionar, fer notacions, organitzar el seguiment del grup d'esportistes, etc.
- Proposta de currículum per les activitats esportives fora de l'horari lectiu de la ciutat de Barcelona.
 - Pauta per l'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat (Consultable en l'Annex 1, p.4).

S'ha de mencionar com a punt important i referent a l'àmbit local estatal, que no s'ha trobat a cap comunitat autònoma, ni a cap exemple municipal, el sistema de subvencions directes a

infants i joves per la pràctica esportiva fora de l'horari escolar¹⁴, que s'utilitza, gràcies a la gestió de l'IBE, a la ciutat de Barcelona.

La finalitat d'aquest sistema és, tal com apareix en la pàgina web de l'IBE en el seu apartat de Serveis Esportius, i dins dels Ajusts a l'Esport Extraescolar:

Afavorir la pràctica de l'activitat esportiva del infants i adolescents integrants d'unitats familiars amb rendes baixes, per tal de garantir que cap menor pugui resultar exclòs de la pràctica esportiva per raons econòmiques. (para.2)

Aquestes subvencions, tal com s'explica al catàleg d'activitats, atorguen un ajut públic a infants i adolescents amb una edat compresa entre els 6 i els 17 anys inclosos (excepte en el cas dels adolescents amb discapacitat intel·lectual que s'amplia fins als 19 anys), que practiquin esport fora de l'horari escolar en Entitats Homologades.

La subvenció s'adreça a les unitats familiars que tinguin uns ingressos iguals o inferiors a 12.000,00 euros anuals per a cada membre de la unitat familiar, tenint en compte que se suma un membre més en els casos següents:

- Quan un membre de la unitat familiar tingui una discapacitat, reconeguda oficialment per la Generalitat de Catalunya, amb un mínim del 33%.
- Quan es tingui reconeguda la condició de família monoparental, oficialment, per la per la Generalitat de Catalunya.

Requisits:

- Només es podrà presentar una sol·licitud per infant o adolescent.
- Les subvencions tenen caràcter voluntari i eventual. No generen cap dret a l'obtenció de subvencions en anys posteriors i no es poden al·legar com a precedent.

¹⁴ *Beques, ajuts i subvencions. IBE. Disponible a: <https://ajuntament.barcelona.cat/esports/ca/beques-ajuts-i-subvencions>*

- El pare, mare o tutor legal dels infants i adolescents destinataris de les subvencions seran els beneficiaris/àries de la mateixa i l'entitat on es preinscrigui l'infant o jove, per mitjà de la persona que ostenti la potestat parental o la seva representació legal serà el receptor de la subvenció.
- Les subvencions són compatibles amb qualsevol altra concedida per altres administracions, ens públics o privats. Tanmateix, l'import de les subvencions i de totes les que puguin ser compatibles, no podrà superar el cost total de l'activitat esportiva.

Com a resum explicatiu del desenvolupament del *Pla Estratègic de l'Esport a la ciutat de Barcelona*, s'exposa la Figura 10. Aquesta permet seguir les passes establertes per el Pla, des dels seus antecedents, fins la informació específica, i rellevant per aquesta tesis, que s'indica a les Entitats Homologades.

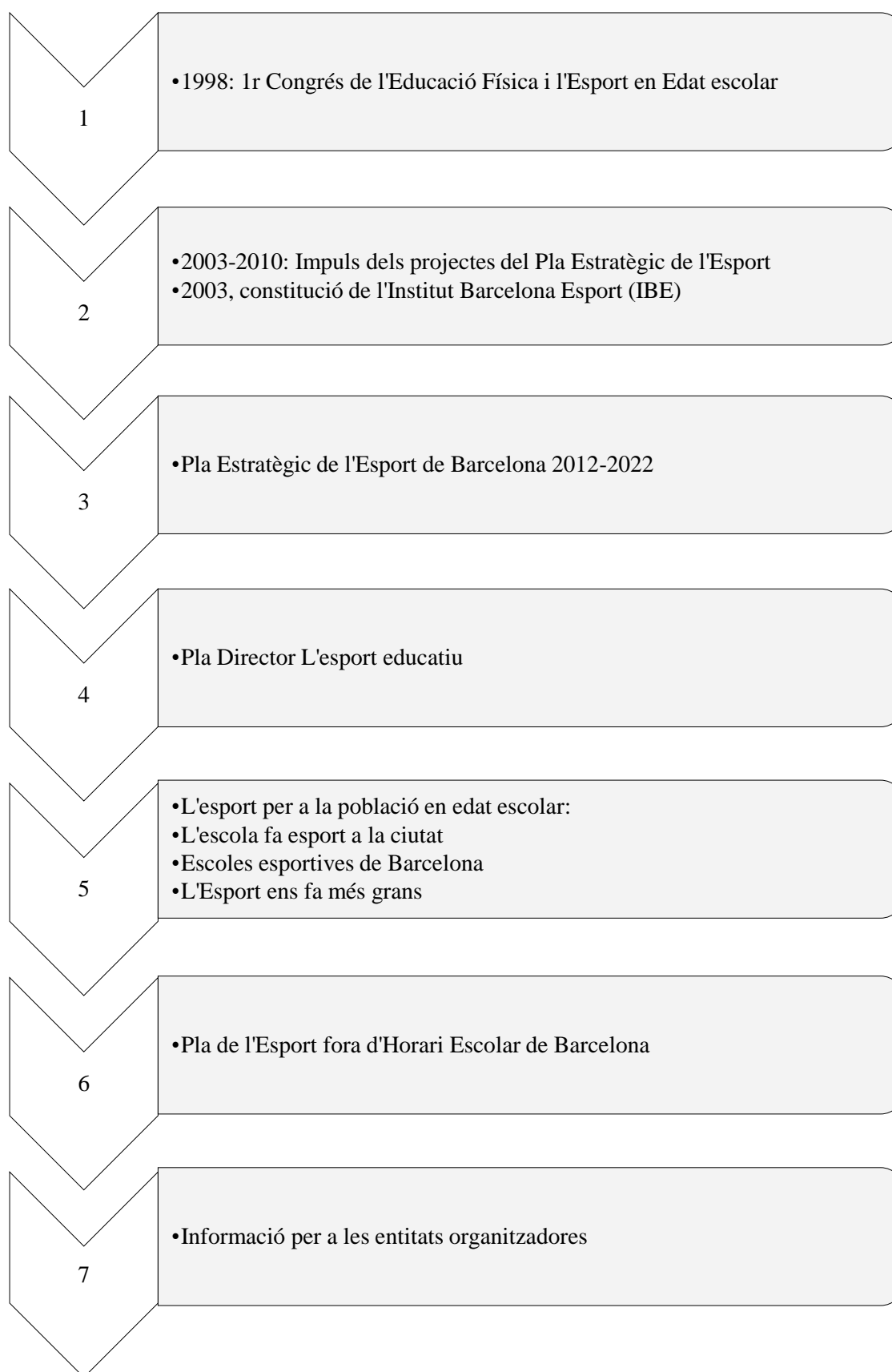

Figura 10. Resum del desenvolupament del Pla Estratègic per les entitats organitzadores a la ciutat de Barcelona

Altres experiències municipals, han de convertir-se en inspiracions aprofitables, han de ser el reflex del que “voldrem o no voldrem” veure. Aquests projectes de caràcter més locals o individuals, aporten la proximitat de les situacions reals, amb els exemples no consensuats.

Serà important tenir accés informatiu, i també com a referents a PEC. Connectar amb experiències que ja han estat posades en marxa i utilitzades, que posen en coneixement la necessitat social – educativa de tenir un Projecte Esportiu de Centre, ja que sembla impossible que les activitats esportives i físiques que és realitzen en esport escolar, no tinguin res a veure, i sempre parlant de currículum, amb les proposades.

Un exemple és “*Luditarde*”¹⁵, programa educatiu extraescolar de la ciutat de La Coruña, on explica que per determinar si un programa educatiu és avaluable, necessita de l’existència d’una programació. Aquest programa revela que la majoria de responsables de l’Esport en Edat Escolar no aplicaven els criteris d’avaluació del programa. L’aplicació del programa intentava determinar si existien diferències entre el funcionament real del programa i el previst en el seu disseny. Les conclusions aporten que les diferències van ser significatives.

L’experiència realitzada per l’Ajuntament de San Sebastián de los Reyes¹⁶, és un cas qualitatiu, on les entitats esportives de la ciutat reben las subvencions a partir de la implantació i control de la qualitat de les programacions. I on es necessari complir amb requisits d’avaluació, com poden ser les memòries finals i els graus de satisfacció.

El PEC, de Carlos Sergio Atsotegi¹⁷, de la Universidad Begoñako Andra Mari de Bilbao, explica, de forma individual, com ha de ser i com s’han de gestionar les activitats físiques i esportives d’Esport en Edat Escolar.

¹⁵ <http://coruna.edu.es/media/images/luditarde>

¹⁶ *Las escuelas deportivas municipales*. Delgado, C. Ayuntamiento San Sebastian de los Reyes (2009)

¹⁷ *Proyecto Deportivo de Centro*. Sergio Atsotegi, C EUM Begoñako Andra Mari (Bilbao).

La preocupació per l'entesa entre els aspectes curriculars/acadèmics i els objectius esportius/educatius, torna a posar-se de manifest i confirma l'adequació de tractar i aprofundir aquests continguts en el marc teòric de la present tesi.

Igual que en l'estudi, aquest PEC, exposa clarament quines són les persones responsables i quins són les executores del mateix. Responsabilitza directament al centre escolar com a gestor, però deixa als educadors o a entitats externes l'execució del projecte, sempre que tinguin els requisits i les titulacions necessàries. Per altra part, s'observa, tant en aquest document com en altres, que hi ha un escàs tractament dels objectius assolits en relació a les propostes inicials.

Altres experiències han estat preocupades més que en els projectes esportius de centres, en programes de salut implementar-los en centres educatius, com el programa Perseo de l'*Estrategia Naos*¹⁸. Aquests, enfocats a l'atenció dels riscos dels hàbits no saludables i la preocupació per l'alimentació en infants i joves.

De totes maneres, i seguint en l'àmbit local, experiències interessants i de transformació social s'han portat a terme per tot l'estat, per una correcta iniciació esportiva, com la de la ciutat de Segòvia. Encara que es quedin en la fase de diagnosi, ens demostren que arreu hi ha un interès constant i una preocupació per l'educació acadèmica, física i esportiva dels nostres joves i infants (siguin aquests alumnes, jugadors, etc.). La necessitat de tenir una programació connectada entre objectius acadèmics, físics i socials, és molt clara. S'ha convertit en una demanda social i els agents implicats, els gestors i executors d'aquest han de ser conscients de la responsabilitat tàcita que se'ls demana. Per tant el seguiment i l'avaluació dels programes es tornen imprescindibles per poder seguir en la millora qualitativa.

I per concloure aquest apartat, recollim i posem en valor també algunes experiències puntuals, en forma de PEC, en centres educatius on l'alumnat ha estat responsable de la gestió

¹⁸ *Estrategia NAOS: Programa Perseo. Estrategia para la nutrición, actividad física y prevención de la obesidad, Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutrición, 2005.*

i organització d'AFE. Experiències com aquestes demostren que, amb una organització preocupada i implicada en un model esportiu de centre, ni l'AF, ni l'esport han de témer per la seva desaparició, i menys encara si aquests programes estan sotmesos a avaluacions que pretenguin millorar qualitativament les existents i assegurar-li entitat pròpia. (Consultables a la bibliografia, apartat Projectes Esportius de Centre consultats, p.461).

3.6. Concepte d'avaluació de programes

En primer lloc, hem de definir els conceptes de programa i avaluació per separat per, arribar a entendre quin és el significat complet del concepte sencer.

En termes generals, tal com afirma Gairín, (1991), un programa és “un conjunt d'actuacions més o menys amplies, però coherents entre si, orientades a una mateixa finalitat clarament diferenciada” (p.44).

En aquest sentit, l'avaluació no ha d'estar ubicada al moment final del programa sinó que ha de ser un procés que acompanyi tot el seu desenvolupament. Per tant, ha de ser continuada i gradual al llarg de la vida del programa perquè això permet corregir-ne els errors que es puguin anar detectant. Permet ser conscients que s'estan posant a treballar les eines per assolir els objectius proposats i introduir a temps, si és el cas, mecanismes correctors.

També és el resultat de les relacions entre els diferents elements que componen un sistema, en recursos humans, recursos materials i usuaris (Nuviala, 2004: 68). En l'àmbit educatiu, un programa comportaria una sèrie d'accions intencionals destinades a aconseguir que els subjectes s'apropiïn d'alguns coneixements relatius a un sector de la realitat (en el nostre cas, l'AFE), i fent que tots els actors que intervenen portin a terme una avaluació participativa (que inclogui tant els equips responsables del projecte, com la població involucrada directament i indirectament).

Castejón (1996) recull que “un programa es pot definir com un procés racional, prefixat per endavant, en el qual se succeeixen les operacions més o menys detallades fins a un final previst” (p.18).

Els programes són el resultat del treball dut a terme per un equip planificador (sigui d'una entitat pública o privada) i que es realitzen amb la finalitat de l'aconseguir els objectius definits per l'organització, trobant-se a mig camí entre els objectius generals de la planificació i els objectius específics de les diferents activitats que conformen el programa.

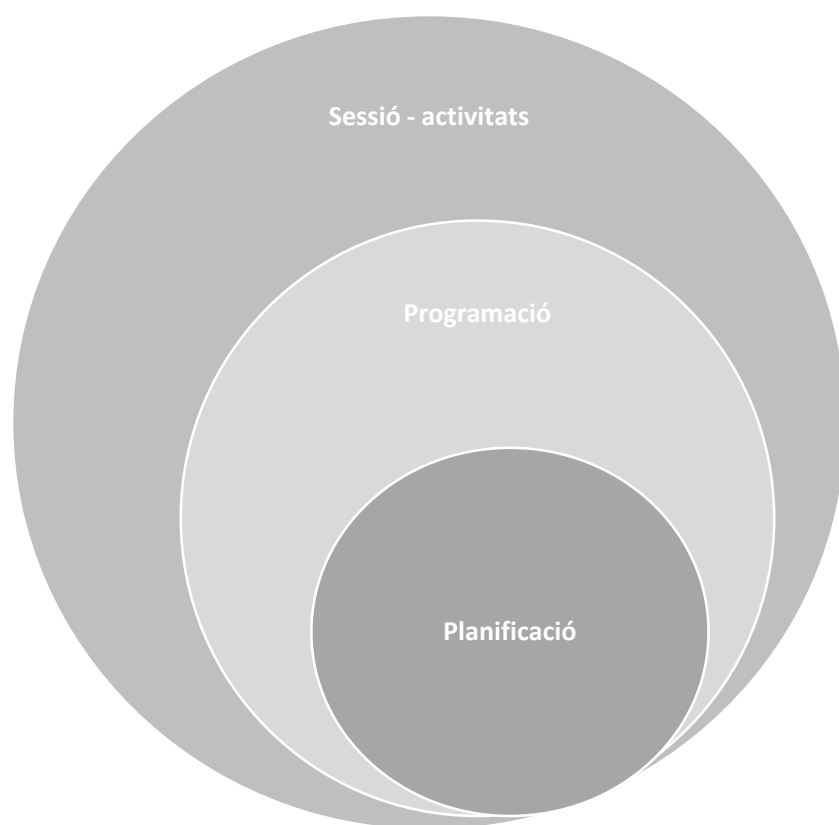

Figura 11. La ubicació dels programes dins del procés planificador a partir de Nuviola (2004:68)

A l'hora de planificar un programa d'AF, convé tenir en compte les següents accions (Nuviala, 2004):

- a) Intentar integrar a totes les persones i entitats relacionades amb el món de l'activitat física: col·legis, clubs, associacions, administracions, etc.
- b) Coordinar l'oferta d'activitats amb objectius similars presentada per altres entitats públiques i/o privades.
- c) Cobrir tot el ventall de possibles practicants que formen el nostre sistema esportiu, en nostre: cas, nens i joves.
- d) Aprofitar els recursos propis al màxim.

Partir de les diverses definicions sobre el terme avaluació podrien ser un avanç de com diferents autors van a entendre i desenvolupar el procés de la mateixa..

Tyler (1977) apuntava que l'avaluació suposa una constatació que realment s'han aconseguit els objectius educatius proposats. Una definició encaixa perfectament a la temàtica de l'estudi és la defensada per Stufflebeam i Shinkfield (1987), on expliquen que “l'actuació cap al perfeccionament de programes, i a la millora de les preses de decisió” (p.175).

Per el Joint Com in ittee on Standards for Educational Evaluation (1980, citat en Stufflebeam y Shinkfield (1987):

L'avaluació és l'enjudiciament sistemàtic de la vàlua o el mèrit d'un objecte... Un estudi sistemàtic planificat, dirigit i realitzat amb la finalitat d'ajudar a un grup de clients a jutjar i/o perfeccionar el valor i/o el mèrit d'algun objecte. (pp.19-67),

És important destacar que realitzar una avaluació, qualsevol que sigui l'àmbit, porta implícita una capacitat crítica, d'anàlisi i d'integració de tota la informació recollida i aportada pels diferents agents implicats. Es tracta de comprendre per què hi ha uns resultats determinats,

què és el que es necessita millorar i com es pot actuar des dels agents directes: Entitats Homologades, PRP i PTE.

Però és difícil estandarditzar la forma de jutjar el mèrit d'un programa concret, de manera que segons Fernández-Ballesteros (1987):

L'avaluació pot realitzar-se en funció de si el programa és pertinent, és a dir, potencialment útil en la resolució del problema implicat o si ha estat suficientment dissenyat o si és eficaç en el sentit d'haver aconseguit els objectius proposats o eficient, segons anàlisi cost-benefici. (p.193)

Sigui quin sigui l'objecte a avaluar, el desitjable és fer-ho amb una finalitat que serveixi per construir, per permetre que les decisions suposin beneficis a totes les parts implicades en el programa (Simons, 1999). Per tant, l'avaluació no té una fi en si mateixa, no és útil per a si, serveix per a alguna cosa i per a algú (Castejón-Oliva, 2007: 37).

Una vegada vists els conceptes d'avaluació i programa per separat, s'ha de tractar la relació que existeix entre ells.

“Que l'avaluació i la programació són dos processos interrelacionats i entrelaçats és un fet reconegut” (Alvira, 1991:5). Hores d'ara, s'accepta d'una manera generalitzada que avaluació i planificació caminin paral·lelament enfront de la concepció anterior que contemplava l'avaluació com un exercici a realitzar després que existís una programació prèvia.

Encara és d'absoluta vigència l'esquema que mostra la Figura 12, es pot apreciar que l'avaluació pot realitzar-se sobre la conceptualització i el disseny de la intervenció, així també, sobre la seva instrumentalització o els seus resultats i impacte (Alvira, 1991):

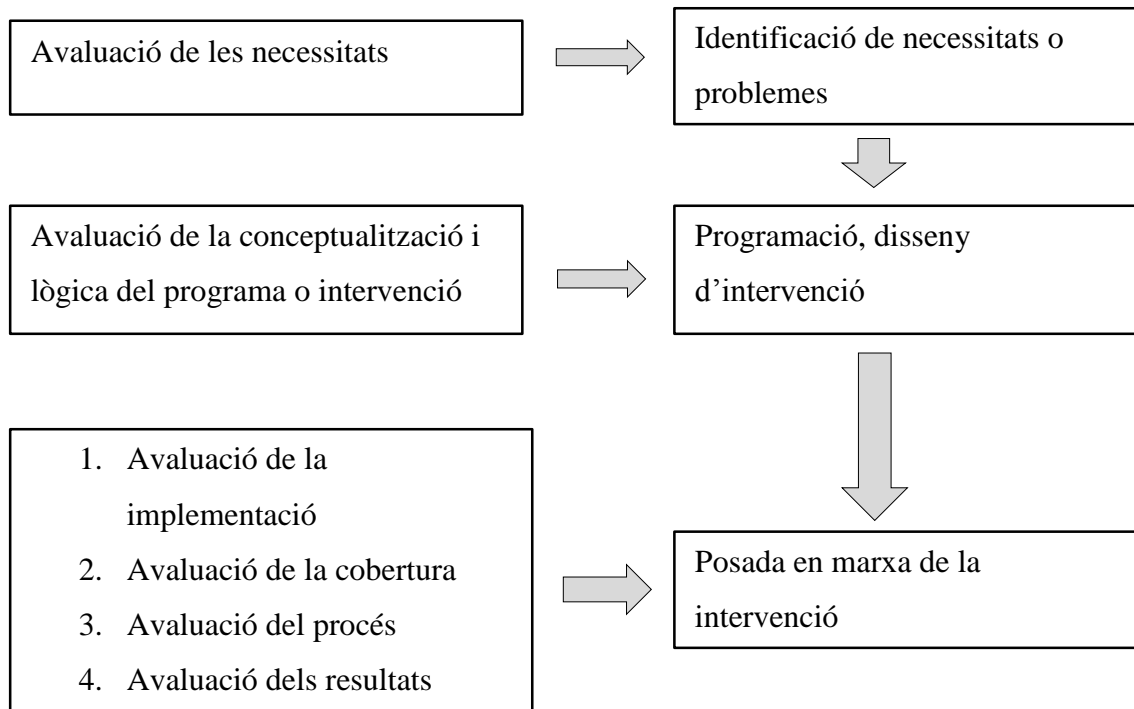

Figura 12. Esquema de les formes d'avaluació. A partir de la relació entre planificació i avaluació (Alvira, 1991:6)

Una de les definicions que més s'ajusta a aquesta temàtica és la de Pérez-Juste (1995) que considera l'avaluació de programes com:

Procés sistemàtic, dissenyat intencional i tècnicament, de recollida d'informació rigorosa-valuosa, vàlida i fiable-, orientada a valorar la qualitat dels assoliments d'un programa, com a base per a la presa de decisions de millora tant del programa, com del personal implicat i, de manera indirecta, del cos social en què es troba. (p.143).

Castejón-Oliva (2007), autor que aborda l'aplicació de l'avaluació de programes a l'àmbit de l'AF i de l'EF, aporta una definició que inclou el concepte de l'objecte i la seva funció:

L'avaluació de programes és una implicació ètica amb la qual dissenyem una sèrie de procediments que s'utilitzen en un procés amb el qual aconseguir informació que ens ajudarà a analitzar, elaborar i prendre decisions basades en un conjunt de criteris

ideològics, crítics, amb característiques objectives i subjectives que ens permeten ajudar a totes les persones que es troben en el procés d'ensenyament-aprenentatge a ser millors persones per a diferents intervencions sense que calgui esperar al moment final, doncs la revisió constant fa que el procés pugui ser reconduït. (p.28)

Aquesta forma d'entendre l'avaluació de programes s'ajusta al nostre procedir en proporcionar informació sense haver d'esperar al moment final, ja que una revisió constant fa que el procés pugui ser reconduït, millorat o redissenyat. Un programa, segons es va duent a terme, és flexible, va canviant, va evolucionant i adquirint matisos. Tot això serà susceptible d'avaluar-se d'acord a la conveniència o no segons els objectius plantejats, les premisses que ho fonamenten i el marc ideològic que impregna el seu disseny.

Per tant, tal com afirma Fernández-Ballesteros (1995),

L'avaluació de programes es duu a terme mitjançant un procés de presa de decisions a través de la qual es planifica, s'examina, es recullen dades i s'informa sobre el valor o mèrit de l'objecte d'avaluació. (p.75).

Amb la finalitat d'aconseguir unes determinades metes, se seleccionen una sèrie d'accions, programes o projectes. Durant i després de la seva implantació en un determinat context, es realitza la seva avaluació. L'anàlisi de resultats ha permetre tornar a prendre decisions, recolzar la continuació del programa, la seva modificació o supressió. En aquest cicle, l'avaluació de resultats permet la comprovació de l'eficàcia i eficiència del programa dissenyat.

L'avaluació del programa s'ha d'entendre com una forma de verificar que el procés d'ensenyament-aprenentatge, en el nostre cas en l'àmbit de l'AFE en horari no lectiu, ofereix el servei pel qual s'ha implementat, de manera que existeixi una coherència respecte al que es pretén.

Un programa tindrà més possibilitats d'entendre's quan no només es dissenya i es posa en pràctica, tenint en compte a les persones que ho reben, sinó quan l'avaluació queda com un aspecte més dins del procés i s'implica al conjunt de persones que formen part del mateix en ella.

Es parteix de la necessitat de solucionar un “problema” que, en el nostre cas, és conèixer el funcionament de la implantació dels PEC a les Entitats Homologades. Per a això, es recopila informació de diferents fonts, amb diferents opinions i, a partir d'aquí, es dona una informació, ja que aquesta és la intenció de l'avaluació. Gràcies a aquesta avaluació que comporta una interpretació de tota la informació recopilada, es comprova si la qüestió plantejada ha quedat resolta.

3.6.1. La finalitat de l'avaluació de programes

El model més clar d'avaluació de programes és el que descriu el CSD en el seu *“Proyecto marco Nacional de actividad física y deporte en edad escolar”* (González i Lleixà, 2010), específicament en les orientacions que proporciona en els apartats avaluatius.

Aquest projecte planteja dues grans finalitats:

- a) Aconseguir un increment de la pràctica de AFE en tota la població en edat escolar.
- b) Vetllar per a que aquesta pràctica estigui d'acord amb uns criteris que assegurin la seva orientació formativa, de salut i benestar i de cohesió social.

Per garantir que aquestes finalitats es compleixin cal realitzar un seguiment del procés i aplicar els correctors que siguin necessaris perquè no hi hagi bretxes entre les grans intencions i la realitat de la pràctica quotidiana.

La informació que es reculli dels diferents moments de disseny, desenvolupament i aplicació del marc de referència i la valoració d'aquesta informació ajudaran a adoptar decisions per millorar el conjunt d'intervencions en l'entorn de l'AF i l'Esport en Edat Escolar.

De la mateixa forma que quan ens hem referit a l'avaluació en general, l'avaluació d'un programa es fa amb una intenció. La finalitat primordial de l'avaluació de programes és guiar i reorientar el desenvolupament dels programes. En avaluació de programes no s'ha d'intentar fer una classificació, sinó intentar una millora qualitativa. És a dir, no hi ha un sol individu, sinó que hi ha un conjunt de persones que estan afectades per l'avaluació (Castejón-Oliva, 2007: 30). L'avaluació ha de dirigir-se cap al judici de qualitat, el mèrit i el valor d'un programa que té certa informació garantida (Greene, 1997).

Hi ha tres diferents tipus de models d'avaluació de programes, que seguidament s'expliquen:

- a) En els models del paradigma quantitatiu es proposa el tractament rigorós de l'objectivitat de les dades i l'evolució d'un disseny, que porta a uns resultats que tracten de comprovar el conjunt d'objectius que té el programa. És el nucli central d'aquest model, el que valora la productivitat del mateix i la seva repercussió social. S'estableix una sistematització estricta en el seguiment del procés avaluador i un disseny que desemboca en resultats numèrics i estadístics. La representativitat de la mostra sol ser imprescindible, a més d'existir un control que justifiqui i permeti la fiabilitat i validesa suficients per poder generalitzar els resultats. Tot està prefixat i existeix poc marge de flexibilitat, la qual cosa dificulta poder incloure canvis durant el seu desenvolupament (Castejón-Oliva, 2007; Castillo i Gento, 1995).
- b) Els models de la perspectiva qualitativa es caracteritzen per una implicació dels avaluadors amb el programa. És possible que en aquesta perspectiva la rigor objectiu no sigui tan important perquè la subjectivitat pot ser valorada molt positivament, a causa de la necessitat d'interpretació de les dades. Per evitar el biaix de subjectivitat poden utilitzar-se alguns recursos com:
 - recollir informació a través de diferents fonts.

- confirmar les conclusions aconseguides, a través de les opinions dels implicats al programa.

És més important el procés que el producte; es permet major flexibilitat, doncs es busca un enteniment de la complexitat del programa des d'una perspectiva oberta i canviant.

- c) Els models de procedència mixta pretenen integrar i posar junts les troballes dels anteriors, de manera que poden trobar-se plantejaments quantitius i qualitius, encara que en moments diferents. La majoria dels autors, especialment els més moderns, assenyalen aquest paradigma com la millor opció per a l'anàlisi de programes (Cook i Reihardt, 1986; Maxwell, 1985; Rossman i Wilson, 1985; et al.). Si parlem de les tècniques per a l'obtenció d'informació, en avaluació de programes.

3.6.2. L'avaluació de projectes en AFE

El projectes d'AFE s'han incrementat notablement a mida que passen els anys. Agrupen una gran diversitat de grups d'edat i plantegen objectius diferents abordant diverses qüestions psicosocials que requereixen un pla d'intervenció, per exemple: escoles d'iniciació esportiva, gimnàstica de manteniment, rehabilitació, etc. (Hernández-Mendo i Anguera, 2001).

Encara que cada vegada és més freqüent que s'ofereixin programes d'AFE afavorits per les administracions locals, autonòmiques, etc., la veritat és que, a causa de diversos factors econòmics i legislatius, les administracions deleguen la seva engegada i la gestió d'aquests serveis, propiciant l'aparició de programes amb la necessària metodologia avaluativa (Alvira, 1991; Anguera, 1991, 1995; Chacón, Anguera i López, 2000).

Per això, encara que aquests programes també neixen amb una intenció d'intervenció social, en general, manquen de planificació i d'avaluació (Hernández-Mendo, 1999b). És indubtable que qualsevol programa que s'implementi ha de ser sotmès a avaluació, amb la finalitat de

conèixer en quina mesura és eficaç. És a dir, en quina mesura es compleixen la totalitat dels objectius plantejats (Hernández-Mendo i Anguera, 2001: 264). Eficàcia i eficiència han de complementar-se posat que així s'aconseguirà que l'eficàcia requereixi el menor ús possible de recursos: temporals, humans, instrumentals, econòmics, etc.

L'avaluació de programes és una disciplina relativament recent, que es troba en ple procés d'expansió. Ho demostra el fet del seu veloç creixement i l'interès generat en l'última etapa (Anguera i Hernández-Mendo, 2005). La seva aplicació als programes d'AF és igualment recent però també en expansió, impulsada per:

- la inqüestionable relació entre pràctica esportiva i salut i/o estils de vida;
- la labor de prevenció, en tots els nivells, que els programes d'activitat físic-esportiva suposen quan porten aparellada la necessària planificació d'objectius, tasques i avaluació
- abastar o poder abastar tot l'espectre d'edat: nens, adolescents, adults i gent gran i abordar de forma adequada els problemes d'identitat, salut i relació plantejades en aquestes franges d'edat (Morales, Hernández-Mendo, Blanco, 2005:311).

3.6.3. Avaluar un programa d'AFE

En els models sorgits sota el paradigma quantitativu s'enfoca l'atenció en la consecució d'uns objectius formulats de forma clara perquè permetin el contrast després de la posada en pràctica del PEC. La informació que interessa és terminal, sobre els resultats del programa. Quan es planteja la necessitat d'avaluar un programa relacionat amb l'AF, la fórmula més utilitzada d'obtenir informació és recollir dades quantitatives relatives als resultats, ja que en donen constància d'una manera més precisa.

Les dades permeten emprar més fàcilment els mitjans estadístics per a, posteriorment, poder analitzar i valorar els resultats i oferir una opinió sobre els programes avaluats.

La filosofia dels PEC d'esport escolar no està fonamentada en el rendiment, requereix un tipus d'avaluació d'acord als seus plantejaments. S'acostaria més a l'avaluació d'un programa d'EF en la qual els objectius d'aquesta avaluació es troben més units als processos educatius que als resultats. En aquest sentit, la idea de l'avaluació, on es contrasten objectius i resultats, és que serveixi per avaluar encerts o fallades dels PEC i fer les modificacions necessàries. Per això, encara que no quedin expressats explícitament tots els agents en els objectius, l'important és que tots ells participin en l'avaluació. Per aquest motiu en el treball hem implicat responsables del projecte i persones tècniques.

La utilització de diferents fonts per obtenir informació sobre el funcionament del PEC fa que es pugui oferir una síntesi de diferents opcions per obtenir diferents tipus d'informació, tant quantitativa com a qualitativa, que mútuament completarien la indagació i afavoririen la interpretació de les dades. Caldrà tenir en compte en aquesta interpretació la possible subjectivitat que pot venir, bé perquè els agents implicats estan molt imbuïts i compromesos, o per tot el contrari, que tinguin unes expectatives diferents i això afecti a les seves observacions.

Sembla que el més encertat és intentar una solució integrada d'ambdues perspectives, en la qual es pugui extreure el positiu de cadascun d'ells. La inclusió de tècniques i instruments propis d'aquestes opcions ja es fa en altres àmbits educatius i han proporcionat suficient eficàcia, a més de comprovar que cadascun ajuda a l'altre a millorar en el disseny, l'obtenció i l'anàlisi de les dades (Madey, 1982). És a dir, un sol model no sembla que hagi de donar solució a totes les preguntes que sobre avaluació dels PEC puguin aparèixe

CAPÍTOL IV: METODOLOGIA

4. Metodologia

4.1. Disseny de la investigació

El plantejament del disseny de la recerca ha de ser “un procés sistemàtic de recollida i anàlisi lògica d'informació (dades) amb una fi concreta” (McMillan i Schumacher, 2005, p.11).

El present estudi es fonamenta en conèixer en detall si les Entitats Homologades responsables de l'Esport en Edat Escolar a la ciutat de Barcelona utilitzen els PEC com l'eina diària de treball en el desenvolupament de les seves programacions esportives, i si respecte a aquestes, contenen elements avaluatius per realitzar la retroalimentació.

En aquest sentit, el que es pretén no és provocar canvis en relació a l'objecte d'estudi, sinó agrupar una sèrie de dades significatives i rellevants i a través d'aquestes, arribar a conclusions. Per aportar dades objectives a la problemàtica plantejada, Cea (1997) en el seu llibre *Metodologia Cuantitativa. Estrategias y técnicas de investigación social*, expressa que la metodologia més propera a aquest tipus de recull de dades és el paradigma positivista. Dins el paradigma positivista es troben l'orientació de la investigació, la formulació de la pregunta, la seva verificació i predicció, la valoració de l'estudi i la utilització de mètodes quantitativs i tècniques estadístiques pel processament de la informació. És voluntat d'aquest paradigma, eliminar el paper de la subjectivitat de l'investigador i els elements de caràcter ideològic.

Aquestes raons són per les quals, en aquesta investigació, s'utilitza el processament estadístic, que porta a obtenir una anàlisi objectiva i rigorosa de les dades, valorant d'aquesta manera la possibilitat de generalitzar els resultats a altres poblacions similars.

4.2. Dimensions, variables i indicadors de l'estudi

És necessari cercar el punt de trobada que connectarà el model teòric amb aquest estudi, i que permetrà corroborar la seva validesa. Estableixen Quivy i Campenhoudt (1997), que aquesta fase estructural del disseny ha de constituir el punt d'articulació entre la problemàtica escollida d'una banda, i el treball centrat en una anàlisi, que ha de ser limitat i precís, d'una altra. L'objectiu d'aquesta fase és la construcció de l'objecte de la recerca, que consisteix a definir les dimensions, variables i indicadors emprats per a l'anàlisi empírica. Tal com indiquen Quivy i Campenhoudt (1997) aquest serà "el nexa entre la problemàtica, el treball de camp i la posterior anàlisi de dades" (p.107). Es tracta de transformar dimensions abstractes, no mesurables, en variables més senzilles, que a la vegada estiguin conformades per indicadors, que en aquest cas sí siguin avaluables mitjançant preguntes i ítems (consultables a l'Annex 3). La seva funció bàsica és precisar al màxim el significat que li atorguem a l'estudi.

Quant aquesta relació que s'estableix entre dimensions, variables, indicadors i preguntes, és rellevant entendre que el principal objectiu de les recerques quantitatives és mesurar de la forma més exacta la realitat. El mesurament és l'aplicació d'un instrument (en aquest cas seran els qüestionaris i els llistats de control) per quantificar observacions de la realitat. En ciències socials¹⁹, s'ha de tenir en compte que el que mesurem no són individus o grups socials, etc. (unitats d'anàlisi), sinó determinades característiques sociològicament rellevants en aquests (e.g, actituds, comportaments, conductes, opinions).

Aquest procés de mesurament es realitza bàsicament a partir de l'operacionalització, on passem d'un concepte teòric, que manegem en el plantejament de la recerca i que generalment és molt difícil de mesurar-lo en la realitat directament, fins a un concepte empíric, transformat

¹⁹ Departamento de Sociología II. Universidad de Alicante. Obra colocada bajo licencia Creative Commons Attribution Non-commercial 3.0 License. Disponible en:

<https://sites.google.com/site/tecninvestigacionsocial/temas-y-contenidos/tema-3-las-tecnicas-distributivas-la-investigacion-cuantitativa-y-la-encuesta/operacionalizacion-dimensiones-indicadores-y-variables>

per l'investigador per a poder-lo mesurar en la realitat social. D'acord a això, per a poder plantejar un mesurament quantitatiu, hem de passar per una sèrie de processos d'operacionalització. Aquest model, ajudarà a preparar els instruments de recollida de dades i permetrà l'elecció del mètode adequat per analitzar les dades.

En relació a la fonamentació en l'elecció de les dimensions, variables, indicadors i preguntes, aquesta ha estat sustentada per criteris normatius establerts per l'IBE en les seves “Bases reguladores de l'homologació d'entitats organitzadores d'esport fora de l'horari escolar” (BOPB. 01/06/16. Ajuntament de Barcelona. IBE). Aquestes entitats han d'aportar la documentació acreditativa del compliment dels requisits mínims de qualitat demanats. Tant és així, que tal i com es presenta a la Taula 18, la redacció de les variables d'aquesta tesi estaran relacionades directament amb els requisits tècnics; demanats per l'IBE (BOPB. 28/04/16. Ajuntament de Barcelona. IBE):

- Titulació de la direcció pedagògica de les activitats, amb la titulació mínima requerida per la Llei d'Exercici de Professions de l'Esport (DOGC núm. 6875, de 20 de maig de 2015).
- PEC on es reflecteixin les característiques principals de l'entitat i el seu ideari.
- Exemple de programació anual per cada tipus d'activitat.
- Relació i comunicació amb les famílies dels/de les esportistes.
- Coordinació i seguiment de l'equip tècnic de l'entitat.
- Memòria.

Com s'observa a la Taula 18, les dimensions serviran per delimitar l'objecte teòric de la investigació i establir el procés de recollida de dades i l'anàlisi de les mateixes. S'expliquen en detall les dimensions, les variables i els indicadors, en els punts 4.2.1., 4.2.2. i 4.2.3 respectivament.

Taula 18

Quadre de Dimensions, Variables i Indicadors.

Dimensions	Variables	Indicadors
Bloc Dades Descriptives	Dades de les EEHH	Titularitat dels representants EEHH: <ul style="list-style-type: none"> - Tipus d'EEHH - Localització - Rebuda de subvencions
	Formació PRP i PTE	Titulació i experiència: Tipus de formació dels representants del PEC
Bloc PEC	Atenció Esport en Edat Escolar	Utilització PEC: <ul style="list-style-type: none"> - Autoria PEC - Rellevància a l'EH - Implementació PEC
Bloc Programacions Esportives	Temps de preparació de criteris per a la programació, redacció, disseny i revisió de les programacions	Preparació dels criteris de programació anual d'AF i esport a desenvolupar en l'EH: Temps de dedicació específica
	Temps de preparació de criteris per a la programació, redacció, disseny i revisió de les programacions	Redacció i disseny de les programacions de la temporada: Temps de dedicació específica
	Temps de revisió de les programacions de la temporada	Revisió de les programacions de la temporada: Temps de dedicació específica
	Formació professorat/tècnics sobre la implementació dels PEC	Formació oferta per l'EH
Bloc Avaluació	Formació sobre els sistemes d'avaluació dels PEC	<ul style="list-style-type: none"> - Criteris d'avaluació anual d'AF i Esport desenvolupats a les EEHH - Control dels temps avaluatius
	Periodització del control del desenvolupament del PEC	
	Avaluació PEC	Consulta dels resultats de les avaluacions a les programacions: <ul style="list-style-type: none"> - Recull de dades d'avaluació - Utilització de les dades
	Forma d'avaluació de l'alumnat	Tipus d'avaluació
	Avaluació de l'alumnat	Informe esportistes/famílies
	Avaluació dels sistemes d'avaluació del PEC	<ul style="list-style-type: none"> - Autoavaluació a partir de la revisió de dades - Retroalimentació a partir de la comparació de dades

Nota. Per un millor disseny de la Taula s'ha considerat convenient la utilització de la següent abreviatura: EH (Entitat Homologada).

4.2.1. Definició dimensions

“Per operacionalitzar els conceptes, no directament observables que s'utilitzen, és fa necessari l'ús d'altres conceptes com les dimensions” (Zapata, 2005).

Les dimensions permeten l'apropament a l'objecte de l'estudi que es porta a terme, alhora que permeten mesurar-lo i donar-li valor. La raó és facilitar la recerca de les característiques observables, a partir del recull de dades, que s'utilitzen posteriorment, per explicar la realitat de la qual s'ocupa aquesta tesi doctoral.

Per treballar acuradament en la manera en que s'implementen els PEC en l'àrea d'Esport en Edat Escolar, s'ha optat per fer-ho a partir de quatre dimensions:

- a) Dimensió Bloc Dades socio-demogràfiques: Permetrà establir la informació dels paràmetres, referents a la tinència dels requisits obligatoris, per l'obtenció del reconeixement com a Entitat Homologada que es deriven de les indicacions de l'administració a través de l'IBE.
- b) Dimensió Bloc PEC: Permetrà conèixer el tipus de formació dels subjectes responsables del PEC, la importància que té com a guia per l'Entitats Homologades i la implantació que es fa d'ell.
- c) Dimensió Bloc Programacions Esportives: Permetrà conèixer la significança i el desenvolupament de les programacions esportives establertes en els PEC de les Entitats Homologades.
- d) Dimensió Bloc Avaluació: Permetrà esbrinar les accions de responsabilitat avaluadora i de retroalimentació de les Entitats Homologades, respecte a la consecució d'objectius de desenvolupament educatiu/esportiu.

4.2.2. Definició variables

Com a definició de variable, Hernández, Fernández i Baptista (2010) assenyalen que és “una propietat que pot variar i la variació de la qual és susceptible de mesurar-se o observar-se” (p.143), de manera que s’entén com qualsevol característica que presenta un fenomen que varia, i que pot ser mesurat o avaluat.

En aquest punt, es passa a definir cada una de les variables anteriorment exposades a la Taula 18. La majoria d’aquestes han estat fonamentades en el punt 3 de requisits tècnics obligatoris del Procediment d’homologació de les Bases d’Homologació (p.5), disposats pel IBE en les seves resolucions anuals, redactades en el BOPB (BOPB de 6 de juny de 2014).

Per exemple, quant als requisits tècnics, es demana “*disposar d’una direcció pedagògica (coordinadors/es o càrrecs equivalents responsables de la revisió tècnica i pedagògica de les activitats) amb la titulació mínima requerida per la llei de professions de l’esport*”, (BOPB de 6 de juny de 2014, en l’apartat tercer del Procediment d’Homologació), s’estableix una variable que doni resposta a aquest requisit, en aquest cas, i dins de la variable del Bloc Dades Descriptives, a l’apartat de “*Formació dels representants*”.

La resta són variables plantejades a partir de les necessitats de la investigació i sotmeses a revisió per un grup d’experts (consultable a l’apartat 4.3.2.3. p.303), com poden ser les variables del grup C, en el “*Bloc Programacions Esportives*”. A continuació, es presenta el nom de cada variable i l’objectiu que perseguia cadascuna d’elles:

a) Variables del Bloc Dades:

1. Dades descriptives de les Entitats Homologades: Recopilar les dades bàsiques perquè puguin ser identificades i validades com a Entitats Homologades per l’IBE.
2. Formació dels representants: Identificar els perfils acadèmics dels responsables d’implantar els PEC en les Entitats Homologades.

b) Variables del Bloc PEC

1. Atenció a l'Esport en Edat Escolar: Conèixer el protocol d'implantació dels PEC.

c) Variables del Bloc Programacions Esportives:

1. Temps de preparació de criteris per a la programació, redacció, disseny i revisió de les programacions: Conèixer el nivell de preocupació i ocupació que suscita l'actualització anual dels PEC.
2. Temps de revisió de les programacions de la temporada: Conèixer la càrrega temporal que es destina a la retroalimentació dels PEC utilitzat durant l'any.
3. Formació de les PTE sobre la implementació dels PEC: Conèixer el perfil acadèmic de les PTE, encarregades de desenvolupar les eines que proporcionen els PEC en les Entitats Homologades, sobre el terreny i en el dia a dia.

a) Variables del Bloc Avaluació:

1. Formació de les PTE sobre els sistemes d'avaluació dels PEC: Esbrinar per una banda, quina és la dedicació personal, i d'altra banda, conèixer la formació que reben les PTE, sobre els processos avaluadors redactats als PEC.
2. Periodització del control del desenvolupament del PEC: Saber quina és la quantitat de controls que es realitzen.
3. Avaluació PEC: Conèixer les propostes concretes del procés avaluador dels PEC a les Entitats Homologades.
4. Forma d'avaluació dels esportistes: Identificar quines són les formes i instruments avaluadors utilitzats.

5. Avaluació dels esportistes: Esbrinar quina és la informació concreta d'avaluació que es genera per l'alumnat i les famílies.
6. Avaluació dels sistemes d'avaluació del PEC: Saber quins són els mètodes d'anàlisi utilitzats per les PRP, a partir de les dades d'avaluació rebudes des de les PTE.

4.2.3. Definició indicadors

Els indicadors són fets empíricament comprovables dels quals es pot presumir que remeten a l'existència d'un fet no directament observable. Són l'expressió empírica d'una variable, de la seva traducció en indicadors i rep el nom d'operacionalització. (Heinemann, 2003, p.70)

L'objectiu dels indicadors en el cas que ens ocupa és vetllar pel nivell de qualitat que pretenen aconseguir les Entitats Homologades, fent que en la implantació dels seus PEC es puguin desplegar totes les eines creades per a la consecució de la fi per la qual van ser imaginades.

Igual que proposen Lleixà et al (2015); en el seu article "*Indicadors de qualitat per els centres escolars promotors d'activitat física i esportiva*", aquesta part de l'estudi té com a objectiu identificar una sèrie d'indicadors adequats per a l'avaluació dels PEC i de les programacions esportives de les Entitats Homologades en relació amb l'AFE, a partir d'una bateria d'aspectes que, segons l'opinió d'experts en AFE escolar, determinen la qualitat dels PEC.

Per entendre l'estructura de la present investigació, s'ha de mencionar la singularitat en la utilització de variables amb un sol indicador i variables amb diferents indicadors. És a causa de la consideració de la utilització de preguntes en tots els indicadors, com a eina de millora per la mesura en els instruments, i d'aquesta manera indagar de forma més específica en la

correspondència entre els conceptes i l'apartat més empíric. Aquestes preguntes són consultables en l'Annex 3.

L'avaluació dels indicadors fa que es detectin els aspectes quantitatius i qualitius que són susceptibles de millora en l'àmbit operatiu. Permeten obtenir com a horitzó, una millora general en l'educació (Mille, 2015).

Per a l'entesa de les preguntes que es formularan a partir de la redacció dels indicadors (Annex 3), es creu convenient explicar els mateixos:

a) Indicadors del Bloc Dades:

Referents a les dades descriptives de les Entitats Homologades i tenint en compte la Titularitat dels Representants de les mateixes:

- Tipus d'Entitats Homologades.
- Localització.
- Rebuda de subvencions.

b) Indicadors del Bloc PEC:

És indispensable conèixer la titulació i/o experiència de les persones implicades en els PEC en les Entitats Homologades:

- Tipus de formació de les PRP i de les PTE.

L'estudi d'investigació s'enfoca de forma constant en la utilització del PEC, per part de les Entitats Homologades i per tant, es fa imprescindible conèixer:

- Autoria PEC.
- Rellevància del PEC a l'Entitat Homologada: Importància del document en l'Entitat Homologada i l'ús que d'ell es fa.
- Protocol d'implementació del PEC: De quina manera les Entitats Homologades realitzen la implantació dels PEC a partir de les PRP i PTE

c) Indicadors del Bloc Programacions Esportives:

En primer lloc, s'estableixen 3 indicadors relacionats amb l'ocupació temporal que ha tingut cada element en el desenvolupament de les programacions esportives. Tant en la preparació dels criteris de programació, com en la seva redacció i disseny, i finalment, en la revisió a la que estan sotmesos (consultar Taula 18, p.260):

- Temps de dedicació envers les programacions esportives de les activitats, ja siguin per la preparació, la redacció i el disseny, i la revisió.

En segon lloc, es fa referència a la publicació de l'oferta formativa de cada Entitat Homologada cap a les PTE. La proposta de formació dimensiona la preocupació qualitativa de les entitats, envers a la capacitació tècnica que es vol mantenir o millorar, sobre les persones responsables de la implementació dels PEC.

- Formació professorat/PTE sobre la implementació dels PEC.

d) Indicadors del Bloc Avaluació:

Sobre la formació, la periodització i la consulta utilitzada, en referència als criteris d'avaluació per part de les Entitats Homologades, s'han tingut en compte:

- Criteris d'avaluació anual.
- Control dels temps entre avaluacions.
- Recull de dades d'avaluació.
- Utilització de les dades.

Finalment, es vol conèixer quins són els resultats de les avaluacions obtingudes a partir de les formes utilitzades per realitzar les avaluacions. D'aquesta manera, saber si les famílies reben l'informe de desenvolupament d'objectius dels esportistes, alhora que esbrinar si les Entitats Homologades realitzen la revisió de les dades avaluades i si les comparen amb dades pròpies d'altres anys o amb les d'altres entitats:

- Tipus d'avaluació.
- Informe esportistes/famílies.
- Revisió de les dades.
- Comparació de les dades.

4.3. Mètode d'estudi

El mètode que s'utilitza pel desenvolupament de la investigació, està enfocat a “fer efectiva la recerca de les dades i la seva anàlisi” (Argimon i Jiménez, 2013; p.3).

El desenvolupament d'aquest estudi podria considerar-se una avaluació de programes, concretament en l'avaluació de programes d'AFE, que les Entitats Homologades fan a partir de la informació organitzada pels seus PRP i que són provinents de les dades recollides pels PTE al seu càrrec, amb la fonamentació dels requisits recomanats per l'Ajuntament de Barcelona des de l'IBE.

Donar resposta a la pregunta inicial, es converteix de forma automàtica en una presa de decisió sobre l'elecció del mètode a utilitzar dins el marc dels existents. La problemàtica a resoldre i la naturalesa de l'estudi, requereixen un apropament directe a la realitat de les Entitats Homologades. Per aquest motiu i, considerant els avantatges i desavantatges dels diversos mètodes d'anàlisi i recollida de dades, com els fonamentats en Fernández, L. (2006) i Sabariego, M i Vilà, R. (2017), s'ha optat per la utilització d'una metodologia quantitativa de tall descriptiu, a partir d'enquestes amb preguntes tancades en format de qüestionaris d'escala Likert per PRP i PTE i en el cas de l'avaluació dels PEC, el mètode ha estat l'anàlisi documental focalitzat en format de Llistes de Control de registre tancat, elaborats per l'estudi en concret.

Aquests instruments han estat fonamentats a partir de documents generats durant la posada en pràctica del programa de homologació d'entitats dedicades a l'Esport en Edat Escolar, des

de l'IBE, així també com des de la documentació pròpia de les mateixes Entitats Homologades, i incloent el punt de vista de la supervisió d'experts en la matèria.

Per poder fer el disseny d'estudi s'han tingut en compte els factors i els biaixos que els poden afectar, com poden ser comprensió en els redactats dels qüestionaris i la mida de la mostra. Una vegada decidides les línies del mateix, es passa a definir el perquè s'està davant d'un estudi quantitatiu, descriptiu, social, transversal i ecològic.

És un estudi quantitatiu de tall descriptiu, que té com base el positivisme i que posa l'èmfasis en la cerca d'objectivitat i relacions causals. Utilitza com a estratègia de recollida d'informació, l'estructuració i sistematicitat, i com percepció de la realitat social, una interpretació estadística de tipus sociològic (Canales, 2006). És destacable la coexistència de dos tipus d'instruments: per l'anàlisi de les PRP i PTE, es va optar per una observació externa, on l'investigador no forma part del fenomen que observa, i en canvi, per l'avaluació dels PEC, es va optar per una observació participant, on l'observador sí forma part de l'observació, tot i que no hi ha intervenció per part d'aquest i es limita a mesurar les variables que definiran l'estudi.

És un estudi social, perquè concerneix la societat, en concret a la població vinculada a Esport en Edat Escolar de forma directa, però de forma indirecta a la població en general, afectant tant en el marc educatiu dels esportistes, com amb les vinculacions socials que aquests tenen (famílies, amistats,...).

És transversal, ja que es vol descriure una població en un moment donat, encara que les fases vagin superposant-se al llarg del temps, i els continguts, s'interrelacionin entre sí de diferents maneres.

És necessari esmentar que es tracta d'un estudi descriptiu, ja que les dades recopilades són utilitzades amb una finalitat purament descriptiva, no enfocades a una presumpta relació causa-efecte. En aquest sentit, l'objectiu dels estudis descriptius, tal com proposen Veiga i Zimmerman (2008), és descriure una característica en una població determinada. Per tant, són

útils quan es coneix poc sobre el que es vol estudiar i normalment serveixen com a inici de posteriors recerques analítiques.

És un estudi ecològic, a causa que la unitat d'anàlisi no són els individus sinó una agregació d'aquests, que per aquesta investigació, és el tractament de les dades per part de les Entitats Homologades. Normalment, i també és el cas de l'estudi que es realitza, aquest es basa en àrees geogràfiques de la ciutat de Barcelona.

4.3.1. Univers de població i mostra

Per assolir els objectius que es proposen, l'obtenció de dades es realitza a partir dels resultats que es puguin obtenir dels diferents agents implicats en la responsabilitat de l'Esport en Edat Escolar en les Entitats Homologades.

L'univers de població amb el que treballar és molt concret, ja que amb dades del BOPB, del 12 de setembre de 2016, a partir de la resolució de presidència de l'organisme autònom local IBE, el nombre d'Entitats Esportives Homologades a la ciutat de Barcelona era de 265.

Per tant, la mostra que s'haurà de treballar serà heterogènia, a causa dels diferents tipus de representants d'aquesta àrea.

Per descriure l'escenari en el qual s'ha portat a terme la investigació, s'ha estat especialment curós amb les característiques dels subjectes participants al llarg de l'estudi.

L'elecció de la mostra, ha estat determinada seguint la guia clàssica dels passos proposats per Pulido (1971) i Heinemann (2003):

La decisió passa per les següents etapes:

- Es va determinar l'univers de les Entitats Homologades pel qual havien de ser vàlids els resultats de l'estudi.

- Comprovada l'impossibilitat de realitzar una recopilació total, es va optar per establir un marc mostral d'Entitats Homologades.
- Es va determinar que el tipus i la mida de la mostra per la seva construcció estaria compresa pels elements i subjectes que condicionen la implementació de les programacions esportives, com són: el propi PEC, les PRP i les PTE.
- Es va determinar que per la grandària de la mostra s'implicaria a 30 Entitats Homologades, amb els seus corresponents PRP, PTE i PEC.
- Es van establir els instruments necessaris pel treball amb la mostra.
- Es va organitzar i realitzar el treball de camp (i.e., contacte amb les Entitats Homologades, recollida de dades i codificació de les mateixes).
- I posteriorment, es va passar al tractament resultats.

A continuació es passa a detallar com s'ha treballat cadascuna d'aquestes fases en la present investigació.

El mostreig és indispensable per l'investigador, ja que es fa impossible enquestar a tots els membres d'un univers de població, a causa de problemes normals de temps, recursos i esforç. Al seleccionar una mostra, el que es fa és estudiar una part o un subconjunt de la població per que aquesta sigui prou representativa, i després pugui generalitzar-se amb seguretat. L'extensió de la mostra depèn de la precisió amb què desitgem dur a terme l'estudi, però per regla general s'ha d'utilitzar una mostra tan gran com sigui possible d'acord als recursos que tinguem disponibles. "Com més gran és la mostra, major representativitat de població" (Metodología de la Investigación, 2010).

En el mostreig estratificat es realitza una selecció de probabilitat o una selecció objectiva en diverses etapes (polietápica). Primer es pren una selecció de subgrups de l'univers (aleatòriament o segons criteri) i seguidament, d'aquests subgrups es realitza una selecció aleatòria o una recopilació total. Aquest mostreig estratificat s'ha fet per conglomerats,

establint subgrups presos de l'univers de població segons determinats criteris (consultables a l'apartat 4.3.1.2., p.279). Així, s'ha estructurat la població per categories d'Entitats Homologades, per després establir, de forma concreta, la connexió amb els responsables d'Esport en Edat Escolar de les mateixes.

És necessari entendre els conceptes de població i de mostra per aconseguir comprendre millor el seu significat en el marc de la recerca. Amb aquest propòsit, la Figura 13, aporta un gràfic que, a partir de la guia *Metodologia de la investigació* (Hernández, Fernández, i Baptista., 2010), ajuda a entendre la configuració de la mostra, que en la investigació es porta a terme. El seguiment d'aquesta configuració ha servit per estructurar de manera correcta el procediment per l'establiment de la mostra d'Entitats Homologades i en el posterior tractament de les unitats d'anàlisi (PRP, PTE i PEC) que s'han implicat en la investigació. En els apartats següents es detalla les fases s'explica detalladament els processos de definició de la mostra, els criteris de selecció de la mostra i perfil sociodemogràfic dels participants.

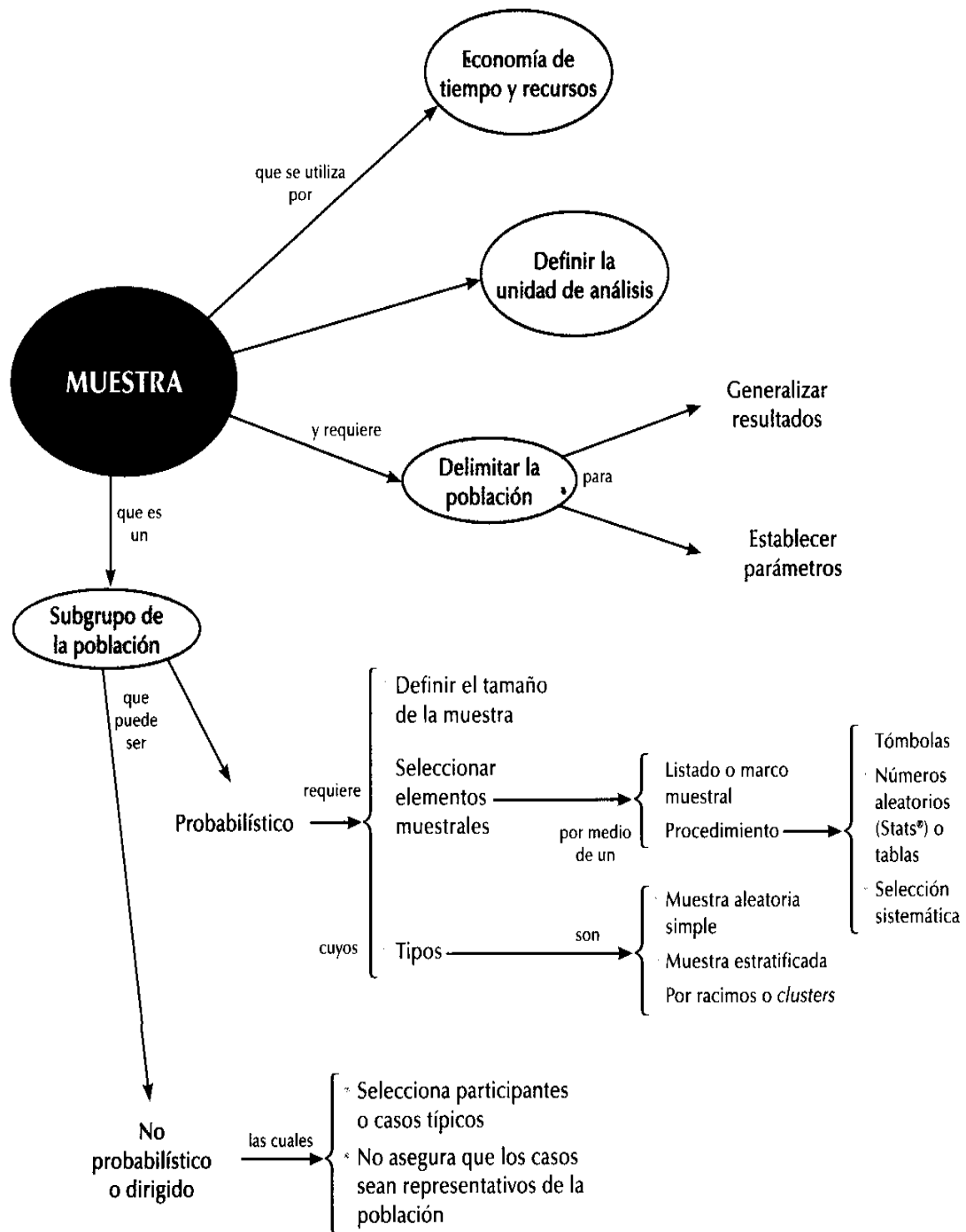

Figura 13: Exemple de configuració de la mostra. Metodología de la investigación. Hernández, R., Fernández, C., Baptista, P. (p.271)

4.3.1.1. Procediment d'establiment de la mostra

A l'hora de dur a terme aquesta recerca es fa imprescindible tenir en compte algunes de les característiques que es considerem essencials per seleccionar la població sota estudi.

Tal com s'ha comentat anteriorment, després de l'estudi de població i la presa de decisions sobre els interessos i possibilitats de la investigació, treballar amb tècniques de mostreig de tipus probabilístic, ha estat l'elecció pressa (Bryman, 2004). Es parla de mostra probabilística de tipus polietàpic, sempre que es compleixin dues condicions:

- Tots els elements de la població amb la que es treballa, tenen una probabilitat major de zero de ser seleccionats en la mostra.
- Cal conèixer de forma precisa aquesta probabilitat per a cada element, la qual cosa es coneix com a probabilitat d'inclusió.

La definició anterior ens porta a concloure que només es fa mostreig probabilístic si es disposa d'un marc mostral. És a dir, si es coneix el cens de les Entitats Homologades. En aquest cas, es pren com a referència aquelles Entitats Homologades que formen part del llistat emès en el BOBP de dilluns, 12 de setembre de 2016, a partir de la Resolució de Presidència de l'organisme autònom local IBE. La definició de la població ha estat limitada, establint una estructura a partir dels districtes de la ciutat, que són 10. I d'aquesta manera, que tots ells tinguin representació significativa en l'estudi. Això ha estat possible a partir de la Guia d'Entitats Homologades que edita l'Ajuntament de Barcelona (consultable a la pàgina web), on situa cadascuna d'aquestes en el seu districte.

La mostra a la qual es té accés és molt detallada i específica, ja que es tracta d'una mostra transversal de la ciutat de Barcelona, a partir de l'organisme autònom local de l'IBE, a causa dels requisits d'homologació de les entitats.

Tenint en compte que el present estudi persegueix la representació dins del marc local, en cadascun dels districtes de la ciutat s'estableix la mateixa fórmula d'elecció. S'han consultat les

Entitats Homologades per l'IBE. Per això, l'estudi es fonamentarà en un total de 30 Entitats Homologades implicades en les responsabilitats sobre l'Esport en Edat Escolar en el marc de la ciutat de Barcelona.

En la Figura 14, s'indica la localització dels districtes de la ciutat de Barcelona i a la Taula 19 es mostren, d'una forma més específica, les dades dels districtes de Barcelona. D'aquesta manera, es pot dimensionar la mesura de l'estudi que es porta a terme.

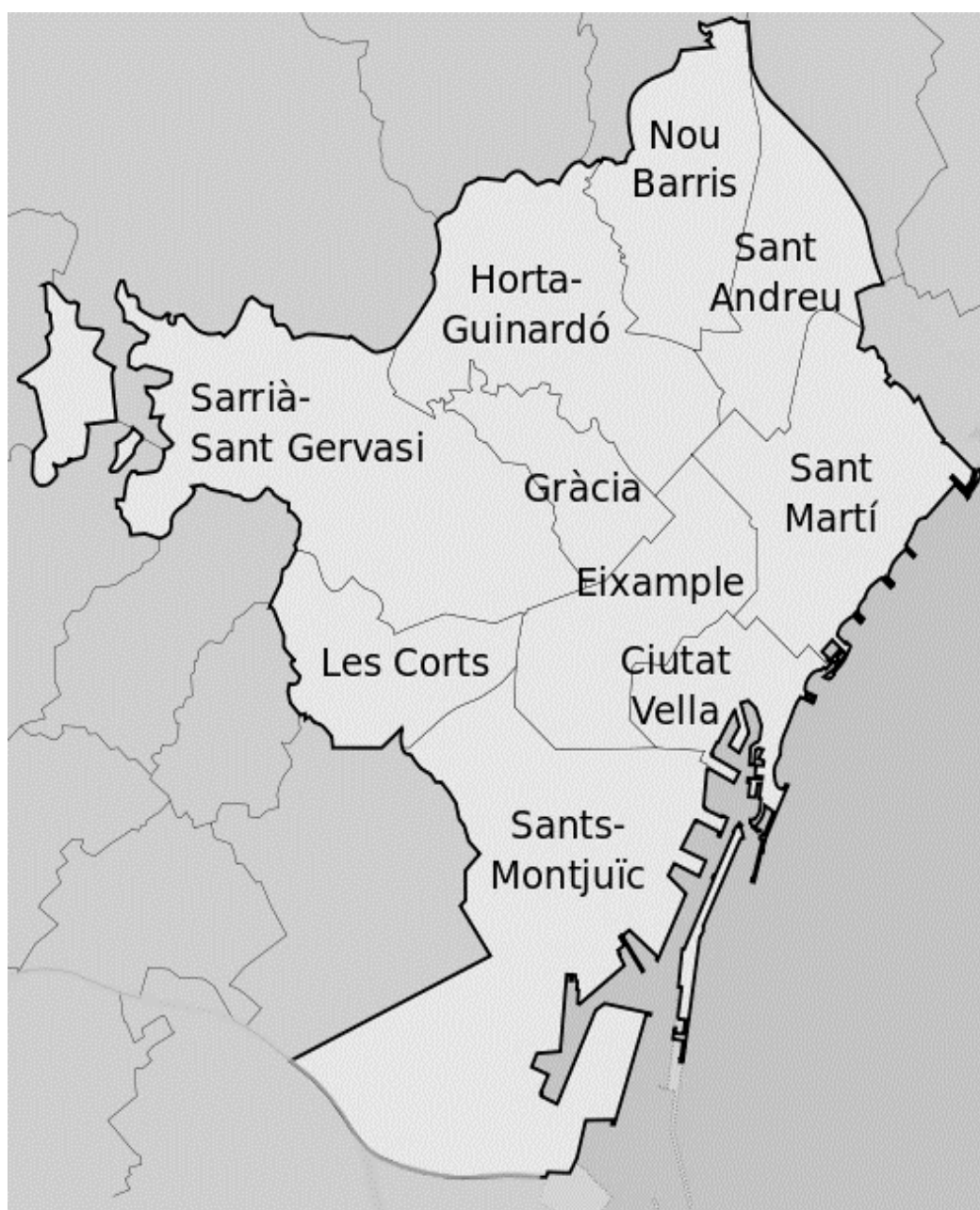

Figura 14. Mapa dels districtes de la ciutat de Barcelona. (es.wikipedia.org/districtes i barris de Barcelona)

Taula 19

Districtes i barris de Barcelona amb la seva denominació numèrica i nominal.

	Districte	Superfície km²	Població (2012)	Densitat hab./km²	Barris (nº)
1	Ciutat Vella	4,49	109.847	25.150	El Raval (1), El Gòtic (2), La Barceloneta (3) y Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera (4)
2	Eixample	7,46	269.185	36.000	El Fort Pienc (5), Sagrada Família (6), Dreta de l'Eixample (7), Antiga Esquerra de l'Eixample (8), Nova Esquerra de l'Eixample (9) y Sant Antoni (10)
3	Sants-Montjuïc	21,35	184.543	8.040	El Poble Sec (11), La Marina del Prat Vermell (12), La Marina de Port (13), La Font de la Guatlla (14), Hostafrancs (15), La Bordeta (16), Sants-Badal (17), Sants (18), Zona Franca (*) y Montjuïc (*)
4	Les Corts	6,08	83.268	13.840	Les Corts (19), La Maternitat i Sant Ramon (20) y Pedralbes (21)
5	Sarrià-Sant Gervasi	20,09	145.489	7.240	Vallvidrera, Tibidabo i les Planes (22), Sarrià (23), Les Tres Torres (24), Sant Gervasi-Bonanova (25), Sant Gervasi-Galvany (26) y El Putxet i Farró (27)
6	Gràcia	4,19	123.957	29.620	Vallcarca i els Penitents (28), El Coll (29), La Salut (30), Vila de Gràcia (31) y Camp d'en Grassot i Gràcia Nova (32)
7	Horta-Guinardó	11,96	171.961	14.390	Baix Guinardó (33), Can Baró (34), El Guinardó (35), La Font d'en Fargues (36), El Carmel (37), La Teixonera (38), Sant Genís dels Agudells (39), Montbau (40), Vall d'Hebrón (41), La Clota (42) y Horta (43)
8	Nou Barris	8,04	169.961	21.140	Vilapicina i La Torre Llobeta (44), Porta (45), Turó de la Peira (46), Can Peguera (47), La Guineueta (48), Canyelles (49), Les Roquetes (50), Verdum (51), La Prosperitat (52), La Trinitat Nova (53), Torre Baró (54), Ciutat Meridiana (55) y Vallbona (56)
9	Sant Andreu	6,56	147.538	22.470	La Trinitat Vella (57), Baró de Viver (58), El Bon Pastor (59), San Andrés (60), La Sagrera (61), Congrés i els Indians (62) y Navas (63)
10	Sant Martí	10,80	231.885	22.030	El Camp de l'Arpa del Clot (63), El Clot (65), El Parc i la Llacuna del Poblenou (66), La Vila Olímpica del Poblenou (67), El Poblenou (68), Diagonal Mar i Front Marítim del Poblenou (69), El Besòs i el Maresme (70), Provençals del Poblenou (71), Sant Martí de Provençals (72) y La Verneda i la Pau (73)

Font: https://ca.wikipedia.org/wiki/Districtes_i_barris_de_Barcelona

Els passos seguits per poder portar a terme la confecció de la mostra han estat els següents:

- a) Establir els districtes
- b) Establir els tipus d'Entitats Homologades de cada districte: Comptabilitzar el nombre d'activitats ofertes per cada Entitat Homologada i classificar-les en tipologies (els criteris per poder confeccionar la mostra, estan explicats en el punt 4.3.1.2.):
 - Entitat Homologada monoesportiva: 1 sola activitat esportiva
 - Entitat Homologada mitjana: entre 2 i 5 activitats esportives
 - Entitat Homologada gran: 6 o més activitats esportives.
- c) Escollir, de forma estratificada - aleatòria, tres Entitats Homologades (i.e., una de cada tipologia) per districte, per establir la connexió. Per realitzar la selecció, es va utilitzar un programa d'elecció a l'atzar on line (explicat al punt 4.3.1.3.), i d'aquesta manera, establir finalment les Entitats Homologades a connectar.

A la Taula 20, queden definides les Entitats Homologades amb les que es va treballar, a partir de l'elecció feta a l'atzar, especificant el districte al que pertanyen i el nombre d'activitats que ofereix cada una d'elles. Com es pot observar, s'han anonimitzat per tal de respectar la confidencialitat de les dades.

Taula 20

Entitats Homologades (EEHH) escollides per entrevistar.

DISTRICTE	MONOESPORTIVES	MITJANA (3-5 ESPORTS)	GRAN (+ 6 ESPORTS)
Ciutat Vella	Nom de l'EH: A1 Activitats: Natació.	Nom de l'EH: A2 Activitats: activitats de lluita, bàsquet, dansa, contemporània.	Nom de l'EH: A3 Activitats: activitat amb suport musical, activitats aquàtiques, ball, bàsquet, capoeira, futbol sala, iniciació esportiva, kung-fu, natació, running, taekwondo, voleibol, zumba.
Eixample	Nom de l'EH: B1 Activitats: Bàsquet	Nom de l'EH: B2 Activitats: activ. aquàtiques. Bàsquet. iniciació esportiva, natació, voleibol.	Nom de l'EH: B3 Activitats: activitat amb suport musical, activitats aquàtiques, activitats d'expressió, aeròbic, bàsquet, escacs, funky – hip-hop, futbol sala, gimnàstica rítmica, hip hop, iniciació esportiva, ioga, judo, karate, motricitat, multiesports, natació, patinatge, patinatge artístic, voleibol.
Sants-Montjuic	Nom de l'EH: C1 Activitats: Rugbi	Nom de l'EH: C2 Activitats: activitats de lluita, bàsquet, futbol sala, hip-hop, voleibol.	Nom de l'EH: C3 Activitats: Acrobàcia, activ. gimnàstica, gimnàstica artística, inic. esportiva, motricitat, rugbi.
Les Corts	Nom de l'EH: D1 Activitats: Waterpolo.	Nom de l'EH: D2 Activitats: Ball esportiu, bàsquet, futbol sala, iniciació esportiva, voleibol.	Nom de l'EH: D3 Activitats: Bàsquet, futbol sala, gimnàstica estètica, gimnàstica rítmica, iniciació esportiva.
Sarrià Sant Gervasi	Nom de l'EH: E1 Activitats: Esgrima	Nom de l'EH: E2 Activitats: Bàsquet, futbol sala, iniciació esportiva, judo, patinatge	Nom de l'EH: E3 Activitats: activitats aquàtiques, bàsquet, dansa, jazz, funky – hip-hop, futbol sala, judo, motricitat, multiesports, tenis, triatló, voleibol.

DISTRICTE	MONOESPORT	MITJANA (3-5 ESPORTS)	GRAN
Gràcia	Nom de l'EH: F1 Activitats: Activitats aquàtiques	Nom de l'EH: F2 Activitats: capoeira, dansa, hip-hop, joc motriu i sensorial, taekwondo.	Nom de l'EH: F3 Activitats: aquàtiques, bàsquet, dansa, jazz, iniciació esportiva, judo, motricitat, natació, taekwondo.
Horta Guinardó	Nom de l'EH: G1 Activitats: Tennis	Nom de l'EH: G2 Activitats: ball esportiu, bàsquet, futbol sala, patinatge	Nom de l'EH: G3 Activitats: activitats d'expressió, bàsquet, handbol, hip-hop, iniciació esportiva, judo, patinatge.
Nou Barris	Nom de l'EH: H1 Activitats: Atletisme	Nom de l'EH: H2 Activitats: Escacs, futbol, hoquei, tennis.	Nom de l'EH: H3 Activitats: activitat amb suport musical, activitats de lluita, activitats de patinatge, activitats d'expressió, atletisme, circ, dansa, dansa contemporània, escacs, futbol sala, hip-hop, corfbol, multiesports, raquetes tennis, taula.
Sant Andreu	Nom de l'EH: I1 Activitats: Futbol sala	Nom de l'EH: I2 Activitats: Bàsquet, futbol sala, hoquei patins, patinatge, artístic.	Nom de l'EH: I3 Activitats: activitats aquàtiques, bàsquet, dansa, futbol, futbol sala, gimnàstica rítmica, iniciació esportiva, judo, motricitat, patinatge, patinatge en línia.
Sant Martí	Nom de l'EH: J1 Activitats: Bàsquet	Nom de l'EH: J2 Activitats: Bàsquet, bàsquet adaptat, iniciació esportiva motricitat, multiesports	Nom de l'EH: J3 Activitats: activitats aquàtiques, activitats de patinatge, activitats de relaxació, bàsquet, dansa clàssica, dansa jazz, escacs, futbol, hip-hop, hoquei línia, iniciació esportiva, taekwondo.

Nota. Per un millor disseny de la Taula, s'utilitza pel nominatiu "Entitat Homologada", l'abreviatura "EH".

Les 30 Entitats Homologades són les unitats d'anàlisi que s'han delimitat, i sobre les quals es generalitzen els resultats per a la resta de l'univers d'Entitats Homologades. Dins d'aquestes, s'enfoca la investigació de forma més detallada en els PEC i ens les persones responsables de la seva implementació, les PRP i les PTE. Per tant, en la fase inicial, es procedeix a la definició de les característiques de la població a estudiar:

- Entitats Homologades: Tràmit que han de fer les organitzacions i entitats de l'àmbit del lleure, l'esport o l'educació que organitzen activitats esportives fora de l'horari escolar per a infants i joves d'entre 3 i 25 anys, que vulguin demanar l'homologació per al reconeixement qualitatiu de les seves entitats per desenvolupar aquestes activitats esportives i per a la participació en la gestió dels ajuts destinats a la pràctica de l'esport.
- PRP (Persona Responsable PEC): Persona/es seleccionada/es per l'Entitats Homologades, que vetlla per la implantació del PEC. Planifica, projecta, programa i avalua les accions que formen part del procés.

En definició de la Llei 3/2008, de 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport (DOGC núm. 5123, de 23 d'abril de 2008), a Catalunya:

La professió de director o directora esportiu permet exercir el conjunt d'activitats professionals relacionades amb la promoció, la direcció, la gestió, la programació, la planificació, la coordinació, el control i la supervisió, i funcions anàlogues, en centres, serveis i establiments esportius, tant de titularitat pública com privada, aplicant els coneixements i les tècniques propis de les ciències de l'esport.

A partir de les definicions d'animador/a i entrenador/a en la Llei de l'exercici de les professions de l'esport a Catalunya (DOGC núm. 6875, de 20 de maig de 2015), s'estableix que:

- PTE (Persona Tècnica en Esport): És la persona amb titulació oficial, que està encarregada de fer funcions d'instrucció esportiva, programació, formació, animació, condicionament físic, millora de la condició física, control i altres funcions anàlogues respecte a les persones que aprenen i practiquen en el marc de l'Esport en Edat Escolar.

4.3.1.2. Criteris per l'elecció de la mostra:

Per determinar l'elecció de la mostra representativa per l'estudi, es necessita un procediment que ajudi a decidir quins elements de la població/Entitats Homologades s'inclouran a la mateixa.

Com es pot observar només s'han tingut en compte criteris d'inclusió no valorant criteris d'exclusió.

Criteris d'inclusió:

1. Entitats Homologades dels deu districtes de la ciutat de Barcelona, amb el reconeixement qualitatiu de l'IBE, i que són reconegudes en el BOPB de 28 d'abril de 2016. Només es treballa amb entitats que tinguin activitats esportives establertes en els seus serveis, ja que aportaran dades significatives més rellevants alhora del buidatge.
2. De cada un dels 10 districtes, es selecciona a l'atzar una Entitat Homologada de cadascuna de les tipologies: una Entitat Homologada monoesportiva, una mitjana i una gran. El criteri que recolza aquesta classificació no és altre que el de donar cabuda a tot

tipus d'Entitats Homologades; és a dir, des d'entitats que es dediquen a un sol esport, fins a les que són empreses de serveis i ofereixen un nombre d'activitats important.

3. De cada Entitat Homologada s'enquesta a una PRP i a una PTE que compti amb dos anys d'experiència laboral en l'Entitat Homologada amb la qual treballa.

4.3.1.3. Programa utilitzat per l'elecció de les Entitats Homologades

L'eina utilitzada per l'elecció de la mostra a l'atzar ha estat Random Name Selector²⁰. És una eina senzilla, la funció de la qual és triar aleatòriament un nom d'una llista que s'hagi definit prèviament. En el nostre cas, el llistat d'Entitats Homologades estava diferenciat en 3 categories d'Entitats Homologades: monoesportives, mitjanes i grans.

Per usar aquesta eina s'ha editat una llista, introduint una Entitat Homologada per línia. La llista es pot guardar, obtenint una URL curta, o fins i tot, es pot incloure en un altre lloc web per al seu ús directe. Quan es prem, mitjançant el botó "Go", aquesta eina tria una Entitat Homologada a l'atzar.

4.3.1.4. Perfil sociodemogràfic de les PRP i PTE

Dins les Entitats Homologades, com ja s'ha explicat anteriorment, destaquen les PRP i les PTE, en referència a la implementació i desenvolupament dels PEC. En aquest apartat s'ha establert el perfil sociodemogràfic d'aquestes dues figures a partir de les respostes obtingudes i referents al número, l'edat, el gènere i la seva formació.

- a) En relació a les PRP:

Han participat un total de 26 PRP, amb una mitjana d'edat de 41,44 anys ($DT = 9,19$), de las quals el 38,46% (10) eren dones i un 61,54% (16) eren homes.

²⁰ Random Name Selector. Disponible a: <https://www.miniwebtool.com/random-name-picker/>

A la Taula 21, es mostra el perfil sociodemogràfic, que fa referència als apartats acadèmics i d'experiència laboral en l'àmbit de l'Esport en Edat Escolar.

Taula 21

Formació de les PRP de les Entitats Homologades:

Formació	Vàlids		Valors perduts
	No n (%)	Sí n (%)	
CAFE	5 (16,7)	21 (70,0)	4 (13,3)
Estudis Superiors (NO CAFE)	9 (30,0)	17 (56,7)	4 (13,3)
FP Superior (AFE)	22 (73,3)	4 (13,3)	4 (13,3)
FP Mig (AFE)	23 (76,7)	3 (10,0)	4 (13,3)
Cursos	19 (63,3)	7 (23,3)	4 (13,3)
Experiència laboral	16 (53,3)	10 (33,3)	4 (13,3)
Relació laboral AF	19 (63,3)	7 (23,3)	4 (13,3)

Nota. Es presenta la freqüència i el percentatge per cadascuna de les preguntes.

De la mostra de PRP participants, es destaquen els 4 valors perduts del total de 30. Aquests han estat causats per la impossibilitat de poder enquestar a les PRP, per diversos motius (e.g., declinar la invitació a participar, no contestació o problemes de temps per contestar el qüestionari).

Descripció de les dades:

- El 70% dels responsables del desenvolupament dels PEC de les Entitats Homologades tenen estudis superiors relacionats amb l'AF.
- La totalitat de les PRP enquestades tenen estudis relacionats amb l'AF.
- Complementàriament, més del 50% tenen estudis superiors no relacionats amb l'AF.
- Només el 13,3% tenen estudis en GS d'Animació AFE.

- Més del 50% té experiència o relació amb l'AF fora del seu rol com a PRP.

Tal com exigeix la Llei 3/2008, de 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport (DOGC núm. 5123, de 23 d'abril de 2008) en el seu article 2, tots els responsables de la implementació dels PEC en les Entitats Homologades han de tenir els estudis en regla per exercir el seu càrrec.

b) En relació a les PTE:

En l'estudi, han participat un total de 25 PTE, amb una mitjana d'edat de 30,48 anys ($DT = 5,81$) de las quals el 32% (8) eren dones i un 68% (17) eren homes.

Tanmateix, tal i com s'indicava en els criteris de selecció de la mostra, aquestes PTE havien de complir el requisit d'haver treballat al menys dos anys a l'Entitat Homologada que s'analitzava. El resultat que s'ha obtingut, en referència a aquest criteri, ha estat de 7,04 anys ($DT = 3,54$) de mitjana treballats per a la mateixa entitat en el moment de realitzar l'estudi.

A la Taula 22, es mostra el perfil sociodemogràfic, que fa referència als apartats acadèmics, en l'àmbit de l'Esport en Edat Escolar, que tenen les PTE.

Taula 22

Formació de les PTE (2 anys mínim a l'EH) de les Entitats Homologades.

Formació	Vàlids		Valors perduts
	No n (%)	Sí n (%)	
Estudis Superiors (NO CAFE)	15 (50,0)	10 (33,3)	5 (16,7)
CAFE	14 (46,7)	11 (36,7)	5 (16,7)
FP Superior (AFE)	19 (63,3)	6 (20,0)	5 (16,7)
FP Mig (AFE)	25 (83,3)	0 (0,0)	5 (16,7)
Cursos	19 (63,3)	6 (20,0)	5 (16,7)

Nota. Es presenta la freqüència i el percentatge per cadascuna de les preguntes.

De la mostra de PTE participants, es destaquen els 5 valors perduts del total de 30. Aquests han estat causats per la impossibilitat de poder enquestar a les PTE, per diversos motius (e.g., declinar la invitació a participar, no contestació o problemes de temps per contestar el qüestionari).

Descripció de les dades:

- Quasi el 70% de les PTE encarregats del desenvolupament dels PEC de les Entitats Homologades tenen estudis superiors.
- La totalitat de les PTE enquestades tenen estudis relacionats amb l'AF.
- Cap dels PTE enquestats ha cursat FP Mig (AFE).

Respecte a la formació de les PTE, les Entitats Homologades estan totalment alineades amb la Llei 3/2008, de 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport, Art 4 (DOGC núm. 5123, de 23 d'abril de 2008), ja que tots els responsables de la implementació dels PEC en les Entitats Homologades tenen els estudis en regla per poder exercir el seu càrrec.

Una vegada descrites les dades sociodemogràfiques, s'interpreta que tant de les PRP, com de les PTE, que són els principals agents encarregats de l'Esport en Edat Escolar en les Entitats Homologades de la ciutat de Barcelona. Tant sigui en l'acció de responsabilitzar-se de la implantació dels PEC i programacions esportives, com de portar a terme el desenvolupament i l'execució de les accions requerides.

L'alt percentatge en formació que tenen en estudis superiors, CAFE, cicles formatius i cursos específics d'AFE, hauria d'aportar la solvència necessària per realitzar de forma eficaç aspectes de coordinació, programació, implantació de programes esportius i avaluació en les Entitats Homologades on treballen.

4.3.2. Instruments i procediment

L'objectiu d'aquest apartat és explicar l'estructura del conjunt d'accions encaminades a obtenir de forma directa dades de les fonts d'informació, en aquest cas, tant de les persones, com dels PEC, en el lloc i temps en què es realitza la investigació. Amb aquest propòsit, a continuació es mostra quines han estat les passes per les que ha passat el treball de camp portat a terme en l'estudi d'investigació:

- Descripció dels instruments.
- Procediment de la creació i desenvolupament dels instruments:
 - o Creació dels instruments.
 - o Validació dels instruments.
 - o Recollida de dades.

4.3.2.1.Descripció dels instruments

La metodologia treballada en aquesta recerca, encara que observacional, és quantitativa de tall descriptiu (Alvira, 2004). En el seu desenvolupament, els procediments inspiradors de la mateixa són els propis d'una enquesta seccional (Corbetta, 2003; Ibáñez, 2002).

El disseny és de comparació d'informació (Ato et al. 2013), ja que es valoren diferents informacions sobre unes mateixes dimensions, sigui en el cas dels qüestionaris per PRP i PTE, com en el cas de les llistes de control dels PEC de les Entitats Homologades.

Per l'aplicació dels instruments, tal com suggereixen Meneses i Ròdriguez (2011), s'ha considerat dirigir aquesta, a una mostra de PEC d'Entitats Homologades. S'ha avaluat i analitzat els Qüestionaris lliurats per via telemàtica als seus PRP i PTE, com també, Llistats de Control (omplerts aquests últims per part del doctorand).

L'enquesta s'ha realitzat mitjançant un qüestionari a cadascuna de les persones seleccionades d'una mostra estadísticament representativa (veure apartat 4.3.1.1.).

En primer lloc, es proposa respondre a un qüestionari per a cada PRP de cada Entitat Homologada. En segon lloc, es proposa a aquesta PRP que seleccioni una PTE de la mateixa Entitat Homologada per respondre a un altre qüestionari, i per últim l'investigador consulta el PEC de cada Entitat Homologada que estigui disposada a mostrar-lo, a partir d'un Llistat de Control.

Aquest llistat recull els ítems que des de l'IBE es recomana que segueixin les Entitats Homologades. S'ha estructurat a partir de la "*Pauta per l'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat*"²¹ (Annex 1). Aquesta pauta és un recurs i un suport que l'IBE proporciona dins la seva pàgina web.

Així, tal com es disposa en la Figura 15, s'ha fet servir dos tipus d'instruments:

- Qüestionaris dirigits a les PRP i a les PTE de les Entitats Homologades.
- Llistats de Control per l'anàlisi dels PEC de cada Entitat Homologada.

²¹ *Pauta per a l'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat*. Ajuntament de Barcelona. IBE. Disponible a: <http://www.bcn.cat/lesportensfamesgrans/ca/recursos-suport-organitzadors.html>

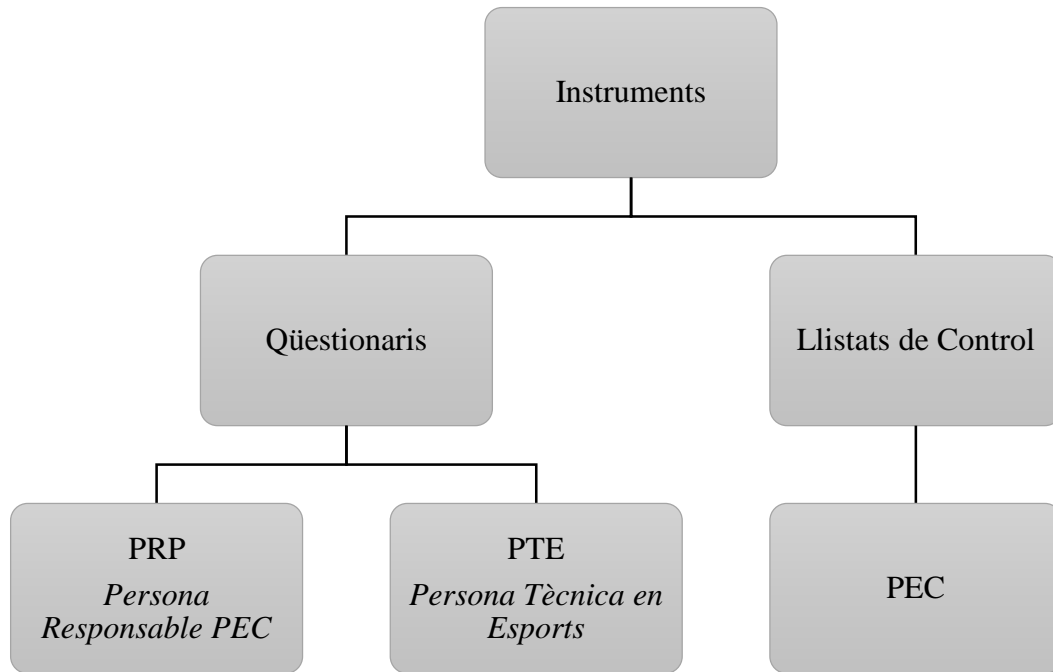

Figura 15. Disseny de l'aplicació dels instruments

Tots dos instruments (qüestionaris i llistat de control), permetran comparar les respostes dels enquestats/des i l'avaluació dels PEC, al mateix temps que quantificar els resultats, i analitzar i contrastar aquests.

A la Figura 16, amb fons de color gris, es destaquen els dos nivells en el que es troba el desenvolupament dels instruments de recollida de dades. En figures posteriors es mostren la resta de nivells.

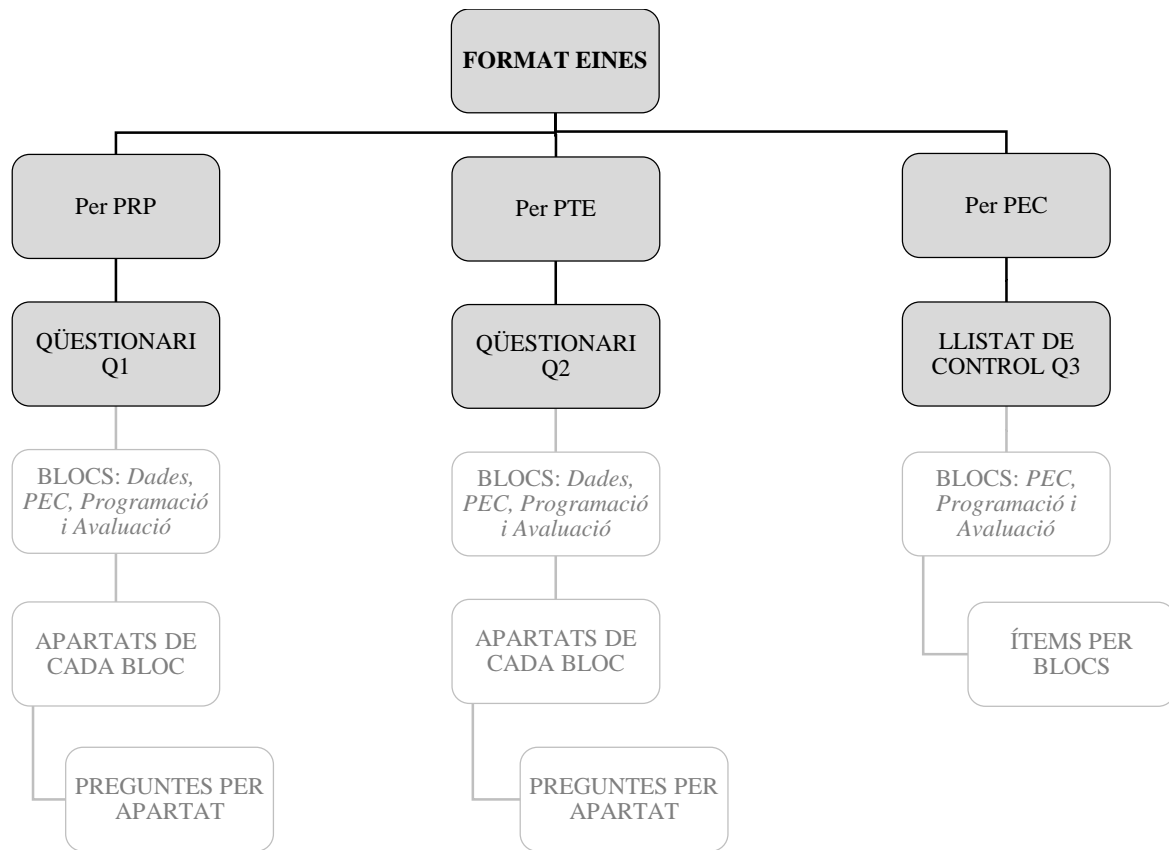

Figura 16. Format de les eines de mesura per PRP i PTE (a)

4.3.2.1.1. Descripció dels qüestionaris

Prenent com a guia diferents publicacions com la de Quivy i Campenhoudt (1997) i articles com el de Casas, Repullo i Dorado (2003) i preveient la nombrosa quantitat de dades a recopilar, s'ha considerant utilitzar una observació indirecta, a causa de l'existència de dos intermediaris entre la informació investigada i l'obtinguda (subjecte enquestat i les preguntes del qüestionari).

Per captar la informació necessària per als objectius de l'estudi d'investigació, l'enquesta per mitjà del qüestionari es va establir com un dels instruments a utilitzar. Aquest, com s'explica més endavant, es va obtenir després de la realització de la seva validació a través de l'estudi pilot.

Dissenyar qüestionaris no és una ciència exacta. És necessari el component artesanal que comporta la seva construcció. En l'estructura utilitzada, no resulta difícil veure que mesurar amb qüestionaris està directament relacionat amb la formulació adequada de les preguntes i respostes que els conformen.

En qualsevol etapa del procés d'investigació, tal com afirma Meneses, J. (2011), s'ha de considerar fer referència als aspectes ètics a l'hora de realitzar una enquesta:

- Evitar ser excessivament intrusius i no generar situacions en les quals la persona enquestada es descobreixi totalment davant nostre.
- Ens hem d'identificar clarament com a investigadors. Evidentment, aquesta identificació afecta, ens agradi o no, la informació que puguem recollir durant l'enquesta però és important ser honestos.
- És fonamental explicitar el propòsit investigador i què s'espera de l'entrevistat.
- Es va explicitar com seria emmagatzemada i tractada la informació, i si calia, assegurar la seva confidencialitat, l'anonimat, la seguretat, la difusió i qualsevol altre ús excepcional que pot fer-se'n.
- En el disseny i desenvolupament de l'enquesta, s'han de tenir en compte aspectes vinculats al gènere, la raça, la religió o la classe social, entre d'altres, de manera que assegurem el respecte absolut envers la persona enquestada.

Una qüestió important, que està relacionada amb el desenvolupament de la tesi, és prendre consciència i portar a terme la recerca, sent respectuós amb el *Codi de bones pràctiques en recerca* (2013), que proposa la Universitat de Barcelona. El compromís de mantenir en secret les dades i informacions que es puguin considerar confidencials, esdevé cabdal.

El qüestionari és el formulari que conté les preguntes de la investigació i on es registren les respostes dels enquestats. El disseny del qüestionari no és senzill i presenta algunes dificultats.

Per a un disseny apropiat, és fonamental haver complert les passes que es presenten a continuació (UB s.f.)²²:

- Definició correcte del problema a investigar.
- Formulació precisa de la pregunta d'investigació.
- Especificació adequada de les variables i escales de mesura.
- Establiment de l'ordre de l'enquesta.
- Assegurar que totes les preguntes es plantegen de la mateixa manera.
- Sistema d'emmagatzemat i buidatge de dades.

Una forma de descriure la finalitat del qüestionari i que encaixa amb la utilització que s'ha fet del mateix com a entrevista estructurada, és:

Obtenir de manera sistemàtica i ordenada informació de la població investigada sobre les variables objecte de la recerca. Aquesta informació es refereix al que les persones enquestades són, fan, opinen, pensen, senten, volen o menyspreen, aproven o desaproven, o als motius dels seus actes, opinions i actituds. (Sierra, 1982, p.269)

Els trets que caracteritzen aquest instrument de recerca, són els següents (Sierra, 1982, p.267): És una observació no directa dels fets, a través de les manifestacions realitzades pels propis interessats. S'obtenen dades preparades especialment per a la recerca. Permet una aplicació massiva. Fa possible que la recerca social s'estengui a aspectes subjectius dels membres. A partir de Rodríguez, Gil i García, 1999 (pp. 193) i Robles, 2009 (pp. 194) i com a exemple de característiques en l'ús de qüestionaris es troben les següents particularitats: És fàcil i senzill de completar i relativament barat de dur a terme (Fox, 1981; McKernan, 1999; González-González, 1999, et al.), la informació és quantificable (McKernan, 1996), es prenent amb rapidesa respostes a vàries persones i fins i tot enviar-se per correu (Padilla, González-

²² *Disseny de la investigació(II): El Qüestionari. Disponible a:*
<http://www.ub.edu/stat/docencia/Mates/questionari.pdf>

Gómez i Pérez, 1998; González-González, 1999), la seva naturalesa impersonal manté una certa uniformitat en les diferents aplicacions als individus (González-González, 1999), la garantia de l'anonimat facilita la llibertat per a la resposta (González-González, 1999), preparar bons ítems requereix temps (McKeman, 1996; González-Gómez i Padilla, 1998).

El qüestionari és un dels instruments més utilitzats per a l'obtenció de dades en els estudis sociològics relacionats amb l'AF (García Ferrando, 1991; et alt). Molt utilitzat també en recerques sobre algun aspecte del món de l'AFE en l'àmbit escolar (Àlber, 2002, 2007; Àlber, Amador i Pintor, 2002; Garrido, Campos i Castañeda, 2010; Manrique, Gea, Álvaro, 2011; Nuviala, León, Gálvez i Fernández, 2007; etc.).

És una tècnica de recollida d'informació que sol associar-se a enfocaments i dissenys de recerca típicament quantitativus. Aquesta associació es deu al fet que els qüestionaris es construeixen per contrastar punts de vista que a més, afavoreixen l'acostament a formes de coneixements nomotètics, no ideogràfics, i la seva anàlisi es recolza en l'ús d'estadístiques (Rodríguez, Gil i García, 1999).

Quivy i Campenhoudt, (1997, p.181), afirmen, que un qüestionari consisteix a presentar al subjecte, per escrit, una llista de preguntes sobre la temàtica que ens interessa. Els resultats analitzats, mitjançant mètodes estadístics, permeten quantificar els trets o dimensions explorats.

Amb un qüestionari es pretén “conèixer el que fan, opinen o pensen els enquestats mitjançant preguntes realitzades per escrit i que poden ser respostes sense la presència de l'enquestador” (Buendía, 1994, p.207).

Seguidament, es van determinar les dimensions i variables per a l'organització del contingut de l'instrument d'obtenció de dades i, a continuació, es va realitzar un procés de selecció, elaboració i organització de les preguntes del qüestionari, amb les seves possibles opcions de respostes.

Finalment, el qüestionari va quedar definit amb les següents característiques: autoadministrat, estructurat de preguntes tancades i polítomic.

Tal i com publiquen Alcañiz i Planas (2011) en *Disseny d'enquestes per a la Investigació Social* (p.12), els qüestionaris autoadministrats, no necessiten una xarxa d'entrevistadors per tenir accés a la informació. Han d'estar perfectament dissenyats i redactats, han de ser molt fàcils d'emplenar, amb explicacions i instruccions molt clares i una presentació atractiva, ja que poden generar retards en la recollida de la informació. Aquests, per exemple poden ser per abandonament de l'enquesta abans de completar-la o per no contestar a totes les preguntes, i llavors crear biaixos que afecten la recollida de dades.

A la mateixa publicació (p.115) s'explica que, en el cas d'utilitzar escales, aquestes s'analitzaran amb tècniques estadístiques. Els subjectes que els emplenaran es seleccionen a partir d'una tècnica de mostratge. Així mateix, i com a característica positiva, són fàcils de respondre i han de poder ser provats i depurats després d'un seguit d'assaigs.

En ser un qüestionari de preguntes tancades, s'entén que les possibles respostes estan limitades i que la persona enquestada ha d'escollir una o varies, depenen del qüestionari o pregunta i de les alternatives que se li ofereixen. La seva codificació és immediata i el tractament estadístic que s'ha de realitzar ha d'estar assegurat per un programa d'anàlisi estadística contrastat en ciències socials i de la salut.

Aquest tipus de qüestionaris requereixen una reflexió per part de l'enquestador, a l'hora de redactar els ítems, ja que les respostes estan tancades, a diferència d'una entrevista de preguntes obertes.

4.3.2.1.2. Descripció dels Llistats de Control

Instrument de registre sistematitzat²³ que imposa una sèrie de límits a l'observador, amb el propòsit d'incrementar la seva precisió i objectivitat, i a fi d'obtenir una representació del fenomen d'interès. La recollida de dades sol realitzar-se amb base a una “Llista de Control”, eina dissenyada per registrar l'ocurrència o freqüència de comportaments o esdeveniments i les “escales de classificació” mitjançant les quals l'investigador qualifica els fenòmens amb base a una sèrie de dimensions.

Es tracta de llistes²⁴ exhaustives que contenen una sèrie ben especificada d'aspectes que la persona observadora considera rellevants. Concentra l'atenció de l'observador/a sobre la presència o absència d'un element determinat i elimina els judicis de valor. Dependrà de la situació a analitzar, i és per aquesta raó, que es recomana dissenyar-la a partir de la situació en la qual es trobi l'investigador/a.

4.3.2.2. Procediment de la construcció i desenvolupament dels instruments utilitzats en la recollida de dades

En aquest punt s'explica de forma concreta com ha estat la construcció i validació dels instruments utilitzats per la recollida de dades.

²³*Diseños de Investigación en Psicología. Tema 3. Instrumentos de observación. Programa de Millora i Innovació Docent de la Universitat de Barcelona (2009/10). Disponible en:* <http://www.ub.edu/disin/content/tema-3-instrumentos-de-observaci%C3%B3n>

²⁴*Metodologia de la intervenció social. IOC. Disponible a:* https://ioc.xtec.cat/materials/FP/Materials/1753_ISO/ISO_1753_M02/web/html/WebContent/u1/a1/continguts.html

4.3.2.2.1. Presentació dels Qüestionaris utilitzats per les PRP i les PTE

Si considerem al qüestionari com una entrevista estructurada, en la qual es manté una relació impersonal amb els enquestats, és evident que ambdues formes d'enquesta, sigui l'elaborada per les PRP o per les PTE, poden compartir elements comuns. Un d'aquests elements el constitueix la forma i el tipus de les preguntes. En aquest sentit, cal pensar quins formats de preguntes que plantejaríem en una entrevista, podríem també plantejar un qüestionari (Rodríguez, Gil i García, 1996, p.192-193).

El tipus d'enquesta, a través d'un qüestionari, que es realitza, s'ajusta a un dels grans grups d'entrevistes que diferencien Callejo i Viedma (2006, p.5). Expliquen que les enquestes d'aquesta tipologia, articulen la comunicació produint registres codificats amb la intenció de ser transformats en dades numèriques, susceptibles d'anàlisi estadística.

El qüestionari s'ha administrat de forma individual a cada agent participant, tal com categoritza McKernan (1999, p.147), en la seva classificació de tipus de qüestionaris.

El protocol utilitzat per la realització de la connexió amb les persones enquestades, han estat dos correus administrats via telemàtica. Depenen de la funció que desenvolupa la persona enquestada, s'ha enviat el Qüestionari per PRP o el Qüestionari per PTE.

El mètode de mesura escollit per a aquests qüestionaris, ha estat l'escala de Likert²⁵, ja que s'utilitza amb l'objectiu d'avaluar l'opinió i el comportament de les actituds de les persones.

És una escala ordinal i com tal, no mesura en quant més favorable o desfavorable és una actitud. És a dir que si una persona obté per exemple 10 respostes "Totalment d'acord", no significa que la seva actitud cap al fenomen mesurat sigui doble que la d'un altre individu que obtingui 5 "Totalment d'acord", però sí que ens informa que el que obté 10 respostes té una actitud més favorable que el que en té 5.

²⁵Construcción de una escala de actitudes tipo Likert. Instituto Nacional de Seguridad y Higiene en el Trabajo. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Disponible a: <https://www.insst.es/documents/94886/195574/NTP+15+Construcci%C3%B3n+de+una+escala+de+actitudes+tipo+Likert.pdf/f5eee915-e80d-4c50-8f9f-5783e64f4449>

Malgrat aquesta singularitat, té l'avantatge que és fàcil de construir i d'aplicar, i que proporciona una bona base per l'ordenació en la característica que es mesura.

Les característiques de l'escala de Likert (p.5) són:

- Pot servir per avaluar ítems no directament relacionats amb el tema, però sí de forma latent.
- Malgrat l'absència de teoria justificativa per l'escalabilitat, les puntuacions del qüestionari Likert proporcionen amb freqüència la base per a una primera ordenació de les persones en la característica que es mesura.
- El problema es determinar quan té conseqüències pel significat d'una mateixa puntuació el fet de ser aconseguida per diferents mitjans, i quan no les té.

Les enquestes consisteixen a proporcionar qüestionaris estructurats on les preguntes estan determinades, tant en la seva seqüència, com en la seva formulació. La persona enquestadora formula un nombre de preguntes amb respostes prefixades per endavant (Blasco i Otero, 2008a). Per l'instrument utilitzat a la tesi, les preguntes han estat d'elecció múltiple, és a dir, un tipus de preguntes tancades que dins dels extrems d'una escala tipus Likert (1 a 5), possibiliten construir una sèrie d'alternatives de resposta en graus d'intensitat per valorar el fet, la conducta o la situació plantejada.

El ventall de respostes possibles està establert entre les de totalment en desacord (1), fins al totalment d'acord (5), en cinc alternatives:

Totalment en desacord (1)	En desacord (2)	Ni d'acord, ni en desacord (3)	D'acord (4)	Totalment d'acord (5)
------------------------------	--------------------	-----------------------------------	-------------	--------------------------

S'ha de destacar que pel "Bloc Dades" dels qüestionaris no es va utilitzar una escala Likert de resposta, sinó que els enquestats responien preguntes sobre dades particulars de les Entitats Homologades. Així mateix, per la pregunta 26 en els qüestionaris als PRP i la pregunta 29 per les PTE, el model de pregunta utilitzat va ser de caselles multiresposta, on les persones

enquestades podien escollir tantes opcions com existien. El tractament per aquestes respostes ha estat desenvolupat de forma diferent a les respostes d'escala Likert.

Amb la finalitat de simplificar i fer més clarificador el qüestionari pels enquestats/des, i com s'ha cercat en experiències anteriors²⁶, es va dividir en quatre grans blocs²⁷(Dades, PEC, Programacions Esportives i Avaluacions), que s'identifiquen amb les dimensions establertes en aquesta tesi, i que abasten diferents àmbits d'estudi de les característiques dels PEC de les Entitats Homologades.

Tant en els qüestionaris a PRP, com en els de les PTE, s'estableixen per a cada bloc, una sèrie d'apartats que contindran una bateria de preguntes relacionades amb la temàtica de referència de l'estudi. El nombre de preguntes dels qüestionaris ha estat de 35, tant per les PRP com per les PTE. Aquestes estan en relació als indicadors proposats en la Figura 16, exposada amb anterioritat.

El primer bloc recull preguntes relatives a les dades particulars. El segon bloc es centra en el PEC, el tercer pregunta sobre les programacions esportives i el quart bloc es centra en la implementació de l'avaluació i la retroalimentació en els PEC.

A la Figura 17, es representa la estructura que han tingut les eines de mesura, des de l'explicació realitzada anteriorment (Figura 16, p.288). Aquest desenvolupament, explica de forma gràfica, l'estructura seguida per la construcció dels qüestionaris de les eines de mesura, utilitzades per la recopilació de les dades en el procés.

²⁶Via Universitaria. Accés, condicions d'aprenentatge, expectatives i retorns dels estudis universitaris. (2017-2019). Xarxa Vives d'Universitats. Disponible a: <http://www.viauniversitaria.net/questionari/>

²⁷El qüestionari. Meneses Julio PID_00178031. UOC

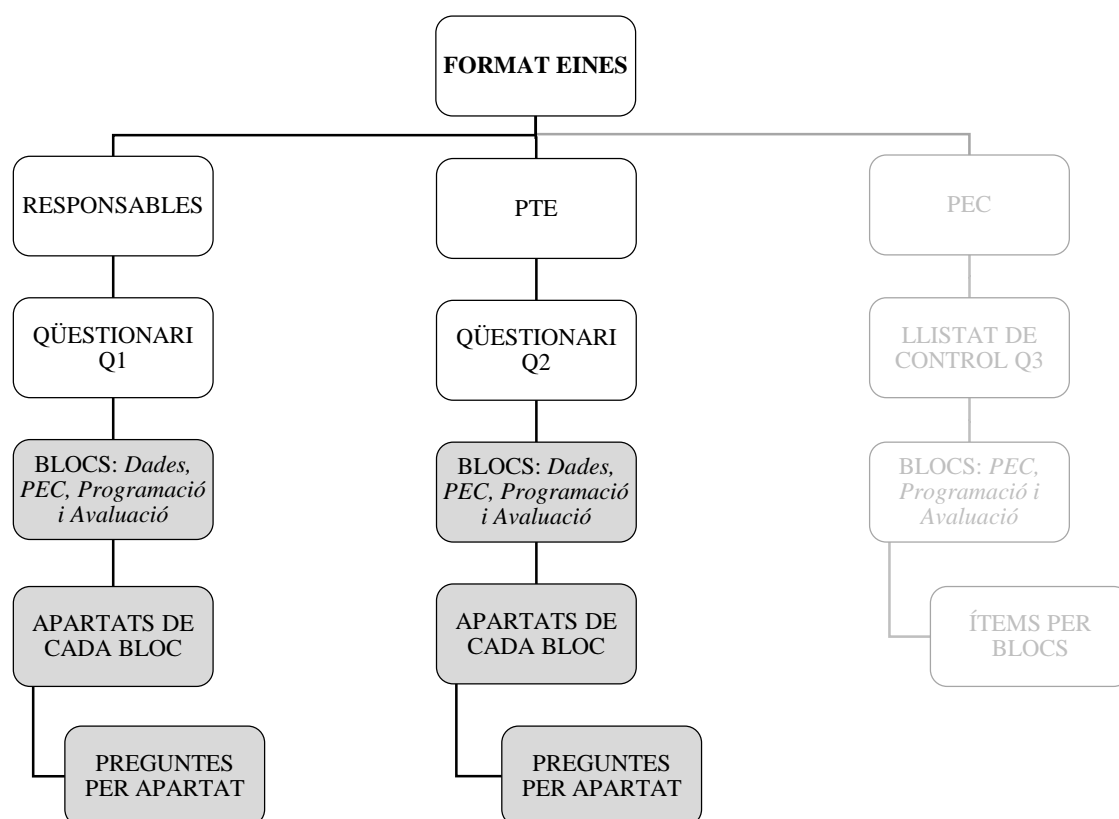

Figura 17. Format de les eines de mesura (b)

És molt important destacar que tant per les PRP, com per les PTE, existeixen factors transversals i concrets pels dos tipus de qüestionaris que es presenten (consultar indicadors i preguntes en l'Annex 3). Aquesta particularitat bé donada perquè la tipologia dels subjectes és diferent, encara que molt connectades en el servei que presten per la implementació dels PEC a les Entitats Homologades.

En aquest punt cal explicar quin és el disseny de les estructures que s'utilitzaran tant per els PRP, com per les PTE. Les Taules 23 i 24, mostren com s'ha facilitat el seguiment, l'anàlisi i la interpretació de les dades, a partir de la connexió entre qüestionaris, blocs, apartats i preguntes. Per conèixer la redacció de les preguntes que a continuació s'exposen en la Taula 23, és imprescindible la seva consulta en l'Annex 4., on es presenten els qüestionaris i la justificació de les preguntes.

Taula 23

Estructura del qüestionari per les PRP de les Entitats Homologades (EEHH): Blocs, Apartats i Preguntes.

Blocs (Dimensions)	Apartats (Variables)	Preguntes (Indicadors)	
Bloc Dades EEHH			
Bloc PEC	Apartat a): El PEC a l'EH	Preguntes	1 a 7
Bloc Programacions Esportives	Apartat a): Preparació pels criteris de la programació anual d'AFE, a desenvolupar en l'EH	Preguntes	8 i 9
	Apartat b): Redacció i disseny de programacions de la temporada	Preguntes	10 i 11
	Apartat c): Revisió de les programacions de la temporada	Preguntes	12 i 13
	Apartat d): Formació dels tècnics/ques sobre la programació de la temporada	Preguntes	14 i 15
Bloc Avaluacions	Apartat a): Criteris d'avaluació anual d'AFE desenvolupats a l'EH	Preguntes	16 a 18
	Apartat b): Periodicitat de les avaluacions	Preguntes	19 a 21
	Apartat c): Consulta dels resultats de les avaluacions realitzades	Preguntes	22 a 24
	Apartat d): Instruments per a l'avaluació de programacions	Pregunta	25
	Apartat e): Informes avaluatius	Preguntes	26 a 30
	Apartat f): Revisió de les dades avaluades	Pregunta	31
	Apartat g): Comparació de les dades avaluades	Preguntes	32 a 35

Taula 24

Estructura del qüestionari per les PTE de les Entitats Homologades (EEHH): Blocs, Apartats i Preguntes.

Blocs (Dimensions)	Apartats (Variables)	Preguntes (Indicadors)	
Bloc Dades EEHH			
Bloc PEC	Apartat a): El PEC a l'EH	Preguntes	1 a 9
BLOC Programacions Esportives	Apartat a): Preparació pels criteris de la programació anual d'AFE, a desenvolupar	Preguntes	10 i 11
	Apartat b): Preparació, redacció, i disseny de programacions de la temporada	Preguntes	12 i 13
	Apartat c): Revisió de les programacions de la temporada	Preguntes	14 i 15
	Apartat d): Formació de les PTE sobre programació de la temporada	Preguntes	16 i 17
Bloc Avaluacions	Apartat a): Criteris d'avaluació anual d'AFE desenvolupats a l'EH	Preguntes	18 i 19
	Apartat b): Periodicitat de les avaluacions	Preguntes	20 a 25
	Apartat c): Consulta dels resultats de les avaluacions realitzades	Preguntes	26 a 28
	Apartat d): Instruments per a l'avaluació de programacions	Pregunta	29
	Apartat e): Informes avaluatius	Preguntes	30 a 33
	Apartat f): Revisió de les dades avaluades	Preguntes	34 a 35

4.3.2.2.1.1. Tècnica de formulació de les preguntes dels qüestionaris per PRP i PTE

El primer objectiu que ens plantegem en aquest apartat és convertir els indicadors proposats en les preguntes dels qüestionaris, de manera que siguin formulades de la forma més entenedora possible. S'ha de tenir en compte, que les preguntes són la connexió directa amb les persones enquestades, són la porta d'entrada de les dades que es desitgen recopilar. Així doncs, preguntar el que exactament es vol preguntar i com es vol preguntar, serà de vital importància. En cas de no ser així, fins i tot podria provocar biaixos i per tant, desinformació. Tal com ens indica Shuttleworth (2008):

Quan decideixes entrar en aquest camp minat per dissenyar una enquesta, com evites caure en el parany de la falta de precisió i el biaix? Com t'assegures que el disseny de recerca de l'enquesta reflecteixi els punts de vista d'una veritable mostra representativa de la població?

La resposta és simplement que això no és possible. Encara que comptis amb un pressupost, el temps i els recursos il·limitats no hi ha manera d'aconseguir el 100% de precisió.

Tal com s'exemplifica a la Figura 18, les preguntes s'han de formular de manera clara i concreta, ja que el handicap és que han de ser enteses per tots els subjectes, tant per les PRP de les Entitats Homologades, com per les PTE, que s'enquesten. Com es pot observar a l'exemple, a cada pregunta tancada s'annexen unes possibles respostes d'on escollir. Aquest tipus de preguntes, seran de gran ajut a l'hora de codificar les respostes obtingudes.

El PEC és el document de referència, però la PTE té llibertat per reformular els objectius programats de les activitats esportives.

Totalment en desacord	En desacord	Ni d'acord, ni en desacord	D'acord	Totalment d'acord
-----------------------	-------------	----------------------------	---------	-------------------

Figura 18. Exemple de pregunta tancada en els qüestionaris

Altres tipus de preguntes que han estat utilitzades en el qüestionari són les preguntes denominades filtre. Aquestes tenen la peculiaritat de no anar dirigides a tots els enquestats, sinó que es responen a partir de l'especificitat de les característiques intrínseques de cada Entitat Homologada. Un avantatge associat a aquesta tipologia de preguntes és que els resultats són més heterogenis, ens apropen molt més a les especificitats de les Entitats Homologades, i per tant a una visió més genèrica i a la vegada més real.

Per exemplificar una pregunta filtre, s'utilitza la Figura 19, on es pot observar la funció de la mateixa:

Es fan avaluacions de control al començament, durant i a final de curs (<i>si la resposta ha estat "Totalment d'acord" o "D'acord", haurà de passar a respondre la pregunta 27</i>).				
Totalment en desacord	En desacord	Ni d'acord, ni en desacord	D'acord	Totalment d'acord

Figura 19. Exemple de pregunta filtre.

4.3.2.2.2. Presentació del Llistat de Control utilitzat per la valoració dels PEC de les Entitats Homologades

Per construir un Llistat de Control que s'adeqüés a l'estudi d'aquesta tesi, i no havent trobat un model de llistat ja utilitzat en estudis semblants, la informació utilitzada ha estat treballada només a partir de documentació relacionada ²⁸.

Com en el cas dels qüestionaris per PRE i PTE, els criteris de l'instrument s'han estructurat a partir dels indicadors que es volen mesurar. Aquests són els exposats en l'exemple de "*Pauta per l'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat*" (consultable a l'Annex 1), que l'IBE redacta

²⁸http://ateneu.xtec.cat/wiki/form/wikiexport/_media/cursos/escola_inclusiva/adcl/b6/adcl_exemples_instruments_avaluacio.pdf

<https://www.slideshare.net/phidalg2/lavaluaci>

<https://formacioncontinuaedomex.files.wordpress.com/2012/10/s4c11.pdf>

com a documents de suport a les Entitats Homologades, per l'elaboració d'un PEC en la seva pàgina web.

Per enquibir els ítems redactats en les Llistes de Control dins les dimensions proposades a la Taula 18 (p.260), és necessari explicar que aquests estan relacionats amb les preguntes dels Qüestionaris Q1 i Q2 (consultables a l'Annex 3), alhora que fonamentats amb les eines de suport que l'IBE proposa en el seu web.

Els objectius principalment plantejats per a la confecció del Llistat de Control, han estat els següents: facilitar la recollida de dades i organitzar automàticament les dades, de manera que puguin usar-se amb facilitat més endavant.

S'ha estructurat de forma simple, permetent d'aquesta manera, registrar les dades de forma directa, tenint-les reunides de forma ordenada i facilitant la seva posterior utilització.

En el procés d'elaboració del Llistat de Control, s'han seguit 4 passos:

- Formular els ítems per la recollida de dades. Els ítems han de ser concrets i específics. Això facilita la definició de les dades que han de ser obtingudes i ajuda al fet que els altres ens facilitin les dades, ja que se sap el que es busca i la informació resultant serà utilitzada.
- Preparar l'escala a utilitzar, que en aquest cas, s'ha optat per elaborar-la a partir de un model qualitatiu i referit a dos aspectes clau:
 - o Mesurar l'entesa de la redacció dels PEC
 - o Mesurar la importància dels continguts redactats
- Realitzar el pilotatge de l'instrument, per perfilar-ho de forma definitiva (veure punt 4.3.2.3.).
- Codificar els resultats: aquests han estat traslladats a fulls d'Excel per tractar-los posteriorment amb el programa SPSS, per treballar amb les variables necessàries.

Igual que en les estructures d'avaluació pels qüestionaris per les PRP i PTE de les Entitats Homologades, pel Llistat de Control també s'ha utilitzat un sistema de blocs i preguntes, però es va deixar de banda el concepte “apartats”, passant a realitzar els ítems directament, i d'aquesta manera facilitar la recopilació de dades, tal i com s'ha expressat a la Taula 25, i consultable a l'Annex 6.

Taula 25

Estructura dels Llistats de Control dels PEC: Blocs i Preguntes.

Blocs / Dimensions	Preguntes / Indicadors	
Bloc Dades Entitats Homologades		
Bloc PEC	Preguntes	1 a 5
Bloc Programacions Esportives	Preguntes	6 i 16
Bloc Avaluacions	Preguntes	17 a 20

4.3.2.2.2.1. Tècnica de formulació dels ítems dels Llistats de Control dels PEC

Per a l'avaluació del Llistat de Control, s'ha generat una rúbrica a partir de Gil (2013), tal com s'observa a la Figura 20. Aquesta consisteix a establir una escala descriptiva, a partir de criteris establerts, segons un sistema de categories, en els quals es recullen aquells elements susceptibles de ser avaluats.

N 1	N 2	N 3	N 4
L'escrit és clar, enfocat i interessant. Manté l'atenció del lector.	L'escrit és clar i enfocat; no obstant això, el resultat general no capta l'atenció. Hi ha un intent per sustentar-ho, però pot ser limitat, irreal, molt general o fora de balanç.	L'escrit manca d'una idea o propòsit central. El lector es veu forçat a fer inferències, basant-se en detalls molt incomplets	No existeix l'apartat

Figura 20. Escala del Llistat de Control dels PEC ²⁹

Per a comprendre el significat d'un text, Gómez, et al ³⁰ (sf) expliquen que és molt útil utilitzar una sèrie d'estratègies, en el moment en què es llegeix el document. Hi ha diferents maneres que fan que una manera de llegir sigui més adequada que altra. El redactat del text cal que ajudi a focalitzar l'atenció i la concentració en el que llegim i fer-ne una lectura activa. Llegir d'una manera activa vol dir que, mentre anem llegint el text, fem altres accions que ajuden a comprendre el que el text aporta.

El PEC de l'Entitat Homologada és el text a analitzar per part de l'investigador. Aquest hauria de estar estructurat sota la “Pauta per l'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat” (Annex 1), que l'IBE redacta com a documents de suport a les Entitats Homologades o de forma similar.

Per tant, si el PEC és el document de consulta i guia per els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge de les Entitat Homologades, la rúbrica utilitzada ha d'enfocar en el elements de comprensió del text.

²⁹ Segundo Congreso de Educación. Formando Formadores “Hay Talento 2010”. Elaboración de rúbricas para la evaluación basada en proyectos. Dra. Lilia Ana Alfaro Guevara. Disponible a: <http://eduteka.icesi.edu.co/proyectos/RubricEscritura.php3>

³⁰ Seleccionar, recollir, organitzar i elaborar la informació escrita. Vicens Gómez Molina, Lucia Herrero Alcorta i Helena Palomares Larreula PID_00178330. Disponible a: www.uoc.edu

La Figura 21, mostra de forma completa la construcció de les eines de mesura per la recopilació de dades.

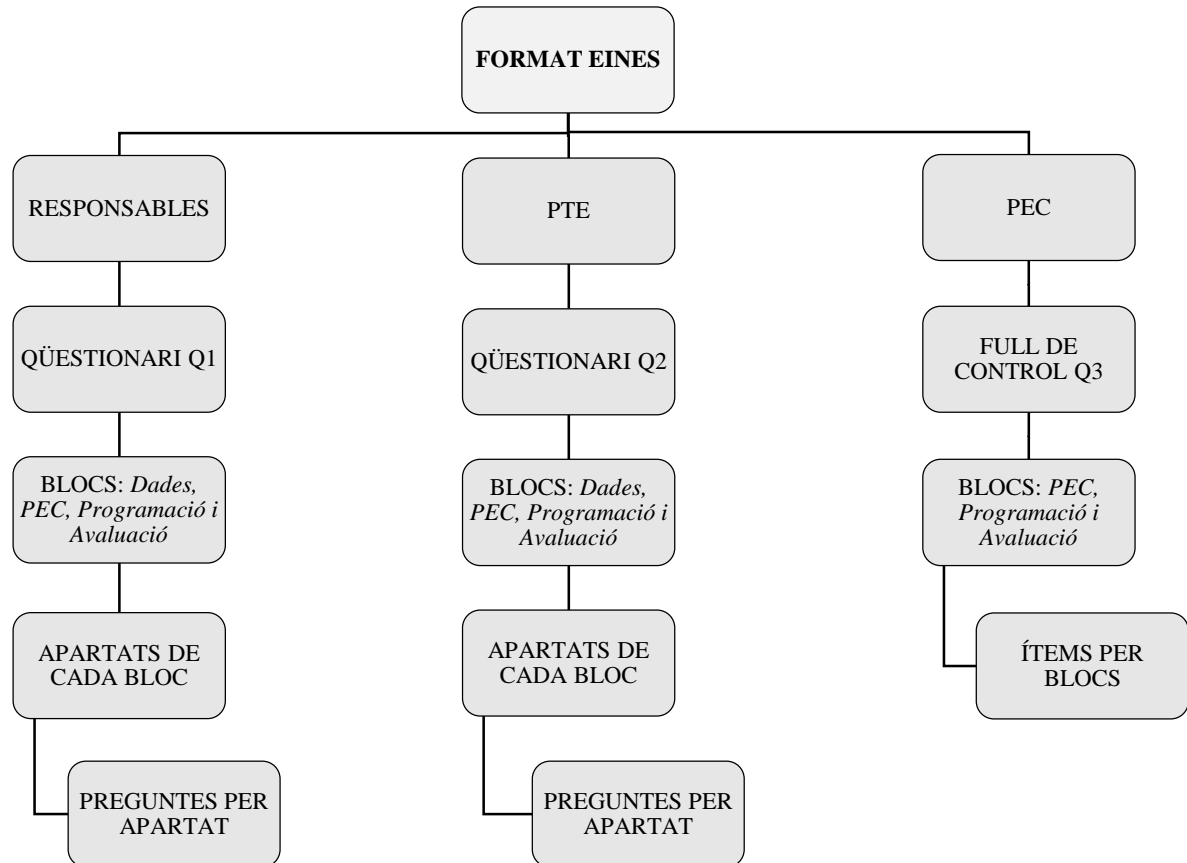

Figura 21: Format de les eines de mesura (c)

4.3.2.3. Desenvolupament i validació dels instruments

En aquest procés, es considera pertinent la posada a prova dels instruments; que per la investigació que es porta a terme són els qüestionaris i el llistat de control. Morales (2012) apunta que l’objectiu és el d’avaluar el seu correcte disseny, és a dir, estimar com d’efectius seran tant en el recull de les dades, com a l’hora d’aplicar-los.

Es considera molt important que qualsevol procés de recerca es trobi estretament relacionat amb el món real d’aplicació del seu sector (Eco, 2000). Es corre el risc que la recerca avanci

per un camí que divergeixi amb el seguit per la realitat pràctica, dificultant posteriorment l'aplicació dels resultats i conclusions obtingudes de la recerca. Per això és necessari conèixer i considerar les inquietuds, opinions i tendències dels professionals del sector sobre el qual es desenvolupa part del treball (González i Padilla, 1999) i considerar aquesta informació en el desenvolupament dels instruments de recerca.

Després de generar els ítems, el pretest i pilotatge dels instruments permetrà comprovar diferents desajustos en el disseny i redacció dels instruments³¹, entre ells:

- Observar si el qüestionari s'aplica de manera àgil i sense obstacles.
- Verificar si estan clares les instruccions i si són adequades al tipus de pregunta.
- Tancar les preguntes obertes en el cas d'aquelles en què així convingui.
- Identificar si els espais per a registrar les respostes en preguntes obertes i les observacions són suficients.
- Observar la interacció entre l'entrevistador i l'entrevistat.
- Identificar seccions o preguntes difícils, delicades o poc factibles.
- Verificar si les preguntes estan formulades adequadament.
- Verificar si l'ordenament o seqüència de preguntes és eficient.

Per a la validació dels instrument es van considerar pertinents dos tipus de valoracions. La primera tractava de provar la claredat expositiva de les preguntes realitzades en l'enquesta i les consignes suggerides en algunes de les preguntes, tant del Qüestionari, com del Llistat de Control. La segona estimació tenia a veure amb l'eficàcia de les dades per poder efectuar amb elles els processaments estadístics apropiats.

En relació a les característiques dels qüestionaris, el grau de validesa dels instruments queda establert a en base a tres criteris: en base a la consulta d'instruments afins avalats per la

³¹ *Diseño de cuestionarios. Instituto nacional de Estadística y Geografía. INEGI (México). 2013. Disponible a: https://moodle2.unid.edu.mx/dts_cursos_md/pos/ME/TD/AM/02/Diseno_Cuestionarios.pdf*

recerca científica, a través de les opinions dels experts amb els que es va validar i en base altres criteris que provenen del propi instrument. En aquest sentit, quant a la validesa de contingut, es va dur a terme una sèrie de fases, seguint a autors com Cea (2001) i Cannell i Kahn (1992), que determinen que aquest instrument és fiable i vàlid. En primer lloc, en la fase de disseny del qüestionari i a causa de no trobar un qüestionari específic durant la fase de revisió bibliogràfica que abastés tots els objectius de l'estudi, es van tenir en compte diversos qüestionaris, dels quals s'han escollit les variables que més s'adeqüen als objectius de la recerca. La resta de les qüestions es van elaborar durant el procés del disseny del qüestionari.

En segon lloc, es va dur a terme el grup de discussió, seguint les pautes determinades per Ibáñez (1990) i Miquel et al. (2000), ja que aquesta tècnica és útil durant la fase d'exploració de qualsevol recerca, i ajuda en la fase del disseny de l'instrument d'obtenció de dades, a causa que les discussions de grup, subministren informacions valuoses per a l'elaboració i validació de qüestionaris eficaços (Heinemann, 2003). Per últim, en el procés de provatura d'aplicació de les enquestes es va demanar als enquestats/des, que fessin comentaris i suggeriments respecte a la redacció de les preguntes i les opcions de resposta, i que si estimaven convenient, anotessin dins de la mateixa enquesta altres opcions no contemplades, però que ells consideraven més comunes en la seva fer quotidià.

Paral·lelament, en la fase inicial de desenvolupament del Llistat de Control, i a partir del format que per la creació d'un PEC³², que des de l'IBE es planteja, es va generar un nombre extens d'ítems, per després passar a seleccionar, per part de l'investigador i la persona que va crear la "*Pauta per a l'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat*" que oferta l'IBE (Annex1), els específicament necessaris. Aquesta selecció permet ser curós en la redacció i exposició de la llista de control. Per la l'escala valorativa utilitzada, i prenent de referència la

³² *Pauta per a l'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat*. Ajuntament de Barcelona. IBE. Disponible a: <http://www.bcn.cat/lesportensfamesgrans/ca/recursos-suport-organitzadors.html>

“Guia de evaluación . Destrezas lectoras” de l’Agencia Andaluza de Evaluación (2014), s’ha optat per la comprensió que del redactat del mateix s’ha fet. Per tant, se li dóna més importància a si els apartats que ha de tenir un PEC queden clars o no, a l’hora de llegir-los.

Una vegada preparats els instruments, es va portar a terme el seu pilotatge, tal com es mostra a la Figura 22. Els motius per realitzar el pretest en modus prova van ser dos. En primer lloc, recollir l’opinió i els suggeriments de professionals habituats a treballar en Esport en Edat Escolar, i en segon lloc, modificar els instruments abans de presentar-los.

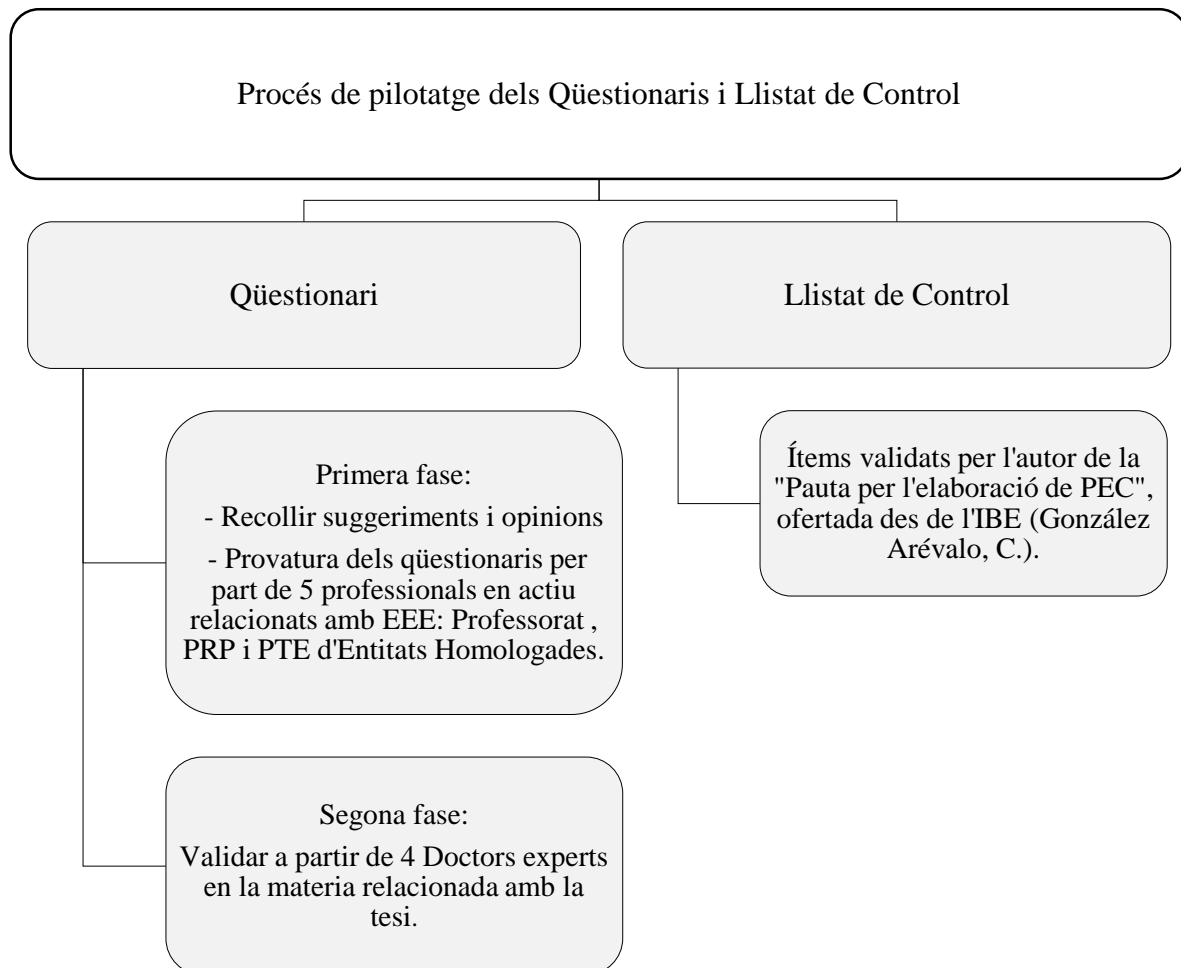

Figura 22: Esquema del procés de pilotatge portat a terme en els diferents instruments

L'estructura que es va seguir pel pilotatge va estar definida en dues fases:

- Primera fase: els instruments (qüestionaris i llistat de control) es van administrar a cinc persones pertanyents a l'àmbit de l'Esport en Edat Escolar i amb responsabilitats diferents en aquesta àrea, com van ser PRP, PTE, així com, un professional vinculat a l'Esport en Edat Escolar. Aquestes cinc persones, comptent amb formació i dedicació equivalent a les que van formar l'univers seleccionat per fer els qüestionaris. Evidentment, les persones no van ser incloses posteriorment en l'univers de població per la construcció de la mostra:
 - Una PRP d'Entitat Homologada, específicament d'una Associació Esportiva amb un nombre elevat d'activitats esportives.
 - Una PRP d'Entitat Homologada, específicament d'un Club Esportiu amb una sola activitat esportiva.
 - Dos PTE en actiu:
 - Una PTE d'Associació Esportiva .
 - Una PTE de Club Esportiu.
 - Professor de Metodologia Didàctica en un CFGS d'Animació d'AFE.

El resultat d'aquesta sol·licitud va permetre el reconeixement de l'existència d'algunes opcions en les respostes, no imaginades durant el disseny de les variables, però es va estimar necessari afegir-les. Alhora, es va poder comprovar la ineficàcia en la redacció d'algunes preguntes com es mostra més endavant en els exemples dels canvis introduïts.

- Segona fase: l'objectiu va ser presentar els instruments pel pilotatge a un grup de quatre experts en la matèria, per la seva revisió i validació, als que se'ls va demanar criteris per així, validar definitivament els instruments. Donant, d'aquesta manera, la seguretat necessària pel lliurament dels instruments als subjectes participants a la investigació. I alhora, establir els mínims nivells qualitius exigibles dels mateixos.

- Una professora de la Facultat d'Educació de l'UB i col·laboradora de l'IBE.
- Dos professors del Departament d'Educació Física de l'INEFC, un d'ells, col·laborador de l'IBE.
- Un professor Associat a la FPCEE de la Universitat Ramon Llull al Departament de Ciències de l'Activitat Física i col·laborador de l'IBE.

Tots quatre experts estan doctorats en matèries relacionades amb la tesi que ens ocupa. La seva aportació va ser definitiva per la validació dels instruments, ja que van permetre, després de la seva anàlisi, introduir els canvis pertinents. D'aquesta forma, s'evidencia la validesa dels instruments³³, relacionant-la amb el contingut del qüestionari que es van lliurar als experts i validesa relacionada amb els processos de resposta de la població diana.

A continuació, és passen a mostrar alguns del canvis introduïts en base als suggeriments on tots els experts han coincidit:

- Utilitzar el mateix temps verbal a totes les preguntes, com va ser el cas de la Pregunta 6 (Q1):

“Potser s'hauria d'utilitzar sempre el mateix temps verbal en els enunciats, en funció de l'objectiu del qüestionari. No és el mateix intentar detectar que és el que ja existeix, que valorar el que pensen que hauria de ser.”

- Modificar la redacció de preguntes que no encertaven amb l'objectiu amb el qual havien estat redactades o eliminació d'apartats sencers pel mateix motiu. Per exemple en l'original s'inclouia un apartat d'Etapes Escolars d'utilització del PEC, i al qüestionari definitiu es va optar per la no inclusió, ja que quedava resolta per la resta d'ítems.

³³ American Educational Research Association (AERA), American Psychological Association (APA), & National Council on Measurement in Education (NCME) (2014). *The Standards for Educational and Psychological Testing*. Washington, DC: American Psychological Association. Disponible a: https://www.niss.org/sites/default/files/news_attachments/New%20standards%20Jan%2012%202015%20final_0.pdf

- Reduir el nombre de preguntes, a partir de la no reiteració de les mateixes, com per exemple les preguntes 12 (*El PEC és el document de referència, però el tècnic te llibertat per seguir-lo o no*) i 15 (*Cada tècnic desenvolupa la seva pròpia programació*) del primer qüestionari, que van quedar establertes amb la pregunta 14 del qüestionari.
- Reordenar l'ordre d'alguns apartats dels blocs: Per exemple, reorganitzar l'ordre en la presentació de les titulacions de FP de Grau Mitjà, en el Bloc de Dades per Q1 i Q2.

Aquestes i d'altres modificacions van millorar substancialment la qualitat del qüestionari i la claredat dels ítems, al mateix temps que van permetre reduir el temps emprat per completar-lo.

Finalment, els Qüestionaris i el Llistat de Control van quedar tancats de la següent manera:

- Qüestionari PRP (Consultable a l'Annex 5)
https://docs.google.com/forms/d/1WiyLNseJ1fIA13851xER8ZAE7AeIxc_GwtCU1n9Ohz8/edit
- Qüestionari PTE
https://docs.google.com/forms/d/1QWXZvZNOsAYKqPM_K0KwyqaN6hKYGEsAvJZqD3WKHcA/edit
- Llistat de Control (Consultable a l'Annex 6)

4.3.3. Recollida de dades

En aquest punt, és on realment el treball de camp entra en la part més procedimental. Una vegada conegudes les Entitats Homologades i preparats els instruments, s'estableix comunicació amb les mateixes, i d'aquesta manera es confecciona un marc de col·laboració.

L'objectiu d'aquest apartat és estructurar el nombre, ordre i temporalització de les accions realitzades directament amb les Entitats Homologades, tant amb els agents responsables (PRP i PTE), com amb el mateix PEC.

La localització, identificació i contacte amb els/les responsables de les Entitats Homologades amb els quals es va mantenir la reunió explicativa, la realització de les enquestes, els registres d'informació i la recollida de la informació obtinguda, es va realitzar per una única persona, en aquest cas per l'autor de la tesi, amb la finalitat d'obtenir una major fiabilitat i validesa en l'estudi.

A la Taula 26 es mostra el nombre total d'accions portades a terme per l'investigador, amb els agents implicats de les Entitats Homologades, durant els mesos compresos entre gener i juny de 2017.

Taula 26

Previsió del nombre d'accions a realitzar directament amb les Entitats Homologades (EEHH).

Accions	Nº
Connexions amb el responsables de l'EEHH	30
Lliurament qüestionari PRP	30
Recollida qüestionari PRP	30
Reunió Avaluació PEC	30
Lliurament qüestionari PTE	30
Recollida qüestionari PTE	30
Total	180

Tal com es mostra a la Figura 23, el treball de camp va quedar estructurat en els següents apartats:

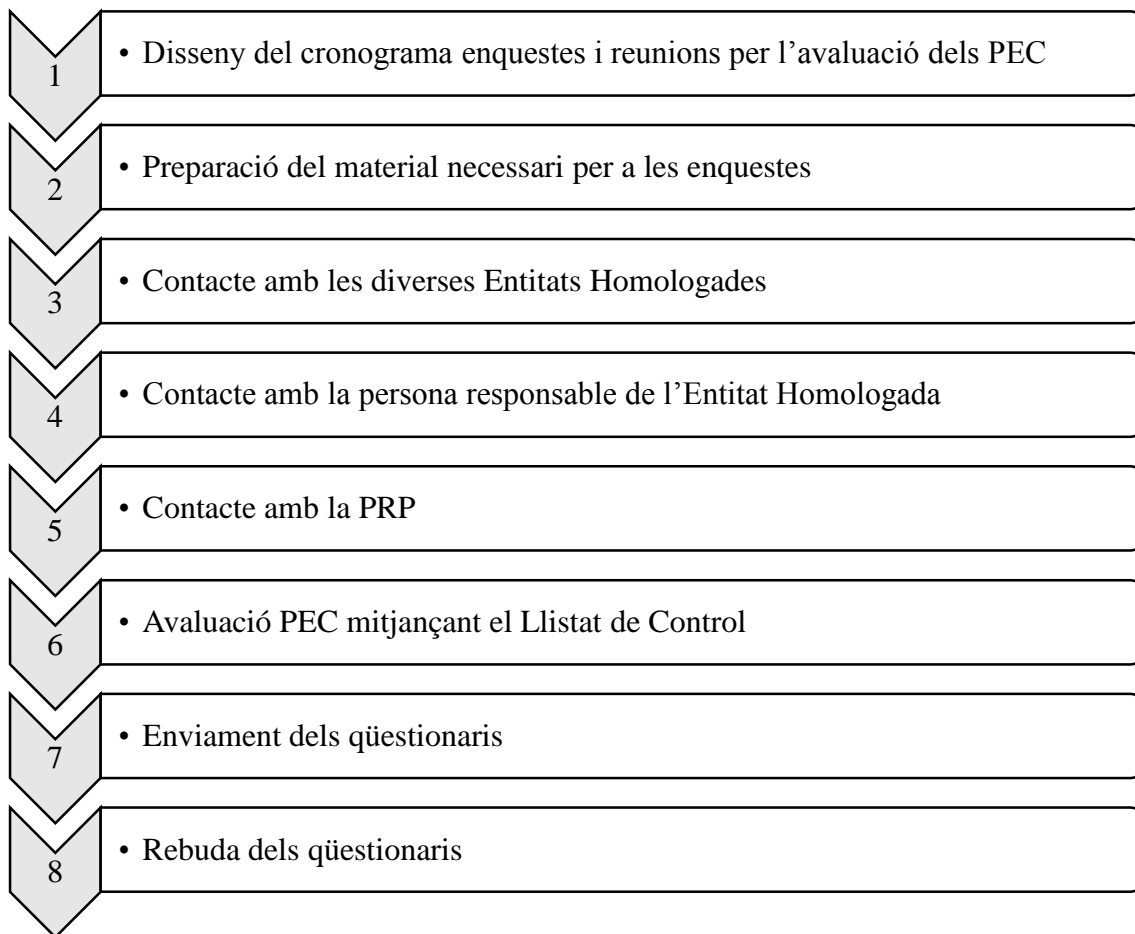

Figura 23: Fases del treball de camp

1. Disseny del cronograma d'enquestes i reunions per l'avaluació dels PEC:

Temporalització de les accions mínimes previstes a portar a terme, com mostra l'anterior Taula 26:

- Connexions telefòniques per establir la primera connexió amb la persona representativa de l'Entitat Homologada.
- Nombre de correus electrònics:
 - o Control de les dates d'enviament dels mateixos.

- Insistència en l'enviament per l'obtenció de les respostes per part de les PRP i les PTE. .

En l'Annex 6 de la present tesi, és presenta el cronograma utilitzat per les reunions amb els responsables de les Entitats Homologades, entre els mesos de gener i juny de 2017.

2. Preparació del material necessari per a les enquestes, incloent:

- Relat per la presentació telefònica.
- Cartes de presentació pels correus electrònics, siguin dirigits als responsables de les Entitats Homologades, als PRP o als PTE.
- Per qüestionaris: Instrument dissenyat i preparat per el seu lliurament per via telemàtica:
 - Presentació i instruccions per el seu emplenament.
- Pels Llistats de Control: Instrument dissenyat per avaluar PEC en visita personal de l'investigador.

3. Contacte amb les diverses Entitats Homologades:

- Contactar amb les entitats, no ha suposat cap tipus d'inconvenient, a causa que les dades d'aquestes son públiques. S'ha realitzat per via telefònica, i d'aquesta manera, s'ha explicat la raó de la trucada.
- S'ha preguntat la direcció de correu electrònic de la persona idònia per la presentació d'un marc de col·laboració amb una investigació d'aquestes característiques.
- Enviament d'un correu electrònic amb una presentació, tant personal com de la investigació. Per aquest s'ha establert un model explicatiu igual per a totes les primeres connexions (consultable a l'Annex 8).
- Corroborar la rebuda del correu informatiu: Una setmana més tard, s'estableix connexió telefònica amb l'Entitat Homologada, per preguntar si s'ha rebut el

correu enviat amb anterioritat i permetre realitzar una explicació més detallada del projecte mitjançant un altre correu electrònic.

4. Contacte amb la persona responsable de l'Entitat Homologada (Annex 8)

Una vegada definida la persona responsable, i després que aquesta hagi establert comunicació telemàtica o telefònica, s'ha passat a establir una reunió amb el següent protocol de treball:

- Presentació presencial de la investigació.
- Presentació presencial del marc de col·laboració.
- Definició de la PRP per l'enviament del qüestionari l'Entitat Homologada.

5. Contacte amb la PRP

L'objectiu d'aquesta connexió és triple: per una banda, fer-li saber el compromís de l'Entitat Homologada amb la investigació i per tant, la necessitat de la seva implicació; d'altra banda, conèixer la direcció de correu electrònic de la PTE a qui s'ha d'enviar el qüestionari específic després del seu avís i finalment, establir una reunió per la consulta del PEC mitjançant el Llistat de Control.

Tal com defensa Bryman (2004), les reunions han estat realitzades de forma personal i individual amb cada responsable de les Entitats Homologades de la mostra i van tenir una durada mitjana de 45 minuts.

A continuació, es passa a explicar els apartats emprats, a partir de la utilització dels instruments de recollida de dades:

6. Avaluació PEC mitjançant el Llistat de Control

En visita presencial a l'Entitat Homologada es passa a realitzar l'avaluació del PEC de forma privada i apartat de qualsevol possible interrupció per part del personal de l'entitat.

7. Enviament dels qüestionaris a les PRE i les PTE:

7.1. Una vegada confirmada la rebuda per part de l'enquestat/da, es realitza el seguiment del retorn dels qüestionaris, insistint, si és necessari, en l'obtenció de resposta.

7.2. Tractament de la rebuda dels qüestionaris: Una vegada s'obté resposta per part de la PRP o la PTE, es passa a emmagatzemar de forma diferenciada, les respostes rebudes:

7.2.1. Buidatge: Transferir les respostes rebudes via formulari de Google a Excel, per obtenir la base de dades de treball.

7.2.2. Emmagatzematge diferenciat entre els qüestionaris a PRP o PTE, a partir de full de càlcul d'Excel.

8. Tractament de l'avaluació realitzada mitjançant llista de control als PEC: Realitzada la base de dades de forma manual, en consulta física al document de PEC, es passa a realitzar el tractament d les dades:

8.1. Emmagatzematge individualitzat per cadascuna de les Entitats Homologades.

8.2. Buidatge: Transferir els resultats obtinguts a Excel, per obtenir la base de dades de treball.

4.3.4. Anàlisi de dades

“Analitzar significa establir categories, ordenar, manipular i resumir les dades”.
(Kerlinger, 1982, p.96).

Finalitzats els apartats de mostra, establiment dels instruments d'observació, la recollida dels qüestionaris i avaluació dels PEC de les Entitats Homologades, on s'han recollit i tractat de dades, s'inicia l'apartat d'anàlisi d'aquestes. Així, en aquest punt, es determina com analitzar les dades i quines eines d'anàlisi estadística són les adequades. En aquest sentit, l'objectiu de l'etapa d'anàlisi de dades és racionalitzar les dades recollides amb la voluntat de saber explicar les relacions que estableixen les variables proposades. Per això, cal relacionar els resultats que es corresponen als termes de les dimensions i als indicadors que les defineixen.

L'anàlisi dels resultats suposa una primera aproximació a les conclusions. No es tracta de comprovar si s'han assolit els objectius previstos, es tracta d'explicar de tal manera els resultats del treball de camp que sigui possible establir les relacions oportunes per poder arribar a unes conclusions finals. (Prats, 2004, p.66).

El disseny d'anàlisi de dades permet aplicar tècniques estadístiques per facilitar el procés. Tanmateix, l'anàlisi ha d'expressar-se de manera clara i simple, i en l'anàlisi que ens ocupa, utilitzar una lògica eminentment inductiva.

“L'eina requerida per a l'anàlisi de dades quantitatives és l'estadística” (Ávila Baray, H. L., 2006, p.97). L'estadística descriptiva s'entén com el conjunt de mètodes per processar informació en termes quantitatius, de tal forma que se'ls doni un significat, Maldonado J.A. (2015, p.228). També s'estudia la confiabilitat de les inferències on els fenòmens observats en la mostra són extensius a la població d'on es va obtenir la mateixa. És a dir, facilita l'establiment d'inferències de la mostra analitzada cap a la població d'origen. L'estadística descriptiva ha

permès organitzar i presentar un conjunt de dades, de manera que descriguin de forma precisa les variables analitzades, fent ràpida la seva lectura i interpretació.

Com a pas previ a l'anàlisi de les dades, i per millorar l'entrada d'aquestes al sistema estadístic PASW Statistics v.17., s'ha decidit codificar totes les variables redactades de cadascun dels instruments utilitzats. Les dades obtingudes s'han enregistrat en fulls d'Excel per major comoditat. Per l'anàlisi estadístic, s'ha utilitzat el programa SPSS, que pot importar les dades d'Excel i treballar amb les variables necessàries.

En primer lloc, s'han fusionat les tres bases de dades recollides (i.e., PRP, PTE i avaluació del PEC) en una sola base de dades. A continuació, s'ha estudiat la qualitat de les dades recollides, per tal de detectar valors fora de rang o altres errors comesos en la fase d'introducció de dades. No s'han imputat els valors faltants i se'ls ha deixat com a perduts.

Per analitzar les dades de forma estructurada, s'ha optat per fer-ho a tres nivells comparatius. S'estableix un protocol per ordenar l'anàlisi i la interpretació de les dades. En primer lloc, s'analitzen i interpreten les dades de cada agent individualment, establint un sol nivell de descripció (PRP, PTE i Llistat de Control PEC). En segon lloc, es comparen els resultats en dos nivells (PRP vs PTE, PRP vs Llistat de Control PEC i PTE vs Llistat de Control PEC). I finalment, es creuant les variables que fan referència als tres agents a la vegada. Els diferents nivells de comparació responen a l'equivalència entre conceptes recollits de les PRP, PTE, i el PEC.

Com s'ha explicat en l'apartat metodològic, la unitat d'anàlisi de la mostra són les Entitats Homologades, i els agents que, en aquesta investigació, aporten dades són les PRP, les PTE i els propis PEC. I és per aquest motiu, i a partir d'estudis com el d'Anguera (2013), que prenent sentit analitzar les dades individualment, alhora que s'ha fet necessària la comparació dels diferents agents per elaborar una anàlisi més detallada, ja que es treballa amb múltiples perspectives per interpretar els resultats d'un estudi, fent més grans les possibilitats de produir

coneixement. Per tant, tal com es representa a la Figura 24, s'han analitzat i interpretat les dades de forma separada per a cada grup, per posteriorment, fer-ho de forma comparada entre elles.

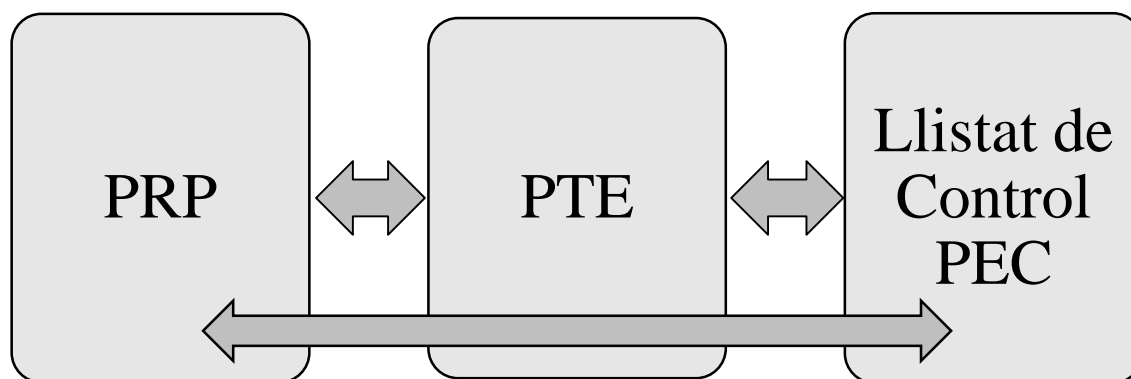

Figura 24. Relacions que s'estableixen en l'anàlisi de dades entre els agents de l'estudi d'investigació.

Com es mostra en la Taula 27, en un primer nivell, l'anàlisi es presentarà de forma individual per a cada agent.

Taula 27

Estructura identificativa per qüestionaris i Llistats de Control dels PEC, per un sol agent.

Tipus d'instrument	Identificador
Qüestionaris a PRP	Q1
Qüestionaris a PTE	Q2
Llistat de control PEC	Q3

Amb aquest propòsit, es van utilitzar mesures de tendència central (mitjana) i de dispersió (desviació típica) en el cas de les variables quantitatives, i es van calcular les freqüències de resposta i els percentatges en el cas de variables categòriques. Es va utilitzar la prova de Shapiro-Wilk (Shapiro i Wilk, 1965), juntament amb els indicadors de curtosi i d'asimetria, per tal de valorar l'ajust a la distribució normal de les variables quantitatives.

La prova de Shapiro-Wilk, és especialment recomanable en mostres petites ($n < 50$), com és el cas de les mostres recollides en aquesta investigació, ja que és la prova de normalitat amb major potència estadística (Razali i Wah, 2011). La hipòtesi nul·la posada a prova en aquest test és que les dades estan distribuïdes de forma normal. Si la prova de Shapiro-Wilk és estadísticament significativa, la hipòtesi nul·la és rebutjada, indicant que les dades no segueixen la distribució normal, i que, per tant, és recomanable utilitzar proves no-paramètriques per comparar les puntuacions de les diferents variables.

En segon lloc, es van comparar les puntuacions mitjanes d'aquelles preguntes que feien referència als mateixos conceptes però que havien sigut avaluades per agents diferents (i.e., PRP i PTE), tal com s'observa a la Taula 28. Per a les variables quantitatives, es va preveure la utilització de la prova T de Student per a mostres emparellades si les dades seguien la distribució normal, i de la prova de Rangs de Wilcoxon (Wilcoxon, 1945), en cas que fos necessari utilitzar una prova no paramètrica. Amb les variables categòriques, es va utilitzar la prova de Xi-quadrat per comparar les distribucions de les variables binàries. Finalment, cal destacar que certs elements relacionats amb el PEC van ser avaluats per tres agents diferents: les PRP, les PTE i el doctorand, mitjançant els Llistats de Control dels PEC, com es representa a la Taula 29. Per comparar aquests indicadors que comptaven amb tres avaluacions diferents, es va utilitzar el test de Friedman, que és també una prova no paramètrica. Per a totes les comparacions estadístiques realitzades es va establir un nivell de significació bilateral de $p \leq 0,05$.

Taula 28

Estructura d'Anàlisi Comparatiu entre dos Agents.

Nivell	Instruments comparats	
Comparativa	Q1	Q2
Comparativa	Q1	Q3
Comparativa	Q2	Q3

Taula 29

Estructura d'Anàlisi Comparatiu entre tres Agents.

Nivell	Instruments comparats		
Comparativa	Q1	Q2	Q3

L'anàlisi de dades és el pas anterior a l'exercici d'interpretació. La interpretació de les dades es realitza en termes de resultats de la recerca. Tal com explica Kerlinger (1982), consisteix a establir inferències sobre les relacions entre les variables estudiades per extreure conclusions i recomanacions.

Segons aquest autor, la interpretació de les dades es realitza en dues etapes:

- a) Interpretant les relacions entre les variables i les dades per establir un nivell de significació estadística.
- b) Establiment d'una explicació més ampla de la recerca, és a dir, determinar el grau d'estandardització dels resultats de la recerca.

La comparació, que a partir dels resultats, provoca l'intercanvi de punts de vista i compara les diferents opinions dels agents implicats, permet interpretar els diferents aspectes avaluats. Aquest procediment, aclareix les distorsions i biaixos subjectius que puguin produir-se i ofereix la possibilitat d'interpretacions diferents, el que enriqueix i reforça les dades obtingudes

CAPÍTOL V: RESULTATS

5. Resultats

Els resultats són conseqüència del processament de dades mitjançant el procediment estadístic concorde a la hipòtesi o pregunta de recerca, al problema i els objectius de recerca (Bernal, 2006, p.194).

En aquesta Tesi Doctoral, a partir dels qüestionaris administrats als agents implicats i les llistes de control dels PEC de les Entitats Homologades de la mostra, i una vegada realitzada l'anàlisi de les dades, es presenten els resultats com el producte extret per mitjà d'un resum d'aquestes dades i del tractament estadístic aplicat.

Qüestionaris i llistats de control PEC s'han analitzat detalladament, el que ha permès obtenir una valoració dels diferents aspectes plantejats per cada grup d'estudi (PRP, PTE i PEC).

L'ordre en què es presenten els resultats és el següent, fent, seguidament després de cada grup d'estudi, la descripció dels resultats i la seva interpretació:

- Resultats descriptius de les dades dels PRP en les Entitats Homologades (Q1).
- Resultats descriptius de les dades de les PTE de les Entitats Homologades (Q2).
- Resultats descriptius de les dades de les llistes de control dels PEC de les Entitats Homologades (Q3).
- Resultats comparatius per a dos agents entre els diferents grups d'estudi (PRP i PTE).
- Resultats comparatius per a tres agents entre els diferents grups d'estudi (PRP, PTE i PEC).

Per facilitar l'entesa dels resultats de cadascun dels apartats, s'ha optat per la seva anàlisi i interpretació, des d'una estructura de presentació a partir dels blocs de contingut:

- Bloc I: Dades
- Bloc II: PEC
- Bloc III: Programacions Esportives
- Bloc IV: Avaluació dels PEC i les programacions esportives

5.1. Resultats descriptius de les dades obtingudes de les PRP

Els resultats obtinguts que es mostren en la Taula 30 són els estadístics descriptius de les dades pertanyents al tractament dels qüestionaris dispensats a les PRP de les Entitats Homologades (Q1). Val a dir que pels ítems de la Pregunta 26, relacionats amb la forma d'avaluació escollida per les PRP, els resultats es presenten en la Taula 31, ja que les preguntes estaven formulades de forma diferent, utilitzant un format dicotòmic i no d'escala Likert, i per tant amb resultats amb una lectura particular. Per a la presentació dels resultats de la Taula 30 i de la Taula 31 i per una millor cabuda dins aquestes, els ítems s'han redactat de forma abreviada. Per una lectura exacta, es poden consultar les preguntes redactades en l'apartat 5.2. de descripció i interpretació de dades de les PRP (Q1) i a l'Annex 5.

Taula 30

Estadístics descriptius per a les PRP (Q1).

Blocs	Apartat	n° preg	Preguntes	N	1 n (%)	2 n (%)	3 n (%)	4 n (%)	5 n (%)	No aplic.	Valors perduts	Media	DT	Mínim	Màx	Asimetr.	Curtosi	
Bloc II PEC	Apartat A	2.	L'EH té el PEC completament dissenyat	26	0 (0,0)	0 (0,0)	3 (10,0)	12 (40,0)	0 (0,0)			4,31	0,67	3	5	-0,471	-0,673	
		3.	El PEC està en construcció, però l'EH compta amb program. Esportiv. específ. amb object. concrets per edat i activitats.	25	1 (3,3)	1 (3,3)	3 (10,0)	12 (40,0)	8 (26,7)		5 (16,7)	4	1	1	5	-1,359	2,366	
		4.	El PEC és l'únic document de referència utilitzat per el desenvolupament de les programacions.	25	1 (3,3)	9 (30,0)	5 (16,7)	8 (26,7)	2 (6,7)		5 (16,7)	3,04	1,09	1	5	0,12	-1,057	
		5.	L'EH recomana als coord./tècnics, la utilització del PEC com el document a consultar per les programacions	26	0 (0,0)	1 (3,3)	5 (16,7)	12 (40,0)	8 (26,7)		4 (13,3)	4,04	0,82	2	5	-0,54	-0,09	
		6.	El PEC és el document de referència, però el tècnic te llibertat per reformular els object. programats de les AE	26	2 (6,7)	3 (10,0)	10 (33,3)	7 (23,3)	4 (13,3)		4 (13,3)	3,31	1,12	1	5	-0,302	-0,2	
		7.	Desconec l' existència del PEC en el centre	25	16 (53,3)	7 (23,3)	1 (3,3)	1 (3,3)	0 (0,0)		5 (16,7)	1,48	0,77	1	4	1,856	3,735	
		Bloc III Program.	Apartat A	8.	Es dediquen més de 10 hores a establir criteris de program. anual	26	1 (3,3)	1 (3,3)	4 (13,3)	14 (46,7)	6 (20,0)		4 (13,3)	3,88	0,95	1	5	-1,262
9.	Es dedica temps cada any/tempor. a la preparac. dels criteris de programació			26	0 (0,0)	1 (3,3)	4 (13,3)	11 (36,7)	10 (33,3)		4 (13,3)	4,15	0,83	2	5	-0,756	0,153	
Apartat B	10.		Es dediquen més de 10 hores a la preparació, redacció i disseny de les programacions abans de l'inici de la temporada	25	0 (0,0)	3 (10,0)	3 (10,0)	12 (40,0)	7 (23,3)		5 (16,7)	3,92	0,95	2	5	-0,769	-0,025	
	11.		Es dedica temps a la preparació, redacció i disseny de les programacions abans de l'inici de la temporada	26	0 (0,0)	0 (0,0)	2 (6,7)	14 (46,7)	10 (33,3)		4 (13,3)	4,31	0,61	3	5	-0,287	-0,506	
Apartat C	12.		Es dediquen més de 10 hores a la revisió de les programacions	25	1 (3,3)	4 (13,3)	6 (20,0)	9 (30,0)	5 (16,7)		5 (16,7)	3,52	1,12	1	5	-0,438	-0,496	
	13.		Es dedica temps a la revisió de les programacions	26	0 (0,0)	2 (6,7)	3 (10,0)	11 (36,7)	10 (33,3)		4 (13,3)	4,12	0,90	2	5	-0,934	0,391	
Apartat D	14.		L'EH organitza i/o facilita als tècnics informació sobre cursos de formació en programació	26	2 (6,7)	3 (10,0)	3 (10,0)	13 (43,3)	5 (16,7)		4 (13,3)	3,62	1,16	1	5	-0,953	0,231	
	15.		Els tècnics no reben formació complementaria	26	4 (13,3)	12 (40,0)	6 (20,0)	3 (10,0)	1 (3,3)		4 (13,3)	2,42	1,02	1	5	0,705	0,272	
Bloc IV Avaluac.	Apartat A		16.	Els tècnics responsables d'impartir les programacions estan formats en els criteris avaluatius establerts del PEC propi de l'EH	26	0 (0,0)	4 (13,3)	7 (23,3)	11 (36,7)	4 (13,3)		4 (13,3)	3,58	0,94	2	5	-0,239	-0,706
			17.	Els tècnics avaluen a partir dels seus propis criteris	26	2 (6,7)	5 (16,7)	10 (33,3)	9 (30,0)	0 (0,0)		4 (13,3)	3	0,93	1	4	-0,63	-0,375
		18.	Els tècnics avaluen si creuen que es convenien.	26	10 (33,3)	6 (20,0)	5 (16,7)	5 (16,7)	0 (0,0)		4 (13,3)		2,19	1,16	1	4	0,414	-1,31

Blocs	Apartat	nº preg	Preguntes	N	1 n (%)	2 n (%)	3 n (%)	4 n (%)	5 n (%)	No aplic.	Valors perduts	Media	DT	Mínim	Màx	Asimetr.	Curtosi
		19.	Els responsables del PEC. entenen que, amb la formació prèvia dels tècnics és suficient per avaluar	26	3 (10,0)	8 (26,7)	6 (20,0)	7 (23,3)	2 (6,7)		4 (13,3)	2,88	1,17	1	5	0,081	-0,918
Apartat B	20.		*Es fan aval. de control al començament, durant i a final de curs (si la resposta ha estat 4 o 5, passar a pregunta 27)	23	2 (6,7)	5 (16,7)	2 (6,7)	7 (23,3)	7 (23,3)	3 (10,0)	4 (13,3)	3,52	1,37	1	5	-0,507	-1,106
	21.		*Es fan avaluacions de control al començament i al final del curs (si la resposta ha estat 4 o 5, passar a pregunta 27)	13	0 (0,0)	3 (10,0)	3 (10,0)	4 (13,3)	3 (10,0)	13 (43,3)	4 (13,3)	3,54	1,12	2	5	-0,112	-1,28
	22.		Es realitzen avaluacions de control una vegada a final de curs	9	1 (3,3)	2 (6,7)	2 (6,7)	2 (6,7)	2 (6,7)	17 (56,7)	4 (13,3)	3,22	1,39	1	5	-0,146	-1,06
Apartat C	23.		*Es recullen dades de les avaluacions realitzades (si la resposta ha estat 4, l'entrevista a finalitzat).	26	5 (16,7)	0 (0,0)	4 (13,3)	10 (33,3)	7 (23,3)	4 (13,3)		3,54	1,42	1	5	-0,9	-0,396
	24.		*Es consulten les dades de les avaluacions realitzades. (si la resposta ha estat 4, l'entrevista a finalitzat)	22	0 (0,0)	1 (3,3)	4 (13,3)	12 (40,0)	5 (16,7)	4 (13,3)	4 (13,3)	3,95	0,78	2	5	-0,566	0,499
	25.		Es consulten les dades i s'utilitzen per millorar la programació del curs vinent	22	0 (0,0)	0 (0,0)	7 (23,3)	9 (30,0)	6 (20,0)		8 (26,7)	3,95	0,78	3	5	0,083	-1,319
Apartat E	27.		*Es lliura a l'esportista i famílies un informe inicial, un durant i un a final de curs (si la resposta ha estat 5, passar a la preg. 35)	22	3 (10,0)	2 (6,7)	2 (6,7)	5 (16,7)	10 (33,3)	4 (13,3)	4 (13,3)	3,77	1,47	1	5	-0,933	-0,551
	28.		*Es lliura a l'esportista i a les famílies un informe individ. al inici i al final del curs? (si la resposta ha estat 5, passar a preg. 35)	18	5 (16,7)	4 (13,3)	2 (6,7)	2 (6,7)	5 (16,7)	8 (26,7)	4 (13,3)	2,89	1,64	1	5	0,199	-1,665
	29.		Es lliura a l'alumne/esportista i a les famílies dades d'avaluació de progressió d'objectius, que es treballen a les AE	15	4 (13,3)	5 (16,7)	2 (6,7)	2 (6,7)	2 (6,7)	15 (50,0)		2,53	1,40	1	5	0,631	-0,804
	30.		Per les AE en grup, es lliura a esportista i famílies, un informe de progressió respecte als object. programats durant el curs	14	4 (13,3)	3 (10,0)	1 (3,3)	5 (16,7)	1 (3,3)	16 (53,3)		2,71	1,43	1	5	0,041	-1,653
Apartat F	31.		Es fa revisió de les dades avaluades	22	1 (3,3)	0 (0,0)	7 (23,3)	11 (36,7)	3 (10,0)	8 (26,7)		3,68	0,89	1	5	-1,048	2,722
	32.		Es fan reunions, informes, documents en xarxa, ..., durant el curs, per tractar els resultats respecte a la progressió dels object.	22	2 (6,7)	4 (13,3)	4 (13,3)	10 (33,3)	2 (6,7)	8 (26,7)		3,27	1,16	1	5	-0,589	-0,545
Apartat G	33.		*Es fa comparativa de dades amb anteriors tempor.. (Cas que sigui 1ª temp. del PEC, no contestar i passar a preg. següent)	22	4 (13,3)	4 (13,3)	5 (16,7)	9 (30,0)	0 (0,0)	4 (13,3)	4 (13,3)	2,86	1,16	1	4	-0,503	-1,241
	34.		Es fa estudi comparatiu de les pròpies dades amb altres entitats	22	13 (43,3)	7 (23,3)	0 (0,0)	2 (6,7)	0 (0,0)	8 (26,7)		1,59	0,90	1	4	1,802	2,965
	35.		Es fan reunions, jornades d'intercanvi, etc , amb EEHH o no, per millorar el servei, utilitzant les aval. realitzades	22	11 (36,7)	8 (26,7)	1 (3,3)	2 (6,7)	0 (0,0)	8 (26,7)		1,73	0,93	1	4	1,375	1,42

Nota. Les variables numèriques 1, 2, 3, 4 i 5, utilitzades en la filera de nominatius, corresponen als conceptes següents: Totalment en desacord (1), En desacord (2), Ni d'acord,, ni en desacord (3), D'acord (4) i Totalment d'acord (5).

*Preguntes filtre

Taula 31

Estadístics descriptius de la pregunta 26 del qüestionari per les PRP (Q1).

	No	Sí	V. perduts
Realització d'informe a partir de l'observació a l'esportista o grup d'esportistes (registre anecdòtic)	11 (36,7)	15 (50,0)	4 (13,3)
Resum d'opinió (opinió general sobre l'esportista)	15 (50,0)	11 (36,7)	4 (13,3)
Ítems d'observació (bateria de ítems)	16 (53,3)	10 (33,3)	4 (13,3)
Proves prestació (resultats de proves físiques/tècniques)	20 (66,7)	6 (20,0)	4 (13,3)
Proves de situació (resultats de proves tàctiques)	22 (73,3)	4 (13,3)	4 (13,3)
Registre, estudi i conclusió d'imatges gravades	25 (83,3)	1 (3,3)	4 (13,3)

Nota. Es presenta la freqüència i el percentatge per cadascuna de les preguntes.

Valors perduts:

Les PRP que no han contestat a l'enquesta han estat, depenent de la pregunta, entre 4 i 5 participants. Les raons són poc variades, però la majoria d'elles ha estat per no trobar el moment de contestar el qüestionari o pel desinterès en fer-ho.

Els valors no aplicables es deuen al fet que davant l'existència de preguntes filtre. És a dir, en aquest tipus de preguntes les persones enquestades han de complir les condicions del filtre de la pregunta. Per tant, el nombre de respostes totals en aquell valor queda modificat

5.2. Descripció i interpretació de dades de les PRP (Q1)

A continuació, es passa a descriure i interpretar les dades descriptives de les PRP, a partir dels blocs de contingut.

L'estructura que s'utilitza per a la realització de la descripció i interpretació de les dades, és en primer lloc, la presentació de quins són els apartats i preguntes de cada bloc, als que correspondrà la descripció. En segon lloc, es presenta el gràfic de mitjanes de cada bloc treballat, i en tercer lloc, es redacten les dades. Finalment, es fa la interpretació de les mateixes. Aquesta és l'estructura de presentació que es farà servir en tots els apartats de resultats.

Les dades del Bloc I de formació acadèmica de les PRP, i que corresponen a la pregunta 1 en el qüestionari lliurat a aquestes, han estat presentades i comentades en l'apartat de procediment d'establiment de la mostra (Taula 21 dins l'apartat. 4.3.1.4., p.282) Per tant, en les preguntes que a continuació es redacten, es començarà per la pregunta 2.

5.2.1. Bloc II: PEC

En aquest punt, es presenta la descripció i interpretació de les dades de les preguntes de la 2 a la 7, corresponents a l'Apartat B, que fa referència a les qüestions presentades en les enquestes per les PRP, i que tenen a veure amb el coneixement i ús dels PEC de les Entitats Homologades. La Figura 25 presenta les puntuacions mitjanes de les preguntes sobre PEC, tenint en compte la Taula 30 (p.328), on es presenten els estadístics descriptius i les freqüències de resposta.

Preguntes:

- Apartat B: El PEC a l'Entitat Homologada
 - o Preguntes de la 2 a la 7
- 2. L'EH té el PEC completament dissenyat.
- 3. El PEC està en construcció, però l'Entitat Homologada compta amb programacions esportives específiques amb objectius concrets per edat i activitats.
- 4. El PEC és l'únic document de referència utilitzat pel desenvolupament de les programacions.
- 5. L'EH recomana a PRP/PTE, la utilització del PEC com el document a consultar per les programacions.
- 6. El PEC és el document de referència, però el tècnic té llibertat per reformular els objectius programats de les AE.
- 7. Desconec l'existència del PEC en el centre.

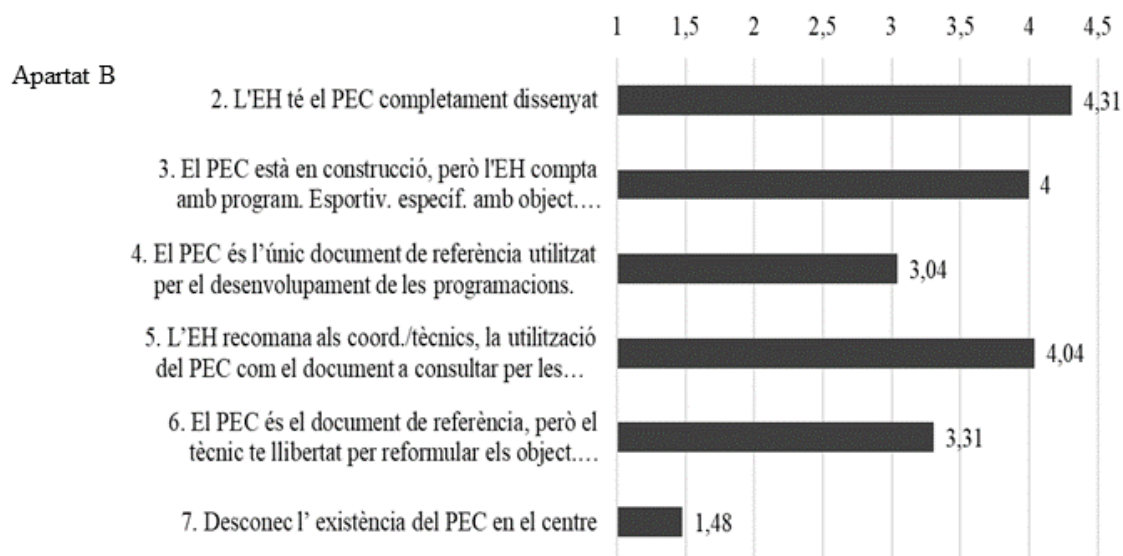

Figura 25. Puntuacions mitjanes dels ítems sobre els PEC avaluats per les PRP.

Descripció Dades:

- Les dades donen com a resultat que el 66,6% de les Entitats Homologades té el PEC en construcció, un 10% no està segur de la seva finalització i tan sols el 6,3% té el PEC totalment redactat.
- El 50% de les Entitats Homologades declaren estar d'acord o totalment d'acord en que el PEC no és l'únic document que utilitzen com a eina pel desenvolupament de les programacions.
- Un 66,7% recomana a les PTE la seva utilització. Un 16,7% no aclareix la seva decisió.
- Un 36,6% de les Entitats Homologades dóna llibertat a les PTE per reformular els objectius proposats. Un 33,3% no contesta amb claredat i un 16,7% està en desacord o molt en desacord a l'hora de donar llibertat a les PTE per reformular objectius.
- Més de tres quartes parts de les Entitats Homologades, el 76,6%, declaren estar d'acord o molt d'acord amb l'existència del PEC en l'Entitat Homologada.

En referència a les mitjanes presentades en la Figura 25, els resultats d'aquestes permeten comparar les preguntes del Bloc II més puntuades envers les menys.

Es destaca la puntuació 4,31 de la pregunta dos, que assegura el quasi total disseny dels PEC de totes les Entitats Homologades i la puntuació 4 de la pregunta 3, que explica que el PEC està en construcció, però que compta amb les programacions esportives específiques per a cada esport i amb objectius concrets de les mateixes. És remarcable d'igual manera, el resultat de la mitjana de la pregunta 4, sobre si el PEC és l'única referència per el desenvolupament de la programació, envers a la llibertat dels tècnics per a formular objectius amb un valor de 3,31, ja que els resultats mostren que les programacions estan, en quasi la seva totalitat, dissenyades. I en canvi, aquest valor, pren sentit quan el comparem amb la mitjana de 3,31, de la pregunta 6, sobre la llibertat de les PTE per formular objectius, ja que la seva dispersió és molt lleu.

Interpretació:

Respecte de la interpretació dels resultats de les preguntes del Bloc II, la idea central té a veure amb una clara presència del PEC a les Entitats Homologades. Amb menor percentatge, les PRP declaren el PEC com l'eina utilitzada i recomanada, pel seu ús. Efectivament els PEC són una eina en construcció, flexible i en constant procés de canvi, adaptant-se a les modificacions que esdevenen durant la temporada. Que només un percentatge mínim tingui el PEC tancat, explica que les Entitats Homologades advoquen per mantenir-lo viu.

S'ha de remarcar que la meitat de les Entitats Homologades no utilitza el PEC com l'única eina per desenvolupar les programacions. Aquesta dada aporta per una banda, la realitat d'una bona praxi de les Entitats Homologades que respecta el PEC com a eina vehiculadora de les seves decisions, encara que per una altra banda, es presenta l'ús del PEC com una eina més per a la consulta. Entra en joc la possibilitat de donar a les PRP altres eines de suport que fins al

moment no s'han utilitzat de forma homogènia per a totes les Entitats Homologades, com poden ser instruments de control del desenvolupament de les programacions esportives.

Considerant que més d'una tercera part de les PRP accepta que dóna llibertat a les PTE per reformular objectius programats per les Entitats Homologades i que un altre terç no està d'acord ni en desacord, es pot establir en el Bloc PEC, que la presència d'aquest és concebuda de forma principal. Alhora, el seu ús i desenvolupament per part de les PTE es veu disminuït per la no finalització del document, tanmateix per la falta de programació esportiva específica i el deficient control sobre la formulació d'aquests objectius.

5.2.2. Bloc III: Programacions Esportives

Aquest punt, fa referència a la descripció de les dades i a la interpretació de les dades resultants de les preguntes dels apartats A, B, C i D del Bloc III, corresponent a les qüestions presentades en les enquestes per les PRP, i que tenen a veure amb el temps de dedicació a les programacions esportives, les seves revisions i la formació en programació que les Entitats Homologades ofereixen als seus treballadors (PRP i PTE).

La presentació de la Figura 26 correspon a les puntuacions mitjanes de les preguntes realitzades sobre Programacions Esportives. Per l'elaboració d'aquesta Figura, s'ha tingut compte els resultats de la Taula 30 (p.328), on es presenten els estadístics descriptius i les freqüències de resposta.

Preguntes:

- Apartat A: Preparació pels criteris de la programació anual d'AFE, a desenvolupar en l'EH.
 - o Preguntes: 8 i 9
 - Es dediquen més de 10 hores a establir els criteris de programació anual.

- Es dedica temps cada any/temporada a la preparació dels criteris de programació.
- Apartat B: Redacció i disseny de programacions de la temporada.
 - Preguntes 10 i 11
 - Es dediquen més de 10 hores a la preparació, redacció i disseny de les programacions abans de l'inici de la temporada.
 - Es dedica temps a la preparació, redacció i disseny de les programacions abans de l'inici de la temporada.
- Apartat C: Revisió de les programacions de la temporada.
 - Preguntes: 12 i 13
 - Es dediquen més de 10 hores a la revisió de les programacions.
 - Es dedica temps a la revisió de les programacions.
- Apartat D: Formació de les PTE sobre la programació de la temporada.
 - Preguntes: 14 i 15
 - L'EH organitza i/o facilita a les PTE informació sobre cursos de formació en programació.
 - Les PTE no reben formació complementaria.

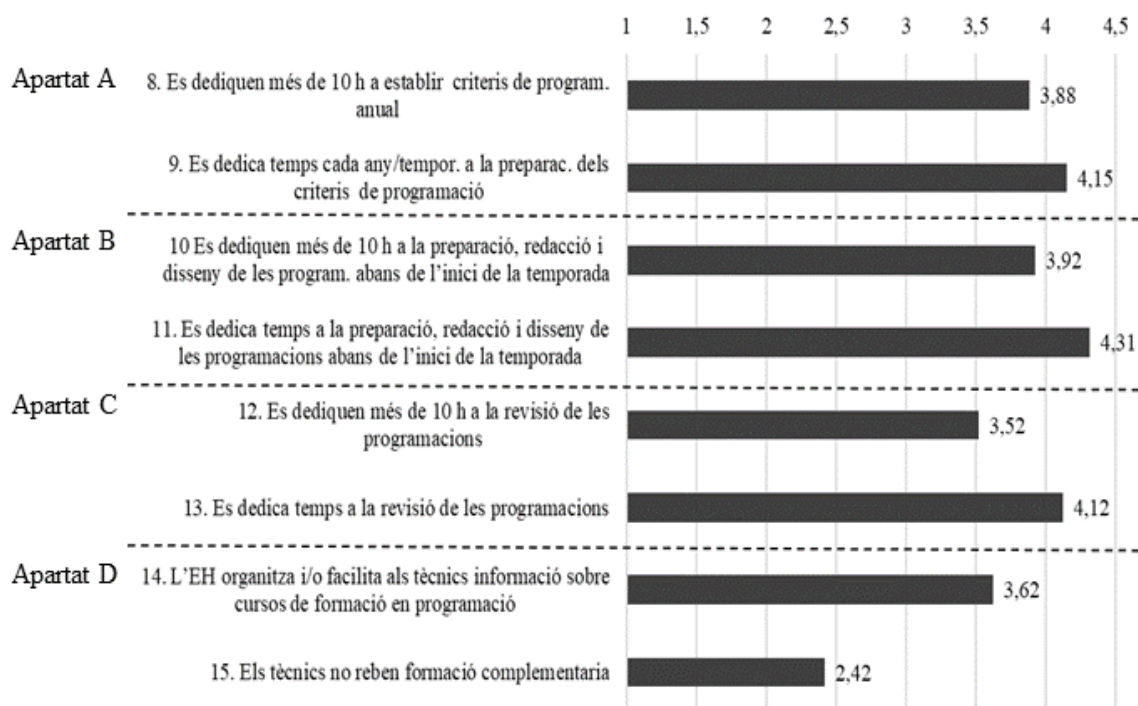

Figura 26: Puntuacions mitjanes dels ítems sobre les programacions esportives avaluades per les PRP.

Descripció Dades:

- El 66,7% de les Entitats Homologades, dediquen un temps significatiu (més de 10 hores) a establir criteris de programació anual. Un 13,3% no es defineix i el 6,6% declara que no dediquen aquest temps.
- El 70% de les PRP afirma que dedica temps a establir els criteris de la programació.
- El 63,3% dediquen un temps significatiu a la preparació, redacció i disseny de les programacions esportives, un 10% no sap si dedica més de 10 hores, i un 10% expressa grau de desacord en la dedicació a aquest temps.
- En el 80% de les Entitats Homologades es dedica temps (menys de 10 hores) a la preparació, redacció i disseny de les programacions anuals.
- Un 46,7% de les Entitats Homologada destinen més de 10 hores a la revisió de les programacions esportives. Un 16,6% tenen grau de desacord i un 20% no té clar el temps de dedicació.

- El 70% dedica temps a la revisió de les programacions. Un 10% té grau de desacord en la concreció del temps de dedicació.
- El 60% de les PRP afirma tenir un grau d'acord per organitzar i/o informar sobre cursos de programació. S'estableix un grau de desacord amb aquesta pregunta del 16,7%. Un 10% no significa el seu grau d'acord o desacord..
- Un 53,3% reben formació complementaria des de les Entitats Homologades . Un 20% no deixa clara aquesta decisió.

Els resultats de les mitjanes expressen que les Entitats Homologades destinen temps, en major o menor grau, a definir els criteris de la programació amb resultats per sobre del 3,88, alhora que li donen importància a la preparació, redacció i disseny de les programacions esportives, amb resultats que arriben fins al 4,31. I en canvi, sobta la poca formació complementaria que reben (2,42).

Interpretació:

A fi de respectar les bases expressades de l'IBE, les Entitats Homologades, de forma generalitzada, dediquen temps a establir els criteris de programació. En efecte, aquest temps de preparació, redacció i disseny, és previst per les Entitats Homologades, encara que una tercera part de les PRP o no té el temps necessari, o no disposa d'ell.

Si s'estableix la programació com a eina principal de desenvolupament dels objectius de les Entitats Homologades, el temps per la preparació, redacció i disseny hauria de ser suficient per a la consecució de dites programacions.

No hi ha concordança en relació a la preocupació que mostren les PRP per les revisions de les programacions (4,12) i el temps que dediquen (3,52). Són més de la meitat d'elles, que per diferents motius, han de dedicar un temps inferior a les 10 hores a aquesta tasca.

D'altra banda, quant a la formació de les PTE, les Entitats Homologades en general, es preocupen per la formació interna. Si més no, i tal com queda descrit a la Taula 22 (p.283) de l'apartat 4.3.1.1., la formació prèvia de les PTE és adient, envers la formació que reben per part de les Entitats Homologades. Això, es confronta amb la capacitat de l'IBE per donar suport a les entitats organitzadores a partir per exemple, dels serveis d'assessorament i de formació contemplats dins la mesura de govern "L'esport inclou"³⁴ o la proposta curricular per activitats esportives que es fa dins del *Pla Estratègic IBE*, on al *Pla de l'Esport fora d'Horari Escolar de Barcelona*³⁵.

Les Entitats Homologades dins els seus PEC, han de tenir clara la decisió de formar o no als seus tècnics. Els resultats mostren que més de la meitat ho fa. És per això, que s'estableix la formació com a eina imprescindible en el desenvolupament qualitatiu del PEC.

5.2.3. Bloc IV: Avaluació de les programacions i dels PEC

En aquest bloc, la descripció de les dades i la seva interpretació fan referència a les qüestions presentades en els apartats compresos entre l'Apartat A i l'Apartat G, ambdós inclosos. En aquest sentit, els apartats presentats a les PRP, tenen a veure amb la realització de l'avaluació de les programacions esportives, a partir del control dels objectius que es proposen en les activitats esportives de les sessions. Alhora, també sobre la presentació d'informes a les famílies i als esportistes dels resultats del desenvolupament dels objectius a assolir per part de les Entitats Homologades. Finalment, es realitza la descripció de dades relacionada amb l'ús que d'aquestes es fa en relació a la retroalimentació de les mateixes. Les puntuacions mitjanes

³⁴ *Barcelona Esport Inclou*. Ajuntament de Barcelona. Serveis de formació. Disponible en: <http://www.bcn.cat/lesportinclou/pdf/plaformaci%C3%B318-19.pdf>

³⁵ *Pla de l'esport en edat escolar de la ciutat de Barcelona. Proposta de currículum per les activitats esportives fora de l'horari lectiu de la ciutat de Barcelona*. 2008. González, c. Lleixà, T., Ahicart, M., Arteta, C., Campos, J. Ajuntament de Barcelona. IBE. Disponible a: http://www.bcn.cat/lesportensfamesgrans/pdf/Quadern_curriculum.pdf

de les preguntes sobre avaluació de les programacions i els PEC, que es representen a la Figura 27, han estat elaborades a partir dels resultats obtinguts a la Taula 30 (p.327) d'Estadístics descriptius i freqüències de resposta.

Preguntes:

- Apartat A: Criteris d'avaluació anual d'AFE desenvolupats a l'EH
 - o Preguntes: 16 a 19
- 16. Els PTE responsables d'impartir les programacions estan formats en els criteris d'avaluació establerts del PEC propi de l'Entitat Homologada.
- 17. Les PTE avaluen a partir dels seus propis criteris.
- 18. Les PTE avaluen si creuen que és convenient.
- 19. Les PRP, entenen que, amb la formació prèvia dels tècnics és suficient per avaluar.

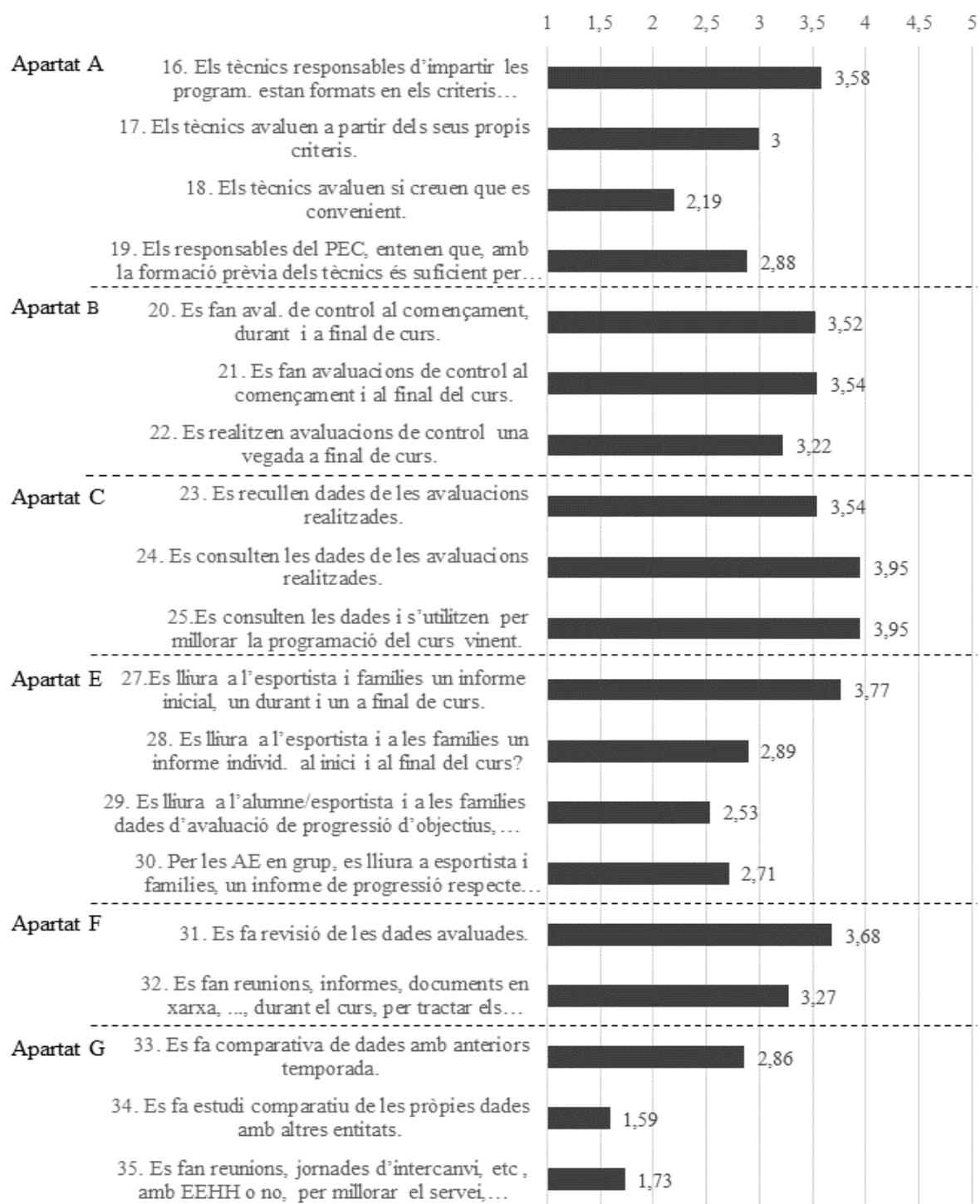

Figura 27. Puntuacions mitjanes dels ítems sobre les avaluacions de les programacions esportives i el PEC, contestats per les PRP.

Descripció Dades:

- Les PRP contesten que el 50% de les PTE estan formats en criteris d'avaluació propis de les Entitats Homologades. Un 23,3% respon que no té clara la qüestió. Es mostra un grau de desacord amb la pregunta del 13,3%.
- El 30% avalua amb criteris propis. Un 33,3% no sap definir la situació i el 23,4% exposa el seu grau de desacord en no deixar que les PTE realitzin l'avaluació de forma lliure.
- Més de la meitat, un 53,3%, estableix el seu grau de desacord, en la resposta sobre la responsabilitat de les PTE a l'hora d'establir la conveniència de l'avaluació. Un 16,7% no defineixen la seva resposta i un 16,7% estan d'acord en el fet que les PTE decideixin si es realitza l'avaluació.
- El 30% pensen que la formació prèvia de les PTE és suficient per poder avaluar i el 36,7% declaren estar en desacord o molt en desacord amb aquesta pregunta.

Dels resultats de les mitjanes, es destaca la diferència que s'estableix entre la puntuació de 3,58 de la pregunta 16, sobre la formació en criteris d'avaluació, i la comparació amb la puntuació 3 de la pregunta 17, on s'indica que les PRP avaluen amb els seus propis criteris.

Interpretació:

En el marc dels criteris d'avaluació utilitzats pel desenvolupament i control de les programacions esportives de les Entitats Homologades, les PRP que han contestat han estat poques. Hi ha un nombre elevat de valors no aplicables.

De totes maneres, a partir de les dades recollides, es pot extreure que la meitat de les PTE, tenen formació de com avaluar, el que sembla un percentatge baix respecte a la preocupació que mostren per l'avaluació.

Aquesta interpretació es relaciona amb els resultats obtinguts de les Taules 21 i 22 (p.281-282), respecte a la formació acadèmica de les PRP i PTE i que demostrin la capacitat d'aquestes per realitzar accions avaluadores.

Destaca que un 23,4% de les PRP, declari que no permeten que les PTE avaluïn de forma lliure. El que sembla ser un percentatge molt baix en el control de l'avaluació dels programes esportius que han de tenir les Entitats Homologades amb PEC redactats.

Existeix un biaix del 16,7%, que advoca per la idea de poder decidir la idoneïtat o no, d'avaluar als esportistes, aspecte que estaria enfrontat amb el control de l'assoliment dels objectius programats per part de les Entitats Homologades.

Es confronta la necessitat que tenen les Entitats Homologades d'avaluar els seus programes, amb la dispersió de les necessitats formatives que en aquesta matèria tenen, en opinió de les PRP, els seus PTE.

Preguntes:

- Apartat B: Periodicitat de les avaluacions

o Preguntes: 20 a 22

20. Es fan aval. de control al començament, durant i a final de curs (si la resposta ha estat 4 o 5, passar a pregunta 27).

21. Es fan avaluacions de control al començament i al final del curs (si la resposta ha estat 4 o 5, passar a pregunta 27).

22. Es realitzen avaluacions de control una vegada a final de curs.

Descripció Dades:

- Un 66,6% afirma estar d'acord amb avaluar amb el format de control abans, durant i a final de curs i el 23,4% afirma estar en desacord per la realització d'avaluacions amb aquesta periodicitat.
- En el 23,3% de les Entitats Homologades s'utilitza el format d'avaluacions de control a l'inici i al final de curs. Un 13,3% no defineix la seva resposta i un 10% manifesta estar en desacord amb la utilització d'aquest format.

En la descripció dels resultats de les mitjanes sobre aquest apartat, els resultats exposen que la tendència és a les respostes de caire positiu, encara que no molt allunyades de la resposta “ni d'acord, ni en desacord”, amb resultats d'entre el 3,22 i el 3,54.

Interpretació:

És destacable l'interès de les Entitats Homologades per oferir als esportistes una avaluació amb periodicitat i que asseguri el seguiment acurat de l'assoliment dels objectius esportius programats.

Preguntes:

- Apartat C: Consulta dels resultats de les avaluacions realitzades
 - Preguntes: 23 a 25
- 23. Es recullen dades de les avaluacions realitzades (si la resposta ha estat 0, l'entrevista ha finalitzat).
- 24. Es consulten les dades de les avaluacions realitzades. (si la resposta ha estat 4, l'entrevista ha finalitzat).
- 25. Es consulten les dades i s'utilitzen per millorar la programació del curs vinent.

Descripció Dades:

- El 56,6% de les Entitats Homologades contesta que té establerta la recollida de dades de les avaluacions realitzades, un 33,3% no està d'acord, ni en desacord i el grau de desacord és del 16,7%.
- El 56,7% consulten les dades de les avaluacions realitzades.
- Més del 50% de les Entitats Homologades que recullen dades, les utilitzen per millorar la seva proposta de programació.

Interpretació:

El 56,6% és la dada que estableix la baixa recollida de dades avaluadores (23,3% totalment d'acord i 33,3% d'acord), per després realitzar una avaluació més acurada de les programacions redactades per les Entitats Homologades.

Les Entitats Homologades que recullen els resultats de les avaluacions, els consulten posteriorment, i s'esforcen a realitzar un treball d'actualització i millora qualitativa dels objectius esportius per la següent temporada.

Preguntes:

Apartat D: Instruments per l'avaluació de les programacions

- Pregunta 26:

S'ha de recordar que en aquesta pregunta, la valoració als ítems estava dissenyada de forma diferent, utilitzant un format dicotòmic (si/no) i no d'escala Likert i per tant les respostes tenen una lectura particular.

- Pregunta 26: Escollir el/s instrument/s d'avaluació que utilitza l'Entitat Homologada.

- Realització d'informe a partir de l'observació a l'esportista o grup d'esportistes (registre anècdotes).
- Resum d'opinió docent (opinió general sobre l'esportista).
- Ítems d'observació (bateria d'ítems).
- Proves prestació (resultats de proves físiques/tècniques).
- Proves de situació (resultats de proves tàctiques).
- Registre, estudi i conclusió d'imatges gravades.

Descripció Dades:

En aquesta pregunta, els subjectes enquestats, tenien l'opció de respondre de forma politèmica, és a dir, els enquestats podien contestar en tots els ítems proposats, en funció dels instruments d'avaluació utilitzats. De cara a la codificació, es va establir per a cada pregunta si el/la participant portava a terme cadascuna de les estratègies.

- Un 50% opta per realitzar informes d'observació.
- Un 36,7% utilitzen un resum d'opinió.
- Un 33,3% avalua als esportistes amb ítems d'observació.
- Un 20% fa servir proves de caràcter tècnic o físic.
- Un 13% també utilitza proves de caràcter tàctic.
- Només un cas (3%) treballa amb enregistraments d'imatge.

Interpretació:

L'avaluació dels objectius a desenvolupar, per part de les PTE, es realitza a partir de diversos instruments de control. De totes maneres, els més utilitzats són els instruments observacionals, ja sigui en modalitat d'informes o en bateries d'ítems. Les PRP, prefereixen la utilització d'instruments observacionals per l'avaluació dels seus esportistes, envers l'ús

d'instruments de valoració mitjançant proves de situació i/o prestació. L'enregistrament d'imatges s'utilitza de forma residual, tot i que a les Entitats Homologades, les famílies firmen el vistiplau per poder enregistrar imatges per poder ser utilitzades.

Preguntes:

Es torna a restablir el format tipus Likert (1 – 5) per la resta del qüestionari.

- Apartat E: Informes d'avaluació

o Preguntes: 27 a 30

27. Es lliura a l'esportista i a les famílies un informe inicial, un durant el curs i un a final de curs. (si la resposta ha estat 5, passar a la pregunta 35).

28. Es lliura a l'esportista i a les famílies un informe individual a l'inici i al final del curs? (si la resposta ha estat 5, passar a pregunta 35).

29. Es lliura a l'alumne/esportista i a les famílies dades d'avaluació de progressió d'objectius, que es treballen a les AE.

30. Per les AE en grup, es lliura a esportista i famílies, un informe de progressió respecte als objectius programats durant el curs.

Descripció Dades:

- El 50% de les PRP, utilitza el format d'informe inicial, durant i final, per comunicar l'avaluació a les famílies.
- Un 30% lliura un informe a l'inici i un altre al final.
- Un 6,7% lliura dades d'avaluació a les famílies. Cal destacar que per aquesta pregunta, ha augmentat el nivell de resultats no aplicables, ja que les preguntes anteriors eren preguntes filtre.

- Un 10% lliuren informe de progressió d'objectius. Cal destacar que per aquesta pregunta, ha augmentat el nivell de resultats no aplicables, ja que les preguntes anteriors eren preguntes filtre.

Les mitjanes aporten una dada comparativa que fa referència a que si per una banda s'obtenen resultats d'un 3,77 en el lliurament de informes a les famílies a l'inici, durant i al final del curs, no s'aportin en aquests informes les progressions d'objectius que es treballen, amb resultats de 2,53.

Interpretació:

Els resultats aporten que només la meitat de les Entitats Homologades tenen als seus esportistes sotmesos a un continu control avaluatiu dels objectius de les programacions. D'altra banda, els informes lliurats tenen un nivell de concreció baix, ja que quasi no es lliuren dades d'avaluació i no detallen la progressió dels objectius.

Preguntes:

- Apartat F: Revisió de les dades avaluades.
 - Preguntes: 31 a 32
31. Es fa revisió de les dades avaluades.
32. Es realitzen reunions, trobades, informes, documents en xarxa, ..., durant el curs, per tractar els resultats respecte a la progressió dels objectius.

Descripció Dades:

- Per la pregunta de si es fa una revisió de les dades avaluades, el grau d'acord és del 46,7%. Un 23,35% no està ni d'acord ni en desacord.

- Un 40% de les PRP de les Entitats Homologades declara estar d'acord en que es realitzen reunions, trobades,..., durant el curs per parlar de les progressions dels objectius.

Als resultats de les mitjanes, es destaca una distorsió en les respostes. S'observa una divergència al comparar el resultat de la pregunta 32, on s'indica que el resultat per les reunions, informes, ..., respecte a la progressió del objectius, té un valor de 3,27, amb el resultat de 2,53 de la pregunta 29 de l'Apartat E, corresponent al lliurament de dades a les famílies sobre la progressió dels objectius.

Interpretació:

La revisió de les dades avaluades, en opinió de les PRP, no sembla ser una prioritat per les Entitats Homologades, ja que menys d'un terç respon estar d'acord. Sense una revisió de les dades avaluades, l'avaluació de les programacions és més complicada, alhora que s'elimina una retroalimentació correcta dels processos.

Preguntes:

- Apartat G: Comparació de les dades avaluades.
 - o Preguntes: 33 a 35
- 33. Es fa estudi comparatiu de les dades amb anteriors temporades (En cas que sigui la 1ª temporada en implementar-se el PEC, no contestar i passar a pregunta següent).
- 34. Es fa estudi comparatiu de les pròpies dades amb altres entitats.
- 35. Es fan reunions, jornades d'intercanvi, etc., amb altres Entitats Homologades o no homologades, per millorar el servei que es dona, utilitzant les avaluacions realitzades.

Descripció Dades:

- Un 26,7% no respon a la pregunta 33.
- Un 30% realitza l'estudi comparatiu de les dades obtingudes amb les d'anteriors temporades.
- El grau d'acord per la comparació de les seves dades amb altres entitats és del 6,7%.
- Un 6,7% realitza reunions, jornades d'intercanvi,..., per parlar de l'avaluació a partir dels resultats obtinguts.

Les mitjanes aporten resultats de valoració baixa, respecte a la comparació dels resultats de les avaluacions obtingudes, destacant el 1,59 de comparació de dades amb altres resultats. És remarcable la poca semblança entre la pregunta 33 d'aquest apartat i la pregunta 24 de l'Apartat C. Així com, en la pregunta 33, que fa referència a la comparació dels resultats amb els de l'any anterior, s'obté un resultat de 2,86, per a la pregunta 24, sobre si es realitza una consulta dels resultats de les avaluacions, s'obté un resultat de 3,95.

Interpretació:

El Pla de l'Esport fora d'Horari Escolar de Barcelona, annexa en el seu apartat de recursos i suports als organitzadors, una pauta per a la realització d'una Memòria Anual del curs vençut, que ajuda a reflectir les modificacions i ajustaments (novetats) realitzats durant cada curs (consultable a l'annex 1). En aquesta pauta, s'han d'indicar els canvis principals que s'han fet sobre les característiques o el funcionament respecte al curs anterior.

S'ha de destacar la voluntat d'algunes Entitats Homologades que tenen la preocupació constant per veure i generalitzar els resultats de forma interna.

El nombre d' Entitats Homologades que realitza un estudi comparatiu entre dades de diferents temporades és minoritari, el que ens porta a destacar el baix percentatge que realment retroalimenten les seves programacions a partir de les pròpies dades.

Els resultats també manifesten la mínima col·laboració entre Entitats Homologades per tractar i compartir aspectes relacionats amb l'avaluació de les dades dels esportistes de les mateixes. S'entén que resulta complicat establir connexions amb altres entitats pel tractament dels resultats avaluatius. Ja s'ha copsat en altres apartats que el temps és un dels principals obstacles per les Entitats Homologades.

5.3. Resultats dades de les PTE (Q2).

Els resultats obtinguts, que es mostren en la Taula 32, són els estadístics descriptius de les dades pertanyents al tractament dels qüestionaris dispensats a les PTE (Q2) de les Entitats Homologades.

En la presentació dels resultats d'aquesta Taula, i per una millor presentació gràfica, els ítems s'han redactat de forma abreviada. Per una lectura exacta dels mateixos, es poden consultar les preguntes redactades en l'apartat 5.4 d'anàlisi i interpretació de dades de les PTE (Q2) i a l'Annex 3.

Pels ítems de la pregunta 26, relacionats amb la forma d'avaluació escollida per les PTE, els resultats es presenten en la Taula 33, ja que les preguntes es van formular de manera diferent, utilitzant un format dicotòmic i no d'escala Likert, i per tant presenten uns resultats de lectura particular.

Taula 32

Estadístic Descriptiu per les PTE (Q2).

Blocs	Apartats	nº preg	Preguntes	N	1 n (%)	2 n (%)	3 n (%)	4 n (%)	5 n (%)	No aplic.	Valors perduts	Media	DT	Mínim	Màx	Asimetr.	Curtosi
Bloc II PEC	Apartat A	1.	Coneixes l'existència del PEC en el centre	25	1 (3,3)	3 (10,0)	6 (20,0)	8 (26,7)	7 (23,3)		5 (16,7)	3,68	1,14	1	5	-0,574	-0,355
		2.	S'utilitzen programacions de l'EH en el centre (si la resposta és 1 o 2, passar a la pregunta 11)	25	0,0	0,0	4 (13,3)	9 (30,0)	12 (40,0)		5 (16,7)	4,32	0,74	3	5	-0,618	-0,888
		3.	El PEC és l'únic document de referència utilitzat per el desenvolupament de les program.	24	0,0	7 (23,3)	9 (30,0)	8 (26,7)	0,0		6 (20,0)	3,04	0,80	2	4	-0,079	-1,434
		4.	L'EH recomana als coord./tècnics, la utilització del PEC com el document de consulta pel desenvolupament de les programacions	24	0,0	0,0	11 (36,7)	7 (23,3)	6 (20,0)		6 (20,0)	3,79	0,83	3	5	0,426	-1,426
		5.	El PEC és el document de referència, però tens llibertat per reformular els objectius programats de les AE	24	0,0	1 (3,3)	5 (16,7)	10 (33,3)	8 (26,7)		6 (20,0)	4,04	0,85	2	5	-0,534	-0,318
		6.	Reps, per part de l'EH /coordinació , la programació d'objectius d'AFE a desenvolupar	24	3 (10,0)	5 (16,7)	1 (3,3)	12 (40,0)	3 (10,0)		6 (20,0)	3,29	1,30	1	5	-0,596	-0,97
		7.	Cada tècnic desenvolupa la seva pròpia programació	24	1 (3,3)	2 (6,7)	4 (13,3)	10 (33,3)	7 (23,3)		6 (20,0)	3,83	1,09	1	5	-0,96	0,641
		8.	Has de lliurar la programació a l' entitat	24	3 (10,0)	5 (16,7)	4 (13,3)	6 (20,0)	6 (20,0)		6 (20,0)	3,29	1,39	1	5	-0,259	-1,229
		9.	Prefereixo preparar les sessions dia a dia	24	4 (13,3)	5 (16,7)	7 (23,3)	8 (26,7)	0,0		6 (20,0)	2,79	1,10	1	4	-0,4	-1,133
Bloc III Program.	Apartat B	10.	Feu reunions a l' entitat, sobre com programar el curs/temporada (si la resp. es 1 o 2, passar a la preg. 15).	24	0,0	2 (6,7)	4 (13,3)	9 (30,0)	9 (30,0)	1 (3,3)	5 (16,7)	4,04	0,95	2	5	-0,743	-0,235
		11.	Es dedica temps a establir els criteris de programació anual.	21	1 (3,3)	4 (13,3)	11 (36,7)	5 (16,7)	0,0		9 (30,0)	3,9	0,94	1	5	-1,374	3,397
	Apartat C	12.	Es dedica temps a la preparació, redacció i disseny de les programacions (si la resp. es 1 o 2, passar a la preg. 15).	21	3 (10,0)	1 (3,3)	14 (46,7)	3 (10,0)	0,0	4 (13,3)	5 (16,7)	3,81	0,87	2	5	-1,093	0,987
		13.	Es dediquen més de 10h. a la prepar., redacc. i disseny de program.	18	0,0	2 (6,7)	9 (30,0)	2 (6,7)	5 (16,7)		12 (40,0)	3,56	1,04	2	5	0,361	-1,162
	Apartat D	14.	Es dedica temps a la revisió de les program. (si la resp. Es 1 o 2, passar a preg. 17).	18	0,0	0,0	4 (13,3)	9 (30,0)	5 (16,7)	7 (23,3)	5 (16,7)	4,06	0,72	3	5	-0,086	-0,904
		15.	Es dediquen més de 10 hores a la revisió de les programacions.	24	0,0	8 (26,7)	10 (33,3)	1 (3,3)	5 (16,7)		6 (20,0)	3,13	1,11	2	5	0,759	-0,694
	Apartat E	16.	Reps formació espec., sobre programació, per part de l'EH programacions (si la resp. es 4 o 5, passar a la preg. 19)	25	1 (3,3)	4 (13,3)	12 (40,0)	8 (26,7)	0,0		5 (16,7)	3,08	0,81	1	4	-0,66	0,258
17.		Els tècnics, únicament, compten amb la formació prèvia	21	1 (3,3)	4 (13,3)	10 (33,3)	5 (16,7)	1 (3,3)		9 (30,0)	3,05	0,92	1	5	-0,101	0,35	
Bloc IV Avaluac.	Apartat F	18.	Has estat format en els criteris avaluatius establerts per l' EH.	25	0,0	11 (36,7)	5 (16,7)	4 (13,3)	5 (16,7)		5 (16,7)	3,12	1,20	2	5	0,535	-1,304
		19.	La teva formació prèvia és suficient per avaluar.	25	0,0	1 (3,3)	6 (20,0)	15 (50,0)	3 (10,0)		5 (16,7)	3,8	0,70	2	5	-0,461	0,696
	Apartat G	20.	Avalues als alumnes (si la resp. és 1 o 2., el qüest. ha finalitzat).	25	0,0	2 (6,7)	1 (3,3)	13 (43,3)	9 (30,0)		5 (16,7)	4,16	0,85	2	5	-1,21	1,683
21.		L'EH/ coordinació, et demana les dades de les avaluacions sobre els alumnes (si la resp. es 1 o 2, el qüest. a finalitzat)	23	0,0	2 (6,7)	3 (10,0)	9 (30,0)	9 (30,0)	2 (6,7)	5 (16,7)	4,09	0,94	2	5	-0,884	0,102	

Blocs	Apartats	n° preg	Preguntes	N	1 n (%)	2 n (%)	3 n (%)	4 n (%)	5 n (%)	No aplic.	Valors perduts	Media	DT	Mínim	Màx	Asimetr.	Curtosi
		22.	Es fan avaluac. de control de forma mensual (si la resposta ha estat 4 o 5, passar a preg. 26)	23	6 (20,0)	13 (43,3)	3 (10,0)	1 (3,3)	0.0	2 (6,7)	5 (16,7)	1,96	0,76	1	4	0,737	1,024
		23.	Es fan aval. de control a l'inici, durant i final de curs (si la resp. ha estat 4 o 5, passar a preg. 26)	18	0.0	5 (16,7)	2 (6,7)	3 (10,0)	8 (26,7)	7 (23,3)	5 (16,7)	3,78	1,30	2	5	-0,425	-1,653
		24.	Es fan aval. de control a l'inici i final del curs (si la resp. ha estat 4 o 5, passar a preg. 26)	11	0.0	4 (13,3)	3 (10,0)	2 (6,7)	2 (6,7)	14 (46,7)	5 (16,7)	3,18	1,16	2	5	0,499	-1,154
		25.	Es fan avaluacions de control una vegada a final de curs	11	2 (6,7)	3 (10,0)	6 (20,0)	0.0	0.0		19 (63,3)	2,91	1,30	1	4	-0,466	-1,787
Apartat H		26.	Es recullen dades, per part del PRP./EH, sobre les avaluacions dels alumnes (si la resp. ha estat 0 o 1, el qüest. ha finalitzat)	22	0.0	1 (3,3)	8 (26,7)	4 (13,3)	9 (30,0)	3 (10,0)	5 (16,7)	3,95	0,99	2	5	-0,218	-1,445
		27.	Es consulten les dades per part dels responsables del PEC (si la resp. ha estat 0 o 1, el qüest. ha finalitzat)	18	2 (6,7)	2 (6,7)	8 (26,7)	3 (10,0)	3 (10,0)	7 (23,3)	5 (16,7)	3,17	1,20	1	5	-0,127	-0,258
		28.	Es consulten les dades i s'utilitzen per a la propera temporada (si la resp. es 1 o 2,, el qüest. ha finalitzat)	13	0.0	1 (3,3)	5 (16,7)	4 (13,3)	3 (10,0)	12 (40,0)	5 (16,7)	3,69	0,94	2	5	0,037	-0,818
Apartat J		30.	Es lliura a l'esportista i famílies un informe inicial, un durant i un a final de curs. (si la resposta ha estat 5, passar a la preg. 34)	16	6 (20,0)	5 (16,7)	1 (3,3)	1 (3,3)	3 (10,0)	9 (30,0)	5 (16,7)	2,37	1,54	1	5	0,889	-0,707
		31.	Es lliura a l'esportista i a les famílies un informe indiv. A l'inici i al final del curs (si la resp. ha estat 5, passar a la preg. 34)	11	4 (13,3)	4 (13,3)	1 (3,3)	2 (6,7)	0.0	14 (46,7)	5 (16,7)	2,09	1,13	1	4	0,789	-0,546
		32.	Es lliura a esportista i famílies dades d'aval. de la progressió d'object., que es treballen a les AE	11	1 (3,3)	2 (6,7)	1 (3,3)	3 (10,0)	4 (13,3)		19 (63,3)	3,64	1,43	1	5	-0,708	-0,836
		33.	Avalues a l'alumnat (si la resp. és 1 o 2, el qüest. ha finalitzat).	11	2 (6,7)	3 (10,0)	3 (10,0)	1 (3,3)	2 (6,7)		19 (63,3)	2,82	1,40	1	5	0,39	-0,816
Apartat K		34.	Utilitzes les dades avaluades per millorar els d'object. de les AFE	14	0.0	0.0	2 (6,7)	6 (20,0)	6 (20,0)		16 (53,3)	4,29	0,72	3	5	-0,516	-0,732
		35.	Es realitzen reunions, informes, documents en xarxa, ..., per tractar els resultats obtinguts respecte a la progressió dels object.	14	2 (6,7)	1 (3,3)	3 (10,0)	5 (16,7)	3 (10,0)		16 (53,3)	3,43	1,34	1	5	-0,713	-0,349

Nota. Les variables numèriques 1, 2, 3, 4 i 5, utilitzades a la filera de nominatius, corresponen als conceptes següents: Totalment en desacord (1), En desacord (2), Ni d'acord,, ni en desacord (3), D'acord (4) i Totalment d'acord (5).

*Preguntes filtre

Taula 33

Estadístics Descriptius de la Pregunta 29 del Qüestionari per les PTE (Q2).

Ítems	No	Sí	V. perdut
Realització d'informe a partir de l'observació a l'esportista o grup d'alumnes/esportistes (registre anècdotes).	15 (50,0)	10 (33,3)	5 (16,7)
Resum d'opinió (opinió general sobre l'esportista).	19 (63,3)	6 (20,0)	5 (16,7)
Ítems d'observació (bateria d'ítems).	17 (56,7)	8 (26,7)	5 (16,7)
Proves prestació (resultats de proves físiques/tècniques).	22 (73,3)	3 (10,0)	5 (16,7)
Proves de situació (resultats de proves tàctiques).	23 (76,7)	2 (6,7)	5 (16,7)
Registre, estudi i conclusió d'imatges gravades.	20 (66,7)	5 (16,7)	5 (16,7)

Nota. Es presenta la freqüència i el percentatge per cadascuna de les preguntes

Valors perduts:

La totalitat dels valors perduts provenen de la no contestació dels ítems indicats al qüestionari. Les raons han estat o no trobar el moment de contestar el qüestionari o pel desinterès en fer-ho.

Els valors no aplicables es deuen al fet que davant l'existència de preguntes filtre, en les que les PTE passen a respondre altres preguntes. És a dir, que depenent de la resposta de la persona enquestada, aquesta no han hagut de respondre a alguna pregunta, el que fa que el nombre de respostes totals en aquell valor quedi modificat.

5.4. Descripció i interpretació dels resultats de les PTE (Q2)

Quan a l'estructura del format dels qüestionaris pels PTE de les Entitats Homologades (Q2), s'ha d'assenyalar, que fora de la comprovació de la seva formació acadèmica, els resultats obtinguts a partir de les dades recollides en els qüestionaris, no poden ser contrastats amb els requisits demanats per l'IBE per a l'homologació d'una entitat esportiva. La raó per realitzar dita afirmació és que les PTE estan sotmeses a la forma particular d'implantació dels PEC de cada Entitat Homologada, com ho estan també a la direcció dels seus PRP.

Per tant, en l'apartat d'interpretació de les dades, no és possible comprovar les respostes a partir dels requisits demanats per l'IBE. D'altra banda, sí que es poden interpretar basant-nos en el compliment de la Llei 3/2008, de 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport (DOGC núm. 5123, de 23 d'abril de 2008).

Com en el cas de les PRP, les dades de formació de les PTE han estat presentades i comentades a la Taula 22 (p.283) de l'apartat de Procediment d'establiment de la mostra. (4.3.1.4.).

5.4.1. Bloc II: PEC

La descripció i interpretació de les dades fan referència als resultats de les preguntes de la 1 a la 9, de l'apartat A, que corresponen a les qüestions presentades en les enquestes per les PTE. La Figura 28 es correspon amb les puntuacions mitjanes de les preguntes realitzades sobre el PEC. Per l'elaboració d'aquesta Figura, s'han tingut compte els resultats de la Taula 32, on es presenten els estadístics descriptius i les freqüències de resposta.

Preguntes:

- Apartat A: El PEC a l'EH
 - o Preguntes 1 a 9
 1. Coneixes l'existència del PEC en el centre.
 2. S'utilitzen programacions de l'Entitat Homologada en el centre (si la resposta és 1 o 2, passa a la pregunta 11).
 3. El PEC és l'únic document de referència utilitzat pel desenvolupament de les programacions.
 4. L'EH recomana a les PRP/PTE, la utilització del PEC com el document de consulta pel desenvolupament de les programacions.
 5. El PEC és el document de referència, però tens llibertat per reformular els objectius programats de les AE.
 6. Reps, per part de l'EH/PRP, la programació d'objectius d'AFE a desenvolupar.
 7. Cada tècnic desenvolupa la seva pròpia programació.
 8. Has de lliurar la programació a l'Entitat Homologada.
 9. Prefereixo preparar les sessions dia a dia.

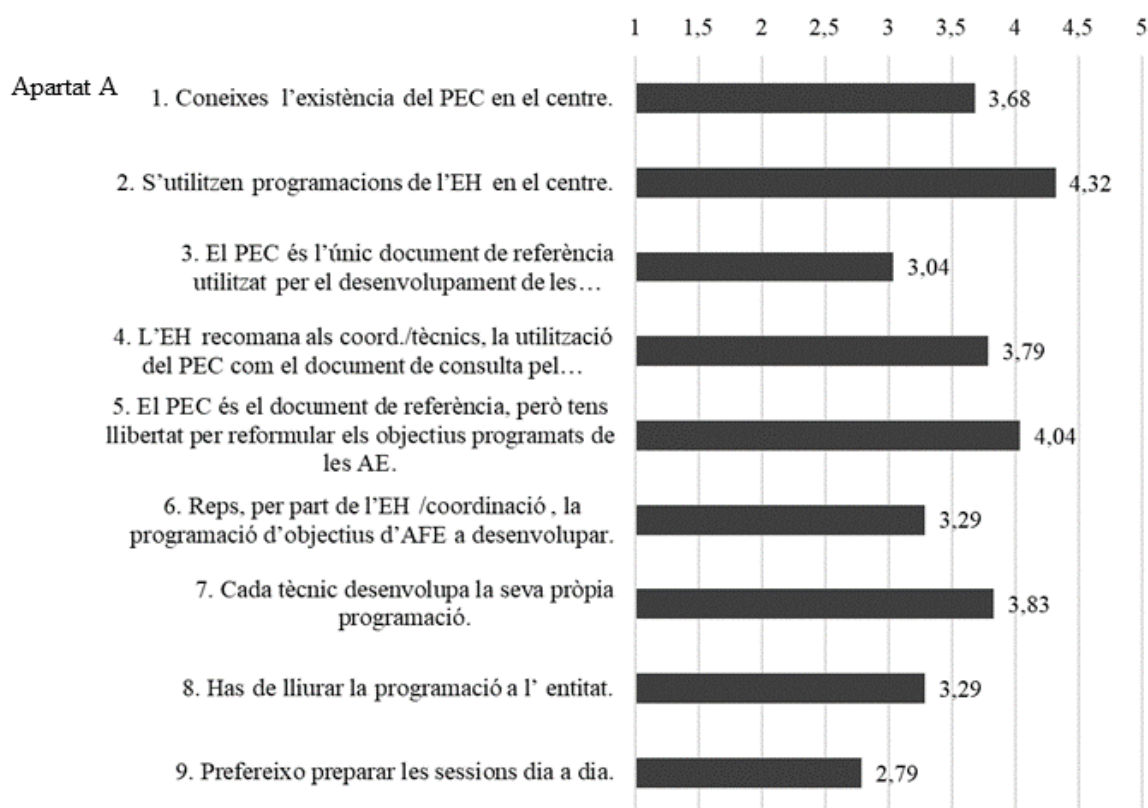

Figura 28: Puntuacions mitjanes dels ítems sobre els PEC avaluats per les PTE.

Descripció Dades:

- El 50% de les PTE estan d'acord amb l'existència del PEC. Un 20% expressa que no està ni d'acord ni en desacord. Un 13,3% està en desacord.
- El 70% utilitza les programacions ofertes des de l'Entitat Homologada. Un 13,3% no defineix la seva resposta. Cap PTE està totalment en desacord o en desacord amb la pregunta realitzada.
- Un 26,7% reconeixen el PEC com a l'únic document amb el qual treballen. Un 30% no deixen clara la seva resposta. El grau de desacord en la utilització del PEC com a únic document és del 23,3%
- A un 43,3% de les PTE se'ls recomana des de les seves Entitats Homologades, la utilització del PEC com a document a consultar. Un 36,7% no estan d'acord, ni en

desacord. En cap cas i ha una recomanació per la no utilització del PEC com a document de consulta de programacions esportives.

- Un 60% declara estar d'acord en tenir llibertat per reformular els objectius programats per l'Entitat Homologada. Només un 3,3% manifesta estar en desacord en tenir llibertat per programar.
- Un 50% contesta estar d'acord amb que rep la programació per part de la seva Entitat Homologada. Un 26,7% expressa que està en desacord amb la pregunta.
- El 56,6% prepara la seva pròpia programació. Un 13,3% no clarifica la seva resposta (23,3% totalment d'acord i 33,3% d'acord). El grau de desacord en el desenvolupament de la programació és del 11%.
- Un 40% exposa que ha de lliurar la programació a la seva Entitat Homologada. Un 26,7% declara no està d'acord. El 13,3% no decanta la seva resposta cap a l'acord, ni cap al desacord..
- El 26,7% de les PTE enquestades ha respost estar d'acord en preparar les sessions dia a dia. El 30% està en desacord o totalment en desacord. Un 23,3% no defineix la seva resposta.

Per la qüestió de la formulació dels objectius, les mitjanes de les respostes donades per les PTE, expliquen que les Entitats Homologades lliuren les programacions esportives a les PTE, tal com s'observa a la pregunta 2 (4,32), però aquestes tenen llibertat per reformular els objectius de les mateixes, amb un resultat a la pregunta 5 d'un 4,04.

Interpretació:

Que només el 50% de les PTE coneguin l'existència del PEC, no ajuda al fet que s'utilitzi com l'eina fonamental pel desenvolupament de les programacions esportives de les Entitats Homologades.

També és valorable la possibilitat que les PTE no el coneguin amb el nom de PEC com a tal, i l'identifiquin amb un altre nominatiu.

Quan la referència són les programacions esportives, la resposta dels PTE es transforma de forma radical. És clar que de forma general, les Entitats Homologades traspassen les seves programacions a les PTE perquè les implementin. Per tant, es denota la bona disposició per part de les Entitats Homologades per desenvolupar i assolir els objectius que plantegen, encara que les PTE declaren que el PEC no és l'única eina pel desenvolupament de les programacions i la dispersió en les dades així ens ho mostra.

La consulta del PEC per part de les PTE no és una pràctica normalitzada. De fet, veiem que moltes d'elles no el consulten o no saben que poden fer-ho.

S'observa que la majoria de les PTE, tenen bona praxi en la utilització de les programacions esportives ofertes i les segueixen per intentar assolir els objectius marcats per les mateixes.

D'altra banda, es declara en molts casos la llibertat per la reformulació d'objectius que proposen les seves Entitats Homologades. Aquesta opció, en el cas que aquestes no supervisin les decisions preses per les PTE, obre la porta a la desorganització dels objectius proposats.

Que només la meitat de les PTE siguin conscients de rebre les programacions de l'Entitat Homologada és un clar handicap per al desenvolupament de les seves programacions.

S'interpreta que la consulta dels PEC per part de les PTE no és fluida, el que denota una falta de relació entre els agents de la mateixa Entitat Homologada.

La realitat estadística ens diu que més de la meitat de les PTE preparen les seves programacions. Les Entitats Homologades proposen objectius més genèrics, que després les PTE desenvolupen de forma més concreta. Encara que una possible explicació als resultats obtinguts, és que els tècnics desenvolupin directament tota la seva programació.

En base a l'opinió de les PTE, un 40% de les Entitats Homologades es preocupa de recollir les programacions que aquestes desenvolupen. El que reflecteix que una part representativa de

elles, i a partir de les respostes de les PTE, no revisa les programacions, siguin o no proposades per les mateixes Entitats Homologades.

Una quarta part de les PTE preparen les programacions en el dia. Prefereixen fer-ho a curt o a mitjà termini. Aquesta dispersió de dades en les freqüències de la Resposta 9, denota les diferents formes en què les Entitats Homologades/PTE programen els seus objectius específics, ja que amb aquesta manera de preparar i redactar objectius, és fa impossible el control per part de les Entitats Homologades.

5.4.2. Bloc III: Programacions Esportives

En aquest punt, es realitza la descripció i interpretació de les dades sobre les preguntes de la 10 a la 17, dirigides a les PTE, i que corresponen als apartats B, C i D. Aquestes tenen a veure amb el temps de dedicació a les programacions esportives, les seves revisions i la formació en programació que les Entitats Homologades ofereixen als seus treballadors (PRP i PTE). Les puntuacions mitjanes de les preguntes realitzades sobre Programacions Esportives, queden representades a la Figura 29. Per la seva elaboració s'han tingut compte els resultats de la Taula 32 (p.354), on es presenten els estadístics descriptius i les freqüències de resposta pels PTE.

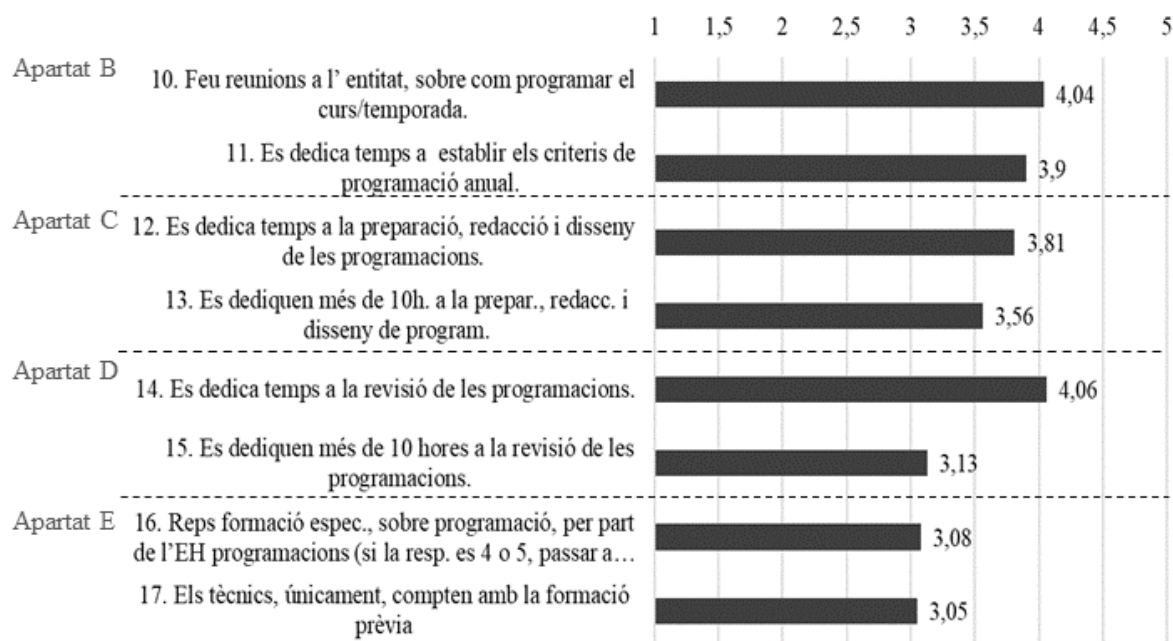

Figura 29. Puntuacions mitjanes dels ítems sobre les programacions esportives avaluades per les PTE.

Preguntes:

- Apartat B: Preparació dels criteris de programació anual d'AFE a desenvolupar.
 - o Preguntes: 10 i 11
- Apartat C: Preparació, redacció, i disseny de programacions de la temporada.
 - o Preguntes: 12 i 13
- Apartat D: Revisió de les programacions de la temporada
 - o Preguntes: 14 i 15

10. Feu reunions a l'entitat, sobre com programar el curs/temporada (si la resposta és "1" o "2", passar a la pregunta 14).

11. Es dedica temps a establir els criteris de programació anual.

12. Es dedica temps a la preparació, redacció i disseny de les programacions (si la resposta és "1" o "2", passar a la pregunta 14).

13. Es dediquen més de 10 hores a la preparació, redacció i disseny de les programacions.
14. Es dedica temps a la revisió de les programacions (si la resposta és “1” o “2”, passar a pregunta 17).
15. Es dediquen més de 10 hores a la revisió de les programacions.

Descripció Dades:

- El grau d'acord és del 60% en l'ítem sobre la realització de reunions sobre programació. Un 6,7% respon estar en desacord.
- Un 16,7% està d'acord que es dedica temps a establir criteris de programació. Un 36,7% no té clara la resposta i un 16,6% declara que no està d'acord.
- El 10% indica que participa en la preparació, redacció i el disseny de les programacions. Un 46,7% no té clara la seva participació. Un 13,3% reconeix estar en desacord.
- El grau d'acord de les PTE, en dedicar més de 10 hores en la preparació, redacció i disseny de les programacions és del 23,4%. Un 30% no està d'acord, ni en desacord..
- Un 46,7% està d'acord en dedicar temps a la revisió de les programacions. Un 40% no respon. Totes les PTE estan d'acord o molt d'acord en que es realitza la revisió de les programacions.
- Un 20% està d'acord en dedicar a la revisió més de 10 h. Un 33,3% no està segur. Un 26,7%, no està d'acord.

Les mitjanes expressen que les PTE tenen clara la dedicació que des de les Entitats Homologades es fa sobre els aspectes de programació del qüestionari (4,04), però que com es mostra a les preguntes 13 i 15, la puntuació és més baixa, quan es fa referència a destinar més de 10 hores a la preparació, redacció i disseny de les programacions, o a la revisió de les mateixes, amb puntuacions de 3,56 i 3,13 respectivament.

En relació a la pregunta sobre la formació rebuda per part de les Entitats Homologades, els resultats aporten un resultat del 3,05, proper al punt central de l'escala.

Interpretació:

Les Entitats Homologades tenen una preocupació sobre la programació. Per aquest motiu, estableixen reunions on es tracten els aspectes fonamentals de les programacions. Les PTE formen part en la majoria de casos, d'aquestes reunions., encara que aquest 60% de grau d'acord entre PTE, està lluny d'establir que la seva participació és de forma general.

A partir de les respostes obtingudes per les PTE, s'interpreta que les Entitats Homologades estableixen poc temps per establir criteris formatius respecte a la forma de programar, o no deixen clar quins són aquests.

El baix volum de participació per part de les PTE en la preparació, redacció i disseny de les programacions, fa que aquestes no estableixin connexions fluides amb les programacions de les Entitats Homologades.

La revisió de les programacions no té un significatiu interès per les PTE, ja que dediquen poc temps a revisar-les, el que pot comportar una desvinculació en el procés de seguiment acurat de la qualitat dels objectius proposats.

Preguntes:

- Apartat E: Formació de les PTE sobre programació de la temporada
 - o Preguntes: 16 i 17
- 16. Reps formació específica sobre programació, per part de l'EH (si la resposta és 4 o 5, passar a la pregunta 19).
- 17. Els PTE, únicament, compten amb la seva formació prèvia a l'estada al centre.

Descripció Dades:

- El 26,7% respon estar d'acord en que ha rebut formació per part de l'Entitat Homologada. Un 40% declara que no es mostra d'acord ni en desacord. El 16,6% indica no estar d'acord en rebre formació sobre programació des de l'Entitat Homologada.
- Un 20% assegura que només compta amb la seva formació prèvia. El 33,3% no n'està segur. Un 16,6% declara que desenvolupa formació durant la seva estada en l'EH.

Interpretació:

La formació en programació des de les Entitats Homologades és escassa, encara que es destaca que el 40% ni està d'acord, ni esta en desacord en la resposta. No es pot establir si les PTE no coneixen si poden rebre formació, si són lliures per decidir fer-la, o si desconeixen l'oferta d'aquesta que els proposa l'Entitat Homologada. També és possible que les formacions no es realitzin cada any o que aquestes siguin deficientes en qualitat o periodicitat.

El percentatge de formació a les mateixes Entitats Homologades és molt baix, i dona com a resultat que sigui complicat que les PTE puguin desenvolupar les programacions. Si aquesta "no formació" es repeteix al llarg de les temporades, s'obté un equip de PTE amb poca formació sobre els objectius de les Entitats Homologades.

En definitiva, que un terç dels PTE no tinguin una resposta clara sobre la formació interna, reflecteix l'escassa o nul·la falta d'oferta formativa sobre programació a les Entitats Homologades.

5.4.3. Bloc IV: Avaluació de les programacions esportives i PEC

Aquest Bloc correspon a les qüestions presentades en les enquestes per les PTE, i que tenen a veure amb la realització d'avaluació de les programacions esportives, a partir del control dels objectius que es proposen en les activitats esportives de les sessions. Alhora, també pregunten

sobre la presentació d'informes a les famílies i als esportistes dels resultats del desenvolupament dels objectius a assolir per part de les Entitats Homologades. Finalment, es realitza la descripció de dades relacionada amb l'ús que d'aquestes es fa en relació a la retroalimentació de les mateixes.

Les preguntes de la 18 a la 35, es redacten dins dels diferents apartats que s'estableixen entre l'Apartat F i l'Apartat K.

Les puntuacions mitjanes de les preguntes realitzades sobre avaluació de les programacions esportives i PEC, queden presentades a la Figura 30. Per la seva elaboració s'han utilitzat els resultats de la Taula 32 (p.354), on es presenten els estadístics descriptius i les freqüències de resposta pels PTE.

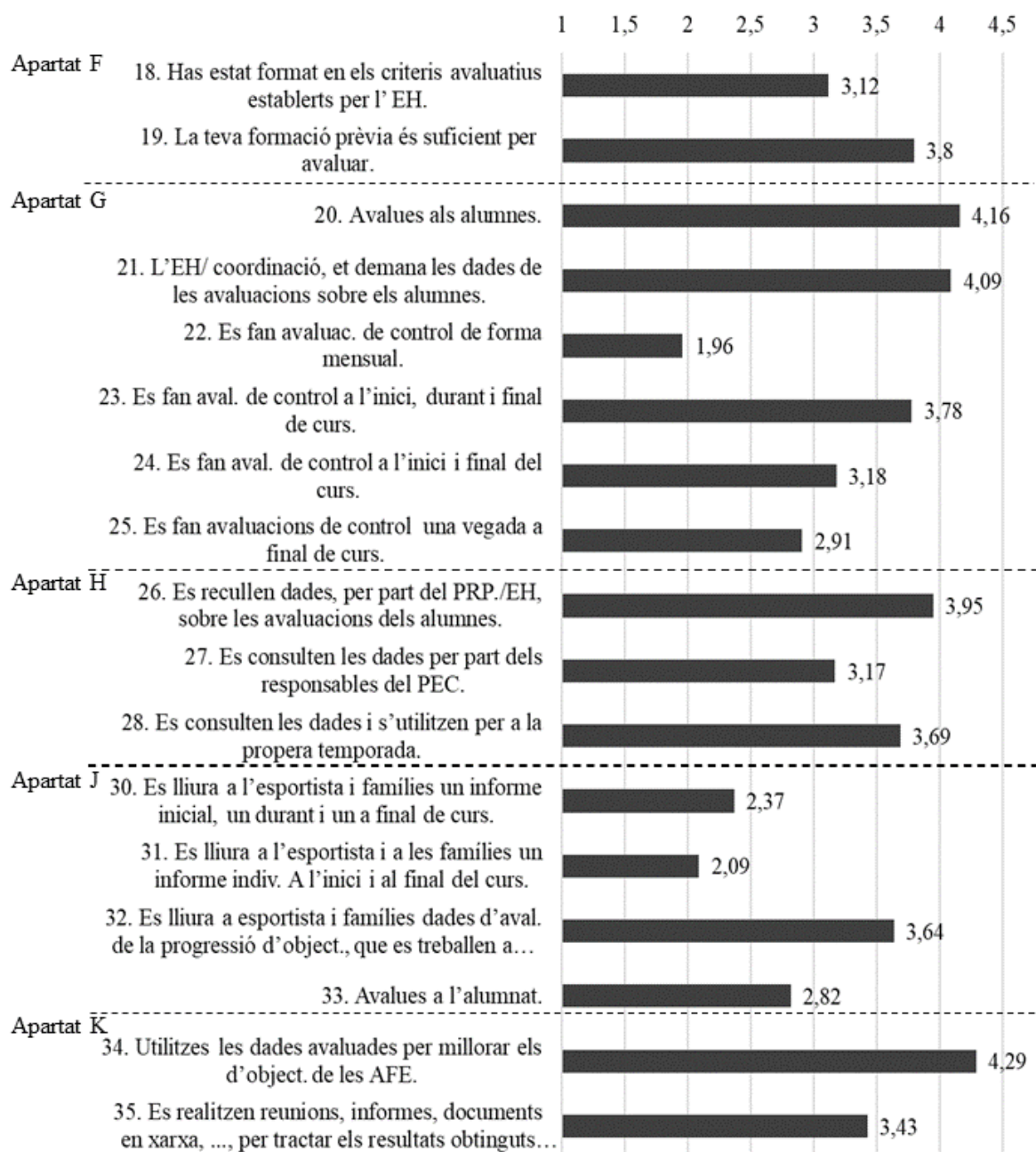

Figura 30. Puntuacions mitjanes dels ítems sobre les avaluacions de les programacions esportives i els PEC, contestats per les PTE.

Preguntes:

- Apartat F: Criteris d'avaluació anual d'AFE a desenvolupar en l'EH
 - o Preguntes: 18 i 19

18. Has estat format en els criteris avaluadors establerts per l'EH.

19. La teva formació prèvia és suficient per avaluar.

Descripció Dades:

- El 30% manifesta estar d'acord en rebre formació en els criteris avaluatius per part de l'Entitat Homologada. Un 16,7% no defineix la seva resposta. El grau de desacord és del 36,7%.
- El 60% contesta estar d'acord amb que amb la formació prèvia a l'estada a l'Entitat Homologada és suficient per avaluar. Un 20% no ho té clar. El grau de desacord és del 3,3%.

Interpretació:

Que el 36,7% de les PTE responguin que no reben formació en criteris d'avaluació per part de les Entitats Homologades és preocupant. Els resultats expressen que més d'1/3 dels PTE asseguren que no reben formació per part de les Entitats Homologades sobre la definició dels criteris d'avaluació.

Les PTE, en un percentatge alt, manifesten que són competents a l'hora de realitzar l'acció avaluadora de l'alumnat gràcies a la seva formació prèvia, ja sigui per la seva formació acadèmica i/o com per la seva experiència laboral. Indiquen que la seva formació prèvia és suficient per poder avaluar esportistes. Es conclou que aquest argument s'allunya de que les Entitats Homologades tinguin control de l'avaluació, tant en forma, com en periodicitat, continguts, etc.

Seria de gran ajuda per les Entitats Homologades a l'hora de conjuntar aquestes dues necessitats (formació i capacitat), que per una banda, les PTE avaluïn a partir de criteris de l'Entitat Homologada i d'una altra, que les PTE avaluïn de forma acordada amb aquests mateixos criteris.

Preguntes:

- Apartat G: Periodicitat de les avaluacions
 - o Preguntes: 20 a 25
- 20. Avalues als alumnes (si la resposta és "1" o "2", el qüestionari ha finalitzat).
- 21. L'EH/ coordinació, et demana les dades de les avaluacions sobre els alumnes (si la resposta és "1" o "2", el qüestionari a finalitzat).
- 22. Es fan avaluacions de control de forma mensual (si la resposta ha estat 4 o 5 passar a pregunta 26).
- 23. Es fan aval. de control a l'inici, durant i final de curs (si la resposta ha estat 4 o 5, passar a pregunta 26).
- 24. Es fan aval. de control a l'inici i final del curs (si la resposta ha estat 4 o 5, passar a pregunta 26).
- 25. Es fan avaluacions de control una vegada a final de curs.

Descripció Dades:

- El 73,3% de les PTE afirma estar d'acord en que avalua a l'alumnat, mentre un 6,7% diu que no ho està.
- El 60% lliura a l'Entitat Homologada les dades avaluades. Un 23,4% no clarifica la seva resposta. El grau de desacord és del 6,7%.

- Només un 3,3% expressen grau d'acord en la utilització de l'avaluació mensual com a fórmula de control. El 63,3% declara estar en desacord amb el format de control mensual.
- Un 36,7% utilitza la modalitat de realitzar avaluació tant a l'inici del curs, com durant i al final del mateix.
- El 13,3% avalua a l'inici i al final del curs i un altre 13,3% està en desacord en fer-ho mitjançant aquest procediment.
- No es troba grau d'acord en la utilització de les avaluacions de control una vegada a final de curs. Un 20% no està d'acord ni en desacord en la seva resposta. El 16,7% declara que no opta per aquesta fórmula, alhora de realitzar l'avaluació de control.

En base a les puntuacions mitjanes, les PTE manifesten que realitzen processos avaluadors amb l'alumnat amb resultats de 4,19 i alhora que les PRP els exigeixen les dades d'aquests processos (4,09).

Encara que existeixi dispersió en la freqüència de les avaluacions durant el curs, s'estableix com format més utilitzat (3,78), la avaluació al inici, durant i final del curs.

Interpretació:

En general, les PTE realitzen les tasques d'avaluació establertes per les Entitats Homologades. Això assegura que la preocupació per l'acció avaluadora és important. Així doncs, les PTE entenen que avaluar als esportistes és una forma de desenvolupament educatiu. Només un petit percentatge de les PTE no avalua, cosa que no permet treballar ni utilitzar cap dada dels esportistes, ni per les Entitats Homologades, ni pels informes dels mateixos, ni per les seves famílies.

Les Entitats Homologades, de forma generalitzada, es preocupen de recollir les dades d'avaluació sobre les programacions desenvolupades. Encara que lluny dels resultats que serien

satisfactoris per les Entitats Homologades, ja que quasi una quarta part de les PTE no té clara la seva resposta, i un 6,7% declara que no té una demanda de dades avaluades.

Per aquest Apartat G, de periodicitat en l'avaluació i específicament en referència a les modalitats avaluadores, s'ha de clarificar que la forma de control més utilitzada per les PTE en la realització d'informes pels esportistes i famílies és la més periòdica (inici, durant i després). En general, es demostra que la preocupació pel control dels resultats dels seus esportistes és important.

Preguntes:

- Apartat H: Consulta dels resultats de les avaluacions realitzades
 - o Preguntes: 26 a 28

26. Es recullen dades, per part de la PRP/EH, sobre les avaluacions dels alumnes (si la resposta ha estat "5", l'entrevista ha finalitzat).

27. Es consulten les dades per part dels responsables del PEC (si la resposta ha estat "1" o "2", el qüestionari ha finalitzat).

28. Es consulten les dades i s'utilitzen per a la propera temporada (si la resposta és "1" o "2", el qüestionari ha finalitzat).

Descripció Dades:

- Un 43,3% afirma estar d'acord amb que es recullen dades per part de l'Entitat Homologada. Un 26,7% opta per no estar d'acord, ni en desacord. Només un 3,3% respon estar en desacord amb la pregunta.
- El 20% de les PTE tenen consciència que els resultats arriben als responsables dels PEC. Un 26,7% no té clara la resposta. Un 13,4% declara estar en desacord amb l'arribada de les avaluacions als responsables dels PEC.

- Un 23,3% indica que les dades es consulten i s'utilitzen per a la següent temporada. Només un 3,3% respon que no es consulten les dades ni s'utilitzen.

En relació als resultats de les mitjanes, destaca la divergència entre els resultats de les preguntes 28 (3,69) i la pregunta 32 (4,29) sobre lliurament d'informe a les famílies i la seva utilització per la següent temporada. S'obté una major puntuació; on apareixen els objectius de les programacions esportives.

Interpretació:

Segons l'opinió de les PTE, les Entitats Homologades que recullen les dades d'avaluació dels esportistes són un percentatge baix. Això porta a interpretar que, una majoria de les Entitats Homologades no es preocupa, per diferents casuístiques (praxi, temps,...), pel control de les dades de les avaluacions realitzades per les PTE.

Que només una cinquena part de les PTE declari que té constància que per part de les Entitats Homologades es consultin les dades denota si més no, una falta de retroalimentació entre els dos agents.

Per altra banda, la raó de l'alt percentatge de valor no aplicable en aquest apartat, és que el recull i consulta de les dades cada vegada és menor. El que insisteix en la idea de l'escassa retroalimentació entre Entitat Homologada i PTE.

El percentatge de PTE que es retroalimenten de les dades any darrer any és baix.

Preguntes:

Cal recordar que en aquest apartat, la formulació de les preguntes s'ha fet en un format dicotòmic, on els subjectes enquestats han respost si o no, a cadascun dels ítems proposats.

- Apartat I: Instruments per l'avaluació de les programacions
 - o Pregunta: 29

29.

- Realització d'informe a partir de l'observació a l'esportista o grup d'alumnes/esportistes (registre anècdotes).
- Resum d'opinió docent (opinió general sobre l'esportista).
- Ítems d'observació (bateria d'ítems).
- Proves prestació (resultats de proves físiques/tècniques).

Descripció Dades:

- El 50% de les PTE declaren que la forma més utilitzada per obtenir dades sobre els esportistes és la realització d'un informe d'observació.
- Les PTE expressen que fan servir les bateries d'ítems un percentatge del 26,7%.
- Les PTE manifesten com a respostes menys utilitzades envers els instruments d'avaluació de les programacions esportives, les opcions de proves de prestació (10%) i de situació (6,7%).
- El 16,7% utilitza l'enregistrament per imatges.

Interpretació:

L'avaluació dels objectius a desenvolupar per part de les PTE es realitza quasi sempre a partir de diversos instruments de control. Els més utilitzats són els instruments observacionals, ja siguin en modalitat d'informes o bé en bateries d'ítems. Destaca el poc ús de proves situacions, tant de signe tècnic com tàctic.

Els models més clàssics de control per l'avaluació són els més utilitzats per les Entitats Homologades/PTE, quasi descartant controls avaluatius mitjançant proves de situació i/o prestació.

És remarcable que un percentatge utilitzi els dispositius d'enregistrament com a suport en l'avaluació dels esportistes.

Preguntes:

Es torna a restablir el format tipus Likert (1 – 5) per la resta del qüestionari.

- Apartat J: Informes d'avaluació

o Preguntes: 30 a 33

30. Es lliura a l'esportista i famílies un informe inicial, un durant i un a final de curs. (si la resposta ha estat 5, passar a la pregunta 34).
31. Es lliura a l'esportista i a les famílies un informe individual a l'inici i al final del curs (si la resposta ha estat 5, passar a la pregunta 34).
32. Es lliura a esportista i famílies dades d'avaluació de la progressió d'objectius, que es treballen a l'EH.
33. Avalués als alumnes (si la resposta és 1 o 2, el qüestionari ha finalitzat).

Descripció Dades:

- El 13,3% està d'acord en lliurar un informe inicial, un durant i un final, a les famílies. El grau de desacord és del 26,7%.
- Un 6,7% està d'acord amb que es lliura un informe a l'inici i al final del curs a les famílies. El grau de desacord és del 27,6%.
- Un 23,3%, és el grau d'acord en el lliurament d'un informe a les famílies. El 10% és el grau de desacord.
- El 10% avalua a l'alumnat. Un 10% no clarifica la seva resposta. El grau de desacord és del 16,7%

Interpretació:

S'ha d'esmentar que les dades de les preguntes d'aquest apartat són en format filtre, al igual que en l'apartat anterior. Això fa que el nombre de respostes sigui menor, ja que a causa de les preguntes que responsabilitzen a les PRP de la recollida de dades respecte a les avaluacions, un percentatge de les PTE han anat finalitzant el qüestionari.

Queda palès que el lliurament dels resultat de les dades, a partir d'una consulta de les mateixes dissenyada per les PRP, no és realitzada per la meitat d'aquestes, ja que el nombre de respostes decau. Les raons poden ser diverses i no podem descartar la no entesa de les preguntes o el cansament en seguir endavant amb el qüestionari, i per tant la no opció de resposta. De totes maneres ens inclinem per pensar que o bé les PTE no lliuren directament els informes/dades, o bé aquests informes no es realitzen de forma periòdica en algunes Entitats Homologades.

Destaca en un grau de dispersió significatiu, entre la puntuació de la resposta a la Pregunta 20, de l'Apartat G sobre si avaluen a l'alumnat (4,16), i la Pregunta 33, de similar redacció i que té una puntuació de 2,82.

Preguntes:

- Apartat K: Revisió de les dades avaluades
 - o Preguntes: 34 i 35
- 34. Utilitzes les dades avaluades per la millora del desenvolupament d'objectius de les EEHH.
- 35. Es realitzen reunions, informes, documents en xarxa, ..., per tractar els resultats obtinguts respecte a la progressió dels objectius.

Descripció Dades:

- El 40% utilitza les dades avaluades per a millorar el desenvolupament d'objectius a les Entitats Homologades. Cap PTE respon estar en desacord.
- El 26,6% és conscient de la realització de reunions pel tractament de resultats respecte a la progressió dels objectius programats.

Interpretació:

Al igual que en l'anterior interpretació, per aquestes preguntes, també s'ha de tenir en compte el número de valor perdut.

De totes maneres, un 40% sí que avaluen per millorar les programacions esportives, el que demostra que un nombre representatiu de PTE realitza una bona praxi de les seves funcions envers aquest apartat. Per tant, existeix una preocupació pel desenvolupament de l'alumnat respecte als objectius a assolir, plantejats per les Entitats Homologades.

Les respostes relacionades amb les reunions per parlar del desenvolupament dels objectius estan lluny dels valors alts ja que poc més d'un quart dels enquestats manifesten estar assabentats de la seva existència o no participen de les mateixes.

5.5. Resultats dades dels Llistats de Control dels PEC de les Entitats Homologades

Els resultats obtinguts, que es mostren en la Taula 34, són les dades observades per l'investigador dels Llistats de Control dels PEC de les Entitats Homologades (Q3).

Per la presentació dels resultats de la Taula 34, i per una millor cabuda, els criteris s'han redactat de forma abreviada. Per una lectura exacta, es poden consultar en l'apartat 5.6. de Descripció i interpretació de dades dels Llistats de Control dels PEC de les Entitats Homologades (Q3). Com es pot observar, l'estructura utilitzada ha estat una bateria de vint criteris, que es relaciona amb les preguntes dels qüestionaris lliurats a les PRP i a les PTE (consultable a l'Annex 9a). Cal dir que aquest instrument es va adaptar a partir de correspondències realitzades amb els anteriors instruments. Finalment, s'ha d'informar que aquest instrument no comptava amb valors no aplicables ni amb preguntes filtre.

Taula 34

Estadístics Descriptius dels Llistats de Control PEC (Q3).

Críteris	N	1 n (%)	2 n (%)	3 n (%)	4 n (%)	Valors perduts	M	DT	Mínim.	Ma x.	Asimetria	Curtosi
1 El PEC està redactat en un únic document	25	10 (33,3)	0,00	1 (3,3)	14 (46,7)	5 (16,7)	2,76	1,48	1	4	-,389	-1,975
2 Està el PEC actualitzat en l'any en curs	25	9 (30,0)	1 (3,3)	1 (3,3)	14 (46,7)	5 (16,7)	2,80	1,44	1	4	-,434	-1,887
3 Es reflecteixen al PEC les característiques principals de l'entitat	25	3 (10,0)	3 (10,0)	4 (13,3)	15 (50,0)	5 (16,7)	3,24	1,09	1	4	-1,148	-,103
4 Es reflecteix al PEC el seu ideari	25	1 (3,3)	0,00	7 (23,3)	17 (56,7)	5 (16,7)	3,60	,70	1	4	-2,306	6,656
5 És clara la finalitat de l'entitat organitzadora	25	1 (3,3)	0,00	4 (13,3)	20 (66,7)	5 (16,7)	3,72	,67	1	4	-3,074	10,734
6 Redacció d'objectius generals del PEC	25	0,00	0,00	4 (13,3)	21 (70,0)	5 (16,7)	3,84	,37	3	4	-1,975	2,061
7 Redacció de continguts generals del PEC	25	12 (40,0)	1 (3,3)	2 (6,7)	10 (33,3)	5 (16,7)	2,40	1,44	1	4	,127	-2,035
8 Estan definides les directrius metodològiques generals de l'AFE	25	2 (6,7)	3 (10,0)	4 (13,3)	16 (53,3)	5 (16,7)	3,36	,99	1	4	-1,371	,684
9 Està recollida l'oferta d'activitat física i esportiva	25	1 (3,3)	0,00	5 (16,7)	19 (63,3)	5 (16,7)	3,68	,69	1	4	-2,780	9,036
10 Disponibilitat d'una Programació Anual de les Activ. Esport.	25	5 (16,7)	1 (3,3)	3 (10,0)	16 (53,3)	5 (16,7)	3,20	1,22	1	4	-1,154	-,423
11.1 Niv.Concr Objectius generals per cada Activ. Esport	22	4 (13,3)	7 (23,3)	0,00	14 (46,7)	5 (16,7)	3,55	,73	1	4	-2,121	5,725
11.2 Niv.Concr Objectius específics per cada Activ. Esport	13	14 (46,7)	0,00	4 (13,3)	7 (23,3)	5 (16,7)	3,23	1,09	1	4	-1,442	1,115
11.3 Niv.Concr Objectius establerts de cada Activ, Esport. i per categories/edats	18	9 (30,0)	1 (3,3)	3 (10,0)	12 (40,0)	5 (16,7)	3,39	1,03	1	4	-1,625	1,507
12 Cronograma per l'assoliment d'objectius de les Act. Esp.	25	16 (53,3)	2 (6,7)	1 (3,3)	6 (20,0)	5 (16,7)	1,88	1,30	1	4	,980	-,944
13 Contemplades accions específiques per a la promoció de valors	25	6 (20,0)	6 (20,0)	6 (20,0)	7 (23,3)	5 (16,7)	2,56	1,15	1	4	-,071	-1,434
14 Estan contemplades accions per la promoció d'hàbits saludables	25	8 (26,7)	5 (16,7)	5 (16,7)	7 (23,3)	5 (16,7)	2,44	1,22	1	4	,077	-1,610
15 Està contemplat el lliurament de suport al personal tècnic	25	11 (36,7)	4 (13,3)	3 (10,0)	7 (23,3)	5 (16,7)	2,24	1,30	1	4	,380	-1,650
16 Està contemplat un pla de formació continuada	25	20 (66,7)	1 (3,3)	2 (6,7)	2 (6,7)	5 (16,7)	1,44	,96	1	4	2,022	2,775
17.1 Mod.Aval Avaluació Contínua: periòdicament, des de diària a mensual	4	23 (70,0)	0,00	1 (3,3)	1 (3,3)	5 (16,7)	2,25	1,50	1	4	,370	-3,901

17.2 Mod.Aval	Avaluació Puntual: abans, durant i després del curs/temporada	11	16 (53,3)	1 (3,3)	1 (3,3)	7 (23,3)	5 (16,7)	3,18	1,25	1	4	-1,162	-,387
17.3 Mod.Aval	Avaluació per Informe Final	12	15 (50,0)	0,00	1 (3,3)	9 (30,0)	5 (16,7)	3,42	1,16	1	4	-1,832	1,904
17.4 Mod.Aval	Memòria anual	16	11 (36,7)	2 (6,7)	3 (10,0)	9 (30,0)	5 (16,7)	3,19	1,10	1	4	-1,089	-,168
18	Queden reflectides les modificacions i ajustaments del curs	25	20 (66,7)	1 (3,3)	1 (3,3)	3 (10,0)	5 (16,7)	1,48	1,04	1	4	1,959	2,292
19	Cronograma de reunions per tractar avaluació de programes	25	20 (66,7)	1 (3,3)	1 (3,3)	3 (10,0)	5 (16,7)	1,48	1,04	1	4	1,959	2,292
20	Està comptabilitzat el n° d'alumnes amb ajuts a les famílies	25	6 (20,0)	1 (3,3)	3 (10,0)	15 (50,0)	5 (16,7)	3,08	1,28	1	4	-,923	-,998

Nota. Les variables numèriques 1, 2, 3 i 4, utilitzades en la filera de nominatius, corresponen als conceptes següents: No existeix l'apartat (1), L'escrit manca d'una idea o propòsit central (2), L'escrit és clar i enfocat, no obstant això, el resultat general no capta l'atenció (3) i L'escrit és clar, enfocat i interessant. Manté l'atenció del lector (4).

Valors perduts:

L'absència del PEC d'algunes Entitats Homologades en el moment dels controls d'aquests, ha donat com a resultat l'elevada quantitat de valors perduts. Tot i que la presència del document havien estat pactats en referència al contingut de la reunió, a la data i a l'hora ,

Algunes Entitats Homologades tenen els PEC de forma fragmentada en diferents documents o no tenen la versió actualitzada en el moment de l'entrevista. Així mateix, existeixen Entitats Homologades amb només una part del document o l'absència del mateix.

5.6. Descripció i interpretació dels resultats dels Llistats de Control dels PEC de les Entitats Homologades

Per mesurar la idoneïtat del text redactat en els PEC de les Entitats Homologades, s'ha fet servir un instrument d'enfocament categòric. Quant l'estructura de l'instrument de mesura, a la Taula 34, s'observa el nombre de vegades que apareixen les variables investigades i la qualitat del text redactat en els PEC. Aquest nombre ha estat copsat per l'investigador, durant les lectures dels PEC realitzades "in situ" en cadascuna de les Entitats Homologades.

En el que a la descripció i interpretació es refereix, es van establir blocs d'interès dins de la bateria de criteris redactada i així obtenir una millor descripció i interpretació de les dades. Es tracta dels mateixos blocs que s'han fet servir anteriorment per presentar les dades referides a les PRP i a les PTE, però en aquest cas, deixant de banda el concepte "apartats" i presentant els criteris directament.

5.6.1. Bloc PEC:

En aquest Bloc, es tracten els criteris observats en els Llistats de Control dels PEC, relacionats amb els apartats de construcció, disseny i estructura. La Figura 31 presenta les

puntuacions mitjanes dels criteris elaborats sobre els PEC. Per la seva construcció s'han utilitzat els resultats obtinguts a la Taula 34 d'estadístics descriptius i freqüències de resposta pels Llistats de Control dels PEC.

Criteris:

1. El PEC està redactat en un únic document.
2. Està el PEC actualitzat en l'any en curs.
3. Es reflecteixen al PEC característiques: entorn, famílies, alumnat...
4. Es reflecteix al PEC el seu ideari.
5. És clara la finalitat de l'entitat organitzadora.

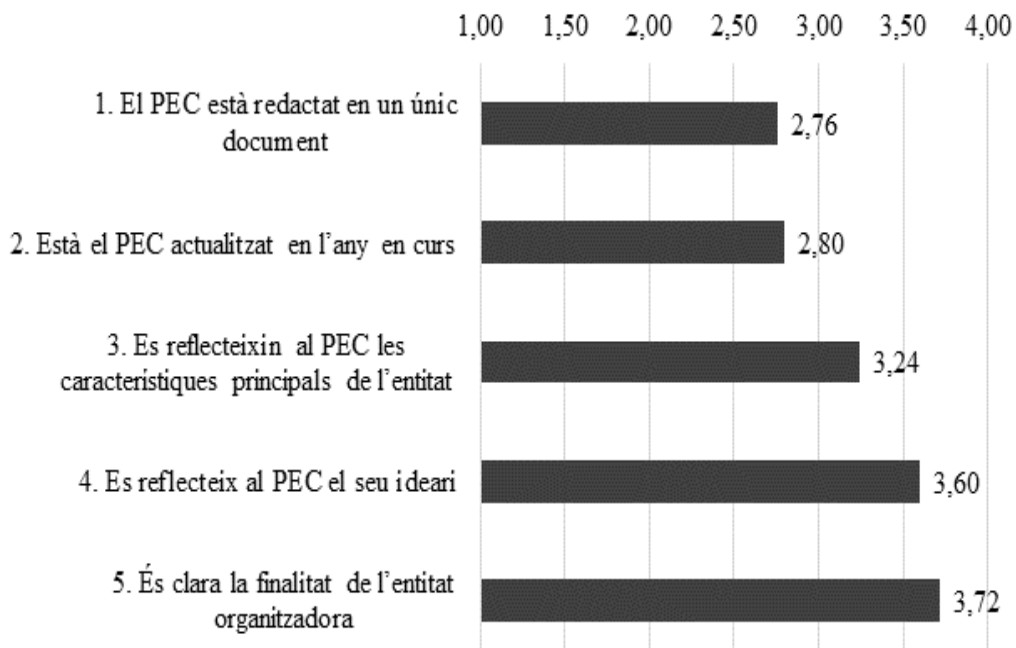

Figura 31. Puntuacions mitjanes dels criteris sobre els PEC, amb dades recollides pel propi investigador.

Descripció Dades:

- El 50% de les Entitats Homologades tenen redactat el PEC en un únic document. Un 33,3% no comptaven amb el document per consultar.
- El 50% havia actualitzat el PEC temporada darrera temporada. Un 30% no ho havia realitzat.
- El 73,3% dels PEC descriu les característiques pròpies de l'Entitat Homologada. El 63,3% ho descriu de forma clara o molt clara. Un 3,3% no ho fa.
- Un 80% descriu l'ideari de l'Entitat Homologada. Només un 3,3% reflecteix aquest apartat en el PEC.
- El 80% descriu la finalitat de l'Entitat Homologada de forma clara o molt clara. Només un 3,3% no ho fa.

Les mitjanes mostren que en els apartats més fixes com són els de característiques, ideari i finalitat de les Entitats Homologades, els PEC són molt específics. Encara que aquesta peculiaritat no s'adeqüi amb la presentació i actualització dels mateixos en un únic document.

Interpretació:

Destaca la situació en la qual, el 50% de les Entitats Homologades tenen clara la localització del seu PEC. Però el que és realment destacable és que un terç dels PEC consultats no es localitzen en un sol document o directament no han pogut ser localitzats. La causa declarada pels PRP, ha estat la no localització del PEC en el moment de la reunió o tenir el document repartit en diferents versions i/o en diferents arxius. Aquesta realitat té com a efecte la dificultat en el trasllat d'informació entre PRP i les PTE.

L'IBE, en el seu Pla de l'Esport fora d'Horari Escolar de Barcelona estableix un apartat de recursos i suports als organitzadors, consultables en la pàgina web de l'Ajuntament de Barcelona, on posa a disposició de les Entitats Homologades un document base per a redactar

de forma ordenada un PEC, pretenent facilitar la seva tasca amb l'objectiu de garantir una oferta de qualitat.

S'observa que part de les Entitats Homologades no mantenen el PEC actualitzat, i per tant, cada temporada. Les raons d'aquesta contingència són varies, però amb tota seguretat, la falta de temps a causa de les seves responsabilitats té molt a veure.

A partir dels resultats s'interpreta que les Entitats Homologades coneixen perfectament la raó de la seva existència i expliquen de manera detallada quina és la intencionalitat respecte a la proposta de PEC. Igualment tenen un alt coneixement de les característiques de l'entorn. Per tant, les Entitats Homologades tenen gran coneixença de les seves entitats, respecte a les qüestions prèvies a les programacions. És a dir, l'anàlisi de l'entorn d'aquestes té un nivell de concreció molt alt.

5.6.2. Bloc Programacions Esportives:

Es presenta la descripció i interpretació dels aspectes temàtics relacionats amb les programacions. S'han analitzat també les dades que fan referència a l'apartat metodològic, a l'oferta d'activitats que realitzen les Entitats Homologades, a les accions específiques que aquestes realitzen envers els valors i els hàbits de salut, així com al pla de formació que tenen pels seus treballadors i treballadores.

A la Figura 32 es presenten les puntuacions mitjanes dels redactats sobre les programacions esportives. Per la seva elaboració s'han tingut en compte els resultats obtinguts a la Taula 34 (p.372), d'estadístics descriptius i freqüències de resposta per els Llistats de Control.

Críteris:

6. Redacció d'objectius generals del PEC
7. Redacció de continguts generals del PEC

8. Estan definides les directrius metodològiques generals de l'AFE
9. Està recollida l'oferta d'AFE
10. Disponibilitat d'una Programació Anual de les Activitats Esportives
11. Objectius
 - 11.1 Objectius generals per cada Activitat Esportiva.
 - 11.2 Objectius específics per cada Activitat Esportiva.
 - 11.3 Objectius establerts de cada Activitat Esportiva i per categories/edats.
12. Exposició del cronograma d'assoliment d'objectius de les activitats esportives.
13. Estan contemplades accions específiques per a la promoció de valors.
14. Estan contemplades accions específiques per la promoció d'hàbits de salut.
15. Està contemplat el lliurament de suport al personal tècnic.
16. Està contemplat un pla de formació continuada.

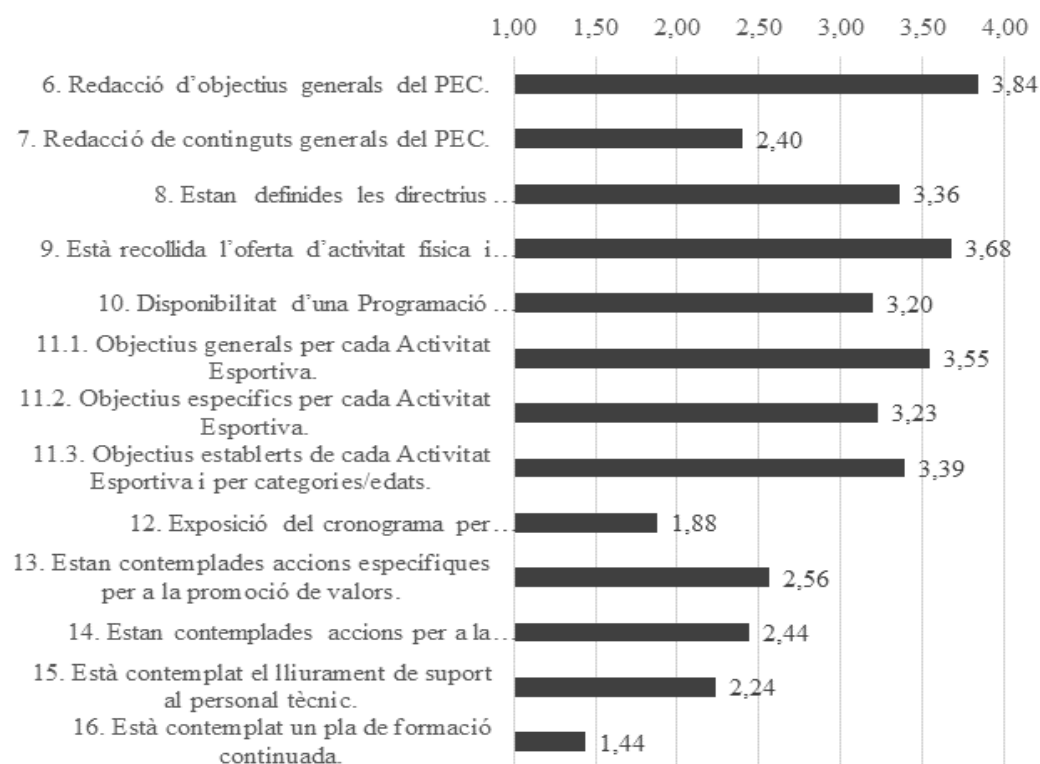

Figura 32. Puntuacions mitjanes dels criteris sobre Programacions Esportives, amb dades recollides pel propi investigador.

Descripció Dades:

- El 100% dels PEC indiquen que els objectius generals estan redactats.
- Un 43% redacta els continguts. Un 40% no els redacta.
- Un 66,6% defineix els apartats metodològics de forma clara o molt clara. Un 6,7% no compta amb aquest apartat.
- El 80% recull l'oferta d'activitats de la seva Entitat Homologada. El 3,3% no ho reflecteix en el PEC.
- El 73,3% disposa de la programació anual d'activitats. El 16,7% no compta en el PEC amb la programació anual d'activitats esportives.
 - Més del 70% redacta els objectius de cada activitat, encara que només el 46% ho fa de forma clara. Un 13,3% no disposa de l'apartat d'objectius generals per a cada Activitat Esportiva.
 - El percentatge referent a l'especificitat en la redacció d'objectius és molt baix, només d'un 26,6%. Un 46,6% no disposa d'aquest apartat.
 - Més del 50% estableixen objectius per activitat i edats. Un 30% no disposa d'aquest apartat.
- Un 30% redacten el cronograma de forma clara. Un 53,3% no redacta l'apartat.
- El 63,3% especifiquen accions concretes per promocionar valors dins l'Entitat Homologada. Un 20% no ho fa.
- El 60% redacta les accions específiques per la promoció dels hàbits saludables, però amb diferents nivells de claredat. El 26,7% no ho redacta.
- Un 50% descriu el lliurament de suport tècnic a les PTE amb diferents nivells de claredat. Un 36,7% no ho fa.
- Un 18,7% contempnen de forma redactada un pla de formació continuada. Un 66,7% no el contempnen.

La redacció dels objectius generals i específics de les Entitats Homologades (3,84), són un element molt important, ja que tenen una puntuació alta. Però no passa així amb la redacció dels continguts (2,40). Entre aquests dos apartats s'estableix una diferència d'1,44 punts. Interpretem que a la redacció dels continguts en les Entitats Homologades se'ls dóna menor rellevància.

Crida l'atenció que amb una tan bona redacció dels objectius, amb una puntuació entre el 3,23 i el 3,55, la puntuació respecte a la tinença d'un cronograma que els estructurari no computi una puntuació més elevada (1,88),.

El pla de formació continuada per els PRP i els PTE, obté una puntuació molt baixa (1,44), el que fa que sigui un aspecte negatiu destacable.

Interpretació:

S'observa que les Entitats Homologades assumeixen com aspecte fonamental la coneixença dels objectius generals del PEC. Encara que no opten de manera clara per una redacció dels continguts, que per altra part són indispensables per l'organització de les programacions, i que haurien d'ajudar a l'assoliment dels objectius generals.

Les Entitats Homologades mostren un gran interès per l'apartat metodològic. La redacció d'aquest apartat està elaborada amb detall en la gran majoria dels PEC.

Són molt concretes i clares les propostes d'activitats, ja que aquestes són indispensables per la promoció de les Entitats Homologades. La majoria tenen clar quina és l'organització de les activitats que ofereix en referència a hores, espais i duració.

Els objectius de cada activitat són importants per les Entitats Homologades, encara que no siguin redactats de forma clara per quasi la meitat dels PEC observats. Aprofundir en els objectius de les activitats proposades no és una acció que facin de forma regular. Les Entitats Homologades tenen a la seva disposició, mitjançant l'IBE, publicacions de suport, com són la

publicació de González et al (2008) “*Pla de l’esport en edat escolar de la ciutat de Barcelona*” on es fa una proposta de currículum per activitats esportives fora de l’horari escolar, i el document de programació esportiva de de González i Lleixà (2014) “*L’esport dia a dia*”, per elaborar les seves programacions de forma precisa i equilibrada, i tenint en compte les característiques d’edat i activitat.

Destaca que només la meitat de les Entitats Homologades redacta de forma clara els objectius per edats, el que suposa una preocupació per la consecució d’aquests.

Els cronogrames per l’assoliment d’objectius no són d’especial rellevància per les Entitats Homologades, a causa de la seva poca presència en general. El que suposa un impediment per a la preparació de les programacions dirigides a les PTE.

La promoció en valors es revela com important a causa del nombre d’accions concretes que es redacten en els PEC. Per algunes Entitats Homologades l’apartat té alta rellevància, encara que hi ha un sector d’elles que no redacta cap acció en aquest sentit.

En general no s’ha trobat documentació de suport a les PTE, encara que l’IBE compta amb eines de suport estàndards que les Entitats Homologades poden demanar. Per exemple, dins dels recursos i suports als organitzadors impulsat per l’IBE s’estableix una pauta per redactar els recursos que facilita l’entitat per a la programació d’activitats de cada Entitat Homologada (Annex 9a).

S’observa que la formació dins de les Entitats Homologades no és una preocupació principal, tot i que dins dels “*Recursos i suports als organitzadors*”, impulsat per l’IBE s’estableix una pauta per redactar el Pla de formació continuada de cada Entitat Homologada (Annex 1).

5.6.3. Bloc Avaluació:

En la descripció i interpretació de les dades, es fa referència als resultats de les preguntes dels apartats dels Bloc Avaluació, corresponent als criteris observats en les Llistes de Control dels PEC de les Entitats Homologades. Aquestes tenen a veure amb la realització de l'avaluació de les programacions esportives, a partir del control dels objectius que es proposen en les activitats esportives de les sessions. Alhora, també sobre la presentació d'informes a les famílies i als esportistes dels resultats del desenvolupament dels objectius a assolir per part de les Entitats Homologades, així com a les modificacions realitzades i la redacció de la memòria del PEC. Finalment, es descriu i interpreten les dades relacionades amb la comptabilitat del nombre de famílies que reben ajuts directes des de l'administració.

La Figura 33 es correspon amb les puntuacions mitjanes dels criteris treballats sobre Avaluació de les programacions esportives i PEC. Per a l'elaboració d'aquesta Figura s'han utilitzat els resultats de la Taula 34 (p.376), on es presenten els estadístics descriptius i les freqüències de resposta.

Criteris:

17. Tipus d'avaluació utilitzada:
 - 17.1. Avaluació Contínua: periòdicament, des de diària a mensual.
 - 17.2. Avaluació Puntual: abans, durant i després del curs/temporada.
 - 17.3 Avaluació per Informe Final.
 - 17.4 Memòria anual.
18. Queden reflectides les modificacions realitzades durant aquest curs.
19. Cronograma de reunions d'avaluació respecte a les programacions d'AFE.
20. Està comptabilitzat el nº d'alumnes amb ajuts a les famílies.

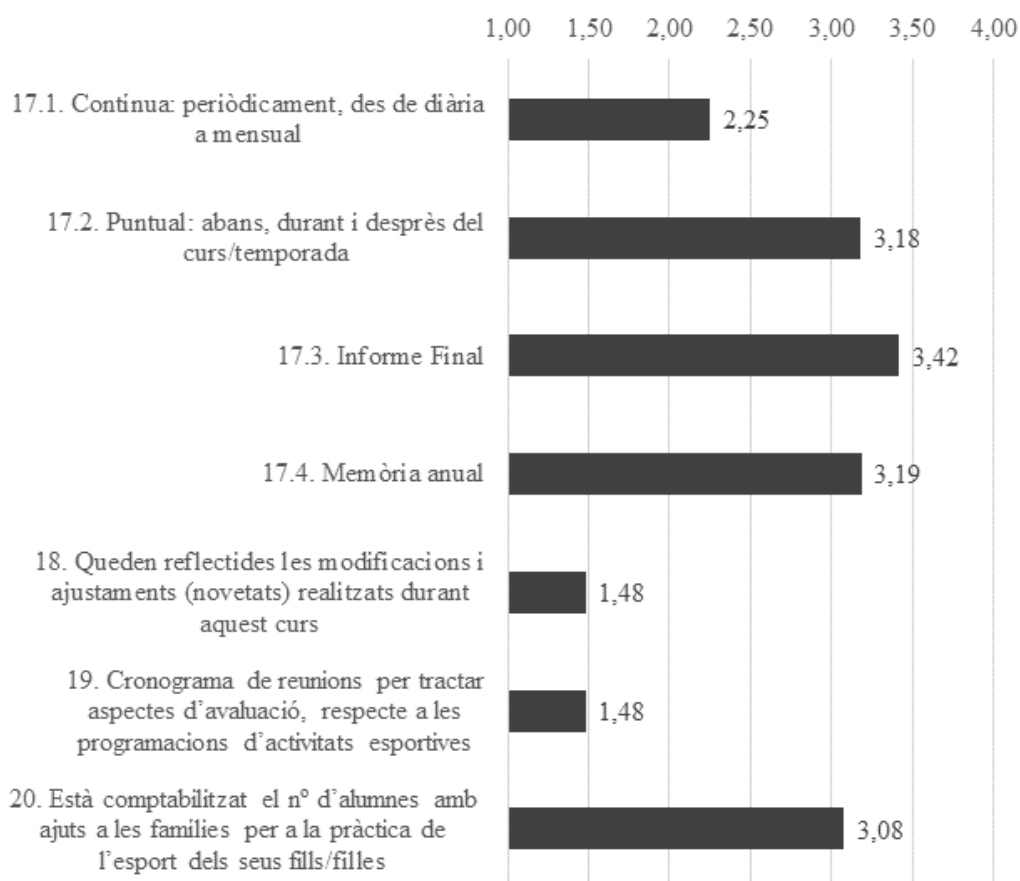

Figura 33: Puntuacions mitjanes dels criteris sobre avaluació, amb dades recollides pel propi investigador.

Descripció Dades:

En l'apartat del tipus d'avaluació utilitzat en les sessions, destaca l'augment del percentatge de la redacció d'un informe d'opinió com instrument utilitzat per a l'avaluació dels esportistes. Com més genèrica és l'avaluació, més augmenta el percentatge de redacció d'opinió i més baixen els valors perduts.

- Un 6,6% redacta l'apartat d'avaluació de forma periòdica. Un 70% de les Entitats Homologades no reflecteixen l'apartat.
- El 30% inclou l'apartat d'avaluació a partir d'una forma d'avaluació a l'inici, durant i després de la temporada. Un 53,3% no ho fa.
- El 33,3% redacta la utilització d'un model d'informe final. El 50% no ho fa.

- Un 46,7% reflecteix un apartat d'avaluació emprant la fórmula de memòria final. Un 36,7% no redacta aquest apartat.
- El 16,6% contempla les modificacions i ajustaments del curs en el PEC. Un 66,7% no disposa de l'apartat.
- El 16,6% inclou un cronograma de reunions per tractar aspectes d'avaluació. Un 66,7% no disposa de l'apartat.
- El 63,3% de les entitats tenen comptabilitzats els alumnes amb ajuts a les famílies, amb diferents nivells de claredat. Un 20% no ho fa.

Sobre el resultat de les mitjanes, es destaca la preocupació de les Entitats Homologades per informar a les famílies i esportistes, sobre la progressió d'aquests últims.

Altre aspecte a destacar és l'atenció que les Entitats Homologades tenen per la redacció de les memòries anuals. En canvi, s'observa com a valor més baix la inclusió dels ajustaments que es realitzen durant el curs (retroalimentació), amb un resultat de 1,48. Igualment, la instauració d'un cronograma de reunions respecte de les programacions, obté un resultat de 1,48.

Interpretació:

Les Entitats Homologades tendeixen a avaluar de forma genèrica els seus resultats. Estan més properes a simplement opinar d'aquests, que de fer valoracions més específiques mitjançant indicadors d'avaluació.

Les modificacions d'una temporada a una altra són un aspecte clau pel coneixement de la realització de la retroalimentació portada a terme. En la valoració feta a partir de les dades, aquesta retroalimentació és quasi inexistent. Només un baix nombre d'Entitats Homologades es preocupa de fer-ho i donar-li importància.

5.7. Comparacions úniques entre PRP (Q1) i PTE (Q2)

Les dades que a continuació es presenten, corresponen als resultats obtinguts de la comparació entre les respostes expressades en els qüestionaris lliurats a les PRP de les Entitats Homologades (Q1) i les obtingudes en els qüestionaris per PTE (Q2). Tenint en compte que les dades no estaven distribuïdes seguint la llei normal, les comparacions es van realitzar mitjançant la prova de Rangs de Wilcoxon. Cara a la comparació de les dades categòriques, es va fer servir la prova de Xi-quadrat.

Es considera d'especial importància la comparació particular entre PRP i PTE, ja que els qüestionaris elaborats per aquests dos agents són molt similars i quasi no mostren disparitat en la redacció dels ítems. L'única diferència existent està en la forma de redacció, creient oportú realitzar les preguntes amb una formulació comunicativa lleugerament diferent.

A partir de les respostes, es planteja l'encreuament de les dades obtingudes per a cadascuna de les preguntes als dos grups d'estudi implicats en els processos d'avaluació dels esportistes.

La Taula 34 tracta la part quantitativa dels resultats de les dades a partir dels indicadors que han estat utilitzats. Aquests resultats es mostren en forma de comparació de mitjanes a la Figura 34 a partir dels estadístics descriptius i freqüències de resposta entre PRP i PTE. La Taula 35, ho fa a partir dels indicadors de la comparació categòrica dels tipus d'avaluació utilitzada per PRP i PTE, apareguts en els qüestionaris, recordant que els ítems han estat redactats de forma quasi idèntica, tant a les PRP, com als PTE, i per aquesta raó apareix un sol ítem per pregunta.

Les respostes exposades corresponen únicament a les dades que han resultat estadísticament significatives. Materialitzen una no semblança de les respostes dels diferents agents a les mateixes qüestions. És a dir, que els resultats expressats no tenen concordança entre ells, ja que tenen respostes significativament diferents dels mateixos conceptes. En aquest apartat, enlloc de comentar totes les preguntes de forma conjunta, s'ha optat per presentar la descripció de les

dades i la interpretació de cada pregunta de forma separada, per tal d'aportar més detall en el comentari.

Per a la resta de preguntes, els resultats han mostrat una concordança entre PRP i PTE. És a dir, a l'hora de contrastar la informació que han donat els indicadors anteriorment elaborats, els resultats de les proves no han rebutjat la hipòtesis nul·la. Els resultats complets són consultables a l'Annex 10.

Taula 35

Resultats estadísticament significatius entre respostes als instruments per PRP (Q1) i PTE (Q2).

	PRP M (DT)	PTE M (DT)	W	p
El PEC és el document de referència, però el tècnic té llibertat per reformular els objectius de les activitats esportives.	3,13 (1,08)	4 (0,87)	-2,579	,010
Coneixença de l'existència del PEC en el centre.	4,52 (0,79)	3,60 (1,15)	-2,997	,003
Dedicació de més de 10 hores per la revisió de les programacions	3,71 (1,00)	3,05 (1,11)	-2,018	,044
Suficient formació prèvia dels tècnics per avaluar.	2,91 (1,24)	3,78 (0,73)	-2,612	,009
Es consulten les dades de les avaluacions entre PRP i PTE.	4,07 (0,73)	3,21 (1,12)	-2,235	,025
Es lliura a l'esportista i a les famílies un informe inicial, un durant el curs i un a final de curs.	3,77 (1,42)	2,46 (1,56)	-2,155	,031
Es realitzen reunions, informes, documents en xarxa, ..., durant el curs, per tractar resultats obtinguts respecte a la progressió dels objectius.	1,67 (0,98)	3,58 (1,24)	-2,539	,011

Nota. W = Prova de Rangs de Wilcoxon.

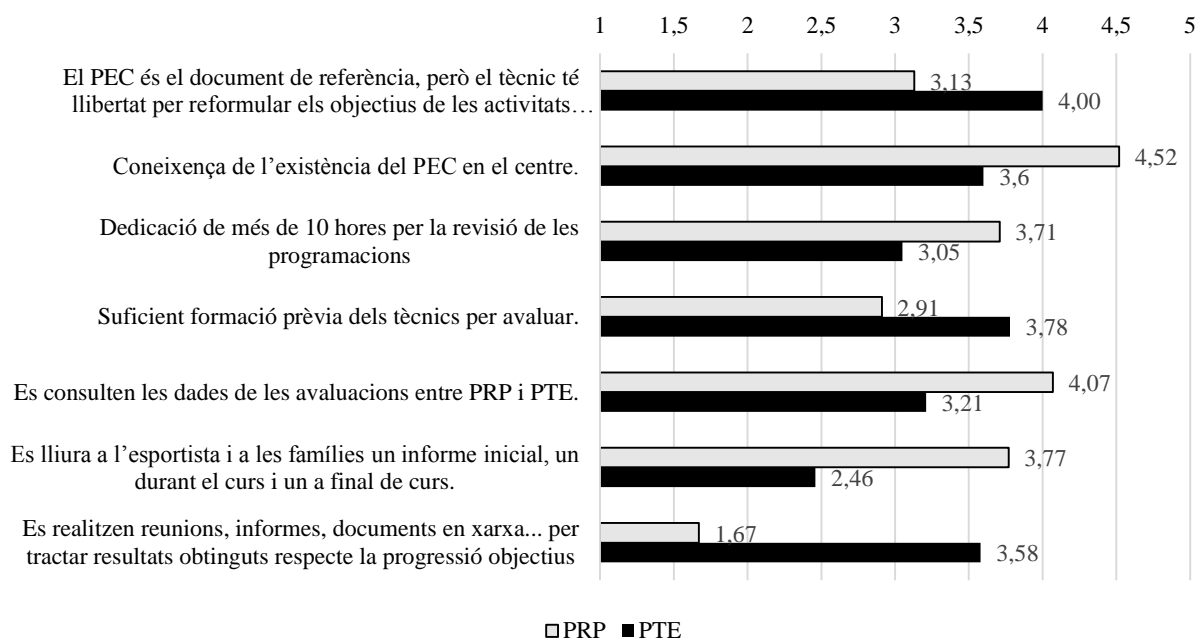

Figura 34. Comparació de les puntuacions mitjanes entre les PRP i les PTE

Nota. A la Figura es presenten únicament aquelles diferències estadísticament significatives.

Descripció de dades i interpretació de les comparacions estadísticament significatives:

Pregunta:

- El PEC és el document de referència, però el tècnic té llibertat per reformular els objectius de les activitats esportives.

Descripció dades:

A la pregunta es destaca la llibertat que té la PTE per reformular objectius, i s'observa com la diferència és estadísticament significativa entre enquestats ($p = ,010$), de 0,87 sobre 5.

Les PTE expressen que disposen de llibertat a l'hora de reformular objectius. Es destaca la poca dispersió de dades (i.e. 0,873), el que ens porta a la confirmació de què és l'opció de resposta seleccionada (D'acord) amb un percentatge més alt entre els enquestats.

Interpretació:

La diferència d'opinió entre PRP i PTE és preocupant en l'aspecte programador dins d'una Entitat Homologada. Posa en rellevància el no control sobre els objectius que es volen treballar des del PEC proposat i per tant assumeix els riscos de la no conveniència dels objectius proposats per les PTE en relació als seus esportistes.

S'ha de tenir en compte que el *Pla Estratègic d'Esport Escolar de Catalunya 2013-20* (2013), dins del seu apartat del *Pla de l'Esport fora de l'horari Escolar*, ofereix recursos i suports per a l'organització, on s'adjunta el currículum de les activitats esportives fora d'horari lectiu, un document de programació i fitxes de sessió, alhora que una pauta per poder elaborar un PEC.

Pregunta:

- Coneixença de l'existència del PEC en el centre.

Descripció dades:

Sobre la coneixença del PEC per part dels agents enquestats, les dades mostren que la diferència estadísticament significativa ($p = ,003$) entre la resposta totalment d'acord de les PRP i la tendència a la coneixença de les PTE és quasi d'un punt (i.e. 0,93). És a dir, en el cas de les PRP, el reconeixement del PEC és gairebé complet per part de totes elles, però per les PTE no és així, ja que com expressaven els resultats del qüestionari per les PTE, aquestes desconeixien o no tenien clara la seva existència en un 33,3% dels casos.

Interpretació:

Les PTE haurien de conèixer els PEC de forma normalitzada dins les seves Entitats Homologades. En canvi, els resultats expressen una clara diferència d'opinió enfront de les PRP, encara que la tendència que s'observa és cap la seva coneixença.

Altra qüestió és que les PTE desconeguin el PEC. Una opció, ens porta a pensar que la desconeixença del document es dona per la no comunicació entre PRP i PTE. És a dir, les PTE no saben que les programacions que treballen estan sotmeses a un PEC i per tant no identifiquen el nom.

Cal recordar que en algunes Entitats Homologades, les PTE no estan assabentades que es segueix un PEC per a la millora dels objectius i que aquest és el vertebrador de la majoria de les decisions que es realitzen.

Pregunta:

- Dedicació de més de 10 hores per la revisió de les programacions.

Descripció dades:

En la revisió de programacions, es va optar per situar una franja significativa de 10 hores, explicada amb anterioritat en el punt 5.2.2. (p.330) en les explicacions dels ítems.

En aquest apartat, les PRP expressen acord en què la tendència de les reunions per a la revisió de les programacions és a superar les 10 hores, enfront la tendència de les PTE que afirmen no estar segures de si ho fan o no. La diferència de reacció a aquesta pregunta entre els subjectes enquestats ha estat de 0,66, el que identifica un grau de discrepància en l'opinió establerta per el temps de dedicació a la revisió de programacions esportives ($p = ,044$).

Interpretació:

Respecte d'aquesta comparació en les respostes, es troba que o bé les reunions per revisar programacions esportives no arriben a les 10 hores per temporada, o bé les PTE no són conscients d'aquestes revisions i del temps que es destina a realitzar-les. Sigui quina sigui l'opció que roman en qualsevol Entitat Homologada, podem apropar-nos a la idea que la superació de 10 hores per la revisió de les programacions esportives en les Entitats Homologades no queda clarificada, i per tant és una qüestió a resoldre.

Pregunta:

- Suficient formació prèvia dels tècnics per avaluar.

Descripció Dades:

S'ha de considerar com a punt de partida quina és l'exigència per part de l'administració, envers la formació prèvia de les PTE, i a partir de la Llei de professions de l'esport (DOGC 5123, de 23 d'abril de 2008), es comprova que els resultats obtinguts a la Taula 21 (p.282) i a la Taula 22 (p.283), mostren que, tant PRP com PTE, estan correctament capacitats per la realització d'avaluacions en AFE.

Respecte a la formació prèvia de les PTE per poder avaluar a les Entitats Homologades, les dades destaquen dos aspectes. En primer lloc la diferent tendència que marca cada un dels agents preguntats, i en segon lloc, la dispersió que es dona en les respostes de cada agent.

En el primer aspecte, s'observa com la tendència de les PRP és a la baixa, és a dir, la seva opinió tendeix a declarar que les PTE tenen poca formació avaluadora respecte a les activitats a controlar, i d'altra banda les PTE tenen una tendència a què en aquest aspecte estan formats correctament ($p = ,009$).

El segon aspecte, té a veure amb l'opinió de cadascun dels grups, amb dispersió de les dades. El grup de les PRP és més heterogeni, i a la pregunta formulada té un arc de possibilitats de respostes àmplies. En canvi en el cas de les PTE el rang de resposta s'identifica com a més estret, un alt percentatge de les respostes estan a prop de 4 (D'acord), el que porta a pensar que les PTE estan segurs de la seva formació respecte a la seva capacitat avaluadora.

Respecte a la diferència entre les opinions de PRP i PTE, cal valorar la formació de les PTE que ens han aportat les dades. La formació prèvia de les PTE, que es pot consultar a la Taula 22 (p.283), és possible que porti a la compactació dels resultats de les seves respostes.

Interpretació:

La formació en criteris d'avaluació dins les Entitats Homologades no està definida, i que l'opinió de les PRP és que les PTE no tenen la formació suficient per avaluar sense la supervisió de les Entitats Homologades. Per tant, les PTE estan sotmeses a les directrius avaluadores que es marqui en la seva Entitat Homologada.

És innegable la preparació de les PTE envers la capacitat per avaluar a partir de la seva formació prèvia. Encara que no queda clar si les Entitats Homologades ofereixen documentació detallada, tant en les formes com en la periodicitat, perquè les PTE puguin desenvolupar aquesta capacitat.

Pregunta:

- Es consulten les dades de les avaluacions entre PRP i PTE.

Descripció de dades:

L'homogeneïtat entre PRP i PTE, en referència a la consulta de dades d'avaluació dels esportistes, és la culminació d'un treball conjunt entre aquests dos agents, ja que es necessita del trasllat de dades de PTE a PRP.

Considerant la clàusula 5, de la resolució de 2016 per les "*Bases per l'Homologació de les Entitats Organitzadores*", dins de les característiques, principis i valors que han de tenir les activitats, s'observa que existeixen divergències en un diferencial de 0,86 ($p = ,025$).

Estar explicitades a través d'una programació planificada, organitzada, ben definida i segura. (p. 3).

Així, l'IBE considera com a requisit indispensable per a l'homologació que les programacions siguin segures, que puguin ser valorades, i que s'assoleixin els objectius redactats.

En la qüestió referent a la consulta entre PRP i PTE sobre les dades d'avaluació, les PRP estan d'acord en que aquestes es consulten. Analitzant les dades s'observa com la distribució de les respostes s'han concentrat entre el valor 4,07 per a PRP i 3,21 per a PTE. En canvi, les PRP obtenen dades amb un grau de dispersió més alt, ja que s'expressen respostes de tots tipus. Aquestes dades descriuen que la tendència mitjana de les PTE és no tenir clar si es consulten aquestes avaluacions.

Pregunta:

- Es lliura a l'esportista i a les famílies un informe inicial, un durant el curs i un a final de curs.

Descripció de dades:

Es destaca la discrepància de resultats en les respostes, amb una puntuació mitjana de 3,77 per PRP i 2.46 per PTE, respecte al lliurament d'un informe, preparat per les PTE, a l'esportista i les famílies que fa l'Entitat Homologada a l'inici, durant i final del curs. Les seves respostes tendeixen a establir que no es lliuren informes amb aquesta periodicitat. Això contrasta amb l'opinió que a la mateixa qüestió tenen les PRP dels PEC. En general, aquestes expressen que aquesta és una pràctica amb la qual estan d'acord.

Els resultats expliquen que en aquest ítem, la diferència d'opinió entre els dos agents és molt rotunda (1,31, $p = ,031$), sobretot tenint en compte que la possibilitat que les PTE no siguin conscients del lliurament d'informes és certament difícil.

Interpretació:

Les PRP i les PTE tenen una escassa correspondència en un aspecte que afecta a tercers, com són els esportistes i les famílies. És per aquesta raó que seria convenient clarificar i garantir, per part de les Entitats Homologades, que les previsions per la periodicitat en el lliurament dels informes sigui la pretesa.

També existeix la possibilitat que les PTE desconeguin el lliurament dels informes.

Pregunta:

- Es realitzen reunions, informes, documents en xarxa, ..., durant el curs, per tractar resultats obtinguts respecte a la progressió dels objectius.

Descripció de dades:

Quant la temàtica de la tinència de reunions en les Entitats Homologades sobre el tractament de dades respecte als objectius del PEC, la disparitat d'opinió a les respostes entre PRP i PTE,

és molt significativa. És la que presenta major diferència (1,91, $p = ,011$). Així, les PRP expressen un alt grau de desacord amb la realització de reunions amb aquest contingut, i en canvi les PTE reflexen estar d'acorden la realització dels aspectes formulats a la pregunta.

Interpretació:

La diferent opinió que destil·len les respostes d'aquests dos agents, porta a interpretar que hi ha disparitat respecte a les reunions, informes, ..., realitzades durant el curs pel tractament de resultats de les progressions d'objectius. Aquesta diferència, denota la falta de comunicació entre agents implicats o la desconexió d'aquestes pràctiques organitzatives.

D'altra banda, a la Taula 36, es presenta la comparació en les respostes positives respecte als tipus d'avaluació que es practica en les Entitats Homologades, segons el criteri de les PRP i de les PTE. La dispersió de dades entre PRP i PTE és evident en els percentatges dels resultats, encara que les diferències entre PRP i PTE no són estadísticament significatives.

Taula 36

Comparació categòrica dels tipus d'avaluació utilitzada per PRP i PTE.

	PRP (%)	PTE (%)	Xi (graus de llibertat)	p
Realització informe d'observació.	57,7%	40,0%	1,596 ^a (1)	,206
Resum d'opinió docent.	42,3%	24,0%	1,922 ^a (1)	,166
Ítems d'observació	38,5%	32,0%	0,233 ^a (1)	,629
Proves prestació (resultats físiqu./tècnicu.)	23,1%	12,0%	1,076 ^a (1)	,300
Proves de situació (resultats proves tàct.)	15,4%	8,0%	0,670 ^a (1)	,413
Registre, estudi i conclusió d'imatges	3,8%	20,0%	3,204 ^a (1)	,073

Descripció Dades:

- Tant les PRP com les PTE, i encara que en les primeres s'observa un percentatge més alt (57,7% envers 40%) expressen que la forma més utilitzada per avaluar són els informes d'observació. Per tant, els instruments d'avaluació més utilitzats són els basats en la redacció, ja que com s'observa també a la Taula anterior, resulta que més d'un 40% de les PRP opten per la utilització de resums d'opinió.
- La discreància més destacada entre dades (18,3%), l'aporta l'ítem de resum d'opinió docent.
- On es presenta més concordança en els resultats és a l'avaluació a partir d'ítems d'observació, només presenten una diferència del 6,5%.
- Les bateries d'ítems d'observació són les més emprades per avaluar. Així mateix, veiem que les proves i els registres a partir d'imatges són poc utilitzades.
- Les PRP tenen, respecte als indicadors, uns percentatges més elevats enfront dels PTE, excepte en l'ús d'enregistrament d'imatges, on aquesta generalitat es veu invertida i existeix una divergència clara en favor de les PTE, on la diferència és del 16,2% més.

Interpretació:

És possible que les visions entre PRP i PTE sobre l'acció avaluadora de les activitats sigui divergent. La raó pot ser la diferent perspectiva que tenen unes i altres sobre el conjunt d'activitats que es realitzen a l'Entitat Homologada. Les PRP tenen una visió més teòrica i general del funcionament les activitats, a diferència d'una més pràctica i específica per part de les PTE. Tot i això, és necessari remarcar que els resultats de les proves de Xi quadrat no han estat estadísticament significatius.

La situació del *registre, estudi i conclusió d'imatges*, com a quarta eina utilitzada per part dels PTE pot estar en relació a la utilització de l'ús d'aparells mòbils per la gravació d'imatges en el moment i la visualització d'aquestes, encara que les gravacions no es considerin elements avaluadors per part de les Entitats Homologades, ja que responen amb un percentatge poc significatiu.

Respecte a l'ordre dels indicadors, PRP i PTE opinen que existeixen unes eines molt més utilitzades que altres, fins i tot en l'ordre en que són utilitzades. Només discrepen en l'indicador de *registre, estudi i conclusió d'imatges*, on les PTE el situen en quart lloc d'ús.

El que queda clar és que hi ha elements que sembla que fan que les eines siguin més utilitzades i d'altres que dificulten la seva utilització, com són el muntatge del material, els elements de registre, el temps,...). Les eines de control més clàssiques, com són les d'opinió o informes, són les més utilitzades. Així, es fa evident que les Entitats Homologades fomenten més els seus resultats mitjançant la utilització de procediments d'observació, que en procediments d'experimentació.

Les persones enquestades utilitzen les eines menys elaborades respecte al temps necessari per implantar-les. És a dir, les eines que es basen en l'observació i la redacció d'aquesta, via relat o ítems, són més utilitzades que les que comporten la preparació d'activitats específiques per avaluar tàctica o tècnica, el muntatge de material i/o elements de registre.

5.8. Correspondència entre PTE, PRP i Llistats de Control dels PEC

Una vegada realitzada la descripció de cada agent i les comparacions de les variables comunes entre PRP i PTE, i amb l'objectiu que l'estudi sigui complet, cal incorporar les dades de l'avaluació dels PEC. D'aquesta manera, es comparen els resultats obtinguts entre els agents implicats (qüestionaris per PRP i PTE, i Llistats de Control dels PEC).

S'ha elaborat una taula de correspondència dels tres agents, que posa en relació els qüestionaris de les PRP, PTE i Llistes de Control dels PEC de les Entitats Homologades (veure Taula 37). S'han establert uns conceptes genèrics, que agrupen les preguntes sobre el mateix concepte avaluades amb els diferents instruments utilitzats. D'aquesta manera, cada criteri utilitzat a la Taula 34 (p.376), està vinculat a un compendi de preguntes de cada instrument, que es correlacionen amb les preguntes de la resta d'aquests (consultables en l'Annex 9).

En la Taula 37, que es presenta a la pàgina següent, es posen en connexió les preguntes que estan relacionades, per després comparar els resultats a partir del tractament estadístics de les dades. És a dir, comparar cadascuna de les qüestions per establir possibles diferències significatives per l'estudi. Com s'ha explicat al llarg d'aquesta investigació, tant els qüestionaris emprats tant per avaluar les PRP i PTE com els Llistats de Control dels PEC, estan fonamentats en l'estructura presentada en el document base de *Pautes per l'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat*, que proposa l'IBE (consultable en l'Annex 1).

A l'estructura interna de la Taula 37, els continguts reflectits a la primera columna són els que tenen correspondència entre almenys dos dels agents. Els altres conceptes que no disposen de correspondència amb cap agent han estat descartats. La connexió conceptual entre agents estableix que a partir de les qüestions relacionades, es permet comparar si les respostes donades per un sol agent són corroborades per un o dos dels altres. Perquè aquesta fórmula funcioni, s'ha decidit realitzar en primer lloc comparacions a dos nivells (Q3 amb Q1 o Q2, per aquells indicadors que només eren compartits per aquests agents), i després fer-les a tres (Q1, Q2 i Q3 per aquells indicadors compartits per tots tres). Per tant, es troben concordances entre dos instruments (sent un d'aquests sempre el Llistat de Control del PEC) i entre els tres instruments. De cara a la comparació estadística, i tenint present la no normalitat de les dades, les diferències entre dos agents es van realitzar segons la prova de Rangs de Wilcoxon, i les comparacions entre els tres agents mitjançant el Test de Friedman.

Taula 37

Correspondència entre les preguntes realitzades als tres grups d'estudi involucrats

<i>Continguts (Preguntes)</i>	<i>Llista de control PEC (Q3)</i>	<i>PRP (Q1)</i>	<i>PTE (Q2)</i>
Documento PEC: redacció i actualització.	Q3_1 a Q3_2	Q1_17 a Q1_21	Q2_10
Oferta esportiva, metodologies i concreció en la programació	Q3_6 a Q3_11	Q1_23 a Q1_28	Q2_11 a Q2_17
Suport al personal tècnic	Q3_15	Q1_29	Q2_20 a Q2_22
Formació continuada	Q3_16	Q1_30 a Q1_31	Q2_25 a Q2_27
Modalitat d'avaluació: Periòdica	Q3_17.1		Q2_31
Modalitat d'avaluació: Abans, durant i després	Q3_17.2	Q1_35 Q1_48 a Q1_49	Q2_32 Q2_33
Modalitat d'avaluació: Informe final	Q3_17.3	Q1_37 Q1_50 a Q1_51	Q2_34
Actualització de modificacions i ajustaments realitzats durant aquest curs	Q3_18		Q2_49
Cronograma de reunions de programacions d'activitats esportives	Q3_19	Q1_52 a Q1_54	
Comptabilització nº d'alumnes amb ajuts familiars per pràctica esportiva	Q3_20	Q1_10	

Nota. La raó de que la numeració en la relació de les preguntes superi el nombre 35 (nombre més alt en les preguntes dels qüestionaris) és la necessitat de poder realitzar la comparació entre totes les opcions. Es van marcar com a criteris per la comparació, les qüestions de l'apartat del Bloc de dades, de l'apartat de Formació de PRP i PTE del Bloc de PEC pels dos qüestionaris (Q1 i Q2) i tots els ítems de multiresposta. El total de correspondències és consultable a l'Annex 9.

5.9. Resultats de les comparacions per a dos agents entre els tres grups d'estudi:

En les següents Taules 38 i 39 es presenten els resultats obtinguts en les proves estadístiques, que ens permetran realitzar les comparacions a 2 nivells entre els agents protagonistes de la investigació. Els resultats ens aporten les dades necessàries per interpretar les concordances i divergències, que entre agents es reflecteixin. En primer lloc, en la Taula 38, es comparen les dades entre els resultats obtinguts dels PRP (Q1) amb els resultats obtinguts dels Llistats de Control dels PEC de les Entitats Homologades (Q3). En aquest cas, només han estat dues les preguntes que podien ser comparades entre agents. En segon lloc, a la Taula 39, es passa a comparar els resultats de les PTE (Q2) amb els dels Llistats de Control PEC (Q3). En aquesta ocasió, la comparació també ha estat entre dues preguntes.

Taula 38

Comparació dels resultats de les PRP amb Llistat de Control dels PEC.

PRP (Q1) – Llistat de Control (Q3)	M (DT) Q1	M(DT) Q3	W	p
Cronograma de reunions de programacions d'activitats esportives	3,16 (.96)	3,50 (1,91)	-,365 ^a	,715
Comptabilització n° d'alumnes amb ajuts familiars per pràctica esportiva	,94 (.23)	4,44 (1,14)	-3,877 ^a	<,001

Descripció Dades:

- El resultats envers el cronograma de reunions de programacions esportives, indiquen similitud en les respostes, ja que no s'aprecien diferències estadísticament significatives.
- Per la comptabilització del nombre d'alumnes amb ajut directe, la diferència és de 3,50, el que provoca que sigui un resultat estadísticament significatiu ($p < ,001$).

Interpretació:

En referència al cronograma de reunions de programacions d'activitats esportives, els PRP expressen que tenen un cronograma de reunions pel tractament d'aspectes relacionats amb les programacions esportives, i aquest es veu corroborat per la seva redacció en el PEC. Aquesta qüestió exposa la preocupació que per la programació tenen les Entitats Homologades i de com responsabilitzen a les PRP a l'hora d'organitzar aquestes reunions.

Per la comptabilització del nombre d'alumnes amb ajuts familiars per pràctica esportiva, es fa molt complicat interpretar aquesta alta diferència, i fora possible que les PRP no tinguin accés al nombre de subjectes amb ajuts familiars i que aquestes dades quedin reservades per a les direccions de les Entitats Homologades.

Taula 39

Comparació dels Resultats de les PTE (Q2) amb Llistat de Control PEC (Q3).

PTE (Q2) – Llistat de Control (Q3)	M (DT) Q2	M (DT) Q3	W	p
Modalitat d'avaluació: Periòdica	2,50 (,70)	4,00 (1,41)	-1,34 ^a	,180
Actualització de modificacions i ajustaments realitzats durant aquest curs	4,50 (,70)	3,00 (2,82)	-,447 ^a	,655

Descripció Dades:

Tot i observar una diferència apreciable (1,5) en ambdues preguntes, les diferències no són estadísticament significatives. Per tant:

- Les PTE i el PEC per la modalitat d'avaluació periòdica tenen similitud.
- Les PTE, en referència a l'actualització de les modificacions i ajustaments realitzats durant el curs, tenen similitud elevada.

Interpretació:

En la modalitat d'avaluació periòdica, les PTE respecten les indicacions dels PEC, fent així que la periodicitat de les avaluacions dels esportistes sigui alta.

Per l'actualització de modificacions i ajustaments realitzats durant aquest curs, les PTE respecten la retroalimentació de les programacions esportives que desenvolupen, tal com es descriu en els PEC.

5.10. Comparatives entre PRP, PTE i Llistes de control dels PEC (Q1 – Q2 – Q3)

A la Taula 40 s'exposen els resultats de la comparació de l'anàlisi de dades dels tres agents, és a dir, els resultants de la comparació simultània entre els Q1, Q2 i Q3. i a la Figura 35, es posen en relació les puntuacions mitjaneres que es troben en els tres agents.

Taula 40

*Comparació de Q1, Q2 i Q3 pels tres agents.**

	M (dt) Q1	M (dt) Q2	M (dt) Q3	Xi²* (gl)	p
Document PEC: redacció i actualització	3,83 (,56)	3,63 (1,20)	4,50 (1,15)	7,429	,024
Oferta esport., metodologies i concreció progr.	3,95 (,62)	3,66 (,50)	4,24 (,67)	5,812	,055
Suport al personal tècnic	4,00 (,86)	3,57 (,60)	3,44 (1,94)	0,529	,767
Avaluació de forma continuada	3,7 (,75)	3,00 (,33)	3,40 (1,67)	2,211	,331
Modalitat d'avaluació: abans, durant i després	3,44 (1,40)	4,08 (1,20)	4,00 (1,67)	1,600	,449
Modalitat d'avaluació: informe final	2,45 (,71)	2,75 (1,50)	4,50 (1,00)	4,133	,127

*Estadístic de Friedman

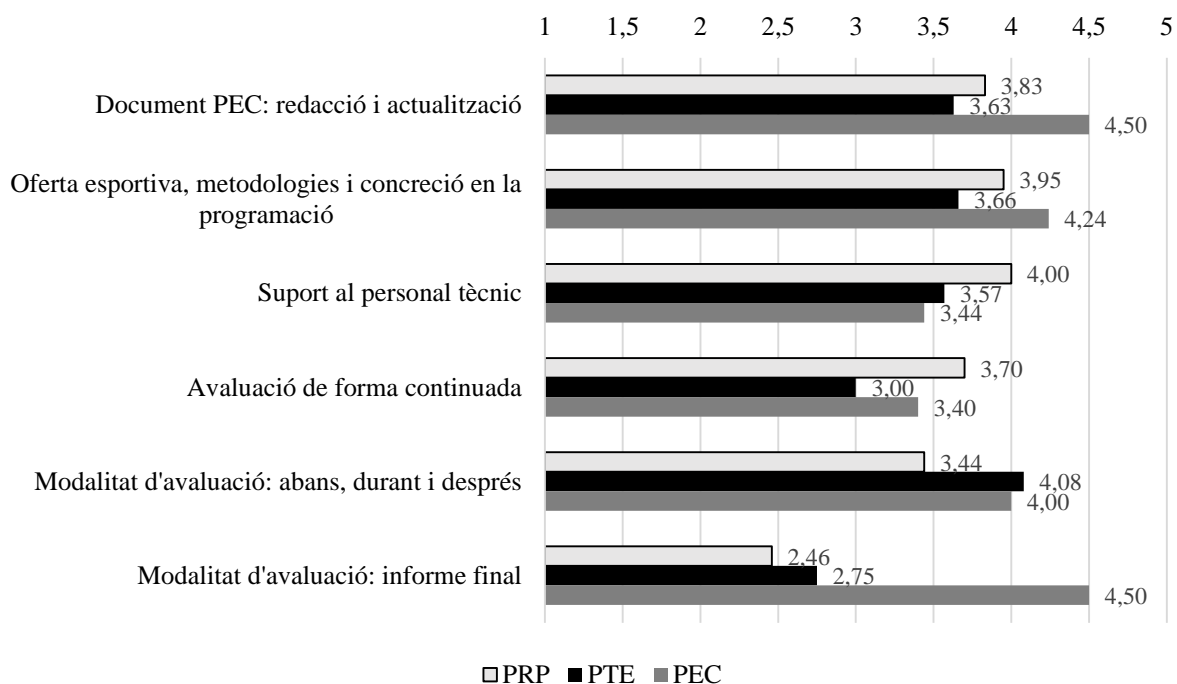

Figura 35. Comparació de les puntuacions mitjanes de PRP, PTE i Llistat de Control del PEC.

Descripció Dades:

- Existeix una diferència estadísticament significativa ($p = ,024$), en la comparació de dades dels tres agents, en relació a la redacció i actualització dels PEC.
- Hi ha una clara tendència a la diferència significativa ($p = ,055$) en les qüestions referents a l'oferta esportiva, les metodologies utilitzades i la concreció de les programacions.
- Es troba una clara similitud envers el material i les eines que les Entitats Homologades ofereixen a les PTE.
- Es mostra similitud tant en la forma d'avaluar, com en la periodització de les proves avaluadores i en la realització d'un informe final per part de les Entitats Homologades.

Interpretació:

En general, s'aprecia concordança entre els resultats obtinguts pels tres agents, essent moltes de les comparacions no estadísticament significatives. És per aquesta raó que analitzarem i interpretarem aquests resultats.

En la comparació de dades pels tres elements tractats, s'observen diferències estadísticament significatives en la redacció de les programacions esportives dels PEC. En aquest sentit, és destacable la clara tendència al desacord en la concreció de les programacions esportives, aspecte molt a tenir en compte, ja que del tractament dels objectius que proposen les Entitats Homologades, s'haurien d'establir les avaluacions a portar a terme.

En canvi, existeix similitud en les respostes pels aspectes relacionats amb el suport que reben les PTE sobre recursos i suports, alhora que convergeixen, en la forma i tipus d'avaluació utilitzada envers els esportistes.

Una vegada obtinguts els resultats de les diferències entre les respostes dels tres elements, es passa a analitzar entre quins grups d'estudi es troben aquestes diferències significatives (preguntes "Document PEC: redacció i actualització" i "Oferta esport., metodologies i concreció progr."), mitjançant la prova de rangs de Wilcoxon. A la Taula 41, es poden observar diferències estadísticament significatives entre PRP i els Llistats de Control del PEC en relació a la redacció i actualització del PEC, i entre PTE i els Llistats de control del PEC en relació a la programació esportiva.

Taula 41

Resultats de les dades comparades per a tres agents.

	M (DT) Q1 – Q3	M (DT) Q2 – Q3	M (DT) Q1 – Q2	Q1 -Q3		Q2 – Q3		Q1 – Q2	
				W	p	W	p	W	p
Document PEC: redacció i actualització	,67 (1,23)	,88 (1,72)	-,11 (1,38)	-2,379 ^a	,017	-1,948 ^a	,051	-,305 ^a	,760
Oferta esportiva, metodologies i concreció en la programació	,30 (,96)	,61 (,74)	,33 (,83)	-1,722 ^a	,085	-3,209 ^a	,001	-1,494 ^a	,135

Descripció Dades:

- Entre PRP i Llistes de control dels PEC, en l'apartat referent a la redacció i actualització de les programacions esportives dels PEC, la diferència estadística ha estat de $p = ,017$.
- Entre PTE i llistes de control dels PEC, en l'apartat referent a l'oferta esportiva, metodologies i concreció en la programació, la diferència estadística ha estat de $p = ,001$.

Interpretació:

Els PRP expressen que les programacions esportives estan elaborades i que els resultats d'avaluació d'aquestes són utilitzats per establir una retroalimentació que serveixi per millorar-les, però aquests apartats no estan redactats, en general, en els PEC.

Per a les PTE queda clara la poca concreció que dels objectius es fa en els PEC avaluats, a causa que els nivells de concreció de les programacions de les Entitats Homologades no és suficient.

CAPÍTOL VI: DISCUSSIÓ

6. Discussió

En aquest apartat s'analitzen i es discuteixen els resultats obtinguts a partir dels instruments utilitzats en les diferents comparacions portades a terme, i amb la finalitat de contrastar aquests amb l'assoliment dels objectius proposats a la tesi doctoral.

Els objectius que es plantejaven eren per una banda, analitzar la implantació i avaluació de les programacions esportives dels PEC de les Entitats Homologades, i de l'altra, conèixer si la informació recollida, a partir de l'avaluació de les programacions esportives, es converteix en reformulació dels objectius per les següents programacions anuals.

Per a la homologació de les entitats esportives, any rere any l'IBE demanda el compliment d'uns requisits generals i la presentació de documentació, però no realitza un seguiment específic sobre la assoliment de la implantació dels PEC, les programacions esportives i la acció avaluadora. Un aspecte a destacar en aquesta tesi, és l'aportació d'instruments de mesura (Qüestionaris PRP i PTE i Llistat de Control PEC), que ajuden a valorar aquesta implantació a les Entitats Homologades.

Amb el propòsit de millorar la qualitat en les discussions, s'ha decidit estructurar l'apartat a partir dels Blocs/Dimensions que han estat presents durant la redacció de la tesi: Bloc PEC, Bloc Programacions esportives i Bloc Avaluacions.

6.1. Bloc PEC

En aquest punt es vol establir el contrast dels resultats dels qüestionaris lliurats a les PRP i PTE, envers les fonts consultades, ja siguin de publicacions contrastades i acceptades o de fonts institucionals que regulen el desenvolupament de les Entitats Homologades, i específicament amb les funcions que les PRP tenen. Així mateix, també es comparen amb el resultats obtinguts de la valoració dels Llistats de Control dels PEC.

En primer lloc, és patent l'èxit de l'IBE en referència a l'homologació d'entitats, clubs, associacions,... de l'àmbit esportiu, amb resultat any rere any en l'increment del nombre d'aquestes (veure Taula 17, p.236). Per tant, gracies a la creació de les "*Bases per a l'homologació per al reconeixement qualitatiu de les entitats organitzadores d'activitats esportives adreçades a infants i joves fora d'horari escolar i per a la participació en la gestió dels ajuts destinats a la pràctica de l'esport*", la ciutat de Barcelona passa a ser un referent de les propostes que el CSD va publicar a partir del *Projecte Marc Nacional de l'Activitat Física i l'Esport en Edat Escolar* (González i Lleixà, 2010).

Respecte a la formació de PRP i PTE, els resultats obtinguts no van en la línia d'estudis com els d'Álamo, Amador i Pintor, (2002a), Nuviala et al., (2007), Campos, (2008a); Martínez, Campos i Pablos, (2008); Manrique, Gea i Álvaro, (2011), que expressaven afirmacions com:

Els entrenadors/es no compten amb un perfil d'acord amb la responsabilitat de les seves funcions dins de l'esport escolar. Si volem un model renovat d'esport escolar, cal començar per plantejar-nos estratègies encaminades, entre altres aspectes, a l'augment de formació dels entrenadors. (Álamo, Amador i Pintor, 2002a)

Aquestes afirmacions han passat a no poder-se realitzar, a causa del compliment de dos marcs legals. En primer lloc, la Llei 3/2008, de 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport (DOGC núm. 5123, de 4 d'abril de 2008), que només permet la contractació de personal tècnic amb uns mínims formatius, i en segon lloc, els requisits demandats per l'IBE per l'obtenció del segell qualitatiu d'Entitats Homologada (BOPB, dijous, 28 d'abril de 2016).

La mateixa Llei contempla en el seu Article 2, que s'exigeix la titulació mínima a les persones que han de desenvolupar i implantar els PEC (PRP i PTE), com així queda demostrat en els resultats categòrics de perfil sociodemogràfic obtinguts en l'apartat 4.3.1.4. (p.276)

Per tant, les Entitats Homologades estan completament preparades, en referència al nivell de capacitació de les PRP i PTE, per exercir el desenvolupament i control del PEC. Les dades analitzades en la Taula 21 (p.282) i la Taula 22 (p.283), demostren que les persones enquestades, tenen la formació requerida en els marcs legals anteriorment citats.

En segon lloc, la tinença del PEC és un dels requisits demanats per l'IBE per la homologació de les entitats.

Quant a la coneixença del PEC per part de les PRP, ha quedat totalment demostrada. Aquest aspecte, es pot catalogar com un èxit en el procés d'homologació de les Entitats Homologades. De totes formes, que les PTE no coneguin o no tinguin clara l'existència del PEC en un terç de les mateixes és una dada a tenir en compte, enfront la coneixença quasi total de les PRP. Ja que si el PEC es reconeix com la guia de l'Entitat Homologada, hauria de ser protagonista en la vida diària d'aquestes.

Preocupa la dada obtinguda que reflexa que prop del 40% de les PTE desconeguin o no reconeguin el PEC com a única eina vehiculant per l'establiment del desenvolupament d'objectius esportius. Això contrasta amb l'alta utilització que les PTE fan de les programacions esportives ofertes. Per tant, és molt possible que la raó per la qual els PTE desconeguin el PEC i en canvi s'utilitzin les programacions com a guia de desenvolupament d'objectius, sigui la desconexió del nom específic de "PEC", com a document operatiu de les decisions preses per l'Entitat Homologada.

Aquest grau de desconexió del PEC comporta que les PTE no l'identifiquin com a eina global de les decisions referents a l'operativitat de les Entitats Homologades, tal com proposa el *Plan Integral para la Actividad Física y el Deporte* (2010), descrit pel Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, del Gobierno de España, i corroborat per l'Ajuntament de Barcelona, mitjançant l'IBE en el seu *Pla Estratègic de l'Esport 2012 – 2022*:

Aquest projecte, seguint les premisses dels marcs locals, autonòmics i nacionals, recollirà en un document, la filosofia, plans, objectius i actuacions d'aquests centres en relació a l'activitat física i esportiva que es desenvolupi en horari no lectiu.

La diferència positiva que aporta la tinença del PEC en l'organització del processos operatius integrals de les Entitats Homologades, hauria de ser coneguda per tots els agents implicats (PRP i PTE). Això aportaria un plus a tots els processos que integren la millora qualitativa que suposa la homologació de les Entitats Homologades per part de l'IBE.

Complementàriament, cal tenir en compte que en el cas específic de Barcelona, els PEC es converteixen en condició obligada per la homologació d'entitats, i per tant, la millora d'aspectes qualitatius, respecte d'altres associacions, clubs,....

El *Pla Estratègic de l'Esport 2012 – 2022*, ja proposava un segell de qualitat per a les escoles esportives:

Es proposa, doncs, la creació d'un segell de qualitat que reconegui aquelles escoles esportives que compleixin uns requeriments de qualitat en la prestació del servei esportiu i en el model de gestió. (p. 52)

Envers la redacció d'aquests documents, es manifesta que els PEC de les Entitats Homologades, de forma generalitzada, estan redactats en major o menor grau. Es destaca com a valor positiu l'alt nivell de definició que es fa de les característiques, idearis, coneixement de l'entorn i redacció dels objectius generals de les Entitats Homologades. Alhora, també destaca la poca definició dels objectius específics per edat i activitats.

S'ha de fer esment de la base tercera de la Resolució de l'IBE per la homologació d'entitats (BOPB, divendres, 6 de juny de 2014), on s'explica en el Punt 3 que les Entitats Homologades han de:

Disposar d'un projecte esportiu on es reflecteixin les característiques principals de l'entitat i el seu ideari", així com "disposar d'una programació de les activitats al llarg del curs escolar d'acord amb els objectius plantejats i que s'ajusti a les pautes recomanades per l'IBE. (p. 5).

En referència a la visió educativa de les Entitats Homologades, s'estableix una correspondència amb la definició de PEC que en 2012, realitza el mateix CSD:

És l'instrument de planificació, desenvolupament i avaluació de les iniciatives que el coordinador esportiu de centre porta a terme per a la consecució dels objectius establerts. Ha de presentar-se com un document coherent entre totes les línies d'actuació que repercuteixen a l'activitat física i esportiva de la població escolar. (CSD, 2012)

Nuviala et al (2010) plantegen, dins de la seva discussió, que:

Les organitzacions esportives amb finalitats educatives, com són les que tenen com a clients nens i nenes en edat escolar, tenen la necessitat imperiosa de millorar la qualitat del seu servei i els tècnics esportius com a proveïdors del servei han de satisfer les necessitats pròpies del servei i dels usuaris. (p.132)

A partir d'aquesta darrera afirmació i comparant-la amb els resultats obtinguts a partir de les Llistes de Control, queda clar que les Entitats Homologades, tot i el desordre en la compactació dels documents que formen els seus PEC i gracies al sostén de l'IBE, són el reflex d'una bona praxis en l'ideari de millorar la qualitat de les seves finalitats educatives, mitjançant la pràctica esportiva.

6.2. Bloc Programacions Esportives

El 2008, el “*Pla de l’esport en edat escolar*” realitzà una proposta de currículum per a les activitats esportives fora de l’horari lectiu de la ciutat de Barcelona i expressà com a definició d’Esport en Edat Escolar:

Aquella pràctica esportiva realitzada pels infants i joves que estan en edat escolar, formant-se en les diferents etapes de l’actual sistema educatiu: infantil, primària i secundària obligatòria i postobligatòria, tant dins com fora del centre escolar i un cop finalitzat el seu horari lectiu. (p.9)

Dins de les línies estratègiques i plans d’actuació impulsats pel *Pla Estratègic d’Esport Escolar de Catalunya en 2013*, s’explica que:

Pel foment d’una tipologia d’activitat físicoesportiva de qualitat que potenciï un treball coherent amb els valors de l’Esport Escolar, és important revisar el tipus i els principals objectius de l’activitat física extraescolar, així com elaborar un document que reculli els objectius, els continguts i la metodologia de l’oferta d’activitats de cadascuna de les entitats que promouen activitats d’esport escolar.

El PEC, com és pot comprovar, és el màxim exponent, com a document de referència, per a recollir la planificació de les Entitats Homologades. Però s’ha de parar atenció en la instrucció donada pel Pla Estratègic sobre objectius, continguts i metodologies, a les que considera fonamentals. En aquest sentit, les Entitats Homologades en general, obtenen bons resultats en la tinença d’objectius generals envers els seus objectius esportius, encara que la redacció dels mateixos no sigui clara.

Dins de les característiques d'activitats de la clàusula 5, es redacta que aquestes han de:

“estar explicitades a través d'una programació planificada, organitzada, ben definida i segura”

I a la vegada han de:

“Treballar continguts equilibrats, integradors i adients a la franja d'edat dels infants i joves als quals s'adrecen”

Quant a la presentació d'objectius generals en els PEC, les Entitats Homologades presenten un nivell impecable. Quant a la presentació de continguts, els resultats han aportat una baixa redacció dels mateixos, el que contrasta amb la característica proposada per l'IBE que aquests siguin treballats de forma equilibrada.

La desconeixença del PEC per part de les PRP, no hauria de ser una opció, ja que en la Resolució de l'IBE per definir les Bases per l'Homologació de les Entitats Organitzadores d'Activitats Esportives, (BOPB, divendres, 6 de juny de 2014), en la base IV de la mateixa resolució, es fa referència a l'obligatorietat d'aquesta documentació, on es redacta que:

En els terminis que estableixi cada convocatòria, s'establirà l'obligació de presentar, per via telemàtica el PEC i un exemple de programació per cada tipologia d'activitat esportiva que ofereixi l'entitat. (p. 5)

En referència a la tinència de les programacions esportives de les Entitats Homologades, cal remarcar que dins la clàusula 9 de la Base II de la resolució de l'IBE, i es redacta l'obligació d':

“organitzar reunions prèvies al desenvolupament de l'activitat amb els pares, les mares o tutors dels inscrits per informar-los de la programació, les normes, l'equip de monitors, les instal·lacions, etcètera.” (p.1)

La discrepància en el temps que destinen PRP i PTE a la revisió de les programacions i els ajustaments respecte a temporades anteriors, és significativa. Per tant, les Entitats Homologades haurien de tractar l'apartat de les programacions esportives de forma més sensible. En aquest sentit, aquestes revisions de les programacions esportives són claus per a la retroalimentació dels objectius proposats, i han de ser un valor afegit en la informació a les famílies.

També és notori que en el “*Pla de l'esport en edat escolar de la ciutat de Barcelona*” de l'IBE (2008), s'adjunten currículums de les activitats esportives fora d'horari lectiu.

Per complementar els recursos anteriors i estructurar de millor manera les programacions, les Entitats Homologades compten amb una eina de gran ajut, com és el document de programació esportiva en edat escolar “*L'esport dia a dia*” (2014), i en el qual es donen unes pautes de programació molt concretes, amb l'objectiu de facilitar el desenvolupament professional de les persones involucrades en l'esport en edat escolar.

Les PRP i les PTE tenen a la seva disposició, via la seva Entitat Homologada i gràcies a l'IBE, aquest document que facilita la programació de les activitats esportives fora de l'horari lectiu, i alhora estableix prioritats i unifica criteris en funció de les directrius de l'Entitat Homologada.

En aquest document es proposa que:

Programar us obliga a ordenar i seqüenciar les accions proposades i per això disposeu d'un currículum i dels fulls de sessió que complementen el document de programació.

(p.3)

Els apartats 3 de Procediment de Homologació i 4 de Documentació, redactats a les Bases per l'Homologació de les Entitats organitzadores (BOPB), aporten la informació que necessiten conèixer les PRP per lliurar a les PTE les programacions esportives en un nivell de concreció suficient per a la no reformulació de les mateixes. I d'aquesta manera, tenir control del procés de retroalimentació en l'avaluació de les programacions. Aquests dos apartats expliquen concretament que les Entitats organitzadores han de disposar d'una programació esportiva dels cursos, alhora que s'obliga a la presentació d'un exemple de programació per cada tipologia d'activitat esportiva de la Entitat Homologada,

Els resultats de les dades analitzades aporten certa discrepància entre les fonts consultades de les obligacions de les Entitats Homologades i la realitat observada a les mateixes.

Envers els objectius específics, les programacions esportives dels PEC tenen diferents nivells de concreció: passant de programacions totalment completades fins la preparació dels objectius de forma lliure, durant el mateix dia de l'activitat. Alhora, queda clar que les programacions esportives específiques, en molts casos, no estan sota el control de les PRP i per tant no són una font còmoda de consultar per part d'elles mateixes i per les PTE. Per tant, existeix discrepància entre la forma de preparar, dissenyar i redactar objectius específics entre les Entitats Homologades.

En aquesta línia, les PTE tenen cert nivell de discrepància en les respostes relatives a que el PEC sigui la guia de desenvolupament dels objectius programats. Declaren que el PEC té escassa significança en el seu treball diari.

Més del 50% manifesta que té llibertat per reformular els objectius de programació i alhora responen que les Entitats Homologades els recomanen la consulta de les programacions dels PEC. Aquestes afirmacions estarien contraposades a la tinença de la programació de cada tipologia d'activitat esportiva que ha de formar part de la documentació obligatòria³⁶ a presentar a l'IBE.

Partint dels Procediments d'Homologació en la Resolució de les bases per a l'homologació per al reconeixement qualitatiu de les entitats organitzadores d'activitats esportives adreçades a infants i joves fora d'horari escolar, les Entitats Homologades (BOPB , 6 de juny de 2014), han de:

Disposar d'una programació de les activitats al llarg del curs escolar d'acord amb els objectius plantejats i que s'ajusti a les pautes recomanades per l'IBE. (p.5)

Les dades de la tesi, però, aporten que les PTE no participen suficientment en la gestació de les programacions, el que es confronta amb la proposta que es realitza des de l'IBE, en el seu document de *"L'Esport dia a dia. Programació Esportiva en Edat Escolar"* (2014), on s'insta a les Entitats Homologades a realitzar una inversió de temps en les programacions esportives.

Així mateix, la no similitud en la llibertat de les PTE per reformular els objectius ens porta a interpretar que PRP i PTE, discrepen en el immobilisme de les programacions ofertes per les Entitats Homologades. D'una banda, les PRP defensen que les programacions que fan arribar a les PTE són les que aquestes porten a terme, i per tant les que s'haurien de desenvolupar i avaluar. I d'altra banda, les PTE defensen que tenen llibertat per reformular aquestes programacions esportives. La discrepància és una evidència del diferent parer que tenen els dos

³⁶ IV. Documentació. Bases per a l'homologació per al reconeixement qualitatiu de les entitats organitzadores d'activitats esportives adreçades a infants i joves fora d'horari escolar i per a la participació en la gestió dels ajuts destinats a la pràctica de l'esport.. IBE.

agents implicats en la implementació de les programacions esportives, envers el desenvolupament d'aquestes.

Encara que l'IBE, proposa eines de suport tècnic concretes, queda clar, a partir del resultat de les dades, que les PRP i les PTE no reben la formació interna necessària per vetllar pels interessos, quant als objectius esportius que les Entitats Homologades requereixen portar a terme. En aquest sentit, autors com Álamo (2007) plantegen el repte a les administracions públiques encarregades de la formació dels PTE. A Barcelona, l'IBE proposa a la seva pàgina web, *Recursos per als centres educatius*³⁷ per la millora de la qualitat de la pràctica esportiva: préstec de material esportiu, unitats didàctiques sobre educació física i activitats de formació pel professorat.

Les Entitats Homologades poden acudir amb els seus treballadors per realitzar formació, encara que aquest exercici no obtingui rèdits per aquestes en el reconeixement qualitatiu.

Per tot això, des dels diferents estudis revisats, es planteja la necessitat o l'obligació de que les PTE estiguin formades (Cordón i Posadas, 2008; Varela, 2008; Manrique, Gea i Álvaro, 2011; entre altres). En estudis com el de Varela i Fraguera (2008), els tècnics afirmen que els cursos de formació els realitzen pel seu compte i a la seva costa, per aquest motiu no sempre es plantegen realitzar-los (Campos, 2008a; Inza, Macazaga i Fraile, 2009), amb les dificultats que afirmen tenir, ja sigui per falta de temps, horaris, el preu, etc.

Respecte a la necessitat de programar per una intervenció didàctica de qualitat en les Entitats Homologades, aquestes no tenen el control total de les programacions esportives. Els resultats obtinguts a la tesi donen una perspectiva de cert desordre en el nivell de concreció de les programacions que les Entitats Homologades lliuren a les PTE i per tant, es fa inevitable defensar els estudis de Giménez i Sáenz-López, 2000; Viciano, 2002, al igual que els de

³⁷. IBE. *Serveis Esportius. Esport escolar*. Disponible a: <https://ajuntament.barcelona.cat/esports/ca/esport-escolar>

González, 2008; González, Campos i Pablos, 2008a, 2008b; entre altres on es defensa la necessitat de reflexionar sobre els factors organitzatius envers els processos programadors en l'àmbit esportiu.

En relació a aquestes publicacions, les PTE manifesten que, així com la celebració de reunions sobre programació al llarg de la temporada és una pràctica normalitzada, alhora, no tenen clar el temps que es dedica a la preparació, redacció, disseny i revisió dels criteris de programacions esportives. Val a dir que les PTE, tenen a disposició, via la seva entitat i gràcies a l'IBE, el document de programació "*L'esport dia a dia*" (2014), que facilita la programació de les activitats esportives fora de l'horari lectiu.

6.3. Bloc Avaluació

Utilitzant com a referent el *Plan Integral para la Actividad Física y el Deporte 2010-20* (CSD, 2010), que té com un dels objectius a assolir la creació d'un llistat d'indicadors per l'avaluació del PEC, podem pensar que formant part d'aquests indicadors podrien aparèixer indicadors relatius al control i desenvolupament del PEC i de les seves programacions esportives. Aquest fet seria clau per la consecució de la capacitat de retroalimentació de les Entitats Homologades.

Les PRP manifesten que per una banda, es mostra com a normalitzat el control i la informació de l'activitat dels esportistes, mitjançant informes a les famílies, però d'un altra banda, tota aquesta informació no és utilitzada per les Entitats Homologades en la millora qualitativa dels PEC pels següents cursos.

Quant al fet de comptar amb indicadors per avaluar, es confronta amb l'escassa formació interna en els criteris d'avaluació de les Entitats Homologades. Per aconseguir implantar un sistema qualitatiu és necessari comptar amb els instruments que desenvolupin l'avaluació. Tal

com explica Heinemann (2003), els indicadors són fets comprovables dels quals es pot esperar que comprovin l'existència d'un fet no directament observable., ja que “són l'expressió empírica d'una variable, de la seva traducció en indicadors” (p.70). La no formació en criteri avaluador multiplica els problemes en la recollida i anàlisi de les dades que les Entitats Homologades haurien de treballar respecte a l'assoliment dels objectius de les seves propostes de programació.

Tal com expliquen Lleixà et al. (2012), es fa indispensable establir les accions que siguin necessàries, mitjançant indicadors, per a la comprovació del compliment dels requisits previstos.

S'ha de parar atenció en la possibilitat de, tal com defensa Delgado Noguera (2001, p. 68), convertir en comú només l'avaluació del resultat esportiu. És a dir, que el rendiment esportiu sigui l'únic element a avaluar. L'IBE per la seva part, en el document de programació “*L'esport dia a dia*”, explica dins del “*Protocol de relació entre les entitats i les famílies*” (pg. 8), que és necessari realitzar una reunió final, amb l'objectiu de valorar la seva opinió, en referència a diferents aspectes educatius inclosos a les programacions.

Es troben estudis com els de Ruiz (2009) que aporten a la periodització de l'avaluació, la sistematització de la mateixa en una seqüència d'aplicació, diferenciant tres moments d'avaluació del procés:

- A l'inici: avaluació inicial o predictiva.
- Durant: avaluació formativa, progressiva.
- Al final: avaluació sumativa o final.

En aquesta mateixa línia, Siedentop, D. (1998) apunta que “la supervisió i la implantació d'un mecanisme d'avaluació solen ser les dues habilitats d'ensenyament més importants en el repertori de l'educador físic eficaç”. (p. 346).

Alhora, els resultats destaquen el poc ús d'avaluació a partir de proves, ja siguin de prestació o situació. Aquests resultats estarien en la línia conceptual que apunta que “la ensenyança eficaç necessita utilitzar un repertori d'habilitats i la capacitat d'aplicar-lo amb un ambient canviant i imprevisible que caracteritza al medi educatiu”, al igual que “Quan més precisa sigui la informació, més es podrà millorar” (Siedentop, 1998, p.78).

La periodicitat amb la que es lliuren informes a les famílies, per part de les Entitats Homologades, així com el nivell de concreció de les programacions dels mateixos, deixen entreveure que no són els desitjats, i per tant, seria de molta utilitat la utilització d'elements que ajudessin a una millora eficaç d'aquests aspectes. L'IBE redacta en la *Pauta per a l'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat*, en l'apartat de *Recursos i suports als organitzadors*, que estableix el *Pla de l'Esport fora de l'Horari Escolar de Barcelona*, que:

El compromís amb les famílies es pot materialitzar en un document escrit i/o en la realització d'una reunió a l'inici del curs on cada part anota per escrit els compromisos als quals ha arribat. (p.2)

Es fa difícil imaginar que les PTE no coneguin la periodicitat amb la qual es lliuren els informes a esportistes i famílies. Per tant, la tendència és pensar que les PTE no sempre són conscients del lliurament d'aquests informes. De totes formes, aquesta situació no és la desitjable per part de les Entitats Homologades, que sí haurien de tenir formades a les PTE en la periodicitat de lliurament de informes.

L'IBE considera com a requisit indispensable per a l'homologació, que les programacions siguin segures i específiques per les diferents categories i edats, i per tant, que puguin ser valorades. En la clàusula 9 de les Bases Reguladores, s'explica que les famílies han d'estar informades des de l'inici de les activitats (reunions prèvies) de les programacions, les normes, les PTE, instal·lacions, etcètera.

Tal com defensen diferents publicacions com les de Siedentop (1998) o Rosales (1999), l'avaluació ha d'anar lligada als objectius, i ha de reflexionar sobre els processos d'aprenentatge de l'alumnat i sobre la seva pròpia actuació docent. Aquesta reflexió profunditza en el coneixement del que es vol avaluar.

La revisió de les dades d'avaluació no és una prioritat per les PRP, encara que és clar que ajudaria a l'actualització de les programacions proposades. Per exemple, Lleixà et al. (2012) expressen que un procés d'autoavaluació determina la situació, i que per tant la determinació dels indicadors permet una millora dels processos i dels resultats. Avaluar significa establir el grau d'assoliment de les expectatives generades en una programació. Des de les Entitats Homologades, s'exigeix a les PTE la realització d'informes per les famílies, complint la Clàusula 9 d'Obligacions de les Entitats Homologades de la Resolució de les bases per a l'homologació per al reconeixement qualitatiu de les entitats organitzadores d'activitats esportives adreçades a infants i joves fora d'horari escolar, on és redacta la necessitat d'organitzar reunions informatives amb les famílies, sobre les programacions esportives.

Els resultats obtinguts sobre les programacions específiques de cada activitat, indiquen que la majoria de les vegades aquestes les creen les mateixes PTE. Així doncs, el control sobre les programacions específiques passa a mans de les PTE, el que fa que les Entitats Homologades perdin capacitat informativa sobre aspectes importants de les programacions de les quals són responsables.

Les PTE manifesten que per part de les Entitats Homologades no hi ha utilització dels resultats d'avaluació. És a dir, que coneixen la no utilització d'aquests resultats per a la millora de les programacions esportives dels següents anys. Observant els resultats de l'estadístic descriptiu per PTE, es desprèn que més d'un 50% de les PTE recullen les dades d'avaluació de l'alumnat i les utilitzen per a la millora dels objectius de la següent temporada. Es destaca que les PTE que recullen dades d'avaluació, després utilitzen aquestes per introduir canvis i

millorar les programacions. Per tant es pot posar en relació aquestes dades amb la definició de Sanmartí (2010), on es valora l'avaluació com imprescindible per comprovar què s'ha après, i per tant, el temps de dedicació a aquesta:

...i quantificar o qualificar els resultats d'un procés d'ensenyament-aprenentatge per tal d'orientar l'alumnat en els seus estudis futurs, i al professorat i a les persones que gestionen el sistema educatiu en els canvis a introduir, per acreditar aprenentatges, o per classificar o seleccionar l'alumnat. (p.3)

En relació als mateixos resultats, la clàusula 7 de les Bases d'homologació d'Entitats Homologades d'organització d'activitats explica que:

Les entitats homologades per l'Institut Barcelona Esports mitjançant aquestes bases seran les promotores de les activitats esportives fora de l'horari escolar, i totes les responsabilitats per a l'organització, el desenvolupament, la seguretat i el seguiment d'aquestes activitats seran exclusivament seves, ja sigui en equipaments municipals com privats. (p. 3)

Segons els resultats d'aquesta tesi, la meitat de les Entitats Homologades opten per la redacció d'un informe final, com a instrument més utilitzat per l'avaluació de les programacions del seus esportistes. Aquests resultats aporten la corroboració d'una bona praxi envers la informació que es fa arribar als esportistes i a les famílies sobre el desenvolupament dels progressos enfront els objectius treballats.

La memòria és una de les accions requerides per l'IBE per la consecució de l'obtenció del segell qualitatiu d'homologació per les entitats. Una vegada descrits els resultats, aquests expressen que un nombre significatiu d'elles (36,6%) no redacten aquesta en els seus PEC. Aquest fet porta a posar en crisi l'apartat de la memòria, ja que dins dels "Recursos i suports als organitzadors" impulsat per l'IBE i disponible a l'apartat annexos (Annex 1), s'estableix

una pauta per redactar la memòria de cada curs, juntament amb les modificacions i ajustaments, de cada Entitat Homologada.

De totes formes, els resultats també destaquen l'omissió per part d'algunes Entitats Homologades, que no realitzen cap de les opcions requerides en els Llistats de Control pels PEC, ja que no avaluen programacions esportives, i que per tant, impossibiliten la retroalimentació per les següents temporades.

En la temàtica corresponent a formació, semblaria ser una acció plausible en l'opinió de les PRP, la conveniència de formació específica per les PTE respecte a avaluació, per part de les Entitats Homologades.

Quant a la consulta de les dades avaluades per part de les Entitats Homologades, es troba que aquesta discussió és delicada, a causa que la situació pot ser simplement d'una falta de comunicació. Les PRP defensen que consulten les dades avaluades per les PTE, i aquestes expressen el contrari. És molt possible que aquesta discrepància sigui donada per la desconeixença de les PTE d'aquestes consultes a les seves avaluacions. Si les PTE no poden establir si les seves avaluacions es consulten, les PRP es troben davant d'una situació d'inconnexió amb les seves PTE. I per tant, en un desajust en el seguiment de la consecució dels objectius proposats per les Entitats Homologades i que pot comportar informació incorrecta a esportistes i famílies. D'aquesta forma, s'estaria incomplint la Clàusula 5 de les bases reguladores (BOPB , 6 de juny de 2014):

Estar explicitades a traves d'una programació planificada, organitzada, ben definida i segura. (p. 3)

De totes formes, davant aquesta situació, seria convenient que la comunicació envers les PTE fos fluida, tant en el fet que les avaluacions han estat consultades, com en els resultats de les valoracions de les mateixes (retroalimentació). Aquestes accions serien de gran utilitat per

recavar informació de cara a les reunions de preparació de les programacions que les Entitats Homologades organitzen amb les famílies abans de començar l'oferta d'activitats anuals.

Per altra banda, sí que es fa referència a la realització de reunions, informes, documents en xarxa, ..., durant el curs, per tractar resultats obtinguts respecte a la progressió dels objectius. Aquesta informació estableix que les PTE valoren de forma positiva l'organització d'accions envers els resultats de les programacions, a la inversa de les respostes de les PRP, que són de l'opinió contrària.

Aquesta discrepància porta a la possibilitat que les PTE no siguin conscients del tipus de reunions, que respecte a aquest contingut, es realitzen. Ja que és complicat entendre que les PRP estiguin en desacord o molt en desacord amb accions que els corresponen i en canvi les PTE opinin que estan d'acord o molt d'acord, quan no són els responsables en la realització de les mateixes.

CAPÍTOL VII: CONCLUSIONS

7. Conclusions

La redacció de les conclusions s'ha establert amb l'horitzó de donar resposta a la pregunta formulada per resoldre la inquietud inicial i amb la finalitat d'assolir els objectius presentats.

En aquest treball de Tesi Doctoral, s'han abordat aspectes clau relacionats amb l'anàlisi de la implantació i l'avaluació de les programacions esportives de les Entitats Homologades a la ciutat de Barcelona, i els resultats obtinguts en el desenvolupament de la mateixa permeten la realització de les següents conclusions.

1. L'IBE posa a disposició de les Entitats Homologades suficients documents de consulta per a l'elaboració dels documents de PEC i de programació esportiva.
2. Seria convenient per l'adjunció d'un vocabulari homogeni per a totes les Entitats Homologades, normalitzar el nominatiu/concepte PEC, per part de responsables, PRP i PTE de les Entitats Homologades. És a dir, naturalitzar la utilització de la paraula PEC seria molt beneficiós per a totes les Entitats Homologades, i especialment per a les PTE, ja que la meitat d'aquestes declaren que desconeixen l'existència del PEC, i encara que es traslladessin d'Entitats Homologades seguirien utilitzant el mateix vocabulari.
3. El nivell de concreció de les programacions de la majoria de les Entitats Homologades està situat entre els objectius generals i els específics, arribant en molt pocs casos als propis de cada disciplina esportiva i edat com marquen els requisits de l'IBE.
4. La dedicació temporal envers a la preparació de criteris, disseny i redactat de les programacions està en general per sota de les 10 hores. Aquesta dada ens fa concloure que els temps que es destina a les programacions és insuficient per la planificació i programacions d'objectius en tota l'oferta esportiva de les Entitats Homologades. Per tant, és un aspecte a tenir en compte per part de les Entitats

Homologades, en l'aportació a la construcció significativa del procés educatiu dels esportistes.

5. Una vegada demostrada la suficient formació acadèmica de les PRP i les PTE, respecte a preparar, dissenyar, programar i avaluar, es conclou que només queda ser curosos per part de les Entitats Homologades en la formació interna pels criteris particulars de cada una d'elles.
6. El plantejament formatiu amb el que compten les Entitats Homologades en general és del tot insuficient. D'una banda la preocupació és molt alta i d'altre l'oferta formativa que ofereixen és escassa.
7. En general, el tipus d'avaluació periòdica utilitzat per valorar les activitats esportives es realitza a partir d'instruments d'opinió (informes o registres anecdòtics). Les eines de mesura més concreta, com poden ser proves tècniques, físiques o de situació, s'utilitzen amb menor percentatge .
8. El temps destinat a la revisió de les programacions no és suficient, i per tant, les Entitats Homologades haurien de tractar aquest aspecte de les programacions esportives de forma més sensible.
9. Es pot concloure que la retroalimentació de les programacions esportives no són el resultat de la consulta de les avaluacions. La meitat de les Entitats Homologades recullen i consulten les dades avaluades per la seva millora qualitativa. Només la meitat d'aquestes (25%) revisa les dades avaluades, i d'aquestes, una meitat (12%) les compara amb anteriors resultats o altres entitats.

7.1. Limitacions de l'estudi

S'han de destacar una sèrie de consideracions que millorin la entesa de les limitacions de la present investigació. Complementen, de ben segur, la comprensió global de la recerca que s'ha portat a terme.

- La pròpia naturalesa del tema: hem de tenir en compte que la homologació de les Entitats, es realitza des de 2013 i per tant, per aquesta temàtica investigada és un moment iniciàtic en la redacció dels PEC per les entitats. Si més no, per implementar-los i extreure resultats significatius, que ajudin a aportar claredat en les decisions que es prenen de forma interna.
- La pròpia bibliografia existent: Específicament la bibliografia consultada és amplia en el que comporta a les administracions i experiències particulars d'Entitats, escoles,... i poc extensa en relació als autors.
- No existeixen models universals d'avaluació per les Entitats Homologades: encara no està establert un sistema d'avaluació genèrica per a les programacions esportives de les Entitats Homologades. S'adapten models de l'escola tradicional o valoracions estàndard. Difícilment es troben avaluacions específiques.
- La mostra: Les persones entrevistades (PRP i PTE), han contestat des de la més absoluta llibertat, el que fa que les seves respostes no puguin ser representatives de tot l'univers, però sí es pretén que siguin la tendència general.
- Els qüestionaris lliurats han generat retards en la recollida de la informació i fins i tot el no retorn en un cert percentatge.

7.2. Prospectiva

Si creiem que els PEC i el tractament de les programacions esportives és l'eina que s'ha d'utilitzar per protegir l'educació esportiva, es fa necessari establir mesures de control pel bon funcionament d'aquestes. Per tant, es proposen: unes vies de vinculació a la recerca i unes de aplicacions pràctiques, que aporten elements i instruments de suport als que ja tenen l'IBE i les Entitats Homologades

Al ser una tesi molt "pràctica", es plantegen dos subapartats. En primer lloc, un subapartat que tracta del nous estudis que han d'estar vinculats a la recerca i en segon lloc, un altre subapartat vinculat a vies relacionades amb aplicacions pràctiques.

7.2.1. Vies vinculades a la recerca

Es plantegen dues vies de recerca pel millor desenvolupament del treball qualitatiu, que respecte a l'Esport en Edat Escolar, porten a terme les Entitats Homologades.

1. Realització d'un qüestionari de les necessitats de PRP i PTE de les Entitats Homologades, respecte a formació en criteris d'avaluació, que tingui caràcter universal.
2. Creació de grups de discussió liderats des de l'IBE per tal d'esbrinar les raons per les quals PRP i PTE tenen opinions divergents.

7.2.2. Vies relacionades amb les aplicacions pràctiques

En relació a possibles decisions futures sobre la millora qualitativa de les Entitats Homologades, es proposen diverses accions a portar a terme:

1. Creació de diferents nivells qualitatis vinculats a la capacitat de les Entitats Homologades per millorar els seus PEC. És a dir, proposar diferents tipus de segells de qualitat, que les Entitats Homologades poguessin obtenir, a partir de les millores resultants de nous requisits pels PEC.

2. Exigència de més concreció per part de les Entitats Homologades, en els apartats de programació, avaluació i retroalimentació, a partir del desenvolupament de la pauta d'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat proposada per l'IBE.
3. Utilització de les nomenclatures per programació esportiva i avaluació, emprades als centres de formació homologats (CAFE, GS i GM).
4. Creació d'un grup d'experts proposat i coordinat des de l'IBE per dissenyar un instrument d'avaluació per a totes les programacions d'activitats esportives de les Entitats Homologades amb la finalitat de recol·lectar les dades, tenir control de les evolucions de les programacions esportives de les Entitats Homologades i finalment donar suport a les possibles problemàtiques que apareguin.
5. Establir un sistema de recollida i valoració de les dades d'avaluació, que faci senzilla aquesta tasca, mitjançant un programa informàtic vinculat a una app utilitzable per PRP i PTE.
6. Creació d'un grup de formació itinerant per a les Entitats Homologades (per esports/edats/espai geogràfic) subvencionat per l'IBE i les mateixes Entitats Homologades.
7. Reunió genèrica de totes les Entitats Homologades de cada districte, per a resoldre l'autoria de les programacions esportives de les mateixes, amb la finalitat de:
 - Definir el nivell de concreció de les programacions esportives, corresponent a cadascun dels agents implicats (Entitats Homologades, PRP i PTE).
 - Establir l'obligatorietat de la recollida de dades referents a la progressió d'objectius avaluats.
8. Afavorir que les Entitats Homologades, realitzin reunions de treball obligatòries per establir criteris de desenvolupament de les programacions esportives i d'eines d'avaluació a utilitzar.

Per tant, es proposa per a les Entitats Homologades:

- Destinar un temps obligatori a la realització de les programacions esportives.
 - Destinar un temps obligatori a la creació d'eines d'avaluació.
 - Crear un cronograma de periodicitat que permeti consultar els processos avaluadors.
9. Crear un informe tipus per a les famílies on es visualitzi el desenvolupament dels objectius per categoria/edat dels seus fills i filles esportistes.
10. Proposar des de l'IBE, una reunió anual a l'inici de curs d'obligatòria assistència per totes les Entitats Homologades i així valorar els resultats dels curs anterior i recordar quines són les responsabilitats d'aquestes respecte als PEC.

FONTS BIBLIOGRÀFIQUES I DOCUMENTALS

Bibliografia

- Álamo Mendoza, J. M. (2007). *Concepto, evolución y diferentes manifestaciones del deporte. La iniciación deportiva y el deporte escolar*. Las Palmas de Gran Canaria: Anroart
- Argimon Pallás, J. y Jiménez Villa, J. (2013). *Métodos de investigación clínica y epidemiológica*. 4th ed. Barcelona: Elsevier.
- Ausubel, D. P. (1976). *Teoría del aprendizaje significativo. Psicología educativa. Un punto de vista cognoscitivo*. México: Trillas. Disponible a: http://mc142.uib.es:8080/rid=1PNRKBXQH-ZPXP9T-1XB/Aprendizaje_significativo.pdf
- Babbie, E. (2000). *Fundamentos de la investigación social*. Cengage Learning Editores.
- Bericat, E. (1999). *La integración de los métodos cuantitativo y cualitativo en la investigación social*. Significado y medida. Barcelona: Ariel, S.A.
- Bernal, C. (2006). *Metodología de la Investigación*. México, D.F., Pearson educación.
- Blázquez, D. (1986). *Iniciación a los deportes de equipo: del juego al deporte*. Barcelona: Martínez Roca, S.A.
- D.Blázquez Sánchez. (1995). *La iniciación deportiva y el deporte escolar*. Barcelona: INDE.
- Bryman, A. (2004). *Mètodes d'investigació Social*. Oxford University Press.
- Buendía, L. (2004): *Temas fundamentales de la Investigación Educativa*. Madrid. La Muralla.
- Bunker, D. y Thorpe, R. (1982). *A model for the teaching of games in secondary schools*. Bulletin of Physical Education.
- Callejo, M. J.; Viedma. (2006). *Proyectos y estrategias de investigación social. La perspectiva de la intervención*. A. Editorial: McGraw-Hill
- Canales, M. (2006). *Metodologías de la investigación social*. Chile: LOM Ediciones.
- Castejón, F.J. (1996). *Evaluación de programas en educación física*. Gymnos.
- Cea, M.A. (2001). *Metodología cuantitativa: estrategias y técnicas de investigación social*. Madrid: Síntesis
- Cobo Romani, C. y Moravec, J.W. (2011). *Aprendizaje invisible. Hacia una nueva ecología de la educación*. Col·lecció Transmedia XXI. Laboratori de Mitjans Interacctius. Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona. Barcelona.
- Coombs PH, H. y Ahmed, M. (1974). *La lucha contra la pobreza rural. El aporte de la educación no formal* (versión en español en 1975). Madrid: Tecnos.

- Cruz, J. (1997). *Factores motivacionales en el deporte infantil i asesoramiento psicológico a entrenadores y padres*. Madrid: Psicología del deporte. Disponible en: <https://www1.diba.cat/libreria/pdf/49012.pdf>
- Devís, J. y Peiró, C. (2001). *Fundamentos para la promoción de la actividad física, relacionada con la salud*. En Devís, J. (Coord.). *La educación física, el deporte y la salud en el siglo XXI*. (pp. 295-321). Alicante: Marfil.
- Díaz Ordóñez, R. (2016). *El deporte escolar en Asturias y su papel educativo*. El Sastre de los Libros.
- Falgueras, J., Fernández, H., Prat, X., Roldan, LL. (2005). *Model d'Esport Escolar Ubae*. Barcelona: Ubae
- Fernández-Ballesteros, R. (1987). *El ambiente. Análisis psicológico*. Madrid: Pirámide.
- Gairín, J. (1991). *Planteamientos institucionales en los centros educativos*. Ministerio de Educación y Ciencia.
- García Ferrando, M. (2004). *Socioestadística: Introducción a la estadística en sociología*. Madrid: Alianza.
- González, J. (2004). *El deporte escolar en Cataluña. En Fraile, A. (coord.) El deporte escolar en el siglo XXI: análisis y debate desde una perspectiva europea*. Barcelona: Graó. PP. 153-171.
- González Arévalo, C. (2006). Tesis doctoral: *La qualitat de l'àrea d'educació física*.
- González Arévalo, C. (2011). *Un modelo de autogestión de las actividades extraescolares en un centro de educación secundaria*. Revista Apunts, Educació Física i esports, nº 74, pàg.24 – 32.
- González Pascual, M. (2010). *Evaluación del funcionamiento del primer curso de implantación de un programa integral de deporte escolar en educación primaria en el municipio de Segovia*.
- Heineman, Klaus. (2003). *Introducción a la metodología de la investigación empírica. El ejemplo de las ciencias del deporte*. Barcelona: Paidotribo
- Hernández, R., Fernández, C., Baptista, P. (2010). *Metodología de la investigación*. Santa Fe (México): McGraw-Hill Interamericana Editores S.A.
- Kerlinger, F. N. (1982). *Investigación de Comportamiento*. México: McGraw-Hill Interamericana.
- Kirk, D. y MacPhail, A. (2002). *Teaching Games for Understanding and Situated Learning: Rethinking the Bunker-Thorpe Model*. Journal of Teaching in Physical Education.
- Lleixà, T., & González Arévalo, C. (2010). *Proyecto Marco Nacional de la Actividad Física y el Deporte en edad escolar*. Madrid: Consejo Superior de Deporte (CSD).

- Lleixà, T., González, C., Camacho, M.ª J., Valles, T., Ferro, S., Blasco, ... Rodríguez, M. (2012). El centro escolar promotor de la actividad física y el deporte. Orientaciones para la elaboración del proyecto deportivo de centro. Madrid: Consejo Superior de Deportes. Recuperat de <https://sede.educacion.gob.es/publiventa/descarga>.
- Mckernan, J. (1999). *Investigación-acción y currículum*. Madrid: Morata, S.L.
- McMillan, J. i Schumacher, S. (2005). *Investigación educativa* (5ª edición). Madrid: Pearson educación..
- Manrique Arribas, J. C. (2011). *Implantació d'un projecte de transformació social a Segòvia: desenvolupament d'un programa d'esport escolar en tota la ciutat*. Revista Apunts, Educació Física i Esports, n° 105, 3er trimestre, pàg. 58 – 66.
- Mitchell, S. Oslin, J., Griffin, L. (2006). *Teaching Sport Concepts and Skills*. Ed. Third Edition.
- Petrus, A. (1998). *El deporte escolar hoy. Valores y conflictos*. Aula de Innovación Educativa, n° 68.
- Petrus, A. (1998). *Esport, educació i diversitat*. Ponència presentada al I Congrés de l'Educació Física i l'Esport en Edat Escolar a la Ciutat de Barcelona. Ajuntament de Barcelona.
- Pulido, A. (1971). *Estadística y técnicas de investigación social*. Salamanca: Anaya.
- Prats J. (2004). *Técnicas y recursos para la elaboración de tesis doctorales* Departament de Didàctica de les Ciències Socials. Universitat de Barcelona.
- Quivy, R., Campenhoudt, L.V. (1997). *Manual de recerca en Ciències Socials*. Barcelona: Herder .
- Razali, N. M., i Wah, Y. B. (2011). Power Comparisons of Shapiro-Wilk, Kolmogorov-Smirnov, Lilliefors and Anderson-Darling Tests. *Journal of Statistical Modeling and Analytics*, 2, 21–33.
- Rodríguez, G., Gil, J.,García, E. (1999). *Metodología de la investigación cualitativa*. Málaga: Aljibe.
- Roigé, X., Estrada, F., Beltran, O. (1999). *Tècniques d'investigació en Antropologia Social*.
- Rosales, C. (1999). *Evaluar es reflexionar sobre la enseñanza*. Madrid: Narcea.
- Sergio Atsotegi, C. *Proyecto Deportivo de Centro*. EUM Begonako Andra Mari (Bilbao).
- Shapiro, S. S. i Wilk, M. B. (1965). An analysis of variance test for normality (complete samples). *Biometrika*, 52(3–4), 591–611. doi: 10.1093/biomet/52.3-4.591.
- Siedentop, D. (1994). *Sport Education: Quality PE Through Positive Sport Experiences*. Human Kinetics Publishers

- Siedentop, D. (1998). *Aprender a enseñar la Educación Física*. Barcelona: Inde.
- Siedentop, D., Hastie, P. , Van der Mars, H. (2011). *Complete Guide to Sport Education. Human Kinetics*.
- Simons, H. (1999). *Evaluación democrática de instituciones escolares: la política y el proceso de evaluación*. Madrid: Morata.
- Stufflebeam, D, Shinkfield, A.J. (1987). *Evaluación sistemática: guía teórica y práctica*. PAIDOS IBÉRICA.
- Tyler, R. (1976). *Planeamiento educacional: principios básicos del curriculum y del aprendizaje: un modelo pedagógico del planeamiento educacional*. Editorial Universitaria. Universitat de Texas
- Wilcoxon, F. (1945). Individual comparisons by ranking methods. *Biometrics Bulletin*, 1(6), 80–83. doi: 10.2307/3001968.
- Zapata, O. (2005). *Herramientas para elaborar tesis y investigaciones socioeducativas. La aventura del pensamiento crítico*. Editorial Pax México. México

Publicacions i Articles:

- Aguirre, C. y Vázquez, A M. (2004). Consideraciones generales sobre la alfabetización científica en los museos de la ciencia como espacios educativos no formales. *Revista Electrónica de Enseñanza de las Ciencias*, 3 (3), 339-362.
- Alfaro, L.A. Segundo Congreso de Educación. Formando Formadores “Hay Talento 2010”. Elaboración de rúbricas para la evaluación basada en proyectos. <http://eduteka.icesi.edu.co/proyectos/RubricEscritura.php3>
- Alvira Martín, Francisco. (1991). *Metodología de la evaluación de programas*. Editorial: Centro de Investigaciones Sociológicas.
- Anguera, M.T. Castañer, M., Camerino, O. Métodos mixtos en la investigación de las ciencias de la actividad física y el deporte. *Revista Apunts. Educación Física y Deportes*. 2013, n.º 112, 2.º trimestre (abril-junio), 31-36
- Anguera M.T., y Hernández-Mendo, A. Metodología observacional y psicología del deporte: Estado de la cuestión 1. (2014). *Revista de Psicología del Deporte* Vol. 23, núm. 1, 103-109. Universitat de les Illes Balears Universitat Autònoma de Barcelona. Disponible en: https://www.rpd-online.com/article/view/v23-n1-anguera-hernandez-mendo/pdf_es
- Anguera M.T., y Hernández-Mendo, A. 1 Técnicas de análisis en estudios observacionales en ciencias del deporte. *Cuadernos de Psicología del Deporte*. vol.15 no.1 Murcia ene. 2015. Disponible a: http://scielo.isciii.es/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1578-84232015000100002

- Arufe V.; Barcala, R. y Mateos, C. Programas de deporte escolar en España e implicación de los agentes educativos. *Revista Internacional de Medicina y Ciencias de la Actividad Física y el Deporte*. Pendiente de publicación. Disponible en: <http://cdeporte.rediris.es/revista/inpress/artprogramas805.pdf>
- Ato, M., López, J.J. y Benavente A. Un sistema de clasificación de los diseños de investigación en psicología.. *Anales Psicol.* vol.29 (3). Murcia oct. 2013. Disponible en:http://scielo.isciii.es/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S021297282013000300043
- Atsotegi, S. Proyecto Deportivo de Centro. C EUM Begonako Andra Mari (Bilbao).
- Ávila Baray H. L. (2006). Introducción a la metodología de investigación. Edición electrónica. Disponible en: eumed.net/libros/2006/203/
- Barba, M., Coterón, J., Prieto, M., Becerril, V. (2015) La Educación Física en el sistema educativo. Historia y evolución de las funciones de la Educación Física. Evolución del modelo curricular de la Educación Física escolar. Preparadores de oposiciones para la enseñanza. Madrid. Disponible a: <https://www.preparadores.eu/secundaria/Educacion-Fisica/Educacion-Fisica-Tema.pdf>
- Blasco Hernández, Teresa & Otero-García, Laura. (2008). Técnicas conversacionales para la recogida de datos en investigación cualitativa: La entrevista (I). *Nure Investig.* 33.
- Casas, J., Repullo, J..R. y Donado, J. (2003). La encuesta como técnica de investigación. Elaboración de cuestionarios y tratamiento estadístico de los datos. *Revista Atención Primaria*.. Ed. Elsevier. Disponible en: <http://www.unidadocentemfyclaspalmas.org.es/resources/9+Aten+Primaria+2003.+La+Encuesta+I.+Cuestionario+y+Estadistica.pdf>
- Castañer, M., Camerino, O., Anguera, M. (2013). Mètodes mixtos en la investigació de les ciències de l'activitat física i l'esport. *Revista Apunts, Educació Física i esports*, num. 112, 31-36.
- Cruz, J. (1997). Factores motivacionales en el deporte infantil i asesoramiento psicológico a entrenadores y padres. *Psicología del deporte*. Madrid. Disponible en: <https://www1.diba.cat/l1briera/pdf/49012.pdf>
- Cruz, J. (2002) Aplicaciones de la psicología del deporte en España. Madrid: Síntesis.
- d' Orts Delgado F. (2016). Educación física y deporte escolar: acción pública. medios para promover los valores democráticos y los derechos de los menor” *Revista Actividad Física y Deporte: Ciencia y Profesión*. N° 24, I semestre de 2016 Disponible en: <http://colefcafev.com/wp-content/uploads/2016/09/art5.24.pdf>
- de Plata Caballero, N. (1994). La competición en edad escolar: aspectos competenciales entre el estado y las comunidades autonomas. Constitución y deporte: Jornadas Unisport sobre Derecho deportivo Pàg 65-66 (Granada). Disponible en: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/autor?codigo=193120>

- Delgado, C. Las escuelas deportivas municipales. Ayuntamiento San Sebastian de los Reyes (2009)
- Dorado, A., Salinero, I., Arellano, M. (2013). Organització i alternatives de l'AFE en esport escolar de Castilla -La Mancha Universidad de Múrcia, Servicio de Publicaciones.
- Espada, M., Clemente, A.L., Santacruz, J.A., Gallardo, J. (2013). L'ensenyament de l'esport escolar en Educació Secundària segons la formació inicial del professorat. Revista Apunts, Educació Física i esports, num. 112, 72-81.
- Evangelio, C., González-Víllora, S., Serra-Olivares, J. y Pastor-Vicedo, J.C. Modelo de Educación Deportiva en España: una revisión del estado de la cuestión y prospectiva.. Cuadernos de Psicología del Deporte, vol. 16, 1, 307-324. © Copyright 2016: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Murcia. Disponible a: file:///C:/Users/professorat/Downloads/254671-Texto%20del%20art%C3%ADculo-883681-1-10-20160323.pdf
- Fernández, L. (2006). Com analitzar dades qualitatives? Butlletí La Recerca. Fitxa 7. Octubre. Barcelona: Universitat de Barcelona Institut de Ciències de l'Educació
- Fraguela R., Varela L. (2008). Evaluación de la programación en contextos educativos extraescolares. Revista galego-portuguesa de psicología e educación: revista de estudios e investigación en psicología y educación, pp. 133-152.
- Fraile, A.; de Diego, R. (2006). Motivaciones de los escolares europeos para la práctica del deporte escolar. Un estudio realizado en España, Italia, Francia y Portugal . Revista Internacional de Sociología, Vol 64, (44)..
- Fraile, A., Álamo, JM., van der Berg, K., González, J., Graça, A., Kirk, D., Lombardozzi, A., Macazaga, AM., Monjas, R., Romero, S. Theeboom, M. (2004). El deporte escolar en el siglo XXI: anàlisis y debate desde una perspectiva europea. Biblioteca Tamdem, Serie Didàctica de la expresión corporal. Editorial Graó. Barcelona.
- Gallardo, L., Sánchez, J., Calabuig, F., Ubago, E., Burillo, P., Fernández, A., García, J., y Felipe, JL. Herramienta de evaluación de los programas deportivos para la promoción de la salud. Revista de Psicología del Deporte 2016. Vol. 25 (2), pp. 289-296. Universitat de les Illes Balears Universitat Autònoma de Barcelona
- García Ferrando, M. (1990). Estadística y Sociología. Revista Estadística Española. Vol. 31 (122), pp. 421 a 459. Universidad Complutense de Madrid.
- Gil, C. 2013. Rúbrica. Instrumento de Evaluación en E.F.. Universidad Francisco de Vitoria. CAFE. Disponible a:
<http://ddfv.ufv.es/bitstream/handle/10641/1019/gil%20mora.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Gómez, V., Herrero, L. i Palomares, H. Seleccionar, recollir, organitzar i elaborar la informació escrita. PID_00178330. Disponible a: <https://www.uoc.edu>
- Gómez Martín, I. (1997): Apuntes de Teoría e Historia de la Educación Física (asignatura de Magisterio Especialidad de Educación Física), sin publicar. Zamora.

- González, C. (2004). L'esport escolar..., un esport educatiu? Professor de l'INEFC-centre de Barcelona. *Revista Perspectiva escolar*, 2004, N° 286, pp.12-22. Disponible a: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=901153>
- González Arévalo, Carles. (2005). El proceso de programación en la enseñanza de la actividad física y el deporte". *Revista Apunts*, 2on trimestre, pp.20-28. Generalitat de Catalunya. Disponible a: <http://www.revista-apunts.com/es/hemeroteca?article=172>
- González, M^a. D.; Campos, A. y Pablos, C. (2008). Consideraciones didácticas según los recursos humanos del deporte escolar en los centros educativos. *Revista de educación física: Renovar la teoría y práctica*. N°. 110. pp. 5-11.
- González, Mª D.; Campos, A. (2010). La intervención didáctica del docente del deporte escolar, según su formación inicial. *Revista de Psicodidáctica*, vol. 15 (1), 2010, pp. 101-120 Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea Vitoria-Gazteis, España.
- González-Víllora, S., García-López, L. M., Contreras-Jordán, O. R., & Sánchez-Mora Moreno, D. (2009). El concepto de iniciación deportiva en la actualidad. *Retos*, 15, 14-20
- Guerrero, A. Evolución del deporte en edad escolar en España, antecedentes y situación actual. (Pág.25). Olea.Patronato Municipal del Deporte. Dos Hermanas, Sevilla,2000.
- Herrador, M.; Huertas, J.A. y Lara, C. (2009). LOE and LOGSE. A change of perspectiva in physical education. *The International Journal of Medicine and Science in Physical Education and Sport*. 5(1), pp. 13-24.
- Lázaro, L. (2001). Problemas y desafíos para la educación del Siglo XXI en Europa y América Latina. Valencia, Venezuela: Editora Publicaciones Universitarias de Valencia. Disponible a: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/libro?codigo=398344>
- L'esport dia a dia. Document de programació esportiva en edat escolar. 2014-15. Pla Barcelona EEE. Ajuntament de Barcelona i Consell de l'Esport Escolar.
- Lleixà, T., Batalla, A., Daza, G., González, C., Monguillot, M., Robert, M., Braz, M. (2012) Activitat Física y Deportiva Formativa y Saludable en Edad Escola. Determinación de indicadores de calidad para los centros. *Revista Apunts. Educació Física i Esports*. Núm. 120, segon trimestre, pp. 27-35.
- Manrique Arribas, J.C.; Gea Fernández, J.M.; Álvaro Garzón, M. (2013). Perfil y expectativas del técnico de deporte escolar en el municipio de Segovia (España). *Revista Internacional de Medicina y Ciencias de la Actividad Física y del Deporte* 13.50 (2013), pp. 367-387
- Martínez Serrano, G., & Campos Izquierdo, A., & Abella, C., & Mestre Sancho., J. (2011). Situación actual del personal técnico-deportivo en las empresas del sector en la Comunidad Valenciana. *E-balonmano.com: Revista de Ciencias del Deporte*, 7 (1), pp. 53-66.

- Martíni, R. B. Contextos de Aprendizaje: formales, no formales e informales Consejo Nacional de Investigaciones Científicas y Técnicas Universidad Nacional de Río Cuarto 2014. Disponible a: http://www.ehu.es/ikastorratza/12_alea/contextos.pdf
- Meneses, J. El qüestionari. PID_00178031. UOC
- Meneses, J., Rodríguez, D. (2011). El qüestionari I l'entrevista. Universitat Oberta de Catalunya. Disponible en: http://femrecerca.cat/meneses/files/pid_00157591-1.pdf
- Mille, JM. Manual básico de elaboración y evaluación de proyectos. Útil Práctic 25. 2015. Torre Jussana, Ajuntament de Barcelona. Disponible a: http://tjussana.cat/doc/publicacions/UP_25.pdf
- Montero, I. (2006). Metodologías científicas en Psicología. Editorial UOC, Barcelona. Disponible a: <https://books.google.es/books?id=Impuqv4sUsC&printsec=frontcover&dq=leon+y+montero&hl=es&sa=X&ved=0ahUKEwjhxyY8ejiAhUOuRoKHaAzD7gQ6AEIKTAA#v=onepage&q=observaci%C3%B3n&f=false>
- Moreno Hernández, F.J. (2001). El deporte escolar como labor intencionada de intervención psico pedagógica y de aprendizaje. Universidad de Extremadura. Disponible a: <http://servicios.abc.gov.ar/lainstitucion/sistemaeducativo/educacionfisica/materialdeconsulta/documentosdescarga/generales/cap11.pdf>
- Nuviala, A., & Salinero, J., & García, M., & Gallardo, L., & Burillo, P. (2010). Satisfacción con los técnicos deportivos en la edad escolar. Revista de Psicodidáctica, 15 (1), pp. 121-135.
- Nuviala, A. Tamayo, J.A., Nuviala, R., Pereira, E., Carvalho, J. 2012. Predicción del abandono deportivo en la adolescencia a través del estudio de la calidad percibida. Movimento: revista da Escola de Educação Física, Vol. 18 (1), 2012, pp. 221-239
- PASW Statistics (Versió 17) [Programari informàtic]. Chicago, IL: SPSS Inc.
- Pérez Brunicardi, D. (2011). Buscando un modelo de deporte escolar para el municipio de Segovia. Departamento de Didáctica de la Expresión Musical, Plàstica y Corporal. Universidad de Valladolid. Disponible a: <https://books.google.es/books?id=4QMnCgAAQBAJ&pg=PA519&lpg=PA519&dq=manuel+perez+brunicardi+2011+extraescolar&source>
- Petrus, A. Congrés de l'Educació Física i l'Esport. Ajuntament de Barcelona, 1998 (p.56).
- Pla de l'esport en edat escolar. Institut Barcelona Esports-Ajuntament de Barcelona (2008) Autoria: Coordinació: Carles González i Teresa Lleixà Mar Ahicart (CET10), Cristina Arteta (AE Eixample), Josep Campos (FC Tennis).
- Prats J. (2004). Técnicas y recursos para la elaboración de tesis doctorales Departament de Didáctica de les Ciències Socials. Universitat de Barcelona.

- Projecte Educatiu de Centre Instituto Nacional de Tecnologías Educativas y de Formación del Profesorado (INTEF). Disponible a:
<http://www.ite.educacion.es/formacion/materiales/72/cd/curso/unidad2/u2.I.1.htm>
- Proyecto Deportivo Escolar 2008. Disponible a:
http://www.bizkaia.eus/Kultura/kirolak/pdf/ca_Proyecto_d.pdf
- Proyecto Deportivo Escolar 2010. Disponible a:
[http://www.bizkaia.eus/home2/archivos/DPTO4/Temas/ProyectoDeportivoEscolar\(1\).pdf](http://www.bizkaia.eus/home2/archivos/DPTO4/Temas/ProyectoDeportivoEscolar(1).pdf).
- Proyecto deportivo de fomento de la actividad física y hábitos saludables. 2018. Consejo General de Colegios Profesionales de la Educación Física y del Deporte de España. Disponible en: <http://www.consejo-colef.es/single-post/efc-pdc>
- Proyecto Deportivo: Herramienta Eficaz para la Organización del Deporte de Clubs de Base y Centros Escolares. Disponible a:
http://www.euskadi.eus/contenidos/noticia/kirol_proiektua/es_proiektu/kirol_proiektua.html
- Romero, S.; Garrido M.E.; Zagalaz, M.L. (2009). Revista Retos: nuevas tendencias en educación física, deporte y recreación, Nº. 15, 2009, pp. 29-34
- Rodríguez, M. (2011). La teoría del aprendizaje significativo: una revisión aplicable a la escuela actual. IN. Revista Electrónica d'Investigació i Innovació Educativa i Socioeducativa, 3(1), pp. 29-50. Disponible a:
http://www.in.uib.cat/pags/volumenes/vol3_num1/rodriguez/index.html en”
- Rúbrica. Instrumento de Evaluación en E.F. Gil, C. 2013. Universidad Francisco de Vitoria. CAFE. Disponible a:
<http://ddfv.ufv.es/bitstream/handle/10641/1019/gil%20mora.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Ruiz Nebrera, J. J. (2009). Mecanismos e instrumentos de evaluación en Educación Física en la Educación Primaria Edita: Organización de Estados Iberoamericanos para la Educación, la Ciencia y la Cultura (OEI).
- Sabariego M., Vilà, R. Introducción al análisis de datos cualitativos y al programa Atlas.ti 7. Material de apoyo GREDI. Grupo de investigación en Educación Intercultural. Universidad de Granada i Universidad de Barcelona. Disponible en:
<http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/51023/1/Material%20te%C3%B3rico.pdf>
- Sánchez Roca, C. Análisis del distinto tratamiento autonómico que se da al deporte escolar. Alfonso Martínez Moreno. C.E.I.P. Miguel de Cervantes.. IES “Politécnico”. Disponible a:
<https://digitum.um.es/xmlui/bitstream/10201/26234/1/Analisis%20DXT.pdf>

- Sanmartí, N. (2010). Avaluar per aprendre. Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya. Disponible en:
http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0024/fc53024f-626e-423b-877a-932148c56075/avaluar_per_aprendre.pdf
- Smitter, Y. (2006). Hacia una perspectiva sistémica de la educación no formal. *Laurus. Revista de Educación*, 12(22), pp. 241-256. Disponible a:
<http://www.redalyc.org/pdf/761/76102213.pdf>
- Torres, R.M. (2001). Comunidad de aprendizaje. Repensando lo educativo desde el desarrollo local y desde el aprendizaje. Documento presentado en el "Simposio Internacional sobre Comunidades de Aprendizaje". Barcelona Fórum 2004. Barcelona 2001. Disponible a:
http://www.inafocam.edu.do/cms2/data/formacion/comunidades_y_aprendizaje.pdf
- UOC Universitat Oberta de Catalunya 2018. Disponible a:
<https://fp.uoc.fje.edu/blog/educacion-no-formal-informal-y-formal-en-que-consiste-cada-una/>
- Úcar, Xavier; Llena Berñe, Asun; Jiménez, Jose; [et al.]. Avaluació participativa amb joves, educadors, tècnics municipals i polítics dels processos d'avaluació desenvolupats pels educadores i educadores de joves en medi obert. 2017. p.61 Disponible a:
<https://ddd.uab.cat/record/175724>
- Velázquez, R. (2000). ¿Existe el deporte educativo?. Un ensayo en torno a la supuesta naturaleza educativa del deporte; *Revista Digital de Educación Física*. 1(4) (mayo-junio de 2010). Actas del XVIII Congreso Nacional de Educación Física. Universidad de Castilla-La Mancha. Cuenca.
- Wallhead, T., & O'Sullivan, M. (2005). Sport education: physical education for the new millennium? *Physical Education and Sport Pedagogy*. Disponible a:
[https://www.scrip.org/\(S\(czeh2tfqyw2orz553k1w0r45\)\)/reference/ReferencesPapers.a.spx?ReferenceID=727536](https://www.scrip.org/(S(czeh2tfqyw2orz553k1w0r45))/reference/ReferencesPapers.a.spx?ReferenceID=727536)

Disposicions legals:

- Anteproyecto de ley del Deporte de Canarias. Disponible a:
http://www.gobiernodecanarias.org/cmsgobcan/export/sites/transparencia/temas/normativa/anteproyectos/anteproyectos_reglamentos/doc/11_ctcd/27_anteproyectoleycanariadeporte/20_PROYECTO-DE-LEY-DEL-DEPORTES-DE-CANARIAS-13.10.17-PTE.pdf
- Anteproyecto de ley d'AFE del Principado de Asturias. Disponible a:
https://www.asturias.es/webasturias/gobierno/transparencia/informacion_institucional/informacion_juridica/leyes/deporte/anteproyecto_ley_deporte_borrador.pdf

- Boletín Oficial de Castilla y León Núm. 127 ., Lunes 4 de julio de 2016 Pág. 30691 Programa d'Esport en Edat Escolar de Castilla y León per al curs 2016-2017.
- BOJA , 30 de enero 2008, Núm. 21, página 9. Article 7. Direcció tècnica de les activitats
- Boletín Oficial de la Junta de Andalucía, 22 de julio 2016. Núm. 140 página 11. Disponible a: https://www.juntadeandalucia.es/boja/2016/140/BOJA16-140-00056-13272-01_00095708.pdf
- B.O.C.M. Núm. 139 LUNES 13 DE JUNIO DE 2016 Pág. 95 BOCM-20160613-14 B Consejería de Educación, Juventud y Deporte, l' ordre 1746/2016, de 31 de mayo, del Consejero de Educación, Juventud y Deporte, por la que se aprueba la primera edición del Programa “Institutos promotores de la actividad física y el deporte de la Comunidad de Madrid”
- BOJA. de 26 de marzo de 2019, Núm. 58, Disposiciones Generales. Consejeria de educación y Deporte. Disponible a: https://www.juntadeandalucia.es/boja/2019/58/BOJA19-058-00040-4180-01_00152558.pdf
- Botetín Oficial de Navarra, núm. 145, del 28 de juliol de 2017.
- BOPB (6. 06. 14) Ajuntament de Barcelona. Institut Barcelona Esports. <https://bop.diba.cat> • bop@diba.cat • DL: B-41698-2002BOPB. 28/04/16. Ajuntament de Barcelona. IBE.
- BOPB, 28 d'abril de 2016. Ajuntament de Barcelona. IBE.
- BOPB,1 de juny de 2016. Ajuntament de Barcelona. IBE.
- BOPB, dilluns, 12 de setembre de 2016. Ajuntament de Barcelona. Institut Barcelona Esports. Diputació de Barcelona. Disponible a: <https://bop.diba.cat/scripts/ftpisa.aspx?fnew?bop2016&09/022016015806.pdf&1>
- BOPB, 1 d'agost de 2017. Disponible a: <https://bop.diba.cat/scripts/ftpisa.aspx?fnew?bop2017&08/022017015096.pdf&1>
- BOPB, 12 de setembre de 2018. Disponible a: <https://bop.diba.cat/scripts/ftpisa.aspx?fnew?bop2018&09/022018018022.pdf&1>
- CATALUNYA. Llei 14/2006, de 17 d'octubre, de l'Esport de les Illes Balears (BOIB núm. 151, de 26 d'octubre de 2006; correcció d'errades BOIB núm. 162, de 16 de novembre de 2006).
- CATALUNYA. Llei 3/2008, de 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport. (DOGC núm. 5123, de 23 d'abril de 2008).
- CATALUNYA. Llei 4/2008 , de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya relatiu a les persones jurídiques. (DOGC núm. 5123, de 2 de maig de 2008).

- CATALUNYA. Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació. (DOGC núm. 5422, del 16 de juliol de 2009).
- CATALUNYA. Llei 7/2015, del 14 de maig, de modificació de la Llei 3/2008, de l'exercici de les professions de l'esport. (DOGC núm. 6875, del 20 de maig de 2015).
- Constitució Espanyola. Catálogo de Publicaciones de la Administración General del Estado publicacionesoficiales.boe.es. Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado. Disponible en:
<https://www.boe.es/legislacion/documentos/ConstitucionCATALAN.pdf>
- Decret 267/1991, de 8 d'octubre de 1990, de regulació dels consells esportius (DOGC núm. 1.368, de 16/11/90)
- Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens local. (DOGC núm. 2066, de 23 de juny de 1995).
- Decret Legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'esport. Article 17. (DOGC núm. 3199, del 7 d'Agost del 2000).
- Decret legislatiu, 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'esport. (DOGC núm. 3199, de 7 d'Agost del 2000).
- Decreto 51/2005, de 30 de junio, sobre la actividad deportiva (BOCL núm. 130, de 06 de julio de 2005).
- Decreto 6/2008 de 15 de enero de 2008, por el que se regula el deporte en edad escolar en Andalucía. (BOJA núm. 21 de 30 de febrero de 2008).
- Decreto 125/2008 , de 1 de julio, sobre Deporte Escolar (BOPV núm 135, de 16 de julio de 2008)
- Decret 327/2010, de 13 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic dels Instituts d'Educació Secundària. (BOJA núm. 139 de 16 de julio de 2010)
- Decret 328/2010, de 13 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic de les escoles infantils de segon grau, dels col·legis d'educació primària, dels col·legis d'educació infantil i primària, i dels centres públics específics d'educació especial. (BOJA núm. 139 de 16 de julio de 2010)
- Decret 55/2012, de 29 de maig, pel qual es modifica el Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya. (DOGC núm. 6139, de 31 de maig de 2012).
- Decret 38/2015, de 22 de maig, pel qual es regula l'activitat esportiva en edat escolar de les Illes Balears (BOIB núm. 77, de 23 de maig de 2015)
- Diari Oficial d'Extremadura nº 10 pag. 1153.
- Diari Oficial de la Comunitat Valenciana nº 6650 / 14. 11. 2011. Resolució de 2 de Novembre de 2011.

- Dictamen 14/2009 del Consell Econòmic i Social. L'esport a les Illes Balears. Disponible a: <http://www.caib.es/sacmicrofront/archivopub.do?ctrl=MCRST16ZI59986&id=59986>
- Instrucciones de 15 de noviembre de 2016, de la Dirección General de Participación y Equidad, por la que se establece la organización y funcionamiento del programa de refuerzo, orientación y apoyo en los centros docentes públicos de Andalucía: PROA Andalucía. Dirección General de Participación y equidad. Junta de Andalucía.
- ESPAÑA. Ley 7/1985, de 2 de abril. Reguladora de las Bases de Régimen Local, León.
- ESPAÑA. Ley 7/1985 Reguladora de las Bases de Régimen Local de la Ley 2/2003, de 28 de marzo, del Deporte de Castilla y León (BOE núm. 80, de 03 de abril de 1985).
- ESPAÑA. Ley Orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del Derecho a la Educación. (BOE núm. 159, de 4 de julio de 1985).
- ESPAÑA. Ley Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, de Ordenació General del Sistema Educativo. (BOE núm. 238, de 4 de octubre de 1990).
- ESPAÑA. Ley 1/95, de 2 de marzo, del Deporte de Castilla - La Mancha (DOCM núm. 17, de 07 de abril de 1995).
- ESPAÑA. Ley 2/1995, de 6 de abril, del Deporte de Extremadura. (BOE núm. 128, de 30 de mayo de 1995).
- ESPAÑA. Ley Orgànica 9/1995, de 20 de noviembre, de la participación, la evaluación y el gobierno de los centros docentes. (BOE núm. 278, de 21 de noviembre de 1995).
- ESPAÑA. Ley 8/1997, de 9 de juliol, canaria del Deporte. (BOE núm. 189, de 8 de agosto de 1997).
- ESPAÑA. Ley 14/1998, de 11 de junio, del Deporte del Pais Vasco. (BOPV núm. 118 de 25 de Junio de 1998 y BOE núm. 315 de 31 de Diciembre de 2011).
- ESPAÑA. Ley 2/2000, de 3 de julio, del Deporte de la Comunidad Autónoma de Cantabria. Article 43. (BOC núm. 134 de 11 de Julio de 2000 y BOE núm. 177 de 25 de Julio de 2000).
- ESPAÑA. Ley 2/2000, de 12 de julio, del Deporte de la Región de Murcia (BORM núm. 175 de 29 de Julio de 2000).
- ESPAÑA. Ley 2/2003, de 28 de marzo, del Deporte de Castilla y León. Artículo 7.1.a i 7.1.c. (BOCL 4 de abril de 2003).
- ESPAÑA. Ley 2/2003, de 28 de marzo, del Deporte de Castilla y León. Decreto 51/2005, de 30 de junio, sobre la actividad Deportiva. (BOCL núm. 130 de 06 de Julio de 2005).

- ESPAÑA. Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación. (BOE núm. 106, de 04 de mayo de 2006).
- ESPAÑA. Ley Orgánica 2/2007, de 19 de marzo, de reforma del Estatuto de Autonomía para Andalucía (BOE núm. 68, de 20 de marzo de 2007).
- ESPAÑA. Ley 5/2010, de Autonomía Local, de 11 de junio de 2010 (BOJA núm. 122, de 23 de junio de 2010).
- ESPAÑA. Llei 2/2011, de 22 de març, de la Generalitat, de l'Esport i l'Activitat Física de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 6487 de 24 de març de 2011).
- ESPAÑA. Ley 3/2012, de 2 d'abril, del deporte de Galicia (DOG núm. 71, de 13 de abril de 2012).
- ESPAÑA. Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa. (BOE núm. 295, de 10 de diciembre de 2013).
- ESPAÑA. Ley 1/2015, de 23 de marzo, del ejercicio físico y del deporte de La Rioja (BOR núm. 40, de 25 de marzo de 2015).
- ESPAÑA. Ley 8/2015 , de 24 de marzo, de la Activitat Física y el Deporte de la Región de Murcia. Article 19. (BORM núm. 71, de 27 de marzo de 2015 y BOE núm. 103, de 30 de abril de 2015).
- ESPAÑA. Ley 5/2016, de 19 de julio, del Deporte de Andalucía (BOJA núm. 140, de 22 de julio de 2016).
- ESPAÑA. Ley 1/2019, de 30 de enero, de la actividad física y el deporte de Canarias (BOC núm: 27, de 8 de febrero de 2019)
- Orden de 9 de junio de 2009, conjunta de las Consejerías de Educación, Salud, y Turismo, Comercio y Deporte, por la que se determina la composición y régimen de las Comisiones de Seguimiento del Plan de Deporte en Edad Escolar de Andalucía . (BOJA núm. 132, de 9 de Julio de 2009).
- Orden de 16 de noviembre de 2009 por la que se crea la Red Extremeña de Centros Promotores de la Actividad Físico-Deportiva, y se regula la convocatoria para la incorporación a la misma de los Centros Educativos Públicos de Enseñanza no Universitaria de Extremadura. (DOE núm 10, del 18 de enero de 2010).
- Orden de 11 de enero de 2011, conjunta de las Consejerías de Educación, Salud, y Turismo, Comercio y Deporte, por la que se regula el Plan de Deporte en Edad Escolar de Andalucía, y se aprueban los programas que lo integran en el curso 2010-2011. (BOJA núm. 53, de 16 de marzo de 2011).
Disponible en:
<http://www.juntadeandalucia.es/turismoydeporte/publicaciones/143318790.pdf>

- Orden 1746/2016, de 31 de mayo, del Consejero de Educación, Juventud y Deporte, por la que se aprueba la primera edición del Programa “Institutos promotores de la actividad física y el deporte de la Comunidad de Madrid”. (BOCM núm. 139, de 13 de junio de 2016).
- Ordre 1746/2016, de 31 de mayo, del Consejero de Educación, Juventud y Deporte, por la que se aprueba la primera edición del Programa “Institutos promotores de la actividad física y el deporte de la Comunidad de Madrid”. Que apareix al B.O.C.M. Núm. 139 lunes 13 de junio de 2016, p.95 BOCM-20160613-14 B
- Orden CYT/591/2016, de 8 de junio, por la cual se aprueba el Programa de Deporte en Edad Escolar de Castilla y León para el curso 2016-2017 (BOCYL, núm 127, de 4 de julio de 2016).
- Orden 31/2016, de 4 de julio, de la Consellería de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la cual se aprueban las bases reguladoras de las subvenciones y asignaciones económicas para la realización de proyectos de investigación e innovación educativa en centros educativos no universitarios sostenidos con fondos públicos de la Comunidad Valenciana. (DOGV núm.7823, del 7 de julio de 2016).
- Orden Foral 46/2017, de 4 de julio, de la Consejería de Cultura, Deporte y Juventud, que aprueba la convocatoria de subvenciones a centros educativos públicos y privados de enseñanzas regladas no universitarias participantes en el Programa de Deporte en Edad Escolar, curso 2017-2018. (Botetín Oficial de Navarra, núm 145. del 28 de juliol de 2017).
- Orden de 6 de septiembre de 2018, de la Consejería de Educación, Juventud y Deportes, por la que se aprueba el Programa de Actividad Física y Deporte en Edad Escolar de la Región de Murcia para el curso 2018-2019. (BORM núm. 217, de 19 de septiembre de 2018).
- Orden de 6 de marzo de 2019, conjunta de la Consejería de Educación y Deporte y de la Consejería de Salud y Familias, por la que se aprueban los programas de deporte en edad escolar que integran el Plan de Deporte en Edad Escolar de Andalucía en el curso 2018-2019. (BOJA núm. 58, de 26 de marzo de 2019).
- Real Decreto 765/1992, de 26 de junio, de estructura orgánica básica del Consejo Superior de Deportes. Article 6.5.e. (BOE núm. 171, de 17 de julio de 1992).
- Real Decreto 1513/2006, de 7 de diciembre, por el que se establecen las enseñanzas mínimas de la Educación primaria. (BOE núm. 293, de 8 de diciembre de 2006).
- Real Decreto 1631/2006, de 29 de diciembre, por el que se establecen las enseñanzas mínimas correspondientes a la Educación Secundaria. (BOE núm. 5, de 5 de enero de 2007).
- Resolució VCP/3989/2010, de 10 de desembre, per la qual es dóna publicitat a les directrius per al desenvolupament de l'esport escolar fora de l'horari lectiu. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya Núm. 5778 – 20.12.2010

- Resolución PRE/542/2006/, por la que se aprueban las bases reguladoras para la concesión de diferentes líneas de subvenciones del Consejo Catalán del Deporte destinadas a entidades Deportivas inscritas en el Registro de Entidades Deportivas, a entidades no Deportivas con secciones Deportivas adscritas al mismo registro, a administraciones locales y a entidades vinculadas con la actividad Deportiva en edad escolar, para el fomento y la práctica del deporte; y para promover actividades Deportivas especiales o de interés histórico. (DOGC núm. 4590, de 10 de marzo de 2006).
- Resolució PRE/544/2006, de 22 febrer, per la qual es desenvolupen els programes de l'esport escolar per a tothom a Catalunya (DOGC núm. 4590 de 10/03/2006).
- Resolució 2181/2009, de 21 de juliol, per la qual es desenvolupen els programes de l'esport escolar per a tothom a Catalunya (DOGC núm. 5433, de 31 de juliol de 2009).
- Resolució VCP/3989/2010, de 10 de desembre, per la qual es dóna publicitat a les directrius per al desenvolupament de l'esport escolar fora de l'horari lectiu. (DOGC núm. 5778, de 20 de desembre de 2010)
- Resolució PRE/2057/2011, de 2 d'agost, d'actualització del sistema públic d'indicadors de qualitat esportiva de l'esport escolar vinculat amb el Pla català d'esport a l'escola per a l'any 2011, i d'aprovació del procediment i els requisits per a la seva elaboració. (DOGC núm. 5951, de 29 d'Agost de 2011).
- Resolució de 2 de novembre de 2011, de la presidenta del Consell Valencià de l'Esport, per la qual es convoquen subvencions a centres educatius d'Educació Primària i Educació Secundària Obligatòria, mantinguts amb fons públics, destinades a la realització de projectes esportius de centre que promoguen l'activitat física i l'esport fora de l'horari lectiu durant el curs escolar 2011-2012 i estiguen integrats en el projecte educatiu del centre, i s'aproven les bases per les quals es regiran. (DOGV núm. 6650, del 14 de novembre de 2011).
- Resolución de 16 de enero de 2012, de la Dirección General de Planificación y Promoción del Deporte, por la que se modifica el Anexo III de la Orden de 11 de enero de 2011, conjunta de las Consejerías de Educación, Salud y Turismo, Comercio y Deporte, por la que se regula el Plan de Deporte en Edad Escolar de Andalucía, y se aprueban los programas que lo integran en el curso 2010-2011. Disponible a: <https://www.juntadeandalucia.es/boja/2012/21/d4.pdf>
- Resolució del director general d'Esports i Joventut per la qual s'aprova el programa de competició autonòmic del Pla de l'activitat física i esportiva per a l'edat escolar de les Illes Balears de 2018. (BOIB, Núm. 153 - 16 de desembre de 2017).

Fonts institucionals:

- I Congrés Mundial de l'Esport Escolar (2009). Disponible a: http://esport.gencat.cat/ca/arees_dactuacio/escolar-i-universitari/esport-escolar/primer-congres-mundial-de-lesport-escolar-de-catalunya/
- I Congrés d'Educació Física, Neuromotricitat i Aprenentatge realitzat en 2017 a Guadalajara, i organitzat pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, a través del CSD; la Fundació Esport Jove; el Centre Nacional d'Innovació i Recerca Educativa (CNIRE) i el Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat (MSSSI), en col·laboració amb l'Ajuntament de Guadalajara. Disponible en: <https://www.clm24.es/articulo/guadalajara/educacion-sanidad-apuestan-fomentar-actividad-fisica-edad-escolar/20171211185724184397.html>
- Actividades en Horario Escolar. Instituto Ceutí de Deportes. Disponible a: <http://www.ceuta.es/ceuta/noticias-deportes/3008-actividades-en-horario-escolar>
- Activitats de Formació Esportiva. Programa “Activitats de Formació Esportiva”. Disponible a: <http://www.gobiernodecanarias.org/cultura/ccr/deportes/formacion/>
- American Educational Research Association (AERA), American Psychological Association (APA), & National Council on Measurement in Education (NCME) (2014). The Standards for Educational and Psychological Testing. Washington, DC: American Psychological Association. Disponible en: https://www.niss.org/sites/default/files/news_attachments/New%20standards%20Jan%202012%202015%20final_0.pdf
- Asamblea General de las Naciones Unidas. Declaración política de la reunión de alto nivel de la asamblea general sobre la prevención y el control de las enfermedades no transmisibles. Sexagésimo sexto período de sesiones. New York: ONU 2011
- Aspectos teóricos y prácticos de la iniciación al baloncesto. Giménez, FJ.; Sáenz-López, P. Diputación Provincial de Huelva, 2000
- Barcelona Esport Inclou. Ajuntament de Barcelona. Serveis de formació. Disponible en: <http://www.bcn.cat/lesportinclou/pdf/plaformaci%C3%B318-19.pdf>
- Carta Europea de l'Esport (1992). Disponible en: <http://femp.femp.es/files/566-69-archivo/CARTA%20EUROPEA%20DEL%20DEPORTE.pdf>
- Catàleg de serveis 2017-2018. Departament de Cultura, Patrimoni i Esports de Mallorca. Disponible a: <https://web.conselldemallorca.cat/cultura-patrimoni-i-esports>
- Carta de Servicios. CSD. 2018-2021. Catálogo general de publicaciones oficiales <http://publicacionesoficiales.boe.es>. Disponible: <https://sede.csd.gob.es/Documentos/CartaServicios.pdf>

- Centros Escolares Promotores de la Actividad Física y el Deporte. Disponible en: <http://www.csd.gob.es/csd/promocion/deporte-escolar/2022-centros-escolares-promotores-de-la-actividad-fisica-y-el-deporte-subsvenciones-a-comunidades-autonomas-para-su-desarrollo>
- Codi de bones practiques en recerca. Edita: Vicerectorat de Recerca. Vicerectorat de Política Científica i Docent. Agència de Polítiques i de Qualitat. Universitat de Barcelona. Disponible en: http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/28543/1/codibonespractiques_spa.pdf
- Consejo Superior de Deportes. Libro Blanco del deporte en Edad Escolar. (2007).
- Consejo Superior de Deportes (2010): Plan integral para la actividad física y el deporte A+D. Madrid: Consejo Superior de Deportes.
- Consejo Superior de Deportes. (2012). Concepte d'Esport en edat escolar. Disponible en: <https://www.csd.gob.es/ca/node/520>
- Consejo Superior de Deportes. El Centro Escolar promotor de la Actividad Física y el Deporte: Orientaciones para la elaboración del PDC. (2012).
- Construcción de una escala de actitudes tipo Likert. Instituto Nacional de Seguridad y Higiene en el Trabajo. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Disponible en: http://www.insht.es/InshtWeb/Contenidos/Documentacion/FichasTecnicas/NTP/Ficheros/001a100/ntp_015.pdf
- Dades de Participació PCEE (2005-2017). Disponible a: http://esport.gencat.cat/ca/arees_dactuacio/escolar-i-universitari/esport-escolar/programes-desport-escolar-/pla-catala-desport-a-lescola-pcee/Que-es-el-Pla-Catala-dEsport-alEscola/
- Deporte escolar. Comunidad Foral de Navarra. Disponible a: <https://www.deporteyjuventudnavarra.es/es/deporte-escolar>
- Directrices de la actividad física de la U.E.. Directorate – General for education and culture. European Commission. (2008).
- Diseño de cuestionarios. Instituto Nacional de Estadística y Geografía. INEGI (México). 2013. Disponible en: https://moodle2.unid.edu.mx/dts_cursos_md/pos/ME/TD/AM/02/Diseno_Cuestionarios.pdf
- El concepto de iniciación deportiva en la actualidad. 2009. González Vllora, S., García, L.M., Contreras, O., Sánchez, D. Disponible a: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2883474>
- El Centro escolar promotor de la Actividad física y el deporte. Orientaciones para la elaboración del Proyecto Deportivo de Centro. (2012). Lleixa, T., González, C., Camacho, M^aJ., Vallés, T., Ferro, S., Blasco, M., Hueli, JM., Pérez, S., Rodríguez, M.

Gobierno de España. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. Consejo Superior de Deportes.

Disponible a:

https://sede.educacion.gob.es/publiventa/descarga.action?f_codigo_agc=15407_19

- Educació, currículum : educació primària i secundària. Departament d'Educació. Servei d'Ordenació Curricular. Edició: Servei de Comunicació, Difusió i Publicacions. © Generalitat de Catalunya.
- Educación de buena calidad para todos. Fondo de las Naciones unidas para la Infancia. Publicado por Unicef. Nueva York. EEUU (2002). Disponible en: https://www.unicef.org/spanish/publications/files/quality_education_sp.pdf
- Esport a l'Escola +1. 2017. Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport. CA de València. Disponible a: <http://www.ceice.gva.es/documents/161862862/161904910/info+CEPAFE+ESPORT+A+L%27ESCOLA+%2B1h+EF/940ce3ad-5ffa-494b-a205-391c83a6e732>
- Estrategia NAOS: Estrategia para la nutrición, actividad física y prevención de la obesidad, Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutrición, 2005.
- Estudi Aladino. Estudi de Vigilància del Creciment, Alimentació, Activitat Física, Desenvolupament Infantil i Obesitat a Espanya. 2011. Estratègia Naos.
- Estudi dels hàbits esportius de la població en edat escolar de la ciutat de Barcelona. Curs escolar 2012 – 2013 (Resum executiu). IBE, Ajuntament de Barcelona (Gener 2014)
- Eurydice 2013. Disponible en: http://www.cibr.es/ka/apps/cibr/docs/03_2013_Physical_Education_and_Sport_at_School_in_Europe.pdf
- Eurydice (Europa) y REDIE (España), las redes de información sobre educación. Disponible en: <https://www.educaciontrespuntocero.com/noticias/eurydice-redie-redes-informacion-educacion/75048.html>
- Evolució dels clubs esportius a Catalunya de 2009 a 2015. Observatori Català de l'Esport, Generalitat de Catalunya. Barcelona, Inde Publicaciones (2016).
- Evolución de los indicadores del estado de salud en España y su magnitud en el contexto de la Unión Europea. Madrid: Ministerio de Sanidad y Política Social.
- Guia d'oferta esportiva per a infants i joves 2015/16. Esport per a infants i joves en edat escolaren horari no lectiu. Ajuntament de Barcelona 2016.
- Guia per Entitats Esportives de Catalunya. Consell Català de l'Esport. Generalitat de Catalunya (2015).

- Guia de evaluación. Destrezas lectoras. Educación Primaria. Agencia Andaluza de Evaluación Educativa. Consejería de educación, cultura y deporte. (2014). Disponible a: http://www.juntadeandalucia.es/educacion/agaave/docs/Guia_de_evaluacion_de_Destrezas_lectoras_Primeria.pdf
- Informes de Suport als clubs i a les entitats esportives. Comissió de Drets Socials, Cultura i Esports. Abril 2016. Ajuntament de Barcelona. Disponible en: https://www.slideshare.net/Barcelona_cat/suport-als-clubs-i-entitats-esportives-de-barcelona-abril-2016
- Institutos promotores de la AFD de la Comunidad de Madrid” (B.O.C.M. núm. 139, de 13 de junio de 2016).
- Instrucciones de 15 de noviembre de 2016, de la Dirección General de Participación y Equidad, por la que se establece la organización y funcionamiento del programa de refuerzo, orientación y apoyo en los centros docentes públicos de Andalucía: PROA Andalucía. Consejería de Educación Dirección General de Participación y Equidad. Disponible a: https://www.juntadeandalucia.es/export/drupaljda/Instrucciones_PROA_2016_2017_firma.PDF
- Instrucciones de 15 de noviembre de 2016, de la Direcció General de Participación y Equidad sobre el programa escoles esportives per al curs escolar 2016-2017. Disponible en: <http://www.juntadeandalucia.es/educacion/portals/abaco-portlet/content/>
- Instrumento de Ralificación de la Convención sobre los Derechos del Núm. adoptada por la Asamblea General de las Naciones Unidas el 20 de noviembre de 1989. Disponible a: <https://www.boe.es/boe/dias/1990/12/31/pdfs/A38897-38904.pdf>
- Ministerio de Sanidad y Consumo. Estrategia NAOS. Estrategia para la Nutrición, Actividad física y prevención de la Obesidad. [Online]. Madrid; <http://www.naos.aesan.msps.es/naos/ficheros/estrategia/estrategianaos.pdf>.
- L'educació en valors a través de l'esport: Recursos per als diferents agents esportius. Col·lecció Estudis. Serie Esports. L'esport dia a dia. Document de programació esportiva en edat escolar. 2014-15. Pla Barcelona EEE. Ajuntament de Barcelona i Consell de l'Esport Escolar. Àrea d'Esport. Diputació Barcelona. Disponible a: <https://www1.diba.cat/l1breria/pdf/49012.pdf>
- L'esport dia a dia. Document de programació esportiva en edat escolar. 2014. IBE. Ajuntament de Barcelona. Autoria: Carles González i Teresa Lleixà. Disponible en: http://www.bcn.cat/lesportensfamesgrans/pdf/Doc_prog_Esport_dia_a_dia_1415_def.pdf
- L'Esport dia a dia. Document de Programació Esportiva en Edat Escolar (2015-16). Ajuntament de Barcelona. Programes municipals d'esport en edat escolar.
- Libro Blanco sobre el deporte. Disponible en: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:52007DC0391&from=EN>

- Libro Blanco del Deporte en Edad Escolar (2007). CSD.
- Libro Blanco del Deporte en Edad Escolar (2008). Gobierno de España. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. CSD.
- Libro Blanco del Deporte en Edad Escolar de Aragón. Dirección General del Deporte. Diputación General del Gobierno de Aragón. Departamento de Educación, Cultura y Deporte (2008).
- Libro Verde sobre el fomento de una alimentación sana y la actividad física. (2005). Conclusiones del Consejo de Empleo, Política Social, Salud y Consumidores, de 3 de junio de 2005, «Obesidad, nutrición y actividad física» [no publicadas en el Diario Oficial].
- Manual de Diseño y Elaboración del Proyecto Deportivo Escolar (2011). Sergio Atsotegi, C. (2011). Dirección General de Deporte de la Diputación Foral de Bizkaia. Bilbao.
- Manual para las buenas prácticas Deportivas. Deporte en Edad Escolar. Consejería de Educación. Consejería de Salud. Consejería de Turismo, Comercio y Deporte. Junta de Andalucía. Disponible a: <http://www.juntadeandalucia.es/turismoydeporte/publicaciones/143318790.pdf>
- Marco Nacional de l'AFE en Edat escolar. Disponible a: <http://www.csd.gob.es/csd/estaticos/dep-escolar/marco-nacional-de-la-actividad-fisica-y-el-deporte-en-edad-escolar.pdf>
- Ministerio de Sanidad y Consumo (2005): Estrategia para la Nutrición, Actividad física y prevención de la Obesidad.
- Ministerio de Sanidad y Política Social (2010): Indicadores de Salud 2009.
- Objetivos de Educació. Ministerio de Educación, Cultura y Deportes, del Gobierno de España. Disponible en: <http://www.mecd.gob.es/educacion-mecd/areas-educacion/estudiantes.html>
- Observatori Català de l'Esport. Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya. Av. de l'Estadi 12-22 - 08038 – Barcelona. Generalitat de Catalunya.
- Organización de las Naciones Unidas (2011): Declaración política de la reunión de alto nivel de la asamblea general sobre la prevención y el control de las enfermedades no transmisibles. Sexagésimo sexto período de sesiones: Asamblea General de las Naciones Unidas. En línea en: <http://www.un.org/es/ga/ncdmeeting2011>.
- Organización Mundial de la Salud. Plan de acción 2008-2013 de la Estrategia global para la prevención y control de las enfermedades no transmisibles. Ginebra: Organización Mundial de la Salud; 2008.

- Organización Mundial de la Salud (2004): Estrategia mundial sobre régimen alimentario, actividad física y salud. 57ª Asamblea mundial de la salud WHA57.17. Ginebra. Organización Mundial de la Salud.
- Pauta per a l'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat . IBE. Ajuntament de Barcelona. Disponible a: <http://www.bcn.cat/lesportensfamesgrans/ca/recursos-suport-organitzadors.html>
- Physical Education and Sport at School in Europe. Eurydice Report. Education and Training. European Commission/EACEA/Eurydice, 2013. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Pla Català d'Esport a l'Escola. Disponible a: http://esport.gencat.cat/ca/arees_dactuacio/escolar-iuniversitari/esport-escolar/programes-desport-escolar-/pla-catala-desport-a-lescola-pcee/Que-es-el-Pla-Catala-dEsport-a-lEscola/
- Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012 – 2022. Institut Barcelona Esport. Ajuntament de Barcelona. Disponible a: <https://ajuntament.barcelona.cat/esports/ca/documentaci%C3%B3>
- Pla de l'esport en edat escolar per a la ciutat de Barcelona Proposta d'acció municipal 2005-2007 Albert Soler i Sicília. Barcelona, novembre 2005. Ajuntament de Barcelona. IBE. Disponible a: http://deporteparatodos.com/imagenes/documentacion/ficheros/20060117112133b_a_soler.pdf
- Pla de l'esport en edat escolar de la ciutat de Barcelona. Proposta de currículum per a les activitats esportives fora d'horari lectiu de la ciutat de Barcelona. 2008. IBE. Ajuntament de Barcelona. Autoria: Carles González, Teresa Lleixà, Mar Ahicart, Cristina Arteta i Josep Campos. Disponible en: http://www.bcn.cat/lesportensfamesgrans/pdf/Quadern_curriculum.pdf
- Pla Estratègic d'Esport Escolar de Catalunya 2013-2020. Consell Directiu 21 de juny de 2013. Generalitat de Catalunya. Disponible a: http://esport.gencat.cat/web/.content/home/secretaria_general_de_lesport/peeuc/peec_13-20/peec_doc_pla_2013_2020.pdf
- Plan “Castilla - La Mancha +ACTIVA” (2012). Disponible a: <http://www.aecosan.mssi.gob.es/aecosan/docs/documentos/nutricion/observatorio>
- Plan Ceuta Joven. Disponible a: <https://www.ceuta.es/ceuta/documentos/secciones/planes-de-la-ciudad/finish/5-planes/41-plan-ceuta-joven-2009-2012>
- Plan Estratégico Aragonés del Deporte . Disponible en: <http://deporte.aragon.es/dgd/plan-estrategico-aragones-del-deporte/id/1170>

- Plan Estratégico del Deporte de Navarra. Disponible a:
www.navarra.es/NR/rdonlyres/C383D200-DC4F-4537-A0CD6B509E94F31D/186670/ctdcastellano1_4.pdf
- Plan Gallego para el Fomento de la Actividad Física Galicia Saludable. Disponible en: <http://galiciasaudable.xunta.gal/galicia-saudable/presentacion>
- Plan Integral de Promoción de l'AFD para 2009-2016, a Noviembre de 2009. Disponible a:
<http://deportextremadura.gobex.es/images/Documentos/Plan%20Integral%20Deporte.pdf>
- Plan Integral para la Actividad Física y el Deporte. Disponible en:
<http://www.csd.gob.es/csd/estaticos/plan-integral/escolar.pdf>
- Plan “Castilla-La Mancha +ACTIVA. 2012. Disponible a:
<http://www.aecosan.msssi.gob.es/aecosan/docs/documentos/nutricion/observatorio>
- Plan de Deporte en Edad Escolar de Andalucía. Disponible en:
<http://www.juntadeandalucia.es/turismocomercioydeporte/opencms/areas/deporte/-plan-de-deporte-en-edad-escolar/>
- Plan Integral para la Actividad Física y el Deporte. Consejo Superior de Deportes. Presidencia de Gobierno.2010. Disponible en:
<https://sede.educacion.gob.es/publiventa/d/13902/19/1>
- Plan Vasco del Deporte 2003-2007. Departamento de Cultura. Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco
- Programa CEPAF. Consejería de Fomento, Juventud y Deportes de Melilla. Disponible a: <http://www.ceuta.es/ceuta/noticias-deportes/3008-actividades-en-horario-escolar>
- Programa de apertura de los centros escolares públicos de infantil, primaria y secundaria de la Ciutat Autònoma de Melilla. Disponible a:
<http://www.juventudmelilla.es/planintegraldejuventud/?q=node/117>
- Programa de Actividad Física y Deporte en Edad Escolar de la Región de Murcia para el curso 2018-2019 (BORM núm. 217, de 19 de septiembre de 2018)
- Programa de Apoyo al Joven Deportista Aragonés. Disponible a:
<http://deporte.aragon.es/actualidad/2014/diciembre/el-gobierno-de-aragon-implanta-un-programa-de-apoyo-a-jovenes-deportistas-en-tres-institutos/id/639>
- Programa de competició autonòmic del Pla de l'AFE per a l'edat escolar de les Illes Balears de 2018. Disponible a:
<http://www.caib.es/eboibfront/ca/2017/10749/603258/resolucio-del-director-general-d-esports-i-joventu>

- Programa de Deporte en Edad Escolar de Castilla y León per al curs 2016-2017 (BOCYL, núm 127, de 4 de julio de 2016)
- Programa de Dinamización Deportiva en Extremadura. Disponible a: <http://deportextremadura.gobex.es/index.php/dinamizacion-deportiva>
- Programa Escuelas Activas 2017. Servicio de deportes del Cabildo de Tenerife. Disponible a: <http://deportestenerife.com/noticias/el-cabildo-anima-a-los-colegios-a-presentar-sus-proyectos-deportivos-al-concurso-del-dia-europeo-del-deporte-escolar/>
- Programa Luditarde” Programa educatiu extraescolar de la ciutat de La Coruña. Disponible a: <http://coruna.edu.es/media/images/luditarde>
- Programes d’Esport Escolar 2003. Disponible en: http://esport.gencat.cat/ca/arees_dactuacio/escolar-i-universitari/esport-escolar/programes-desport-escolar-/
- Programes d’Esport en Edat Escolar. 2018. Conselleria de Cultura, Participació i Esports. Illes Balear. Disponible a: <http://www.esportbasemallorca.net/wordpress/wpcontent/uploads/2017/09/CATALEG>
- Proyecto de Ley sobre acceso y ejercicio de profesiones del deporte en el País Vasco. Disponible a: https://www.irekia.euskadi.eus/uploads/attachments/7683/Proyecto_de_Ley_de_Profesiones_del_deporte.pdf?1456227052
- Proyecto Deportivo: Herramienta eficaz de Clubs de Base y Centros Escolares. (2012). Disponible a: http://www.euskadi.eus/contenidos/noticia/kirol_proiektua/es_proiektu/kirol_proiektua.html
- Projecte Educatiu. Departament d’Ensenyament. Generalitat de Catalunya. Disponible a: http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0039/2474b00f-d36e-4c63-a4fb-32590d6d631b/ProjecteEducatiuCentreOrientacio_PractiquesEducatives.pdf
- Projecte Marc Nacional de l’Activitat Física i l’Esport Edat Escolar. CSD 2010. Autoria: González Arevalo, C., Lleixà Arribas, T. Disponible a: <https://sede.educacion.gob.es/publiventa/proyecto-marco-nacional-de-la-actividad-fisica-y-el-deporte-en-edad-escolar/deporte-en-edad-escolar/13688>
- Proyecto de apertura de los centros escolares públicos de infantil, primaria y secundaria de la Ciudad Autónoma melillense al entorno, en horario extraescolar por la tarde - noche, por la práctica del Deporte Escolar y del Deporte en Edad Escolar <http://www.juventudmelilla.es/planintegraldejuventud/?q=node/117>
- Proyecto LUDOS (2005): Educació Física en Escola Primària. MEC i CCAA.

- Proyectos de Escuelas Deportivas. Regidoria de Deportes del Ayuntamiento de León. Disponible a:
<http://www.aytoleon.es/es/ayuntamiento/tablonanuncios/anuncios1/bases.edmg>

- Subvencions a infants i joves per a la pràctica esportiva fora d'horari escolar, curs 2018-19. Ajuntament de Barcelona. Disponible a:
<https://w30.bcn.cat/APPS/portaltramits/portal/channel/default.html?&stpid=20140001167&style=ciudadano&language=ca>

- Tratado constitutivo de la Comunidad Europea (versión consolidada Amsterdam). 1997. Tercera parte: Políticas de la Comunidad - Título XIII: Salud pública - Artículo 152. Disponible en: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=CELEX%3A11997E152>

- Tratado de Lisboa por el que se modifican el Tratado de la Unión Europea y el Tratado constitutivo de la Comunidad Europea, firmado en Lisboa el 13 de diciembre de 2007. Disponible en: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2007:306:FULL&from=HU>

- Tríptic del Plan del Deporte en Edad Escolar de Andalucía. Curso 2015-2016. Junta de Andalucía. Disponible a:
https://www.juntadeandalucia.es/export/drupaljda/Folleto_informativo_PDEEA_2015-2016.pdf

- Unidades de Análisis. Departamento de Sociología II. Universidad de Alicante. Obra colocada bajo licencia Creative Commons Attribution Non-commercial 3.0 License. Disponible a: <https://sites.google.com/site/tecninvestigacionsocial/temas-y-contenidos/tema-3-las-tecnicas-distributivas-la-investigacion-cuantitativa-y-la-encuesta/operacionalizacion-dimensiones-indicadores-y-variables>

- XUNTA DE GALICIA (2010). El Plan Estratégico de Galicia 2010-2014 horizonte 2020. En línea en http://www.conselleriadefacenda.es/plan_estratexico/pdfs/plan_estratexico_version_web.pdf.

- XUNTA DE GALICIA (2011). Plan Gallego para el Fomento de la Actividad Física, Galicia Saludable. En línea en http://galiciasaudable.xunta.es/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&i=1&Itemid=19&lang=es.

- VV.AA. (1999). Una escuela más deportiva y un deporte más educativo. Conclusiones. Del Congreso del Deporte y la Educación Física en Edad Escolar en la ciudad de Barcelona. 1998. Ed. Ajuntament de Barcelona. Institut d'Educació y Direcció d'Esports. Barcelona.

Llocs web:

- Análisis del distinto tratamiento autonómico que se da al deporte escolar. (2002). Alfonso Martínez Moreno. C.E.I.P. Miguel de Cervantes. Catalina Sánchez Roca. IES “Politécnico”. Disponible a:
<https://digitum.um.es/xmlui/bitstream/10201/26234/1/Analisis%20DXT.pdf>
- Anuari 2019. 7 esports. Ajuntament de Barcelona.
Disponible a: <http://www.bcn.cat/estadistica/catala/dades/anuari/pdf/cap07.pdf>
- Ajuntament de Barcelona: El web de Barcelona. Disponible a:
<https://www.barcelona.cat>
- Codi de bones pràctiques en recerca. Edita: Vicerektorat de Recerca. Vicerektorat de Política Científica i Docent. Agència de Polítiques i de Qualitat. Universitat de Barcelona. Disponible a:
http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/28543/codibonespractiques_spa.pdf
- Consells Esportius de Catalunya. Disponible a: <http://www.ucec.cat/ucec-consells-esportius/que-son-els-consells>
- Constructivismo cibernético. Disponible a:
http://ponce.inter.edu/cai/reserva/Ivera/CONCEPTOS_BASICOS
- Construir listas de control y escales de evaluación. Disponible a:
<https://formacioncontinuaedomex.files.wordpress.com/2012/10/s4c11.pdf>
- CSD – Consejo Superior de Deportes. Disponible a: <http://www.csd.gob.es/csd>
- Cursos: Escola inclusiva. Disponible a:
http://ateneu.xtec.cat/wikiform/wikiexport/_media/cursos/escola_inclusiva/adcl/b6/adcl_exemples_instruments_avaluacio.pdf
- Disseny d'enquestes per a la Investigació social. Alcañiz, M i Planas, D. (2011). Departament d'Econometria, Estadística i Economia Espanyola Facultat d'Economia i Empresa Universitat de Barcelona. Disponible a:
http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/18302/7/Disseny_Enquestes_investigacio_Social_Alcaniz_Planas.pdf
- Disseny de la investigació (II): El Qüestionari. Disponible a:
<http://www.ub.edu/stat/docencia/Mates/questionari.pdf>
- Diseños de Investigación en Psicología. Tema 3. Instrumentos de observación. Programa de Millora i Innovació Docent de la Universitat de Barcelona (2009/10). Disponible a:
<http://www.ub.edu/disin/content/tema-3-instrumentos-de-observaci%C3%B3n>
- Esports. Institut Barcelona Esports – Ajuntament de Barcelona. Disponible a:
<http://ajuntament.barcelona.cat/esports/site/default/file/Guia%20CEM.pdf>

- Estatuts de l'organisme autònom local Institut Barcelona Esports. (BOPB núm. 274, Annex 1, p.22, de 14 d'octubre de 2008). Disponible a: https://ajuntament.barcelona.cat/esports/sites/default/files/estatuts_ibe.pdf
- Estrategia NAOS. Invertir la tendència de la obesidad. Estrategia para la nutrición, actividad física y prevención de la obesidad. Disponible a: <http://www.naos.aesan.msps.es/naos/ficheros/estrategia/estrategianaos.pdf>
- Evaluación de la programación en contextos educativos extraescolares. (2008). Universidad de La Coruña. Disponible a: <https://ruc.udc.es>
- Herramientas de calidad: hoja de control. Disponible a: <http://www.monografias.com/trabajos-pdf5/herramientas-calidad-hojacontrol/herramientas-calidad-hoja-control.shtml#ixzz57fx2fe3s>
- IBE. Ajuntament de Barcelona. Disponible a: <http://www.bcn.cat/lesportensfamesgrans/ca/recursos-suport-organitzadors.html>
- Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya. Secretaria General de l'Esport. Generalitat de Catalunya. Disponible a: <http://www.observatoridelesport.cat>
- Inteligencias Múltiples y Educación Física. La práctica de actividad física y deportiva también desarrolla la inteligencia. Disponible a: http://www.efdeportes.com/Revista_Digital_-_Buenos_Aires_-_Año_14_-_Nº_138_-_Noviembre_de_2009
- Interpretació dades. Kerlinger (1982). Disponible a: <http://www.eumed.net/libros-gratis/2006c/203/2n.htm>
- JUDEX i JEDES. Disponible a: <http://deportextremadura.gobex.es/index.php/judex>
- La competición deportiva como estrategia metodológica en edad escolar. *Revista Española de Educación Física y Deportes*. 393, LXIII. 2do. trimestre, 2011, (No. 19 V época) 11-24 REVERTER, J. Disponible a: <http://www.consejo-colef.es>
- La metodología de la investigación (Fundamentos). (2015). Maldonado, J.A. Disponible a: https://issuu.com/joseangelmaldonado8/docs/la_metodologia_de_la_investigacion/1?ff
- La satisfacción del usuario en el Servicio Deportivo: aspectos teóricos, prácticos i científicos del concepto. En O. Usabiaga, J. Castellano y J. Etxebeste (Eds.). *Investigando para innovar en la actividad física el deporte*. (pp. 419-430). Vitoria: Gidekit.com
- Las escuelas deportivas municipales. Agaxede.org
- Manual básico de elaboración y evaluación de proyectos. Mille Galán, J.M. (2002). Torre Jussana Serveis Associatius. Consell Municipal d'Associacions de Barcelona. Disponible a:

<http://www.colefgalicia.com/contenidos/images/stories/actualidade/manual%20de%20elaboraci%F3n%20y%20evaluaci%F3n%20de%20proyectos%2004.pdf>

- Metodología de la intervención social. IOC. Disponible a:
https://ioc.xtec.cat/materials/FP/Materials/1753_ISO/ISO_1753_M02/web/html/WebContent/u1/a1/continguts.html
- Metodología de la Investigación. Disponible a:
<http://metodologiaeninvestigacion.blogspot.com.es/2010/07/poblacion-y-muestra.html>
- Modelos de estudios en investigación aplicada: conceptos y criterios para el diseño. Veiga, J., de la Fuente, E, Zimmermann, M.. Med. segur. trab. vol.54 no.210 Madrid mar. 2008. SciELO España - Scientific Electronic Library Online. Biblioteca Nacional de Ciencias de la Salud. Instituto de Salud Carlos III. Disponible a:
http://scielo.isciii.es/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0465-546X2008000100011
- Movimientos adyacentes para re-pensar la Investigación-Acción. Martínez, Antar (2009). Disponible a: <http://psicologiasocial.uab.es>
- La educación física en la Ley Orgánica de Educación. Disponible a: <https://www.efdeportes.com/efd105/la-educacion-fisica-en-la-ley-organica-de-educacion.htm>
- L'Avaluació. Disponible a:
<https://www.slideshare.net/phidalg2/lavaluaci>
- L'esport dia a dia. Document de Programació Esportiva en Edat Escolar (2014/15). Disponible a:
http://www.bcn.cat/lesportensfamesgrans/pdf/Doc_prog_Esport_dia_a_dia_1415_de_f.pdf
- Metodología de la Investigación: Población y muestra.
<http://metodologiaeninvestigacion.blogspot.com.es/2010/07/poblacion-y-muestra.html>
- Plan integral para la actividad física y el deporte en edad escolar 2010-20. Disponible a: <http://www.csd.gob.es/csd/estaticos/plan-integral/escolar.pdf>
- Paradigma positivista. Disponible a: <https://www.monografias.com>
- Programa Nacional de Promoción y Ayuda al Deporte Escolar (PROADES) 2010-20. Disponible a: <http://www.csd.gob.es/csd/promocion/deporte-escolar/>
- Programa Perseo Guia para una escuela activa y saludable. Disponible a: http://perseo.aesan.msps.es/docs/guias/escuela_activa.pdf
- Projecte Educatiu de Centre. Instituto Nacional de Tecnologías Educativas y de Formación del Profesorado (INTEF). Disponible a:
<http://www.ite.educacion.es/formacion/materiales/72/cd/curso/unidad2/u2.I.1.htm>.
<http://educalab.es/intef/introduccion>

- Proyecto deportivo de fomento de la actividad física y hábitos saludables. (2018). Consejo General de Colegios Profesionales de la Educación Física i el Deporte (COLEF). Disponible a: <https://drive.google.com/file/d/1-AI-Oio8R8w8VsGmH7GAJ25A-96-CLYw/view>
- Qüestionari – Via Universitaria. Disponible a: <http://www.viauniversitaria.net/questionari/>
- Random Name Picker – MiniWebtool. Disponible a: <https://www.miniwebtool.com/random-name-picker/>
- Recursos i suport als organitzadors. Ajuntament de Barcelona. Disponible a: <http://www.bcn.cat/lesportensfamesgrans/ca/recursos-suport-organitzadors.html>
- Segundo Congreso de Educación. Formando Formadores “Hay Talento 2010”. Elaboración de rúbricas para la evaluación basada en proyectos. Dra. Lilia Ana Alfaro Guevara. Disponible a: <http://eduteka.icesi.edu.co/proyectos/RubricEscritura.php3>
- Seleccionar, recollir, organitzar i elaborar la informació escrita Vicens Gómez Molina Lucia Herrero Alcorta Helena Palomares Larreula PID_00178330. Disponible a: <https://www.uoc.edu>
- Servicio de Publicaciones de la Universidad de Murcia. . © 2011. Disponible a: <http://revistas.um.es>. Edit.es
- Shuttleworth, M. (Jul 5, 2008). Diseño de investigación de una encuesta. Disponible a: <https://explorable.com/es/disenio-de-investigacion-de-una-encuesta>
- Tipos de variables y sus implicaciones en el diseño de una investigación. Universidad Pontificia Comillas. Madrid. Facultad de Ciencias Humanas y Sociales. Morales, P. (2012). Disponible a: <https://www.upcomillas.es>
- Viquipedia. L’enciclopedia lliure. Disponible a: https://ca.wikipedia.org/wiki/Districtes_i_barris_de_Barcelona
- Zayas Agüero, P.M. El rombo de las investigaciones de las Ciencias Sociales. Disponible a: Eumed.net

Tesis consultades:

- Cordón, M.M. (2008). *Procesos formativos de los técnicos deportivos, que participan en actividades físico-deportivas a nivel provincial, en Andalucía oriental*. Universidad de Granada.
- Díaz, R. (2005). *El deporte escolar en Asturias y su papel educativo*. Universidad de La Rioja. Disponible a: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/tesis?codigo=101801>
- Gomila, B. (2014). *Música, cos i consciència. Una visió integradora*. Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (Barcelona). Universitat de Barcelona.
- González, C. (2006). *La qualitat de l'àrea d'educació física. El cas dels centres que imparteixen l'educació secundària obligatòria de la ciutat de Barcelona*. UB. Barcelona.
- González, M. (2012). *Evaluación del funcionamiento del primer curso de implantación de un programa integral de deporte escolar en educación primaria en el municipio de Segovia*. Universidad de Valladolid. Escuela de Magisterio.
- Lira, M.Á. (2017). *El judo como recurso didáctico para el desarrollo de área de educación física en la etapa de educación primaria: percepciones y actitud del profesorado*. Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (Barcelona). Universitat de Barcelona.
- Mahmoud, M. (2017). *El fútbol femenino en los clubes deportivos de la ciudad de Barcelona: un análisis de su gestión*. Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (Barcelona). Universitat de Barcelona.
- Morales, V. (2012). *La ética profesional de los investigadores en tecnología de la información: Caso UNAM. IPN y UAM*. Fundación Universitaria Andaluza Inca Garcilaso. Eumed
- Pérez, M. (2015). *El mercat de treball de les persones llicenciades en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport a Catalunya*. Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (Barcelona). Universitat de Barcelona.
- Sebastiani, E.M. (2007). *Les competències professionals del professor d'Educació Física de Secundària Catalunya*. Universitat Ramon Llull. Ciències de l'Activitat Física i l'Esport. Barcelona.
- Soler, S. (2007). *Les relacions de gènere en l'educació física a la escola primària*. Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (Barcelona). Universitat de Barcelona.
- Serra, P. (2016). *La perspectiva de género en los estudios de ciencias de la actividad física y el deporte*. Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (Barcelona). Universitat de Barcelona.
- Vizuite, M. *El deporte en la edad escolar de los nativos digitales. necesidad de un cambio de paradigma*. Disponible a: efidex.files.wordpress.com/2017/02/el-deporte-en-la-edad-escolar-de-los-nativos-digitales.pdf

Projectes Esportius de Centre consultats:

- Andalusia
 - Almeria. Manual para la Elaboración de PD. Diputación de Almeria 2016. Disponible a:
[http://www.dipalme.org/Servicios/Informacion/Informacion.nsf/7CC054C255E53265C1257FCA0028B54B/\\$file/MANUAL%20-%20Elaboraci%C3%B3n%20de%20Proyectos%20Deportivos.pdf](http://www.dipalme.org/Servicios/Informacion/Informacion.nsf/7CC054C255E53265C1257FCA0028B54B/$file/MANUAL%20-%20Elaboraci%C3%B3n%20de%20Proyectos%20Deportivos.pdf)
 - Jerez. Club Natación Jerez. Disponible a: <http://www.cnjerez.org/proyecto-deportivo/>
 - Cordoba. Instituto Municipal de Deportes 2015. Disponible a:
<http://www.imdcordoba.es/userfiles/files/PROYECTO%20DEPORTE%20ESCOLAR%202015.pdf>
 - Proyecto Intercentros: El deporte en la escuela en los centros de primaria de El Padul. (El Padul – Granada). Disponible a:
http://www.juntadeandalucia.es/averroes/centros-tic/18601266/helvia/sitio/upload/PROYECTO_DEPORTE_INTERCENTROS_PADUL.pdf
 - Fútbol Base Egabrense (Córdoba). Disponible a:
<https://www.cdegabrense.es/proyectedep.php>
- Aragón
 - Colegio Parque Europa (Utebo – Teruel) 2016-17. Disponible a:
<https://www.colegioparqueeuropa.com/nuestro-equipo/proyecto-de-actividad-fisica-y-deporte/>
 - Teruel. Club Natación Teruel 2015/16. Disponible a:
http://www.clubnatacionteruel.es/user_files/clubnatacionteruel/File/Proyecto%20Deportivo%20CN%20Teruel.pdf
- Castilla La Mancha
 - Ciudad Real. IES Bernardo de Balbuena 2015 (Premio Acción Magistral). Disponible a:
<file:///C:/Users/proffessorat/Downloads/231-B-castilla-la-mancha-PAM2015.pdf>
 - Priego (Cuenca). IES Diego Jesús Jiménez 2013. Disponible a:
<http://www.munideporte.com/imagenes/documentacion/ficheros/007CDEE8.pdf>
 - Escuela de Fútbol UB Conquense (Cuenca). Disponible a:
<https://www.ubconquense.es/escuela-de-futbol/proyecto-deportivo/>

- Catalunya:
 - Escola Lluçanes 2011
 - Escola Cinta Curto.Tortosa (Tarragona). Disponible a:
<http://agora.xtec.cat/ceipcintacurto/wp-content/uploads/usu187/2015/09/Projecte-Esportiu-Escola-Cinta-Curto.pdf>
 - Escola J. Verdaguer 2012. Castelldefels (Barcelona). Disponible a:
http://agora.xtec.cat/escolajverdaguer/wp-content/uploads/usu585/2016/01/PROJECTE_ESPORTIU_CENTRE.pdf
 - Institut Jaume Balmes (Associació esportiva escolar). Barcelona. Disponible a:
<https://drive.google.com/file/d/0BzNuG8cdM41xM3NpaFdKTjV0ZmM/view>
- Comunidad Autonoma de Extremadura
 - Cáceres. IESO Las Villuercas 2015 (Premio Estrategia Naos 2015). Disponible a:
http://www.aecosan.msssi.gob.es/AECOSAN/docs/documentos/nutricion/premios/2015/Proyecto_deportivo_Villuercas.pdf
 - Badajoz. JUDEX/FEXME Montaña, Escalada y Carreras por Montaña. 2016/17. Disponible a:
<http://fexme.com/wp-content/uploads/PROYECTO2016.pdf>
- Galicia:
 - La Coruña. IES Murgados 2015 (Premio Saudable). Disponible a:
<https://g-se.com/proyecto-deportivo-de-centro-en-el-ies-murgados-una-propuesta-integradora-de-habitos-saludables-en-el-entorno-desde-la-perspectiva-de-genero-2332-sa-O5a0084b5d3500>
- Comunidad Autónoma de Madrid
 - Madrid. CEIP Gonzalo de Berceo (villamediana de Iregua) 2014/15. Disponible a:
<http://ceipgberceovillamediana.larioja.edu.es/images/stories/documentos/PROYECTO%20%20DEPORTIVO%20DE%20VILLAMEDIANA.pdf>
 - Las Rozas. Club Triatlón Las Rozas 2017. Disponible a:
http://www.clubtriatlonlasrozas.es/wp-content/uploads/2016/12/Proyecto_Deportivo_CTLR_2017.pdf
 - Madrid. IES San Fernando 2014/15. Disponible a:
<http://www.iessanfernando.com/wp-content/uploads/2014/11/Proyecto-Deportivo-IES-San-Fernando.pdf>
 - IES Doctor Marañón 18-19. Disponible a:
http://ies.maranon.alcala.educa.madrid.org/documentos/pdf/p_dept.pdf
- Navarra:
 - Colegio San Ignacio (Pamplona). Disponible a:
<http://www.cdsanignacio.es/portal/default.aspx>

- Euskadi.
 - Bilbao. EUM Begoñako Andra Mari. Disponible a:
http://www.bizkaia.eus/kultura/kirolak/pdf/ca_Proyecto_d.pdf?hash=7d4c61831a4d43e5f782c2f5e471875a
 - Donosti. CEIP Altza-SJC HLHI 2011/12. Disponible a:
http://www.altzasjc.hezkuntza.net/c/document_library/get_file?uuid=e26e08c4-a7ee-4d05-82aa-cf235c3cddb&groupId=48649
 - Vitoria. Colegio Calasanz 2012/11. Disponible a:
<https://www.vitoria.escolapiosemaus.org/wp-content/uploads/2018/01/PROYECTODEPORTIVO.pdf>
- La Rioja
 - Logroño. CEIP Madre de Dios. Disponible a:
<file:///C:/Users/professorat/Downloads/Proyecto%20deportivo%20de%20centro.pdf>
 - Calahorra. Colegio San Agustín 2016/17. Disponible a:
https://www.agustinoscalahorra.org/wpcontent/uploads/2017/11/PDC_2.pdf
 - Haro. CEIP San Felices de Bilibio 2015/16. Disponible a:
<https://colegiosanfelices.wordpress.com/proyecto-deportivo-2/>
 - Colegio IES Marco Quintiliano (Calahorra). Disponible a:
<http://portal.quintiliano.org/wp-content/uploads/2014/06/PROYECTO-DEPORTIVO-DE-CENTRO-CALAHORRA.pdf>
- Comunitat Valenciana
 - Valencia. CEIP Raquel Payá 2013/14. Disponible a:
http://mestreacasa.gva.es/c/document_library/get_file?folderId=500006687296&name=DLFE-457640.pdf
 - Alicante. Deporte Escolar Municipal de Alicante 2016. Disponible a:
<https://deporte-escolar.alicante.es/es/section/cepaf>
 - CP Pintor Sorolla (Elda). Disponible a:
<http://pintorsorollaeducacionfisica.blogspot.com/p/deportes.html>

ANNEXOS

1. Pauta per l'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat, oferta per l'IBE.
2. Bases per a l'homologació per al reconeixement qualitatiu de les entitats organitzadores d'activitats esportives adreçades a infants i joves fora d'horari escolar i per a la participació en la gestió dels ajuts destinats a la pràctica de l'esport.
3. Dimensions, variables, indicadors i preguntes dels qüestionaris:
 - a) Coneixement de les dimensions, variables, indicadors i preguntes pels qüestionaris als PRP de les Entitats Homologades.
 - b) Coneixement de les dimensions, variables, indicadors i preguntes pels qüestionaris als PTE de les Entitats Homologades.
4. Justificació de les preguntes del qüestionari PRP i PTE
5. Exemple de Qüestionari: PRP
6. Llistat de Control dels PEC per les Entitats Homologades.
7. Cronograma de reunions amb responsables de les Entitats Homologades i avaluació amb llista de control dels PEC entre Gener i Juny de 2017.
8. Cartes de connexió amb les Entitats Homologades, per la presentació i instruccions per a la realització d'entrevistes i controls del PEC
 - Carta presentació
 - Carta explicativa
9. Taules de correspondències entre instruments:
 - a) Taula de correspondència entre els tres grups d'estudi
 - b) Taula de correspondència entre qüestionaris per PRP i PTE
10. Taula resultats entre respostes als instruments per PRP (Q1) i PTE (Q2).

Annex 1

Pauta per l'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat, oferta per l'IBE

ESPAI LOGO

ENTITAT

Dades de l'entitat organitzadora

Entitat responsable:

Adreça postal:

Telèfon

Correu electrònic de contacte

Web

L'entitat a les xarxes socials (Facebook, Twitter, etc.)

Direcció pedagògica de l'entitat organitzadora

“Persones a càrrec de la revisió pedagògica de les activitats esportives (coordinacions, direccions tècniques o altres)

Nom i cognoms:

Titulació:

Càrrec que desenvolupa:

Dades de contacte:

- Correu electrònic:
- Telèfon mòbil:

Participació

Estimació de nens i nenes que participen en les activitats de l'entitat

Marqueu amb una X segons el número de participants en l'entitat

Entitat Petita (fins a 300)	Entitat Mitjana (301-1000)	Entitat Gran (més de 1000)
--------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

Compromís amb les famílies?

El compromís amb les famílies es pot materialitzar en un document escrit i/o en la realització d'una reunió a l'inici del curs on cada part anota per escrit els compromisos als quals ha arribat

SI NO

Especifiqueu les característiques bàsiques d'aquest compromís.

Recursos humans

Integrants de la Junta Directiva

Integrants del personal tècnic. Marqueu segons s'escaigui.

Tècnics esportius

Coordinadors/res

Professorat d'EF

Professorat altres matèries

Famílies col·laboradores

Personal de vigilància

Voluntaris

Organigrama de l'entitat:

Equipaments esportius

Instal·lacions esportives pròpies

núm	Instal·lacions esportives	Activitats físiques i esports
	Pista poliesportiva	
	Pista de bàsquet	
	Pista de voleibol	
	Camp de futbol	
	Espai cobert	
núm	Espais complementaris	Observacions (estat, capacitat, etc.)
	Vestidors	
	Magatzem de material	
	Despatx tècnics	
	Aula annexa	

Instal·lacions esportives externes

núm	Instal·lacions esportives	Activitats físiques i esports	Titular
	Pista poliesportiva		
	Pista de bàsquet		
	Pista de voleibol		
	Camp de futbol		
	Espai cobert		
núm	Espais complementaris	Observacions (estat, capacitat, etc.)	
	Vestidors		
	Magatzem de material		
	Despatx tècnics		
	Aula annexa		

Espais d'ús esportiu propers al centre, és a dir a menys de 10 minuts caminant. *Especifiqueu els espais que tot i no ser esportius són utilitzats en el projecte esportiu (un carril bici, un parc, etc)*

Missió

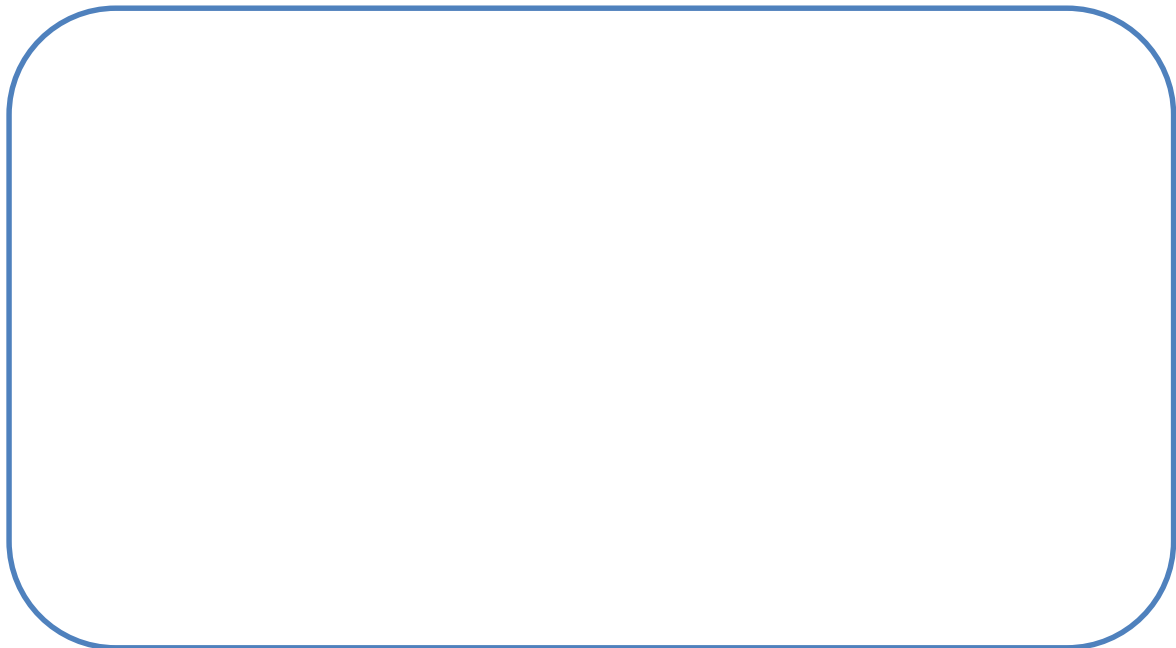
Finalitat de l'entitat organitzadora i orientació de la pràctica.

Objectius del Projecte esportiu

Redacteu els objectius del Projecte Esportiu de l'entitat.

En el cas que l'entitat organitzadora sigui una escola, adjunteu un resum del projecte educatiu del centre escolar.

Oferta d'activitat física i esportiva

Activitats continuades, estables

Introduïu les activitats que ofereix l'entitat i marqueu amb una creu el grup d'edat a qui van dirigides.

Activitat física o disciplina esportiva	MOU-TE (4-5 anys)	DESCOBRIM L'ESPORT I (6-8 anys)	DESCOBRIM L'ESPORT II (9-12 anys)	FEM ESPORT I (13-16 anys)	FEM ESPORT II (17-18 anys)

Activitats esporàdiques o puntuals

Afegiu a la taula tantes files com necessiteu

Activitat física o disciplina esportiva	Edats	Data prevista	Horari

Activitats realitzades en l'entorn pròxim a l'entitat

Organitzades per la pròpia entitat o en col·laboració amb altres entitats.

Afegiu a la taula tantes files com necessiteu

Activitat física o disciplina esportiva	Edats	Data prevista	Horari

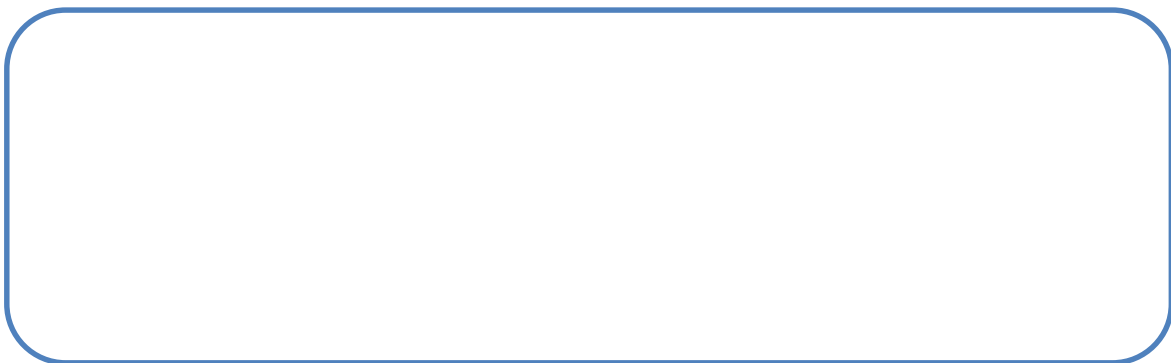
Directrius metodològiques generals de l'ensenyament de l'activitat física i esport a l'entitat

Accions específiques per a la promoció de valors i d'hàbits saludables

Per a la promoció de valors mitjançant la pràctica d'activitat física i esportiva. Accions tangibles de promoció, informació o sensibilització. Indiqueu a quin agent van dirigides (esportistes, tècnics, famílies, etc.).

Per a la promoció d'hàbits saludables. Accions tangibles de promoció, informació o sensibilització. Indiqueu a quin agent van dirigides (esportistes, tècnics, famílies, etc.).

Despeses generals de l'entitat i fonts de finançament

Fonts de finançament: ingressos

Afegiu a la taula tantes files com necessiteu

Concepte de l'ingrés	% del pressupost
Quotes associats/participants	
Ajuts Generalitat	
Ajuts Ajuntament	
Ajuts Districte	
Donacions	
Subvencions	
Patrocini	

Pressupost de l'entitat: despeses

Afegiu a la taula tantes files com necessiteu

Concepte de la despesa	% del pressupost
Sou tècnics esportius	
Arbitratges	
Manteniment equipaments esportius	
Compra material fungible	
Compra material inventariable	

Pla de formació continuada

Oferta formativa pròpia (inicial i continua)

Programes de suport per a la formació de tècnics.

Oferta formativa externa (inicial i continua)

A large, empty rounded rectangular box with a blue border, intended for content related to external training offers.

Material de suport al personal tècnic

Recursos per facilitar la programació d'activitats

A large, empty rounded rectangular box with a blue border, intended for resources to facilitate activity programming.

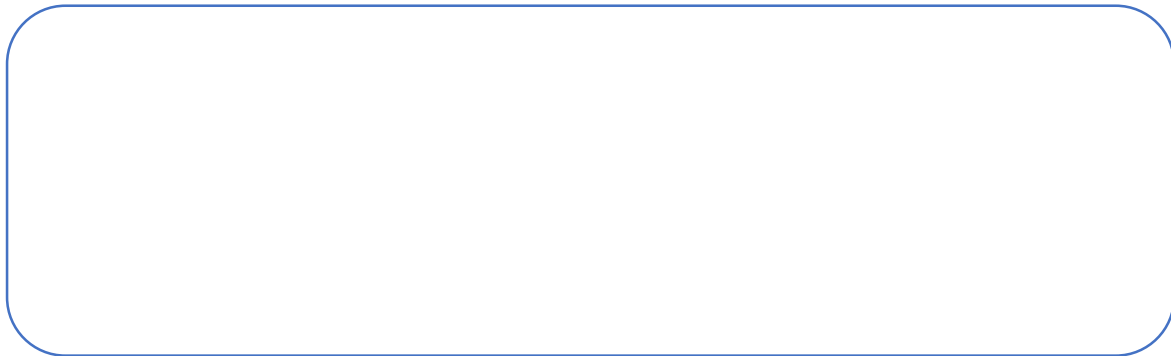
Annexos

1. Memòria anual curs passat

Adjunteu la memòria del curs passat (enganxar el document)

2. Modificacions i ajustaments (novetats) realitzats durant aquest curs

Indiqueu els canvis principals que heu fet sobre les característiques o el funcionament de l'entitat respecte el curs anterior.

Annex 2

Bases per a l'homologació per al reconeixement qualitatiu de les entitats organitzadores d'activitats esportives adreçades a infants i joves fora d'horari escolar i per a la participació en la gestió dels ajuts destinats a la practica de l'esport.

BOPB

Butlletí Oficial de la Província de Barcelona

Diputació
Barcelona

Divendres, 6 de juny de 2014

ADMINISTRACIÓ LOCAL**Ajuntament de Barcelona. Institut Barcelona Esports**

Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

Secretaria Jurídica

ANUNCI

Per resolució de la Presidència de l'organisme autònom local Institut Barcelona Esports, de data 3 de juny de 2014, s'ha procedit a l'aprovació inicial de les bases per a l'homologació per al reconeixement qualitatiu de les entitats organitzadores d'activitats esportives adreçades a infants i joves fora d'horari escolar i per a la participació en la gestió

dels ajuts destinats a la practica de l'esport, les quals s'exposen al públic en compliment del que preveu l'article 124 del Decret 179/1995, de 13 de juny, durant un període de 20 dies hàbils. Finalitzat aquest termini i sense que s'hagin presentat al • legacions, es consideraran aprovades definitivament.

BASES PER A L'HOMOLOGACIO PER AL RECONeixEMENT QUALITATIU DE LES ENTITATS ORGANITZADORES D'ACTIVITATS ESPORTIVES ADRECADES A INFANTS I JOVES FORA D'HORARI ESCOLAR I PER A LA PARTICIPACIO EN LA GESTIO DELS AJUTS DESTINATS A LA PRACTICA DE L'ESPORT.

I. PREAMBUL.

A Barcelona hi ha un ampli ventall d'organitzacions de l'àmbit de l'esport i del lleure que dissenyen, gestionen i produeixen activitats esportives fora de l'horari escolar durant tot el curs acadèmic, amb la finalitat de promoure l'esport, la salut i l'aprenentatge en un marc d'acció planificat i participatiu.

A aquests efectes, es voluntat de l'Institut Barcelona Esports, en endavant IBE, la creació d'un procés d'homologació o reconeixement qualitatiu en el que podran participar les organitzacions -entitats, associacions, federacions, empreses de serveis, AMPA, etcètera (d'ara en endavant entitats organitzadores) que ho desitgin i que organitzin i ofereixin aquestes activitats a la ciutadania. La participació en el procés d'homologació, organitzat per l'IBE, resta sotmesa al compliment dels requeriments i condicions que s'estableixen en aquestes bases.

El reconeixement de l'homologació de les entitats organitzadores comportarà la difusió de la seva oferta d'activitats esportives a traves dels mitjans de que disposi l'IBE i l'Ajuntament, com també la seva inclusió dins el

sistema d'ajuts a les famílies per a la participació en les esmentades activitats. En cap cas aquesta homologació tindrà cap efecte o reconeixement jurídic mes enllà de l'establert expressament en aquestes bases.

Les entitats que voluntàriament participin i obtinguin el reconeixement de la homologació, el mantindran per un termini indefinit, però en tot cas subjecte al manteniment i acreditació dels requisits establerts en aquestes bases en els terminis que s'estableixin, sens perjudici de l'eficàcia temporal que puguin tenir els actes i instruments específics d'aplicació o desplegament que s'estableixin.

II. CLAUSULES.

Clàusula 1.- Objecte de l'homologació.

Son objecte d'homologació les entitats organitzadores d'activitats esportives fora d'horari escolar que adrecen la seva oferta als infants i joves de la ciutat de Barcelona d'acord amb la normativa vigent i pel propi mercat regulador del sector esportiu i del lleure. L'oferta esportiva d'aquestes entitats haura de reunir un conjunt de característiques d'organització, gestió, accessibilitat i continguts establertes en aquestes bases.

Clàusula 2.- Finalitat de l'homologació.

L'homologació te l'objectiu de garantir uns mínims de qualitat de les entitats organitzadores en les activitats susceptibles de ser subvencionades per a la practica esportiva adreçades a infants i joves fora de l'horari escolar que hagin estat identificades com aquelles que, a traves de les seves activitats, col • laboren a la cohesió social, la qualitat de vida i el benestar de la ciutadania de Barcelona.

Clàusula 3.- Suport a l'accessibilitat.

En aquest sentit, totes les activitats que realitzin les entitats homologades han de ser integradores, per la qual cosa s'hauran de fer efectius els mitjans per la participació de tots els infants amb independència de les seves condicions físiques, psíquiques o sensorials. Cas que l'infant presenti unes necessitats d'atenció específiques, l'IBE donarà suport a l'entitat organitzadora mitjançant els serveis d'assessorament i de formació contemplats dins la mesura de govern "L'esport inclou".

L'IBE fomentará la participació dels infants interessats en l'oferta, independentment de la capacitat econòmica de la seva família. Per això, activará un sistema d'ajuts econòmics adreçats a les unitats familiars de la ciutat de Barcelona que puguin justificar la necessitat d'un suport econòmic. Les característiques d'aquests ajuts econòmics, com també els requisits i procediment per accedir-hi s'establiran a les bases i convocatòria corresponents.

Clàusula 4.- Marc normatiu de referencia.

Les presenta bases es fonamenta en les previsions normatives següents:

- Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del regim local (LBRL).
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de regim local de Catalunya (TRLMRLC).
- Llei 22/1998, de 30 de desembre, Carta Municipal de Barcelona.

- Decret 179/1995, de 13 de juny de Reglament d'obres, activitats i serveis de les entitats locals de Catalunya (ROAS), pel que fa al regim jurídic dels convenis de col·laboració que poden subscriure els ens locals.
- Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, i el Real Decret 1332/1994, de 20 de juny, de protecció de dades de caràcter personal.
- Decret 137/2003, de 10 de juny de la Generalitat de Catalunya, de regulació de les activitats d'educació en el lleure en les quals participen menors de 18 anys.
- Llei 14/2010, de 27 de maig, de protecció del menor a Catalunya.
- Decret 213/1987, de 9 de juny, sobre reconeixement d'escoles d'educadors en el lleure infantil i juvenil.
- Ordre BSF/196/2013, de 2 d'agost, per la qual s'estableixen els programes dels cursos de formació de monitors i de directors d'activitats de temps lliure infantil i juvenil.
- Ordre, de 17 d'octubre de 1995, per la qual es crea el Cens general d'entitats d'educació ambiental de Catalunya.
- Llei 38/1991, de 30 de desembre (i el seu reglament), sobre instal·lacions juvenils destinades a activitats educatives amb infants i joves.
- Decret 102/2010, de 3 d'agost, pel qual s'estableix el regim d'autonomia dels centres educatius de Catalunya.
- Decret 159/2012, de 20 de novembre, d'establiments d'allotjament turístic i habitatges d'us turístic.
- Decret 56/2003, de 4 de febrer, i Ordre PRE/361/2004, de 6 d'octubre, que regula les activitats físicoesportives que es duen a terme al medi natural.
- Lleis 20/1985, de 25 de juliol, i 10/1991, de 10 de maig, i Llei 8/1998, de 10 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència.
- Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries envers el tabaquisme.
- Decret 225/1996, de 12 de juny, pel qual es regula la formació en atenció sanitària immediata.
- Decret 95/2000, de 22 de febrer, pel qual s'estableixen les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic, i la seva modificació per mitja dels Decret 165/2001, de 12 de juny.
- Decret 64/1995, de 7 de març, de mesures de prevenció d'incendis forestals.
- Decret 168/1994, de 30 de maig i 210/1995, d'11 de juliol, pel qual s'estableix la reglamentació de les agències de viatges.
- Decret 121/2013, de 26 de febrer, pel qual es regulen els fulls oficials de queixa, reclamació i denúncia en les relacions de consum.
- Reial Decret 443/2001, de 27 d'abril, sobre condicions de seguretat en el transport escolar i de menors.
- Llei 22/2010, de 20 de juliol, Codi de consum de Catalunya.
- Decret 282/2006, de 4 de juliol, pel qual es regulen el primer cicle de l'educació infantil i els requisits dels centres.
- Llei 3/2008, de 23 d'abril d'exercici de les professions de l'esport.

Clàusula 5.- Característiques de les activitats.

Per tal de ser homologada, les activitats que organitzi una entitat organitzadora han de contemplar els principis i valors següents:

- Ser d'educació en l'esport, engrescadores i divertides, mitjançant la promoció esportiva i l'aprenentatge;
- Fonamentar-se en valors socials com el pluralisme i respecte per a qualsevol creença o orientació, el civisme, la solidaritat, el respecte i la protecció del medi ambient, la convivència, l'altruisme, les actituds i els hàbits saludables i el consum responsable;
- Ser accessibles, integradores i obertes a totes les famílies empadronades a Barcelona;
- Estar explicitades a través d'una programació planificada, organitzada, ben definida i segura;
- Treballar continguts equilibrats, integradors i adients a la franja d'edat dels infants i joves als quals s'adrecen;
- Disposar d'una dotació de recursos materials i infraestructurals adient i suficient per al desenvolupament dels seus continguts;
- Tenir una durada de tot el curs acadèmic.

Clàusula 6.- Destinataris de les activitats.

Els destinataris de les activitats esportives fora de l'horari escolar organitzades per les entitats homologades seran infants i joves d'entre 6 i 18 anys empadronats a la ciutat de Barcelona.

Clàusula 7.- Organització de les activitats.

Les entitats homologades per l'Institut Barcelona Esports mitjançant aquestes bases seran les promotores de les activitats esportives fora de l'horari escolar, i totes les responsabilitats per a l'organització, el desenvolupament, la seguretat i el seguiment d'aquestes activitats seran exclusivament seves, ja sigui en equipaments municipals com privats. Sens perjudici del suport municipal que l'Institut Barcelona Esports o l'Ajuntament pugui realitzar per a la difusió i publicitat de les activitats.

L'entitat homologada podrà delegar la realització de les activitats a una entitat capacitada, mitjançant el corresponent contracte o compromís per escrit de prestació de serveis i/o conveni de col·laboració.

Clàusula 8.- Requisits de les entitats per a la seva homologació.

Les entitats organitzadores participants en el procés d'homologació han de reunir aquests requisits generals:

- El seu objecte social ha de tenir relació amb l'àmbit de l'esport, l'educació i/o el lleure.
- Els seus principis s'han de basar en els valors positius del pluralisme i la coeducació i el respecte per a qualsevol creença.
- Han de ser coneixedores de l'entorn social i comunitari referent dels infants participants.
- Han de ser expertes en l'organització d'activitats i en el desplegament de metodologies pròpies de l'educació esportiva i en el lleure o bé amb capacitat per cedir la seva gestió a organitzacions especialitzades, reconegudes i solvents.

Clàusula 9.- Obligacions de les entitats homologades.

Les entitats reconegudes com homologades hauran de complir les condicions següents:

- Designar un interlocutor- implicat en la tramitació i seguiment del procediment - per participar en les reunions i sessions formatives que organitzi l'Ajuntament o l'IBE en relació a la seva oferta d'activitats esportives.

- Col • laborar en les accions de control de qualitat dutes a terme per l'Ajuntament o per l'IBE.
- Fer-se càrrec de la informació i de les inscripcions a les activitats que organitza.
- Difondre les activitats, incorporant la frase "Amb la col • laboració de l'Ajuntament de Barcelona", tot fent servir la imatge específica que disegni l'Ajuntament.
- Facilitar la informació relativa a la seva oferta d'activitats esportives i mantenir-la actualitzada mitjançant la pàgina web www.plaesportescolarbcn.cat/admin.
- Organitzar reunions prèvies al desenvolupament de l'activitat amb els pares, les mares o tutors dels inscrits per informar-los de la programació, les normes, l'equip de monitors, les instal·lacions, etcètera.
- Demanar el carnet de vacunació actualitzat dels infants, com a forma de garantir una millor protecció de la salut de tots els infants participants.
- Disposar de fulls de reclamacions per als usuaris.
- Respondre en tot moment per qualsevol demanda o greuge que sobre l'activitat puguin fer les persones responsables dels participants o l'Ajuntament mateix.
- Facilitar, cas que comptin amb participants beneficiaris d'ajut econòmic, la relació dels mateixos dins els terminis que s'estableixin.

Clàusula 10.- Obligacions de l'IBE.

Per tal de facilitar a la ciutadania l'obtenció d'una informació que li permeti conèixer l'oferta de les entitats homologades i optar per aquella/es activitat/s més adient/s als seus interessos i necessitats, l'IBE dura a terme les actuacions de comunicació següents:

- Difusió d'un producte informatiu específic de ciutat que inclogui les activitats esportives de les entitats homologades.
- Informació a l'usuari del conjunt de l'oferta de cada districte i de la ciutat a través de les Oficines d'Atenció Ciutadana i del telèfon 010.
- Desenvolupament de les accions publicitàries complementaries que es considerin adients.

En relació al sistema d'ajuts a les famílies, l'IBE estarà obligat a proveir les entitats organitzadores dels formularis de sol·licitud d'ajut.

Clàusula 11.- Confidencialitat de protecció de dades de caràcter personal.

Les entitats organitzadores homologades s'obliguen al compliment de tot allò que estableix la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD) i el Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, en relació amb les dades personals a les quals tinguin accés durant la vigència d'aquesta homologació.

III. PROCEDIMENT D'HOMOLOGACIÓ.

1. Per tal de donar compliment al principi de publicitat, lliure concurrència i igualtat d'oportunitats, l'IBE publicarà al Butlletí Oficial de la Província les presents bases, com també els anuncis i terminis de resolució de les

convocatòries anuals d'homologació per tal que totes aquelles entitats que desitgin l'homologació tinguin la possibilitat sol · licitar-la.

2. Les entitats que desitgin obtenir l'homologació prevista en aquestes bases hauran de presentar una sol · licitud amb declaració responsable d'acord amb el model de l'Annex I incorporat a aquestes bases. Aquesta sol · licitud podrà ser presentada per via telemàtica mitjançant el web que es determini o de forma presencial a qualsevol registre d'entrada de documents de l'Ajuntament de Barcelona.

3. Els requisits tècnics que han de complir i acreditar les entitats organitzadores per ser homologades son:

- Disposar de direcció pedagògica (coordinadors/es o càrrecs equivalents responsables de la revisió tècnica i pedagògica de les activitats) amb la titulació mínima requerida per la Llei d'exercici de professions de l'esport.
- Disposar d'un projecte esportiu on es reflecteixin les característiques principals de l'entitat i el seu ideari.
- Disposar d'una programació de les activitats al llarg del curs escolar d'acord amb els objectius plantejats i que s'ajusti a les pautes recomanades per l'IBE.
- Complir la rati recomanada del nombre màxim de participants a càrrec d'un/a monitor/a que s'explicitarà a cada convocatòria d'homologació.
- Comptar amb assegurança de responsabilitat civil i d'accidents.

4. La documentació presentada per les entitats serà examinada per una comissió tècnica presidida per la gerència de l'IBE, assistida pel director/a de Promoció i Esdeveniments esportius de l'IBE, per tècnics de l'IBE i un/a tècnic/a en representació dels Districtes, que elevarà una proposta per tal que la regidora de la Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports emeti la resolució definitiva de cada sol · licitud en el termini màxim d'un mes a comptar des de la data de finalització de la convocatòria.

La relació d'entitats organitzadores que hagin obtingut l'homologació serà publicada al BOP i al web municipal.

IV. DOCUMENTACIO.

En els terminis que estableixi la convocatòria anual, s'establirà l'obligació de presentar, per via telemàtica al web www.plaesportescolabcn.cat/admin, la documentació relativa als aspectes tècnics següents:

1. Responsable de la direcció pedagògica de les activitats i còpia de la seva titulació.
2. Projecte esportiu de l'entitat.
3. Exemple de programació per cada tipologia d'activitat esportiva que ofereixi l'entitat.
4. Dades de participació de cada activitat i número monitors responsables.
5. Número de pòlissa i rebut de les corresponents assegurances de responsabilitat civil i accidents, o en el seu cas, autorització per a la consulta de l'existència d'aquestes cobertures.

També es permetrà la presentació presencial d'aquesta documentació a qualsevol registre municipal.

Un cop dictada i publicada la resolució d'homologació, les entitats, previ requeriment de l'IBE, hauran de presentar, en el termini que s'estableixi, la documentació següent a qualsevol registre municipal:

1. NIF o DNI del representant de l'entitat.
2. CIF de l'entitat.
3. Estatuts i/o l'Acta de constitució de l'entitat.
4. Inscripció al registre d'entitats esportives de la Secretaria General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya.
5. Si l'Ajuntament ja disposa de la totalitat dels documents anteriors vigents, declaració responsable de vigència de la documentació.
6. Cas que escaigui, acord de cessió de la gestió entre l'entitat organitzadora i l'entitat gestora de les activitats esportives.
7. Domiciliació bancària.
8. Certificats d'estar al corrent de les obligacions tributaries i amb la Seguretat Social o autorització a l'IBE per treure els certificats.

ANNEX 1.

FORMULARI DE SOL · LICITUD I DECLARACIO RESPONSABLE PER AL RECOONEIXEMENT D'ENTITAT ORGANITZADORA HOMOLOGADA

Dades de l'entitat

Nom de l'entitat organitzadora:

Pagina web:

Adreça:

Codi postal: Districte:

Correu electrònic:

Telèfons de contacte:

Representant de l'entitat:

Càrrec:

En/Na, amb DNI en nom de l'entitat que represento,

SOL · LICITA

Participar en el procés d'homologació que l'Institut Barcelona Esports ha convocat amb la finalitat de garantir la qualitat de l'oferta esportiva fora d'horari escolar i formar part del sistema d'ajuts a les famílies per a la practica de l'esport dels seus fills/filles en les convocatòries de subvencions que aquest organisme autònom local de l'Ajuntament de Barcelona aprovi.

Que, cas que li sigui reconeguda l'homologació, l'entitat que represento **ACCEPTA** les obligacions, requeriments i/o condicions que s'estableixen en les bases d'homologació.

Així mateix, **DECLARO** que l'entitat a la qual represento, compleix els requisits establerts a les bases del procés d'homologació i que es detallen a continuació:

Marqueu amb una "X"

- Disposa d'una persona a càrrec de la direcció pedagògica de les activitats que compleix els requisits

- de titulació establerta a la Llei d'exercici de les professions de l'esport
- Disposa d'un Projecte esportiu educatiu d'entitat
- Disposa de la Programació de les activitats que organitza
- Respecta les ratis de monitoratge / participants establertes per l'Ajuntament de Barcelona
- Disposa d'una assegurança de Responsabilitat Civil i d'accidents en vigor

A Barcelona, (data) Segell de l'entitat

Barcelona, 5 de juny de 2014

El secretari delegat, p. d. 2/2/2013, Miquel Benito Lopez

CVE-Num. de registre: 022014014864 <https://bop.diba.cat> • bop@diba.cat • DL: B-41698-2002

Annex 3

Dimensions, variables, indicadors i preguntes dels qüestionaris:

- a) Coneixement de les dimensions, variables, indicadors i preguntes pels qüestionaris als PRP de les Entitats Homologades.
- b) Coneixement de les dimensions, variables, indicadors i preguntes pels qüestionaris als PTE de les Entitats Homologades.

a) Coneixement de les Dimensions, Variables, Indicadors i Preguntes pels Qüestionaris a les PRP de les Entitats Homologades (EEHH):

Dimensions/ Blocs	Variables	Indicadors	Preguntes
Dades Descriptives	Dades de les EEHH	Titularitat dels representants EEHH: <ul style="list-style-type: none"> - Tipus d'EEHH - Localització - Rebuda de subvencions 	Preguntes introducció entrevista
	Formació PRP i PTE	Titulació i experiència: <ul style="list-style-type: none"> - Tipus de formació dels representants del PEC 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Respondre les opcions de formació dels representants del Pec que siguin necessàries: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Estudis Superiors Universitaris ▪ Estudis Superiors en l'àmbit de l'E.F. i l'Esport ▪ Cicles Formatius de Grau Superior d'Animació d'Activitat Física i Esportiva ▪ Cursos Formació Específics en l'àmbit de l'E.F. i l'Esport ▪ Experiència
PEC	Atenció EEE	Utilització PEC <ul style="list-style-type: none"> - Autoria PEC - Rellevància a l'EH - Implementació PEC 	<ol style="list-style-type: none"> 2. L'EH té el PEC completament dissenyat. 3. El PEC està en construcció, però l'EH compta amb programacions esportives específiques desenvolupades amb objectius concrets per edat i activitats. 4. El PEC és l'únic document de referència utilitzat per el desenvolupament de les programacions. 5. L'EH recomana als coordinadors/tècnics, la utilització del PEC com el document a consultar pel desenvolupament de les programacions. 6. El PEC és el document de referència, però el tècnic te llibertat per reformular els objectius programats de les activitats esportives. 7. Desconec l' existència del PEC en el centre

Dimensions/ Blocs	Variables	Indicadors	Preguntes
Programacions Esportives	Temps de preparació de criteris per a la programació, redacció, disseny i revisió de les programacions	Preparació dels criteris de programació anual d'AF i esport a desenvolupar en l'EH - Temps de dedicació específica	8. Es dediquen més de 10 hores a establir els criteris de programació anual. 9. Es dedica temps cada any a la preparació dels criteris de programació anual.
	Temps de preparació de criteris per a la programació, redacció, disseny i revisió de les programacions	Redacció i disseny de les programacions de la temporada - Temps de dedicació específica	10. Es dediquen més de 10 hores a la preparació, redacció i disseny abans de l'inici de temporada 11. Es dedica temps a la preparació, redacció i disseny de les programacions abans de l'inici de temporada
	Temps de revisió de les programacions de la temporada	Revisió de les programacions de la temporada - Temps de dedicació específica	12. Es dediquen més de 10 hores a la revisió de les programacions 13. Es dediquen més de 10 hores a la revisió de les programacions
	Formació professorat/tècnics sobre la implementació dels PEC	Formació oferta per l'EH	14. L'EH organitza i/o facilita als tècnics informació sobre cursos de formació en programació. 15. Els tècnics no reben formació complementària.
Avaluació	Formació sobre els sistemes d'avaluació dels PEC	Criteris d'avaluació anual d'AF i Esport desenvolupats a les EEHH	16. Els tècnics responsables d'impartir les programacions han estat formats en els criteris avaluatius establerts pel PEC propi de l'entitat homologada 17. Els tècnics avaluen a partir dels seus propis criteris. 18. Els tècnics avaluen si creuen que es convenient. 19. Els responsables del PECC, entenen que, amb la formació prèvia dels tècnics és suficient per avaluar

Dimensions/ Blocs	Variables	Indicadors	Preguntes
	Periodització del control del desenvolupament del PEC	Control dels temps avaluatius	20. Es fan avaluacions de control al inici, durant i a final de curs 21. Es fan avaluacions de control al inici i al final del curs 22. Realitzem avaluacions de control només una vegada a final de curs.
	Avaluació PEC	Consulta dels resultats de les avaluacions a les programacions <ul style="list-style-type: none"> - Recull de dades d'avaluació - Utilització de les dades 	23. Es recullen dades de les avaluacions realitzades 24. Es consulten dades de les avaluacions realitzades 25. Es consulten les dades i s'utilitzen per millorar la programació del curs vinent.
	Forma d'avaluació de l'alumnat	Tipus d'avaluació	26. Escollir la/les opcions de control de la programació esportiva que s'utilitzen: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Realització d'un informe a partir de l'observació de l'esportista o els grup d'esportistes (<i>registre anècdotes</i>)? ▪ Resums d'opinió (<i>opinió general del alumne/esportista</i>) ▪ Ítems d'observació (<i>bateries de ítems</i>). ▪ Proves prestació (<i>resultats proves físiques/tècniques</i>). ▪ Proves de situació (<i>resultats de proves tàctiques</i>). ▪ Registre, estudi i conclusió d'imatges gravades. ▪ Combinació de les anteriors
	Avaluació de l'alumnat	Informe esportistes/famílies	27. Es lliura a l'esportista i a les seves famílies un informe inicial, un durant el curs i un a final de curs. 28. Es lliura a l'alumne/esportista i a les seves famílies un informe individual al inici i al final del curs? 29. Es lliura a l'alumne/esportista i a les seves famílies dades d'avaluació de la progressió d'objectius, que es treballen a les activitats esportives. 30. Per les activitats en grup, es lliura a l'esportista i a les seves famílies, un informe de la progressió del grup respecte als objectius programats durant el curs.

Dimensions/ Blocs	Variables	Indicadors	Preguntes
	Avaluació dels sistemes d'avaluació del PEC	Autoavaluació. - Revisió dades	31. Es fa revisió de dades avaluades 32. Es realitzen reunions, trobades, informes, documents en xarxa, ..., durant el curs, per tractar els resultats obtinguts respecte a la progressió dels objectius.
		Retroalimentació - Comparació dades	33. Es fa estudi comparatiu intern de les dades amb anteriors temporades 34. Es fa estudi comparatiu de les pròpies dades amb altres entitats. 35. Es fan reunions, trobades, jornades d'intercanvi, etc, amb altres EH o no homologades, sobre com millorar el servei que es dona, utilitzant les dades obtingudes de les avaluacions realitzades.

b) Coneixement de les Dimensions, Variables, Indicadors i Preguntes pels Qüestionaris a les PTE de les Entitats Homologades (EEHH).

Dimensions/ Blocs	Variables	Indicadors	Preguntes
Dades Descriptives	Dades	Titularitat dels tècnics	Preguntes introducció entrevista
	Formació	Titulació i experiència	Preguntes introductòries entrevista
PEC	Coneixement PEC i Programacions	Utilització de les Programacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Coneixes l'existència del PEC en el centre 2. S'utilitzen programacions de l'Entitat Homologada (EH) en el centre 3. El PEC és l'únic document de referència utilitzat per el desenvolupament de les programacions. 4. L'EH recomana als coordinadors/tècnics, la utilització del PEC com el document de consulta pel desenvolupament de les programacions. 5. El PEC és el document de referència, però tens llibertat per reformular els objectius programats de les activitats esportives. 6. Reps, per part de l'entitat /coordinació, la programació d'objectius d'activitat física i esportiva a desenvolupar. 7. Cada tècnic desenvolupa la seva pròpia programació 8. Has de lliurar la programació a l'entitat. 9. Prefereixo preparar les sessions dia a dia.
Programacions Esportives	Temps de preparació de criteris per a la programació i la seva redacció, disseny i revisió.	<p>Temps preparació dels criteris de programació anual d'AF i esport</p> <p>Hores de preparació anual per la redacció i disseny de les programacions</p>	<ol style="list-style-type: none"> 10. Feu reunions, a l'EH, sobre com programar el curs/temporada 11. Es dedica temps a establir els criteris de programació anual. 12. Es dedica temps a la preparació, redacció i disseny de les programacions 13. Es dediquen més de 10 hores a la preparació, redacció i disseny de les programacions

Dimensions/ Blocs	Variables	Indicadors	Preguntes
Avaluació		Revisió de les programacions de la temporada	14. Es dedica temps a la revisió de les programacions 15. Es dediquen més de 10 hores a la revisió de les programacions.
	Formació sobre programació	Planificació d'objectius i temporalització dels mateixos	16. Repts formació específica sobre programació, per part de l'EH 17. Els tècnics, únicament, compten amb la seva formació prèvia a l'estada al centre.
	Formació sobre els criteris d'avaluació de les programacions	Comprensió de les formes d'avaluació	18. Has estat format en els criteris avaluatius establerts per l'EH 19. La teva formació prèvia és suficient per avaluar.
	Periodització del control de les programacions	Control avaluatiu	20. Avalues als alumnes 21. L'EH/coordinació, et demana les dades de les avaluació sobre els alumnes 22. Es fan avaluacions de control amb periodicitat mensual 23. Es fan avaluacions de control al inici, durant i a final de curs 24. Es fan avaluacions de control al inici i al final del curs 25. Es fan avaluacions de control una vegada a final de curs 26. Es recullen dades, per part del coordinador/Entitat Homologada, sobre les avaluacions dels alumnes
	Consulta resultats avaluació programacions	Recull de dades	27. Es consulten les dades per part dels responsables de l'EH 28. Es consulten les dades i s'utilitzen per a la propera temporada 29. Escollir el /els tipus de control avaluatiu que utilitzes: Realització d'un informe a partir de l'observació a l'esportista o els grup d'esportistes (registre anècdotes) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Resum d'opinió docent ▪ Ítems d'observació. (bateries de ítems). ▪ Proves prestació (resultats proves físiques/tècniques). ▪ Proves de situació (resultats de proves tàctiques). ▪ Registre, estudi i conclusió d'imatges gravades. ▪ Combinació de les anteriors
	Avaluació de l'alumnat	Tipus d'avaluació	

Dimensions/ Blocs	Variables	Indicadors	Preguntes
		Informe avaluació per esportistes i famílies	<p>30. Es lliura a l'esportista i a les seves famílies un informe inicial, un durant el curs i un a final de curs.</p> <p>31. Es lliura a l'esportista i a les seves famílies un informe individual al inici i al final del curs?</p> <p>32. Es lliura a l'esportista i a les seves famílies dades d'avaluació de la progressió d'objectius, que es treballen a les activitats esportives.</p> <p>33. Per les activitats en grup, es lliura a l'esportista i a les seves famílies, un informe de la progressió del grup respecte als objectius programats durant el curs.</p>
	Avaluació dels sistemes d'avaluació de les programacions	Avaluació.	<p>34. Utilitzes les dades avaluades per la millora del desenvolupament d'objectius de les activitats físiques i esportives.</p> <p>35. Es realitzen reunions, trobades, informes, documents en xarxa, ..., durant el curs, per tractar els resultats obtinguts respecte a la progressió dels objectius de les AFE</p>

Annex 4

Justificació de les preguntes del qüestionari per PRP i PTE.

L'estructura utilitzada per a la justificació de les preguntes dels qüestionaris PRP i PTE), ha estat presentar com a apartats principals els Blocs: Dades, PEC, Programacions i Avaluació. S'ha cregut convenient justificar cada Bloc, i d'aquesta forma donar sentit als apartats i les preguntes que es plantegen en cadascun d'ells. .

De forma general, el qüestionari es fonamenta en diferents documentacions consultades, les quals passem a presentar a continuació:

- Pla de l'Esport en Edat Escolar de la Ciutat de Barcelona, 2003
- Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya Núm. 5778 – 20.12.2010 91681
- Diari Oficial de la Generalitat 46396 de Catalunya Núm. 5951 – 29.8.2011
- DOGC núm, 4590 – 10/03/2006. Consell Català de l'Esport. Resolució PRE/544/2006
- DOGC núm, 5778 – 20/12/2010. Consell Català de l'Esport. Resolució VCP/3989/2010
- DOGC núm, 5951 – 29/08/2011. Consell Català de l'Esport. Resolució VCP/2057/20
- Guia per a Entitats Esportives de Catalunya. Consell Català de l'Esport. Generalitat de Catalunya (2015).
- Informes de Suport als clubs i a les entitats esportives. Comissió de Drets Socials, Cultura i Esports. Abril 2016. Ajuntament de Barcelona.
- Estudi dels hàbits esportius de la població en edat escolar de la ciutat de Barcelona Curs escolar 2012 - 2013 (Resum Executiu). IBE, Ajuntament de Barcelona (Gener 2014).
- BOPB (6. 06. 14) Ajuntament de Barcelona. Institut Barcelona Esports. <https://bop.diba.cat> • bop@diba.cat • DL: B-41698-2002. L'Institut Barcelona Esports disposa d'uns estatuts aprovats definitivament pel Plenari del Consell Municipal de l'Ajuntament de Barcelona, en sessió de 31 d'octubre de 2008.
- Llei 3/2008, de l'exercici de les professions de l'esport (DOGC núm. 5123, de 23 d'abril de 2008).
- Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012 – 2022. Institut Barcelona Esport. Ajuntament de Barcelona. Disponible a:
<https://ajuntament.barcelona.cat/esports/ca/documentaci%C3%B3>
- Pla de l'Esport fora d'Horari Escolar de Barcelona. Disponible a:
<http://www.bcn.cat/lesportensfamesgrans/ca/presentacio.html>
 - Eines que l'Ajuntament de Barcelona mitjançant l'IBE, apropa a les Entitats en General:
 - Document de Programació Esportiva en Edat Escolar:

El document de programació pretén ser un instrument que ajudi a programar i faciliti el desenvolupament de la tasca per a professionals de l'Esport en Edat Escolar. En ell estan incloses:

- Un disseny per la programació anual i un altre en el qual concretar aquest programa setmana a setmana
- Protocol de relació entre les entitats i les famílies:
 - Reunió Inicial amb les famílies
 - Contacte individual amb cada família
 - Reunió final amb les famílies
 - Avaluació
- Informacions, orientacions i reflexions referents al joc net, a la competició, als beneficis de l'activitat física i a altres temes ubicades a l'inici de cada mes.
- Pautes de suport a la programació:
 - Objectius generals
 - Continguts i la seva distribució
 - Fitxes de sessió
 - Objectius Específics
- Apartat de programació d'objectius, on poder anotar els objectius generals a treballar durant la temporada.
- Altres espais i elements, intercalats o a la part final d'aquest document de programació, que permeten reflexionar, fer anotacions, organitzar el seguiment del grup d'esportistes, etc.

Mitjançant la Resolució de Presidència (BOPB, de 6 de juny de 2014), l'IBE ha plantejat les *“Bases de l'homologació per al reconeixement qualitatiu de les entitats organitzadores d'activitats esportives adreçades a infants i joves fora d'horari escolar i per a la participació en la gestió dels ajuts destinats a la pràctica de l'esport”*, on els diversos agents organitzadors d'AFE adreçades a infants i joves de Barcelona, tenen l'oportunitat de difondre l'oferta a través d'aquest pla municipal i optar a participar al sistema d'ajuts a les famílies per al foment de la pràctica en activitats esportives, sempre que es segueixi el procés d'homologació que suposa el compliment dels cinc requisits següents:

- Titulació de la Direcció Pedagògica. La persona de l'entitat a càrrec de la supervisió dels aspectes tècnics i pedagògics de les activitats ha de disposar de la titulació que exigeix la Llei 3/2008, de l'exercici de les professions de l'esport.
- Disponibilitat d'un projecte esportiu educatiu en què es reflecteixin les característiques principals de l'entitat i el seu ideari.
- Disponibilitat d'una programació anual escrita de les activitats.
- Ràtio esportistes-monitoratge adequada al tipus d'activitat i a l'edat dels participants, segons s'estableixi a cada convocatòria.
- Disponibilitat de les assegurances de responsabilitat civil i d'accidents d'acord amb el que estableix la legalitat vigent.

A continuació, es passa a detallar la justificació de cadascun dels Blocs emprats en aquesta tesi doctoral: Dades de l'Entitat Homologada (EH), Bloc PEC, Bloc Programacions i Bloc Avaluació.

Amb l'objectiu de justificar la utilització d'uns indicadors concrets (preguntes) per a cada Bloc, l'estructura utilitzada ha estat presentar la fonamentació teòrica, seguida dels apartats i preguntes que es posen en relació amb aquesta.

1. DADES DE L'EH:

Per la justificació de les qüestions redactades en aquest apartat, s'ha utilitzat com a referència, la documentació que estableix l'IBE en les seves bases d'homologació (BOPB del 6.06.14, Ajuntament de Barcelona) i en la Llei 3/2008, de l'exercici de les professions de l'esport (DOGC núm. 5123, de 23 d'abril de 2008), on redacta:

- El reconeixement de l'homologació de les entitats organitzadores comportarà la difusió de la seva oferta d'activitats esportives a través dels mitjans de què disposi l'IBE i l'Ajuntament, com també la seva inclusió dins el sistema de subvencions a les famílies per a la participació en les esmentades activitats. En cap cas aquesta homologació tindrà cap efecte o reconeixement jurídic més enllà de l'establert expressament en aquestes bases. (p.1)
- L'obligació de les Entitats Homologades de disposar d'una persona que tingui la Titulació de la Direcció Pedagògica. Aquesta supervisarà els aspectes tècnics i pedagògics de les activitats i ha de disposar de la titulació que exigeix la Llei 3/2008, de l'exercici de les professions de l'esport (DOGC núm. 5123, de 23 d'abril de 2008).

Nom:		Nº Homologació:
Titularitat: <i>marcar les opcions, en cas de ser centre escolar</i>	Públic	Any d'inici:
	Concertat	
	Privat	
Adreça postal:		Direcció correu:
Nº de col·legits, entitats i clubs amb els que ofereix els seus serveis l'EH:		Nº línies/Grups:
Nº Responsables PEC:		Nº alumnes
Nº Coordinadores:		Aquest curs passat, s'han rebut ajuts de l'ajuntament (subvencions atorgades directament a les famílies):
Nº Tècnics:		

2. BLOC PEC

Aquest bloc queda fonamentat a partir de les pautes que es redacten en les *Bases per a l'homologació per al reconeixement qualitatiu de les entitats organitzadores d'activitats esportives adreçades a infants i joves fora d'horari escolar* (BOPB, Divendres 6 de juny de 2014), a partir dels seus apartats, clàusules i requisits.

En l'Apartat III de Procediment d'homologació, els requisits tècnics que han de complir i acreditar les entitats organitzadores per ser homologades ha de:

- Disposar de direcció pedagògica (coordinadors/es o càrrecs equivalents responsables de la revisió tècnica i pedagògica de les activitats) amb la titulació mínima requerida per la Llei d'exercici de professions de l'esport. (p.5)
- Disposar Direcció Pedagògica. La persona de l'entitat a càrrec de la supervisió dels aspectes tècnics i pedagògics de les activitats ha de disposar de la titulació que exigeix la Llei 3/2008, de l'exercici de les professions de l'esport (DOGC núm. 5123, de 23 d'abril de 2008).

Dins de l'apartat III de Procediment d'homologació, els requisits tècnics que han de complir i acreditar les entitats organitzadores per ser homologades, estableixen que cal:

- Disposar d'un projecte esportiu on es reflecteixin les característiques principals de l'entitat i el seu ideari. (p.5)

- Disposar d'una programació de les activitats al llarg del curs escolar d'acord amb els objectius plantejats i que s'ajusti a les pautes recomanades per l'IBE. (p.5)

Alhora, dins el mateix document, en la Clàusula 5 es redacten les característiques de les activitats, i expressa que aquestes han de:

Estar explicitades a través d'una programació planificada, organitzada, ben definida i segura. (p.3)

Treballar continguts equilibrats, integradors i adients a la franja d'edat dels infants i joves als quals s'adrecen. (p.3)

En l'apartat IV, referent a la Documentació, es determina que:

En els terminis que estableixi cada convocatòria, s'establirà l'obligació de presentar, per via telemàtica (www.plaesportescolabcn.cat/admin) la documentació relativa als aspectes tècnics següents (p.5):

- Responsable de la direcció pedagògica de les activitats i còpia de la seva titulació.
- Projecte esportiu de l'entitat (PEC).
- Exemple de programació per cada tipologia d'activitat esportiva que ofereixi l'entitat.

Per tal que la formació sigui un dels eixos principals en la implementació dels PEC en les Entitats Homologades, l'IBE proposa diferents suports:

- Document de Programació Esportiva en Edat Escolar (González i Lleixà, 2014)
- Proposta de currículum per a les activitats esportives fora d'horari lectiu de la ciutat de Barcelona (González i Lleixà, 2008)

a) FORMACIÓ DELS REPRESENTANTS DEL PEC (*Projecte Esportiu de Centre*)

S'entendrà com a representant/s del PEC les persones responsables de vetllar per la implantació del PEC, fent que aquest sigui l'eix vertebrador de l'activitat física i l'esport en edat escolar a l'EH.

1. Respondre les opcions de formació dels representants del PEC que siguin necessàries

<i>Els representants del PEC tenen:</i>	<i>Totalment en desacord</i>	<i>En desacord</i>	<i>Ni d'acord, ni en desacord</i>	<i>D'acord</i>	<i>Totalment d'acord</i>
Estudis Superiors Universitaris					
Estudis Superiors en l'àmbit de l'Activitat Física i l'Esport.					
TADEF (Tècnic Superior en Animació d'activitats físiques i esportives)					
Cursos de formació en l'àmbit de l'E. F. i l'Esport.					
Experiència amb el desenvolupament de programes educatius i/o esportius.					
Tenen relació laboral, en l'àmbit de l'AFE, amb l'EH, al menys fa 2 cursos/temporades.					

b) EL PEC A L'EH

S'entendrà que el PEC de l'EH està fet respectant els requisits establerts per l'IBE (Institut Barcelona Esports).

2. L'EH té el PEC completament dissenyat.
3. El PEC està en construcció, però l'EH compta amb programacions esportives específiques desenvolupades amb objectius concrets per edat i activitats.
4. El PEC és l'únic document de referència utilitzat per el desenvolupament de les programacions.
5. L'EH recomana als coordinadors/tècnics, la utilització del PEC com el document a consultar pel desenvolupament de les programacions.
6. El PEC és el document de referència, però el tècnic te llibertat per reformular els objectius programats de les activitats esportives.
7. Desconec l' existència del PEC en el centre.

3. BLOC PROGRAMACIONS

La justificació corresponent al bloc de programacions esportives, es desenvolupa a partir de la documentació consultada en el *Pla Estratègic de l'IBE*:

En la seva Clàusula 9 d'Obligacions de les entitats homologades, es redacta que s'han d':

Organitzar reunions prèvies al desenvolupament de l'activitat amb els pares, les mares o tutors dels inscrits per informar-los de la programació, les normes, l'equip de monitors, les instal·lacions, etcètera. (p.4)

En l'Apartat IV de Documentació i en els terminis que estableixi cada convocatòria, s'establirà l'obligació de presentar, per via telemàtica al web (www.plaesportescolabcn.cat/admin) , la documentació relativa als aspectes tècnics següents (p.5):

- Responsable de la direcció pedagògica de les activitats i còpia de la seva titulació.
- Projecte esportiu de l'entitat (PEC)
- Exemple de programació per cada tipologia d'activitat esportiva que ofereixi l'entitat.

De les eines de suport tècnic, que l'Ajuntament de Barcelona, mitjançant l'IBE, apropa i proposa a les entitats en general, destaca el Document de Programació Esportiva en Edat Escolar (Gonzalez i Lleixà, 2014)³⁸ on a la seva presentació es detalla que:

“Invertir temps en programar és una opció intel·ligent i profitosa perquè, entre d'altres avantatges, permet alleugerir el neguit quotidià. Durant el dia a dia us trobareu moltes situacions sorgides de la interacció amb els i les vostres esportistes que haureu d'afrontar i que us demanaran temps. Programar, a més d'alliberar-vos de temps, us donarà confiança i el que és més important, transmetrà confiança als esportistes.” (p.3)

Incardinat en el *Pla Estratègic IBE*, apareix el *Pla de l'Esport fora d'Horari Escolar de Barcelona*. Les entitats organitzadores d'activitats esportives en edat escolar adherides al Pla tenen a la seva disposició una sèrie de recursos que pretenen facilitar la seva tasca amb l'objectiu de garantir una oferta de qualitat.

³⁸ *L'esport dia a dia. Document de Programació Esportiva En Edat Escolar. Ajuntament de Barcelona. Disponible a: http://www.bcn.cat/lesportensfamesgrans/pdf/Doc_prog_Esport_dia_a_dia_1415_def.pdf*

- Materials de suport a la programació de les activitats: currículum de les activitats esportives fora d'horari lectiu, document de programació i fitxes de sessió.

Per la formació de les PTE de les Entitats Homologades, la Clàusula 3 del Pla Estratègic, indica que l'IBE donarà suport a l'entitat organitzadora mitjançant els serveis d'assessorament i de formació contemplats dins la mesura de govern "L'esport inclou". (p.2)

Alhora, en el Pla de l'Esport fora d'Horari Escolar de Barcelona i dins dels seus Recursos i suports als organitzadors, es troba que, per les entitats organitzadores d'activitats esportives en edat escolar adherides al Pla, tenen a la seva disposició una sèrie de recursos que pretenen facilitar la seva tasca amb l'objectiu de garantir una oferta de qualitat:

- Materials de suport a la programació de les activitats: currículum de les activitats esportives fora d'horari lectiu, document de programació i fitxes de sessió.
- Pauta per a l'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat.
 - Pla de formació continuada, amb oferta formativa pròpia (inicial i continua):
Programes de suport per la formació de tècnics.
 - Oferta formativa externa (inicial i continua)
 - Jornades de formació del professorat en el marc del programa "*L'escola fa esport a la ciutat*"
 - Cursos de Programació per les Entitats Esportives

a) PREPARACIÓ PELS CRITERIS DE LA PROGRAMACIÓ ANUAL D'ACTIV. FÍS. I ESPORT, A DESENVOLUPAR EN L'EH.

- *S'entendrà per criteris de programació l'estructura pròpia, en base a l'establerta per l'IBE, que és utilitzada per l'EH en el desenvolupament dels seus objectius, en relació al procés d'ensenyament – aprenentatge dels seus alumnes/esportistes.*

8. Es dediquen més de 10 hores a establir els criteris de programació anual.
9. Es dedica temps cada any/temporada a la preparació dels criteris de programació.

b) REDACCIÓ I DISSENY DE PROGRAMACIONS DE LA TEMPORADA

- *Disseny de les programacions: Forma i estil pròpies del centre pel desenvolupament dels objectius (metodologies, calendaris, tipus de competicions, disseny de les sessions, tipus d'activitats, tipus d'agrupaments, recompenses, ...)*

10. Es dediquen més de 10 hores a la preparació, redacció i disseny de les programacions abans de l'inici de la temporada.
11. Es dedica temps a la preparació, redacció i disseny de les programacions abans de l'inici de la temporada

c) REVISIÓ DE LES PROGRAMACIONS DE LA TEMPORADA

- *Revisió de les programacions: Fa referència al temps utilitzat durant el desenvolupament, o al final del mateix, envers la programació. Revisió feta a partir de l'avaluació d'objectius.*

12. Es dediquen més de 10 hores a la revisió de les programacions.
13. Es dedica temps a la revisió de les programacions.

d) FORMACIÓ DELS TÈCNICS SOBRE PROGRAMACIÓ DE TEMPORADA

14. L'EH organitza i/o facilita als tècnics informació sobre cursos de formació en programació.
15. Els tècnics no reben formació complementària.

4. BLOC AVALUACIÓ PROGRAMACIONS I PEC

Jorba i Sanmartí (2000, p.21), "l'eix vertebrador de tot el dispositiu pedagògic" ja que permet "orientar les decisions curriculars, definir els problemes educatius, escometre actuacions correctes, emprendre processos de recerca didàctica, generar dinàmiques de formació permanent del professorat i, en definitiva, regular el procés d'adaptació i contextualització del currículum en la comunitat educativa". (Decret 105/92, p.4034)

Inclòs també en el Pla Estratègic, i inserit dins del Pla de l'Esport fora d'Horari Escolar de Barcelona, es troben els Recursos i suports als organitzadors. En aquests es redacta;

- Pauta per a l'elaboració d'un projecte esportiu d'entitat.

- Pla de formació continuada
- Material de suport al personal tècnic
- El compromís amb les famílies es pot materialitzar en un document escrit i/o en la realització d'una reunió a l'inici del curs on cada part anota per escrit els compromisos als quals ha arribat.
- Orientacions per les famílies
 - Mantenir un contacte continuat amb l'entitat on es desenvolupa l'activitat per conèixer l'evolució del vostre fill o filla.
- Memòria anual curs passat, amb les Modificacions i ajustaments (novetats) realitzats durant el curs, Indicant els canvis principals fets sobre les característiques o el funcionament de respecte el curs anterior.

En el document del *“Pla de l'esport en edat escolar de la ciutat de Barcelona: Proposta de currículum per les activitats esportives fora d'horari lectiu de la ciutat de Barcelona”* (González i Lleixà, 2008), editat per l'IBE, en el seu apartat destinat a Pautes d'avaluació (p.27), es proposa que

Aquesta ha de ser millorar l'organització de les activitats i, en conseqüència, els avenços dels nois i noies participants. L'entitat esportiva tindrà, doncs, una gran responsabilitat a l'hora de orientar.

Per tant, no només té la intenció de millorar aspectes referents a l'organització i als participants, sinó que responsabilitza a les entitats a l'hora de vetllar per l'avaluació.

El mateix pla, defensa també una avaluació periòdica i flexible:

Valorar el nivell que tenen a l'inici de la temporada per a programar millor les activitats a realitzar i poder apreciar les millores al llarg del procés.” (p.28)

En relació a la concordança entre objectius de la programació i l'avaluació, el mateix document redacta que:

Per tal que l'avaluació compleixi aquestes funcions, cal que estigui plantejada d'acord amb els objectius proposats.” (p.28)

Respecte als criteris que han de tenir les Entitats Homologades a disposició de les PRP i PTE, es destaca que:

Tècnics i tècniques han de tenir eines per a poder valorar si els objectius plantejats inicialment s'estan complint. (p.28)

En referència als instruments que s'han d'utilitzar per realitzar l'avaluació, es proposa

Fer l'observació més sistemàtica, poden ser útils instruments de registre on s'anotin petits avenços o bé altres fets que puguin servir per a descriure l'evolució dels joves esportistes. (p.29)

Quant a la repercussió que té l'avaluació de les programacions de les activitats respecte a les famílies és rellevant, ja que el document explica que "l'avaluació pot servir per a oferir una informació a les famílies". (p.29)

a) CRITERIS D'AVALUACIÓ ANUAL D'ACTIV. FÍS. I ESPORT DESENVOLUPATS A L'EH

S'entendrà per criteris d'avaluació l'estructura pròpia que utilitzi l'EH, per avaluar l'assoliment dels seus objectius, en relació al procés d'ensenyament – aprenentatge dels seus alumnes/esportistes.

16. Els tècnics responsables d'impartir les programacions estan formats en els criteris avaluatius establerts del PEC propi de l'EH.
17. Els tècnics avaluen a partir dels seus propis criteris.
18. Els tècnics avaluen si creuen que es convenient.
19. Els responsables del PEC, entenen que, amb la formació prèvia dels tècnics és suficient per avaluar.

b) PERIODICITAT DE LES AVALUACIONS

20. Es fan avaluacions de control al començament, durant i a final de curs (*si la resposta ha estat "Totalment d'acord" o "D'acord", haurà de passar a respondre la pregunta 27)*
21. Es fan avaluacions de control al començament i al final del curs (*si la resposta ha estat "Totalment d'acord" o "D'acord", haurà de passar a respondre la pregunta 27)*
22. Es realitzen avaluacions de control una vegada a final de curs.

c) CONSULTA DELS RESULTATS DE LES AVALUACIONS REALITZADES

23. Es recullen dades de les avaluacions realitzades (*si la resposta ha estat "Totalment en desacord", l'entrevista a finalitzat*).
24. Es consulten les dades de les avaluacions realitzades. (*si la resposta ha estat "Totalment d'acord", l'entrevista a finalitzat*).
25. Es consulten les dades i s'utilitzen per millorar la programació del curs vinent.

d) INSTRUMENTS PER L'AVALUACIÓ DE LES PROGRAMACIONS

Si el centre no recull dades dels seus alumnes/esportistes, no és necessari contestar aquest grup de preguntes.

- *Registre d'anècdotes: mètode d'observació visual durant les sessions, on s'anota l'informació que sembla important per el professor/a.*
- *Resum d'opinió: Recull d'opinions sobre les característiques dels esportistes durant les sessions.*
- *Ítems d'observació: bateria d'ítems estandarditzada sobre les característiques generals dels alumnes*
- *Proves de prestació: el desenvolupament dels objectius no està lligat a situacions del joc, sinó a rendiment*
- *Proves de situació: Resultats a partir de situacions tàctiques del joc.*

26. Escollir la/les opcions que siguin necessàries:

Instrument d'avaluació que utilitza l'EH	Totalment en desacord	En desacord	Ni d'acord, ni en desacord	D'acord	Totalment d'acord
Realització d'informe a partir de l'observació a l'esportista o grup d'alumnes/esportistes (<i>registre anècdotes</i>).					
Resum d'opinió docent (<i>opinió general sobre l'esportista</i>).					
Ítems d'observació (<i>bateria de ítems</i>).					
Proves prestació (<i>resultats de proves físiques/tècniques</i>).					
Proves de situació (<i>resultats de proves tàctiques</i>).					
Registre, estudi i conclusió d'imatges gravades.					
Combinació de les anteriors.					

e) INFORMES AVALUATIUS

27. Es lliura a l'alumne/esportista i a les seves famílies un informe inicial, un durant el curs i un a final de curs. *(si la resposta ha estat "Totalment d'acord", haurà de passar a respondre la pregunta 43)*
28. Es lliura a l'alumne/esportista i a les seves famílies un informe individual al inici i al final del curs? *(si la resposta ha estat "Totalment d'acord", haurà de passar a respondre la pregunta 31)*
29. Es lliura a l'alumne/esportista i a les seves famílies dades d'avaluació de la progressió d'objectius, que es treballen a les activitats esportives.
30. Per les activitats en grup, es lliura a l'esportista i a les seves famílies, un informe de la progressió del grup respecte als objectius programats durant el curs.

f) REVISIÓ DE LES DADES AVALUADES

31. Es fa revisió de les dades avaluades.
32. Es realitzen reunions, trobades, informes, documents en xarxa, ..., durant el curs, per tractar els resultats obtinguts respecte a la progressió dels objectius.

g) COMPARACIÓ DE LES DADES AVALUADES

33. Es fa estudi comparatiu intern de les dades amb anteriors temporades. *(En cas que sigui la primera temporada en la que s'implementa el PEC, no contestar i passar a la pregunta següent)*
34. Es fa estudi comparatiu de les pròpies dades amb altres entitats.
35. Es fan reunions, trobades, jornades d'intercanvi, etc , amb altres EH o no homologades, sobre com millorar el servei que es dona, utilitzant les dades obtingudes de les avaluacions realitzades.

Annex 5

Qüestionari (PRP)

VALORACIÓ DELS PEC I LES PROGRAMACIONS ESPORTIVES DE LES ENTITATS HOMOLOGADES DE LA CIUTAT DE BARCELONA

Hola, soc en **Jordi Falgueras**, estudiant de Doctorat de l'INEFC, abans de tot, vull agrair-li la seva disposició a col·laborar en aquest estudi.

Em poso en contacte amb vostè per lliurar-li el qüestionari acordat, tal i com vam acordar en conversa telefònica.

L'Entitat Homologada (EH) a la que pertanyeu ha estat escollida a l'atzar d'entre totes les de la ciutat.

L'objectiu de l'estudi és analitzar els projectes esportius de les Entitats Homologades per l'Ajuntament de Barcelona (IBE).

El temps de duració no hauria de ser superior als 25'.

Li garanteixo el total anonimats de les respostes i les dades obtingudes.

Serà un plaer fer-vos el retorn dels resultats una vegada l'estudi estigui finalitzat.

Finalment, voldria felicitar-los per la feina realitzada en l'àmbit d'EEE.

Moltes gràcies pel seu temps i la seva disponibilitat.

Salutacions cordials.

Jordi Falgueras Saballs
jordigato@hotmail.com
667496676

DADES DE L' ENTITAT HOMOLOGADA (EH)

Nom EH: *

C.I.F. (nº homologació)

Titularitat (en cas de ser escola):

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Públic
- Concertat
- Privat

Any d'inici de les activitats:

Direcció E.H:

Direcció correu electrònic: *

Nº de col·legits, entitats i clubs amb els que ofereix els seus serveis l'EH: *

Nº Responsables PEC: *

Nº alumnes totals de l'EH: *

Nº Coordinadores: *

Nº Tècnics: *

Aquest curs passat, s'han rebut ajuts de l'ajuntament (subvencions atorgades directament a les famílies): *

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- SI
- NO

BLOC PEC:

a) FORMACIÓ DELS REPRESENTANTS DEL PEC (Projecte Esportiu de Centre)

S'entendrà com a representant/s del PEC, les persones responsables de vetllar per la implantació del projecte esportiu de centre, fent que aquest sigui l'eix vertebrador de l'activitat física i l'esport en edat escolar a l'EH.

1. Respondre les opcions de formació dels representants del PEC que siguin necessàries

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Estudis Superiors
- Ciències de l'Esport i l'Activitat Física
- TAFAD (Tècnic Superior)
- Tècnic Grau Mig
- Cursos de formació
- Experiència laboral en el desenvolupament de programes
- educatius/esportius Relació laboral, en l'àmbit de l'A.F. i l'Esport amb l'EH, al menys fa dos cursos

b) El PEC a l'EH

S'entendrà que el PEC de l'EH, està fet respectant els requisits establerts per l'IBE (Institut Barcelona Esports).

2. L'EH té el PEC completament dissenyat

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

3. El PEC està en construcció, però l'EH compta amb programacions esportives específiques desenvolupades amb objectius concrets per edat i activitats.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

4. El PEC és l'únic document de referència utilitzat per el desenvolupament de les programacions.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- NI d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

5. L' EH recomana als coordinadors/tècnics, la utilització del PEC com el document a consultar pel desenvolupament de les programacions.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- NI d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

6. El PEC és el document de referència, però el tècnic te llibertat per reformular els objectius programats de les activitats esportives.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

7. Desconec l' existència del PEC en el centre.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

BLOC PROGRAMACIÓ

a) PREPARACIÓ PELS CRITERIS DE LA PROGRAMACIÓ ANUAL D'ACTIV. FÍS. I ESPORT, A DESENVOLUPAR EN L'EH.

- S'entendrà per criteris de programació, l'estructura pròpia, en base a l'establerta per l'IBE, que és utilitzada per l'EH en el desenvolupament dels seus objectius, en relació al procés d'ensenyament – aprenentatge dels seus alumnes/esportistes.

- Preparació anual de la programació: Temps previ a l'inici de les activitats de tot el curs, que s'utilitza per a preparar els objectius a assolir a final del mateix

8. Es dediquen més de 10 hores a establir els criteris de programació anual.

Selecioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

9. Es dedica temps cada any/temporada a la preparació dels criteris de programació.

Selecioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- NI d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

b) REDACCIÓ I DISSENY DE PROGRAMACIONS DE LA TEMPORADA

Redacció anual del programa: Fa referència al temps que es fa servir per a la redacció de la programació.

Disseny de les programacions: Forma i estil pròpies del centre pel desenvolupament dels objectius (metodologies, calendaris, tipus de competicions, disseny de les sessions, tipus d'activitats, tipus d'agrupaments, recompenses, ...).

10. Es dediquen més de 10 hores a la preparació, redacció i disseny de les programacions abans de l'inici de la temporada.

Selecioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

11. Es dedica temps a la preparació, redacció i disseny de les programacions abans de l'inici de la temporada

Selecioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

c) REVISIÓ DE LES PROGRAMACIONS DE LA TEMPORADA

- Revisió de les programacions: Fa referència al temps utilitzat durant el desenvolupament, o al final del mateix, envers la programació.

- Revisió feta a partir de l'avaluació d'objectius

12. Es dediquen més de 10 hores a la revisió de les programacions.

Selecioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

13. Es dedica temps a la revisió de les programacions.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

d) FORMACIÓ DELS TÈCNICS SOBRE PROGRAMACIÓ DE TEMPORADA

14. L'EH organitza i/o facilita als tècnics informació sobre cursos de formació en programació.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

15. Els tècnics no reben formació complementaria.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

BLOC AVALUACIÓ PROGRAMACIONS I PEC

a) CRITERIS D'AVALUACIÓ ANUAL D'ACTIV. FÍS. I ESPORT DESENVOLUPATS A L'EH

S'entendrà per criteris d'avaluació, l'estructura pròpia que utilitzi l'EH, per avaluar l'assoliment dels seus objectius, en relació al procés d'ensenyament – aprenentatge dels seus alumnes/esportistes.

16. Els tècnics responsables d'impartir les programacions estan formats en els criteris avaluatius establerts del PEC propi de l'EH.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

17. Els tècnics avaluen a partir dels seus propis criteris.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

18. Els tècnics avaluen si creuen que es convenient.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

19. Els responsables del PEC, entenen que, amb la formació prèvia dels tècnics és suficient per avaluar.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

b) PERIODICITAT DE LES AVALUACIONS

20. Es fan avaluacions de control al començament, durant i a final de curs (si la resposta ha estat "Totalment d'acord" o "D'acord", haurà de passar a respondre la pregunta 23)

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

21. Es fan avaluacions de control al començament i al final del curs (si la resposta ha estat "Totalment d'acord" o "D'acord", haurà de passar a respondre la pregunta 23)

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

22. Es realitzen avaluacions de control una vegada a final de curs.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

c) CONSULTA DELS RESULTATS DE LES AVALUACIONS REALITZADES

23. Es recullen dades de les avaluacions realitzades (si la resposta ha estat "Totalment en desacord", l'entrevista a finalitzat).

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

24. Es consulten les dades de les avaluacions realitzades. (si la resposta ha estat "Totalment en desacord", l'entrevista a finalitzat).

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

25. Es consulten les dades i s'utilitzen per millorar la programació del curs vinent.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

d) INSTRUMENTS PER L'AVALUACIÓ DE LES PROGRAMACIONS

Si el centre no recull dades dels seus alumnes/esportistes, no és necessari contestar aquest grup de preguntes:

- Registre d'anècdotes: mètode d'observació visual durant les sessions, on s'anota l'informació que sembla important per el professor/a.
- Resum d'opinió: Recull d'opinions sobre les característiques dels esportistes durant les sessions.
- Ítems d'observació: bateria d'ítems estandarditzada sobre les característiques generals dels alumnes
- Proves de prestació: el desenvolupament dels objectius no està lligat a situacions del joc, sinó a rendiment.
- Proves de situació: Resultats a partir de situacions tàctiques del joc.

26. Escollir el/s instrument/s d'avaluació que utilitza l'EH.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Realització d'informe a partir de l'observació a l'esportista o grup d'alumnes/esportistes (registre anècdotes).
- Resum d'opinió docent (opinió general sobre l'esportista).
- Ítems d'observació (bateria de ítems).
- Proves prestació (resultats de proves físiques/tècniques).
- Proves de situació (resultats de proves tàctiques).
- Registre, estudi i conclusió d'imatges gravades.

e) INFORMES AVALUATIUS

27. Es lliura a l'alumne/esportista i a les seves famílies dades d'avaluació, de la progressió d'objectius, que es treballen a les activitats esportives. (si la resposta ha estat "Totalment en desacord", haurà de passar a respondre la pregunta 31)

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

28. Es lliura a l'alumne/esportista i a les seves famílies un informe inicial, un durant el curs i un a final de curs. (si la resposta ha estat "Totalment d'acord", haurà de passar a respondre la pregunta 31)

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

29. Es lliura a l'alumne/esportista i a les seves famílies un informe individual al inici i al final del curs. (si la resposta ha estat "Totalment d'acord", haurà de passar a respondre la pregunta 31)

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

30. Per les activitats en grup, es lliura a l'esportista i a les seves famílies, un informe de la progressió del grup respecte als objectius programats durant el curs.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

f) REVISIÓ DE LES DADES AVALUADES

31. Es fa revisió de les dades avaluades.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

32. Es realitzen reunions, trobades, informes, documents en xarxa, ..., durant el curs, per tractar els resultats obtinguts respecte a la progressió dels objectius.

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

g) COMPARACIÓ DE LES DADES AVALUADES

Dades públiques: El centre redacta les seves dades de forma periòdica i es poden consultar.

33. Es fa estudi comparatiu intern de les dades amb anteriors temporades. (En cas que sigui la primera temporada en la que s'implementa el PEC, no contestar i passar a la pregunta següent)

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

34. Es fa estudi comparatiu de les pròpies dades amb altres entitats.

Selecioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

35. Es fan reunions, trobades, jornades d'intercanvi, etc , amb altres EH, o no homologades, sobre com millorar el servei que es dona, utilitzant les dades obtingudes de les avaluacions realitzades.

Selecioneu totes les opcions que corresponguin.

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

Annex 6

Llistat de Control dels PEC per les Entitats Homologades.

Ítems durant la revisió dels PEC			N1	N2	N3	N4	
1	Està el PEC actualitzat en l'any en curs						
2	Es reflecteixin al PEC les característiques principals de l'entitat: entorn, famílies, alumnat, etc						
3	Es reflecteix al PEC el seu ideari						
4	És clara la finalitat de l'entitat organitzadora						
5	Redacció d'objectius generals del PEC						
6	Redacció de continguts generals del PEC						
7	Estan definides les directrius metodològiques generals de l'activitat física i esportiva						
8	Està recollida l'oferta d'activitat física i esportiva						
9	Disponibilitat d'una Programació Anual de les Activitats Esportives						
10	Nivell de concreció dels objectius per les Activitats Esportives	10.1	N1: Objectius generals per cada AE				
		10.2	N2: Objectius específics per cada AE				
		10.3	N3: Objectius establerts de cada AE i per categories/edats				
11	Exposició del cronograma per l'assoliment d'objectius de les Activitats						
12	Estan contemplades accions específiques per a la promoció de valors						
13	Estan contemplades accions específiques per a la promoció d'hàbits saludables						
14	Està contemplat el lliurament de suport al personal tècnic						
15	Està contemplat un pla de formació continuada						
16	Modalitat d'avaluació	16.1	Contínua: periòdicament, des de diària a mensual				
		16.2	Puntual: abans, durant i després del curs/temporada				
		16.3	Informe Final				
		16.4	Memòria anual				
17	Queden reflectides les modificacions i ajustaments (novetats) realitzats durant aquest curs						
18	Cronograma de reunions per tractar aspectes d'avaluació, respecte a les programacions d'AE						
19	Està comptabilitzat el nº d'alumnes amb ajuts a les famílies per a la pràctica de l'esport						

Observacions:

Llegenda: Les variables N1, N2 N3 i N4, utilitzades a la filera de nominatius, corresponen als conceptes següents:
 L'escrit és clar, enfocat i interessant Manté l'atenció del lector (N1). L'escrit és clar i enfocat; no obstant això, el resultat general no capta l'atenció. Hi ha un intent per sustentar-ho, però pot ser limitat, irreal, molt general o fora de balanç. (N2) :L'escrit manca d'una idea o propòsit central. El lector es veu forçat a fer inferències basant-se en detalls molt incomplets. (N3) No existeix l'apartat. (N4)

Annex 7

Cronograma de reunions amb responsables de les Entitats Homologades i avaluació amb llista de control dels PEC entre Gener i Juny de 2017

Cronograma de Reunions amb els Responsables de cada Entitat Homologada (EH) i Avaluació amb Llista de Control dels PEC entre Gener i Juny de 2017.

GENER	Dii 16	Dm 17	Dx 18	Dj 19	Dv 20
	Reunió 16:00 EH: B3		1era reunió 18:00 EH: C1	Reunió 8:00 EH: B2	
FEBRER	Dii 30	Dm 31	Dx 1	Dj 2	Dv 3
			2ona reunió 18:00 EH: C1		
Dii 6	Dm 7	Dx 8	Dj 9	Dv 10	
Reunió 8:00 EH: D3 1era reunió 16:00 EEHH: C3	1era reunió 9:00 EH: H1	Reunió 17:00 EH: J2 1era Reunió 19:30 EH: B1	1era reunió 10:00 EH: A3		
Dii 13	Dm 14	Dm 15	Dj 16	Dv 17	
	Reunió 10:00 EH: F3	Reunió 12:15 EH: C1 Reunió 16:00 EH: I3		2ona reunió 9:00 EH: A3	
Dii 19	Dm 21	Dx 22	Dj 23	Dv 24	
	3era reunió 10:00 EH: A3	Reunió 9:30 EH: G1	Reunió TUTOR TESI 9:30 2ona reunió 16:00 EH: C3		

	DII 27	Dm 28	Dx 1	Dj 2	Dv 3
MARÇ	2ona Reunió 18:30 EH: B1		Reunió 10:00 EH: E2	Reunió 11:00 EH: E1 4arta reunió 10:00 EH: A3	Reunió 15:00 EH: G3
	DII 6	Dm 7	Dx 8	Dj 9	Dv 10
	1era reunió 16:00 EH: F1	Reunió 08:00 EH: I3			1era Reunió 15:00 EH: B2
	DII 20	Dm 21	Dm 22	Dj 23	Dv 24
	1era reunió 18:00 EH: I2				2ona Reunió 15:00 EH: B2
	DII 27	Dm 28	Dm 29	Dj 30	Dv 31
		Reunió 17:30 EH: D1			
ABRIL	DII 3	Dm 4	Dx 5	Dj 6	Dv 7
		2ona reunió 16:00 EH: F1	Reunió 18:00 EH: I1	Reunió CEEB 19:45	
		Dm 18	Dm 19	Dj 20	Dv 21
			Reunió 15:30 EH: E3	1era reunió 9:00 EH: G2	
MAIG	DII 1	Dm 2	Dm 3	Dj 4	Dv 5
		1era Reunió 15:00 EH: B3			
	DII 8	Dm 9	Dm 10	Dj 11	Dv 12
		1era reunió 15:00			Reunió Tutor tesi

		EH: A2			9:00
	Dll 15	Dm 16	Dm 17	Dj 18	Dv 19
			1era reunió 16:00 EH: D2		
	Dll 22	Dm 23	Dm 24	Dj 25	Dv 26
	2ona reunió 9:00 EH: G2		2ona Reunió 16:30 EH: B3		
JUNY	Dll 29	Dm 30	Dm 31	Dj 1	Dv 2
				Reunió 15:00 EH: J1	Reunió 17:30 EH: C2
	Dll 5	Dm 6	Dm 7	Dj 8	Dv 9
	1era reunió 08:00 EH: F2	2ona reunió 08:00 EH: F2	2ona reunió 16:00 EH: D2		
	Dll 12	Dm 13	Dm 14	Dj 15	Dv 16
					1era reunió 9:30 EH: H3

Annex 8

Cartes de connexió amb les Entitats Homologades, per la presentació i instruccions per a la realització d'entrevistes i controls del PEC

- Carta presentació
- Carta explicativa

Carta de presentació: primera pressa de contacte amb les Entitats Homologades (EEHH):

Hola,

En primer lloc voldria agrair l'atenció que l'Entitat Homologada té cap a mi.

Felicitar-vos per ser una de les 265 úniques Entitats Homologades (EEHH), que feu de l'Esport en Edat Escolar a Barcelona, una eina qualitativa d'educació per a tothom.

L'estudi el realitzo a 30 EEHH, de tots els districtes de Barcelona (3 EEHH per districte) tant si són monoesportives, com si son poliesportives.

Ara estic immers en els estudis de doctorat, i necessitaria poder mantenir una reunió amb vostès, per poder portar a terme tres accions:

- Passar-li un formulari en Google Drive. Amb una duració de 15'.*
- Poder observar el seu Projecte Esportiu de Centre.*
- Enviar un qüestionari a un tècnic esportiu que vostès proposin, també de forma telemàtica.*

Espero m'indiquin quin dia i a quina hora els hi aniria bé poder realitzar l'entrevista .

Intentaré adaptar-me a la teva proposta horària.

Et torno a agrair el teu interès, és bàsic per poder finalitzar el meu estudi.

Atentament,

Jordi Falgueras

jordigato@hotmail.com

667496676

Carta explicativa del protocol:

*Hola *****;*

Moltes gracies per mostrar aquest interès en l'estudi que estic realitzant.

La veritat és que les AMPAS, clubs, entitats, ... amb les que he tingut el plaer de connectar han estat molt amables i col·laboradores. Ho imaginava, ja que he treballat molts anys en algunes d'elles, però no feu més que corroborar aquest imaginari.

Doncs el que estudi em demana fer es:

- Passar-li un formulari en Google Drive. Amb una duració de 15'.*
- Poder consultar el seu Projecte Esportiu de Centre. Amb 15'-20', seria suficient.*
- Passar un qüestionari a un tècnic esportiu que vosaltres proposeu, també de forma telemàtica. Amb duració de 15'.*

El qüestionari per el responsable del Projecte Esportiu, el faig arribar via Formulari Google, per si voleu avançar feina. Sinó el podem fer el dia de la trobada. Com creieu convenient.

En quan a la data de la reunió estic obert a qualsevol proposta.

*Entenc que he d'entrar al col·legi per *****.*

Moltíssimes gracies de nou.

Atentament,

Jordi Falgueras

jordigato@hotmail.com

667496676

Annex 9

Taules de correspondències entre instruments:

- a) Taula de correspondència entre els tres grups d'estudi
- b) Taula de correspondència entre qüestionaris per PRP i PTE

a) Taula de correspondència entre els tres grups d'estudi

	Llistat de control		PRP	PTE		
BLOC PEC	1	El PEC està redactat en un únic document	Q1_17 a Q1_21	Q2_10		
	2	Està el PEC actualitzat en l'any en curs				
	3	Es reflecteixin al PEC les característiques principals de l'EH: entorn, famílies, alumnat, etc.				
	4	Es reflecteix al PEC el seu ideari				
	5	És clara la finalitat de l'entitat organitzadora				
BLOC PROGRAMAC:	6	Redacció d'objectius generals del PEC	Q1_23 a Q1_28	Q2_11 a Q2_17		
	7	Redacció de continguts generals del PEC				
	8	Estan definides les directrius metodològiques generals de l'activitat física i esportiva				
	9	Està recollida l'oferta d'activitat física i esportiva				
	10	Disponibilitat d'una Programació Anual de les Activitats Esportives				
	11	Nivell de concreció dels Objectius per les Activitats Esportives				
	12	Exposició del cronograma per l'assoliment d'objectius de les Activitats Esportives				
BLOC AVALUACIÓ	13	Estan contemplades accions específiques per a la promoció de valors				
	14	Estan contemplades accions específiques per a la promoció d'hàbits saludables				
	15	Està contemplat el lliurament de suport al personal tècnic	Q1_29	Q2_20 a Q2_22		
	16	Està contemplat un pla de formació continuada	Q1_30 / Q1_31	Q2_25 a Q2_27		
	17	Modalitat d'avaluació	Periòdicament		Q2_31	
			Abans, durant i després	Q1_35 / Q1_48 / Q1_49	Q2_32 / Q2_33	
			Informe final	Q1_37 / Q1_50 / Q1_51	Q2_34	
			Memòria			
	18	Queden reflectides les modificacions i ajustaments (novetats) realitzats durant aquest curs		Q2_49		
	19	Cronograma de reunions per tractar aspectes d'avaluació, respecte a les programacions d'activitats esportives	Q1_52 a Q1_54			
20	Està comptabilitzat el n° d'alumnes amb ajuts a les famílies per a la pràctica de l'esport dels seus fills/filles	Q1_10				

b) Taula de correspondència entre qüestionaris per PRP i PTE

Correspondència ítems Q1 – Q2			Q1	Q2	
DADES DE L'EH	Nom				
	Nº Homologació				
	Titularitat: <i>marcar les opcions, en cas de ser centre escolar</i>	Públic	Q1_1		
		Concertat	Q1_2		
		Privat	Q1_3		
	Any d'inici				
	Adreça postal				
	Direcció correu				
	Nº de col·legits, entitats i clubs amb els que ofereix els seus serveis l'EH		Q1_4		
	Nº línies:		Q1_5		
	Nº Responsables PEC		Q1_6		
	Nº Alumnes		Q1_7		
	Nº Coordinadores		Q1_8		
Nº Tècnics		Q1_9			
Aquest curs passat, s'han rebut ajuts de l'ajuntament (subvencions atorgades directament a les famílies)		Si/No	Q1_10		
Bloc PEC	a)Formació representants del PEC	1.Respondre les opcions de formació dels representants del PEC que siguin necessàries Respondre si/no	Estudis Superiors Universitaris	Q1_11	
			Estudis Superiors en l'àmbit de l'Activitat Física i l'Esport.	Q1_12	
			TADEF (Tècnic Superior en Animació d'activitats físiques i esportives)	Q1_13	
			Cursos de formació en l'àmbit de l'E. F. i l'Esport.	Q1_14	
			Experiència amb el desenvolupament de programes educatius i/o esportius.	Q1_15	
			Tenen relació laboral, en l'àmbit de l'A.F. i l'esport, amb l'EH, al menys fa 2 cursos/temporades.	Q1_16	

	B)El PEC a l'EH	2.L'EH té el PEC completament dissenyat	Q1_17		
		3.El PEC està en construcció, però l'EH compta amb programacions esportives específiques desenvolupades amb objectius concrets per edat i activitats.	Q1_18		
		4.El PEC és l'únic document de referència utilitzat per el desenvolupament de les programacions.	Q1_19	Q2_12	
		5.L'EH recomana als coordinadors/tècnics, la utilització del PEC com el document a consultar pel desenvolupament de les programacions.	Q1_20	Q2_13	
		6.El PEC és el document de referència, però el tècnic te llibertat per reformular els objectius programats de les activitats esportives.	Q1_21	Q2_14	
		7.Desconec l' existència del PEC en el centre.	Q1_22	Q2_10	
BLOC : PROGRAMACIONS	a) Preparació dels criteris de la program. anual d'AFE a desenvolupar a l'EH	8.Es dediquen més de 10 hores a establir els criteris de programació anual.	Q1_23		
		9..Es dedica temps cada any/temporada a la preparació dels criteris de programació.	Q1_24	Q2_20	
	b)Redacció i disseny de les programacions de la temporada	10.Es dediquen més de 10 hores a la preparació, redacció i disseny de les programacions abans de l'inici de la temporada	Q1_25	Q2_22	
		11.Es dedica temps a la preparació, redacció i disseny de les programacions abans de l'inici de la temporada	Q1_26	Q2_21	
	c)Revisió de les programacions de la temporada	12.Es dediquen més de 10 hores a la revisió de les programacions.	Q1_27	Q2_24	
		13.Es dedica temps a la revisió de les programacions.	Q1_28	Q2_23	
	d)Formació dels tècnics sobre programació de temporada	14.L'EH organitza i/o facilita als tècnics informació sobre cursos de formació en programació.	Q1_29	Q2_25	
		15.Els tècnics no reben formació complementaria.	Q1_30	Q2_26	
	Bloc avaluació	a)Criteris d'avaluació anual d'AFE desenvolupades a l'EH	16.Els tècnics responsables d'impartir les programacions estan formats en els criteris avaluatius establerts del PEC propi de l'EH	Q1_31	Q2_27
			17.Els tècnics avaluen a partir dels seus propis criteris.	Q1_32	
18.Els tècnics avaluen si creuen que es convenient.			Q1_33		
19.Els responsables del PEC, entenen que, amb la formació prèvia dels tècnics és suficient per avaluar.			Q1_34	Q2_28	

b) Periodicitat de les avaluacions	20. Es fan avaluacions de control al començament, durant i a final de curs (<i>si la resposta ha estat "Totalment d'acord" o "D'acord", haurà de passar a respondre la pregunta 27)</i>) FILTRE		Q1_35	Q2_32
	21. Es fan avaluacions de control al començament i al final del curs (<i>si la resposta ha estat "Totalment d'acord" o "D'acord", haurà de passar a respondre la pregunta 27)</i>) FILTRE		Q1_36	Q2_33
	22. Es realitzen avaluacions de control una vegada a final de curs.		Q1_37	Q2_34
c) Consulta dels resultats de les avaluacions realitzades	23. Es recullen dades de les avaluacions realitzades (<i>si la resposta ha estat "Totalment en desacord", l'entrevista a finalitzat)</i>). FILTRE		Q1_38	Q2_35
	24. Es consulten les dades de les avaluacions realitzades. (<i>si la resposta ha estat "Totalment d'acord", l'entrevista a finalitzat)</i>). FILTRE		Q1_39	Q2_36
	25. Es consulten les dades i s'utilitzen per millorar la programació del curs vinent.		Q1_40	Q2_37
d) Instruments per l'avaluació de les programacions	26. Escollir la/les opcions que siguin necessàries: Instrument d'avaluació que utilitza l'EH Dividir cada resposta en a (si/no) i b	Realització d'informe a partir de l'observació a l'esportista o grup d'alumnes/esportistes (<i>registre anècdotes</i>).	Q1_41	Q2_38
		Resum d'opinió docent (<i>opinió general sobre l'esportista</i>).	Q1_42	Q2_39
		Ítems d'observació (<i>bateria de ítems</i>).	Q1_43	Q2_40
		Proves prestació (<i>resultats de proves físiques/tècniques</i>).	Q1_44	Q2_41
		Proves de situació (<i>resultats de proves tàctiques</i>).	Q1_45	Q2_42
		Registre, estudi i conclusió d'imatges gravades.	Q1_46	Q2_43
		Combinació de les anteriors.	Q1_47	Q2_44
e) Informes avaluatius	27. Es lliura a l'alumne/esportista i a les seves famílies un informe inicial, un durant el curs i un a final de curs. (<i>si la resposta ha estat "Totalment d'acord", haurà de passar a respondre la pregunta 31)</i>) FILTRE		Q1_48	Q2_45
	28. Es lliura a l'alumne/esportista i a les seves famílies un informe individual al inici i al final del curs? (<i>si la</i>		Q1_49	Q2_46

	<i>resposta ha estat "Totalment d'acord", haurà de passar a respondre la pregunta 31)</i> FILTRE		
	29. Es lliura a l'alumne/esportista i a les seves famílies dades d'avaluació de la progressió d'objectius, que es treballen a les activitats esportives.	Q1_50	Q2_47
	30. Per les activitats en grup, es lliura a l'esportista i a les seves famílies, un informe de la progressió del grup respecte als objectius programats durant el curs.	Q1_51	Q2_48
f) Revisió dades avaluades	31. Es fa revisió de les dades avaluades	Q1_52	
	32. Es realitzen reunions, trobades, informes, documents en xarxa, ..., durant el curs, per tractar els resultats obtinguts respecte a la progressió dels objectius.	Q1_53	
g) Comparació de les dades avaluades	33. Es fa estudi comparatiu intern de les dades amb anteriors temporades. <i>(En cas que sigui la primera temporada en la que s'implementa el PEC, no contestar i passar a la pregunta següent)</i> FILTRE	Q1_54	
	34. Es fa estudi comparatiu de les pròpies dades amb altres entitats.	Q1_55	
	35. Es fan reunions, trobades, jornades d'intercanvi, etc, amb altres EH o no homologades, sobre com millorar el servei que es dona, utilitzant les dades obtingudes de les avaluacions realitzades.	Q1_56	Q2_50

Annex 10

Taula resultats entre respostes als instruments per PRP (Q1) i PTE (Q2).

Taula de resultats entre respostes als instruments per PRP (Q1) i PTE (Q2).

	PRP	PTE	W	p
	M (DT)	M (DT)		
El PEC és l'únic document de referència utilitzat per el desenvolupament de les programacions.	3,04(1,09)	3,04 (0,8)	-,489 ^a	0,625
L'EH recomana als coord./tècnics, la utilització del PEC com el document a consultar per les programacions	4,04 (0,82)	3,79 (0,83)	-1,058 ^a	0,29
El PEC és el document de referència, però el tècnic te llibertat per reformular els object. programats de les AE	3,31 (1,12)	4,04 (0,85)	-2,579	0,01
Desconec l' existència del PEC en el centre	1,48 (0,77)	3,68 (1,14)	-2,997	0,003
Es dedica temps cada any/tempor. a la preparac. dels criteris de programació	4,15 (0,83)	3,9 (0,94)	-,741 ^a	0,458
Es dediquen més de 10 hores a la preparació, redacció i disseny de les programacions abans de l'inici de la temporada	3,92 (0,95)	3,56 (1,04)	-,642 ^a	0,521
Es dedica temps a la preparació, redacció i disseny de les programacions abans de l'inici de la temporada	4,31 (0,61)	3,81 (0,87)	-1,814 ^a	0,07
Es dediquen més de 10 hores a la revisió de les programacions	3,52 (1,12)	3,13 (1,11)	-2,018 ^a	0,044
Es dedica temps a la revisió de les programacions	4,12 (0,9)	4,06 (0,72)	-,091 ^a	0,927
L'EH organitza i/o facilita als tècnics informació sobre cursos de formació en programació	3,62 (1,16)	3,08 (0,81)	-1,845 ^a	0,065
Els tècnics no reben formació complementaria	2,42 (1,02)	3,05 (0,92)	-1,779 ^a	0,075
Els tècnics responsables d'impartir les programacions estan formats en els criteris avaluatius establerts del PEC propi de l'EH	3,58 (0,94)	3,12 (1,2)	-1,095 ^a	0,273
Els responsables del PEC, entenen que, amb la formació prèvia dels tècnics és suficient per avaluar	2,88 (1,17)	3,8 (0,7)	-2,612 ^a	0,009
*Es fan aval. de control al començament, durant i a final de curs (si la resposta ha estat 4 o 5, passar a pregunta 27)	3,52 (1,37)	3,78 (1,3)	-,216 ^a	0,829
*Es fan avaluacions de control al començament i al final del curs (si la resposta ha estat 4 o 5, passar a pregunta 27)	3,54 (1,12)	3,18 (1,16)	-1,000 ^a	0,317
Es realitzen avaluacions de control una vegada a final de curs	3,22 (1,39)	2,91 (1,3)	-,816 ^a	0,414
*Es lliura a l'esportista i famílies un informe inicial, un durant i un a final de curs (si la resposta ha estat 5, passar a la preg. 35)	3,77 (1,47)	2,37 (1,54)	-2,155 ^a	0,031

	PRP M (DT)	PTE M (DT)	W	p
*Es lliura a l'esportista i a les famílies un informe individ. al inici i al final del curs? (si la resposta ha estat 5, passar a preg. 35)	2,89 (1,64)	2,09 (1,13)	-1,063 ^a	0,288
Es lliura a l'alumne/esportista i a les famílies dades d'avaluació de progressió d'objectius, que es treballen a les AE	2,53 (1,4)	3,64 (1,43)	-1,761 ^a	0,078
Per les AE en grup, es lliura a esportista i famílies, un informe de progressió respecte als object. programats durant el curs	2,71 (1,43)	2,71 (1,43)	-,368 ^a	0,713
Es fan reunions, jornades d'intercanvi, etc , amb EEHH o no, per millorar el servei, utilitzant les aval. realitzades	1,73 (1,93)	3,43 (1,34)	-2,539 ^a	0,011
*Es recullen dades de les avaluacions realitzades (si la resposta ha estat 4, l'entrevista a finalitzat).	3,54 (1,42)	3,95 (0,99)	-,406 ^a	0,684
*Es consulten les dades de les avaluacions realitzades. (si la resposta ha estat 4, l'entrevista a finalitzat)	3,95 (0,78)	3,17 (1,12)	-2,235 ^a	0,025
Es consulten les dades i s'utilitzen per millorar la programació del curs vinent	3,95 (0,78)	3,69 (0,94)	-1,414 ^a	0,157

Nota. W = Prova de Rangs de Wilcoxon.

*Preguntes filtre

